

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ZÂTÎ DİVANI'NDAKİ
KELİME GRUPLARI VE SÖZ VARLIĞI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şule YILBIR

**Enstitü Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı: Yeni Türk Dili**

Tez Danışmanı: Prof. Dr. M. Mehdi ERGÜZEL

ŞUBAT -2010

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ZÂTÎ DİVANI'NDAKİ
KELİME GRUPLARI VE SÖZ VARLIĞI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şule YILBIR

Enstitü Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı: Yeni Türk Dili

Bu tez 02/02/2010 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Prof.Dr.Mehdi ERGÜZEL Yrd.Doç.Dr. Mustafa ALTUN Yrd.Doç.Dr.Selçuk KIRBAÇ

Jüri Başkanı

Kabul

Red

Düzeltme

Jüri Üyesi

Kabul

Red

Düzeltme

Jüri Üyesi

Kabul

Red

Düzeltme

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Şule YILBIR

25.01.2010

ÖNSÖZ

Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan işaretler bütünüdür. Bir milleti millet yapan, o milletin hayat damarlarından biri olan yaşayan bir varlıktır. “İnsan kelimelerle düşünür.” der Cemil MERİÇ. Bu bakımdan kelimelerin özellikle de kelime gruplarının önemi büyüktür. Kelime ve kelime gruplarının taşıdığı anlam, kullanım şekilleri ve kullanım sıklığı bize eser sahibi ve üslubu hakkında bilgi verir.

Dilimiz dünyanın en eski ve en zengin dillerinden biridir. Her Türk dilini iyi tanımalı ve sevmelidir. Bu hususların gerçekleşmesi için ise dilimize ait eserlerin dikkatle incelenmesi gerekir. Çünkü bir millete ait olan eserler sayesinde milletin karakteri anlaşılır.

Biz bu çalışmada 16. yy şairlerinden Zâtî'nin *Divânı*'nı inceledik. Çalışmanın birinci bölümünde kelime gruplarıyla ilgili açıklamalar yapılmış, ikinci bölümde Zâtî'nin hayatı, edebî kişiliği ve eserleri hakkında bilgi verilmiş, üçüncü bölümde ise Zâtî'nin *Divânı*'nda geçen kelime gruplarına yer verilmiştir. Son olarak *Divân*'da geçen kelimelerin tekrar sayıları ve anlamları dizin çalışması bölümünde sunulmuştur.

Bu çalışma için bana cesaret veren danışman hocam Prof. Dr. M. Mehdi ERGÜZEL'e çalışmam süresince bana destek verdiğinden dolayı teşekkürü bir borç biliyorum. Ayrıca beni yetiştirip bu günlere getiren aileme, çalışma esnasında teknik konularda desteğini esirgemeyen eşim Serkan YILBİR'a, benim için özel olarak dizin programı hazırlayan kardeşim Mustafa BAL'a teşekkür ediyorum.

Şule YILBİR

25.01.2010

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	iv
ŞEKİL LİSTESİ	v
ÖZET	vi
SUMMARY	vii
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: KELİME GRUPLARI	5
1.1. Kelime Gruplarının Özellikleri.....	7
1.2. Kelime Grubu Çeşitleri.....	8
1.2.1. İsim Tamlaması.....	8
1.2.2. Sıfat Tamlaması.....	16
1.2.3. Sıfat Fiil Grubu.....	17
1.2.4. Zarf Fiil Grubu.....	17
1.2.5. İsim Fiil Grubu.....	20
1.2.6. Tekrar Grubu.....	21
1.2.7. Edat Grubu.....	23
1.2.8. Bağlama Grubu.....	24
1.2.9. Unvan Grubu.....	25
1.2.10. Birleşik İsim.....	25
1.2.11. Ünlem Grubu.....	26
1.2.12. Sayı Grubu.....	26
1.2.13. Birleşik Fiil.....	27
1.2.14. Kısaltma Grupları.....	29
1.2.14.1. İsnat Grubu.....	29
1.2.14.2. Yükleme (Akuzatif) Grubu.....	30
1.2.14.3. Yaklaşma (Datif) Grubu.....	30
1.2.14.4. Bulunma (Lokatif) Grubu.....	31
1.2.14.5. Uzaklaşma (Ablatif) Grubu.....	31
1.2.14.6. Vasıta Grubu.....	32

BÖLÜM 2: ZÂTÎ	33
2.1. Hayatı, Edebî Şahsiyeti,	33
2.2. Eserleri.....	36
BÖLÜM 3: ZÂTÎ DİVÂNİ'NDAKİ KELİME GRUPLARI	37
3.1. İsim Tamlamaları.....	37
3.1.1. Belirli İsim Tamlamaları.....	37
3.1.1.1. İki Kelimeden Oluşan Belirli İsim Tamlamaları.....	37
3.1.1.2. Üç Kelimeden Oluşan Belirli İsim Tamlamaları.....	43
3.1.1.3. Dört Kelimeden Oluşan Belirli İsim Tamlamaları.....	46
3.1.1.4. Dörtten Fazla Kelimeden Oluşan Belirli İsim Tamlamaları..	47
3.1.2. Belirsiz İsim Tamlamaları.....	48
3.1.2.1. İki Kelimeden Oluşan Belirsiz İsim Tamlamaları.....	48
3.1.2.2. İki'den Fazla Kelimeden Oluşan Belirsiz İsim Tamlamaları..	51
3.2. Sıfat Tamlamaları.....	51
3.2.1. İki Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları.....	51
3.2.2. Üç Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları.....	61
3.2.3. Dört Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları.....	65
3.2.4. Dörtten Fazla Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları.....	66
3.3. Sıfat Fiil Grupları.....	67
3.4. Zarf Fiil Grupları.....	68
3.5. İsim Fiil Grupları.....	73
3.6. Tekrar Grupları.....	74
3.7. Edat Grupları.....	76
3.7.1. “gibi” İle Kurulan Edat Grupları.....	76
3.7.2. “için” İle Kurulan Edat Grupları.....	78
3.7.3. “ile” İle Kurulan Edat Grupları.....	79
3.7.4. “ile” İle Kurulan Edat Grupları.....	98
3.7.5. “kadar” İle Kurulan Edat Grupları.....	84
3.7.6. “diyü” İle Kurulan Edat Grupları.....	84
3.7.7. “dek” İle Kurulan Edat Grupları.....	84

3.8. Bağlama Grupları.....	85
3.8.1. “u / ü” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları.....	85
3.8.2. “vü” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları.....	88
3.8.3. “ve” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları.....	88
3.8.4. “ile” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları.....	88
3.8.5. “ya...ya...” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları.....	89
3.8.6. “ne...ne...” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları.....	89
3.8.7. “kani...kani...” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları.....	89
3.9. Unvan Grupları.....	90
3.10. Birleşik İsimler.....	90
3.11. Ünlem Grupları.....	90
3.12. Sayı Grupları.....	95
3.13. Birleşik Fiiller.....	95
3.14. Kısaltma Grupları	103
3.14.1. İsnat Grubu.....	103
3.14.2. Datif (Yaklaşma) Grubu.....	105
3.14.3. Lokatif (Bulunma) Grubu.....	105
3.14.4. Ablatif (Uzaklaşma) Grubu.....	105
3.14.5. Vasıta Grubu.....	106
3.15. Kelime Grupları ile İlgili Sayısal Veriler.....	107
BÖLÜM 4: ZÂTÎ DİVÂNİ’NDAKİ FİLLER VE SIKLIK SAYILARI	110
BÖLÜM 5: ZÂTÎ DİVÂNİ’NİN DİZİNİ.....	113
SONUÇ.....	331
KAYNAKÇA.....	334
EKLER.....	336
ÖZGEÇMİŞ.....	402

KISALTMALAR

Bkz. :Bakınız

bln :Belirtili Nesne

mec. :Mecaz

ö :özne

tn :Tamlanan

ty :Tamlayan

yt :Yer tamlayıcısı

z :Zarf

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Kelime Gruplarının Çeşitlerine Göre Dağılımı

Şekil 2: İsim Tamlamalarının Dağılımı

Şekil 3: Sıfat Tamlamalarının Dağılımı

Şekil 4: Edat Gruplarının Dağılımı

Şekil 5: Bağlama Gruplarının Dağılımı

Şekil 6: Kısaltma Gruplarının Dağılımı

Tezin Başlığı: Zâtî Divânı'ndaki Kelime Grupları ve Söz Varlığı**Tezin Yazarı:** Şule YILBIR**Danışman:** Prof. Dr. M. Mehdi ERGÜZEL**Kabul Tarihi:** 02.02.2010**Sayfa Sayısı:** VII(ön kısım)+335(tez)+66(ek)**Ana Bilim Dalı:** Türk Dili ve Edebiyatı **Bilim Dalı:** Yeni Türk Dili

Bir şairin eserlerinde kullandığı kelimeler ve kelime grupları o şairin söz varlığını meydana getirir. Söz varlığı ise bize o şair ve şairin yaşadığı dönem hakkında bilgiler verir. Biz bu çalışmamızda XVI. yüzyıl şairlerinden Zâtî'nin Divânı'nın 1. cildinde bulunan 496 gazelin kelime gruplarını ve kelimelerin kullanım sıklıklarını tespit etmeye çalıştık.

Bu amaçla Zâtî Divânı'ndaki beyitleri bilgisayar ortamına aktararak tek tek numaralandırdık. Daha sonra dizin programını metne uyguladık. Çalışmamızın ikinci aşamasında metinde bulunan kelime gruplarını tespit ettik ve hangi beyitte geçtiğini belirttik.

Kelime tekrarlarının yanı sıra, Arapça ve Farsça tamlamaların da sıklığını ve kaçınıcı beyitte geçtiğini görmek amacıyla Divân'ın beyit numaralarıyla sunulmuş halini ek çalışmamızın sonuna koyduk.

Bunun dışında Zâtî'nin hayatı, edebi kişiliği ve eserleri hakkında çeşitli kaynaklardan derlediğimiz bilgileri bir araya getirdik.

Çalışmamızın sayısal verilerini göz önüne sermek üzere kelime gruplarının sayılarını bir tablo halinde sunduk.

Anahtar Kelimeler: Kelime, Kelime Grupları, Dizin

Title of the Thesis: The Word Groups in Zâtî's Divan**Author:** Şule YILBIR**Supervisor:** Prof. Dr. M. Mehdi ERGÜZEL**Date:** 02.02.2010**Nu.of pages:** VII(p. t.)+335(m.b.)+66(apnendices)**Department:** Turkish Language
and Litareture**Subfield:** New Turkish Language

The words and word groups that a poet uses in his works generates his vocabulary. Vocabulary inform us about that poet and his age. In this study, we tried to define the word groups and the frequency of the use of words in Zati's Divan.

Firstly we transfered Zati Divan's couplets to computer and numbered them one by one. Then we applied index program to the text. Secondly, the text pages are searched thoroughly and defined one by one and the lines that the words seen are numbered.

Additionally we see that there also is an appendix in our study that shows the Arabian and Persian version, to facilitate to find out the frequency and the place of the words in the text.

Finally, to make concrete the numerical data of our study we showed the number of the word groups in a table.

Key Words: Word , Word Groups, Index

GİRİŞ

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan işaretler bütünüdür. Bireylerin duygu ve düşüncelerini karşısındakine aktarmasında dil araç görevini üstlenir. İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan her şey dilin kapsamına girer. Dil ve düşünce arasında bir ilişki vardır. Heidger'in "Dil düşüncenin evidir." sözü ile Saussure'nin "Sözcüksel anlatımdan soyutlanarak ele alındığında düşüncemizin, ruh bilimsel açıdan, biçimlenmemiş, ayrımsız bir yığın olduğu görülür." sözü bize dil ile düşünce arasındaki bağın kuvvetlendiğini belirtmektedir (Mıdık, 2008: 1).

Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir (Ergin, 2000: 3).

İnsanın dünyadaki yerini ve değerini belirleyen dildir. Konuşma yeteneği, dolayısıyla dil, insanı insan yapan niteliklerin başında gelir. Onun duygularını, düşüncelerini, isteklerini bütün incelikleriyle açığa vurmasına, yaşamını sürdürebilmesine olanak sağlar (Aksan, 2003:11).

Dil bilgisi çalışmalarının ses ve şekil incelemelerinin yanı sıra kelime serveti, cümle ve ifade kalıpları yönünde gelişmesi beklenmektedir. Hem tarihî hem yakın dönem eserlerinin bu bakımdan incelemeye ihtiyacı vardır. Bir taraftan her yüzyıla ait söz varlığı ortaya konulurken, diğer taraftan şair ve yazarların özel sözlükleri ve üslup özelliklerini yansıtıcı ifade kalıplarının değerlendirecek çalışmalar yapılması düşünülmektedir (Ergüzel, 2007:18).

Çalışmanın Amacı

Biz bu çalışmamızda Zati divanının söz varlığını ortaya koymayı amaçladık. Çünkü bir yazarın kullandığı kelimeler, kelime grupları bize o yazarın üslubu hakkında fikir verir. Biz de Zati divânındaki kelime ve kelime gruplarını mercek altına alarak 16. yy şairlerinden Zati'nin söz varlığı ve üslubu hakkında fikir sahibi olmaya çalıştık.

Bu çalışmayı ortaya koyarken Zati'nin hangi kelime gruplarını ne kadar sıklıkla kullandığını, divânında kaç kelime yer aldığını, bu kelimeleri hangi anlamlarda kullandığını tespit etmek çalışmamızın amacı olmuştur.

Çalışmanın Önemi

Bir dilin söz varlığı denince yalnızca o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlıyoruz (Aksan, 2003:7).

Diller, tek tek kelimelerden meydana gelmezler. Sözlüğü oluşturan on binlerce kelime, söz sanatkârı dediğimiz şair ve yazarların elinde öyle bir hareket kazanırlar ki adeta kelimelerle besteler ortaya çıkar. Bunlar kelime, kelime grubu ve cümlelerin mutlu ahenginden doğan insan beyninin kurduğu muhteşem edebî mimarlık yapılarıdır (Ergüzel, 2007: 284).

Söz varlığı bir dilin servetidir. Yüzyıllar içinde dilin kendini işleye işleye kazandığı bu zenginlik çeşitli özellikteki sözlüklere ve örneklendirilmiş kaynaklara aktarılmadıkça, yasayan nesiller ve sonradan gelecek dillerinin inceliklerini tanıyamazlar, sadece kendi dönemlerinin sınırlı anlatım imkânlarıyla yetinmek zorunda kalırlar (Ergüzel, 2007: 118).

Yazar ve şairlerin eserlerinde ortaya koydukları dil, kendi devirleri hakkında bilgi verdiği gibi günümüze ışık tutması açısından da önemlidir. Çünkü bir dilin zenginliği çağlar boyunca devam eden bir sürecin sonucudur. Bu süreçte yazar ve şairlerin sözlü ve yazılı eserleriyle dile yaptıkları katkı çok büyüktür. Bu bakımdan Zati'nin söz varlığını ele alarak onun üslubunu, dolayısıyla da devrinin edebiyat anlayışını anlamaya çalıştık.

Çalışmanın Metodu

Çalışmamız dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Türkçedeki kelime grupları ele alınmıştır. Kelime grupları hakkında genel bir bilgi verildikten sonra her kelime grubu ayrı başlıklar altında örnekler verilerek işlenmiştir. Bu konuda Leyla Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eseri esas alınmıştır. Söz konusu gruplar: "isim tamlaması,

sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, isim-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil grubu ve kısaltma grupları – isnat grubu, yükleme grubu, yaklaşma grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu ”(Karahan, 1998:13) başlıkları altında verilmiştir.

Çalışmamızın ikinci bölümünde Zati'nin hayatı ve edebî kişiliği hakkında bilgi vermiştir. Çeşitli kaynaklardan elde edilen bilgiler derlenmiştir. Zati'nin divanını anlamak için öncelikle Zati'yi anlamamız gerekir. Onun yetişmesinde rol oynayan unsurlar, yaşadığı devrin özellikleri edebî kişiliği hakkında ipuçları sunması açısından önemlidir. Bu bakımdan şairin hayatını ve edebî kişiliğini ele aldık.

Üçüncü bölümde ise Zati Divanı'nda kullanılan kelime grupları yer almaktadır. Hangi kelime grubunun nerede geçtiği satır numarası verilerek gösterilmiştir.

Dördüncü bölümde Zati Divanı'nda geçen fiiller ve sıklık sayıları verilmiştir.

Beşinci bölümde Zati Divanı'nın dizini bulunmaktadır. Bu bölümde divanda geçen kelimelerin anlamlarına, ne kadar geçtiğine yer verilmiştir. Kelimelere anlam verilirken kullanıldığı yer esas alınmıştır. Buna göre bir kelimenin bu metinde birden fazla anlamına rastlamak mümkündür. Yapılan bu çalışmada Zati Divanı'nın söz varlığını ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır.

Çalışmamız Prof. Dr. Ali Nihad TARLAN'ın “*Zatî Divânı Gazeller Kısmı 1.Cilt*” adlı kitabı esas alınarak hazırlanmıştır. Bu çalışmadan yola çıkarak beyitler taranmış, sonraki aşamada bu beyitlere numara verilmiştir. 2815 beyitten oluşan bu eserde 496 gazel bulunmaktadır. Kelime grupları ile ilgili inceleme kısmının devamında, bu gruplar hakkında daha iyi karşılaştırma yapmak amacıyla kelime gruplarının çeşitlerine ilişkin dağılımların gösterildiği grafikler de düzenlenmiş ve istatistiksel bilgiler verilmiştir. Bu grafiklerden yola çıkarak hangi kelime grubunun hangi sıklıkta kullanıldığı konusunda daha anlaşılır bir bilgiye ulaşabiliriz.

İnceleme çalışmamız kelime gruplarının ardından, söz varlığını ortaya koyması bakımından kelime sayılarının ve anlamlarının gösterildiği dizin çalışmasıyla devam etmektedir. Arapça-Farsça tamlamalar da divânda geçen kelimelerin alt başlığı olarak verilmiştir. Bu çalışma, hangi kelimenin hangi sıklıkta ve kaçınıcı beyitte geçtiğini göstermesi bakımından yararlı olacaktır. Dizin çalışması için mevcut dizin programları

Arapça ve Farsça izafeleri madde başları içine almadıkları için yeni bir dizin programı hazırlanmıştır.

Söz konusu kelimelerin, kelime gruplarının ve tamlamaların daha kolay bulunması bakımından numaralandırılmış olan divandaki beyitler ek olarak sunulmuştur.

BÖLÜM 1: KELİME GRUPLARI

Kelime grupları, Türk dilinde üzerinde durulması gereken en önemli konulardan biridir. Genel anlamda kelime grubu denilince: Tek kelime ile karşılanamayan kavram, varlık, nitelik veya bir durumu ifade edebilmek için birden fazla kelimenin tamlayan tamlanan ya da asıl unsur-yardımcı unsur ilişkisi içinde kurallı olarak oluşturduğu yapıyı anlarız. Bununla birlikte pek çok dilci çalışmalarında konuya doğrudan veya yüzeysel olarak değinmişlerdir (Sağlam, 2006:7).

Kelime grubu birden fazla kelimeyi içine alan, yapısında ve mânâsında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir dil birliğidir. Kelime grubu için birden fazla kelime birtakım kaidelerle belirli bir düzen içinde yan yana getirilir. Böylece belirli bir düzenle kurulduğu için kelime grubunun yapısında bir bütünlük bulunur (Ergin, 2000:372).

Kelime grubu, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu veya bir hareketi karşılamak üzere, belirli kurallar içinde yan yana gelen kelimeler topluluğudur (Karahana, 1998:11).

Türkçe cümle yapısında kelime gruplarının önemli bir yeri vardır. Hele isim ve sıfat tamlamaları neredeyse cümlenin vazgeçilmez unsurları halindedir (Ergüzel, 2006).

Kelime grubu, kelimelerle ve diğer kelime gruplarıyla bir bütün halinde münasebete geçtiği gibi, cümlelere de bir bütün halinde iştirak eder. Tek bir kelime gibi çekime tabi, sona gelen isletme eki bütün grubu içine alır (Ergin, 1993:354).

Sözü geliştirmek üzere kelimeler öbeklenirler, kavramlar arasında derece derece ilişkiler meydana getirirler. Böylece tek kavramdan anlatmaya doğru giderler. Bunlara kelime öbekleri diyoruz. Kimi kelime öbekleri sadece kavramları daha yakından belirtmeye yararlar. Kelimelerin sınıflanmasında gördüğümüz gibi dilde işleyişleri ayrı, bazen de aynı kelimeler birbirlerini belirtmek üzere yaklaşırlar (Banguoğlu, 2007:496).

Dilbilimciler kelime gruplarını farklı şekillerde tasnif etmişlerdir.

Tahsin Banguoğlu kelime gruplarını, “ad takımları, sıfat takımları, zarf öbekleri, takı öbekleri, çekim öbekleri (isim öbekleri, fiil öbekleri), bağlam öbekleri, yanaşma takımları (san öbekleri, ayama ve soyadı öbekleri, künye ve mahlas öbekleri), katma öbekler (ünlem öbekleri, saplama öbekleri)” (Banguoğlu, 496-519) olarak sekiz başlık altında tasnif etmiştir.

Muharrem Ergin kelime gruplarını, “tekrarlar (aynen tekrarlar, eş manalı tekrarlar, zıt manalı tekrarlar, ilaveli tekrarlar), bağlam grubu, sıfat tamlaması grubu, iyelik grubu ve isim tamlaması, aitlik grubu, birleşik isim grubu, birleşik fiil grubu (isimle birleşik fiil yapan yardımcı fiiller, fiille birleşik fiil yapan yardımcı fiiller), ünvan grubu, ünlem grubu, sayı grubu, edat grubu, isnat grubu, genetik grubu, datif grubu, lokatif grubu, ablatif grubu, fiil grubu, partisip grubu, gerundium grubu, kısaltma grupları ve akkuzatif grubu” (Ergin, 2000:377-397) olarak yirmi bir başlık altında tasnif etmiştir.

Leyla Karahan kelime gruplarını, “isim tamlaması grubu, sıfat tamlaması grubu, sıfat fiil grubu, zarf fiil grubu, isim fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, balama grubu, ünvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil grubu ve kısaltma grupları (isnat grubu, yükleme grubu, yaklaşma grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu)” (Karahan, 13-44) olarak on dört başlık altında tasnif etmiştir.

Prof. Dr. Alaeddin Mehmedoğlu, kelime gruplarını kapsayan kelimelerin birbiriyle alakası ve onların ifade ettiği anlam özelliklerine göre kelime gruplarını bağımsız kelime grupları ve kalıplaşmış kelime grupları olmak üzere ikiye ayırır. Kelime gruplarının temel ve bağımlı taraflardan oluştuğunu söyler ve bunları temel tarafın kelime türleri ile ismi ve fiili birleşmeler olarak ikiye ayırır. İsmi ve fiili birleşmeler de kendi arasında üçe ayrılır.

Vecihe Hatipoğlu, “yargısız anlatımlar” adını verdiği kelime gruplarını “yargısız anlatımlar en az iki sözcüğün türlü ilgi ve nedenlerle yan yana sıralanmasından doğan birliklerdir. Yapı bildirmeyen bu birlikler, anlatımlar ya kalıplaşmamış sözcüklerden kurulan her türlü tamlamalardır, ya da kalıplaşmış sözcüklerden kurulan birleşik sözcükler, deyimler veya ikilemelerdir.” (Hatipoğlu, 1997:2) şeklinde tanımlamıştır.

Bu tasniflerden yola çıkarak şunları söyleyebiliriz: Kelime grupları en az iki kelimedenden meydana gelmektedir. İki kelimedenden oluşan bu yeni kelime bir bütünlük içinde yeni bir kavramı ifade etmektedir.

1.1. Kelime Gruplarının Özellikleri

Leyla KARAHAN kelime gruplarının özelliklerini şu şekilde sıralamaktadır:

a. Kelime grupları, cümle ve diğer kelime grupları içinde tek kelime gibi, isim, sıfat, zarf ve fiil görevi yapar.

“Dallarda uzanan hışırtılar,/ağaçtan ağaca sürüklenerek,/ ormanın kızıl derinliklerinde kayboluyordu.”

Bu cümlede, birinci ve üçüncü kelime grubu isim, ikinci kelime grubu zarf, dördüncü kelime grubu da fiil görevi yapmaktadır.

b. Kelimelerin grup içindeki sıralanışı kurallıdır. Görev bakımından birbirine denk olmayan unsurların bulunduğu bir kelime grubunda ana unsur, genellikle grubun sonundadır. “yemyeşil ovalar” ve “kuş sesleri” tamlamalarında, grubun ana unsurları olan “ovalar” ve “sesleri” kelimeleri sonda; yardımcı unsurları olan “yemyeşil” ve “kuş” kelimeleri ise başta.

c. kelime gruplarında unsurların sırası, konuşma ve şiir dilinde bozulabilir.“Hala dilimdedir tuzu engin denizlerin”(engin denizlerin tuzu)

ç. Kelime gruplarının diğer kelime ve kelime gruplarıyla ilişkisi grubun sonundaki çekim ekleriyle sağlanır. Çekim eki, bağlandığı kelimeye değil, o kelime grubuna aittir.

“Çalıksan insan,/kendi varlığında hüküm süren bir ahengi / bütün kâinata /nakleder.

Bu cümlede, birinci kelime grubu çekim eki almış, ikinci kelime grubu “- i” yükleme eki ile, üçüncü kelime grubu da “-a” yaklaşma eki ile fiile bağlanmıştır.

d. İki den fazla kelimeli kelime gruplarında iç içe geçmiş, birbirini tamamlayan başka kelime grupları bulunur.

“küçük odadaki mumun / soluk ışığı” isim tamlamasının birinci ve ikinci unsuru sıfat tamlamasıdır.”küçük odadaki / mum” tamlamasının birinci unsuru “küçük oda” da bir sıfat tamlamasıdır.

e. Kelime gruplarının vurgusu, grubun yapısına göre değişir. Vurgu, basta, sonda veya sondan bir önceki kelimedede olabilir. Bazı gruplarda, bütün unsurların vurgusu aynıdır.

1.2. Kelime Grubu Çeşitleri

1.2.1. İsim Tamlaması

Bir isim unsurunun, iyelik sistemi içinde bir başka isim unsuruyla kurduğu kelime grubudur (Karahana, 1998:13).

Özellikleri:

a) İsim tamlamasında birinci unsur, ikinci unsura ilgi hâli ile bağlanır. Bu hâl, zamirlerde ekli, isimlerde ise ekli veya eksizdir. Tamlamanın ikinci unsuru daima iyelik eki taşır (Karahana, 1998:13).

İsim unsuru (+ ilgi eki) + isim unsuru + iyelik eki = isim tamlaması

köy + yol + u = köy yolu

ova + nın + yeşil + i = ovanın yeşili

biz + im + ses + (i)miz = bizim sesimiz

b) Bu tamlamada ana unsur, sonda bulunur. Birinci unsur tamlayan, ikinci unsur tamlanandır (Karahana, 1998:13).

oban / eşmesi (HD)

ty tn

sabrın / acı meyvası (BZ)

ty tn

mayısın / taze rüzgârı (KGK)

ty tn

uzak bir iklimin / ılık havası (S)

ty tn

benim / sadık yârim (AV)

ty tn

gurbet / duygusu (BTR)

ty tn

erik ağaçlarının / pembe, beyaz çiçekleri (DÇK)

ty tn

köhne Üsküdar'ın / dost ışıkları (KGK)

ty tn

c) Birinci unsur ilgi eki taşıyan isim tamlaması “belirli isim tamlaması”dır (Karahan, 1998:14).

çiçeğin / kokusu, kusun / sesi” tamlamalarında tamlayan, belirli bir nesneyi

ty tn ty tn

göstermektedir. Bu tamlamada, birinci unsur “belirtme” görevi yapar. Belirli isim tamlamasında iki unsur arasında ekle sağlanan geçici bir ilişki kurulmuştur.

savaşın / kartalı (ANA)

şehrin / kenar evleri (HD)

türbenin / rengârenk çini bahçesi (BG)

çifte direkli yeşil çadırın / kapısı (SH)

İstanbul 'un / minareli ufku (SH)

Belirli isim tamlamasının unsurları, şiir dilinde yer değiştirebilir.

Kimse duymaz çilesini tütmeyen ocakların. (D) (tütmeyen ocakların çilesini)

Bıaktım ardını yıllarca koştüğüm hevesin. (MÇ) (yıllarca koştüğüm hevesin ardını)

Bu tamlamanın unsurları arasına, başka unsurlarda girebilir.

Tahsilin ticarete yeri yok. (MK)

ty tn

ç) Birinci unsurunda ilgi eki bulunmayan isim tamlaması, “belirsiz isim tamlaması”dır (Karahan, 1998:14).

çoban / çeşmesi (HD)

ishak / kuşu (S)

hayâl / iklimleri (AMA)

Ulu Cami / avlusu (D)

ahududu / şerbeti (BG)

Azap / Toprakları (AT)

su ve ezan / sesleri (BG)

ihlamur ve gül / kokusu (DHK)

Âşık Kerem / devri (SH)

Bu tamlama, örneklerden de anlaşılacağı gibi belirsiz, genel bir nesneyi, bir türü karşılar. Tamlamanın iki unsuru arasında daima bir ilişki mevcuttur. Bundan dolayı, belirsiz isim tamlamasında iki unsur arasına başka bir unsur giremez. “Milli Eğitim eski Bakanı”, “Konya eski Milletvekili gibi kuruluşlar, Türkçenin yapısına aykırıdır. “eski” sıfatı, iki unsurun arasında değil, tamlamanın başında bulunmalıdır. Şiir dilinde, belirli isim tamlamasının unsurları yer değiştirebildiği halde, belirsiz isim tamlamasının unsurları yer değiştiremez.

d) Birinci unsuru özel isim olan “İstanbul şehri”, “Türk dili”, Tuz Gölü” gibi isim tamlamaları, şekil bakımından “belirsiz isim tamlaması” iseler de anlam bakımından “belirli isim tamlaması” özelliği taşırlar. Birinci unsuru cümle olan isim tamlamaları da anlam bakımından “belirli isim tamlaması”dır (Karahan, 1998:15).

“Birleşme aşkın mezarıdır” / iftirası (SH)

ty

tn

Kiralıktır / levhası (SH)

ty

tn

e) “hanımeli, yüzbaşı, yayın evi, gibi bazı birleşik kelimeler, belirsiz isim tamlaması kuruluşundadır (Karahana, 1998:15).

“Kadı köyü, Top Kapısı, sis kebabı” gibi belirsiz isim tamlaması kuruluşundaki bazı isimle, bugün iyelik eklerini düşürerek “Kadıköy, Topkapı, şişkebab” şeklinde kalıplaşmıştır.

f) Belirli isim tamlaması, bir başka belirli isim tamlamasının kuruluşuna tamlayan unsur olarak katılabilir. Böyle bir yapıda, üç isim unsuru bulunduğu düşünülmemelidir (Karahana, 1998:15).

Elbisenin yakasının / düğmesi (tamlayan: elbisenin yakası)

ty tn

halının saçağının / rengi (tamlayan:halının saçağı)

ty tn

denizin sularının / serinliği (tamlayan: denizin suları)

ty tn

Makedonya Dağlarının eriyen karlarının / serin ve genç suları

ty tn

(tamlayan: Makedonya Dağlarının eriyen karları)

Belirli isim tamlamalarında ilgi ekinin ikiden fazla tekrarı, bir anlatım kusurudur.

g) Bir isim tamlaması, başka isim tamlamasında tamlayan unsur olarak görev yaptığında, kendi iyelik ekini değil, ana tamlamanın iyelik ekini taşır (Karahana, 1998:16).

çamaşır / makinesi → benim / çamaşır makinem

duvar / saati → bizim / duvar saat**imiz**

dünya / görüşü → senin / dünya görüş**ün**

şiiir dünyası → onun / şiiir dünyası

Son örnekte, her iki tamlama da aynı iyelik ekini taşımaktadır.

ğ) Tamlanan unsuru sıfat fiil veya sıfat fiil grubu olan bir isim tamlamasında, tamlayan unsur daima ilgi eki taşır (Karahana, 1998:16).

Bingöl çobanlarının / koyun otlatırken çaldıkları

ty tn

asabi bir ağılığın / göğsünden yükseldiği

ty tn

bu faciannın / herkesi üzdüğü, yılların / geçtiği

ty tn ty tn

çılığın fırtınalarının / döve döve yosunlattığı

ty tn

önündeki mezarın / birden yeşil nurlarla tutuştuğu

ty tn

yavrusunun / bir kartal pençeleri arasında bulutlara doğru süzülüp yükseldiği

ty tn

parçaların / hızla kayarak etrafa yayıldığı

ty tn

h) isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan unsurları, kelime grubu olabilir (Karahana, 1998:16).

Taslarla sürülen kumlu ayakkabıların / çıtırtısı (tamlayan: sıfat tamlaması)

Türklüğün / ceylan yürekli töresi (tamlanan: sıfat tamlaması)

çakmak çakmak gözlerin / karanlığı yardığı (tamlayan: sıfat tamlaması, tamlanan: sıfat grubu)

askın / seret diyarı (tamlanan: isim tamlaması)

bahçenin / ölüm ve ahiret kokusu dağıtabilmesi (tamlanan: isim fiil grubu)

gurbet duygusunun / hem kaynağı hem de sembolü (tamlayan: İsim tamlaması, tamlanan: bağlama grubu)

ömrün / muradımızca geçen mutlu günleri (tamlanan: sıfat tamlaması)

göğün ve denizin / gözleri ve ruhu alabildiğine çeken mavilikleri (tamlayan: bağlama grubu, tamlanan: sıfat tamlaması)

1) İsim tamlamasında, birden fazla tamlanan ve tamlayan unsur bulabilir (Karahana, 1998:17).

evin / kapısı, penceresi

ty tn tn

göğün, ovanın / rengi

ty ty tn

insanların / yapamayacağı, yaratamayacağı, erisemeyeceğı (HD)

ty tn tn tn

göklerin / gülleri, nergisleri, sümbülleri, yaseminleri (Ç)

ty tn tn tn tn

savaşın, kızıl ve korkunç faciasının / nasıl olduğu (DÇK)

ty ty tn

yirmi senenin / yazları, kışları, fırtınaları, güneşleri (SH)

ty tn tn tn tn

i) İsim tamlaması, cümle ve kelime grupları içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar (Karahan, 1998:17).

Fatih'in geçtiği kapı (sıfat)

sert rüzgarın savurduğu sağanak (sıfat)

el yazması eserler (sıfat)

Süleymaniye Camii, bir imanın eseridir (isim, isim)

Ketenlik Yaylasının dimdik inen yamacında idiler (isim)

Bütün aile, **pazar günleri** bir araya gelirdi. (zarf)

Vadide **yaratılış öncesinin sessizliği** vardı. (isim)

Bitip tükenmeyecek gibi görünen beyazın en ağırı köyü bastırmış, boğmuş.

(isim)

Toprakların en bereketlisini sende sürdürdüm. (isim)

Kibleye karşı yüzükoyun uzanmış yatan bu şehidin büyük yeşil sarığı henüz

bozulmamıştı. (isim)

j) Belirli isim tamlamasında vurgu, her iki unsurda da aynı ölçüdedir. Belirsiz isim tamlamasında ise vurgu birinci unsur üzerinde bulunur (Karahana, 1998:17).

1.2.2. Sıfat Tamlaması

Bir isim unsurunun bir sıfat unsuruyla nitelendiği veya belirtildiği kelime grubudur (Karahana, 1998:18).

Bir sıfat unsuru ile bir isim unsurunun meydana getirdikleri kelime grubudur (Ergin, 2000:380).

sıfat unsuru + isim unsuru : sıfat tamlaması

Özellikleri:

a) Sıfat unsuru isim unsurunu vasıflandırmak veya belirtmek için getirilir. Sıfat tamlayan, yardımcı, isim tamlanan, asıl unsurdur. Sıfat ismin başına gelir, yani sıfat önce isim sonra getirilir.

al karanfil, bir filori

b) Sıfat tamlaması eksiz bir birleşmedir (Ergin, 2000:380). İki unsur da gruplaşmayı sağlayan herhangi bir ek taşımaz.

c) Tamlayanı sıfat fiil veya sıfat fiil grubu olan bir sıfat tamlamasında nesne, hareket niteliği ile tamamlanır (Karahana, 1998:19).

açılan gül-nâr, dökülen kanlar

d) Tamlamanın sıfat unsuru bir sıfat veya sıfat olarak kullanılan bir kelime grubu, isim unsuru ise bir isim veya isim olarak kullanılan bir kelime grubu olur. Sıfat veya isim unsurunun veya her iki unsurun kelime grubu olması halinde sıfat tamlaması kelime gruplarının hacmi nispetinde genişler (Ergin, 2000:380).

bir bâl ü perr, büyük ve gururlu adımlar

e) Nesnenin neden yapıldığını belirten tamlamalar isim tamlaması değil, sıfat tamlamasıdır. Bu örnekler takısız isim tamlamasıyla karıştırılmamalıdır (Karahana,1998:18).

altın kalem, gümüş zincir

f) Sıfat tamlaması, cümle ve kelime grupları içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar (Karahan, 1998:19).

g) Grubun vurgusu, birinci unsur üzerindedir (Karahan, 1998:19).

1.2.3. Sıfat Fiil Grubu

Bir sıfat fiil ile bu sıfat fiile bağlı unsur veya unsurlardan kurulan kelime grubudur (Karahan, 1998:21). (-an/-en, -r, -ar/-er, -dık/-dik, -maz/-mez, -mış/-miş, -acak/-ecek, -ası/-esi ekleriyle yapılır.)

Sıfat fiil, fiilin zamana bağlı olarak kavramını sıfatlaştıran bir şeklidir (gelecek günler, bitmiş bir adam...). Zaman anlatımı taşımaları yönünden ad fiillerden ayrılırlar (Banguoğlu, 2007:422).

Özellikleri:

a) Grubun ana unsuru sıfat fiildir, sonda bulunur. Cümlede yüklem görevi yapan sıfat fiilin anlamı, bir veya birden fazla unsurla tamamlanır. Bu unsurlar, cümlede olduğu gibi özne, nesne, zarf ve yer tamlayıcısı diye isimlendirilir (Karahan, 1998:22).

beni divâne kılan

b) Sıfat fiil grubu cümle ve kelime grupları içinde isim ve sıfat görevi yapar (Karahan, 1998:22).

c) Grubun vurgusu, sıfat fiilden önceki unsur üzerindedir.

1.2.4.Zarf Fiil Grubu

Bir zarf fiil ile bu zarf fiile bağlı unsur veya unsurlardan kurulan kelime grubudur. Zarf fiiller, fiillerden şu eklerle yapılır:-ınca/-ince, -arak/-erek, -dıkça/-dikçe, -ıp/-ip, -

madan/-meden, -alı/-eli, -ken, -a/-e, zarf fiil ekleri, birleşik fiillerin kuruluşunda görev yaparlar.-a/-e eki ayrıca fiil tekrarında da kullanılır(Karahan, 1998:23).

Özellikleri:

a) Grubun ana unsuru zar fiildir. Zar fiil, grubu sonunda bulunur ve yüklem görevi yapar. Zarf fiilin anlamı, özne, nesne, zarf ve yer tamlayıcısı diye adlandırılan unsurlarla tamamlanır (Karahan, 1998:23).

Son gülün karşısında / son bülbül / ah ederken

yt ö y (zarf fiil)

bu yaman dağların hayalini / hatırımdan / silince

bln yt y (zarf fiil)

günes / batacağı yere / iyice / yaklasınca (BS)

ö yt z y

b) Hâl ekleriyle çekime girmiş bazı sıfat filler, cümlede zarf görevi yaparlar. Bu sıfat fillerle kurulan gruplar da birer zarf fiil grubudur (Karahan, 1998:23).

Müzik başladığında, bütün salon bir sessizliğe gömüldü.

Üstat, **ehliyetin son olgunluk merhalesini ifade ettiğinden**, yas, bas ve sakal mefhumlarını da içine alırdı. (BG)

Sudur, akar **kendi bildiğince**.(S)

Pencere, en iyisi pencere,

Geçen kuşları görürsün hiç olmazsa,

Dört duvarı göreceğine. (OV)

c) Zarf fiil grubu, cümle ve kelime grupları içinde zarf görevi yapar (Karahan, 1998:24).

Mübarek kanının izleri üzerinden yürüyerek kasabaya girdik.

Geçirdiği kırk günlük azabı birden hatırlayınca, yeni bir tokat yemiş gibi Köse Vezir'in yüzü kıpkırmızı oldu.

Bahar geleli kargalar sınırsız bir neşe içinde.

Yokuşu çıkar çıkmaz nereden geldiğini bilmediğimiz bir rüzgar, kurumuş basak tarlalarını altüst etmeye başladı.

Eniştemiz, **dargınlığını unutup** onunla barışmak istiyor.

Orhan **yatağın üstünde iki battaniyeyi görünce,** Necati'nin ona dair bildiklerinin hepsini annesine anlatmış olacağını düşündü.

Güneş batarken, dağların şarap rengi aldığı hoş bir saatte Beyrut yolunu tuttu

Kardan, yağmurdan, rüzgardan sora sora

Bir yol bulup giderdim anılara

Zarf fiil grubunun su örnekte yüklem olarak kullanıldığını görüyoruz.

Âlemde gündüz gönlümüze işkencedir;

Bence bayram **ufukta gün bitince**dir.

ç) Grubun vurgusu, zarf fiilden önceki unsur üzerindedir (Karahan, 1998:24).

cinayetin azâbını / daimâ / çekme

bln z y (isim fiil)

uzun bir ayrılıktan sonra / sılaya / dönüş (BTR)

z yt y (isim fiil)

etrafına / bir keklik gibi / ürke ürke / bakıs

yt z z y (isim fiil)

c) Bu grup, cümle ve kelime grupları içinde isim görevi yapar (Karahan, 1998:26).

Birinci vazifen, **Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.** (A)

Vatan coğrafyasının mantıklı bir çerçeve olabilmesi için **Anadolu'daki beylikleri ilga etmek, / Bütün Türkleri birleştirmek, / bir tek devlete bağlı kılmak / zaruri idi.**(Aİ)

Bir faciadır **böyle bir âlemde uyanmak /**

Günden güne hicranla bunalmış gibi yanmak

Hele yüz sayıncaya kadar üç sandal geçmesi pek nadirdir.

ç) Grubun vurgusu, hareket isminden önceki unsur üzerindedir (Karahan, 1998:26).

1.2.6. Tekrar Grubu

Bir nesneyi, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği kelime grubudur (Karahan, 1998:26).

Tekrarlar aynı cinsten iki kelimenin arka arkaya getirilmesi ile meydana gelen kelime gruplarıdır. Tekrarı meydana getiren iki kelimenin tekrar iştiraki tamamıyla birbirine

eşittir.Fonksiyonları da, şekilleri de, vurguları da birbirinden farksızdır (Ergin, 2000:375).

Özellikleri:

a) Grupta yer alan kelimeler arasında, şekil ve anlamca ilişki vardır (Karahan, 1998:26).

Unsurları Aynı Olan Tekrar Grubu: mışıl *mişil*, yavaş yavaş, *dilim dilim...*

Unsurları Yakın Anlamlı Tekrar Grubu: doğru *dürüst*, eğri *büğrü*, yalan *yanlış...*

Unsurları Zıt Anlamlı Tekrar Grubu: iyi *kötü*, aşağı *yukarı*, irili *ufaklı...*

b) Tekrar grubundaki kelimeler, eksiz yan yana gelirler ve her iki kelime de kendi vurgusunu taşır. Bu kelime grubunun yapısının temelini kelimelerin arka arkaya tekrarlanması teşkil eder (Ergin, 2000:375).

c)Tekrarlar anlamı kuvvetlendirir; nesne ve harekete çokluk, süreklilik ve beraberlik anlamı kazandırır.

Mini mini çocuklar (anlamı kuvvetlendirme)

Diyar diyar dolaştım. (çokluk)

Yaza yaza usandı. (süreklilik)

d) Tekrar grupları, cümle ve kelime grupları içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar; çekim eki alabilir.

evi barkı, sağa sola, işinde gücünde, varını yoğunu, dereden tepeden, oradan buradan

e) Tekrar grupları içindeki kelimeler, eş görevlidir. Kelimeler arasında genellikle belirli bir ses düzeni bulunur. Bundan dolayı, tekrar gruplarının birçoğunda unsurların yerleri değiştirilemez.

f) Bir tekrar o tekrarı meydana getiren kelimenin ya mânâsını kuvvetlendirmek ya bir çeşit çokluğunu ifade için veya devamlılığını belirtmek için yapılır.

g) Kelimeler arasına virgöl konmaz.

1.2.7. Edat Grubu

Bir isim unsuru ile bir çekim edatından kurulan kelime grubudur (Karahana, 1998:28).

isim unsuru	+	çekim edatı	=	edat grubu
arslan	+	gibi	=	arslan gibi

Özellikleri:

a) Bu grupta isim unsuru başta, çekim edatı (ile, için, kadar, göre, diye, rağmen, karşı, doğru, gibi, dolayı...) sonda bulunur (Karahana, 1998:28).

İnsan / gibi

çalışmasına / rağmen

bir demet çiçek / ile

b) İsim unsuru zamir veya isim olmasına ve edatın cinsine göre, çeşitli hallere girer ve çeşitli çekim ekleri alır. Edat ise, tabii, grubun eksiz, değişmez unsuru olarak kalır. Edat unsuru daima tek kelime halindedir (Ergin, 2000:396).

senin / gibi (-in eki)

denize / doğru (-e eki)

bundan / dolayı (-dan eki)

c) Edat grubu cümle ve kelime grupları içinde sıfat, zarf ve isim görevi yapar; cümlenin kuruluşuna yüklem olarak da katılır (Karahana, 1998:29).

Keskin bir ışık, etrafımızda bir zafer borusu gibi çınlıyor.(zarf)

Dokuzuncu Hariciye Koğuşuna doğru ağaçların bile sıhhatine imrenerek

yürürdüm.(DHK)(zarf)

Vücudum, büyük bir korku ile / öne doğru eğildi. (zarf, zarf)

O, savaşta arslan gibi kardeşini kaybetti.(sıfat)

Derenin sağ tarafındaki sırtta on beş yirmi kadar çadır vardı. (sıfat)

Bizim perişanlığımız, gönülleri toplamak içindir. (isim)

d) Grubun vurgusu, isim unsuru üzerindedir.

1.2.8. Bağlama Grubu

Bağlama edatlarıyla ile birbirine bağlanmış iki veya daha fazla isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur (Karahana, 1998:30).

Özellikleri:

a) Bağlama edatı (ve, veya, ile, ilâ, fakat, ama, değil vb.) isim unsurlarının arasında bulunur.İsim unsurları, grubun kuruluşuna eşit olarak katılırlar (Karahana, 1998:30).

isim unsuru+ bağlama edatı + isim unsuru =bağlama grubu
derd + *ile* + *dermân* = *derd ile dermân*

b) Unsurlardan her biri bir kelime veya bir kelime grubu olur.Unsurlar şeklen ve eşit olarak birbirine bağlanırlar (Ergin, 2000:379).

c) Bağlama grubu, “ne...ne...”, “hem...hem...”, “ister...ister...”, “...da...da”, “ya...ya...” gibi bağlama edatlarıyla kurulmuşsa, balama edatları isim unsurlarının başında veya sonunda bulunur.Bu yapıdaki bir bağlama grubunda, isim unsurunun sayısı kadar bağlama edatı bulunur (Karahana, 1998:30).

hem zarîfâne hem levendâne

- d) Bu grupta, isim unsurları kelime grubu olabilir.
- e) Cümle ve kelime gruplarında bağlama grubu isim, sıfat, zarf görevi yapar.
- f) Her unsur kendi vurgusunu taşır ve vurguları aynıdır.

1.2.9. Unvan Grubu

Bir şahıs ismiyle, bir unvan veya akrabalık isminden kurulan kelime grubudur.

$$\begin{array}{lclclcl} \text{şahıs ismi} & + & \text{unvan veya akrabalık ismi} & = & \text{unvan grubu} \\ \text{Kubâd} & + & Pâşâ & = & \text{Kubâd Pâşâ} \end{array}$$

Özellikleri:

- a) Bu grupta şahıs ismi başta, unvan ve akrabalık ismi sonda bulunur.
- b) Her iki unsur da hiç ek almaz. Doğrudan doğruya yan yana getirilir (Ergin, 2000:392).
- c) Unvan grubu, cümle ve kelime grupları içinde isim görevi yapar.
- d) Grubun vurgusu, birinci unsur yani isim üzerindedir.
- e) Birinci unsuru unvan veya akrabalık ismi olan kelime grupları, unvan grubu değil, birleşik isimdir.

Sultân Murâd, Şeh Selîm

1.2.10. Birleşik İsim

Birleşik isim bir nesnenin ismi olmak üzere yan yana gelen birden fazla ismin meydana getirdiği kelime grubudur. Bir nesnenin çok defa tek tek de adı olan isimler aynı nesneyi karşılamak, aynı nesneye beraber ad olmak için doğrudan doğruya, eksiz olarak yan yana gelir ve birleşik isim yaparlar.

Özellikleri:

- a) İki veya daha fazla kelimeli bütün şahıs isimleri, birleşik isimdir. Aynı zamanda hepsi, özel isimdir.
- b) Bu grupta tamlananı özel isim olan sıfat tamlamaları, zamanla bir şahsa ad olmak üzere birleşik isme dönüşür. Sıfat tamlamasında başta bulunan vurgu, birleşik isimde ikinci unsur üzerine kayar.
- c) Birleşik isim, cümle ve kelime grupları içinde isim görevi yapar.

1.2.11. Ünlem Grubu

Bir ünlem edatı ile bir isim unsurundan kurulan kelime grubudur.

$$\begin{array}{rclcl} \text{ünlem edatı+} & & \text{isim unsuru} & = & \text{ünlem grubu} \\ \text{ey} & + & \text{gonca} & = & \text{ey gonca} \end{array}$$

Özellikleri:

- a) Ünlem grubunda ünlem edatı (ey, ay, hey, bre, a, ya, yahu, be vb.) başta, isim unsuru sonda bulunur.
- b) Eksiz birleşme olur.
- c) Edat tek kelime halinde, isim unsuru ise bir isim veya isim yerine geçen bir kelime grubu halinde bulunur (Ergin, 2000:394).
- d) Grubun vurgusu ünlem edatı üzerindedir.

1.2.12. Sayı Grubu

Sayı grubu, basamak sistemine göre sıralanmış sayı isimleri topluluğudur.

Özellikleri:

a) Sayı grupları, basamak sistemine göre olduğundan sayılar sondan başa doğru büyür, küçük sayı sonda bulunur. Sayı isimleri eksiz olarak birleşir.

kırk sekiz

b) Sayılar sayı grubu dışında, tek kelime veya sıfat tamlaması ile karşılanır. Sayı grubu genellikle ara sayılardan oluşur (Karahana, 1998:35).

yüz yirmi bir : sayı grubu

altı bin : sıfat tamlaması

yetmiş, iki, dokuz: kelime

c) Sayı grubu, cümle ve kelime grupları içinde isim ve sıfat görevi yapar.

d) Sayı grubunu oluşturan sayıların her biri ayrı yazılır. Grubun vurgusu ise küçük sayının üzerindedir (Demircan, 1975:333).

1.2.13. Birleşik Fiil

Bir hareketi karşılamak üzere bir arada bulunan kelimeler topluluğudur.

Türkçede üç tip birleşik fiil vardır.

Bir İsim Unsuru ile Bir Yardımcı Fille Kurulan Birleşik Fiil:

Özellikleri:

a) İsim unsurunun başta, yardımcı fiilin sonda bulunduğu birleşik fiildir.

isim unsuru	+	yardımcı fiil	=	birleşik fiil
helâk	+	ol-	=	helâk ol-
heves	+	eyle-	=	heves eyle-

b) Bu tip bileşik fiillerin kuruluşuna, ‘et-, ol-, yap-, eyle-, kıl-, bulun-, başla-‘ fiilleri yardımcı fiil olarak katılır. “et-, eyle-, kıl-, yap-“ fiilleri, geçişli birleşik fiiller ; “ol-,

bulun-“ fiilleri de geçişsiz birleşik fiiller yapar. “başla-“ fiili –mak / -mek’li hareket isimleriyle birleşik fiiller kurar. Bu birleşik fiillerde hareket ismi, yaklaşma eki (-a / -e) taşır (Karahana, 1998:36).

c) Tek başına kullanılmayan veya kullanıldıklarında aslı şekillerini koruyamayan bazı isimler, yardımcı fiile bitişik yazılır (Karahana, 1998:36).

devret- (devr / devir), hallet- (hall / hal)

d) Birleşik fiillerin isim unsuru, bir sıfat fiil olabilir. Sıfat fiil ‘ol-‘ ve ‘bulun-‘ yardımcı fiiliyle birleşir.

yapamaz ol-, sevmiş bulun-

e) Bir isim unsuru ile bir yardımcı fiile kurulan birleşik fiillerin her iki unsuru da kelime grubu olabilir (Demircan, 1975:333).

cevr ü cefâ eyle-

f) Grubun vurgusu, isim unsuru üzerindedir.

Bir Fiil Unsuru İle Bir Yardımcı Fiilden Kurulan Birleşik Fiiller

Özellikleri:

a) Bu bileşik fiillerde, ana fiil unsuru genellikle başta bulunur. Anlamı üzerinde bulunduran bu unsur zarf fiil eklerinden (-a / -e, -ı / -i, -u / -ü, -ıp / -ip, -up / -üp) birini taşır (Karahana, 1998:37).

fiil	+	zarf fiil eki	+	yardımcı fiil	=	birleşik fiil
yaz	+	a	+	gör-	=	yazagör-
öykün	+	e	+	bil-	=	öykünebil-

b) “dur-, koy-, gör-, git-, yaz-, ver-, kal-, gel-, bil-“ yardımcı fiilleri asıl fiile tezlilik, devamlılık, yeterlilik, yaklaşma, ihtimal vb. anlamları kazandırır.

c) Grubun vurgusu, ilk unsur üzerindedir.

Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller

Özellikleri:

a) Bu birleşik fiil grubu, bir isim ve bir fiil grubundan meydana gelir. İsim unsuru başta fiil unsuru ise sonda bulunur. Bu unsurların biri ya da hepsinin temel anlamlarından farklı olarak kullanıldıkları gibi deyimleştikleri de görülür (Karahana, 1998:38).

yüz sür-, el çek-, başun göge er-

b) İsim unsuru bu tür birleşik fiillerde, isim çekim eklerini alabilir.

gönlün al-, gözü dışarıda ol-

c) Bu grubu meydana getiren unsurlar kelime grubu olabilir. Ayrıca grubun vurgusu daima birinci unsur üzerindedir (Demircan, 1975:333).

lutfu kerem kıl- (bağlama grubu : fiil)

1.2.14. Kısaltma Grupları

Kelime gruplarının ve cümlelerin kısaltılması, yıpranması neticesinde ortaya çıkan kelime gruplarıdır (Ergin, 2000:403). Bu gruplar genellikle isim fiil, sıfat fiil veya zarf fiil gruplarından kısaltılmış ve bunların bir kısmı kalıplaşmıştır (Karahana, 1998:39).

Kısaltma grupları isnat, yükleme, yaklaşma, bulunma, uzaklaşma, vasıta grubu olmak üzere altı başlık altında toplanmaktadır. Bu grupların ortak özelliği, iki isim unsurundan meydana gelmeleri ve vurgunun ikinci isim üzerinde bulunmasıdır.

1.2.14.1 İsnat Grubu

Biri diğerine isnat edilen iki isim unsuru 'isnat grubu'nu oluşturur (Karahana, 1998:40).

isnat olunan isim + isnat edilen isim = isnat grubu
boynu + *bağlı* = *boynu bağlı*

Bu grupta isnat olunan unsur başta, isnat edilen unsur ise sonda bulunur. İsnat edilen unsur bir vasıf ismidir (Karahan, 1998:40).

gözi yaşlı (kadın), lebi gonca (sevgili)...

İsnat grubu cümle kelime grupları içinde, isim, sıfat ve zarf görevi yapar (Karahan, 1998:40).

Bu grup, sıfat fiil ve zarf fiil grubundan kısalmıştır.

yanacağı berg-i gül (olan) = sıfat fiil

başı açık (olarak) = zarf fiil

1.2.14.2.Yükleme (Akkuzatif) Grubu

Yükleme ekli bir isim unsurunun bir başka isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur (Karahan, 1998:41). Grubun birinci unsuru, yükleme eki olan -ı,-i,-u,-ü eklerini alarak diğer isme ulanır.

kelâmı / telkîn

Yükleme grubu cümle içinde, isim ve sıfat görevinde kullanılır.

Bu grup, sıfat fiil ve zarf fiil grubundan kısalmıştır.

vâki'-i ahvâli beyân (eden) = sıfat fiil

1.2.14.3. Yaklaşma (Datif) Grubu

Datif halindeki bir unsurla ondan sonra gelen yalın bir isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur (Ergin, 2000:399).

Grubun birinci unsuru yaklaşma eki olan –a, -e ekini alarak diğer isme ulanır. İkinci unsur genellikle vasıf ismidir.

âşkuna da'vet , koluna kuvvet , edâya mâlik

Grubun unsurları kelime grubu olabilir.

âşkunun deryâsına nisbet (birinci unsur: isim tamlaması)

hayl ü sipâha mensûb (adam) (birinci unsur: bağlama g., ikinci unsur: sıfat t.)

Yaklaşma grubu cümle ve kelime grupları içinde, isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılır.

Yaklaşma grubu, isim fiil, sıfat fiil, zarf fiil adını verdiğimiz gruplardan kısalmıştır.

lutfuna lâyıık (olan) = sıfat fiil

ana pervâne (olarak) = zarf fiil

derde mübtelâ (olmak) = isim fiil

1.2.14.4. Bulunma (Lokatif) Grubu

Bulunma ekli yani lokatifli bir isim unsurunun ondan sonra gelen bir isim unsuru ile oluşturduğu kelime grubudur.

Grubun birinci unsuru –da , -de / -ta, -te eklerini alarak diğer isme ulanır.

yılda bir, sâhil-i deryâda karâr

Bulunma grubu cümle ve kelime grupları içinde, isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılır.

Grubun unsurları kelime grubu olabilir.

ayda bir kez (ikinci unsur: sıfat tamlaması)

1.2.14.5. Uzaklaşma (Ablatif) Grubu

Ablatifli yani uzaklaşma ekli bir isim unsurunun ondan sonra gelen isim unsuruyla kurduğu kelime grubudur.

Uzaklaşma grubunda ilk isim uzaklaşma eki olan –dan, -den / -tan, -ten eklerini alarak diğer isme ulanır. İkinci unsur genellikle vasıf ismidir.

andan efendi , âb-ı zemzemen musaffâ

Grubun unsurları kelime grubu olabilir. Uzaklaşma grubu, cümle ve kelime grupları içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar. Bu grup da, sıfat fiil ve zarf fiil adını verdiğimiz gruplardan kısalmıştır (Karahana, 1998:43).

bizden yig (olan) = sıfat fiil

gamzenden ayru (olarak) = zarf fiil

1.2.14.6. Vasıta Grubu

Birinci unsurun –la, -le ekini alarak ikinci unsur olan vasıf ismine ulanmasıyla oluşan kelime grubudur.

âşkunla rüsvâ , özünle mükerrem

Bu grup da, sıfat fiil ve zarf fiil grubundan kısalmıştır.

hâk ile yeksân (olan) = sıfat fiil

vasfunla müzeyyen (olarak) = zarf fiil

Vasıta grubu, cümle ve kelime grupları içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar.

Bu grupta ‘-la, -le’ vasıta eki yerine , ‘ile’ edatı da kullanılabilir. Vasıta eki, bilindiği gibi ‘ile’ edatından ekleşmiştir (Karahana, 1998:44).

BÖLÜM 2: ZÂTÎ

2.1. Hayatı, Edebî Şahsiyeti

Karasi vilâyetine tâbi Balıkesri kasabasında hicri 876 milâdî 1471 tarihinde dünyaya gelmiştir. Zâtî şiir mahlası olup asıl ismi Latîfi, Sehî, Kınalızade tezkirelerine göre Bahşî, Aşık Çelebi'ye göre Satılmış ve bugün halk tarafından kısaltılmış şekli olan Satı ki, sonradan şiir mahlasını Zâtî olarak bundan almıştır, ve yine aynı tezkire sahibinin, Zâtî'nin kendisinden nakl ettiğine nazaran aynı zamanda ebced hesabıyla doğum tarihi olan "İvaz" dır. (Tarlan, 1967:10).

Zâtî, 16. yüzyılın başlarında yaşamış olup, dönemin önde gelen temsilcilerindendir. Eski kaynakların verdikleri bilgilere göre uzun bir ömür sürmüştür (1471-1546). Zâtî, Balıkesir'den İstanbul'a II. Bayezid zamanında gelmiş ve ömrünün uzunca bir bölümünü, ölümüne kadar İstanbul'da geçirmiştir. II. Bayezid'e îdiyye, bahariyye ve şitaiyye vb. kasideler sunan Zâtî'ye, Bayezid ihsanlarda bulunmuş ve şair dönemin ileri gelen devlet adamlarıyla bu dönemde yakın dostluklar kurmuştur. Kendisine bir ara Bursa'da mütevellilik yani vakıf sorumluluğu verilmişse de Zâtî, İstanbul'dan ayrılmak istememiştir. Zâtî, II. Bayezid'in ölümünden sonra I. Selim'e de kasideler yazmış, Yavuz Sultan Selim de karşılığında Zâtî'ye ihsanlarda bulunmuştur. Ancak, şair saraya bağlı olarak geçimini temin etmekten çok, ömrünün uzunca bir bölümünü Bayezid Camii bitişiğinde açtığı dükkânında önce ayakkabıcılık, daha sonra da remilcilik yani falcılık yaparak geçirmiştir. Sözüünü ettiğimiz bu dükkân genç şairler için bir edebi meclis olmuş, onları eleştirerek dönemin yetenekli gençlerine doğru ve güzel şiir yazma usullerini öğretmiştir. Bunlar arasında Bakî de bulunmaktadır. (Mengi, 2002).

Zâtî'nin tahsili hakkında Latîfi: "Eskiden elinin emeği ve alınının teri ile geçinir bir çizmecici idi. Külhanbeyi, avamdan, çapkın ve ayyaş bir insandı. Kendinde şiir kabiliyeti ve güzel manzum söz söylemek istidadı görünce ömrünün bir miktarını sarf ve nahv öğrenmeğe sarf etti. Müneccimzâde'den "remil" kaidelerini öğrendi ve o yolda çalıştı. Şiirde pek yüksek mertebeye yükseldi. Muallim ve müderris görmeden bu kadar güzel buluşlar, hususî ve orijinal hayaller vücuda getirmek herkese nasib değildir. Bu meziyetleri zamanın fâzıllarını hayretde bırakmıştır. Anlaşıyor ki bu muvaffakiyetin

sebebi kendi zatında olan harikulade bir istidattır. Yoksa sonradan öğrenme ile elde edilmemiştir" der. (Tarlan, 1967:18).

Zatî, çok yazan, çok sayıda eser veren bir sanatçısıdır. Üç ayrı divan oluşturabilecek sayıda kaside ve gazel yazmıştır. Zâtî'nin yalnızca gazellerinin bir araya getirilmesinden oluşan üç ciltlik Dîvân'ı yayımlanmıştır. Tezkirecilerden Âşık Çelebi, Zâtî'nin gazellerinin 1600-1700 dolayında olduğunu söyler. Şairin Dîvân'ından başka Şem' ü Pervâne, Ahmed u Mahmud, Ferruh-nâme adlı mesnevileri vardır. Ayrıca, şehringîz türünün ilk örneklerinden olan Edirne Şehringîz'i ile Fal-i Kur'an adlı bir başka eserinin ve bir de latifeler mecmuasının varlığından kaynaklar söz ederler. Bazı kaynaklarda Zâtî'nin mevlid sahibi olduğu da kaydedilmekle birlikte şairin elde böyle bir eseri yoktur. Asıl ustalığını gazel ve kaside alanında gösteren şair, kaynakların verdikleri bilgiye göre çok kolay, hatta para karşılığı şiir yazarmış. Divan şiiri tekniğini çok iyi bilen bir şair olan Zâtî'nin asıl hizmeti, sanatkârlığından çok genç şairleri yetiştirmekteki ustalığı, üstatlığıdır. Zatî, Şeyhî, Ahmed Paşa ve Necatî'nin yanı sıra, Divan şiirinin klasik bir görünüm kazandığı 16. yüzyıl Divan şiirine geçişte, köprü görevini üstlenmiştir. (Mengi, 2002).

Gerek kendi eserlerinden gerekse hakkında yazılanlardan çiçek bozuğu tenli, büyük burunlu, sağır, hayatının sonlarına doğru gözlük kullanan çirkin biri olduğu anlaşılmaktadır. Yaratılıştan şâir olan Zatî, hoşsohbet, hazırcevap, nüktedan mizaca sahip biriydi. Çevresindekiler kendisine nükteli sözler ve şiirler söyletebilmek için onu sık sık tahrik etmeye çalışırlardı. Şiirinin en önemli özelliği daha önce söylenmemiş bir takım hayalleri kullanma gayretidir. Kaynaklar ilim tahsili olmadan usta şâir olunmayacağı tezinden hareketle, belirli bir eğitimi bulunmayan Zatî'nin olağanüstü güzellikteki şiirlerini hayretle karşılarlar.

Zatî'nin döneminde veya kısa bir zaman sonra yazılan tezkirelerde çok övülen bir şâir olmasına rağmen -kendisinin de ifade ettiği üzere- genç şâirlere ait güzel mânâ ve hayalleri kendisininmiş gibi kullanmış olması şiirine gölge düşürüyor. Bunun bir neticesi olarak çok sayıdaki şiirine şüpheyle yaklaşma gereğini duyuyoruz. Ama Zatî, ne kadar bu şüpheleri üzerine çekse de bir de şiirlere kendi imzasını atmayı başarmış. Bunun içindir ki ölümünün 430. yılı münasebetiyle yazdığı bir makalede Behçet Necatigil onu şu sitayiş cümleleriyle anıyor:

Şiir redifli iki gazelinde belirttiğine göre, Zatî için şiir görenin okuyanın bir bülbül kesildiği, rengârenk mânâ gülleriyle dolu bir bahçedir. Sanatçı, edebiyat ülkesini şiirle fetheder, gönül ülkesine şiirin mücevher kakmalı kılıcıyla girer. Zevksiz ve cahil kişilerle bir alışverişi yoktur. Şiirin; onun alıcısı arif kimselerdir, bu işten anlayan kimselerdir. Şiir, İsa sözleri gibi ölüleri diriltir, fakat okunmasını, yorumunu bilmek gerekir. Sevgi konusunda yazıldı mı bir tatlı ve nazik dost, gönül hastası âşıklar için usta bir hekim; onları hemen iyi eder. Zalim sevgililer, durumunu anlarım da merhamete gelirim diye divanı alıp okumazlar âşığın; şiir insanı değiştirir. Âşık şâir bir gazel yazsa bütün beyitler birer nazlı nazik sevgili gibidir; her beyti şiir olur. Şâir büyücüye benzer, pamukla ateşi yan yana koyar; gönül pamuktur, şiir ateştir. Şâirin ustalığı ortadadır ki yanıp yok olmaz bu iki zıt şey. Zevk sahipleri birer şiir sarrafıdır. Önerine sürülen hokkada hangi elmasın, hangi incinin eşsiz ve üstün olduğunu bilirler. (Necatigil, 1999: 193)

Bazıları onun, şiirlerini göstermek için dükkânına gelen şiir heveslilerinin orijinal fikirlerini kendine mal ederek, değişik mazmunlara sahip olduğunu öne sürerler. Şiirlerini çaldığını iddia edenlere "Bizler divan sahibi şâirleriz. Şiirlerimiz kıyamete kadar okunur. Bu hoşça mânâcıklar kaybolup gitmesin diye divanımıza alırız." cevabını verir, bazen de İran şâirlerinden tercüme yoluyla divanına aktardığı anlaşılın şiirler için kendisini itham edenlere de "Benüm Farisî bilmedüğüm bilürsüz..." dermiş. Ömrünün sonlarına doğru geçim derdine düşerek otuz akçelik müderrislere ve danışmentlere dahi kasideler sunar olmuş; kendisine şiir sipariş edenlere para karşılığı gazeller yazmaya başlamış. Daha sonra şiirlerini başkalarının imzasıyla görünce bunların kendisine ait olduğunu söyleyerek öfkelenirmiş.(Şentürk, 1999: 235)

2.2. Eserleri

Sehî ve Latifi'ye göre 3000, Âşık Çelebi'ye göre ise 1700 gazellik ve 500 kasidelik bir Dîvân'ı vardır. Gazelleri Ali Nihat Tarlan, Mehmet Çavuşoğlu ve M. Ali Tanyeri tarafından neşredilmiştir. Bu çalışmalara bakıldığında Zati'nin 1825 gazelinin var olduğu görülür. Ancak bu gazellerin ne kadarının tam anlamıyla şâire ait olduğu ince bir tetkike muhtaçtır.

5000 beyitten fazla hacimde bir Şem-ü-Pervâne mesnevisi ile Edirne Şehrengizi vardır. Mesnevilerinden Şem u Pervane'si son derece sanatkârane kaleme alınmış bir kitap ve büyüleyici bir manzumedir. İlk beytinden son beytine kadar her beyti güzel, muhayyel, ustaca ve eşsizdir. Ama bilge kişilere göre, ifadesinde ve maksadını anlatmakta manzumenin hikâye tarafı hayal ve sanat ustalığıyla tertip edilmekle birlikte üslubunun güzelliği o kadar açık ve parlak, ayrıca olay örgüsünün sağlanması pek o kadar başarılı değildir.

Devrin ileri gelen şahsiyetleri ve şâirleri ile arasında geçen nükteleri derlediği ve bazı meslek erbabını birer cümle ile tanıttığı Letâîfi nefistir. Hayatının bütün acılarına rağmen iyimser, nüktedan, şakacı bir adammış Zâti Mehmet Çavuşoğlu'nun tek yazma nüshasına dayanarak yayınladığı (1970) "Zâtî'nin Letâîfi", biyografi ve anı türlerinde 16. yüzyıl gündelik hayatından tablolar çizilmesiyle hem değerli, hem de pek çok bir edebiyat yadigârı. Şâir Zâtî, sayısı 60 kadar bu latifelerde, nasılsa öyle, riyasız kaçırmasız gösteriyor kendini. Çağdaşı şâirlere takılmaları, tatlı çekişmeleri, bazı açık saçık hazırcevaplığı, altta kalmayı, yeri geldi mi sözünü esirgemeyerek taşı gediğine koymasıyla, yergilerinde bazan ölçülü edepli, bazan da aşırı ve küfürbaz Zâtî, kendi kaleminden çıkma bu anılarında, fıkralarında; gazellerinin hayal evreninde değil, gerçekler arasındadır. Bu latifelerin dili, şâirin bir divan efendisi olmayıp halktan birisi olduğunu kanıtlıyor (Sipahi, 2002: 8).

BÖLÜM 3: ZÂTÎ DİVÂNİ'NDAKİ KELİME GRUPLARI

3.1. İsim Tamlamaları

3.1.1. Belirli İsim Tamlamaları

3.1.1.1. İki Kelimededen Oluşan Belirli İsim Tamlamaları

âdemün aklı/1954	anun bâbı/1403
âdemün menzil-gehi/2478	anun başı/714, 1509, 1868, 2815
adûnun gönli/2273	anun bimârı/1495
adûnun gözi/53	anun boynı/624
agzımın suyu/2464	anun boynu/2814
agzunun fukâi/2391	anun canı/1196
âhıretün kasrı/850	anun cismi/2815
âhum odı/1012, 2555	anun çanı/106
âhumun biryânı/1492	anun çerâğı/1920
âhumun tîri/2700	anun çeşmi/1292
âhun yiri/1652, 2661	anun dehâni/1362, 1538
âlemün âlemi/191	anun desti/512
âlemün gönli/1556	anun devâsı/1359
alemün huzuru/954	anun dili/2064
anlarun arası/2473	anun dükkânı/2576
anlarun kadri/1395	anun eli/2252
anlarun koltukları/1032	anun ferâğı/1923, 2267
anlarun yatâğı/1397	anun fi'li/1905
anun adı/1432, 1557, 2116, 2574	anun gönli/164
anun bâbı/2163	anun gûşı/1334
anun agzı/1839	anun habâbı/1399, 1633, 2159
anun Allâhı/2718	anun hakkı/1088
anun âvâzı/1500	anun halhâli/1278
anun ayâğı/1451	anun hâli/641

anun hikmeti/1036	anun zahrı/2528
anun hüsni/360	ârızun üsti/2117
anun ışkı/1738	ârifün metâi/1952
anun içi/1777, 2034, 2368	âşıklarun âdeti/2201
anun işi/1230, 2354	âşıklarun bayramı/840
anun kabri/2797	âşıklarun canı/976
anun kanı/1494	âşıklarun derdi/1956
anun kaşı/1124	aşıklarun hevesleri/1813
anun kenârı/1371	âşıklarun ihrâmı/842
anun kölesi/1710	âşıklarun kûyu/2484
anun kulağı/1037	âşıklarun pâdişâhı/1962
anun kûyu/1092	âşıkun âhı/2199
anun lebi/1332	âşıkun ayacı/2499
anun matla'ı/1949	âşıkun bağı/1760
anun mellâhı/337	âşıkun benzi/1761
anun mevci/1637	âşıkun gönli/2176
anun mihri/1035	âşıkun gözleri/1757
anun misli/638	âşıkun hezârı/1398
anun nabzı/2638	âşıkun kanı/1073
anun selâmı/160	âşıkun katli/1077
anun sonı/2773	âşıkun kûyu/1041
anun sözleri/2026	âşıkun yoldaşı/875
anun ucu/617, 1205	ayagun çünbişi/2489
anun üsti/412, 413, 1336, 2362	ayagun toprağı/466, 2373
anun viridi/2530	ayagun tozu/1516
anun yakası/1696	bardagınun teni/1419
anun yiri/1348, 1648, 1692, 2657	başum âsitâni/36
anun yüzi/97, 649, 1224, 1354, 2506, 2663	başum ucu/1068
anun zahmi/1845	başum tâcı/1557

bendenün hâli/40
benüm âhum/1037, 2399
benüm bagrum/1205
benüm başum/19
benüm cânun/216, 710, 1102, 1267,
1585, 1677, 2681
benüm cismüm/1460
benüm derdüm/2582
benüm efgânun/1206
benüm eş'ârum/2513
benüm eşküm /1301
benüm ferâgum/2008
benüm figânun/1794
benüm gönlüm/2637
benüm gözlerüm/1113
benüm hâlüm/979, 2521
benüm kanum/1840
benüm kârum/2190
benüm katum/463
benüm keyfiyyetüm/192
benüm kıblem/839, 1570
benüm mâhum/217, 307, 1223
benüm meylüm/1482
benüm nâlem/1441
benüm ömrüm/386, 2417, 2626, 2706
benüm sinem/1397
benüm sipâhum/434
benüm şâhum/1425
benüm şî'rüm/1158, 2668
benüm tab'um/2050
benüm yanum/1686, 2680
benüm yüzüm/734, 1167
birinün âhır/497
birisinün sonı/497
bunun efkârı/2029
bunun ucu/1144
bunun tedbiri/1906
bürcinün mâhı/231
bülbüllerün cemâlü/76
cânânun visali/2510
cânânun yanı/2214
cânun kesegi/1086
cemâlün bağı/2629
cemâlün câmi'i/1663
cemâlün kıblegâhı/1570
cemalün mihri/2015
cemâlün mushafı/464
cevherün kanı/1136
cevherün kıymeti/2678, 2744
cevrün topı/1460
cihânun pâdişâhı/1425
cihânun şahı/495
cihânun yüzi/535
cihânun zevki/1732
cûyun âsiyâbı/1401
çarhun arkası/266
çarhun gözi/1841
çarhun yüregi/1338
çeşmün bebegi/1086

çeşmümün kâsesi/1353
dil-berlerün sanatı/2201
dil-berün rakîbi/1664
dil-berün yolu/870
derdünün dermanı/1137
derdünün devâsı/484
devrün mürûrî/1400, 2160
dişlerün vasfı/286
dostun dîdârı/353
dükkânınım müşâbeheti/1810
düşmanlarımın kasrı/533
düşmenün leşkeri/892
ebrûn gözi/1856
ebrün hevâsı/1539
ejderün arzı/1477
eş'ârumun tûmârı/1407
eşküm yiri/671
feryadınun tahrîri/1350
firâkun nârı/1526
fürkatün zehri/710
fürkatünün küştesi/2121
gabgabun topı/910, 1142
gamın okı/991
gamzen okı/299
gamzen okları/2302
gencün yiri/1933, 2176
gencinenün meskeni/780
gönlümüzün perişanlığı/2340
gözlerüm meyi/197
gözlerüm yaşı/956
gözlerün cünbişi/2100
gözlerünün camları/1
gözlerünün kanı/952
gözüm yaşı/1364, 1433
gözümün çevresi/1107
gözümün yaşı/2317, 2532
gözün üsti/821, 2311
gözün vasfı/1231, 2109, 2549
gözün yaşı/471
gussanun mekânı/1069
gülün tohmı/1369, 1963
halîlün kûyı/937
halkun yüregi/1553
hastanun derdi/930
hattın altı/59
hattun lebü/519
hayâlün şahı/1537, 1846
hayâlün tahtı/780
hicranım eli/608
himmetinün kameti/4
höcremün içi/1545
hûblarun adedi /138
hûdlarun begi/374
hüsnün çerâğı/1395
hüsnünün meşşâtası/1931, 2174
hüsnünün şemsesi/2255
ışkun âteşi/2726
ışkun berâtı/707

ışkun odi/2537	leblerün hâssıyyeti/2169
ışkun sıfatı/718	leblerün vasfı/1561
ışkun sıpehi/668	lebün esrarı/1106
ışkun şarâbı/83, 2357	lebün vasfı/755, 2548
îd-gâhun kadri/719	mahlûkun yüzü/2628
îd-gâhun zîneti/2282	mâhun başı/625
ıksirün hevası/498	mâhun çarhı/635
ıssınun zamânı/2742	mâhun işi/156
ıtlarün âvazesi/233	Mesîhün yiri/2032
Kabenün örtüsü/844	mıhrümün maktûli/789
kabrümün örtüsü/1828	mûzesinün kebkebi/2260
kadrün ordusu/974	müjgânun okları/1829
kâkülün kullâbı/1560	mü'minlerün menzîli/2648
kalbünün tahriki/1021	müşterînin çokluğu/2757
kâmetümün târi/2149	nâlemün sayruluğı/2254
kâsenün içi/1867	na'lün nişânı/228
kemânun kabzası/2001	nimetün hakkı/1430
kendünün canı/1139	okcılarun kameti/856
kimün cânânı/1572	okun zahmı/2622
kirpüginün târi/2630	ömrün anbârı/1982
kişinün derdi/2031	ömrünün peymânesi/2135
kişinün rışı/377	pehlüm üstühânı/1365, 2406
kişinün yiri/853	pehlümün üstühânları/731
kûyun gedâsı/1425	rakibün başı/935
kûyun tozu/1113	rakibün gönli/1252, 1554
kûyun yolu/2347	rakîbün leşkeri/1055
kûyunun evsâfi/2538	rakîbün şeytanluğı/2342
kûyunun gedâsı/2037	resulün hadisi/516, 748
lâ lin lebü/121	ruhların mâhiyyeti/2169

şaçun vasfı/2240
sadrumun zahmı/134
senün agzun/1099
senün ârizun/616
senün atun /89
senün bâbun/2188
senün derdün/2579
senün ebrûlarun/970
senün gamzen/2418
senün giriftârun/2337
senün hilâlün/2485
senün hüsnün/1402, 2162
senün kapun/886
senün kirpüklerün/970
senün kûyün/106
senün lâ'lün/110
senün letün/1715
senün menzilün/766
senün müjen/1815
senün müjgânun/1570
senün nârun/164
senün târun/2336
senün turan/2507
senün vasfun/2501
senün vechün/2092
senün yirün/815
sinemün kehvâresi/1855
sînemün sürûrı/2090
sinemün talim-hânesi/920

sipihrün arkası/1665
sirişkün hunı/13
sözlerün cevherleri/1985
sultânun borcı/794
surâhinün kulagı/1321
şehidün kanı/1775
şehrün güzelleri/1656
şi'rümün tûmârı/1409
şi'rünün şanı/2695
ta'âmun dadı/1911
tabîbün aynı/2031
teşnelerün meyli/1825
tîrün ucu/961
turramun teşdîdi/2507
uşşâkun âhı/2097
vaslun ümidi/1161
vücûdum hânesi/2536
yarın başu/1170
yârun eli/1612
yarun hâli/1900
yârun ışkı/274
yârun rızâsı/2643
yârun zekanı/108
yaşumun vasfı/1429
yirün göbegi/1088
yirün kulagı/2271
yüregüm yiri/487
yüzün mecmuası/1312
yüzün nûrı/502

zâhidün bagrı/1065
zahmumun agzı/2253
zâlimün eli/508
zamânun inkılâbı/1400
zâti'nün âhı/2305
zâti'nün başı/1033
zâtî'nün canı/41
zâti'nün divânı/1496
zâti'nün eş'ârı/1561
zâtî'nün eti/357
zâti'nün gönli/2537
zâtî'nün işığı/394
zâtî'nün kanı/1566

zâti'nün maksûdı/2510
zâti'nün sînesi/1605
zâti'nün zahmı/1481
zemânun inkılâbı/2160
zöhrenün sazı/877
zülfinün zinciri/2177
zülfinün zinciri/626
zülfeynün agı/1392
zülfinün altı/2166
zülfinün gamı/795, 982
zülfinün ucu/2701
zülfinün sevdası/1970
zülfinün zinciri/1934

3.1.1.2. Üç Kelimededen Oluşan Belirli İsim Tamlamaları

âb-ı dürdün reşhâsı/520
âb-ı hayâtun hasleti/1333
âhumun metâ-ı mihrü/1148
ala gözlü kuzular/1413
âlemün lûtf-ı lâtifî/2189
anun âsumân-ı âsitânı/2783
anun bir bucagı/1396
anun her ayı/1038
anun her düğmesi/237
anun her faslı/2687
anun her gûşesi/229
anun her şâhı/215
anun ışk nârı/1367
anun kanadınun sadâsı/1659

anun lâ'l-i lebi/2575
anun nazm-ı güher-pâşı/1875
anun o gözleri/1714
anun şerbet-i dil-bendi/2297
âşıkun âh-ı derûmı/2200
âşıkun rûy-ı zemîni/2633
ayn-ı ruhun ruşenâsı/2755
aynum gümüşden sürme-dânı/1074
bahâr-ı hüsninün delüsi/1414
ben bülbülün zahmı/1008
ben dil-hastenün canı/1071
benüm ayn-ı güher-bârum/790
benüm bu gözlerüm/1846
benüm devletlu sultânun/1678

benüm evsâf-ı nâlem/2044
 benüm iki gözüm/1429, 2409, 2476
 benüm perâkende sözüüm/1804
 benüm sâlik-i eşküm/1325
 benüm surh-ı sirişküm/1802
 benüm şi'r-i dil-sûzum/1145
 benüm şîve-i şi'rüm/776
 benüm şule-i ahum /62
 benüm tâtlu cânüm/591
 benüm top-ı ahum/128
 bir bezmün meyi/1484
 bir mâh-rûnun infisâli/2404
 bir mehün mihri/127
 bir pelengün postı/999
 bir perinün saçı/2150
 bir pür-belânun mübtelâsı/1357
 bin erba inün haleti/257
 bu dil-rîşün derûnı/1845
 bu ışkun muktezâsı/1358, 1426
 bu sipihrün yüregi/1307
 bûstân-ı kûyunun dolabı/583
 bürc-i hüsnün afitabı/1328
 câm-ı nâbun humreti/2740
 cihânun zehr-i kahır/1885
 çinârun eli üsti/1108
 darb-ı elemün sûreti/588
 derd okınun sûfârı/2653
 derd-i kâkülün su'bânı/1497
 deryâ-yi ışkun âşinâsı/1427
 dest-i hûr-âlûdenün aksi/272
 devr-i zemânun işleri/319
 dil-berün bâr-ı cefâsı/1666
 ehl-i mihrün kanı/78
 eski peykânun okı/2419
 feryâdımın bir ucı/2514
 gamun dâr-üş-şifâsı/1359
 goncanun lâ'lin lebi/2380
 gönlümün hocresi yolu/2077
 gönül İskenderinün lebi/1964
 gözinün vâsf-ı sihri/1645
 gözümün kanlu yaşı/2377
 gubâr-ı gussanun ferrâşı/1475, 2275
 gussanun defter-i ömri/2734
 her kimün yanı/2298
 her kişinün meyli/1152
 hüsn-i hattun vâsfi/1028
 ışkunun bir demi/643
 ışkınun esrârınun hayrânı/2141
 îdün öte ucı/295
 iki gözümün biri/1349
 iki kaşun ortası/171, 2001, 2690
 itün izinün aksi/1458
 kirpükleri ile kaşlarınun seyri/1811
 kûyun itlerinün adı/321
 lâ'l-i şîrînün gamı/845
 lebün dâr-üş şifâsı/2638
 mahabbet derdinün bîmârı/1385
 mahabbet mısırınun sultânı/2775
 mahabbet mülkinün sultânı/2017
 mahabbet padişahınun diyarı/1372
 mâhun ayagun topragı/1339
 medine-i hüsnün Alisi/1411
 melahat asmanınun mahı/1034
 melekler seyrinün zevki/2602

metâ-ı vuslatun hicrânı/340, 2552
 mihnet küleğün nerdübânı/2406
 mihr-i cemalün çerâğı/2267
 mihr-i hüsnün mihri/924, 1354
 mülk-i ışkun şahı/62
 mü'minün didârsuz zındânı/1576
 mürde-dil âşıklarun cânı/2516
 nazmumun her suhfesi/1405
 nigârun çeşm-i bîmârı/284
 nigârun çin-i zülfi/1100
 nigârun hatt-ı tezvîri/2618
 o cânânun zebânı/1362
 o cûyun âsiyâbı/2161
 o hûrun işret-serâsı/2644
 o mâhun ârızı/1386
 o mâhun gerdeni/73
 o mâhun hüsnü/1496
 o mehün gabgabı/2262
 o miskinün dimağı/1320
 o şâhun desti/344
 o şemsün bedeli/1742
 o şûhun lebi/2266
 odınun altun diregi/1089
 ol âfitabun âbı/1462, 2796, 2801
 ol âfitâbun kârı/2651
 ol âteş-çihrenün hecri/2172
 ol câmun içi/2635
 ol cân-fezânun tudağı/1319
 ol diyârun kûh-sârı/1372
 ol gözüm nârı/1682
 ol gözüm nurı/1915
 ol gül-ruhun dehânı/1075
 ol gül-ruhun lebleri/2383
 ol hâcenün hüsnü/2143
 ol hümânun üsti/954
 ol mâhun cemâli/2401
 ol mâhun nurı/1035
 ol mehün vasfı/786
 ol melek-sîmânun serâyı/1037
 ol şâhun sâyesi/202
 ol tabibün derdi/186
 ol uşşâkun imânı/2244
 senün taht-ı revânun/1677
 pür-hûn gözlerümün akçesi/975
 rakib-i akrebün mihmânı/1492
 rakîbün bir yiri/2216
 ruhlarınla leblerün vasfı/2196, 2513
 rûz-ı visâlün eceli/882
 sabrınun tesbîh-i billûrı/2551
 sadâ atun ayadı/1660
 safânun killetinün kesreti/2741
 senün a'lâ işigün/2018
 senün bedr-i cebinün/1387
 senün bu sözün/1578
 senün câm-ı ışkun/192
 senün cevher-i kalbün/445
 senün cümle sözün/575
 senün dest-i sîmînün/871
 senün ferhâd-ı bi-çâren/243
 senün gül-zâr-ı hüsnün/1227
 senün hâl-i pür-mûyun/2512
 senün hâme-i ışkun /2503
 senün hil'at-i ışkun/842
 senün ışk-ı hümâ-sâyen/2685

senün ışkun husûli/2114	şehîd-i ışkun üsti/950, 2459
senün kanlu lebün/1541	şem'ün yalın tîgi/2334
senün Leylî saçun/2289	şîrîn lebün firâkı/592
senün menzil-i âhun/2337	şol hûblarun ameli/1743
senün mirât-i hüsnün/2504	şol noktanun aynı/2476
senün nazm-ı güher-bârun/1129, 2525	tîg-i müjgânın özi/2060
senün nergis-i mestün/385	tokuz dâirenün taşrası/770
senün sâkin-i kuyun/1473	vilâyet-i hüsnün velisi/1417
senün sevdâ-yi zülfün/2706	yârumuzun âfet-i devrânluğı/2344
senün tîr-i müjen/1845	yarun bir cür'ası/2642
senün top-ı kahrın/1490	yârun işığı kelbi/864
senün vird-i lisânun/1679	yedi deryânun suyu/289
siyahun ol hattı/29	yufka yüregüm vasfı/1787
sûhte âşıkların hıdmetü/2175	Yûsufun çâh-ı zenahdâni/147, 501
sultân-ı hüsnün togrusu/1394	zahmunun agzı suyu/2547
şeb-i zülfün gamı/2015	zâti kulunun gönli/1308
şeh-i çâpük-süvârun payı/196	zâti kulinun güşü/1789
şeh-i ışkun mekânı/2407	zerrîn hamâyilün kolu/2304

3.1.1.3. Dört Kelimeden Oluşan Belirli İsim Tamlamaları

âlemün bu ârizî zevki/1731	benüm bu unmaduk başum/494
andelîbün âteş-i âhı şîrârı/1369	benüm bu çeşm-i giryânun/1537
anun bergi vü bârı/1368	benüm mihr ü mahabbetüm/1819
anun enis ü celîsi/1412	bir kara yazulıyın oku/573
anun havzı vü şâdirvânı/1575	bir mehün metâ-ı mihri/1882
anun zühd ile bâzârı/1882	bu dil-i bimârumun başı/265
âşıkun ka'besi vü kıblesi/375	bu iki şâhun ittifakı/686
ben mûr-ı zaîfün hâli/965	bu imâret sandugun içi/2769
bende-i pür-şevkun suhfe-i eş'ârı/1408	bu miskînün kılca aklı/2177
benüm bu âh-ı pür-sûzum/2236	bu rûbâh-ı zemânun hilesi/829

bu tokuz hokkamın esrârı/2226	ol goncanun bâg-ı cemâli/1769
bu tokuz perdenün esrarı/771	ol mehün va'de-i valsı/1895
bu zülfikâr-ı gamzenün velisi/1411	ol mehün mirrih-i çeşmi/1266
çarhun tokuz kıbâb-ı muallâsı/398	ol âfetün boynı kulagı/1127
çeng ü neyün nâlesi/426	ol mâhun şarâb-ı mihri/82
derd ü gamun şemşiri/1347	ol mehün mirrih-i çeşmü/182
devletüm tacı ve tahtı/1104	ol perîyi görenün aklı/2480
dil-berün âb-ı hayât-ı valsı/60	ol sîmîn-tenün kimyâ-yi ışkı/2187
evliya vü enbiyanun himmeti/88	reşk-i cebinün meh-i tabanı/417
figân ü nâlemün nâyı/2241	rûz-ı hecrün bir demi/1916
hasret-i lâ'l-i lebün bîmârı/1753	senün bu sütte-i devlet-meâbun/2016
hat-ı cânânumuzun taze mektûbı/2146	senün ebyâtunun her mısra'ı/2688
horşid ile mâhun fûrûgı/2008	senün eş'ârunun her beyti/1432
mahabbet bahrınun kadîmi aşınâsı/1361	şu şehün bende-i meddâhı/1615
mahabbet pâdişâhınun sırça sarâyı/2744	vuslat ile hecrün aslı/2432
o dil-berün leb-i cân-bahşı/146	yârumuzun perçemi ile külehi/2731
o kânûnun sutûr evtârı/1405	yârun agzı ve zülfi/1478
o mâhun bahr-i hüsnî/361	zati-i şîrîn-kelâmun şî'r-i şekker-
o şâhun nimet-i endûhı/1679	bârı/1410
o şûhun bezm-i ışkı/2021	zâti-i şîrîn-kelâmun şî'r-i şekker-
o şuhun gerden-i simîni/1806	pâşı/2276
ol âfitâb-ı âlem-ârânun gözi/2616	zâti'nün ârâm u sabrı/1281
ol âfetün ölümlü hastası/2047	zâti'nün eşki vü âhı/1491

3.1.1.4. Dörtten Fazla Kelimededen Oluşan Belirli İsim Tamlamaları

al hıl'atler geyen yârun hayâli/2088	benüm deryaya gark olmuş gözüm/969
anun gırîvi vü dem-i sûtânı/1498	benüm kaddi vasfında dinen eş'âr-ı
anun gibi güzelün vasf-ı lâ'l/148	mevzunum /285
beni yakan o mâhun kaşı/2742	benüm tatlu tatlu sögen agzum/2266
benüm bâd-ı sabâyı görecek gözüm/48	bir mah-ı bî-mihrün metâ-ı valsı/1883

bu âhum odunun yalın bıçağı/2270
bu hasta dilün hatt-ı gubârı/1741
gül-i haddinün kızılı kızıl agı/95
meclisdeki nâyun ne mübarek
nefesi/2247
o câyn bütün nebâtı/1646
o deryanun iki dâne hababı/1402, 2162
o nârun iki dâne şîrârı/1367
o yanık bülbülün şîrâr-ı nâr-ı âhı/1963
ol gemici dil-berün deryâ-yi ışkı/1634

ol nûr-i çeşm-i âlemün hâk-i râhı/37
ol şehün âsitân-ı arş-ı kadri/2208
on sekiz bin âlemün mahlûkı/1880
şî'r-i renginün belâgat bağınun gül-
zârı/1404
tevbe vü zühd ü salâhun kal'ası/338
yoluna cânlar viren âşıklarun
uçmagı/2371
yüzi gün boyı servün taraf-i
mektebi/2261

3.1.2. Belirsiz İsim Tamlamaları

3.1.2.1. İki Kelimededen Oluşan Belirsiz İsim Tamlamaları

adem mülki/122

âdû yolu/1784

ah odı/1246

âhum nârı/2651

âlem şâhı/2450

arş hakkı/236

ayrılık vakti/2181

ayş otagı/426

beden mülki/1966

belâ bezmi/1324

belâ fülki/2406

belagat bahrı/1362

belagat mülki/1951

bezm ehli/1355, 1587, 2733

bürûdet şâhı/1928

cân gözi/827

cân kasdı/269

cân mısırı/1456

cân nakdi/2793

cefâ bünyâdı/1933, 2176

cefâ ilmi/451

cennet bâğı/2367

cevher behâsı/2757

ciger kanı/2021

cinân miveleri/384

çarh okları/1381

çarh-ı atlas ayagı/1823

çöp altı/486

derman vakti/2283

devlet nişanı/1072, 2520

devlet yüzi/1600

didâr hakkı/2698

dil bağı/2370
dil câmi'i/397
dil darbı/652
dil hanesi/860
dil hanesi/2267
dil mahzeni/2008
dil murgı/167
dil mülki/668
dil şişesi/520
dil ucu/1983
dost derdi/2499
dost ışıki/2358
dost kûyı/54
dügün evi/1450
dünyâ yüzi/1774
ecel murgı/2014
ecel şarâbı/1446
ejder ayacı/59
elif kadd/833
enaniyyet gözi/799
eşek başı/2613
ferah mülki/2229
fasâhat nehri/1362
fesahat bezmi/1406
firak âteşi/436
Firdevs bağı/1318
fürkat gicesi/882
fürkat haberi/1515
gaflet kemîni/828
gam bucacı/2711
gam gülşeni/2328
gam kılıçları/2328
gam meclisi/1534, 1764
gam pûtesi/1745
gök kapısı/2625
gönül bâdı/1368
gönül belâsı/1357, 1424
gönül fülki/1371
gönül şehri/1396, 2639
gönül şem'i/846, 1351
gönül tahtı/1880
gönüller âsmânı/1035
göz karası/101
gussa sancısı/2071
gül budacı/553
gül vakti/2637
gül yaprağı/2431
gümüş minber/1389
gümüş zincir/2369
gün togusu/1126
gün yüzi/802, 992, 1558
gün yüzü/286
güneh girdâbı/2029
güzeller güzeli/1740
güzeller pâdişâhı/1677
Hak yolu/1611
Hak visâkı/2563
hamel bürci/1192
hafîb oğlu/1389
hecr ocacı/1584
hûri lebi/155
hüsn atı/1701
hüsn bâzârı/44
hüsn mîrâcı/2646

hüsn nerdi/891
ışk âteşi/1112
ışk bimârı/606
ışk odı/859, 1209, 2385
Ka'be çerâğı/1317
Ka'be hakı/1411
Kadr gicesi/1159, 2564, 2565
kalem ehli/2531
kaşlarınun vasfı/1615
kıble hakı/2457
kış günü/1187
kıyamet günü/2765
kibr Turı/800
kökner içi/2433
kurbân vakti/2277
kuş yuvası/1423
küfr âyeti/2232
küp dibi/2003
letafet hırmeni/1904
mâh tablası/1622
mahabbet ırmagı/1401, 2161
mahabbet kasrı/2704
mahabbet mülki/2009
manastır hâdimi/2063
melâhat âsumânı/2616
melâhat nuru/1387
melekler âlemi/1282
memleket sultânı/1493
mercân vakti/2280
merhamet vakti/1639
Merve haki/670
Merve hakkı/244, 2558
Muhammed ümmeti/937
müddeîler meclisi/1585
müjen okları/889
müjen tîgi/502
nazar darbı/2374
nazarlar okı/1809
Nûh tufanı/1635
Nur âyeti/564, 1195
rahat zemânı/1070
râh-zenlük yolu/2630
saâdet matla'ı/1170
sâkî şarâbı/2159
seher vakti/659, 1382
selâmet ehli/2356
sihr okı/1443
söz demi/1996
şah ayagı/1087
şa'şa'a sırrı/390
şefkat kapusu/988
şehler kapusu/1403, 2163
şîr ırmagı/1337, 2367
şişeci dükkânı/1308
şitâ faslı/1193
ta'alluk hattı/821
ta'n okı/856
Tanrı hakı/833, 1937, 2180, 2719
Türk iti/489
uçmak kapusu/661
vefâ sazı/468
vefâ serâyı/2294
yâr ışığı/950, 2252
yâr yolu/1611

yılan ayacı/2166
yıldırım okı/2721
yir altı/1969
yohsul ocacı/1322

yol miskini/1998
zulm eli/1443
zümürüd aşıyan/8

3.1.2.2. İki Kelimededen Oluşan Belirsiz İsim Tamlamaları

ahd ü peymân vakti/2285
bâb-ı imkân vakti/2281
bir leylek kazâsı/1423
bir nur deryâsı/1402, 2162
bu sırça saray içi/1107
cân ü gönül kuşu/317
cân ü gönül marîzi/1629
cümle âlem halkı/1796
derd ü belâ şâhı/2149
dîn-i hak üslûbı/2170
gam-ı devrân eli/2489
her-câyî şehr oğlanı/1573
hilâl-i îd vasfı/1382
kal'a-i şâdî kapusu/410
lûtf u ihsân vakti/2279
merhamet şehri kapusu/1180

murg-ı belâ saydı/881
o binî âfitâb üsti/899
ol cürm ucu/1929
ol imaret sandugu/805
ol micmer-i bezm-i belâ nârı/936
ol şâh-ı Muharrem işigi/1938
seyr ile seyrân vakti/2282
sipah-ı gussa tâgi/1214
sûhte zâti çerâgi/2707
Sûre-i Kevser hakı/756, 1139, 1333,
2367
şâh-ı gül öni/2062
şehr-i merhamet bâbı/352
şol güzeller tac-dârı/1557
yüz bin belâ der-bendi/2299
zevk u safâ hengâmı/841

3.2. Sıfat Tamlamaları

3.2.1. İki Kelimededen Oluşan Sıfat Tamlamaları

acı dil/1464, 1614, 1628, 2148
ak kebûter/950
al eşk/942
al hıl'atler/2089

altı kat/656
altun düğme/1696
ansuz şafak/159
aradugun şâh/1878

âsân iş/529
âsumânî câme/1696
az dil-ber/2202
bed tâli'/1597, 1598
bir ad/1858
bir âdem/1993
bir âfet/2055
bir âfitâb/1653
bir âfitâbe/1819
bir ahker/1000
bir âşık/2155
bir âvâre/1484
bir ayak/257, 2012
bir bâz/171
bir ben/2125
bir bön/1776
bir bûse/1200, 1975
bir cür'et/1924
bir çâr-ebrû/1607
bir çenesüz/1116
bir dane/1900
bir dem/350, 743, 945, 1070, 1732,
1897, 2183, 2243, 2244, 2479, 2633,
2790
bir derd/707, 1146
bir deryâ/1844
bir dil-rübâ /74
bir dürc/1961
bir gazel/977, 1231
bir gice/1726, 2526
bir gedâ/999
bir gemi/337
bir gevher/1633
bir gice/173, 206, 596, 1004, 1898
bir göz/422
bir gül/233, 1010
bir gülistân/444
bir gül-pirehen/1456
bir gün/47, 81, 139, 285, 444, 496, 513,
634, 687, 905, 911, 1031, 1207, 1219,
1294, 1332, 1436, 1509, 1529, 1577,
1695, 1747, 1939, 1941, 1972, 2025,
2166, 2214, 2259, 2288, 2375, 2584,
2710, 2737
bir güzel/80
bir habâb/398, 402
bir hâl/1354
bir halet/83
bir harâbe/1822
bir hasta/2209
bir hikâyet/979, 2206
bir hûb/1749
bir iş/2460, 2585, 2676
bir kabâ/998
bir kere/1453
bir kez/908
bir kıl/2000
bir kıyâmet/2765
bir kimse/51, 857, 1522, 1806, 1994,
2112
bir kişi/279, 1815, 1823
bir koyun/2069
bir kul/1759
bir kulag/2096

bir kuşak/1176
bir lâhza/37, 197, 1485
bir mâh/2250
bir meclis/345
bir mekes/1820
bir melek/1498
bir melik/572
bir mir/39
bir muallim/2504
bir mûr/1631
bir Mushaf/2737
bir nakkaş/1234
bir nakş/1421
bir nâme/101, 1156
bir na râ/1727
bir nâvek/2346
bir nazar/255, 2788
bir nâzûg-beden/34
bir nefes/149, 382, 1260, 2321, 2323,
2490, 2677
bir od/289
bir ok/855, 2167
bir pâre/2419
bir pür-belâ/1424
bir saç/1539
bir sadef/2435
bir serv/1131
bir sikke/107
bir sille/318
bir sîm-beden/1746
bir sovukluk/1927
bir şâh/530, 2268
bir şeb/248, 315, 617, 2417
bir şeh/793
bir şem'-ruhsâr/2334
bir tabl/1500
bir tasvir/2178
bir tîr/268
bir tûtî/2248
bir usûl/1444
bir ün/1013
bir yahûdi/1527
bir yıl/728
bir yir/1059, 2355
bir zaman/1085
bir zeban/205
bir zerre/927
birkaç azîz/858
birkaç taş/1183
bin âşık/512
bin can/1706
bin dag/2693
bin derd/279
bin gündüz/1469
bin kâse/2303
bin kat/463
bin kere/728
bin kez/56, 1022, 2500
bin merdüm/1485
bin pare/2022, 2419
bin ye's/250
bin yıl/1038, 1916
bi-vefâ ömr/350
böyle zîbâ/75

bu aklum/1295
bu aşinaluklar/2579
bu ay/1647
bu bâtil/812
bu begler/2154
bu behâ/1625
bu bende/318
bu bezm-gâh/2655
bu can/1770
bu cevher/68, 786
bu cihân/781, 1794, 1899, 1943
bu çeşm/1373
bu dem/835, 1667
bu derd/1137, 1610, 1682, 2556
bu devlet/1104
bu devr/1451
bu dide/1133
bu dilek/153
bu dimag/694
bu dirlik/737
bu duâ/324
bu duâ-gû/201
bu dünyâ/1428
bu dünye/850
bu emr/701
bu esrar/2165
bu ev/818
bu felek/1089, 2274
bu fen/754
bu gam/1996
bu gice/112, 308, 557, 1492, 2355, 2564,
2565, 2566, 2567, 2568
bu gicecik/23
bu göz/1974
bu güstâh/604
bu hadis/564
bu halet/471, 2221, 2766
bu hayâl/1626
bu hâyin/2130
bu îd/295
bu kadîmî/1544
bu kan/2433
bu keramet/1325
bu kerem/1627
bu keyfiyet/82
bu kubbe/2731
bu makam/158
bu ma'reke/1873
bu menzil/585
bu nakş/72, 2445, 2453
bu nigâristân/1762
bu râdan/56
bu seher/400, 765
bu sevda/1320
bu sûret/822
bu şeb/45, 158, 305, 1298, 1630
bu şî'r/2235
bu tarâvet/1592
bu ten/2220
bu tılısmı/3
bu virane/806, 2772
bu yagmalar/968
bu yana/10, 111
bu yaralar/1022

bu yol/177, 223, 875
bu zât/1643
bu zülf-i şeh-bâz/167
bunca yıllardur/217
burma bıyık/25
bütün dünya/2219
cümle âlem/2194, 2511
cümle alem-dâr/963
cümle bâz-dârân/2672
cümle begler/249
cümle benânı/148
cümle bende/1214
cümle cihân/733, 973, 979, 2331
cümle hum/2553
cümle kenar/1766
cümle kulûb/376
cümle sözleri/145
cümle şi'r/540
cümle uşşâk/2158, 2450
cümle var/1987
çekdüğüm derd/2708
çok iş/126
çok kişi/503
çok memleket/2202
çok söz/943
demür leblebi/2260
demürden kafes/2248
devletlu şah/40
dîzârsuz cennet/20
duhânî lâle/2368
duhânî lâleler/2362
dü nîm/2043
dün gice/310, 2011, 2217
ekşi sûret/1078
eski derd/1807
eyü ad/713, 2312
gizlü genc/2564
görinen hurde/1369
görinen mevcler/2376
görinen taglar/1794
gül yüz/1083
gül-gûn kaba/74, 75, 76, 77, 78, 79, 80
gül-gûnî kabâ/32
gümüştend ceres/2249
güzel cevher/1800
güzel eyyam/1270
güzel söz/475
hasen huy/2092
hasta can/262
hasta çeşm/897
hasta dil/896
havayî top/1505
heft derya/1690
her ân/1775, 1915
her ara/1132
her bâr/576, 582, 940, 1606, 2313
her bergi/215
her beyt/399, 2587
her biri/1505, 1803, 1830, 1959, 2142,
2167
her can/1916
her canib/1025
her dem/51, 412, 578, 772, 938, 1013,
1057, 1148, 1205, 1261, 1295, 1303,

1352, 1374, 1430, 1581, 1618, 1809,
1850, 2238, 2535
her gâh/937, 1114, 1453, 1618
her gice/41, 129, 581, 980, 1499, 1504,
1683, 1964, 2398
her gûşe/1154
her gün/568, 2386
her güzel/1410
her hâne/2609
her kande/1646, 1859
her kelâm/1319
her kim/1450, 1568, 1739, 1767, 1778,
2519, 2629, 2683
her kişi/788, 895, 1779
her lem'a/802
her menzil/2306
her mısra'/1406
her nazar/799, 1506
her nefes/17, 2308
her niğâr/75
her pare/2023
her seher/298, 1338, 2398
her subh/8, 867, 2813
her şâh/2760
her şeb/199, 625, 1041, 1258, 2251
her şeker-leb/2571
her vilâyet/862
her yâd/709
her yaka/68, 70, 80
her yara/1966
her yıl/449
her yir/1742
her zaman/204, 2404
her zemân/2039, 2443
her-câyî cânân/2306
hevâyî gönül/2203
hezârân ases/2251
hiç kimse/2448
hoş dem/835
içdüğü cam/917
iki âfet/1865
iki âlemde/1888
iki birâzer/1749
iki buse/1370
iki câriye/1862
iki cevher/790
iki cihân/603, 2259
iki garrâ/1987, 2370
iki gözlerüm/235
iki göz/1448, 1468, 1681, 2679
iki gül-deste/2493
iki habâb/2019
iki kabag/470
iki kayık/902, 2079
iki mısra'/1382
iki mûş/1982
iki şadırvan/1752
iki şâh/603
iki tûmâr/2626
iki yaka/109
iki yan/2370
iki zen-bâre/1482
iki zindan/1182
ince bil/1712

İsi lâ'1/264, 276	mücerreb duâ/2304
istedügin yir/1412	müşkil kâr/1883
kâfûrî merhem/16	nâ-gehân illet/483
kalan tesbihler/1903	nâzûg bahar/1420
kamışdan oklar/2655	nice can/1966
kamu âlem/2315	nice gün/468, 483
kamu altun/2452	nice zaman/369
kamu âşık/2427	nik-ahter kemer/2451
kamu kubûr/1829	nûr-veş berk/287
kamu menzili/248	nüh felek/1821
kamu uşşak/2684	o bed-hû/1343
kankı âşık/1995	o cân/1770
kangı yiller/201	o canib/1830
kanlu yaş/1107, 1132, 1474	o cellad/1266
kara abâ/1001	o cevher/1750
kara baht/942	o cihet/1599
kara deryâ/2013	o çeşm/2379
kara haber/958, 1201	o dem/253, 345, 1599, 2501, 2505
kara sular/1028	o derya/870
kara taş/2280	o gabgab/330
kara yas/14, 2302	o gerden/67
kara yazulı/640, 951	o gice/2564
kâtil gamze/1991	o gonca/1452, 2271
kırmızı gül/2084	o gün/700, 2483
kıyâmet kâmet/2084	o hat/1386
kıyamet lebler/17	o hızr-hat/1422
kuru yir/1300	o hûrî-sıfat/2645
küynüklü söz/1470	o kasr/534
lâciverdî regler/1753	o kavm/2345
mirrih-sıfat hançer/322	o mâh/1967, 2722
murassa kemer/2439	o meh/429, 2355
mübarek rûz/1193	o meh-rû/1898

o mektûb/2146
o melek-hû/1052
o müjgân/1853
o nâzûg-ter/1567
o nigâr/1196
o sâat/1220, 1594, 2043, 2047, 2610
o sanem/1118, 2663
o serv/1465, 1783, 2804
o şîrîn-zeban/1864
o şah/709
o şuh/996, 2035
o yankular/2044
o yâr/988, 1049, 2085, 2568
o zenah/610
okundugı yir/2316
ol âfet/329, 462, 657, 718, 945, 1540,
1730, 2378
ol âfitâb/179, 359, 1143, 1412, 1819,
2350
ol âhır/1914
ol âhû/1194
ol akdâm/2004
ol arak/2367
ol ârız/1652
ol âşıklar/2183
ol âteş/2081
ol âteş-çihre/1351, 2236
ol ayag/378
ol bâb/367, 2343
ol bâr-gâh/2563
ol bugı/25
ol cân/149, 226, 1324, 1436, 1572, 2273,
2655, 2677
ol cânib/375
ol çihre/2367
ol dehen/899
ol dem/149, 1132, 1211, 2052
ol derd/1310, 2511
ol derd-mend/623, 2573
ol derya/360
ol dîde/1566
ol dil-ber/2234
ol dost/1784, 17686
ol ebrû/2423
ol ebrûlar/1382, 1384
ol elif/230
ol elif-kad/275, 2811
ol Ferhad/1658
ol fetil/1725
ol fûrkat/1766
ol gam/1253
ol garîb/2223
ol gevher/1361
ol gonca/56, 1010, 2246, 2493
ol gözleri şehlâ/184
ol güher/1418
ol günler/190
ol güzel/1528
ol habîb/2209
ol hâce/874, 1706
ol halîl/2089
ol hançer/1131
ol haramîler/2076

ol hat/1360
 ol hilâl-ebrû/250
 ol hûblar/2152
 ol hûnî/1580
 ol hûr/485
 ol hümâ/225, 247, 879
 ol İsî-nefes/180
 ol jiva/1419
 ol kâfer/1562
 ol kal'a/1550
 ol kamer/658
 ol kamer-ruh/939
 ol kamer-tal'at/81, 139
 ol kâm-râna/154
 ol kaşlar/872
 ol kemer/2238
 ol kıyamet/538
 ol kimse/613, 1002, 2441
 ol kişi/1611
 ol köy/2192
 ol küvenc/538
 ol leb/610, 1479
 ol lebler/795
 ol mâh/248, 1085, 1114, 1239, 1805
 ol ma'nide/145
 ol meh/601, 789, 1363, 1492, 2192, 2479, 2534
 ol meh-i nâ-mihr-bân/206
 ol meh-likâ/1532
 ol meh-rû/1219
 ol meh-veş/1263
 ol melek/142, 1531
 ol melek-manzar/2019, 2082
 ol melek-simâ/2410
 ol mesihâ-dem/2514
 ol mû-miyân/2014
 ol müdrik/2226
 ol nâme/102
 ol nâzüg-beden/785
 ol nigâr/1129, 1202, 1642, 1709, 1923
 ol padişeh/1417
 ol perî/1235, 1414, 1839, 2342
 ol perîhû/1277
 ol perî-peyker/1571
 ol perî-ruhsâr/2049
 ol revân/195
 ol sanem/1937, 2180, 2258
 ol sebeb/1894
 ol seng-dil/1654
 ol serv/1510
 ol serv-i revân/1329
 ol server/1564
 ol serv-kad/880, 2688
 ol serv-kâmet/862
 ol sîm-beden/1507, 1748
 ol siyeh-rû/813
 ol söz/1306
 ol su/1448
 ol sünbül/2572
 ol şâh/708, 1156, 2589
 ol şeh/1675, 1879
 ol şekker-dehân/2042
 ol şeker-leb/1559, 2184
 ol şems/2673

ol şûh/1813, 2005, 2229
ol tatlıluk/2042
ol verd/659
ol yâr/469, 959, 1199, 1315, 1509
ol yaş/2112
ol yazu/2314
ol Yûsuf-cemâl/1030, 1045, 1639
ölümlü hasta/516
perişân sözler/2067
pür hayâ/1061
rengîn câme/1153
rengîn yanak/1917
sâfâyîne/2402
sâfi mey/554, 1262
sarı saç/619
sekiz kat/656
sensüz hâlüm/238
sınuk gönlüm/986
sîmîn kadeh/2524
siyah ebr/1128
siyah kul/2125
siyah perçem/193
sofi şeyh/1663
son dem/1889, 2244
son nefes/2677
sûhte âşıklar/1584, 1932
sûretlü kişi/893, 1536
sükkerî halvâ/2130
şekker leb/18
şer kişi/1786
şikeste hâtır/102
şîrîn kamış/1406
şîrîn leb/593
şîrîn suâl/2777
şîrîn uyhu/243
şîrîn zebân/1574, 1781
şol âteş/2477
şol bezm/1163
şol dil-rübâ/1809
şol güzel/2506
şol kimse/2248, 2252
şol melek-ruhsâr/801
şol mîm/899
şol peyke/2249
şol semender/2707
şu dil-dâr/2250
şu tozlar/2242
tatlu can/479
tatlu söz/1186
taze bahar/761
tâze dil-ber/2680
tâze hat/29
taze hayât/529
taze sünbül/1285
togrı yol/1248
tokuz eflâk/2635
tokuz hum/1727
tokuz pervane/1367
tokuz top/1821
yâd iller/1707
yakduran ahum/240
yalın kılıc/1358, 1924
yanar od/1698
yanık bagrum/2021

yarım ağız/2219

yaş od/2072

yatdugun yir/143

yedi deryâ/289

yek-ser kemer/2447

yeni yaka/68

yeşil tûtî/443

yüz can/855

yüz mahalle/2192

yüz yir/1471

zer kemer/2450, 2456

3.2.2. Üç Kelimededen Oluşan Sıfat Tamlamaları

adem olan kimse/1531

âkil olan kimse/2749

altun üsküflü sipâh/1221, 1246, 1962

âyine-veş bir kalb/1519

berk uran envâr/802

ben fakir üfdâde/1072

bîmâr olan kimesne/2642

bir âhen kafes/2699

bir a lâ yir/2616

bir âteş-pâre er/1393

bir bülbül-i şûrîde/234

bir câm-ı şarâb/2635

bir garrâ güzel/2140

bir garrâ muammâ/1432

bir gevher-i yek-dâne/1125

bir gonca-i gül/237

bir gonca-i handan/432

bir gül-zâr şî'r/1950

bir güzel tûmâr/809

bir hatarlu râh/2299

bir hâzık tabîb/1956

bir hoş hâlet/1896, 2366

bir hoş yâr/804

bir içim su/1459, 2580

bir iki buse/1541

bir iki gün/2129, 2131, 2628

bir inşâ-yı murassa'/1383

bir kanlu su/1448

bir kara yazulı/573

bir kasr-ı muallâ/1396

bir kuyruklu yıldız/1721

bir mâh-ı hilal-ebrû/2623

bir mâh-ı tâbân/2306

bir mahbûb-ı şekker-hand/2298

bir murassa' tâc/1949

bir mutavvel kıssa/2675, 2687

bir müşevveş yazu/2619

bir nâzûg leb/2206

bir nice gün/431

bir pare âb/354

bir pare âteş/1803

bir pür legen/1459

bir reşk-i cennet/1831

bir rûh-ı revân/2780

bir rûz-ı mübarek/838

bir seng-i felâhen/1545

bir serv-i hırâmân/2307
bir serv-i mevzûn/2688
bir serv-i revân/2498
bir sipah-ı dil-âver/1782
bir siyeh çul/236
bir şâh-ı şeker-güftâr/1885
bir şeh-i âlem/1880, 2164
bir şeh-i hûbân/1547
bir şeh-i mâlik-rikâb/349
bir şeh-i Yûsuf-cemâl/2775
bir şi'r-i hasen/2158
bir taht-ı dil/2775
bir tatlu uyhu/2546
bir turfa macûn/810
bir vefalu yâr/2191
bir yalın ışk/2722
bir yâr-ı nâzüg/1959
bir yâr-ı perî-şân/2310
bin dürlü belâ/1068
bin dürlü zahmet/1081
bin yıllık yol/1211
bin zâhid-i sad-sâle/2423
bu alçak gönlüme/166
bu ârızı ikbâl/1695
bu âteş-i âh/671
bu belâlu ışk/2497
bu binâ-yi hüsn/1640
bu cihân bezmi/605
bu çeşm-i ser-mest/1563
bu dâm-geh-i hâdisè/765
bu dehr-i dûn/2628
bu dehr-i Ehremen/2313
bu dem-i sadî/1150
bu denlü derd/205
bu dîde-i hûn-bâr/1609
bu dil-i Mansûr/386
bu ejder-i ah/437
bu esb-i dil/176
bu gaddar çarh/576
bu güzel beyt/2032
bu ışkun muktezâsı/1358, 1426
bu itr-ı id/680
bu kalb-i pür-hevâ/1131
bu kanlu göz/2318
bu mekteb-i âlemde/2146
bu perîşân sözler/2110
bu sâki-i devrân/60
bu sîne-i pür-zahm/986
bu sünbül-i hoş-bû/1087
bu şi'r-i hasen-üslûb/2158
bu şîrîn sözler/2504
bu şîrîn şi'r/467
bu ten-i zerd/997
bu tokuz perde/2686
bu vefâsuz âlemi/1733
bu zati-i dil-haste/1437
bürcden muhkem bedenler/1490
cümle eşkâl-i melâhat/2649
dünyâ tolusı mâl/1279
dünyâ-veş vefâsuz dil-rübâ/1755
figânımdan çıkan nâr/942
gün yüzlü cânân/1269
hâlüm gören kâfir/1664
hammâma kaçan aşıklar/2184

her dil-i vîrân/727
her kaçan serv/1638
her kelâm-ı can-fezâ/2321
her ne dem/15
her serâ-yi dil-güşâsı/214
hilâl-ebrûsuz olan id/14
içinde görinen hurde/1963
iki çekişli kimse/345
iki dâne şerâre/597
iki evli köy/2192
iki ehl-i şevk/1496
iki ter karanfûl/235
iki yüzlü münâfık/2628
iki zahm-ı hûn-fişân/2679
iki zülf-i müce'ad/2370
kad kıyamet çeşm/1991
kankı harâretlü gönül/1130
kamu ehl-i vilâyet/474
kamu halk-ı cihân/1850
kara yazulu dil/2234
kenarına dizilmiş dişler/1399
kızıl atlas otag/2009
nice devletlü nesne/65
nice kalb-i şita/868
nice kamer yüzlüler/1947
nice sûretlü kimse/63
ol bînî elif/2539
o denlü kâhir/2610
ol denlü safâ/2148
o mâh-ı îd-kadri/252
o mellâh-ı melîh/2036
o mimâr-ı cefâ/2751
o murg-ı se-per/2590
o reşk-i hur/1826
o sakar at/2791
o sîmîn-ber yaka/67
o tîn-i gâliye-sâ/2058
od yanan yir/716
ol âb-ı ter/1778
ol âfet-i devrân/1503
ol ahar kapu/2163
ol âhır kapu/1403
ol ateş-i berrak/1877
ol bînî zekan/1389
ol bî-vefâ dirîg/2330
ol bûse-i fem/1527
ol büt-i Çin/1062
ol cellâd-ı gamze/1079
ol çeşm-i cādû/197, 1032, 1552
ol çeşm-i cihân-bîn/2325
ol çeşm-i Hayder-ceng/1553
ol çeşme-i hayvan/1291
ol çihre-i gül-ren/1552
ol deryâ-yi ışk/2713
ol devletlü sultân/1172
ol dil-ber-i şerbetçi/2574
ol dil-ber-i zer-ger/1745
ol dil-rübâ-yi nükte-dân/2043
ol dişleri lü'lü /125
ol dür-i yek-dâne/224, 1756
ol dürr-i bî-bahâ/1822
ol ehl-i cinân/1760
ol gamze-i cādû/2425
ol gamze-i fettân/1506

ol genc-i bî-nazîr/1822
ol gevher-i yek-dâne/1837
ol gonca-i gül-çihre/587
ol gözleri bimâr/138
ol gözlerinden gördüğün/51
ol gül-i hoş-bûsuz/254
ol gül-i rânâ/2328
ol gül-i sûrî/703
ol hurde habâb/901
ol hilâl ebrû/902
ol husrev-i hûbân/1614
ol husrev-i şekker-leb/1454
ol husrev-i şîrîn-dehen/1910
ol iki ebrûl/1031, 1295
ol iki göz/2387
ol kameti mevzun/285
ol kebk-i der/1785
ol kebk-i hırâmân/2672
ol kimyâ-yı himmet/2235
ol kût-ı revân/2486
ol lâ'l-i rûh-efzâ/1333
ol lâ'l-i şekker-bârlar/1186
ol lâ'l-i şîrîn/2321
ol mâh-ı melek-manzar/1381
ol mâh-ı münevver/1941, 2440
ol mâh-ı tâbân/261, 1171
ol mâh menzili/159
ol mâh-ı tâbân/2090
ol mâhun nazar/181
ol meh-i nâ/1856
ol mest-i bed-hû/200
ol mihr-i rahşân/1170
ol mîve-i ter/758
ol nigâr-ı bût-şikence/537
ol nigar-ı gonca-leb/1250
ol nur-ı basar/1056
ol pâdişâh-ı hûbân/530
ol rakîb-i bed-likâ/2207, 2232
ol rûh-ı revân/2411
ol sengîn dil/1470
ol serv-i hırâmân/263, 1173, 2091
ol serv-i revân/202
ol serv-i sihî/1439
ol server-i ser-cümle/1675
ol sîmîn-beden la'l/1000
ol sîmîn-beden yâr/1134
ol sözi hoş-ter/2186
ol subh-ı cemâl/2689
ol süleymân-ı zemân/201
ol sünbül-i hoş-bû/1298
ol sürmeli koyun/1413
ol şâh-ı cihân/135, 249
ol şâhid-i tersâ/2323
ol şâhun sâyesi/202
ol şeh-i hûbân/1180
ol şeh-i şirin-kelem/154
ol şîrîn zebân/1854
ol şûh-ı dil-ârâ/295
ol şûh-ı şekker-leb/314
ol tabibün derdini/186
ol tâc-ı Mecnûn/1423
ol taht-ı revân/2164
ol verd-i handân/2185
ol yâr-ı bî-pervâ/2223

ol yâr-ı râh-efzâ/2219	telh-kâm olduğu deryâ/2227
ol Yûsuf-i sâni/2136	tokuz kat çarh/463
ol yüzi gül/1276	ton ton köpükler/1187
pervane-veş halk/67	tonatmaduk bir kimse/726
pür-lü'lü-yi şeh-vâr şî'r/1961	üç dâne habâb/360
sevdügi bir hûb/144	vasfındaki şî'r-i musanna'/1386
şol gözi hûnî/1572	yârdan olan cüda/38
şol kızmış furun/2709	yedi kat gök/2257
şol şûh-ı handân/298	yüz bin can/1547
şol şûh-ı şeker-leb/883	yüz bin hâl/1275
şol zahm-ı peykânun/297	yüz bin yıl/2479
şu hûnî gözler/459	yüz dürlü medh/943
şu sultân-ı cihân/2455	yüzer iki kabag/2269

3.2.3. Dört Kelimededen Oluşan Sıfat Tamlamaları

bir âhû bakışlı âfet/2182	bu hâk-i rûy-i zerd/102
bir güzel mahbûb genc/536	bu meclisde yinen şeker/2040
bir hoş güzel şemşîr/1233	bu tokuz kat kal'a/400
bir ok atım yir/268, 1029, 1502	bütün dünyâ tolusu cevher/281
bir nice yüzi karalar/1018, 1025	her müşerref itdüğün menzil/91
bir şeh-süvâr-ı çâbük-i ser-keş/2703	her nişân-ı pâ-yi seg/233
bir tatlu şîrîn-kâr şî'r/1949	her rûz u şeb/746
bir tîg-i cevher-dâr şî'r/1951	iki dâne hitâyî yaprak/2255
bir yedi âyinelü çarh/1800	leblerün üzre görinen dişler/901
bir yire bakan âfitâb/1573	nice bin dîde-i fitne/2425
bir yüzi açılmış hayâsuz/302	nice yüz bin şîr-diller/2788
bin cana giçecek ok/855	ol âhû-yi çeşm-i şîr-gîr/2788
bu âb u havâ/1433	ol dögünmekden kabarmış yirler/1699
bu berk-ı ebr-i ebreş/1805	ol hazz ü sürur/39
bu dürlü dürlü sözler/1058	ol iki rengîn kabâ/33

ol ince billü yâr/1714
ol kâbe-i ehl-i safâ/244
ol kadar bir yâd-gâr/226
ol kıyâmet-kad ü İsî-dem/2632
ol kurbân olan bülbül/1474
ol mushaf-i rûy-i dil-ârâm/2007
ol nâzı çok nâzüg/2569
ol nizâr ü zâr/1715
ol nur-i çeşm-i âlem/37
ol tabib-i derd-i gam/1262
ol yanaklarda görinen çâhlar/1182
ol zevk u safâlar/39
on sekiz bin âlem/364, 1391, 1397,
1880, 1896

payına baş urdugum hûb/1174
pür-hâr bir köhne gülistân/807
rengin ü zîbâ-ter kemer/2455
safha-i gül-reng yazılmış
murabba'/1384
şehd-i lâ l-i yârsuz Kevser/20
şîrîn ü ter hurmâ/2137
şu zecr ü kahr/1216
tîr-i âhum irdügi yir/1721
yedi başlu bir ejderhâ/1794
yıldırım kamçılı bir kimse/433
yolın oda düşen kişi/2268
yüz mihr ü mahabbet/1082

3.2.4. Dörtten Fazla Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları

belâ bagında bitmiş bir soluk katmer
karanfûl/2124
bir gönli açuk yâr-ı dil-ârâ/587
bir hoş gözi açuk er/1797
bir yalın yüzlü yürekler yakıcı nâr/2335
bu bi-nazir ü bi-bedel cevher
kemer/2454
bu bir bölük kanlu el/1966
bu dil ü cân ü beden/1907
bu sebze-zâr-ı cân ü dil/1617
bu ümîd-i tecellâ-yi vasl-ı dost/1160
bu yedi âyînelü çarhî siper/2097
cevr idici bir bî-vefâ yâr/2333
fethi müşkil bir demürden kal'a/1550

hazret-i sultân-ı âlemden gelen
mektûb/1047
kara saçlu yalın yüzlü yâr/1922
lâciverdî came vü gül-gûn kaba/30, 31
ol gemici dil-berün deryâ-yi ışkî/1634
ol kâmet-i kıyâmet ü fettan gözler/1416
ol nûr-i çeşm-i âlemün hâk-i râhı/37
ol tabib-i cân u dil/52, 58, 1988
ol yâr-ı şûh u şeng/1556
sâye-i çetr-i hümâyûnda olan
sultânlar/170
şîve deryasında oynar iki mâhi/1967
şu güzel sûret ü sebz ü mey-i sâfi/869
ugrın ugrın bakıcı bir çeşmi ayyâr/2339

yüz bin kıssa-i Leylî vü Mecnûn/2687

3.3. Sıfat Fiil Grupları

anı gören/73, 2166

anı görenler/1832, 2549

ârif olan/1687

âteş-i ahında nâ-peydâ olan/1493

ayagam öpmege el irgüren/2020

ayagin öpmege tâlib olan/2533

bana âşık olan/1040

başında devlet olan/2208

başından geçen/1905

başuma kara günler getiren/2264

bedende görinen/2406

ben oda yanmış/860

ben şikeste-hâtırun gönlin yazan/1047

beni gavgaya ugradan/2286

benüm aynum görenler/2112

benümle gam-güsâr olan/1297

bimâr olan/1434

bî-vefâ dil-berlerün agzını öpsem

diyenler/1736

boyınca kana giren/2086

bu бага gelenler/809

bu iti öldüren/1157

câmun içen/1523

câmûnı nûş eyleyenler/1487

can virenler/2603

cana kasd iden/1497

cismüm gören/999

çarh urdugum azgın/218

dâyim depelersin diyen/1744

derd ile ah itdügüm/83

dem-i şâdî gelüb/1189

dûd-ı âhum aldugı/1237

düşmana yüz virdüğün/1471

elifün aynı olan/598

feryâdumı işidüb/1204

fezâ-yi kudsde şeh-bâz sandugum/1597

gabgabun topın temâşâ eyleyenler/2787

görmek isteyen/442

gönlümü yıkmag/352

gönül murgın tutan/1392

güm güm iden/2381

hâlüm gören/300

hammâma giren/1133

hasret-i lâ'lünle kûyunda ölenler/1990

havâda berk uran/1694

her gice çekdüklerüm/129

her gören/77

her kaçan/1078, 1913

her şi'rüm gören/1965

hilâl-ebrûsuz olan id/14

ıřk yatagına dūřenler/2048	sana gōstermeyen/353
iki yūzlū olanlar/2039	secde-i řūkr kılmag/366
kalbūme kuvvet viren/2650	senden iren āteř/219
kana mūstagrak iden/1349	seni alan/660, 744
kānını gōrsem diyen/1844	seni dūřman ile gōren/2211
kāsenūn lezzetini alamayan/1873	senūn a'dān ile hengāmeler
kimdūr dimeyen/288	itdūklerin/2068
kimdūrūr bilsem diyen/1407	senūn benden olan/976
kişiye gelen/2562	senūn gōnlūne giren/1550
kubbe-i çarhun kandīlin yakan/2651	senūn ol aradugun/1876
leblerūn vafında ři'rūm okuyan/2233	řaunı dūřde gōren/1004
meh çevresinde gōrinen/619	řerbet-i ři'rūm gōren/354
mey yirine içen/2160	seyr iden/848
nazūg olan/1685	temaşa iden/1220
nesr-i tā'ir uykusı uduğı/1388	vasl olan/2605
nisār-ı ruh iden/2173	verdine el sunan/807
nūr-ı cemāli berk urdukca gōrenler/1805	yakalarda gōren anı/79
ol gonca-i zanbakda gōrinen/2529	yakasın çāk iden/1408
ol gōzlerinden gōrdūgin/51	yārdan olan cūda/38
rūhuma rahat viren/2650	yaş dōken/1501
rūřen iden/888	yolına canlar viren āřıkları/141
sabr eyleyenler/2487	yolumda can viren/1578
saht oldugum/1711	yolunda hāk olanlar/2242
sana can vireni/705	yūzine bakan/924

3.4. Zarf Fiil Grupları

acıyub eřmūm/65	ādāyı katl idūb/1719
açılıp gonca gibi/563	ādem ana meyl idūb/2027

adın işidüb/613
agzına barmak koyub/270
agzına gelüb/2620
âh itdürüb/1540
ahşam seyrine çıkdıka/1841
âhum sana arz eyleyüb/1304
al geyüb/703, 1452
allar geyüb/2086
alnı ol mehün çîn çîn olub/2646
anı Ferhâdî sanub/279
anı işidüb/1516
anı suya iltüb/830
anı yazub/2626
asumandan bir melek inüb/1898
âşık öldüren/2654
aşika düşnâm iderken/114
âşıklarun can virdüğün göricek/46
âteş uralı/41
ayağı altında yollar dürülüb/89
âyet-i hüsnün görüb/1207
aynum olaldan aşına/49
bâd-ı sabânun bahr uyub tahrikine/932
bagrı delinüb/1511
bahr-ı belâya gark olub/1427
bahr-ı ışkundan alub/1352
bahre talub/1588
bahs idüb/1283
bâl açub/8
bâl-i himmet açuben/769
bârân yuyub/832
başdan çıkub/90
başımı alub ele/420
başum yol taşı üzre göriben/875
begler kapusına varub/2016
bel bagladıka nâza/2210
ben cân virürken/529
ben mükerrer sormayınca/446
benden ba'îd olub/2212
beni gördükçe/1785
beni gül-zârda görüb/1861
beni sensüz görüb/1513
beni yalnız görüb/1426
benüm bârân-ı eşkümden şikâyetler
idüb/2599
berk urub/2381
bezme gelüb/423
bî-hûş oluban/469
bin can virüb/1200
bin dürlü derdi çeküb/2603
bin yılca ömr geçdüğünce/350
bir iki gün gelüb/734
bir nişan koyub/1858
bir sihr idüb/2549
bir siyeh hırka geyüb/1083
bu denlü cefâ-gâr idüb/329
bu tokuz perdeden öte geçüb/2602
bulutlar su koyub/832
bülbul gibi feryâd idüb/298
bürc-i eflâke çıkub/1799
cân revân itdükce/1642
cân virüb/661
cân yüzün gördükçe/1891
cânını cânâna teslim eyleyince/2554
cânın alub/1071

cânuma kâr itdügince/1506
cılve-i gül-gûn-ı hüsnünden kopub/1603
cism-i pür-zahmum görüb/622
cismüm çöpe döndürmeyince/486
cûş idüb/932
cündün olub/88
cürm idüb/812
çarha girüb/1867
çâr-pâre eyleyüb/2054
çengini yire çalub/2054
çeşm-i giryânım görüb/1204
çeşmüm kurub/916
çıkub eflâke/597
çifte tolular içüb/1999
Çin üstine saf bağlayub/1062
dâire içre girüb/1235
dâne-i eşkin döküb/916
dem urub/1291
demün olsun diyüb/2115
destine divânım alub/1957
destimâlüm yüzüme tutub/1468
destüni öpsem didükçe/511
dih-i senginün anub/246
dikkat idüb/2619
dil böyle muhit olur iken/2
dil döküb/2065
dil müşteri olalı/1148
döne döne/130
dört göz ile bakub/245
duâ-yi nûr yirine yazub/408
dükkâna gelüb/2527
dükkânına vardukca/2577
dür isteyü/110
dür-i eşkin döküb/1133
dürlü şikâyetler idüb/1609
düşmana uyub/1774
düşmanun nüktesin gûş eyleyüb/2487
eflâke yüz tutub/1505
egriligin tutup/2485
ejdeha havfin çeküb/1981
el açub/393
el urub/751
elünden geldügince/1593
Ferhâd-veş döğünmeden/2570
gâh gâh aglarken/953
gam irişdükce/1687
gamze-i celladına uyub/537
germ olub/545, 1408, 1830
germ oluban/604, 2530
gitdügün görüb/1604
goncalar bâğa gelüb/2074
gören tolaşub/291
görmez olalı/1459
görüb leyli saçun/691
gönlüm gibi bakub/22
göricek ol âfeti zâti/1079
göz karardub/931
göz karasın hall idüb/101
göz yumub açınca/1325
gözüm açub/255
gülî şermende idüb/2074
gün geldükce/1239
gün togarken/1170
hâceden âzâd olub/2091

hâline vâkıf olub/1957
hâlüme rahm eyleyüb/903
hâr-ı gülşen-i Leyli sanub/283
haşr olub/194
hat gösterüb/1332
hayran olub/482
her bî-halâvete uyub/594
hışm idüb/1836
hübî diyu itdükce/782
hurde-i şekker sanur oldukça/27
îd olıcak/2283
ignesini atub/1453
iki elin açub/2776
istihsân idüb/1366
işidüb feryâdumı/922
işidüb nazm-ı dürer-bârını/110
ışigün yasdanurken/494
işini başa çıkarub/1518
Ka'be-i diller yıkub/1735
kâlüme kâyil olmayuben/1748
kâmetün servin görüb/772
kan agladarak/2733
kan içüb/2082
kand-i lâ'lün koyuban/543
kan-mest olup/1563
kapun açub/1149
karşısına varub/1468
kef urmadan/11
karâr kılub/2356
kasd eyledükce câna/2210
kendün görüb/826
köynüklerini andurub/2295
kim görüben/4
küll-i eczamı yakub/1000
küsûf kararub/356
lâ'lün evsâfın yazarken/1758
leşkerin kahr ü cefâ topın kurub/1180
lûtf idüb/2279, 2617
mâhı yakub/2038
mahkeme-i hüsne gelince/379
melâmet ehline varub/2356
merdümlük idüb/2319, 2584
merhamet eyleyüben/752
mesafe kat idüb/1879
mest-i şarâb-ı nâz olup/2093
mihrün ateş urdugınca/1017
mirrih-sıfat hançer alub/322
mukallid-i uşşâk-ı zâr olup/2349
müferrihler yiyüb/2237
nakd-i cân virüb/2652
nakş idüb/1590
nakş oynayub/1327
nâme-veş yazub/102
nâra düşicek düşmen/116
nev-rûz irüb/1512
nuhuset ref' olub/1193
nûr-ı hüsnini gördükce/1668
nüshalar yazdurub/2426
o şûh ayagı götürüb/2153
okuyub ol nâmeyi/105
ol açanda/1369
ol dem çıkarub tîg-ı bürrânı/1103
ol hicâbından kızarub/1565
ol mehün cemâlini gördükçe/1420

ol nigârı görelî/2591
ol şeh-süvârüm cehd ile kaddin
idüb/2020
ol yarî görîcek/730
ol yüzi gül dil alub/1230
ömri oldugınca/290
ömrün oldukça/124, 538
öte geçüb/2602
öyükünüb ışka/604
pare pare idüb/861
perde-i çeşmüm soyub/100
rahm eyleyüb/304
rahm idüb/300, 2112
rıyâzetler çeküb/1571
safâlar kesb idüb/1101
sâye-veş hâke düşüb/2519
seni bulınca/1102
senün kapun koyub/2163
seyr iderken/2192
şevk ile pür olub/1867
saf bağlayub/1570
saht olub/246
salınub agyar ile/880
sehm itmeyüb/2674
sen açılalı/1457
seni koyub/1434
senün kapun koyub/1403
sevdâsına dil bağlayub/2289
sıhhate irsün diyu/284
sihr eyleyüb/2422
sineme sararken/1569
sinemi mecruh idelden hecr ile/299

sirişki bahrine müstagrak olub/1707
siyeh ata binüb/1805
suâl eyledigümce/593
subh olunca/1492, 1499, 2477
subh-veş rûşen olub/401
sultân elin buldukça/2002
sultân-ı gül öninde turub/2349
sunmadan ecel câmın/60
sûretüni işidüb/1788
surh-ı eşküm görüben/1353
şâhidlerün yüzün görîcek/2647
şarâb-ı hevân ile ser-mest olub/2347
şemler yanub/340
şerh itdügince/1023
şikeste-hâl olub/2420
şi'rümi gören âh idüb/1084
tap diyince/2178
taglar saçın çözüb/919
tâli'ün tutub/1144
ta'n idüb/677
Tanrı sıhhat virüben/2415
tayy-ı mekân eyleyüb/474
tecellâ-yı cemâli terk idüb/1989
tolayub ol nâmeye/104
urub ana cilâ/100
uyanub hâb-ı gafletden/827
va'de irince/731
vasf itdükce/2396
vefa idüb/1436
veh veh diyürek/1092
yakamı çâk eyleyüb/2004
yanar oda girüb/1358

yâre bakarken/53
yaşum silüb/1627
yaşumı bahr idüb/224
yile karârın virüben/1608
yol basub/90
yüksek uçub/166
yüregi kopub/2620
yüz berkidüb/1468

yüz bulıcak/126
yüz sürüb/2007
yüzini ekşidüb/1464
zahm-ı hecrün gördüğince/1772
zâti'ye kâgad yazub/2320
zencîre çeküb/472
zülfi Şeb-dîzi düzüb/1602

3.5. İsim Fiil Grupları

âh oklarını urmak/1921
âl ile dil almak/74, 846
al olmak/101
ana varmak/2194, 2511
anı öldürmeg/165
aşıkı öldürmeg/55
ayn-ı vaslı göstermeg/85
bahr-ı gamdan geçmeg/337
bahr-ı lûtf olmak/2752
ber-dâr itmeg/386
bilüni kocdurmak/2095
bir dem turmag /84
bu mücrimi öldürmek/1713
buse cerr itmek/301
can virmek/1624
canını teshîr itmek/1605
cânumı almak/1326
cennete varmag/131
cevr eylemek/1123
cevr itmeg/161

cihânı yakmak/1702
çâk itme/2246
derdümi şerh itmek/1725
devlete irişmek/1596
devrden dâd almag/213
fehm itmeg/3
gam-ı lâ'lün yimek/1430
gülşenünden günde bin kez geçmek/56
günde bin kez ölmek/220
gün yüzün seyr itmek/1558
hasen olmak/2092
kanunı içmek/212
kûyuna varmak/2648
mahşeri tuyurma/82
mülayim olmak/2402
müsâhib olma/1667
nakd-i can virmek/225
nakş oynamak/163
nâzır olmak/2402
o gevherden haber sormak/1707

odlara yanmag/812
ol mehün yüzini görmek/2259
ol şâha kürsi olmak/1710
pehlevân-ı nâr-ı ışkunla tutuşmak/193
raks urma/63
revân itmek/2059
rûzigârun olmak/1984
sana haber uçurmak/2353
senün yüzüne bakmak/350
seyr itmek/1558, 2602
sultân-ı Mısır olmak/1632
sûret bulmag/181
şerbetin içmek/2467

temaşa kılmag/271
tulû' itmek/2789
uşşâkun mihrini arturmak/2689
virâne gönlüm yapmag/727
yârdan ayrılmag/220
yazmaga vâsf-ı hüsnini anun/147
yilüb yopurmag/176
yine bir âfete ruhın revân itmek/2061
yüzünü görmek/1625
zâtî kulin öldürmeg/708
ziyan virmeg/714
Zöhre ile dem-sâz olma/281

3.6. Tekrar Grupları

aceb aceb/319
acı acı/756
ayır ayır/1196
az az/166, 186
başdan başa/2421, 2794
bayır bayır/1194
bir bir/1306, 1665, 1729, 2664
çag çag/153
çayır çayır/1194
çok çok/186, 2407
dem dem/964, 980, 1050, 1694, 2030,
2497, 2597
dem-â-dem/13, 1017, 1381, 1658, 1662,
1755, 1912, 2027, 2040, 2239, 2534,
2621

dem-be-dem/38, 130, 777, 849, 916, 918,
1300, 1302, 1349, 1355, 1608, 1775,
1969, 2190, 2269, 2380, 2399, 2467,
2604, 2708
dir dir/333, 1307, 2265, 2666
döge döge/717, 1445, 2125
döndüri döndüri/2070, 2733
döne döne/130, 357, 412, 434, 457, 481,
576, 577, 583, 584, 1059, 1241, 1620,
1734, 1803, 1941, 2191, 2203, 2241,
2274, 2400
dürlü dürlü/319, 1844, 1863, 2453
egri egri/1441
fir fir/1308
geh geh/1469
gice gündüz/2628

göz göz/916
gûşe gûşe/332, 2633
güm güm/1218, 1693, 1727, 2357
gümbür gümbür/2730
günden güne/2190, 2289
gür gür/2730
halka halka/1278, 2541
hayır hayır/1197
inleyi inleyi/2035
kâh kâh/2550
kara kara/999, 1264
kat kat/457, 1505, 2365
katre katre/2497
kayır kayır/1198
kef kef/772
kıya kıya/945
kum kum/1198, 2736
küp küp/2641
meded meded/1196
nâ-be-dîd/208, 686, 723
nice nice/964
par par/117, 725, 1923, 2081
pare pare/849, 1021, 1503, 2458
pır pır/1305
pîç-â-pîç/2607
pul pul/658, 662, 2124
salımı salımı/2091, 2284
sayır sayır/1195
seke seke/364
ser-â-pâ/2087, 2290
ser-â-ser/293, 971, 1058, 1130, 1545,
1829, 2130, 2214, 2525, 2644, 2686,
2784
ser-be-ser/493, 787, 814, 973, 1154,
1339, 1638, 1854, 2023, 2134, 2445,
2605
ser-tâ-ser/2453
sır sır/1304
sol sol/306
süze süze/458, 2331
şab şab/344
şakır şakır/2328
talab talab/317
tatlu tatlu/314, 460, 514, 757, 1185,
1319, 1559, 1629, 1646, 1854, 2042,
2064, 2233, 2571,
taze taze/277, 923, 931, 1018,
uçub uçub/172, 496, 879, 1019, 1676,
2590
vah vah/245
yab yab/347, 352, 397, 2069
yalab yalab/318
yana yana/1702, 2295
yap yap/2294, 2407
yir yir/240, 309, 362, 1505, 1623, 1725,
1790, 1790, 1792, 1793, 1794, 1795,
1796, 1808, 2380
yüri yüri/1198
zâr zâr/1661
zârî zârî/939

3.7. Edat Grupları

3.7.1. “gibi” İle Kurulan Edat Grupları

âb-ı revân gibi/2225	dolâb gibi/252, 481
âdem gibi/2138	düğme-i câmen gibi/797
afitâb-ı âlem-ârâ gibi/2789	ebr gibi/1608
âhumla yaşum gibi/1247	eflâk gibi/457
akarsu gibi/1305, 1317, 1543	elif gibi/1375, 1677
akarsular gibi/2621	felek gibi/2116
akçe yağmur gibi/1874	gam gibi/2274
Allâhı bir bilür gibi/1937, 2180, 2719	gamze-i mestün gibi/423
anun gibi/148, 275	gavvâs gibi/1588, 2106
âteş ile od gibi/546	gonca gibi/507
Ayâs gibi/633	gönlüm gibi/22
âyine gibi/1536, 1984	gözün gibi/2458, 2579
bâb-ı Hayber gibi/1553	gül gibi/92, 190, 283, 298, 432, 449, 1270, 1886
bâd-ı sabâ gibi/2411	gümler gibi/1218
bahtum gibi/1238	gün gibi/127, 204, 601, 724, 1033, 1630, 1652, 2661, 2665, 2694
bârân gibi/582, 674	güneş gibi/1542
benüm gibi/669, 924, 985, 1539, 2251	habâb-ı mey gibi/2301, 2490
bir sınık hâce gibi/417	hâtem gibi/133, 713, 2311, 2313, 2314, 2315
bulut gibi/204, 2329	hazan bergi gibi/665
bülbül gibi/92	hazret-i İsâ gibi/1648, 2224, 2657
cân gibi/1091	hızır gibi/145, 305, 315, 331
Corcis gibi/180	horşid gibi/1163
ceres gibi/1244, 2290	horşid-i cihân-tâb gibi/2080
çeşme-i hayvan gibi/740	hûbân gibi/2205
def gibi/1511	ışkun gibi/1248
degirmen gibi/1305, 2053	
demür kal'a gibi/1945	
dil-ber gibi/2622	

ihsan gibi/1797
ilîk gibi/797
İsî gibi/786
it gibi/892, 1055, 1184, 2593
kaddün gamı gibi/796
kaddün gibi/873
kalb-i âşık gibi/415
kâse-i Mecnûn gibi/420
kasr-ı ahd-i bi-vefâlar gibi/1640
kıble gibi/1824
kılıç gibi/1525
kurulmuş degirmen gibi/578
küh gibi/677
lâ l-i şîrinün gibi/91
mâh gibi/596
mâh-ı nev gibi/732, 2720
Mecnun gibi/547
meh-i nev gibi/987
melek gibi/820
merhem gibi/986
mevlevî gibi/2241
mey gibi/341, 1776, 2331
mihr-i cihân-ârâ gibi/813
Mûsâ gibi/2747
mûy-i jülîdem gibi/1802
nâfe-i misk-i hitâ gibi/1840
nâme gibi/1047, 2234
ney gibi/605, 1534, 1662, 1764, 2096
ney-şeker gibi/2441
od gibi/129, 925, 1236
ok gibi/853, 1533
ömrüm gibi/465
pervane gibi/117
ra'd gibi/1043
ramazân ayı gibi/1938
ridâ gibi/349
ruh-i dil-ber gibi/589
sabr u ârâmum gibi/2049
sadr-ı müşebbek gibi/2013
saye gibi/532
senün gibi/2815
senün mihrün gibi/2008
senün zât-ı şerîfün gibi/504
ser-i zülfî gibi/2413
su gibi/9, 195, 263, 862, 929, 1173,
1439, 1465, 1825, 2053, 2488, 2698,
2804
subh-i kâzib gibi/1944
şeb gibi/1705
şeker kamışı gibi/2526
şem'-i pür-sûz gibi/381
ser-i zülfî gibi/614, 1556
şevk ile bekledüğüm sâye-i dîvâr
gibi/2261
şeytân gibi/826
şimşek gibi/2329
şîrvânî gibi/1712
şişe-i tevbe-i âşık gibi/423
şu gemi gibi/1834
taze gül gibi/1886
terâzû gibi/453
tûbâ gibi/667
tûtîyâ gibi/1113
yaşum gibi/2500

yıldırım gibi/262, 462, 967, 1727, 2182
yil gibi/663
zahmum gibi/961
zâti gibi/1784
zemzem gibi/2558

zer gibi/1750
zülfi dil-ber gibi/2310

3.7.2. “için” İle Kurulan Edat Grupları

âb-ı hayât için/1962
âl ile uşşâkı çok öldürdüğü için/2087
anun için/772, 773, 1152, 1267, 1586
arz-ı hâl için/1156
âşıkları öldürmek için/2439
bahr öykündüğü için/11
bana iki göz ile bakmamag için/1562
basduğı için/1441
benüm iki gözümçün/1849
bizi helâk kılmag için/1865
başum için/1557, 2208, 2215
başun için/1590
bî-edebîlük eyleyüb öykündüğü için/2382
bu vefâsuz ömr için/411
bu yana uçmag için/2748
bulmag için/2443
bûy-i zülfi-yâr için/306
can için/1767
çeşmün beni öldürdüğü için/1565
dâne için/1982
dile cân virdüğü için/2470
duâ-yi seyfi hakkı için/2245
düşnâm için/2518

Ferhâd için/922, 1337
firdevs için/2510
gavga için/1563
halüme güldüğü için/2550
hayr için/1181
hisâr almag için/1790
îlâc için/2583
kılmamag için/2702
kuhl için/1849
leşker-i gamdan kaçub kurtulmag için/222
Merve haki için/1002, 2580
müjde-i mihr ü vefâ için/1341
ne için/6, 298, 341, 852, 1099, 1314, 1514, 1531, 1619, 1664, 1675, 1695, 2098, 2396, 2489, 2663, 2718, 2722, 2749, 2755, 2777, 2794
nigâr için/1817
od urmag için/2262
ol cürm için/1356
ol güzel başun için/378
reftâr için/2518
sayd için/171
sayd-ı murg-ı cân için/2690

senün için/610
senün devletlü başunçün/1015
seyr için/1685
siyeh-kâr itmek için/1703
Sûre-i Kevser hakkı için/1292
şikâr için/2540
şîrînlük için/2233
tanrı hakkı için/223

uçmag için/1700, 2538
vâkıf-ı esrâr-ı gayb olmag için/2452
vasl-ı yâr için/1450
yârı bulmag için/2612
zahm için/1024
zâtî'yi incitmek için/2218
zecr için/1697

3.7.3. “ile” İle Kurulan Edat Gruplar

âb-ı hayât ile/909, 1423
âb-ı sâfî ile/2471
acı dilli düşman ile/1559
a'dâ ile/615, 1068
a'dâ sözi ile/1052
âfitâb-ı mihr ile/2196
agyâr ile/197, 1165, 1435, 1512, 1838,
1841, 2386, 2756
agzun ile/715
ah ile/1066, 2730
âh-ı uşşâk ile/2336
ahsen-ül-vech ile/1082
aks-i dendâni ile/790
aks-i hilâl ile/868
aks-i lebünle/2301
âl ile/610, 829, 963, 1230
ala gözlü ile/2069
ala gözlü kuzularla/1192
anun ile/1119
asâ ile/1296
âsâ-yı dūd ile/934

âşık ile/209, 629
aşık-i pâk ile/1686
âteş ile/1258
âteş-i âhumla/933
âteş-i hasretle/531
âvâz ile/1879
âvâz-ı bülend ile/2509
aylamak ile/1300
ayn-ı ibretle/802, 801
ayn-ı kalb ile/807, 2772
ayruklar ile/1457
az altun ile/68
bâd ile/1066
bâd-ı ahumla/657
barmag ile/405, 987, 2315, 2401
baş ile/43
belâ ile/989
bend ile/124
berg-i cevr ü naz ile/1329
berre-i dil kanı ile/284
bî-mezâk u câhil ile/1952

bir bend ile/43
bir biri ile/292, 1927
bir gonca-i handan ile/432
bir iki cür'a ile/2366
bir mehün mihri ile/2337
bir selâm ile/1181
bir vech ile nazm/1119
bir yâr ile/1671
bir zengî ile/2627
biryân ile/430
bin bir behâne ile/1625
bin can ile/1440
bin derd ile/279
bin derd ü belâ ile/883
bin hışm ile/2309
bin nâz ile/2091
bu âteş ile/2428
bu belâlu ışk ile/2497
bu derd ile/1682
bu emr ile/701
bu hâl ile/1514
bu itr-ı id ile/680
bu letafetle/730
bu nakş ile/72, 2445, 2453
bu reng ü âl ile/75
bu vech ile/185, 2621
bûy-i gül ü bahâr ile/680
bûlbûl-i gûyâ ile/1188
câm-ı ışk ile/1979
câme ile/32
câmi'-i kûyî ile/1788
cân ile/199, 1135, 2623, 2635
cânân ile/428
cânun vü kalbünle/1877
cemâl-i pâkûn ile/2627
cemâli ile/1421
cevr ile/940, 1122, 1170, 2294
cevri ile/2036, 2236
çeşm-i şâhid-bâz ile/1281
çok çok cefâlar ile/2614
dâmân-ı lûtf ile/1627
dâmeni ile/1489
dehân-ı lûtf ile/40
derd ile/83, 279, 358, 409, 411, 468,
500, 532, 541, 749, 912, 930, 1064,
1105, 1211, 1326, 1606, 1607, 1682,
2105, 2265, 2534,
derd-i derûn ile/38
derd-i dilümlle/985
derd-i ışk-ı yâr ile/1210
derd-i miyânunla/2449
derd-i nigâr ile/2728
derd ü belâ ile/984
derdün ile/265, 1988
dest-i Ferhâd ile/845
dest-i hûr-âlûdenün aksi ile/272
dest-i kabul ile/1129
dest-i lûtf ile/1183
dest-i reşk ile/1017
dest-i şevk ile/2385
devlet ile/646, 1172
dîdârûn ile/2225
dûd-ı âh ile/2731
dürlü suretlerle/1330

düşman ıkdamı ile/2004
düşmanlar ile/531
düşmen sözi ile/2596
düşmenin eksüklüki ile/2753
egrilig ile/1783
ehl ü sehl ile/293
el ucı ile/253, 295, 510, 2278
el oyunu ile/509
emr-i Hudâ ile/1517
esbâb-ı şâh-ı ışk ile/630
esb-i şebdiz ile/77
eşk ile/2230
evsâf-ı çeşm-i dil-ber ile/1158
feryâd ile/108, 2134
feth ile/87
gayr ile/2378
gevher ile/1115
gevher-i eşkümlle/50
gird-bâd ile/579, 2242
gird-bâd-ı âh ile/1728
gönül gözi ile/698
görinen mihrün ile/348
göz ucı ile/1534, 1915
gözi ile/886
gûşe-i çeşm ile/1533
gûy-i berf ile/1928
gül-i mânâ-yi rengîn ile/1950
hâlet-i hüsnünle/761
hançer ile/134, 326
hançer-i hâr ile/1474
hâr ile/2308
harâret-i teb-i ıskunla/2462

hasret ile/1611
hasret-i zülfün ile/383
hasret ü zâr ile/1342
hat-ı reyhân ile/2375
hata ile/617
hayât ile/2061
hecr ile/718
heft encümle/1800
hevân ile/669, 2051, 2058, 2242
hıl'at ile/946
hısm ile/174, 269, 660, 718, 795, 1164,
1183, 2217, 2330, 2412
horşid ile/2718
hubb-ı Mevlâ ile/1759
hûn-ı cigerle/2609
hüsn ile/572, 791, 947
hüsn-i hat ile/501
hüsn ü hulkı ile/787
ışk ile/425, 716, 762, 1136, 1505, 1641,
2460, 2693
ışkî ile/2292
iksir-i visâlümle/1747
illet ile/1612
imân ile/428
ince sözlerle/1405
İsa duâsı ile/2519
kakhaha ile/1282
kahr ile/752
kalb ile/808
kalb-i uşşâk ile/2607
kametün vasfi ile/1084
kan ile/1302

kendü ile/1454
kılıç ile/2102
korhu ile/2145
külâh-ı devlet ile/2806
lâ'l-i cân-bahşı ile/2645
leşker-i eşk ile/2147
lû'b ile/939
lûtf ile/645, 2316
mancınîk-ı sîm ile/1926
ma'sûk ile/728
meş'ale-i âh ile/2251
mey-i ışkı ile/574
mihnet ile/1612
mihr ile/1622
mihr-i yâr ile/143
misk ile/2424
möhre-i billür-i çeşmümle/100
mûm ile/2312
müşg ile/2391
nâ-cins ile/168, 879
nakd-i cân ile/1215
nakş ile/891, 1947
nâle ile/2078
nâme ile/951
na'râ ile/2357
na're-i hû ile/382
nâz ile/878, 880
nâzüglüg ile/314
o dil-berün leb-i cân-bahşı ile/146
o hûr ile/1832
o mah-ı âlem-ârâ ile/1039
ol âfet-i devrân ile/429
ol âfetün aymı ile/2808
ol hümâ ile/1723
ol kıyamet kadd ile/1169
ol mâh ile/1939
ol melâhatle/1928
ol sevinc ile/1895
ol ruh-i gül-nâr ile/545
ol serv-i hırâmân ile/431
ol vadenün ümidi ile/732
padişâh-ı akl ile/1335
pehlevân-ı nâr-ı ışkunla/193
peleng ile/1795
penbe ile/1943
perîşân kalb ile/2809
pertev-i horşid ile/2472
pertev-i mihr-i cihân-ara ile/69
pertev-i mihr-i ruh-i yâr ile/768
rakib ile/316, 590, 989, 1785
rakib-i zâg ile/879
remz ile/2027, 2043
resul ile/515
reşk ile/2460
rıyâzat ile/1674
rîk-i râhunla/834
ruh-ı gül-gûn ile/1602
sabr ile/1997
sabr itmek ile/2611
safâ ile/843, 1863, 2441, 2457
safâlar ile/176
safâ vü zevk u şevk ile/2807
salıncag ile/2284
sen kıyâmet-kadd ile/1775

senün câm-ı ışkunla/192
senün mihrünle/2012
sevâd-ı şî'rüm ile/1159
sevdâ-yi zülfünle/2606
sevdâsı ile/1331, 2150
sevr ile/912
seyl ile/1302
seyr-i zülfün ile/2566
sırr ile/1036, 1859, 2777
sîh-i derd ile/1764
sihr ile/1158, 1233, 1960
surh ile/915, 979, 2384
sürh ile/2083
sürh-i eşkümlle/101
sürmesi ile/1703
şarâb-ı ışk ile/2290
şarâb-ı ışkun ile/652
şâne ile/1238
şem' ile/2167
şemşir-i cevr ile/1053
şevk ile/81, 139, 158, 557, 1171, 1611,
1883, 2052, 2440, 2442
şevk-i cemâl ile/2624
şevk-ı lebünle/1953
şevk-i mihrunle/69
şevk-i ruhsarunla/289
şîrîn söz ile/2248
şitâb ile/2154
taşlar ile/717
tatlu söz ile/2322
tîg ile/2145, 2288
tîgi ile/1549
tîg-i cefâ ile/1050
tîg-i cevr ile/976
tîgun ile/1786
tiryâk-i ayn-ı kalb ile/805, 2763
tiz tîg ile/714
togruluk ile/1533
top-ı derd ile/1945
uşşâk ile/1744
va'de-i vasl ile/1896
vasf-ı envâr-ı ruhunla/1948
vasf-ı lâ'l-i yâr ile/2137
vasf-ı leb-i nigâr ile/763
vasf-ı ruh-i cânân ile/888
yakduran ahumla/240
yalın kılıçla/1426
yâr ile/762
yâr itleri ile/1657
yaş ile/1457
yed-i zevk ile/2734
yüz âl ile/1552, 1607
yüz izzet ile/713
yüz kahr ile/1081
yüz reng ile/616
yüz sevk ile/2762
yüz vech ile/2102
yüzügüm möhri ile/1836
yüzün suyu ile/2214
za'f ile/1212
zaferân ile/1234
zâtî ile/306
zâtî kulunla/723
zebân-ı hâl ile/928, 2041

zehr ile/2040, 2130
zehr-i derd ile/2561

zer kuvveti ile/2238
zulm ile/1051, 1826

3.7.5. “kadar” İle Kurulan Edat Grupları

ben kadar/1779
bu kazâ kadar/2430
kıl kadar/711, 2095, 2778
od kadar/639, 983
sâki-i meclis kadar/1274
sen kadar/2055, 2202
şeb kadar/1943

şol kadar/269, 1279, 1756, 1894, 1930,
2390
şu kadar/1829
taglar kadar/2487
yakan kadar/70
zâtî kadar/691
zerre kadar/2343

3.7.6. “diyu” İle Kurulan Edat Grupları

başdan aşar yaşum diyu/1818
benzer cemâl-i yâra diyu/858
bih diye/108
bir çakım kavdur diyu/1438
bir kanlu harâmîdür diyu/1564
bunca murg-ı dil şikâr itdüm diyu/1591
bunlar diyu/1027
cânâ diyu/917
cümlesi diye/609
görüben işiden anı diye/4

gözümün biri sayrudur diyu/1562
kanlu oldum ben diyu/1565
kudsî diye/767
mihr-i ruh-i dil-ber diyü/64
müsellem diyu/480
nemden incindün diyu/940
neye vara diyu/884
o gonca-leb diyu/1861
ölürsin diyu/1077
pençesinde yolunub öldüm diyu/167

3.7.7. “dek” ile Kurulan Edat Grupları

haşre dek/278, 538, 1775, 1858, 2598
subha dek/199, 310, 980, 1683

yirden göke dek/1851

3.8. Bağlama Grupları

3.8.1. “u / ü” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

	câm u izâr/1479
âfitâb ü câm/1067	cemâl ü hüsn/1656
âh u nâle/995, 2381	cân u dil/18, 24, 52, 57, 58, 1182, 1620, 1986
âh ü figân/1690, 1693, 2484	cân ü gönül/317, 1424
ahd ü peymân/266	cevr ü cefâ/1741, 2506, 2614
ahter ü eflâk/2562	cevr ü cefâ vü nâz/2201
âhum u eşküm/2505	cüst ü cû/263, 2621
akl u sabr/2339	çeng ü cism/2199
akl u sabr u dil/2711	çeşm ü leb/1551
ay ü gün/1227	çeşme-i hayvân-leb ü İsi-nefes/1996
Azrâîl ü İsí/1551	Çin ü Mâçin/2326
bâd ü dühûr/1737	derd ü belâ/678, 1284, 2212
bâd ü hevâ/2027	derd ü hasret/2712
bahr ü ber/1521	derd ü kahr ü mihnet ü gam/1070
baht ü kâm-rânî/1069	devlet ü izzet/87
bâl ü per/1700	dil ü akl/2151
baş u ten/1024	dil ü cân/165, 1162
bay ü gedâ/2135	dûd-ı âh ü eşk-i çeşm/1487
beden ü baş ü dil ü cân/418	dün ü gün/94, 120
behcet ü hüsn ü bihân/2757	ebr ü bârân/919
bend ü zindân/214	ehl ü sehl/293
berk u ra'd/2381	elif ü sîne/1091
bir kevser-leb ü hûri-sıfat/803	eş'ar ü inşâ/259, 898
biri mihr ü biri mâh/597	eşk ü âh/1521
bi-sabr ü bi-dil/968	eşk-i surh u ârız-ı zerd/2193
bostân ü bâg/1661	Ferhâd ü Mecnûn/1154
bürc ü beden/1460	

feryâd ü figân/2671
 feryâd u zâr/1388
 figân ü âh ü nâliş/1539
 gam u derd ü belâ/1393
 gam u gussa/99, 674
 gam u mihnet/468
 gamzen ü müjen/861
 gunc ü dilâl/2075
 gussa vü gam/2320
 güft ü gû/1154
 gül ü gül-zâr/1325
 gül ü mül/2126
 gümüşden levh ü sîmîn hâme/1152
 hadd ü pâyân/1093
 hakir ü nâ-tuvân/493
 hâr ü hakîrem/245
 hayâl-i nâzüg ü ma'nâ-yi rengîn/2050
 hayr ü şer/2432
 hazz ü sürur/39
 hem-rikâb ü hem-inân/87
 hışm u kahr/2092
 hoş-mezâk u nâzüg/1409
 hûb ü nâzüg/1404
 hûb u şîrîn/2098
 hûr u gılmân/1892
 Husrev ü Dârâ/154
 îd ü bahâr/684
 îd ü benefşe/681
 îd ü şeb/1939
 ins ü cân/1288, 1771
 ins ü cinn ü vahş ü tayr/1839
 İsi-i lâ'lün ü cellâd-ı müjen/890
 kadd ü kâkül/2127
 kadr u gün/1038
 kadr ü berât/568
 kandil ü kaş/1389
 kebk ü kebûter/914
 kemân-ı cevri ü bâr-ı mihnet ü câm-ı
 gam/1907
 kevn ü mekân/978
 kîl ü kâl/2544
 kıssa-i hüsn ü cemâl-i Yûsuf/1853
 lâ'l ü yâkût u dür/2325
 leb ü ruh/704
 leyl ü nehâr/993, 1982
 lûtf u halâvet/2695
 lûtf u ihsân/301, 1980
 lûtf u kahr/2656
 lûtf u kerem/2758
 lûtf u vefâ/1329
 mâh ü meh/1939
 mahbûb u bâde/1002
 medh ü senâ/866
 meh ü horşid/1402, 2162
 meh ü kavş/1810
 mescid ü mihrâb/369
 metâ-ı sabr ü nakd-i kalb/968
 Mısr-ı hüsn ü Şâm-ı zülf/1530
 mihr ü mâh/1633
 mihr ü mâh ü zöhre/360
 mihr ü meh/2019
 mihr ü vefâ/2614
 Mûsâ-kelem ü İsi-dem/2612
 müşg ü anber/720

nâm u nişân/1695, 1858
nân ü ciger/358
nigâr ü bezm/2641
nûr u nâr/1881
pür-cevr ü cefâ/865
ra'd ü berk/1498
ra'd ü ebr/1737
râhat ü sabr ü karâr u dil/1607
ra'd ü taglar/2044
reng ü âl/75
rûz u duhân/1012
rûz u şeb/1063
sabr u karâr/739, 1547
sabr u karâr u akl/221
sabr u karâr u tâkat u huş/995
sabr u tahammül/276
sabr u yâr/276
sâd ü ferah/576
sa'd ü sitâre/595
sâl ü gün/1939
savm u şitâ/681
sâz ü mey/1364
sâz u sûz/1189
sebz-hatt u serv-hırâmân/946
sebz ü safâ/611
ser-gerdân ü zâr/1097
sevr ü Hamel/1492
sevdâ-yi zülf ü derd-i ışk/1285
sıfat u zât/482
sîm ü zer/498, 2317
Süheyl ü Nevbahar/1125
şâd ü ferah/949, 2089
şâd ü handân ü ferah/567
şeb ü rûz/1767
şehd ü şeker/1614
şehd ü şeker-güftâr/91, 1186
şekker ü şehd/2042
şems ü kamer/1923, 2267
şengül ü şûh/575
şûh u şeng/1253
şûh u Şengül/575
tag u taş/128
ter ü rengîn/2205
tîg ü tîr/1801, 2418
tîr ü kemân/1724, 1813
vahş u tuyûr/1288
yâr ü rakîb/2432
yir ü gök/1290, 1491
zaîf ü zerd ü nizâr/1716
zehr ü tabîb/1495
zemin ü âsumân/978, 2044
zevk u safâ/39, 865, 1733, 2247
zevk ü şâdî/1577
zîb ü fer/69
zöhre-i zehrâ vü mâh ü mihr-i
rahşân/450
zulm ü cevr/1096
zühd ü salâh/427

3.8.2. “vü” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

akçesi vü pulı vü etmegi vü aşı/1871	gözi haste vü sözi sag/96
belâ vü gussa/1371, 1815	gussa vü endûh/869
belâ vü mihnet ü gussa/1368	gussa vü gam/686
bîçâre vü şûride/616	haddi vü pâyânı/2523
câme vü gül-gûn/30	sahrâ vü kûh/2357
dem-i zevk u safâ vü rûz-i ayş- âmûz/1191	sîne vü ney/470
elfâzı vü manîleri/706	şîve vü nâz/1739
evliya vü enbiyanun himmeti/88	tevbe vü zühd ü salâh/910, 1142
ferhunde vü fer-ruh/585	yirde vü gökde/1796

3.8.3. “ve” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

ahdini ve ömrini
ehlen ve sehlen/293
yir ve gök/2543
yiri ve göki/1486

3.8.4. “ile” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

agyâr ile dil-ber/1059	dostun ile düşmenün/1579
agzunun derdi ile ahvâlüm benüm/2675	duâ-yi nûr ile îmân duâsı/1360
ârızunla hatun/1480	envâr ile berk/2760
ay ile gün/2255	eşki ile ahı/1486
aynunla kaddün/1431	fasl-ı bahar ile rüz-ı ‘îd/678
bâlîn ile bister/2698	Ferhâd ile Mecnûn/1482, 1686
çeşme-i hayvan ile Ka'be/1990	gicemle gündüzüm/1488
çeşmün ile seyf/1283	gicemle günüm/1512

gonce-i gannâc ile şah-ı şûh/2075
gözümün yaşı ile âhum odın/1290
gözümün yaşı ile ırmak/2256
habâbı ile o zerrîn ayag/2249
hâle ile mâh/1575
îd ile bahar/679, 685
kalb ile cism/2812
kametümle âhum/1724
keman ebrûn ile tîr-i müjen/1847
lâciverd ile hatt-ı celîsi/1415
lâ'l ile mercân/1753
Madiyân ile Skender/2324
ma'ni-i rengîn ile şî'r-i zâti/2111
mâh ile horşid/1367
Mecnûn ile Ferhâd/2104
Mecnûn ile Ferhâd-ı belâ-keş/885
mihr ile meh/1867

mihrünle zevâlüm/884
müşg ile gül/1385
ol iki saf müjgân ile çeşmün/2540
padişâh-ı akl ile sultân-ı ışk/1335
rakib-i telh ile yâr-ı lezizümi/151
seyr ile seyrân/2282
sîm ile zer/2332
tag ile taş/246
taş ile toprak/2698
vâdî-i aynumla sahrâ-yı derûnum/2088
yeng ile jengâr/2108
zehr-i hicrân ile gam/2732
zer ile zînet ü zîver/72
zülf ile benler/1378
zülfünle lebün/472

3.8.5. “ya...ya...” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

yâ hilâl-i `id ü yâ sâf âyine/184
yâ od ile tutuş yâ firâkumla/2428
yâ sabr gerek yâ sefer/491

3.8.6. “ne...ne...” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

ne yirdedür ne gökdedür/982

3.8.7. “kani...kani...” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

kani ol zevk u safâlar kani ol hazz ü sürur/38

3.9. Unvan Grupları

Hazret-i Hassan/2123

Hazret-i Yûsuf/379

Sultân Bâyezid/642

Şah Muhammed/666, 667, 668, 669, 670, 671, 672

3.10. Birleşik İsimler

Bari' Teâlâ/3

Ebû İshak/88

Hak Te'âlâ/796

Hamza Ali/1738

3.11. Ünlem Grupları

a benüm cânum/2115

ah ey melek-manzar/1391

be hey âfet/302, 1460

be hey kâfir/1122

be hey yâr/984

ey ab-ı ter/1479

ey âdem/767

ey âfet/55, 1691

ey âfet-i devrân/1290

ey âfitâb/401, 407, 408

ey âfitâb top-ı âh/400

ey âfitâb-ı bî-nazîr/2475

ey agzı sadef/1117

ey ah/262, 1236, 1240

ey ahdi vü peymânı şikest/415

ey aklum/963

ey andelîb/2308

ey arşdan a'lâ tutan/2514

ey âşinâ/100

ey attâr/1320

ey ayak/1479

ey ayn/1476

ey azm-i sefer iden/2243

ey bâd/1276

ey bâd-ı sabâ/2632

ey bâd-ı subh/1910

ey bahr/471

ey bana ah itdüren/2399

ey bana nüsha yazan kimse/2265
 ey belagat bezm-gâhında ney-i şîrîn-
 nefes/1407
 ey berk/2336
 ey beni yalın kılan/2385
 ey bî alâmet nâ-şinâs/1761
 ey birader/818
 ey bi-vefâ/735
 ey bûstân/2307
 ey bû-yi zülf-i dil-rübâ/111
 ey bülbül-i güya/1116
 ey can/610, 657, 917, 1201, 1585, 2117
 ey can paresi/16, 1226
 ey cefâ-gâr/524
 ey cerrah/1261
 ey cevahir/1844
 ey civân-merd/664
 ey çâbü-k-süvâr/736, 998, 1589, 1936,
 2179
 ey çarh/1241, 1803
 ey çeşmi mestân/2093
 ey derd/1435
 ey derd-mend/620, 747
 ey devletlu sultân/2094
 ey deyr/1788
 ey dîde/139, 2319
 ey dil/225, 610, 633, 725, 852, 853,
 1037, 1265, 1275, 1362, 1414, 1549,
 1616, 1636, 1637, 1706, 1711, 2048,
 2183, 2293, 2337, 2413, 2534, 2575,
 2625, 2645, 2652, 2808
 ey dil-ber/71, 1130, 1228, 1566, 1701,
 2186, 2318, 2496, 2700, 2812
 ey dil-dâr çarh/578
 ey dil-dâr-i gendüm-gûn/2051
 ey dil-i haste/539
 ey dil-sitân kemer/2445
 ey divâne dil/2296
 ey dost/389, 419, 451, 452, 453, 454,
 455, 488, 489, 490, 491, 492, 519, 628,
 1039, 1474, 1513, 1514, 2211, 2290,
 2412, 2426, 2596, 2739
 ey dostlar/2156
 ey dür/125
 ey dil-riş ü miskin derd-mend/622
 ey dür-i yek-dâne/11
 ey ebr-i cefâ/164
 ey ecel/411, 1137, 2244, 2677
 ey elif-kâmet/2619
 ey felek/433, 1483, 1490
 ey felek-rifât/2523
 ey fitâde/2131
 ey gam/357
 ey gerdûn-ı dûn/130
 ey gonca/76, 447, 1007, 1384, 1457,
 1886, 2126
 ey gonca-dehen/92, 1684
 ey gonca-leb/385
 ey gonca-i cennet/1542
 ey gönül/96, 178, 431, 702, 1528, 1584,
 1900, 2333
 ey gözi bådâm/1976
 ey gözi bimâr/564

ey gözi cellâd/226, 1131
 ey gözi cellâdı bir dem içre bin kan
 eyleyen/1649, 2658
 ey gözi fettan/916
 ey gözüm nûrı/242, 255, 436
 ey güher-i bi-bahâ/1670
 ey kebk-i behişt/2768
 ey gül-i ter/563, 1352, 2195, 2431, 2512
 ey gül-ruh/1394, 2629
 ey güneş/912
 ey habib/21, 1216
 ey halil/64, 289, 655, 2277
 ey hâce/44, 239, 698, 704, 714, 816,
 825, 831, 1370, 2027, 2557
 ey hâce-i hindüstân/1145
 ey hâce-i hüsn ü bihâ/935, 1440
 ey hâce-i magrur/808
 ey halîl/2277
 ey halk-ı âlem/774
 ey hasta dil/200, 571
 ey hasta gönül/484
 ey hayme-i atlas/1242
 ey hilâl-ebrû/187
 ey hilal paresi/16
 ey hokka/1478
 ey hûb-ı Hitâ/2037, 2204
 ey hudâvend/690
 ey hûnî/1040, 1563, 2055, 2059, 2245
 ey hûr/1310, 2032, 2367, 2457, 2584
 ey hûrî-likâ/1473
 ey hûrî-sıfat/131
 ey hümâ/166, 167, 168, 169, 170, 171,
 172, 404, 915, 1350, 1388, 2540
 ey hüsn ilinün pâdişehi/666
 ey husrev-i zemâne/592
 ey İsi-i zemân/2555
 ey İsi-nefes/836
 ey ışk babından suâl iden/2287
 ey kaddi çinâr/1592
 ey kamer/163
 ey kamer-ruh/1010
 ey kâm-gâr/1604
 ey kâm-yâb/2071
 ey kân-ı kerem/1115
 ey kandil/2335
 ey kaşı hilâl/700
 ey kavvâl-i sohbet/785
 ey kebk-i behişt/2690
 ey kemân-ebrû/920, 1397, 2622, 2710
 ey kendüyi arşdan a lâ tutan/2197
 ey kible-i ehl-i safâ/1317
 ey kılıç/2214
 ey kıyamet/1996
 ey lebi tiryak/1229, 2303
 ey mâh/127, 218, 463, 693, 721, 884,
 902, 948, 1159, 1630, 1932, 2175,
 2346, 2474
 ey mâh-ı sîmîn-ten/1931, 2174
 ey mâh-ı tâbân/1890
 ey mâh-rû/45, 271, 315, 1258, 1402,
 1488, 1258, 2162, 2485
 ey meh/91, 190, 204, 241, 316, 321,
 656, 868, 981, 1013, 1148, 1207, 1218,

1251, 1338, 1360, 1499, 1577, 1603,
 1648, 1791, 1841, 1851, 1952, 2200,
 2541, 2657
 ey meh-i bürc-i sa'âdet/2373
 ey meh-i bedr-i münir/2785
 ey meh-i mirrih-çeşm/1144
 ey meh-likâ/31, 78, 112
 ey meh-rû/405, 1138, 1296
 ey meh-veş/1206
 ey melek/1175, 1289, 1693, 1816, 2097,
 2111, 2198, 2381, 2515, 2748
 ey merd-i şeh-süvâr/2559
 ey Mesîhâ-dem/1771
 ey mest-i mey-i melâhat/1655
 ey muhâsib/2022
 ey mû-miyân kemer/2449
 ey muradın virici şah/1343
 ey Mûsî-keîâm/977
 ey mürde/1169
 ey müneccim/2562
 ey müneccim yâr/258
 ey nakş-ı nakkâş-ı ezel/1353
 ey nâme/2394
 ey nâr-ı ecel/2533
 ey nârven-kâmet/941
 ey nâşih/630
 ey nâzûg-mizâc/551
 ey nev-cevân/1489
 ey ney-zen/1587
 ey nigâr/1519, 1590, 1605, 1662, 1781,
 2083, 2433, 2565, 2605
 ey nigâr-ı pür-halâvet/309
 ey nihâl-i sebz-pûş/2397
 ey nûr-ı çeşm/1535
 ey nûr-ı dîde/2592
 ey ömr/2507
 ey perî/348, 402, 872, 965, 1031, 1063,
 1233, 1237, 1288, 1485, 1752, 1773,
 1912, 1958, 2538
 ey perî-peyker/1578
 ey peri-şân/2110
 ey perî-zâd/2550
 ey pervâne/2334
 ey pîr/1933, 2176
 ey püser/764
 ey rakib/97, 142, 1520, 1817
 ey rakîb-i hâr/1666
 ey reh-revân-ı râh-ı ışk/2299
 ey rûh/428
 ey rûh-i revân/559
 ey ruhları gül-gûn kaba/30
 ey ruhları misbâh/557
 ey sâ'âdet/231
 ey sabâ/124, 694
 ey safâda tudagı zemzem olan/375
 ey sabr/429
 ey sâfi/280
 ey sâgar-ı işret-fezâ/207
 ey sâkî/741, 1015, 1191, 1400, 1793,
 2160
 ey sâkî-i meh-rû/2012
 ey sanem/256, 301, 976, 1953, 2286,
 2718, 2719
 ey serv/161, 195, 339, 1368, 2531

ey serv-i hırâmân/2284
 ey serv-i hoş-bâlâ/2222
 ey serv-i hoş-reftâr/579
 ey serv-i kamer-ruh/1486
 ey serv-i revân/230, 532, 796, 1301
 ey serv-i sihî/1835
 ey server-i hûbân/1287
 ey serv-kad/317, 2282
 ey sıhhat-i beden/744
 ey silsile/1478
 ey sîm-ten/2124, 2304
 ey sipâhî/2771
 ey sirişk/263
 ey siyeh-hıl'at geyen/740
 ey sofi/257, 1345
 ey sultân-ı âlem/794
 ey sultân-ı hûbân/2092
 ey Süleymân-iştihâr/1593
 ey sülûk ehli/1876
 ey şâh/245, 374, 476, 531, 857, 886,
 1024, 1373, 2345
 ey şâh-bâz-ı cân-şikâr/782, 1659
 ey şâh-ı mısır-ı hüsn/650
 ey şâh-ı mülk-i hüsn/2018
 ey şâh-ı ter/760
 ey şeh/9, 237, 424, 1147, 1408
 ey şeh-i çâpük-süvâr/2542
 ey şeh-i hûbân/534
 ey şehriyâr/1591
 ey şeh-süvar/89, 1601, 1660
 ey şeker-leb/618, 710, 900
 ey şekkerîn-zebân/594
 ey şems ü kamer-çihre/1508
 ey şeyh/1776
 ey şikâr/2770
 ey şikeste/2234
 ey şîr-i ner/1259
 ey şîrîn-dehen/1518
 ey şûh/2249
 ey tab-ı şeker-rîz/1243
 ey tabîb/265, 299, 500, 372, 1093, 1581,
 1977, 2573
 ey tabîb-i cân/745, 1323
 ey tabîb-i cân ü dil/18, 57, 738, 1146
 ey tabib-i dil ü cân/165
 ey tâlib-i dervîş/1747
 ey taze bahâr/1043
 ey taze cevân/1807
 ey tûtî-i bâg-ı cemâl/1178
 ey tûtî-i gûyâ/2794
 ey türbe-dâr/1828
 ey uşşâkun imânı/445
 ey vâ/108, 116, 185
 ey veli-i hüsn/2010
 ey yâkût-leb/2403
 ey yâr/134, 958, 983, 1309, 2314
 ey yaşlu gözüm/2341
 ey Yûsuf-ı sâni/162
 ey Yûsuf-cemâl/2108
 ey yüzi gül-nâr/846
 ey yüzi gün/2528
 ey yüzi horşid/330
 ey yüzi kamer/1458
 ey yüzi mâh/436, 891, 1517, 2052, 2483

ey yüzi mir'ât/944
ey yüzi mushaf/393, 1903
ey yüzi şem'/1715
ey zâhid/2275
ey zâtî/66, 126, 220, 254, 406, 467,
1006, 1476, 1220, 1244, 1386, 1632,
1777, 1796, 1808, 1880, 1911, 2310,
2339, 2525, 2598, 2671, 2722, 2751,
2810
ey zülfi sünbül/721
ey zülf-i dost/2338
ey zülf-i yâr/23

eyâ kaddi elif/2792
eyâ zâtî/1058
hey âfet/459, 910, 1142
hey kıyamet/312, 742, 903, 1095, 1842,
1858, 2121, 2601, 2648
hey meded/1093, 1105, 2122
hey müselmanlar/811, 1664
hey yâr/989
hey zâtî/1667

3.12. Sayı Grupları

on dörd/1668
on sekiz bin/364, 1396, 1402, 1884, 1900

3.13. Birleşik Fiiller

3.13.1. Yardımcı Eylemlerle Kurulanlar Birleşik Fiiller

3.13.1.1. “et-”Yardımcı Eylemiyle Kurulan Birleşik Fiiller

âh it-/38, 716, 1204, 1436, 1604, 1852,
1856, 2115, 2319, 2591
âheng it-/279
altun it-/12
arz it-/139, 535, 566, 724, 745, 1958,
2672

ayb it-/2652
bahs it-/545, 2063, 2336
bahş it-/1788, 2645
bîmâr it-/2363
can it-/118
cefâ it-/2407

cehd it-/161
 ceng it-/1817
 cerr it-/301
 cevr it-/161, 275, 1165, 1218, 2756
 cûş it-/1023
 cürm it-/1736
 cüst ü cû it-/263
 çâk it-/79
 da`vâ it-/119
 dermân it-/2521
 devr it-/71, 1163, 1400, 2160
 divâne it-/472
 emr it-/2218
 fehm it-/3, 323
 feryâd it-/299, 1398
 fikr it-/1835
 gaflet it-/2133
 halk it-/292, 313
 hall it-/103, 1542
 hâsıl it-/2553
 hatâ it-/2038
 hazer it-/433, 610, 1890, 1943, 2273
 hazz it-/785, 797, 1567, 1782, 1850
 helâk it-/58
 hıfz it-/443, 1704
 hikâyet it-/2386
 himmet it-/771
 ihâta it-/2365
 ihsân it-/1976
 ihya it-/1036, 1953
 ikrâr it-/2065
 imâret it-/397, 2294
 inkâr it-/2647
 itimâd it-/819, 1640
 iylik it-/701
 kabul it-/219, 324
 kabz it-/2508
 kâr it-/246, 297, 1946
 karîb it-/325
 kasd it-/506, 956, 1117
 kerem it-/1049, 1535
 kesb it-/29, 560
 keşf it-/771
 kıyâs it-/1963
 kurbân it-/2285
 lâtime it-/1928
 lûtf it-/141, 168, 238, 411, 557, 815,
 874, 1043, 1448, 1483, 1589, 1976,
 2095, 2318, 2409, 2471, 2677
 mât it-/478, 1422, 2548
 medh it-/843
 mehcûr it-/2461
 merhaba it-/253, 293
 mest it-/82
 meyl it-/6, 497, 543, 571, 812, 1262,
 1624, 1718, 1989, 2332, 2795
 mezîd it-/719
 miskin it-/43
 mukabele it-/156

müeyyed it-/708
müstagrak it-/1130
nakş it-/1935
nasib it-/1635, 1676
nâz it-/161, 878
nazar it-/175, 698, 1532, 1533, 1534,
1915
neşv it-/1903
nûş it-/560, 590, 1765, 1919, 2635
rahat it-/559
rahm it-/102, 300, 1675, 2215, 2449,
2500
râm it-/805, 2769
ref' it-/2071
resm it-/2178
reşk it-/190, 642
revân it-/2010, 2047, 2309
rivâyet-/473
sabr it-/47, 2611
sayd it-/2788
secde it-/1339, 1570, 2565
selâm it-/2356
seyl it-/1051, 2758
seyr it-/74, 204, 248, 762, 868, 975,
1543, 1785, 2192, 2306
sihr it-/1231, 1587, 2240
siper it-/2589
suâl it-/390, 2170
suph it-/1541
şekk it-/516
şerh it-/523
şikâr it-/2014
taaccüb it-/1358
tahammül it-/275, 2543
tahrîr it-/1350
taklîd it-/1949
taleb it-/701, 1891
ta' n it-/438, 1080
tarif it-/2141, 2143
tebessüm it-/2463
teftiş it-/1911
tekellüm it-/1574
temâm it-/2354
temaşâ it-/1
terk it-/7, 26, 441, 1740
teslim it-/494, 2501
teşbih it-/302
teşhir it-/336
tulu' it-/156
vasf it-/565, 2144, 2187, 2544
vefâ it-/47, 1893
vuzû it-/2714
yâd it-/24, 709, 1361
zemm it-/1098
zikr it-/15
ziyan it-/1970
zulm it-/1094, 2154

3.13.1.2. “ol-”Yardımcı Eylemiyle Kurulan Birleşik Fiiller

âşikâr ol-/2082, 2438	harâb ol-/368, 1428, 1599, 1653, 1654, 2294, 2751
aşına ol-/28	haram ol-/6, 155
ayân ol-/307	hâsıl ol-/2483
ayb ol-/308	haşr ol-/232, 903, 1084, 1169, 1462, 1775, 2601, 2796, 2801
azâd ol-/1638, 2320	hatm ol-/464, 2062
ba‘îd-/2098	hâzır ol-/145
biryan ol-/1145	hayran ol-/909, 2165, 2226, 2615
cahim ol-/20	helâk ol-/177, 1999, 2461, 2808
cehr ol-/2193	hem-dem ol-/2312
cem’ ol-/505, 1859	hidmet-kâr ol-/87
cüda ol-/35, 36, 37, 38, 157	hoş ol-/52, 58, 190
çâk ol-/2658	ışk ol-/9, 113, 2693
dâhil ol-/533	isbât ol-/2647
derman ol-/1146	kabul ol-/36
divâne ol-/137	kafîle-sâlâr ol-/86
dost ol-/2188	kâfir ol-/223
düşmen ol-/183	kahr ol-/2189
esen ol-/1057	kâr ol-/749
esir ol-/765	karîb ol-/322
feth ol-/367, 2281	kâtil ol-/2481
gâfil ol-/1114, 2026, 2131, 2197, 2514	kâyil ol-/2482
gâib ol-/2717	kebâb ol-/2295
garim ol-/21	keşf ol-/2686
gark ol-/13, 709	kül ol-/435, 779
giriftar ol-/1146	magrur ol-/831
hâcib ol-/2715	mahsûb ol-/351
hâk ol-/2657	mâlik ol-/1521
hâkim ol-/24	mâni ol-/2097
halâs ol-/1799	
hamim ol-/20	

mât ol-/146, 1644, 2645
mayil ol-/155, 539, 822, 1684, 2478
mu‘akkad ol-/706
mukabil ol-/43, 1168
muztarib ol-/1636
müstecâb ol-/59, 2293
müşerref ol-/2225
nasib ol-/384, 461
nâzır ol-/198, 1425, 1572
nedim ol-/23
nikâb ol-/1600
pây-dâr ol-/226
peydâ ol-/1994
peykân ol-/2167
pinhân ol-/908, 1143
râm ol-/624
revâ ol-/501
revân ol-/2536
sancak-dar ol-/88

sebeb ol-/386
selâm ol-/113
semen-zâr ol-/27
sultân ol-/2166
şâd ol-/46, 1642, 2559
tâlib ol-/498
tebdîl ol-/2611
temâm ol-/156
teslim ol-/118
tezyin ol-/79
tuş ol-/2068
vâcib ol-/2714
viran ol-/910
yâr ol-/86, 221, 2212
yakın ol-/99
zâhir ol-/801, 1859, 2436
zâyil ol-/2480
zehr ol-/2189

3.13.1.3. “eyle-”Yardımcı Eylemiyle Kurulan Birleşik Fiiller

âh eyle-/279, 1260, 1505, 2647
ahd eyle-/55, 708
âl eyle-/2102
arz eyle-/129, 910, 1142, 1807
arz-i didâr eyle-/256
ayb eyle-/1262, 1977, 2754
azâd eyle-/690
azm eyle-/261
bahs eyle-/715

cefâ eyle/1838
cehd eyle-/163, 2554
cem’ eyle-/1960
cevr eyle-/1059, 1122, 1816, 1838,
2093, 2756
çâk eyle-/2227
delilük eyle-/2413
derya eyle-/5
duâ eyle-/2776

emr eyle-/455, 2521
fahr eyle-/326
fâş eyle-/1106
feryâd eyle-/922
feth eyle-/1951, 2281
figan eyle-/1210, 2030, 2290
gark eyle-/556, 1073
habs eyle-/392
halâl eyle-/2076, 2556
harâb eyle-/338, 400
havf eyle-/1650
hayâl eyle-/732, 2101
hazer eyle-/829, 1944, 2799
helâk eyle-/712, 795, 1485, 1786
himmət eyle-/157
hükm eyle-/480
ictimâ eyle-/2052
idrâk eyle-/2226
ihtirâ eyle-/2050
ihtiyar eyle-/1710, 2237
imtihan eyle-/1214
inkâr eyle-/1230
inkitâ eyle-/2056, 2060, 2245
istimâ eyle-/2046, 2054, 2057, 2241
kâr eyle-/2236, 2771
karâr eyle-/490
kasd eyle/1596, 2447
katl eyle-/1624
kerem eyle-/173
kesb eyle-/1173, 1734
keşf eyle-/1141, 1304
kîn eyle-/2667
lûtf eyle-/737, 1370, 1587, 1593, 1974
ma'mur eyle-/727
mât eyle-/586
medh eyle-/621, 776
men eyle-/1431
merhaba eyle-/294, 2278
merhamet eyle-/2099
mest eyle-/2458
meyl eyle-/166, 781, 1472, 1475, 1745,
1750, 2228, 2342
mezid eyle-/5
mîhr eyle-/179
mu'attar eyle-/254, 720
muhal eyle-/2100
müstagrak eyle-/2029
müyesser eyle-/753
nakş eyle-/107, 848
nasib eyle-/329
nazar eyle-/185, 981, 1536, 2592
nâzüg eyle-/73
niyyet eyle-/714
nidâ eyle-/2244
nizâ eyle-/2059
nûş eyle-/23, 427, 1616, 2189, 2643
pend eyle-/2096
rahm eyle-/300, 304, 1514, 1716, 1957
raks eyle-/1235

reâyet eyle-/726	tecelli eyle-/725, 827
revân eyle-/1105, 2725	tefrîk eyle-/2503
rîk eyle-/102	te'hir eyle-/2502
ruşen eyle-/112	temam eyle-/336
sayd eyle-/2013	temâşâ eyle-/1661, 2809
sefer eyle-/1636	terahhum eyle-/1664
semâ eyle-/2046, 2051, 2052, 2053, 2057, 2058, 2241, 2242	terk eyle-/22, 226, 328, 1739
seyr eyle-/1085, 1512, 2202	teslim eyle/1523
sıdk eyle-/748	teşbih eyle-/66
sihr eyle-/1439	tezyîn eyle-/1583, 2167, 2493
sohbet eyle-/358	tiryâk eyle-/2228
su'âl eyle-/2077, 2103	trâş eyle-/821
surh eyle-/671	vasf eyle-/460
şâd eyle-/712	vaz' eyle-/602
şerh eyle-/205, 1702	vedâ eyle-/2049, 2055, 2061, 2243
şikence eyle/537	vefâ eyle-/55, 1838, 2283
şikest eyle-/416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 440	yâd eyle-/1651, 2660
şitâb eyle-/411	yir eyle-/283
şükr eyle-/1679	zâr eyle-/92
taarruz eyle-/2678	zemm eyle-/136, 141
tahammül eyle-/2201	zîkr eyle-/382, 978, 1863
talim eyle-/1145	ziyan eyle-/825, 1215
ta'n eyle-/1077	ziyaret eyle-/839
tayy-ı mekân eyle-/89, 1211	

3.13.1.4. “kıl-”Yardımcı Eylemiyle Kurulan Birleşik Fiiller

cefâ kıl-/57, 2378	çâre kıl-/18, 165, 738
--------------------	------------------------

fahr kıl-/2806
halâs kıl-/2490
hazer kıl-/822, 831, 963, 2066, 2771
inşâ kıl-/101
kerem kıl-/1807, 1976, 2024, 2407,
2792
merhamet kıl-/687
muhtasar kıl-/2675
nazar kıl-/801, 805, 806, 1178, 1519,
1528, 1535, 2769, 2772
pak ü mücella kıl-/1
pür kıl-/50
rahm kıl-/129, 2094

sabr kıl-/47
secde kıl-/211, 455, 1517
sidreden â'lâ kıl-/4
sücûd eyle-/937
tecelli kıl-/733
temaşa kıl-/270, 406
ter kıl-/178
terk kıl-/818
vefâ kıl-/57, 347
vehm kıl-/2097

3.13.2. Diğer Birleşik Fiiller

ah itdür-/436
and iç-/19, 917
âteş ur-/41
baş eg-/474
bel bagla-/626, 1511
bil bagla-/1033, 1176, 2447
bir tut-/2627
boy vir-/373
can at-/268, 1502
can bul-/2321
can vir-/46, 142, 160, 175, 180, 385,
503, 1046, 1079, 1134, 1179, 1214,
1265, 1437, 1444, 1527, 1611, 1612,
1641, 1642, 1676, 1784, 1977, 2006,

2119, 2221, 2297, 2631, 2642, 2648,
2701, 2751
can viril-/1106
cefa çek-/207
cevr çek-/231
dem ur-/1761
derde düş-/231
diş bile-/419
el aç-/393
el çek-/505, 1467, 2507
el uzat-/505, 506, 2222
el üstine tut-/713
el vir-/295, 723
emân vir-/773

gam yi-/231, 2535
göz dik-/2672
haber ver-/189
kadem bas-/312
kadre ir-/37
karşu çık-/268, 1029, 1502, 2505
kan bürü/1841
kan tut-/913, 1548
kıl kap-/2095
kulp dak-/562
ma'zûr tut-/2067, 2110
merhem ur-/134

raks ur-/63
rızâ vir-/2095
safâ sür-/2094
safâ vir-/561
seyre çık-/2564
şevk vir-/2033
tâkat getir-/927
yüz çevür-/1207
yüz göster-/81, 722
yüz sür-/196, 1118, 1173
yüz vir-/126
zahmet vir-/1906

3.14. Kısaltma Grupları

3.14.1. İsnat Grubu

agzı kızıl/961
ahdi vü peymânı şikest/416
alnı açuk/2623
ayağı altında/89
başı aşaga/110, 119
başları aşaga/2106
benzi kanlu/1046
bir lebi gonca/1046
bir ucı gökde/1013
bir ucı yirde/1013
bogazı ipli/1117
cemâli Mushaf/2394
depesi üsti/2738
dişleri lü'lü' /125, 2469
eli altında/508

eşki al/941
gamzesi âfet/2060
gönli hoş/57
gözi ac/544
gözi bimâr/565
gözi cellâd/226, 1302, 2060
gözi güzel/1918
gözi mestâne/430
gözleri bimâr/138, 309
gözleri cellâdsuz/1151
gözleri mestân/510
gözleri şehlâ/184
kameti mevzun/285
kaşları kemân/2429
lâ'li âdem/1574
lebi şeker/2231, 2668
lebi tiryak/1908
lebi Zemzem/1345
ruhları gül-gûn kaba/30
saçı leyli/2427
sûreti nârenci/941
taşı dür/1473
topragı altun/1473
tudagı âb-ı hayvan/1975
vakti hoş/1270
yüregi biryân/1140
yüzi ag/151, 2623
yüzi gül/1046, 2622, 2680
yüzi gül-zâr/938
yüzi güneş/1940
yüzi horşîd/194

yüzi Ka'be/1345
yüzi kara/1208, 1943
yüzi karalar/626
yüzi Mushaf/2232, 2272
zülfî kara/1918

3.14.2. Datif (Yaklaşma) Grubu

ahde vefâ/55
bana nisbet/1493
bir hâle giriftâr/904
bu sırra vâkîf/836
kamu derde deva/1102
sana mübtelâ/1104
yutmaga iktidâr/2434

3.14.3. Lokatif (Bulunma) Grubu

ayda yüz/1993
günde bin/56, 220
günde yüz/1994
günde yüz bin/1144
ibâdetde kusûr/850
iki günde bir/1266

3.14.4. Ablatif (Uzaklaşma) Grubu

âb-ı kevserden leziz/755
ahından cüda/38

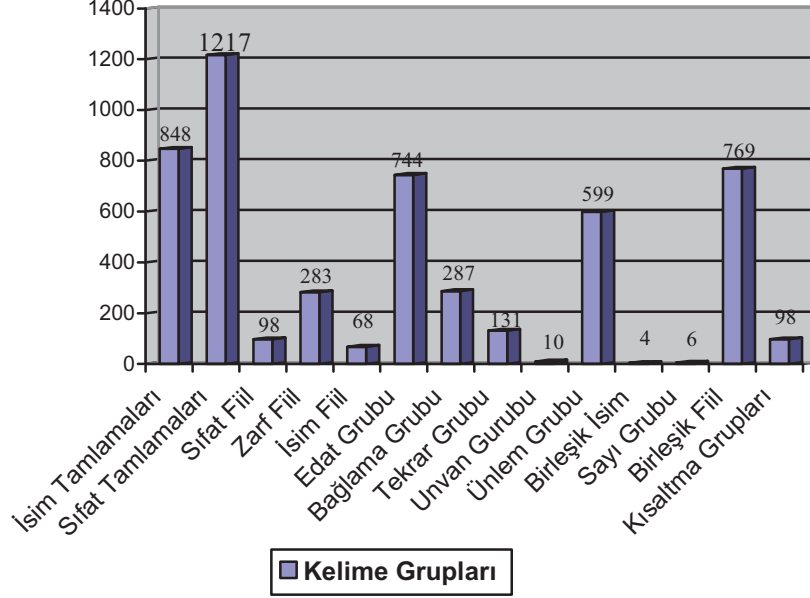
demürden yüreg/889, 1244, 1801
devletlu şahından cüda/40
divânelükden özge/221
dûd-ı siyahından cüda/41
hâk-i râhından cüda/37
hâlden hâli/900
hayâlünden ziyâde/1390
kıldan ince/2199
nurdan bir bahr-i bî-pâyân/360
cevherden leziz/759
pâdişâhından cüda/35
secde-gâhından cüda/36
sipâhından cüda/39
yirden göke/383, 1013

3.14.5. Vasıta Grubu

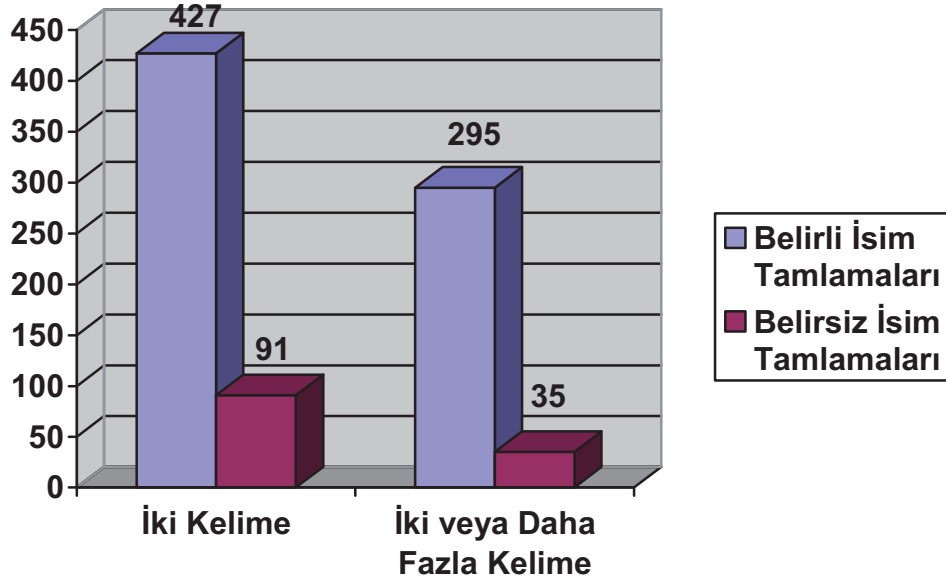
âfitâb-ı mihr ile perverde/2513
belagat bâdesi ile pür/2746
bu hâlet ile şevk u cünûn/2077
kumaş ile tolu/831
lâciverd ile yazılmış/1156

3.15. Kelime Grupları ile İlgili Sayısal Veriler

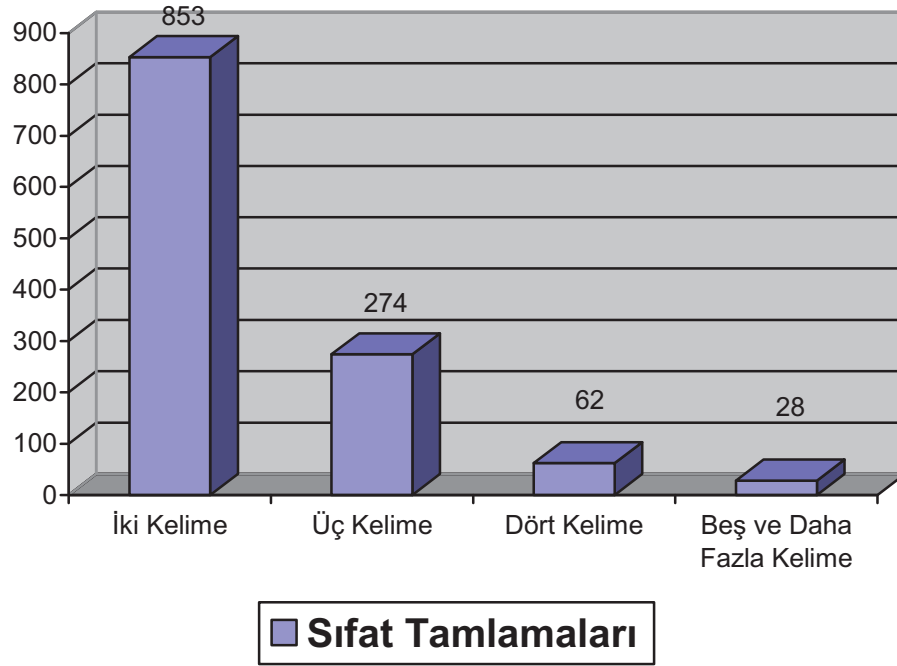
Şekil 1: Kelime Gruplarının Çeşitlerine Göre Dağılımı

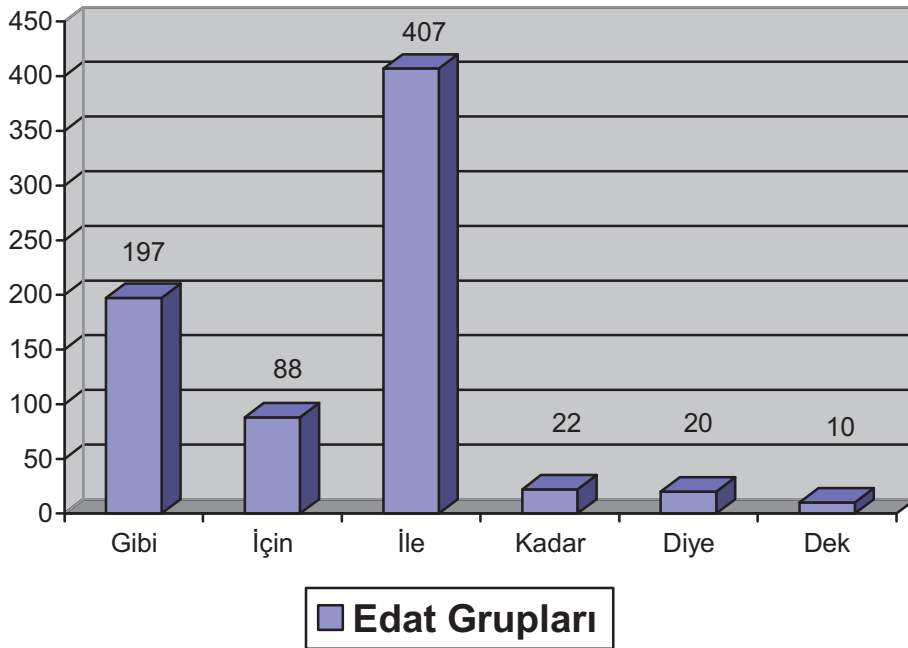
Şekil 2: İsim Tamlamalarının Dağılımı

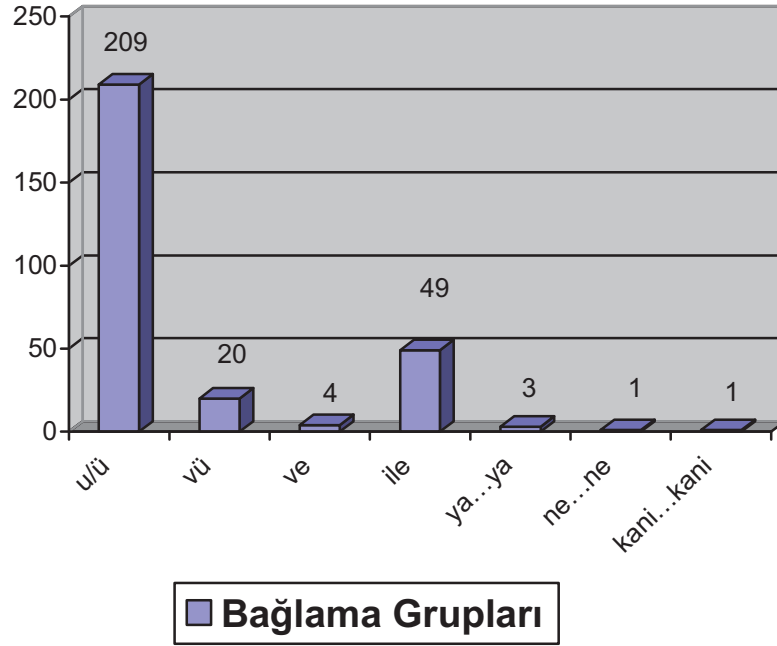
Şekil 3: Sıfat Tamlamalarının Dağılımı

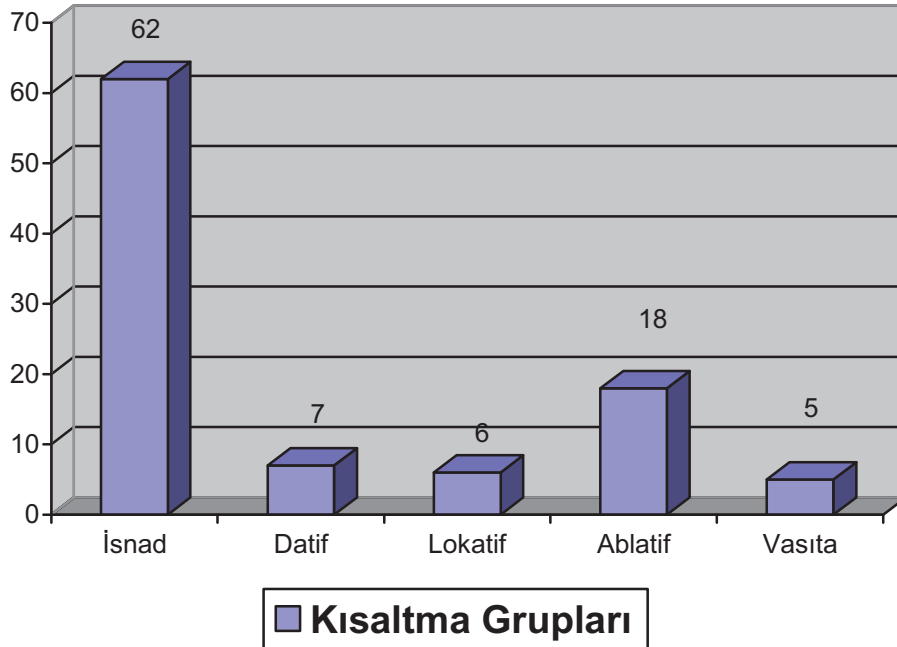
Şekil 4: Edat Gruplarının Dağılımı

Şekil 5: Bağlama Gruplarının Dağılımı

Şekil 6: Kısaltma Gruplarının Dağılımı

BÖLÜM 4: ZÂTÎ DİVÂNÎ'NDAKİ FİLLER VE SIKLIK SAYILARI

acı-	8	ayırma-	1	burtar-	1	dik-	5
acı-	9	ayıt-	16	buyur-	1	dile-	25
aç-	35	ayla-	1	bük-	1	din-	2
açama-	2	aylandur-	2	bürü-	3	dinle-	2
açdur-	1	ayrıl-	2	büyüklen-	1	dir-	2
açıl-	19	az-	1	cilâlan-	1	dirgür-	1
açıvir-	1	azarla-	1	çagır-	1	dirilt-	1
açul-	1	bağışla-	3	çağla-	3	dişle-	4
ag-	2	bagla-	23	çak-	2	ditre-	5
agar-	5	baglan-	1	çal-	10	ditret-	1
agıt-	2	bak-	37	çat-	1	diz-	1
agla-	58	bakıl-	1	çek-	63	dizil-	3
aglaş-	2	bas-	12	çekdür-	1	dög-	7
aglat-	10	başla-	5	çekil-	2	dögün-	8
agrı-	1	bat-	4	çekiş-	1	dök-	15
ağşamla-	2	beglen-	1	çevir-	1	dökül-	3
ak-	46	bekle-	4	çevür-	2	dön-	85
akıdama-	1	belürt-	1	çık-	70	döndür-	12
akış-	1	benze-	24	çıkagel-	1	döşe-	3
akıt-	10	benzet-	11	çıkar-	9	döy-	5
al-	93	berkit-	1	çınrat-	1	dut-	1
alama-	1	bırak-	2	çırp-	1	düket-	1
aldan-	2	biç-	4	çignet-	2	dür-	5
alıma-	1	bil-	83	çök-	3	dürdür-	1
an-	19	bildür-	4	çöz-	2	dürül-	1
andur-	1	bile-	2	çukurlan-	1	dürütdür-	1
anla-	4	bin-	2	dagıt-	2	düş-	71
ara-	11	bî-nevâlan-	1	dagla-	2	düşür-	4
arat-	1	bit-	7	dak-	3	düz-	3
arala-	3	bitür-	3	dart-	1	eg-	1
art-	1	bog-	1	de-	5	egil-	1
artur-	9	bogın-	1	debret-	2	egir-	6
as-	2	boz-	4	deg-	26	egle-	6
asıl-	3	bozar-	1	degdür-	1	eglen-	2
aş-	7	bozul-	1	del-	6	egril-	1
aşıl-	1	bul-	54	delin-	4	ek-	1
aşın-	1	bula-	1	dep-	2	ekşit-	2
aşur-	1	bulaş-	2	depele-	1	ele-	1
at-	24	buldur-	2	depiş-	1	em-	3
atdur-	1	bulıma-	2	depren-	1	emdür-	2
atış-	2	bulın-	5	depreşdür-	1	ep-	1
avla-	1	bulun-	2	depret-	7	eri-	1
ayd-	6	buluş-	1	derle-	1	erit-	1
ayır-	3	bur-	4	di-	483	es-	6

esirge-	2	içür-	2	kazın-	1	öl-	45
eyit-	3	idün-	1	kesil-	6	öldür-	54
eyle-	480	il-	2	kethudâlan-	1	ön-	1
eyleyime-	1	ilet-	4	key-	1	öp-	33
ez-	2	iliş-	1	kıl-	108	öpdür-	2
ezil-	2	ilt-	2	kır-	4	öpüş-	1
fat-	1	imren-	1	kıskan-	1	örngen-	1
geç-	64	in-	26	kıy-	5	ört-	1
geçür-	5	incit-	9	kız-	1	örtül-	1
gel-	193	incün-	1	kızır-	9	ötdür-	6
ger-	1	inle-	16	ko-	45	öykün-	21
gerek-	10	inleş-	1	koc-	5	parala-	2
getir-	1	inlet-	5	kocdur-	1	pârele-	2
getür-	20	ir-	62	kon-	11	paylaşım-	1
gev-	1	ireme-	1	kondur-	3	sabâlan-	1
gevşe-	1	irgür-	4	konukla-	1	saç-	3
gey-	33	iril-	1	kop-	5	saçıl-	3
gez-	1	iriş-	42	kopar-	7	sagla-	1
giç-	1	irişdür-	2	kork-	2	sakin-	12
gider-	1	iste-	58	koş-	2	sakla-	2
gir-	47	isten-	7	koy-	23	sal-	19
giril-	1	işit-	36	koyura-	1	salın-	10
gıt-	52	işle-	5	kucakla-	1	san-	145
gizle-	2	it-	631	kur-	4	sañç-	1
gizlen-	1	itdür-	10	kurtar-	3	sar-	10
göçür-	1	iteme-	1	kuru-	4	sarar-	3
göger-	2	iv-	5	kurul-	1	sarı-	1
gönder-	8	kabar-	2	kurut-	1	sat-	26
gör-	323	kaç-	28	kuşan-	7	sav-	2
görin-	40	kak-	3	neyle-	13	savul-	1
görmezlen-	1	kal-	41	nit-	4	say-	3
görün-	3	kaldur-	2	nol-	75	sayıl-	1
göster-	39	kalk-	2	odur-	1	segir-	1
götür-	31	kan-	1	okı-	5	segird-	2
gözet-	12	kana-	1	oku-	35	sek-	2
gözle-	6	kanat-	1	okun-	1	sep-	2
gül-	13	kanatlan-	1	ol-	944	sev-	8
güldür-	5	kap-	3	oldur-	2	sez-	8
gülüş-	1	karar-	7	olıgel-	1	sı-	7
gümle-	4	karart-	2	olıma-	4	sıçra-	1
gümlet-	2	karşula-	1	olun-	1	sıdur-	1
güt-	1	kaşı-	2	onar-	1	sıg-	3
gütdür-	1	kat-	2	otur-	8	sık-	1
ırlad-	1	kay-	1	oy-	1	sın-	3
ısrın-	1	kayı-	1	oynat-	2	sız-	1
ısrır-	1	kaz-	2	ög-	1	sil-	4
i-	151	kazan-	2	öğren-	2	sil-	1
iç-	38	kazı-	1	öğret-	3	sin-	1

sok-	1	taşıt-	1	usan-	1	yaraş-	15
sokran-	2	taşu-	1	utan-	1	yarat-	2
soldur-	1	tayan-	4	uy-	13	yasdan-	1
sor-	3	tâzelen-	1	uyan-	3	yaşa-	1
sor-	22	terle-	1	uyar-	3	yaşar-	1
sovu-	1	tık-	1	uyu-	10	yat-	7
soy-	2	tog-	19	uyukla-	1	yatur-	3
sög-	8	togrul-	2	uzat-	1	yaz-	35
söyle-	25	tokun-	5	üfür-	2	yazdur-	3
söylen-	11	tol-	4	ür-	2	yazıl-	12
söyleş-	2	tola-	9	üre-	3	yelten-	2
söylet-	1	tolan-	1	ürk-	1	yen-	1
söyün-	2	tolaş-	5	ürküt-	1	yet-	9
söyündür-	1	toldur-	1	üş-	7	yetiş-	8
sukran-	1	tonat-	5	üşen-	1	yık-	21
sula-	1	tondur-	1	üzül-	3	yıkıl-	6
sun-	11	toy-	1	var-	39	yi-	28
susa-	1	toyur-	1	varıgör-	1	yil-	2
suvarıl-	1	tozut-	1	ver-	1	yir-	1
sür-	33	tur-	42	vir-	167	yit-	32
süreme-	1	turıl-	1	viribil-	2	yitiş-	1
sürü-	6	tut-	95	viril-	2	yitür-	2
sürün-	1	tutuş-	8	virime-	1	yokla-	2
süz-	6	tuy-	3	yacân-	1	yol-	1
şakı-	2	tuyur-	2	yag-	5	yoldur-	1
şaş-	1	uç-	28	yagdur-	3	yolun-	1
şır-	1	uçur-	5	yagıt-	2	yondur-	1
şişür-	1	ugra-	7	yagmala-	1	yopur-	1
tagıl-	2	ugrat-	2	yak-	45	yu-	7
tagıt-	1	ugurla-	8	yakala-	1	yum-	3
tagla-	1	ugurlan-	2	yakdur-	1	yut-	3
tak-	3	ulaş-	2	yakıl-	2	yutdur-	1
tal-	2	ulu-	5	yala-	1	yuvalan-	1
talab-	1	um-	16	yan-	38	yüri-	36
tam-	1	un-	4	yanıl-	1	yürit-	1
tamla-	1	unudıl-	1	yansıla-	1	yürü-	23
tamlat-	1	unut-	3	yap-	23	yürüd-	2
tap-	2	unutdur-	1	yapış-	4	yürüt-	3
tapun-	2	ur-	92	yar-	1	yüz-	2
tartıl-	1	urdur-	1	yara-	4	ziyâlan-	1
taşı-	1	urıl-	2	yarala-	4		

BÖLÜM 5: ZÂTÎ DİVÂNI'NIN DİZİNİ

A

a: (a.f.n.)1. Seslenme edatı olarak kullanılır. 2. Kişi ve işaret zamiri.

a. 291, 456, 1088, 2115

a.+na (O zamirinin yönelme hali) 26, 43, 44, 74, 93, 96, 98, 100, 101, 103, 105, 108, 136, 154, 161, 161, 162, 163, 164, 175, 220, 268, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 287, 288, 289, 290, 291, 341, 359, 371, 376, 396, 397, 409, 438, 454, 461, 472, 495, 521, 534, 541, 543, 571, 602, 603, 631, 702, 707, 770, 788, 815, 816, 817, 825, 846, 893, 923, 937, 1067, 1078, 1104, 1120, 1175, 1177, 1221, 1225, 1256, 1328, 1331, 1376, 1390, 1394, 1418, 1463, 1502, 1511, 1532, 1623, 1663, 1699, 1704, 1706, 1741, 1742, 1746, 1751, 1759, 1806, 1814, 1815, 1821, 1850, 1880, 1921, 1931, 1945, 1974, 1998, 2027, 2066, 2119, 2166, 2174, 2194, 2384, 2389, 2429, 2511, 2532, 2536, 2541, 2543, 2589, 2626, 2664, 2692, 2695, 2715, 2762, 2802, 2814

a.+nda (O zamirinin bulunma hali) 332, 346, 504, 630, 817, 1021, 1163, 1274, 1372, 1383, 1523, 1539, 1844, 1935, 2013, 2062, 2178, 2275, 2434, 2649, 2809

a.+ndan (O zamirinin ayrılma hali) 71, 123, 261, 262, 363, 416, 963, 1162, 1341, 1763, 2367, 2551, 2664

a.+nı (O zamirinin yükleme hali) 4, 15, 28, 73, 79, 121, 165, 177, 279, 372, 414, 420, 421, 440, 446, 477, 477, 526, 538, 542, 560, 574, 612, 687, 699, 712, 713, 742, 757, 772, 784, 805, 830, 832, 843, 913, 917, 964, 972, 980, 981, 1029, 1079, 1161, 1166, 1213, 1216, 1223, 1259, 1289, 1307, 1356, 1361, 1375, 1469, 1475, 1516, 1566, 1568, 1573, 1581, 1586, 1616, 1644, 1665, 1681, 1722, 1740, 1832, 1943, 1970, 2059, 2061, 2108, 2125, 2166, 2213, 2239, 2254, 2288, 2397, 2408, 2409, 2463, 2488, 2547, 2549, 2572, 2588, 2593, 2618, 2626, 2627, 2654, 2670, 2743, 2744, 2746, 2769, 2777, 2778

a.+nıdır 1572

a.+nlar 1969, 1983, 2106, 2417

a.+nlara 645, 685, 1237, 1487, 2028

a.+nlarda 2048

a.+nlardur 1732, 1732

a.+nları 842, 892, 1024, 1306, 1932, 2079, 2175, 2550

a.+nların 1032, 1395, 1397, 1992, 2473

a.+nlarınla 1311

a.+nsuz 155, 159, 1392, 2189, 2780

a.+nun 5, 97, 106, 147, 148, 160, 164, 176, 215, 229, 237, 275, 337, 357, 360, 379, 412, 413, 448, 479, 512, 617, 624, 637, 638, 641, 649, 654, 669, 714, 772, 773, 814, 900, 924, 1009, 1035, 1036, 1037, 1038, 1042, 1088, 1092, 1119, 1124, 1152, 1196, 1205, 1210, 1224, 1230, 1267, 1278, 1292, 1332, 1334, 1336, 1348, 1354, 1359, 1362, 1367, 1368, 1371, 1396, 1399, 1403, 1412, 1432, 1451, 1494, 1495, 1498, 1500, 1509, 1538, 1545, 1557, 1575, 1586, 1633, 1637, 1641, 1648, 1659, 1692, 1696, 1710, 1714, 1738, 1777, 1839, 1845, 1868, 1875, 1882, 1905, 1920, 1923, 1949, 1959, 2026, 2034, 2064, 2116, 2159, 2163, 2247, 2252, 2267, 2297, 2354, 2362, 2368, 2506, 2528, 2530, 2574, 2575, 2576, 2638, 2639, 2656, 2657, 2663, 2687, 2718, 2773, 2783, 2797, 2814, 2815, 2815

a.+nunçün 342, 837, 934, 1225, 1229, 1560, 1567, 2028, 2236, 2239, 2241, 2244, 2450, 2583, 2594, 2621, 2684, 2716, 2717, 2813

a.+nundur 1678

a.+nunla 232, 804, 933, 1034, 1462, 1767, 1951, 2109, 2721, 2780, 2796, 2801

[=481]

âb: (f.i.) Su.

â. 332, 342, 342, 354, 364, 649, 902, 928, 1433, 1594, 2476, 2813, 2813

â.+adur 1825

â.+da 2117

â.+ı 1462, 2072, 2796, 2801

â.-ı ârız: Yanak suyu. 1003

â.-ı çeşme-i hayvân:

Canlılık veren suyun çeşmesi. 966, 1758, 1777

â.-ı dürd 520

â.-ı hayât: Hayat suyu. 145, 331, 503, 908, 1333, 1422, 1595, 1644, 1644, 1964, 2189

â.-ı hayât-ı vasl: Hayat suyuna ulaşma. 60

â.-ı hayvân: Canlılık veren su. 264, 315, 1392, 1975, 2481, 2548, 2548

â.-ı huşg 2072

â.-ı kevser : Cennet'teki sulardan biri.755

â.-ı revân: Akar su. 2225

- â.-1 sâf:** Temiz su. 1617
â.-1 safâ 427
â.-1 sâfî: Temiz su. 2471
â.-1 telh 590
â.-1 ter 1479, 1778
â.-1 tîg 2351
lezzet-i â.-1 hayât 1616
 [=54]
- abâ:** (a.i.) Yünden yapılmış kaba kumaş, dervişlik giysisi.
a. 7, 1001
 [=2]
- abdâl:** (a.i.) Dünya ile ilgisini kesip Tanrı'ya bağlanmış olan derviş.
a.+ler 2693
 [=1]
- âb-dâr:** (f.b.s.) Sulu, taze.
hatt-ı â. 2391
tîg-i â. 737, 2547
 [=3]
- abes:** (a.s.) Boş saçma.
a. 2358
 [=1]
- abîr:** (a.i.) Güzel koku.
a.+i 2697
 [=1]
- ac:** Yemek yemesi gereken, tok karşıtı.
a. 544, 2303
 [=2]
- âc:** Fildişi.
taht-ı â.: Fildişi taht. 1717
 [=1]
- aceb:** (a.i.)
 Acaba, hayret, gariplik, şaşılacak şey.
a. 84, 106, 132, 175, 299, 302, 307, 319, 319, 387, 699, 716, 744, 763, 885, 936, 956, 969, 977, 985, 988, 990, 1130, 1194, 1209, 1214, 1313, 1359, 1395, 1432, 1460, 1461, 1572, 1636, 1662, 1666, 1812, 1825, 1934, 1989, 2128, 2177, 2359, 2497, 2547, 2618, 2762, 2766
a.+dür 851, 952, 1031, 1571
 [=52]
- acebâ:** (a.e.) Şüpheli ve tereddüt bildiren edat, acaba.
a. 852
 [=1]
- acı:** Herhangi bir üzücü olayın yarattığı üzüntü, keder, elem.
a. 756, 756, 1464, 1559, 1614, 1628, 2148, 2732, 2803
a.+dur 1560
a.+yı 2732
 [=11]
- acı-:** Başka bir kimsenin veya canlılığının mutsuzluğuna karşı duyulan üzüntü, merhamet.
a.-dı 189
a.-ma 761
a.-maz 1885
a.-mazam 2266
- a.-r** 1123
a.-rlar 2546
a.-sın 323
a.-yub 65
 [=8]
- acıg:** Azıcık.
a. 1711
 [=1]
- acılık:** Acılık.
a. 2298, 2441
 [=2]
- acıt-:** Acıtmak.
a.-dı 591, 710, 1096, 1585, 2732
a.-dun 309
a.-ma 152
a.-sa 1123
a.-ur 1559
 [=9]
- acûze:** (a.i.) Kocakarı.
dehr-i a. 2129, 2131
 [=2]
- aç-:** Bir şeyi kapalı durumdan kurtarmak.
a. 192, 600, 799
a.-a 586
a.-alı 1813
a.-am 2780
a.-anda 1369
a.-ar 76, 661
a.-ardı 2748
a.-ayın 45
a.-dı 587, 679, 681, 2206, 2538, 2640
a.-ınca 1325
a.-makdur 2253
a.-maz 586, 2600
a.-miş 2435, 2690
a.-mişdi 2102
a.-mişdur 218
a.-ub 8, 255, 393, 1149, 2776
a.-ubdur 171, 2540
a.-uben 769
a.-uk 553, 827
 [=35]
- açama-:** Açma işini yapamamak.
a.-dum 661
a.-z 215
 [=2]
- açdur-:** Açtırmak, açılmasını sağlamak.
a.-ma 2024
 [=1]
- açıcı:** Anahtar, kilidi açan.
a. 1951
 [=1]
- açıl-:** Açma işine konu olmak.
a. 1075, 1478, 2234
a.-a 370
a.-alı 1457
a.-dığını 432
a.-madı 45
a.-maya 957
a.-mazdı 659
a.-miş 302, 1847

- a.-mıŝda** 387
a.-sa 1456, 2348
a.-ub 2075, 2763
a.-up 563, 1011
a.-ur 809
 [=19]
- açıvir-**: Ansızın veya çabucak açmak.
a.-e 3
 [=1]
- açuk**: Açılmış, kapalı olmayan.
a. 587, 1797, 2625
a.+dur 2623, 2625
 [=5]
- açul-**:
a.-sun 1007
 [=1]
- ad**: Bir kimseyi, bir şeyi anlatmaya, tanımlamaya yarayan söz, isim.
a. 287, 713, 864, 1858
a.+ı 321, 1254, 1393, 1432, 1458, 1557, 1738, 2312, 2574, 2627, 2716
a.+ın 499, 604, 613, 1872, 2116
a.+ına 637, 804
a.+ını 881
a.+un 730, 2332
a.+unu 786
 [=26]
- a'dâ**: (a.s.) En zalim, pek gaddar.
a. 509, 615, 984, 1052, 1068, 2678
a.+n 2068
a.+yı 1719
a.-yi bî-mikdâr 1184
a.-yi ter-dâmen 204
şarâb-ı bezm-i a. 1039
 [=11]
- a'dâd**: Adetler.
a.-ı niğârân: Sevgililerin adetleri. 814
 [=1]
- adag**: Adanılan şey, nezir.
a.+um 2010
 [=1]
- add**: İtibar etmek.
a. 947
 [=1]
- âded**: Âdet, töre, alışkanlık.
â.+i 138
 [=1]
- âdem**: (a.h.i.) 1.Dünyadan ilk yaratılan adam, ilk peygamber.
 2.İnsan
â. 122, 588, 767, 1031, 1061, 1531, 1531, 1531, 1574, 1578, 1804, 1993, 2027, 2138, 2430, 2464, 2614
â.+de 776, 2111
â.+den 1531
â.+e 321, 1191, 1632, 2129, 2470
â.+i 1613, 1671, 2029, 2711
â.+le 1731
â.+ler 872
â.+ün 1954, 2478
- merg-zâr-ı â.** 2346
mülk-i â. 149
 [=35]
- âdemîlûk**: İnsana ait olma durumu.
â.+dür 1816
 [=1]
- âdet**: (a.i.) Görenek, usul, alışkanlık, bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey.
â.+i 2201
 [=1]
- adhâ**: 1.Kurbanlar. Kuşluk vakti kesilen kurbanlar. 2. Kuşluk vakti.
îd-i a. 1754, 2277
 [=2]
- adû**: (a.i.) Düşman, yağı.
a. 54, 288, 419, 1784, 1786, 1799, 1914
a.+lar 489, 1513
a.+lardan 203
a.+larla 2237
a.+nun 53, 2273
a.-yi bî-edeb: Edebsiz düşman. 311
a.-yi gam: Dert düşmanı. 673
a.-yi gussa-vü gam: Dert ve sıkıntı düşmanı. 686
a.-yi sevr 2739
bezm-i a.: Düşman meclisi. 591
 [=18]
- âferîn**: (f.i.) Beğenme, alkış, yaşa, varol, bravo.
â. 1136, 2405
 [=2]
- âfet**: (a.i.) Büyük felâket, belâ.
â. 13, 55, 302, 459, 462, 469, 657, 718, 792, 910, 1079, 1142, 1460, 1462, 1540, 1691, 1730, 1865, 1991, 2055, 2060, 2344, 2378, 2721, 2796, 2801
â.+dür 2813
â.+e 342, 2061
â.+i 329, 945, 1079, 2182
â.+lere 1991
â.+sin 2501
â.+ün 1127, 2047, 2808
â.-i devrân: Âşıkların güzeller için kullandıkları bir tâbirdir. 429, 509, 1114, 1290, 1503
â.-i devrânluğ 2344
 [=44]
- âfitâb**: (f.i.) Güneş.
â. 71, 156, 179, 339, 342, 348, 356, 359, 390, 400, 401, 407, 408, 899, 981, 1067, 1412, 1573, 1653, 2291, 2350, 2475, 2539, 2813
â.+a 1603, 2348
â.+adur 1819
â.+e 1067
â.+ı 1195, 1328
â.+um 1143
â.+umdur 2015
â.+un 774, 1881, 2651, 2796, 2801

- â.+ün** 1462
â.-ı âlem-ârâ 2474, 2616,
2789
â.-ı bî-nazîr 2475
â.-ı câm 1263
â.-ı mey 1619
â.-ı mihr 2196, 2513
â.-ı tâb-dâr 2081
[=47]
âfitâbe: Çok güzel yüz.
â.+dür 1819
[=1]
âfitâbî: 1. Güneşe âit. 2. Güzelliğe
dâir.
â.+ler 2169
[=1]
ag: Beyaz.
a. 95, 97, 151, 2623
a.+ı 95, 718
a.+ıdur 1392
a.+um 2013
[=8]
ag-: Akmak.
a.-ardur 377
a.-dı 656
[=2]
agalan-: Ağa tavrı takınarak çalım
yapmak.
a.-ur 2345
[=1]
agar-: Ağarmak, beyazlamak.
a.-dılar 1489
a.-dum 1944
a.-sa 26, 28
a.-san 29
[=5]
agır: Ağır, tartıda çok çeken.
a. 1666, 1666, 1706, 1944
a.+ı 273, 1030, 1044, 1045,
1074, 1155, 1746, 2545
[=12]
agıt-: Akıtmak, akmasını sağlamak,
akmasına yol açmak, dökmek.
a.-ur 1392, 2372
[=2]
agız: Yüzde avurtlarla iki çene
arasında, ses çıkarmaya, soluk alıp
vermeye ve
besinleri içine almaya yarayan
boşluk.
a. 380, 1019, 1865, 2219
a.+a 380, 380
a.+ı 543, 777, 961, 1117,
1478, 2253, 2547
a.+ıdur 1497
a.+ımın 2464
a.+ın 218, 2065, 2435
a.+ına 269, 384, 1090, 1688,
1839, 2186, 2434, 2620
a.+ında 2300, 2433
a.+ından 1187, 1477, 2300
a.+ını 1232, 1736, 1780, 2231
a.+um 2024
a.+uma 314, 327, 994, 1075,
1629, 2266, 2363
a.+umda 2064, 2699
a.+un 715, 715, 1099, 1431,
1666
a.+una 1288
a.+unı 178, 2226
a.+unun 2391, 2675
[=55]
agla-: Üzüntü, acı, sevinç,
pişmanlık etkisiyle gözyaşı dökmek.
a. 1756
a.-dı 1337
a.-dugum 238, 627
a.-dugumca 2535
a.-dum 1468, 1471
a.-dursan 1774
a.-ma 2341
a.-malar 2387
a.-mayalar 1257
a.-mayam 2535
a.-mayayın 1301, 1513
a.-maz 2298
a.-mazsam 2185
a.-r 300, 354, 412, 918, 919,
924, 928, 953, 1014, 1063, 1099,
1606, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610,
1754, 1895, 1899, 2030, 2229, 2599,
2600, 2680
a.-ram 298, 1149
a.-rın 758, 2004
a.-rken 953
a.-rsa 51, 2295
a.-rsam 1140, 2185
a.-sam 1260, 2497
a.-sun 1007
a.-şdı 1862
a.-yub 52, 58, 2308
a.-yurak 2155
[=58]
aglaş-: Ağlama eylemini karşılıklı
yapmak durumu.
a.-ur 340
a.-urlar 2364
[=2]
aglat-: Ağlamasına yol açmak.
a. 1039, 1043
a.-arak 2733
a.-ma 2295
a.-ur 978, 978, 979, 980,
981, 982
[=10]
agrı-: Vücudun bir yeri ağrılı
durumda olmak.
a.-maz 19
[=1]
agu: Zehir, sem.
a.+dur 241
a.+lar 1477
[=2]
agyâr: (a.i.) Gayrılar, başkalar,
yabancılar.
a. 197, 344, 658, 662, 880,
960, 1059, 1165, 1435, 1512, 1838,
1841, 2386, 2756
a.+a 1911, 2223
a.+ı 2256

- a.-1 âhen-dil** 1438
meclis-i a. 2334
 [=19]
âh: Sesin tonuna göre pişmanlık, öfke, özlem, beğenme, sevgi gibi duygular anlatır.
â. 38, 83, 246, 246, 262, 279, 436, 596, 608, 661, 716, 812, 813, 849, 878, 911, 912, 938, 953, 995, 1001, 1066, 1070, 1084, 1204, 1222, 1224, 1229, 1236, 1238, 1240, 1241, 1246, 1260, 1265, 1312, 1329, 1330, 1391, 1488, 1505, 1525, 1534, 1539, 1540, 1555, 1604, 1672, 1681, 1693, 1852, 1856, 1890, 1915, 1921, 1991, 2078, 2090, 2115, 2154, 2200, 2305, 2319, 2381, 2399, 2426, 2484, 2498, 2534, 2590, 2591, 2647, 2730
â.+a 1521
â.+1 852, 1322, 1491, 1803, 2199, 2305, 2721
â.+ına 1486
â.+ından 38, 2097, 2400
â.+um 130, 132, 391, 433, 651, 668, 876, 1012, 1037, 1089, 1194, 1242, 1245, 1251, 1290, 1304, 1483, 1672, 1719, 1791, 2147, 2270, 2396, 2398, 2399, 2505, 2555, 2612, 2651, 2745
â.+umdan 404, 954, 1658, 1890
â.+umu 934, 1724
â.+umla 240, 636, 1247, 1433
â.+umun 1148, 1492, 2700
â.+un 1652, 2661
â.-1 âşık 392, 2618
â.-1 âşık-ı nâlân 1504
â.-1 bî-hadd 2692
â.-1 cihân-gîr 2633
â.-1 derûn 2200, 2686
â.-1 huşğ 2431
â.-1 mehîb 383, 1218
â.-1 pür-sûz 2236
â.-1 seher 179, 1090
â.-1 seher-gâh 129, 247, 2416
â.-1 şeb-gîr 2620
â.-1 uşşâk 2336
â.-1 zâtî 413
âlem-i â. 2156
âteş-i â. 671, 933, 1225, 1336, 1363, 1369, 1376, 1419, 1493
âteş-i â.-1 derûn 2099
âteş-i â. ü figân 1690
bâd-1 â. 362, 656, 903, 1161, 1762, 2601
berk-i â. 582, 1282
dîvâne-i â. ü figân 1860
dûd-1 â. 880, 980, 1001, 1237, 1278, 1351, 1487, 1500, 2541, 2731
dûd-1 â.-1 âşık 624
dûd-1 â.-1 âteşin 193
dûd-1 â.-1 zâtî 2702
duhân-1 â. 2353
duhân-1 â.-1 pür-sûz 1209
duhân-1 âteş-i â. 1224
duhân-1 nâr-1 â. 2685
ejdehâ-yi dûd-1 â. 1498
ejder-i â. 437
girdbâd-1 â. 1728
gurâb-1 dûd-1 â. 1365
mahall-i â.-i zâtî 1391
menzîl-i â. 2337, 2534
meş'ale-i â. 2251
nâr-1 â. 1338, 1790, 2009
nîze-i â. 625
peyk-i â. 390, 1499, 2790
şa'sa'a-i â.-1 cihân-sûz 2665
şerer-i âteş-i â. 434
şirâr-1 â. 1221
şirâr-1 âteş-i â. 1223, 1698
şirâr-1 nâr-1 â. 1962, 1963, 2017, 2317
şule-i â. 62
tîr-i â. 1622, 1665, 1721, 1812, 2001
tîr-i â.-1 âşık 2197, 2514
top-1 â. 128, 400
 [=211]
ahâdis: Peygamberimiz Hz.Muhammed'in (A.S.M.) sözleri, hareketleri ve emirlerini bildiren hakikatler.
a.-i Meşârik 2624
 [=1]
ahar: Gayrı, başkası.
a. 2163
 [=1]
ahd: (a.i.) Söz verme, ant, yemin.
a. 55, 708, 1436, 2285
a.+e 55, 415, 1893, 2283
a.+i 415, 423
a.+ine 1040, 1436
a.+ini 708
ihtilâf-1 a. 266
kasr-1 a.-i bî-vefâ 1640
 [=15]
ahdâr: (a.s.) Pek yeşil, yemyeşil.
a. 800
 [=1]
âhen: (f.i.) Demir, zincir, sert, katı.
â. 2699
â.+ dedür 1877
 [=2]
âhen-dil: Katı yürekli.
â.+sin 453
agyâr-1 â. 1438
 [=2]
âheng: (f.i.) Uygunluk, düzen, çalıp çağırıp eğlenme, cümbüş etme.
â. 279
 [=1]
âheste: (f.s.) Yavaş, ağır, yavaş yavaş.
â.+dûr 2489, 2492
 [=2]
âhır: (a.z.) Nihayet, son olarak, son.

â. 6, 494, 527, 528, 529, 816, 817, 853, 884, 1026, 1294, 1326, 1403, 1592, 1643, 1671, 1914, 1946, 1997, 2478, 2814
â.+ı 497, 2799
â.+ında 2771, 2773
 [=25]
âhıret: (a.i.) Öbür dünya, öteki dünya, ahret.
â.+ün 850, 1759
 [=2]
ahker: (a.i.) Ateş koru.
a. 1000, 1696
 [=2]
ahmak: (a.s.) Pek akılsız, sersem, şaşkın.
a.+lar 1735
 [=1]
Ahmed: (a.s.) 1.Daha, pek, çok, en çok, methedilmiş olan. 2. Peygamberimizin isimlerinden.
ravza-i A. 2033
 [=1]
ahmer: (a.s.) Kırmızı, kızıl.
dem-i a. 2181
mey-i a. 1060
 [=2]
ahsen: (a.s.) Pek güzel.
a. 2136
a.-ül vech 1082
 [=2]
ahşam: Akşam, gece, karanlık.
a. 1841
 [=1]
ahşamla-: Akşamlamak.
a.-mağa 248
a.-ya 599
 [=2]
ahter: (f.i.) Yıldız.
a. 2181, 2562
 [=2]
âhû: (f.i.) Ceylan, karaca.
â. 1054, 1194, 2182
â.-yi çeşm-i şîr-gîr 2788
 [=4]
ahvâl: (a.i.) Oluşlar, bulunuşlar, durumlar.
a.+üm 2675
a.+ümi 1304
a.-i âlem 905
a.-i Muhammed 615
a.-i zâtî 2051
 [=5]
ahzân: (a.i.c.) Kederler, sıkıntılar.
beyt-ül a. 214
külbe-i a. 568
 [=2]
ak: 1. Kar, süt gibi şeylerin rengi, beyaz, temiz. 2. İnatçı, asi.
a. 844, 950, 2689
a.+ını 1168
 [=4]

ak-: Sıvı maddeler veya çok ince taneli maddeler için) bir yerden bir yere doğru gitmek.
a.-a 341
a.-an 1337, 1494
a.-ar 195, 263, 416, 578, 869, 1158, 1159, 1305, 1318, 1374, 1752, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1771, 1771, 1772, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1856, 2238, 2367, 2464, 2497, 2566, 2629
a.-dı 195, 929
a.-dılar 862, 1439
a.-masun 925
a.-sa 1825, 2547
a.-ub 1304, 2599
 [=46]
akarsu: Yeryüzünde, yer altında belirli bir yatak içinde, eğim boyunca sürekli veya zaman zaman akan su.
a. 1543
a.+lar 2621
 [=2]
akçe: Küçük gümüş para.
a. 1449, 1872, 1874
a.+si 975, 1871, 2636
 [=6]
akd: 1.Bağ, bağlama, düğümleme, bağlanma, düğümlenme. 2.Sözleşme, kararlaştırma. 3.Kurma,düzme. 4. Nikâh.
a. 590, 706
 [=2]
akdâh: (a.i.c.) Kadehler.
a. 556
 [=1]
akdâm: (a.i.c.) Ayaklar, kademler.
a.+ı 1998, 2004
 [=2]
âkıbet: (a.i.) Nihayet, son.
â. 1015, 1591, 1793, 1995, 2093, 2129
 [=6]
akıdama-: Akıtamamak.
a.-dum 1301
 [=1]
akış-: 1. Karşılıklı akmak. 2. Her yönden gelip gitmek
a.-dı 196
 [=1]
akıt-: Akmasını sağlamak, akmasına yol açmak, dökmek.
a. 153
a.-dı 1465, 2804
a.-mayam 2115
a.-ur 1299, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303
 [=10]
âkil: (a.i.) Akıllı kimse.
â. 2749
â.+dür 2289
 [=2]
akl: (a.i.) Akıl, us.

a. 221, 1834, 1967, 2345,
2711

a.+ı 1934, 2177, 2480
a.+ın 343, 1954
a.+ına 343
a.+um 22, 885, 963, 1295,
1420, 1649, 2049, 2658
a.+umu 706, 1552, 2110
a.+umuz 1835
a.+un 137
hâne-i a. 355, 696
hem-nişîn-i dil-û a. 2151
murg-ı a. 2346
nakd-i a.-u sabr 2339
pâdişâh-ı a. 1335

[=30]

akrab: Yakın.

a.+dur 1876
[=1]

akreb: Sıcak ve nemli yerlerde
yaşayan, kıvrık ve kalkık kuyruğunda
zehirli iğnesi olan bir tür böcek.

a. 316, 1477
a.+i 2798
a.+ler 2706
rakîb-i a. 1492
[=5]

akribâ: Kan bağıyla birbirine bağlı
olan kimseler.

a.+sı 2134
[=1]

aks: (a.i.) Çarpma, çarpıp geri
dönme.

a.+i 1458, 2424
a.-i dendân 790, 2691
a.-i hâcib 648
a.-i hilâl 868
a.-i leb 2301
a.-i nâle 1860
[=8]

aks-pezîr: Ters olan.

a. 768
[=1]

aksi: (a.s.) Ters, zıt, inatçı.

a. 272, 362, 902
a.+ne 2116
[=4]

al: Kırmızı.

a. 33, 104, 703, 941, 942,
1452, 1452, 2081, 2082, 2083, 2084,
2085, 2088, 2089
a.+ı 1276
a.+lar 2086, 2087, 2486, 2689
[=19]

âl: (a.s.) Yüce, yüksek.

â. 74, 75, 101, 610, 829,
846, 963, 1230, 1452, 1552, 1607,
2087

â. 2102, 2733
â.+dür 1618
â.+i 1276
â.+ler 2689
â.-i Muhammed 703
[=18]

al-: Bir şeyi veya bir kimseyi
bulunduğu yerden ayırmak, kaldırmak.

a. 328, 468, 1009, 1135,
1345, 1849, 2059, 2113, 2215, 2734
a.-alar 2379, 2379

a.-am 1215

a.-an 575, 660, 744, 1776,

2264

a.-ayın 45, 2729

a.-dı 558, 712, 1070, 1563,

1607, 2364, 2766, 2793

a.-dılar 1018

a.-duğı 1237

a.-duğın 2395

a.-duğum 2652

a.-dum 116, 124, 1200

a.-ma 116, 433, 2431

a.-madun 415

a.-mag 213, 1790

a.-maga 365, 846, 1019, 1032,

1572, 2102

a.-mak 74

a.-maka 1326

a.-mazsın 486

a.-miş 784, 1252, 2273, 2403

a.-mişdur 216, 1025, 1251

a.-mişlar 552

a.-mişsın 2216

a.-sa 1669

a.-sam 1440

a.-san 1975

a.-ub 322, 420, 1071, 1094,

1230, 1295, 1352, 1957, 2365

a.-ur 610, 794, 1179, 1390,

1547, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551,

1552, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556

a.-uram 1554

a.-urdum 2113

a.-urlar 1255

a.-ursa 1828

a.-ursın 453, 976

[=93]

a'lâ: (a.s.) Daha, en, pek yüksek.

a. 4, 843, 1174, 1395, 2018,
2136, 2197, 2514, 2616

a.+dur 463

cennet-i a. 2576

eflâk-ı a. 2782

firdevs-i a. 894, 2011

[=14]

ala: Karışık renkli, çok renkli,
alaca.

a. 1192, 1413, 1703, 2069
[=4]

alâka: (a.i.) İlgi, ilişki.

a. 2326

[=1]

alama-: Alma işi yapamamak, elde
edememek.

a.-yan 1873

[=1]

alâmet: (a.i.) İşaret, iz, nişan,
belge.

a. 1076, 1762

[=2]

alay: (f.i.) Herhangi bir gösteride veya törende yer alan topluluk, alay.

a.+ı 1701
[=1]

âlâyiş: (f.i.) Bulaşıklık, bulaşma, gösteriş.

â.-i cihân 2558
[=1]

alçak: Bile bile en kötü, en ahlaksız davranışlarda bulunan, aşağılık kimse.

a. 166
a.+dur 2257
[=2]

aldan-: Görünüşe kapılarak yanlış bir yargıya varmak.

a.-ma 2408
a.-man 2628
[=2]

âlem: (a.i.c.) Dünyâ, cihân.

â. 41, 190, 191, 191, 226, 254, 493, 515, 791, 804, 1219, 1346, 1396, 1414, 1431, 1653, 1731, 1731, 1796, 1824, 1894, 2114, 2194, 2204, 2315, 2450, 2502, 2511, 2548

â.+de 35, 351, 635, 670, 743, 753, 757, 759, 804, 961, 985, 1068, 1069, 1071, 1106, 1741, 1888, 2055, 2114, 2115, 2125, 2150, 2312, 2430, 2656, 2770, 2780

â.+den 1459
â.+e 725, 1896, 2093, 2137, 2233, 2503

â.+i 75, 191, 363, 435, 582, 604, 684, 795, 915, 1071, 1162, 1282, 1390, 1444, 1733, 2656, 2730

â.+in 2147
â.+inde 2015
â.+ler 1579
â.+lerin 2555
â.+ün 191, 954, 1556, 1731,

1880, 2189

â.-i âh 2156

â.-i cân 888

â.-i ebred 697

â.-i ervâh 1319

â.-i ışk 2183

â.-i kalb 2741

â.-i kübrâ 2

ahvâl-i â. 905

bag-ı â. 1286

behakk-ı hâce-i â. 1215

deyr-i â. 181

gülşen-i â. 2768

halk-ı â. 603, 774, 1779

hazret-i sultân-ı â. 1047

hokka-i â. 810

mecmû-ı â. 787, 791, 1579

mekteb-i â. 2146

mülk-i â. 1193

nûr-i çeşm-i â. 37

pâdişâh-ı â. 2456

reşk-i â.-i kâkül-i dil-dâr

sayyâd-ı â. 828

sultân-ı â. 794

şeh-i â. 1880, 2164

tekye-i â. 1978

[=120]

âlem-ârâ: (a.f.b.s.) Alemleri, dünyayı süsleyen.

âfitâb-ı â. 2474, 2616, 2789

mâh-ı â. 1038

[=4]

âlem-dâr: 1. Bayrağı veya sancağı taşıyan kimse. 2. Önder.

a. 962

[=1]

âlem-tâb: (a.f.b.s.) Dünyayı parlatan, aydınlatan.

matla'-ı horşîd-i â. 70

mihri-i â. 363

[=2]

alîma-: Alma işi yapamamak, elde edememek.

a.-z 85

[=1]

alın: Yüzün kaşlarla saçlar arasındaki bölümü.

a.+ı 2623, 2646

a.+ında 1339

a.+una 1294, 1836

[=5]

âlî: (a.s.) Yüksek, ulu.

â. 480, 612, 616

meclis-i â. 2005

reml-i â. 884

[=5]

Ali: (a.h.i.) Ebû Tâlib'in oğlu, peygamberimizin damadı ve dördüncü halife.

A.+dür 1738

A.+sidür 1411

[=2]

âlî-cenâb: (a.f.b.s.) Cömert, haysiyetli, şerefli kimse.

â. 1657

şeh-i â. 2018, 2073

[=3]

alkış: Bir şeyin beğenildiğini, onaylandığını anlatmak için el çırpma, alkışlama.

a.+lar 1850

[=1]

Allah: Tanrı, Yaratan, Rab, Mevlâ.
A. 249, 590, 612, 2207, 2231, 2645

A.+ı 1937, 2180, 2718, 2719

A.+um 127

[=11]

alt: Bir şeyin yere bakan yanı, üst karşıtı.

a.+ına 1669, 2364

a.+ında 59, 89, 236, 403,

486, 1969, 2250, 2311, 2327

a.+ındadır 2474, 2474, 2475,

2476, 2477, 2478

a.+ından 2166, 2636

a.+ındayuz 508

- a.+una** 1594
[=21]
- altı**: Altı rakamı.
a. 656
[=1]
- altun**: Yüksek değerli paslanmaz element, altın.
a. 12, 68, 498, 534, 1030, 1044, 1045, 1074, 1089, 1155, 1221, 1242, 1246, 1473, 1696, 1746, 1747, 1931, 1962, 2174, 2187, 2235, 2332, 2545
a.+a 273
a.+dur 1016
a.+ını 2452
[=27]
- a'mâ**: Görme engelli.
a.+lar 972
[=1]
- amân**: (a.i.) 1. Eminlik, korkusuzluk
2. Bağış, bağışlama.
a. 2677
[=1]
- amel**: (a.i.) 1. İş 2. Niyet.
a.+i 887
a.+idür 887, 1743
[=3]
- âmîde**: Büyük kimseler, büyükler.
vâ'iz-i â. 677
[=1]
- Amil-zâde**: Bir şahıs ismi.
Â.+dür 1328
[=1]
- ammâ**: (a.e.) Ama, fakat, lakin, ancak; şu kadar ki.
a. 101, 224, 293, 706, 865, 1054, 1175, 1281, 1455, 2129, 2571, 2577, 2581, 2675, 2791
[=15]
- ân**: 1. En kısa zaman parçası. 2. Güzellik cazibesi, alım.
â. 645, 1775, 1915
â.+larda 1725
[=4]
- an-**: Birini veya bir şeyi akla getirerek sözünü etmek veya onu düşünmek, hatırlamak.
a.-ar 450
a.-avuz 1835
a.-dukca 1649, 2658
a.-dum 1471
a.-ıcak 1834
a.-ma 1686, 1947
a.-maz 2596
a.-sa 764, 1651, 2660
a.-sam 978, 1652, 1833, 2385, 2661
a.-ub 246, 2730
[=19]
- ân**: 1. En kısa zaman parçası. 2. Güzellik cazibesi, alım.
â.-ı hüsn 2408
[=1]
- ana**: Çocuğu olan kadın, anne.
a. 7
- [=1]
- anahtar**: Kilidi açıp kapamak için kullanılan araç, açar, açkı.
a.+ı 681
[=1]
- anbâr**: Genellikle tahıl saklanan yer.
a.+ın 1982
[=1]
- anber**: (a.s.) Ada balığının bağırsaklarında toplanan yumuşak, yapışkan, ve misk gibi kokan, kül renginden bir madde.
a.+den 720
a.-i sârâ 2204
a.-i sârâ-vü üd 1840
[=3]
- anberîn**: (a.f.s.) Anber kokulu.
a. 10
a.+e 1127
[=2]
- anca**: (zf.) Böylece, bu biçimde, o kadar.
a. 2070
[=1]
- ancak**: (zf.) 'Yalnızca' anlamında sınırlama anlatan bir söz.
a. 544, 1030, 1146, 1414, 1808, 2020, 2172, 2213
[=8]
- and**: Ant, yemin.
a. 19, 917, 1139
[=3]
- andelîb**: (a.i.c.) Bülbul.
a. 1014, 1220, 2308
a.+üm 1099
a.+ün 1369
a.-i cân 1700
a.-i hoş-nevâ 1404
[=7]
- andur-**: Benzer yanları bulunmak, çağrıştırmak.
a.-ub 2295
[=1]
- ânî**: Ansızın, birdenbire.
â. 474, 1594, 1743, 2128
â.+dür 2408
[=5]
- ankâ**: İsmi olup cismi bilinmeyen bir kuş. Çok büyük olduğu anlatılır. Zümrüd-ü Anka ve Simurg gibi isimlerle de anılır.
beyzâ-i a.-yi derd 654
[=1]
- ankebût**: Örümcek.
a. 816
[=1]
- anla-**: Bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret ettiğini kavramak.
a. 842
a.-dum 2638
a.-rsa 1136
a.-yanlar 1733
[=4]
- âr**: Utanma.

- â.** 1326, 1326
[=2]
- ara:** İki şeyi birbirinden ayıran uzaklık, mesafe, açıklık, aralık.
a. 1132
a.+da 142, 834, 872, 911, 1811, 2342
a.+dadur 1006
a.+mda 1211
a.+muzdan 1132
a.+sında 1128, 2473
a.+ya 608, 1094, 1496, 1817, 1927
[=17]
- ara-:** Birini veya bir şeyi bulmaya çalışmak.
a.-da 1031
a.-dugun 1876, 1878
a.-maz 1780
a.-r 2065, 2381, 2612
a.-rsa 1588
a.-rsın 1879
a.-sam 332
a.-ya 1025
[=11]
- arat-:** Arama işini bir başkasına yaptırmak.
a.-ur 1486
[=1]
- arak:** (a.i.) Rakı.
a. 2367, 2524
a.+lar 2127
[=3]
- a'râk:** Kökler, damarlar.
a.+una 2186
[=1]
- arak-rîz:** (a.f.b.s.) Ter döken, terleyen.
zenahdân-ı a. 2171
[=1]
- arala-:** İki şey arasında açıklık oluşturmak, az açmak.
a.-r 1024, 1258
a.-rsa 1024
[=3]
- ârâm:** (f.i.) Durma, eğlenme, dinlenme.
â. 1281
â.+um 2049
[=2]
- ard:** Arka, geri.
a.+incadur 448
[=1]
- ârız:** (a.s.)Yanak.
â. 2128, 2681
â.+ı 798, 1188, 1386, 1647, 1652, 1751, 2442, 2649, 2661, 2776
â.+ın 139, 536
â.+ında 29, 1208
â.+un 1156, 1546, 1892, 2111, 2117, 2471
â.+unda 1650, 2659
â.+unu 565
â.+unla 1480
â.+unun 616
- â.-ı dil-ber** 2038
â.-ı gülgün 34, 1864
â.-ı zerd 2193
âb-ı â. 1003
jengâr-ı hatt-ı â. 2351
meydân-ı â. 1768
sıfat-ı â. 399
[=35]
- ârızî:** Zâtî ve irsî olmayıp sonradan hâsıl olan.
â. 1695, 1731
[=2]
- ârif:** (a.s.) Bilen, bilgili, irfân sahibi.
â. 1687, 1732, 2143
â.+e 1010
â.+ün 1952
[=5]
- arka:** Bir şeyin temel tutulan yüzünün tam ters yanı.
a.+mda 2429
a.+mdan 324
a.+sın 266, 2750
a.+sından 1665
[=5]
- arpa:** Buğdaygillerden bir bitki.
a. 2133
[=1]
- arsa:** (a.i.c.) Yer, toprak.
a.-i mahşer 1760
a.-i mahşer+de 1095
[=2]
- arş:** (a.i.) Dokuzuncu gök; çatı, dam.
a. 236, 614, 769, 1331, 1710
a.+a 1719
a.+dan 2197, 2514
a.-ı muallâ 2005
âsitân-ı a.-ı kadr 2208
horos-i a. 404
horos-ı a. 2416
[=12]
- art-:** Çoğalmak.
a.-ub 1601
[=1]
- artuk:** Bundan böyle, sonra, daha, yeter.
a. 1069, 1598, 1628, 2183, 2495
[=5]
- artur-:** Arttırma işi yapılmak.
a.-maga 2689
a.-ur 2752, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758
[=9]
- arûs:** (a.i.c.) Gelin.
a. 1917
[=1]
- arz:** (a.i.) 1.Bir büyüğe sunma, gösterme 2.Dünya, toprak.
a. 129, 139, 536, 566, 724, 745, 898, 910, 1142, 1304, 1807, 1958, 2471, 2480, 2672
a.-i dîdâr 256
a.-ı cemâl 721, 733, 2074

- a.-1 dîdâr** 2762
a.-1 hâl 1156
a.-1 hüsn 359, 840
a.-1 melâl 2079
a.-1 mihr 2472
 [=25]
- as-**: Bir şeyi aşağıya sarkacak biçimde bir yere iliştip sarkıtmak.
a.-dı 2460
a.-magıl 826
 [=2]
- âsâ**: (a.i.c.) Değnek, sopa.
â. 1296, 2807
â.-yi sîm 2715
â.-yı dūd 934
 [=4]
- âsân**: (f.s.) Kolay.
â. 529, 1112, 1550
â.+dur 220
 [=4]
- âsâr**: (a.i.) İzler, işâretler, alâmetler.
â. 2761
 [=1]
- asel**: (a.i.) Bal.
nehr-i a. 1318
 [=1]
- aselî**: Bal renginde olan.
a.+dür 883
 [=1]
- ases**: (a.i.) Gece bekçisi.
a.+i 2251
 [=1]
- asfar**: Sıfırlar, boş şeyler.
a.+ıdur 654
 [=1]
- âsî**: Başkaldırıcı, isyan eden.
â.+yi 1526
 [=1]
- asıl-**: Ama işi yapılmak veya asma işine konu olmak.
a.-maga 2631
a.-maz 303
a.-ubdur 1719
 [=3]
- âsitân**: (f.i.) Eşik, payitaht.
â.+ı 36
â.+ında 642, 2393, 2782
â.+unda 1206, 1648, 2224, 2657
â.-ı arş-ı kadr 2208
âsumân-ı â. 2783
 [=10]
- âsiyâ-bâd**: Değirmenin rüzgarı.
â.+a 2051
 [=1]
- âsiyâb**: (f.b.i.) Su değirmeni.
â. 394
â.+ıdur 1401, 2161
 [=3]
- asl**: Asıl, kök, dip, kütük, temel, esas.
a.+ını 2432
 [=1]
- aslâ**: (a.zf.) Hiçbir vakit.
a. 296
 [=1]
- aslan**: Kedigillerden, Afrika'da ve Asya'da yaşayan, erkekleri yeleli, yırtıcı bir hayvan.
a. 963
 [=1]
- âsmân**: (f.i.) Gök, semâ.
â.+ında 1035
â.+ınun 1034
 [=2]
- asnâm**: (a.i.c.) 1. Putlar
 2. Sevgililer.
a.+ı 2006
 [=1]
- asr**: (a.i.c.) Yüzyıl.
a.+un 1518
 [=1]
- âsûde**: (f.s.) Rahat, gâilesiz, dinç.
â. 1913
 [=1]
- âsumân**: Gökyüzü, semâ.
â. 974, 1791, 2044, 2368
â.+a 1206, 1351
â.+adur 1810
â.+dan 1898
â.+ı 978, 1260
â.+ında 2616
â.-ı âsitân 2783
â.-ı pür-şafâk 31
 [=13]
- âsumânî**: Beşerî olmayan, semavî olan, göğe âit ve müteallik.
â. 1696
â.+lerdür 1504
kazâ-yı â. 2410
 [=3]
- aş**: (f.i.) Yemek.
a. 2131
a.+ı 1871
 [=2]
- aş-**: Yüksek ve geçilmesi güç bir yerin öte yanına geçmek.
a.-a 1833
a.-ar 1818
a.-dı 911, 2585
a.-dum 2460, 2585
a.-masun 126
 [=7]
- aşaga**: Bir şeyin alt bölümü, Eğimli bir yerin daha alçak olan yeri.
a. 110, 119, 667, 1588, 2106
 [=5]
- âşık**: (a.s.) Birine, bir şeye tutkun, imre, emre.
â. 144, 145, 209, 500, 512, 584, 629, 743, 779, 1040, 1157, 1209, 1217, 1359, 1505, 1642, 1666, 1715, 1745, 1754, 1756, 1816, 1829, 1897, 1899, 1907, 1995, 2047, 2053, 2152, 2155, 2643, 2654
â.+a 114, 374, 753, 894, 1069, 1443, 1452, 1762, 1816, 2100, 2154, 2333, 2357, 2372

â.+am 221
â.+dür 2623, 2629
â.+ı 55, 122, 136, 728, 1590, 1763, 2145, 2152, 2427
â.+lar 837, 1564, 1650, 2659, 2714
â.+lara 489, 491, 721, 1082, 1216, 1218, 1248, 1540, 1592, 1926, 2145, 2183
â.+ları 141, 488, 1212, 1774, 2184, 2439, 2491, 2577
â.+larun 46, 839, 840, 842, 976, 1584, 1813, 1932, 1956, 1962, 2175, 2201, 2371, 2484, 2516, 2619, 2648, 2701
â.+un 375, 425, 838, 875, 880, 1041, 1073, 1077, 1322, 1336, 1398, 1472, 1757, 1760, 1761, 1886, 1933, 2176, 2199, 2200, 2499, 2633, 2747
â.-i pāk 1686
â.-ı bî-çâre 1080
â.-ı bî-çâre-veş 125
â.-ı bî-illet 1482
â.-ı dîdâr 2698
â.-ı dil-haste 57
â.-ı dîvâne 1280
â.-ı hoş-hû 2152
â.-ı şeydâ 1993
â.-ı şîrîn-kelâm 1559
â.-ı üftâde 140
â.-ı zâr 1421
âh-ı â. 392, 2618
âh-ı â.-ı nâlân 1504
cân-ı â. 2579
dûd-ı âh-ı â. 624
hâk-i â. 580, 2057
huzur-ı â. 949
kalb-i â. 415
mir'ât-ı hâl-i â. 288
mir'ât-ı hâl-ı â. 2207
şîşe-i tevbe-i â. 423
tîr-i âh-ı â. 2197, 2514
 [=151]
âşıkâ: Ey âşık!
â. 1621
 [=1]
âşıkân: (a.s.f.) Âşıklar.
â. 1792, 1817, 2277
emîr-i â. 2781
 [=4]
âşıkâne: Âşığa yaraşır bir biçimde olan.
â.+dür 1621, 1812
 [=2]
âşıkâre: Açıkça, gizlemeden.
â. 2200
 [=1]
aşıl-: Aşma işine konu olmak.
a.-ası 2631
 [=1]
aşın-: Birbirine sürtünerek incelmek.
a.-dı 1088
 [=1]

âşikâr: (f.s.) Belli, açık, meydanda.
â. 1126, 2082, 2437, 2564, 2770
 [=5]
âşinâ: (f.s.) Bildik, tanıdık.
â. 28, 49, 100, 1707, 2029
â.+lardan 1427
â.+sıdur 1361, 1427
â.+sın 709, 2752
 [=10]
âşinâluk: (f.i.) Birbirini bilme, tanıma, tanışıklık.
â.+lar 2579
 [=1]
âşiyân: (f.i.) Kuş yuvası, mesken, ev.
â.+dan 2107
â.-ı bülbül 553
â.-ı murg 283, 547
 [=4]
aşur-: Yüksek veya geçilmesi güç bir yerin üstünden diğer yanına geçirmek.
a. 1448
 [=1]
aşüfte: (f.s.) Çıldırıracasına seven, bu yüzden perişan bir halde, azgın ve baştan
a. 1708
 [=1]
at: Atgillerden, binme, yük çekme veya taşıma gibi hizmetlerde kullanılan memeli hayvan.
a. 1287, 1817, 2791
a.+a 1605, 1805
a.+ı 1008, 1172
a.+ın 1701
a.+ına 1380, 2411
a.+ından 1826
a.+ını 1601
a.+un 89, 1660
 [=14]
at-: Bir cismi bir yöne doğru fırlatmak.
a. 402, 920
a.-ar 268, 752, 1280, 1502, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506
a.-ardı 1311
a.-asın 766
a.-dılar 855, 856
a.-dum 2001
a.-ım 268, 1029, 1502
a.-ma 1308
a.-mışlar 1443
a.-san 229
a.-ub 1453
a.-un 1222
 [=24]
atâ': (a.i.) Bağışlama, bahşiş.
a. 301, 484, 747
 [=3]
ata: Dedelerden ve büyükbabalardan her biri.
a.+lar 521

- a.+muz** 818
[=2]
- atdur-**: Atma işini yaptırmak.
a.-dum 2694
[=1]
- âteş:** (f.i.) Od, harâret, kızgınlık.
â. 41, 219, 462, 545, 649, 849, 860, 1017, 1204, 1258, 1260, 1584, 2081, 2428, 2530
â.+de 2707
â.+dür 1803
â.+e 229, 1605, 2477
â.+i 1770, 2726
â.+ine 436, 1112
â.-i âh 671, 933, 1225, 1336, 1363, 1369, 1376, 1419, 1493
â.-i âh-ı derûn 2099
â.-i âh ü figân 1690
â.-i berrak 1877
â.-i fürkat 1001
â.-i hased 647
â.-i hasret 531
â.-i ışk 2034, 2578
deryâ-yi â. 1066
duhân-ı â.-i âh 1224
pehlevân-ı â.-i ışk 1857
şerer-i â.-i âh 434
şirâr-ı â.-i âh 1223, 1698
[=47]
- âteş-çihre:** Yüzü ateş gibi olan.
â. 2236
â.+nûn 2172
â.+ye 1351
[=3]
- âteş-dân:** Mangal, ocak.
â.-ı dil 2384
[=1]
- âteş-iz'âr:** Yanağı ateş gibi olan.
â.+a 2388
[=1]
- âteş-pâre:** Kıvılcım.
â. 1393
â.+dür 1483
[=2]
- âteşîn:** (f.s.) Ateşten, ateşli, canlı.
dûd-ı âh-ı â. 193
şevk-ı lâ'l-i â. 2681
[=2]
- atış-**: Tartışmak.
a.-mışlar 1847
a.-ur 1927
[=2]
- atlas:** (a.i.) Üstü ipek, altı pamuk kumaş.
a. 236, 2009, 2268
a.-ı zer-beft 236
çarh-ı a. 793, 1484, 1823
dâmân-ı çarh-ı a. 636
hayme-i a. 1242
[=9]
- attâr:** (a.i.) Güzel kokular, iğne iplik vs. satan; aktar.
a. 1320
[=1]
- âvâre:** (f.s.) Serseri, boş gezen, işsiz güçsüz, aylak.
â. 1020, 1461
â.+dür 1484
â.+yi 1020
menzîl-i â. 1020
[=5]
- âvâreluk:** Serserilik, boş gezme, aylaklık.
â.+dan 2490
[=1]
- âvâz:** (f.i.) Ses, seda.
â. 1879
â.+ı 1500
â.+ından 1567
â.+ını 1441
â.-ı bülend 621, 2509
â.-ı tabl 1210
[=7]
- âvâze:** (f.i.) Yüksek ses.
â.+ler 2390
â.+si 233
â.-i zencîr 234
[=3]
- avla-:** Bir avı diri veya ölü olarak ele geçirmek.
a.-dı 167
[=1]
- avurd:** Yanağın ağız boşluğu hizasına gelen kısmı.
a.+a 550, 841
a.+ın 2045, 2063, 2358
a.+un 779
[=6]
- avvâd:** Ud çalan kimseler.
a. 1827
a.-ı gam 936
[=2]
- ay:** 1. Yer yuvarlağının uydusu olan gök cismi, kamer. 2. Zaman dilimi.
a. 1227, 1647, 2255
a.+a 513, 1630
a.+da 1993
a.+ı 1038, 1938
a.+ıdur 2742
[=9]
- ayak:** Bacakların bilekten aşağıda bulunan ve yere basan bölümü.
a. 94, 257, 257, 509, 767, 1003, 1027, 1060, 1163, 1355, 1451, 1479, 2249, 2733, 2766
a.+a 1510, 1590, 2372, 2626
a.+am 2020
a.+da 736
a.+ı 59, 89, 123, 253, 267, 328, 378, 422, 558, 560, 882, 963, 972, 1015, 1191, 1355, 1400, 1557, 1793, 1849, 1919, 2153, 2160, 2275, 2636, 2734, 2749
a.+ıdur 2166
a.+ın 1451, 2533
a.+ına 574, 614, 862, 1028, 1087, 1172, 1302, 1439, 1776, 1823, 2499
a.+ından 1222, 1316, 1660

a.+larda 1064
a.+um 84, 1088, 2012, 2264,
2499
a.+uma 1863
a.+umuz 558
a.+un 403, 466, 1056, 1339,
1507, 1516, 1971, 2373, 2489
a.+una 211, 1321, 1771, 2496,
2500
[=87]
â'yân: (a.i.) 1.Gözler 2.Bir
memleketin ileri gelenleri.
â. 307, 1143, 1209, 1303,
2447, 2763
[=6]
Ayâs: Bağdat valisi'nin adı.
A. 633
A.+a 634
[=2]
Ayaz: Bir şahıs ismi.
A.+ı 641
[=1]
ayb: (a.i.c.) Utanılacak şey,
kusur, leke.
a. 308, 1262, 1889, 1977,
2275, 2652, 2754
a.+ını 439
[=8]
ayd: Söz, söylenen şey.
a.+ında 1901
[=1]
ayd-: Söylemek.
a.-alum 370
a.-asın 1888
a.-asuz 40
a.-un 414
a.-ur 158, 1879
[=6]
aydın: Işık alan, ışıklı, aydınlık.
a. 1171
[=1]
aye: Kadılar için o (zahir).
a.+sin 513
[=1]
âyet: (a.i.) Kur'an surelerini
oluşturan cümlelerden her biri.
â. 476, 1077
â.+idür 564
â.+in 1195, 2232
â.-i hüsn 573, 1207
â.-i lûtf-u halâvet 2695
behakk-ı â.-i şemşîr 2056
[=9]
ayır-: Bölmek, bir bütünden bir
parçayı herhangi bir amaçla bir
tarafa koymak.
a. 1196, 1196
a.-dı 2313
[=3]
ayırama-: Bölmek, bir bütünden bir
parçayı herhangi bir amaçla bir
tarafa koyma işini yapamamak.
a.-z 1006
[=1]
ayıt-: Söylemek.
a.-dı 52, 58, 390, 486, 795,
1010, 1197, 1293, 1360, 1465, 1568,
1985
a.-dılar 1202
a.-dum 2064
a.-sa 1627
a.-tı 2211
[=16]
âyîn: (f.i.) Merasim, tören.
â. 287
[=1]
âyine: (f.i.) Ayna.
â. 184, 1078, 1536, 1984,
2403
â.+den 2402
â.+nün 768
â.+ye 488, 1078
â.-i cân: Yaşamın aynası.
2351
â.-i devr 2404
â.-i devrân 1085
â.-i eflâk 1458
â.-i gîtî-nümâ 1121
â.-i kalb 1178
â.-i rüşen 1688
[=16]
âyine-ruh: Yüzü ayna gibi parlıyan.
â. 1994
[=1]
âyine-ruhsâr: Yüzü ayna gibi
parlıyan.
â.+a 2664
[=1]
âyine-sıfat: (f.i.) Ayna gibi olan.
â. 893
[=1]
âyine-veş: (f.i.) Ayna gibi.
â. 1519
[=1]
âyineli: Ayanalı, aynası olan.
â. 1800, 2097
[=2]
ayla-: Beklemek.
a.-mak 1300
[=1]
aylak: İşsiz, boş gezen, avare
(kimse).
a. 1440
a.+dur 2259
[=2]
aylandur-: Bekletmek işi.
a. 1701
a.-dun 1601
[=2]
ayn: (a.i.c.) Göz.
a.+ı 598, 2401, 2774, 2808
a.+ıdır 2476
a.+ıdur 1322, 2031
a.+ın 2619
a.+ını 1968
a.+ları 1236
a.+um 37, 49, 191, 296, 911,
948, 1016, 1074, 1459, 1476, 1516,
1663, 2112

2705 **a.+uma** 159, 700, 1316, 2548,
a.+umda 648
a.+umdan 2098, 2190
a.+un 2636
a.+unda 2667
a.+unla 1431
a.-1 cehennem 251
a.-1 çeh-i Zemzem 867
a.-1 güher-bâr 790
a.-1 hür-1 in 1277
a.-1 ibret 801
a.-1 izzet 228, 833
a.-1 kalb 806, 2772
a.-1 ruh 2755
a.-1 sadef 940
a.-1 sakar 2791
a.-1 şahîn 2540
a.-1 vasl 85
a.-1 vefâ 2560
a.-1 Zemzem 1316, 2580
nûr-1 a. 1056
tiryâk-i a.-1 kalb 805, 2769
vâdi-i a. 2088
 [=55]
ayrıl-: Ayırmak işine konu olmak.
a.-mag 220
a.-mak 465
 [=2]
ayrılık: Ayır olma durumu.
a. 2181
 [=1]
ayruk: Ayrılmış, ayırık.
a.+lar 1457
 [=1]
ayş: (a.i.) Yaşama.
a. 310, 426, 2490
a.+e 2640
 [=4]
ayş-âmûz:
rûz-i a. 1191
 [=1]
ayva: Bir meyve.
a. 116
a.+yı 108
 [=2]
ayyâr: (a.s.) Aldatıcılık,
 dolandırıcılık.
a.+dür 2025
a.+un 2339
a.-1 şî'r 1954
düşmen-i a. 2774
 [=4]
ayyâş: Haram içki içen, şarhoş.
a. 1299, 1765
 [=2]
az: Alışılmış olandan, umulandan
 veya gerekenden eksik, çok karşıtı.
a. 68, 166, 166, 186, 186,
 503, 1060, 1325, 1930, 2202, 2202
 [=11]
az-: Taşkınlıkta ileri gitmek,
 kötülüğünü arttırmak.
a.-maddadur 2190
 [=1]

a'zâ: (a.i.c.) Bedenin her bir uzvu.
a.+sı 356
a.+sın 934
 [=2]
azâb: (a.i.) İşkence, keder.
a. 904, 1598
 [=2]
azâbî: Azap çeken.
a.+ler 2172
 [=1]
âzâd: (f.s.) Kurtulmuş, serbest
 olan, kimsenin kölesi olmayıp
 istediği gibi hareket eden.
â. 690, 1638, 2091, 2320
serv-i â. 692, 1120
 [=6]
âzâde: (f.s.c.) Hür, serbest.
â.+dür 1329
 [=1]
a'zam: (a.s.) (Daha, pek, en, çok)
 Büyük.
ism-i a. 15
 [=1]
azarla-: İncitme, kırılma, tekdir
 etme.
a.-r 1184
 [=1]
âzer: (f.i.) Ateş.
â. 64, 1702, 1748
meh-i â. 868
 [=4]
âzerde: Bir şeyi diş ile ısırarak.
â.+dür 2195, 2512
 [=2]
azîz: (a.s.c.) Muhterem, sayın,
 sevgili.
a. 858, 2609
ömr-i a. 47
 [=3]
azm: (a.i.c.) 1. Niyet. 2. Kemik
a. 261
a.-i cibâl 2104
a.-i gazâ 86
a.-i sefer 2243
a.-1 râh 657
 [=5]
Azrâîl: Ölüm meleği. Dört büyük
 melekten biridir, ölenlerin
 ruhlarını almak görevi vardır.
A. 1551
A.-i fûrkat 2508
 [=2]
âzürde: (f.s.) İncinmiş, kırılmış,
 gücünmüş.
â. 2579
â.+dür 1620
â.+ler 2473
â.+sin 2333
 [=4]
B
bâb: (a.i.c.) Kapı.
b. 367
b.+da 2343
b.+ıdur 1403, 2163
b.+ın 347, 352

- b.+ından** 1730, 2287
b.+umdur 2016
b.+un 2188
b.-1 bag-1 işret 2281
b.-1 harem 705
b.-1 Hayber 1553
b.-1 imkân 2281
b.-1 işret 681
b.-1 mey-kede 370
b.-1 vefâ 1654
feth-i b.-1 cennet 2173
feth-ül b. 1149
matla'-1 b. 179
[=20]
- Bâbil:** Asurlular devrinde Irak'ta kurulan şehirlerden biri. Bağdat'ın aşağı tarafında bulunan ve büyüclüğünden dolayı, eski edebiyatımızda "Çeh-i Bâbil" olarak yer alan ve birçok dillerin meydana gelmesi bakımından da adı geçen "Bâbil Kulesi"nin bulunduğu ilkçağdan kalma bir şehir.
çeh-i B. 1645
[=1]
- bâd:** (f.e.) Yel, rüzgâr.
b. 290, 711, 1066, 1276, 1737, 2027, 2431, 2517
b.+a 1849
b.+dan 1848
b.+1 392
b.+ında 1368
b.+un 2750
b.-1 âh 362, 656, 903, 1161, 1762, 2601
b.-1 havâ 1672
b.-1 sabâ 11, 48, 932, 2411, 2498, 2632
b.-1 subh 1910, 2347
b.-1 şimal 306
Mesîh-i b. 2761
[=30]
- bâd-bân:** Yelken, gemi sereni.
b.+ıdur 337
[=1]
- bâdâm:** (f.i.) Badem, sevgilinin güzel gözü.
b. 1976
gül-i b. 1273
[=2]
- bâde:** (f.i.) Şarap, içki.
b.+dür 1002, 1332
b.+si 2746
[=3]
- bâde-perest:** (f.b.i.) İçkiye aşırı düşkün kişi.
b. 424
[=1]
- bag:** (f.i.) Bağ, büyük bahçe, bostan.
b. 93, 150, 1661, 1848
b.+a 809, 957, 1273, 1457, 2074
b.+da 1131, 2393, 2760
b.+1 1925
- b.+ıdur** 2367, 2370
b.+ına 2629
b.+ında 2124, 2128
b.+ından 1318
b.+ınun 1404
b.+lar 957
b.+larda 928
b.+larsız 928
b.-1 âlem: Dünyanın bahçesi.
1286
b.-1 bak 1700
b.-1 cemâl: Güzellik
bahçesi. 1377, 1378, 1769, 2157
b.-1 cennet: Cennet mekânı.
214, 1576, 1892
b.-1 cinân: Cennet. 554
b.-1 cünûn 234
b.-1 ezel 603
b.-1 ışk 1227, 1250, 2781
b.-1 irem 552
b.-1 sîne 1348
b.-1 vasl 1997
mîve-i b.-1 visâl 311
seyr-i b. 551, 554
tavâf-1 harem-i b.-1 safâ
867
tûtî-i b.-1 cemâl 1178
[=47]
- bag-bân:** (f.b.i.) Bahçıvan, bağcı.
b. 1480
[=1]
- bâgî:** İsyan etmiş, âsi.
b.+dür 1394
[=1]
- bagır:** Göğüs.
b.+1 527, 1065, 1375, 1438, 1511, 2280
b.+ına 2622
b.+ında 1760
b.+ını 357, 847
b.+um 297, 1534, 1655, 2021
b.+uma 925, 1261, 2313
b.+umda 1205, 2359
b.+umı 605, 1764
[=21]
- bağışla-:** 1. Bir mal veya hakkı karşılık beklemeden birine vermek, teberru etmek. 2. Herhangi bir kötü davranış için ceza vermektan vazgeçmek, affetmek.
b.-makda 478
b.-r 17
b.-rlar 1574
[=3]
- bagla-:** Bir şeyi bir yere veya bir şeye tutturmak.
b. 1198
b.-dı 1033, 1176, 1511, 2439, 2447
b.-duk 122
b.-dukca 2210
b.-ma 626
b.-malu 2572
b.-miş 952

b.-r 552, 554, 921, 926, 928, 2210, 2602
b.-rsa 449
b.-rsın 1563
b.-yub 1062, 1570, 2289
 [=23]
bağlan-: 1.Bağlama işine konu olmak.
 2.sevmek, içten bağlı olmak.
b. 2679
 [=1]
bahâ: (f.i.) Kıymet, bedel, değer.
b. 44
 [=1]
bahâne: (f.i.) Vesile, sebep.
b.+dür 1811
 [=1]
bahâr: (f.i.c.) Kışla yaz arasındaki mevsim.
b. 679, 684, 685, 761, 772, 865, 1420, 2637, 2759
b.+ı 33, 2764
b.+um 1043
b.+un 2767
b.-ı dil-güşâ 32
b.-ı hüsn 1398, 1414, 1843
bûy-i gül ü b. 680
fasl-ı b. 678
hâb-ı b. 992
şâh-ı b. ü id 682
verd-i b. 683
 [=22]
bahâristân: (f.i.) İlkbahar mevsimi.
b. 1150
 [=1]
bâhis: (a.s.) Konuşulan şey, söz.
b. 523
 [=1]
bahr: (a.i.) Deniz.
b. 11, 224, 471, 932, 2376
b.+dan 332
b.+e 110, 1588
b.+i 1833
b.+ına 1362, 2029
b.+ınun 1361
b.+inde 709
b.+ine 709, 1707
b.-i bî-pâyân 360, 1637
b.-i cemâl 330
b.-i eşk 790, 1635
b.-i hüsn 361, 2079
b.-i nûr 1633
b.-ı belâ 1427
b.-ı derd 1371
b.-ı eşk 1762
b.-ı gam 337
b.-ı ışk: Aşk denizi. 1352
b.-ı lûtf 2752
b.-ı ummân 1875
mevc-i b.-i ışk 49
miyân-ı b.-ı hayret 2238
pâdişâh-ı b. ü ber 1521
zevrâk-ı b.-i safâ 210
 [=34]
bahs: (a.s.) Konuşulan şey, söz.

b. 545, 715, 1283, 1847, 2063, 2336
 [=6]
bahş: (f.i.) Bağış, ihsan.
b. 1788, 1929, 2645
 [=3]
baht: (f.i.) Tâlih, kısmet.
b. 1069
b.+um 942, 1238
b.-ı siyâh 1600
dîde-i b.-ı siyâh 1915
pâye-i b.+um 355
 [=6]
ba'îd: (a.s.) Uzak, ırak.
b. 678, 721, 2098, 2212
 [=4]
bâis: (a.s.c.) Sebep olan.
b. 519
 [=1]
bak-: Bakışı bir şey üzerine çevirmek.
b. 259
b.-a 2232, 2409
b.-am 2780
b.-an 924, 1573
b.-ar 945, 1839
b.-arken 53
b.-arsa 449, 1288
b.-ayın 2243, 2662
b.-dı 657, 660, 718, 2019, 2217, 2309, 2412
b.-dılar 1441
b.-dukca 1354
b.-ıcak 1688
b.-ıcı 2339
b.-ma 794
b.-mak 350
b.-mamag 1562
b.-mayayın 1580
b.-maz 255, 1280
b.-mış 288, 2207
b.-sa 14, 973, 1078
b.-ub 22, 245
 [=37]
bak: Geniş, büyük.
bag-ı b. 1700
 [=1]
bâkî: Sonu gelmez, ebedî.
b. 697, 1191, 1213
 [=3]
bakıl-: Bakma işine konu olmak veya bakma işi yapılmak.
b.-maz 359
 [=1]
bakır: doğada serbest veya birleşik olarak bulunan, ısı ve elektriği iyi ileten, kolay dövülür ve işlenir olduğundan eski çağlardan beri türlü işlerde kullanılan, kızıl renkli element.
b. 975, 2332
 [=2]
bakışlı: Bakış sahibi.
b. 2182
 [=1]

- bâl:** (f.i.) Kanat.
 b. 8, 171, 1700, 2640
 b.+lar 2690
 b.+ler 2538, 2540
 b.-i himmet 769
 murg-ı b. 2538
 [=9]
- bal:** Bal arılarının bitki ve çiçeklerden topladıkları bal özünden yapıp kovanlarındaki petek gözlerine doldurdukları, rengi beyazdan esmere kadar değişen tatlı, koyu, sıvı madde.
 b.+dan 970
 b.+lar 2695
 [=2]
- bâlîn:** (f.i.) Yastık, koltuk.
 b. 2208, 2698
 [=2]
- bâliş:** (f.i.) Yüz yastığı.
 b.+ler 1846
 [=1]
- bâm:** (f.i.) Çatı, kubbe.
 b.-i eflâk 1365, 1728
 [=2]
- bâr:** (f.i.) Yük.
 b. 576, 582, 603, 940, 960, 1606, 2313
 b.+dur 1228
 b.+ı 960
 b.+ıdur 1368
 b.-i cefâ 1666
 b.-i cevr 1228
 b.-i gîrân 2487, 2543
 b.-i mihnet 1907
 b.-i şefkat 2569
 b.-i töhmet 2562
 b.-i ümîd-i sıhhat 2561
 b.-i vefâ 960
 [=19]
- bâr-gâh:** 1. İzinle girilecek yer. Padişah divanhanesi. 2. Huzur-u Rabb-il Âlemin. Dua edilen yer.
 b.+ı 2563
 [=1]
- bârân:** (f.i.) Yağmur.
 b. 582, 674, 832, 906, 915, 919, 1149, 1893, 1894
 b.+dur 2030
 b.+ına 109
 b.-i dey 973
 b.-i eşk 2329, 2599
 b.-i rahmet 1381
 [=15]
- bardak:** Su vb. şeyleri içmek için kullanılan, genellikle camdan yapılan kap.
 b.+ınun 1419
 [=1]
- barış:** Dargınlığın sona ermesi, barışma işi.
 b.+dur 345
 [=1]
- Bâri':** (a.h.i.) Yaratan, yaratıcı, bir kalıptan döker gibi düzgün ve tertipli yaratan Cenab'ı Hak.
 B. 3
 [=1]
- bâri:** (f.e.) Hiç olmazsa, hasılı.
 b. 24, 123, 127, 427, 491, 495, 728, 1102, 1370, 1469, 1670, 2036
 [=12]
- barmag:** Parmak.
 b. 405, 987, 2315, 2401
 b.+a 2743
 b.+ına 2531
 b.+ını 1848, 2529
 [=8]
- barmak:** Parmak.
 b. 269, 482
 b.+larını 381
 [=3]
- bas-:** Vücudun ağırlığını verecek biçimde ayak tabanını bir yere veya bir şeyin üzerine koymak.
 b. 312
 b.-a 537
 b.-ar 1027
 b.-arsam 2313
 b.-arsan 2584
 b.-dı 1451, 2605
 b.-duğı 1441
 b.-miş 1529
 b.-mişsin 407
 b.-san 1316
 b.-ub 90
 [=12]
- basar:** (a.i.c.) Göz, görme.
 nûr-ı b. 1056
 [=1]
- baş:** İnsan ve hayvanlarda beyin, göz, kulak, burun, ağız gibi organları kapsayan, vücudun üst veya önünde bulunan bölüm, kafa.
 b. 43, 418, 474, 553, 1024, 1056, 1087, 1174, 1205, 1261, 1302, 1760, 1760, 1794, 2359, 2359, 2728
 b.+a 496, 1028, 1518, 1739, 1836, 2421, 2676, 2794
 b.+da 2706
 b.+dan 90, 911, 1064, 1068, 1207, 1448, 1818, 1833, 2421, 2794
 b.+ı 110, 119, 265, 283, 667, 1033, 1257, 1296, 1588, 1868, 1870, 2272, 2307, 2629, 2743, 2800, 2815
 b.+ın 394, 1449
 b.+ına 70, 863, 871, 1283, 1447, 1909, 2305, 2317
 b.+ında 530, 919, 1063, 1410, 1949, 2208, 2305
 b.+ından 699, 1905, 2613
 b.+ını 189, 625, 673, 714, 935, 935, 1445, 1509, 2056, 2215, 2245, 2683
 b.+lar 870, 1372
 b.+ları 2106

- b.+larına** 1743
b.+um 19, 36, 614, 654, 875, 1068, 1305, 1557, 1557, 1697, 2208, 2215
b.+uma 173, 401, 651, 971, 1438, 1861, 2264, 2314, 2696
b.+umda 466, 494, 547, 1249, 1294, 1738, 2314, 2329
b.+umdan 1905
b.+umı 402, 420, 1228, 1509
b.+umuz 541
b.+umuza 319, 601
b.+un 378, 422, 1590
b.+una 179, 600, 620, 1170, 1183
b.+unçün 1015
b.+undan 126, 824
b.+unı 1983
[=138]
başla-: Bir işe girişmek, harekete geçmek.
b.-dı 352, 487, 1709
b.-ma 397
b.-r 2527
[=5]
başlı: Başlı olan.
b.+dur 1021
[=1]
başlu: Başlı olan.
b. 1794
[=1]
bat-: Bir sıvının üstündeyken içine gömülmek.
b.-ar 1481
b.-dı 635, 1510
b.-dılar 857
[=4]
bâtıl: Hakikatsız, hurafe. Hak ve doğru olmayan, yalan.
b. 812
[=1]
bay: Efendi.
b. 2135
[=1]
Bâyezid:
B. 642, 642, 643, 644, 645, 646
[=6]
bayır: Küçük yokuş.
b. 1194, 1194
[=2]
bayram: Millî veya dinî bakımdan önemli olan, kutlanan gün veya günler.
b. 187, 840
b.+ı 840, 2002
b.+ıdur 840
[=5]
bayramî: Bayramlık, bayramda giyilen yeni elbise.
b.+dür 844
[=1]
bâz: (f.i.) Doğan (kuş), şehbaz, şahin.
b. 171
b.+ını 782
[=2]
bâzâr: (f.i.) Pazar, çarşı.
b. 808, 825, 1200, 1952
b.+ı 841, 1882
b.+ıdur 2652
b.+ında 44
b.+un 2337
b.-ı bezm 2552
gûşe-i b.-ı ışk 2692
[=11]
bâz-dâr: Kuşçu, avcı, doğancı.
b. 782
[=1]
bâz-dârân: Kuşçular, avcılar.
b. 2672
[=1]
bâzû: (f.i.) Güç, kuvvet, istidat.
b.+ya 1344
[=1]
be: Kelimelere -e hâlini verir.
b. 13, 132, 302, 885, 984, 1122, 1460, 1667
[=8]
bebek: Gözbebeği anlamında.
b.+idür 1086
[=1]
bed: (f.s.c.) Fena, yaramaz, çirkin, kötülük.
b. 701, 1597, 1598
b.+dür 701
[=4]
bedel: (a.i.c.) Karşılık, karşı, bir şeyin yerine verilen veya yerini tutan şey.
b.+idür 885, 1742
[=2]
beden: (a.i.c.) Canlı varlıkların maddî bölümü, vücut.
b. 418, 1460, 1966, 2048, 2570, 2800
b.+de 2406
b.+den 1907
b.+le 2055, 2243
b.+ler 1490
b.+üm 1682, 2793
b.+ün 1945
sıhhat-i b. 744
[=15]
bed-güher: Kalbi bozuk, mayası bozuk.
b. 2678
b.+lerle 1756
rakîb-i b. 517
[=3]
bed-hû: (f.b.s.) Kötü huylu, huysuz.
b.+ya 1343
mest-i b. 200
[=2]
bedi': (a.s.) Eşi ve benzeri olmayan; yeni, garip, mükemmel.
hüsn-i b. 638
[=1]
bed-likâ: (f.a.b.s.) Kötü yüzlü, çirkin suratlı.

rakîb-i b. 50, 2207, 2232
[=3]
bed-mihr: (f.i.) İyilik etmeyen, insâniyetsiz.
meh-i b. 1252
[=1]
bed-nazar: Kem göz, kötü bakış.
berk-i b. 1418
[=1]
bedr: (a.i.) Ayın on dördüncü gecesi, dolunay.
b. 258, 365, 599, 1532, 1940
b.+i 598
b.-i cebîn 1379, 1387
b.-i dücâ 1705
b.-i enver 2365
b.-i mir'ât-ı cemâl 2710
b.-i ruhsâr 307
b.-i temâm 635
mâh-ı b. 2440
mâh-ı b.-i münhasif 2368
meh-i b. 2451
meh-i b.-i dücâ 1668
meh-i b.-i münîr 2785
[=18]
beg: Bey.
b.+idür 1087
b.+isin 374
b.+ler 249, 2016, 2145, 2145, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2157
b.+üm 1217, 1308, 1428, 2386
b.+ün 1240
[=20]
be-gâyet: (a.zf.) Pek çok, aşırı, son derece.
b. 142, 477, 811, 812, 1004, 1078, 2062, 2097, 2305, 2376, 2522
[=11]
begdeş: Hacı Begdeş Veli Begdeş Obasından olan Hacı ve Veli anlamındadır. Bektaşî, alevî.
b. 1208, 1264, 1795, 2125
b.+dür 1808
b.+i 1042
[=6]
beglen-: Diklenmek, kafa tutmak.
b.-ürsin 2771
[=1]
beglüg: Beylik.
b.+ün 192
[=1]
behâ: 1. Kıymet, Değer, Bedel, Pahâ. 2. Güzellik. Zariflik.
b. 1625, 1706
b.+sın 2757
[=3]
behakk: Hakka, Allah'a yönelme.
b.-ı âyet-i şemşîr 2056
b.-ı hâce-i âlem 1215
[=2]
behâne: 1. Vesile, sebep. 2. Yalandan özür. 3. Kusur, noksan.
b. 1625
b.+dür 1624

[=2]
behcet: (a.i.) Sevinç, güzellik, güler yüzlülük.
b. 791, 2757
mâh-ı bürc-i b. 1653
[=3]
behişt: (f.i.) Cennet, Ahirette iyi kulların gideceği mükâfat yeri.
kebk-i b. 2690
[=1]
bekle-: Bir iş oluncaya, biri gelinceye değin bir yerde kalmak, durmak.
b.-dügüm 2261
b.-r 2147, 2156
b.-yen 90
[=4]
bel: İnsan bedeninde göğüsle karın, sırtla kalçalar arasında daralmış bölüm.
b. 626, 1511, 2210
b.+ün 715
b.+üne 715
b.+ünün 711
[=6]
belâ: (a.i.c.) Gam, keder, musîbet.
b. 187, 883, 984, 989, 1068, 1324, 1368, 1371, 1631, 1815, 2124, 2128, 2149, 2299, 2406, 2634
b.+lar 1284, 1393
b.+sı 2305
b.+sıdur 1357, 1424
b.+ya 2212
b.+yi 678
b.+yı 356, 1907
bahr-ı b. 1427
berk-ı b. 824
bezm-i b. 2532
eyvân-ı b. 1729
kavs-i b. 1665
manzar-ı kasr-ı b. 235
mevc-i b. 1833
micmer-i bezm-i b. 936
mîlket-i derd ü b. 2147
murg-ı b. 881
nakd-i b. 2503
nakş-ı b. 2274
redd-i b. 1797
tâs-ı b. 990
tennûr-ı b. 2670
[=40]
belâgat: (a.i.) İyi konuşma, sözle inandırma yeteneği.
b. 1362, 1404, 1407, 1951, 2746
kasr-ı b. 1366
[=6]
belâ-keş: (a.f.b.s.) Bela çeken, eziyet ve sıkıntı çeken.
Ferhâd-ı b. 885
[=1]
belâlu: Yorucu, üzücü, can sıkıcı.
b. 2497
[=1]
belî: (f.i.) Evet.

b.+dür 1744
[=1]
belki: (f.e.) Olabilir ki, muhtemel olarak.
b. 755, 1000
[=2]
belür-: Ortaya çıkmak, tezahür etmek.
b.-di 2327
[=1]
belürt-: Önce belli veya görünür olmayan bir şeyi ortaya çıkarmak.
b.-ür 1886
[=1]
ben: Teklik birinci kişiyi gösteren söz.
b. 10, 24, 26, 52, 58, 85, 96, 169, 255, 302, 325, 334, 401, 445, 446, 470, 475, 529, 532, 538, 569, 570, 613, 633, 634, 638, 640, 643, 726, 744, 745, 746, 757, 847, 860, 878, 919, 938, 950, 951, 965, 972, 993, 997, 1008, 1010, 1018, 1047, 1066, 1071, 1072, 1077, 1102, 1103, 1134, 1224, 1246, 1248, 1252, 1262, 1264, 1265, 1276, 1285, 1297, 1327, 1343, 1349, 1370, 1375, 1388, 1441, 1565, 1567, 1635, 1658, 1665, 1696, 1703, 1711, 1779, 1807, 1857, 1901, 1904, 1908, 1938, 1940, 1953, 1966, 1999, 2004, 2007, 2011, 2013, 2024, 2055, 2104, 2105, 2109, 2123, 2132, 2148, 2152, 2194, 2209, 2237, 2296, 2366, 2374, 2394, 2428, 2430, 2490, 2491, 2502, 2511, 2581, 2589, 2600, 2617, 2638, 2664, 2676, 2677, 2699, 2704, 2777, 2780, 2811
b.+a 13, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 45, 48, 60, 62, 62, 63, 63, 64, 65, 66, 81, 81, 82, 83, 84, 85, 102, 113, 120, 121, 129, 159, 173, 183, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 190, 191, 192, 193, 194, 205, 214, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 250, 251, 252, 253, 254, 263, 276, 293, 297, 297, 298, 299, 300, 301, 305, 310, 323, 329, 350, 367, 384, 436, 452, 455, 457, 481, 493, 513, 521, 536, 592, 593, 617, 621, 644, 652, 707, 737, 739, 754, 756, 758, 803, 833, 895, 928, 975, 988, 990, 1007, 1013, 1022, 1040, 1059, 1080, 1094, 1110, 1114, 1122, 1151, 1164, 1165, 1179, 1199, 1214, 1228, 1245, 1247, 1271, 1310, 1337, 1430, 1433, 1478, 1488, 1493, 1514, 1515, 1532, 1533, 1545, 1562, 1569, 1614, 1618, 1627, 1628, 1664, 1665, 1675, 1697, 1698, 1750, 1803, 1852, 1871,

1889, 1898, 1915, 1934, 1938, 1941, 1958, 1975, 2017, 2108, 2138, 2177, 2189, 2192, 2215, 2220, 2254, 2265, 2268, 2274, 2287, 2297, 2317, 2342, 2360, 2389, 2399, 2407, 2421, 2462, 2481, 2581, 2589, 2592, 2673, 2698, 2700, 2726, 2751, 2756, 2811
b.+cileyin 1257, 1300, 1606
b.+de 276, 1065
b.+den 149, 333, 1006, 1194, 1905, 1911, 2212, 2777
b.+i 22, 55, 64, 82, 227, 229, 237, 247, 249, 313, 436, 453, 456, 469, 477, 533, 573, 642, 664, 688, 689, 690, 711, 712, 752, 792, 836, 872, 874, 911, 933, 936, 968, 998, 1001, 1025, 1039, 1040, 1111, 1137, 1164, 1199, 1210, 1219, 1248, 1323, 1324, 1326, 1332, 1363, 1385, 1421, 1426, 1435, 1464, 1484, 1513, 1514, 1565, 1577, 1579, 1580, 1598, 1610, 1651, 1659, 1664, 1669, 1681, 1682, 1691, 1785, 1795, 1827, 1855, 1861, 1872, 2036, 2078, 2156, 2172, 2236, 2265, 2270, 2286, 2363, 2364, 2385, 2459, 2533, 2535, 2555, 2556, 2606, 2632, 2637, 2651, 2660, 2685, 2742, 2803
b.+leyin 2729
b.+üm 19, 48, 62, 128, 192, 216, 217, 285, 307, 309, 386, 434, 463, 494, 591, 609, 654, 669, 710, 734, 776, 787, 790, 839, 924, 954, 959, 969, 973, 979, 985, 1037, 1051, 1102, 1113, 1123, 1145, 1154, 1158, 1167, 1205, 1206, 1223, 1228, 1266, 1267, 1268, 1301, 1303, 1325, 1397, 1425, 1429, 1431, 1441, 1460, 1482, 1483, 1512, 1537, 1539, 1570, 1585, 1629, 1677, 1678, 1686, 1737, 1794, 1802, 1804, 1819, 1840, 1846, 1849, 1929, 1954, 2008, 2016, 2044, 2050, 2064, 2112, 2114, 2115, 2190, 2196, 2236, 2243, 2251, 2266, 2314, 2376, 2398, 2399, 2409, 2417, 2476, 2488, 2494, 2513, 2521, 2534, 2550, 2559, 2582, 2582, 2599, 2626, 2637, 2667, 2668, 2675, 2680, 2681, 2699, 2705, 2706, 2708, 2745, 2782, 2783
b.+ümle 174, 294, 296, 746, 957, 1297, 2049
[=607]
ben: Çoğu doğuştan, tende bulunan ufak, koyu renkli leke veya kabartı.
b.+dür 2125
b.+ler 524, 1378
b.+ün 1042, 2125
[=5]
benân: (a.i.) Parmaklar, parmak uçları.
b.+ı 148
[=1]
bend: (f.i.) Bağ, yular, râbıta, bağlama.

- b.** 43, 124, 214, 291, 617,
626, 631, 689, 702, 1564, 1934, 2177
b.+i 2296
b.+in 1347
b.-i gam 689, 690
b.-i hayât 2270
b.-i zülf 1198
[=18]
- bende:** (f.i.c.) Köle.
b. 35, 249, 1214, 1625
b.+dür 1879, 1880
b.+ler 2002
b.+lerle 294
b.+lerün 2302
b.+n 335, 531, 886, 976
b.+ne 318, 1699, 2697
b.+ni 476
b.+nün 40
b.+ye 1343
b.+yi 1073
b.-i ferzâne-veş 1008
b.-i meddâh 1615
b.-i muhlis 2753
b.-i pür-şevk 1408
[=24]
- benefşe:** (f.i.) Menekşe.
b.+ye 2271
hilâl-i îd ü b. 681
mâh-ı nev ü b. 682
[=3]
- beng:** Bir bitki ve tohumu ki, afyon gibi uyuşturan, keyf verici olarak da kullanılan bir madde, Esrar.
b.+i 1254
[=1]
- bengî:** (f.s.) Esrarkeş.
b.+dür 2433
[=1]
- beniz:** Yüz.
b.+i 1046, 1296, 2199, 2620, 2621
b.+inde 1761
b.+üm 2000
b.+ümi 877, 1044
b.+üni 2307
[=10]
- benze-:** İki kişi veya nesne arasında birbirini andıracak kadar ortak nitelikler bulunmak, andırmak.
b.-r 513, 858, 899, 901, 907, 1230, 1324, 1394, 1507, 1507, 1511, 1735, 1783, 1801, 1839, 1852, 1856, 2248, 2272, 2327, 2342, 2475, 2641
b.-yince 1518
[=24]
- benzet-:** Benzer duruma getirmek.
b.-di 65
b.-em 2722
b.-eyin 1116
b.-me 2271
b.-miş 2186
b.-sem 1573
b.-ür 63, 63, 65
b.-ürsem 21
b.-ürsin 1203
- [=11]
- ber:** (a.i.) Kara toprak.
pâdişâh-ı bahr ü b. 1521
[=1]
- beraber:** Birlikte, bir arada.
b. 426, 1510, 1512, 1746
[=4]
- berât:** (a.i.c.) Rütbe, nişan veya imtiyaz verildiğini bildiren ferman.
b. 480, 568
b.+ını 707
ehl-i b. 1647
[=4]
- ber-dâr:** (f.s.) Salbedilmiş, asılmış.
b. 90, 303, 386
[=3]
- berf:** (f.i.) Kar.
b.-i münâfık 1927
gûy-i b. 1928
[=2]
- berg:** (f.i.) Yaprak.
b.+i 215, 665, 1368
b.-i cevr 1329
b.-i gül 2393
[=5]
- beri:** (a.s.) Sâlim, kurtulmuş, temiz.
b. 1162, 1983, 1984, 2284, 2569, 2732
[=6]
- berîd:** (a.i.c.) Postacı, haberci, ulak.
b. 682
[=1]
- berîn:** (f.s.) Pek yüksek, en yüce.
huld-i b. 684, 705
serv-i firdevs-i b. 1272
[=3]
- berk:** (a.i.c.) Şimşek.
b. 287, 802, 1035, 1128, 1160, 1498, 1694, 1694, 1805, 2033, 2081, 2336, 2381, 2381, 2760
b.-i âh 582, 1282
b.-i bed-nazar 1418
b.-i tâb-dâr 1128
b.-i belâ 824
b.-i ebr-i ebreş 1805
b.-i tâb-nâk 1469
[=22]
- ber-karâr:** (f.a.b.s.) Kararlı, yerli, daimî, devamlı.
b. 818
[=1]
- berkit-:** Sağlamlaştırmak, tahkim etmek, takviye etmek.
b.-üb 1468
[=1]
- berk-veş:** Şimşek gibi.
b. 967
[=1]
- ber-murâd:** Emeline kavuşan, arzusu yerine gelen, dileğine eren.
b. 311
[=1]
- berrak:** Duru, pürüzsüz.

- âteş-i b.** 1877
[=1]
- berre:** İyi insan, kusursuz kimse, günahsız.
b.+si 2034
b.-i dil 284
[=2]
- bes:** (f.e.) Yeter, yetişir, tamam.
b. 2714
[=1]
- beşâret:** (a.i.) Müjde, muştı.
b. 1341, 1463, 2802
[=3]
- bey:** Efendi.
b.+i 788
b.+ler 788
[=2]
- beyâbân:** (f.i.) Kır, çöl.
b.+ında 1097
[=1]
- beyân:** (a.i.c.) Anlatma, söyleme, bildirme.
b. 638
[=1]
- beyaz:** Kara karşıtı, ak.
b.+ı 654
[=1]
- beyt:** (a.i.c.) Mesken, hâne, ev, oda.
b.+de 2032
b.+i 399, 1432, 2587
b.-ül ahzân: 1. Yusuf'u kaybeden Yakub'un çadırı. 2. Dünya. 214
[=5]
- Beytülmamûr:** Yedinci kat gökte, Cennet-i Firdevs'te bir köşk.
B. 2032
[=1]
- beyzâ:** (a.s.) Daha açık, çok beyaz.
b.-i ankâ-yi derd 654
sırr-ı yed-i b. 2763
[=2]
- bez:** Pamuk veya keten ipliğinden yapılan dokuma, çaput.
b.+in 1712
[=1]
- bezm:** (f.i.) İçkili, eğlenceli meclis, dernek.
b. 447, 1355, 1587, 2733
b.+e 423, 2641
b.+i 557, 1163, 1406
b.+inde 605
b.+ine 1324, 1820
b.+ümüz 112, 1273
b.+ümüzde 1060
b.+ün 1484
b.+ünde 2422
b.-i adû 591
b.-i belâ: Bela meclisi. 2532
b.-i cân 98
b.-i cemâl 2263
b.-i cihân: Dünya meclisi. 159, 439, 442, 1332
b.-i fasâhat 1408
b.-i hayât 1671
b.-i hüsn 1819, 2084, 2493
b.-i ışk: Aşk meclisi. 2021
b.-i kerem 1466, 2805
b.-i mahabbet: Sevgi meclisi. 2671
b.-i mey: İçki meclisi. 2724
b.-i mihr 562
bâzâr-ı b. 2552
câm-ı mey-i b.-i elest 425
ehl-i b. 1442
kânûn-ı b. 1405
kânûn-ı b.-i gam 1623
kâşâne-i b. 2246
micmer-i b.-i belâ 936
şarâb-ı b.-i a'dâ 1039
şevk-ı b.-i meh-veş 1067
[=45]
- bezm-gâh:** Eğlence yeri.
b. 93
b.+a 2655
b.+ı 2167
b.+ında 1407
[=4]
- bıçag:** Bıçak.
b.+ı 2270
[=1]
- bırak-:** Elde bulunan bir şeyi tutmaz olmak.
b.-dılar 860, 861
[=2]
- bıyık:** Üst dudak üzerinde çıkan kıllar.
b. 25
[=1]
- bî-'add:** Sayısız.
kırm-i b. 2433, 2437
[=2]
- bî-aded:** (f.a.s.) Hesapsız.
b. 783, 2132
[=2]
- bî-alâmet:** Belirtisi olmayan.
b. 1761
[=1]
- bî-bahâ:** (f.b.s.) Değersiz.
dürr-i b. 1822
güher-i b. 1670
[=2]
- bî-bâk:** (f.b.s.) Korkmayan, çekinmeyen, sakınmayan.
b. 1650, 2659
[=2]
- bî-bedel:** (f.a.b.s.) Benzersiz, eşsiz.
b. 2143, 2192, 2370, 2454
nigâr-ı b. 1972
[=5]
- bî-bünyâd:** Temelsiz, esassız, temeli olmayan.
b. 1640
[=1]
- bî-cân:** Ruhsuz, cansız.
b. 2122, 2518
[=2]

- biç-**: Belli bir biçim vererek kesmek.
b.-elden 2682
b.-en 1295
b.-mege 2389
b.-se 2220
[=4]
- bî-çâre**: (f.b.s.c.) Çâresiz, zavallı.
b. 616, 863, 1105, 2582
b.+nün 1977
âşık-ı b. 1080
Ferhâd-ı b. 243
kalb-i b. 1110
zâtî-i b. 1146, 2122
zâtî-i b.+yi 165
[=11]
- bî-çâre-veş**: Çaresiz gibi olan.
âşık-ı b. 125
[=1]
- bî-çün**: Emsalsiz, eşsiz, ortaksız, benzersiz. (Allah C.C.)
Hâlık-i b. 282
[=1]
- bîdâr**: (f.b.s.) Uyanık, uyumayan, uykusuz.
b. 581
[=1]
- bî-dermân**: Dermansız, güçsüz.
derd-i b. 1217, 1359
[=2]
- bî-dil**: (f.b.s.) Korkak, kalpsiz, gönülsüz.
b. 968
[=1]
- bî-edeb**: Edepsiz.
b. 302
adû-yi b. 311
[=2]
- bî-edeblük**: Edepsizlik.
b. 2382
[=1]
- bigi**: Gibi.
b. 242
[=1]
- bih**: 1.Yeğ, iyi. 2.Ayva.
b. 108, 326
[=2]
- bihâ**: Güzellik, zariflik.
hâce-i hüsn ü b. 935, 1440
b.+n 2757
[=3]
- bî-haber**: (f.a.b.s.) Habersiz, bilgisiz, vurdumduymaz.
b. 1254
b.+sin 1877
[=2]
- bî-had**: (f.a.b.s.) Hadsiz, sınırsız, pek çok.
b. 2310
b.+dür 1021
hüsn-i b. 282
na'l-i b. 2542
[=4]
- bî-hadd**: (f.a.b.s.) Hadsiz, sınırsız, pek çok.
âh-ı b. 2692
[=1]
- bî-hakk**: Hakkiyla.
b.-ı sûre-i Yûsuf 464, 1973
b.-ı sûre-i Kevser 1973
[=3]
- bî-halâvet**: Şirin olmayan.
b. 1464, 2803
b.+e 594
[=3]
- bihamdillâh**: (a.zf.) Allah'a şükür olsun.
b. 2622
[=1]
- bî-hicâb**: Utanmadan.
b. 353
[=1]
- bî-hisâb**: Sayısız, hesapsız.
b. 361, 390, 2069
sirişk-i b. 2017
[=4]
- bî-hod**: 1. Kendisinden geçiş, bayılmış, mest 2. nefisini yok eden, nefissiz, kamil insan.
b. 1804
na'l-i b. 2653
[=2]
- bih-ter**: Daha iyi.
b. 2171
[=1]
- bî-hûş**: (f.b.s.) Şaşkın, sersem, deli.
b. 469
mest-i b. 1979
[=2]
- bî-huzûr**: Huzursuz.
b. 949, 1636
[=2]
- bî-ihtiyâr**: (f.a.b.s.) Kendiliğinden, elde olmayarak.
b. 2025
[=1]
- bî-illet**: Hasta olmayan.
âşık-ı b. 1482
[=1]
- bî-karâr**: (f.a.b.s.) Kararsız, rahatsız.
çarh-ı b. 1658
[=1]
- bî-kefen**: Kefensiz.
b. 1461
[=1]
- bî-kes**: (f.b.s.) Kimsesiz.
b. 832
[=1]
- bil**: Bel, insan bedeninde göğüsle karın, sırtla kalçalar arasında daralmış bölüm.
b. 1033, 1176, 2439, 2447
b.+in 1712, 2444
b.+lü 1714
b.+ün 2443
b.+ünden 2446

b.+üni 2095, 2453
[=11]
bil-: Bir şeyi anlamış veya öğrenmiş bulunmak.
b. 90, 1546
b.-di 1026, 2322
b.-dügüm 2428
b.-düklerini 2712
b.-düklerün 1245
b.-düm 227, 1065
b.-ir 2719
b.-irin 2719
b.-medi 605
b.-mediler 2101
b.-medüm 2571
b.-mek 1908, 2164
b.-mez 739, 857, 930, 1450, 1566, 2341, 2577, 2603
b.-mezem 85, 297, 909, 2480
b.-mezin 36, 596, 1099, 1141, 1737, 1899, 2572, 2726
b.-miş 2183
b.-mişem 2491
b.-sem 1040, 1407, 1531, 1572, 2126, 2749
b.-sün 1909, 2603, 2678
b.-sünler 930
b.-üb 652
b.-üni 2101
b.-ür 309, 342, 425, 1135, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1403, 1440, 1452, 1765, 1907, 1911, 1937, 2163, 2169, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2180, 2630, 2630, 2631, 2632, 2633
b.-ürin 1937, 2180
b.-ürler 1763
b.-ürsin 2431
[=83]
bildür-: Bildirme, herhangi bir şeyi haber vermek.
b.-di 310
b.-e 909, 1141, 2447
[=4]
bile: de, da, dahi.
b. 191, 984, 2325
[=3]
bile-: Kesici aletlerin ağzını çark, zımpara, eçe, bileği taşı vb.nde keskinleştirmek.
b. 2215
b.-miş 419
[=2]
bilek: Elle kolun, ayakla bacağın birleştiği bölüm.
b.+i 1713
[=1]
billâh: (a.zf.) Allah için.
b. 177, 1261, 2336, 2722
[=4]
billâhi: (a.zf.) Allah için.
b. 106, 166, 168, 273, 288, 411, 488, 514, 526, 785, 836, 1073, 1145, 1198, 1287, 1394, 1470, 1515,

1655, 1827, 1871, 1900, 2254, 2431, 2446, 2578, 2603, 2718, 2792
[=29]
billûr: (a.i.) Gayet parlak ve şeffaf (saydam) taş veya pek saf ve temiz beyaz cam.
möhre-i b.-i çeşm 100
tesbîh-i b. 2551
top-ı b.-ı musaffâ 2262
[=3]
bîmâr: (f.s.c.) Hasta, sayrı.
b. 138, 308, 564, 1323, 1434, 2363, 2642
b.+a 372, 484, 1435, 2521, 2583
b.+dur 1229, 1359, 1566
b.+ı 606, 1753
b.+ına 1385
b.+ınun 1495
b.+un 52, 165
b.+una 135
b.-ı derd-i ışk 2011
b.-ı gam-ı ışk 1433
b.-ı ışk 18
cân-ı b. 1548
çeşm-i b. 284, 1313
dil-i b. 265, 897
gamze-i b. 2654
zâtî-i b. 735
[=32]
bî-mezâk: (f.a.b.s.) Zevksiz, tat almaz.
b. 1952
[=1]
bî-mihr: (f.b.s.) 1. Güneşsiz, ışksız. 2.Şefkâtsiz, sevgisiz.
mâh-ı b. 1883
[=1]
bî-mikdâr: Miktarı belli olmayan, çok.
a'dâ-yi b. 1184
dolâb-ı b. 1227
[=2]
bî-misl: Eşsiz, benzersiz.
b. 1247, 1537
[=2]
bin: Dokuz yüz doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı.
b. 56, 220, 250, 257, 279, 350, 363, 463, 512, 647, 657, 728, 855, 883, 930, 945, 1022, 1025, 1038, 1068, 1072, 1081, 1144, 1192, 1200, 1211, 1213, 1214, 1272, 1275, 1390, 1396, 1440, 1469, 1485, 1547, 1579, 1625, 1649, 1706, 1880, 1884, 1896, 1897, 1916, 2023, 2091, 2183, 2299, 2303, 2309, 2419, 2423, 2425, 2479, 2500, 2603, 2658, 2687, 2693, 2788
[=61]
bin-: Yüksek bir şeyin veya bir hayvanın üstüne çıkıp ayaklarını sallandırarak oturmak.
b.-dügi 2703

b.-üb 1805 [=2]	602, 603, 608, 617, 621, 623, 630, 632, 634, 643, 645, 647, 654, 665, 678, 687, 707, 715, 726, 726, 728, 734, 739, 743, 755, 770, 778, 781, 783, 784, 787, 793, 803, 804, 807, 809, 810, 830, 838, 848, 853, 855, 857, 873, 895, 899, 904, 905, 908, 911, 915, 924, 927, 929, 933, 934, 945, 955, 970, 974, 977, 979, 983, 993, 997, 998, 999, 999, 1000, 1004,
binâ' : (a.i.c.) Yapı, ev, yapma, kurma.	
b.-yi hüsn 1640	
b.-yı devlet-i hüsn 1428 [=2]	
binâgûş : Kulak memesi.	
b.+ında 1126 [=1]	
bî-nazîr : (f.a.b.s.) Eşsiz, eşi bulunmayan.	
b. 191, 1277, 2454, 2789	
b.+in 2142	
âfitâb-ı b. 2475	
genc-i b. 1822 [=7]	
bî-nevâ : Zavallı, nasibsiz, muhtaç, çaresiz.	
b.+yem 726	
b.+yı 1327 [=2]	
bî-nevâlan- : Çaresiz kalmak.	
b.-ur 2349 [=1]	
bînî : Görmeye değer.	
b. 899, 1389, 2539, 2715 [=4]	
bî-nihâyet : (f.b.s.) Nihâyetsiz, sonsuz.	
b. 931	
seyl-i b. 2599 [=2]	
bî-nizâ : Kavgasız, çekişmesiz.	
b. 2047 [=1]	
bint : Kızı.	
b.-i ineb 2324 [=1]	
bî-pâyân : (f.b.s.) Sonsuz, tükenmez.	
bahr-i b. 360, 1637	
derd-i b. 1905	
deryâ-yi b. 1757 [=4]	
bî-pervâ : (f.b.s.) Çekinmeksizin, sakınmadan.	
yâr-i b. 183	
yâr-ı b. 2223 [=2]	
bir : Sayıların ilki.	
b. 21, 34, 37, 39, 43, 47, 51, 70, 74, 80, 81, 83, 84, 101, 107, 123, 127, 139, 144, 149, 156, 171, 173, 197, 198, 205, 206, 222, 226, 233, 234, 236, 237, 239, 241, 242, 245, 248, 255, 257, 259, 264, 268, 268, 278, 279, 285, 289, 291, 292, 302, 315, 318, 331, 337, 345, 349, 350, 354, 357, 360, 382, 392, 395, 398, 402, 410, 411, 412, 413, 417, 422, 431, 432, 433, 440, 444, 444, 447, 471, 490, 493, 495, 496, 499, 508, 513, 528, 530, 530, 536, 548, 572, 572, 573, 574, 580, 581, 583, 584, 587, 588, 596, 599, 600,	602, 603, 608, 617, 621, 623, 630, 632, 634, 643, 645, 647, 654, 665, 678, 687, 707, 715, 726, 726, 728, 734, 739, 743, 755, 770, 778, 781, 783, 784, 787, 793, 803, 804, 807, 809, 810, 830, 838, 848, 853, 855, 857, 873, 895, 899, 904, 905, 908, 911, 915, 924, 927, 929, 933, 934, 945, 955, 970, 974, 977, 979, 983, 993, 997, 998, 999, 999, 1000, 1004, 1008, 1010, 1010, 1013, 1013, 1013, 1018, 1019, 1020, 1022, 1025, 1029, 1031, 1042, 1044, 1046, 1059, 1070, 1072, 1083, 1085, 1089, 1094, 1096, 1116, 1119, 1120, 1121, 1121, 1125, 1131, 1146, 1151, 1155, 1156, 1164, 1169, 1175, 1176, 1181, 1181, 1183, 1197, 1199, 1200, 1207, 1211, 1213, 1218, 1219, 1231, 1233, 1234, 1238, 1240, 1251, 1253, 1254, 1257, 1260, 1260, 1260, 1266, 1272, 1273, 1274, 1291, 1292, 1294, 1297, 1304, 1304, 1306, 1306, 1332, 1345, 1354, 1357, 1361, 1368, 1371, 1374, 1375, 1377, 1383, 1393, 1396, 1396, 1399, 1402, 1409, 1421, 1423, 1424, 1432, 1436, 1438, 1444, 1448, 1453, 1456, 1459, 1459, 1461, 1469, 1483, 1484, 1484, 1485, 1486, 1488, 1489, 1493, 1495, 1496, 1498, 1500, 1502, 1509, 1519, 1522, 1522, 1527, 1529, 1538, 1539, 1541, 1545, 1547, 1547, 1550, 1554, 1564, 1569, 1573, 1575, 1577, 1607, 1625, 1631, 1633, 1649, 1653, 1665, 1665, 1671, 1686, 1695, 1708, 1715, 1721, 1722, 1723, 1726, 1727, 1729, 1729, 1732, 1732, 1746, 1747, 1749, 1752, 1759, 1776, 1782, 1794, 1797, 1800, 1803, 1804, 1806, 1815, 1817, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1831, 1844, 1858, 1858, 1865, 1866, 1866, 1869, 1880, 1882, 1883, 1884, 1884, 1885, 1896, 1896, 1897, 1898, 1898, 1900, 1900, 1901, 1902, 1916, 1918, 1921, 1924, 1927, 1927, 1935, 1937, 1937, 1939, 1941, 1949, 1949, 1950, 1950, 1951, 1955, 1956, 1959, 1959, 1960, 1961, 1966, 1972, 1972, 1974, 1975, 1993, 1994, 1999, 2000, 2003, 2006, 2012, 2025, 2031, 2042, 2051, 2055, 2060, 2061, 2066, 2069, 2096, 2096, 2108, 2109, 2112, 2112, 2124, 2125, 2128, 2129, 2131, 2135, 2135, 2138, 2140, 2150, 2155, 2158, 2159, 2162, 2164, 2166, 2167, 2178, 2180, 2180, 2182, 2183, 2191, 2192, 2198, 2198, 2206, 2206, 2209, 2214, 2216, 2240, 2243, 2244, 2244, 2248, 2250, 2259, 2268, 2288, 2292, 2296, 2298, 2299, 2306, 2307, 2310, 2321, 2323, 2333, 2334, 2335, 2337, 2339, 2346, 2355, 2366, 2366, 2375, 2388, 2404, 2409, 2417, 2419, 2424, 2425, 2435, 2438, 2442, 2449, 2460, 2461, 2462, 2479, 2490, 2498, 2503, 2504, 2515,

- 2515, 2526, 2546, 2547, 2549, 2572,
2580, 2584, 2585, 2595, 2616, 2619,
2623, 2627, 2627, 2628, 2633, 2635,
2635, 2642, 2646, 2658, 2662, 2664,
2664, 2664, 2672, 2673, 2675, 2676,
2677, 2677, 2680, 2685, 2687, 2688,
2699, 2703, 2705, 2705, 2710, 2718,
2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2722,
2737, 2737, 2764, 2765, 2768, 2775,
2775, 2776, 2779, 2780, 2782, 2784,
2788, 2789, 2790, 2808, 2812
b.+biri 1048
b.+birine 1031, 1186
b.+i 1817, 1821, 1927
b.+idür 1349
b.+ine 778, 2042
b.+inün 1869
[=580]
birâder: (f.i.) Erkek kardeş.
b. 818, 1515, 1749
[=2]
bî-rahm: (f.a.b.s.) Merhametsiz,
kalpsiz.
cânân-ı b. 105
[=1]
biri: Bir tanesi, bilinmeyen bir
kimse.
b. 259, 292, 597, 597, 872,
1275, 1545, 1562, 1803, 1830, 1959,
2142, 2167, 2424
b.+n 1434, 2386
b.+ne 872, 1723, 1993
b.+ni 745, 1370
b.+nün 497
b.+sinün 497
[=23]
birinc: Piriç.
b.+i 2434
[=1]
bî-riyâ: (f.a.b.s.) Riyâsız,
yalansız.
muhîbb-i b. 2753
[=1]
birkaç: Birkaç.
b. 858, 900, 1760
[=3]
birle: İle.
b. 1718
[=1]
birün: (f.i.) Dışarı, harici, dış.
b.+dur 2686
[=1]
biryân: Kebabın bir çeşidi.
b. 358, 430, 912, 1140, 1145,
2034, 2477, 2670
b.+ıdur 1492
[=9]
bî-sabr: (f.a.s.) Sabırsız.
b. 968
[=1]
bî-sebeb: (f.a.b.s.) Sebepsiz, yok
yere.
b. 303
[=1]
bismillâh: Besmele, Allah'ın adıyla.
b.+a 2272
[=1]
bister: (f.i.) Yatak, döşek.
b. 2698
[=1]
bî-şarâb: (f.a.b.s.) Şarapsız, şarap
olmadan.
mest-i b. 395
[=1]
bî-şebât: 1.Yönü, tarafı olmayan.
2.Tez, çabuk olmayan.
çarh-ı b. 481
[=1]
bî-şumâr: (f.s.) Hadsiz, sayısız, pek
çok.
b. 742, 745
figân-ı b. 1658
[=3]
bî-şübhe: Şüphesiz.
b. 2409
[=1]
bit-: Tükenmek, sona ermek.
b.-di 2362
b.-en 2157
b.-memiş 479
b.-miş 603, 1368, 2124
b.-üb 2766
[=7]
bî-tâkât: (f.a.b.s.) Güçsüz,
tâkâtsiz, dermansız.
cild-i zerd-i cism-i b. 2696
[=1]
bitür-: Bitmesini sağlamak, sona
erdirmek, tüketmek.
b.-di 444, 2737
b.-mişdür 2375
[=3]
bî-vakt: (f.a.b.s.) Vakitsiz,
zamansız.
b. 377, 1944
[=2]
bî-vefâ: (f.a.b.s.) Vefâsız,
hayırsız, döneç.
b. 350, 735, 1736, 2330, 2333
felek-i b. 1671
kasr-ı ahd-i b. 1640
[=7]
bî-vefâlık: (f.a.i.) Vefâsız,
hayırsız, döneç olma durumu.
b.+da 266
[=1]
bî-vezn: (f.a.b.s.) Vezinsiz,
ölçüsüz.
b. 1095
[=1]
bî-vücûd: (f.a.b.s.) Vücudu olmayan.
b. 122
[=1]
biz: Çokluk birinci kişiyi gösteren
söz.
b. 122, 609, 818, 1481, 2035
b.+de 259, 599
b.+den 721, 1091, 2279
b.+e 514, 541, 607, 637, 660,
733, 1712, 1740, 1830, 1868, 1987

b.+i 97, 151, 152, 164, 424, 475, 556, 675, 996, 1009, 1015, 1243, 1708, 1865, 2146, 2229, 2596
b.+ler 2597
b.+üm 2414
b.+ümle 490, 1377, 2284, 2355
 [=44]
bîzâr: Acısız.
b. 1471
 [=1]
bog-: Boğmak.
b.-ar 1943
 [=1]
bogaz: Boynun ön bölümü ve bu bölümü oluşturan organlar, imik.
b. 334
b.+ı 1117
b.+ından 2053
 [=3]
bogın-: Kendi kendini boğmak.
b.-dı 413
 [=1]
bol: 1. Nicelik bakımından olağandan veya alışıldandan çok. 2. İçine girecek şeyin boyutlarından daha büyük veya geniş olan.
b. 676
 [=1]
borc: Geri verilmek üzere alınan veya ödenmesi gerekli para, başka bir şey.
b.+ı 794
 [=1]
bostân: Sebze bahçesi.
b. 1661, 2529
b.+lara 2613
 [=3]
bostancı: 1. Bostan işleriyle uğraşan kimse. 2. Osmanlılarda sarayın korunmasına ve şehrin güvenliğine bakmakla görevli olan erlerden her biri.
b.+lar 2488
 [=1]
boş: Dolu olmayan.
b. 1987
 [=1]
boy: Bir şeyin tabanı ile en yüksek noktası arasındaki uzaklık, uzunluk.
b. 373, 1087
b.+ı 2261
b.+ına 1510
b.+ınca 1185, 2086, 2413, 2420, 2421
b.+una 667
b.+unca 78
b.+unun 1395
 [=12]
boyun: Gövdenin başla omuz arasında kalan bölgesi.
b.+ın 2216
b.+ına 349, 624, 1127
b.+uma 2217
b.+umuza 2229
b.+una 2304, 2426

b.+unda 1904
b.+unu 2814
 [=10]
boz-: Çalışır durumda olan bir şeyi çalışmaz hale getirmek.
b.-alar 1788
b.-dı 380, 588, 2327
 [=4]
bozar-: Boz renge girmek.
b.-mışdur 2620
 [=1]
bozul-: Bozma işine konu olmak.
b.-sun 2404
 [=1]
bölük: Bir bütünden ayrılmış olan parça, kısım.
b. 1966
 [=1]
bön: Budala, saf, avanak, ahmak.
b. 1776
 [=1]
böreg: Açılmış hamurun veya yufkanın arasına, peynir, kıyma, ıspanak vb. konularak çeşitli biçimlerde pişirilen hamur işi.
b.+ün 1243
 [=1]
böyle: Bunun gibi, buna benzer.
b. 2, 75, 306, 313, 1526
 [=5]
bu: Yerde, zamanda veya söz zincirinde en yakın olanı gösteren bir söz.
b. 3, 6, 7, 10, 23, 26, 45, 54, 56, 60, 61, 68, 72, 75, 82, 102, 111, 112, 124, 150, 153, 158, 158, 166, 167, 176, 177, 185, 201, 205, 223, 235, 236, 238, 247, 250, 250, 254, 255, 265, 295, 305, 307, 308, 318, 324, 324, 329, 381, 386, 389, 400, 400, 411, 419, 437, 438, 467, 471, 493, 494, 517, 540, 557, 564, 564, 576, 585, 604, 605, 671, 680, 680, 686, 694, 697, 697, 701, 720, 729, 730, 737, 751, 754, 765, 765, 771, 781, 786, 789, 790, 806, 809, 812, 818, 822, 829, 830, 835, 835, 836, 836, 848, 850, 853, 857, 875, 943, 968, 986, 997, 1004, 1015, 1022, 1057, 1058, 1060, 1081, 1087, 1089, 1104, 1107, 1131, 1133, 1133, 1137, 1150, 1157, 1160, 1195, 1236, 1244, 1295, 1298, 1307, 1320, 1325, 1326, 1334, 1358, 1373, 1378, 1378, 1411, 1424, 1426, 1428, 1433, 1437, 1451, 1460, 1492, 1514, 1520, 1537, 1540, 1542, 1544, 1563, 1564, 1567, 1578, 1592, 1600, 1609, 1610, 1610, 1617, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1630, 1640, 1643, 1647, 1658, 1667, 1682, 1695, 1696, 1698, 1701, 1704, 1711, 1711, 1713, 1713, 1718, 1729, 1731, 1733, 1741, 1748, 1762, 1770, 1794, 1798, 1805, 1826, 1845, 1846, 1868, 1873, 1899, 1907, 1929, 1934,

1943, 1966, 1974, 1999, 2016, 2031, 2032, 2034, 2040, 2077, 2097, 2110, 2120, 2123, 2130, 2146, 2154, 2158, 2165, 2177, 2220, 2221, 2222, 2226, 2235, 2236, 2270, 2274, 2313, 2318, 2355, 2398, 2408, 2428, 2430, 2433, 2436, 2445, 2453, 2454, 2468, 2497, 2504, 2556, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2578, 2579, 2583, 2586, 2590, 2602, 2621, 2628, 2655, 2686, 2721, 2731, 2748, 2766, 2769, 2772
b.+dur 555, 635, 683, 1168, 1237, 1322, 2350, 2534
b.+dürür 517, 809, 2227
b.+lar 2263
b.+na 469, 819, 2482
b.+nca 217
b.+nda 1765, 2031, 2093
b.+ndan 1842
b.+nı 103, 203, 1147, 1231, 1385, 2027, 2237, 2322, 2352, 2391
b.+nlar 1027
b.+nlara 1994, 2597
b.+nları 2077
b.+nların 684, 1257
b.+nun 819, 1144, 1906, 2029, 2718, 2812
[=316]
bû: (f.i.) Koku.
b.+dur 1298
b.-yi zülf-i dil-rübâ 111
[=2]
bucak: Kenar, köşe, yer.
b.+da 2615
b.+dan 554
b.+ıdır 1396
b.+ında 2711
[=4]
budak: Ağacın dal olacak sürgünü.
b.+a 168
b.+ı 553
[=2]
bug: Elde omuzda, kucakta taşınmak üzere hazırlanmış eşya çıkını.
b.+ı 25
[=1]
bugün: İçinde bulunulan gün.
b. 50, 64, 74, 121, 121, 670, 687, 701, 721, 729, 784, 839, 859, 863, 1034, 1072, 1171, 1200, 1219, 1377, 1389, 1394, 1568, 1637, 1720, 1727, 1847, 1987, 2012, 2019, 2060, 2091, 2207, 2375, 2644, 2716
[=36]
buhar: Isı etkisiyle sıvıların ve bazı katıların dönüştükleri gaz durumu.
b.+ından 391
[=1]
buhûr: Dinî törenlerde yakılan kokulu ağaç vb. maddeler, tütsü.
b. 1634, 1827, 2036
[=3]
bul-: Arayarak veya aramdan bir şeyle, bir kimse ile karşılaşmak.
b.-a 1535, 1713, 2457, 2673
b.-am 277, 305
b.-asın 2558
b.-ayın 1344
b.-dı 69, 572, 1052, 1123, 2002
b.-dılar 2485
b.-dugum 643
b.-dukca 792
b.-dukça 2002
b.-dum 536, 1248, 2625
b.-ıcak 126
b.-ınca 1102
b.-madı 1454
b.-madum 796
b.-mag 181, 2443, 2612
b.-maya 2815
b.-mazdı 1798
b.-miş 572, 643
b.-mişdur 407
b.-sun 2472
b.-ub 362
b.-ubdur 1832
b.-ubdurur 2805
b.-ubdürür 1466
b.-ur 131, 331, 343, 1188, 1412, 1691, 1816, 1832, 1945, 2003, 2321, 2323, 2471, 2472, 2519
b.-ursa 1691
b.-ursın 2581
[=54]
bula-: Karıştırmak, bulamak.
b.-r 1353
[=1]
bulanık: Duru olmayan.
b. 2599
[=1]
bulaş-: Bir nesne, üzerine sürülen bir şey yüzünden kirlenmek.
b.-miş 274, 2347
[=2]
buldur-: Bulma işini yaptırmak.
b. 1397
b.-dılar 1284
[=2]
bulıma-: Bulmaya gücü yetmemek, bulmamak fiilinin yeterlilik hâli.
b.-z 503, 2581
[=2]
bulın-: Bulma işine konu olmak.
b.-maya 346
b.-maz 61, 332, 2523, 2784
[=5]
bulun-: Bulma işine konu olmak.
b.-maz 1042, 2221
[=2]
buluş-: 1. Bir araya gelmek.
2. Karşılaşmak.
b.-dılar 1862
[=1]
bulut: Atmosferdeki su damlacıkları ve buz taneciklerinin görülebilir yoğunluk kazanmasıyla oluşan, biçimleri, yükseklikleri ve yol

açtıkları hava olaylarıyla birbirinden ayrılan yığın.

b. 204, 1501, 2329, 2466

b.+dan 2600

b.+dur 2399

b.+lar 832

b.+lardur 2030

[=8]

bûm: (f.i.) Yer, toprak, yurt.

b. 817

[=1]

bunca: Epey, çok

b. 1591, 2573

[=2]

bur-: Bir şeyi iki ucundan tutup ekseni çevresinden çevirerek bükmek.

b.-ar 25

b.-ma 25

b.-mişdur 829, 2377

[=4]

bura: Bu yer.

b.+dan 2491

[=1]

burka': Her taraftan kapalı, giyenin önünü görmesi için yüz kısmı kafes li çarşaf .

b.+un 2798

[=1]

burtar-:

b.-sa 417

[=1]

bûs: (f.i.) Öpme, öpücük, öpüş.

b.-i lâ'l-i dil-ber 757

b.-i lâ'l 2157

[=2]

bûse: (f.i.) Öpme, öpücük, öpüş.

1370, 1541, 1975, 2467

b.+n 1891

b.-i fem 1527

b.-i lâ'l 2120

[=11]

bûselik: Klasik Türk müziğinde on üç basit makamdan biri.

b.+de 1887

[=1]

bû-sitân: (f.i.) Gül ve çiçek

kokularının çok olduğu yer, bahçe.

b.-ı kûy 1352

[=1]

bûstân: (f.i.) Gül ve çiçek

kokularının çok olduğu yer, bahçe.

b. 2307

b.-ı kûy 583

[=2]

bûy: (f.i.) 1. Koku. 2. Yaratılış. 3. Sevgi.

b.-i dil-ber 1057

b.-i gül ü bahâr 680

b.-i şâm-ı zülf-i yâr 290

b.-i zülf 694, 1840

b.-i zülf-i dil-ber 124

b.-i zülf-i yâr 306

eser-i b.-i vefâ 2228

[=8]

buyur-: Bir şeyin yapılmasını veya yapılmamasını kesin olarak söylemek, emretmek.

b. 2218

[=1]

bühtan: (a.i.) İftira.

b. 1179, 2751

[=2]

bük-: Sertçe çevirmek, kıvrırmak.

b.-üh 688

[=1]

bülbül: (a.i.c.) Güzel öten mâruf kuş.

b. 92, 298, 1011, 1011, 1684, 2062, 2349, 2358, 2380, 2762

b.+dür 2128

b.+e 2128

b.+i 1350, 2074

b.+in 938, 1388

b.+ine 1276

b.+lere 1830

b.+lerün 76, 1007, 1474

b.+ün 1010, 1963

b.-i cân 566

b.-i dil 1135

b.-i dil-teng 1250

b.-i gûyâ 1116, 1188, 1950

b.-i hoş-hân 866

b.-i nâle 2328

b.-i şûrîde 234

âşiyân-ı b. 553

feryâd-ı b. 233, 1041

[=35]

bülbülâ: Ey bülbül.

b. 779

[=1]

bülbül-zebân: Bülbül gibi konuşan.

zâtî-i b. 449

[=1]

bülend: (f.s.) Yüksek, yüce.

b. 355, 1879, 2005, 2750

âvâz-ı b. 621, 2509

kasr-i b. 1735

kasr-ı b.-i hüsn 2085

serv-i b. 2569

tâk-ı b. 2222

[=10]

bünyâd: (f.i.) Asıl, esas, temel.

b. 696

b.+ı 819

b.+ını 1933, 2176

[=4]

bürc: (a.i.c.) Kale, hisar çıkıntısı, kule.

b. 1460, 2048

b.+den 1490

b.+dür 71

b.+ine 1192

b.+inün 231

b.-i çarh 2156

b.-i çeşm 1143

b.-i dil 2789

b.-i eflâk 1799

b.-i horşîd-i saâdet 1387

b.-i hum 1619

b.-i hüsn 635, 693, 1328
mâh-ı b.-i behcet 1653
meh-i b.-i sa'âdet 2373
 [=17]
bürrân: (f.s.) Keskin, kesici.
hançer-i b. 1151, 1289
tîg-ı b. 1103
 [=3]
bürüc: (a.i.c.) Kale, hisar
 çıkıntılıları, kuleler.
zât-ül b. 1790
 [=1]
bürüdet: Soğukluk, soğuk olmak,
 hararetsizlik.
b. 1928
 [=1]
bürü-: Sarmak, kaplamak, örtmek.
b.-r 1161, 1841, 2414
 [=3]
büsbütün: Tamamen.
b. 183, 1267, 2784
 [=3]
büt: (f.i.c.) Put.
b.-i çîn 834, 1062
b.-i sîmîn-beden 2006
 [=3]
büt-hâne: Puta tapılan yer.
b.+dür 1935, 2178
 [=2]
büt-şikence:
nigâr-ı b. 537
 [=1]
bütün: Eksiksiz, tam.
b. 281, 1646, 1881, 2219
 [=4]
büyüklen-: Kendini büyük ve üstün
 görmek.
b.-mez 677
 [=1]

C

câ: (f.b.zf.) Yer yer.
c. 2164
 [=1]
câdû: (f.i.) Büyücü.
c.+dur 2549
çeşm-i c. 198, 1032, 1552
gamze-i c. 2425
 [=5]
câhil: (a.s.) Bilimsiz, bilgisiz.
c. 1732, 1952
c.-i hâr 1784
 [=3]
cahîm: (a.i.) Cehennem, tamu.
c. 20
c.+den 1598
c.-i fürkat 634
 [=3]
câiz: (a.s.) İşlenilmesinde cevaz
 olan.
c. 316
 [=1]
câm: (f.i.) Kadeh.
c. 155, 159, 377, 522, 1011,
 1020, 1067, 1479, 1586, 2465, 2561
c.+a 341, 917

c.+ı 1150, 1270, 2003, 2643,
 2746
c.+ın 60
c.+lar 1587
c.+ların 1
c.+un 1523, 2635
c.+unı 1487
c.-ı cihân-nümâ 1162
c.-ı çeşm 2292
c.-ı ecel 323
c.-ı gam 1907
c.-ı gurûr 852
c.-ı ışk 192, 1979, 2151
c.-ı lâ'l 2637
c.-ı mey 555, 1345, 2301
c.-ı mey-i bezm-i elest
c.-ı mey-i mahabbet 398
c.-ı nâb 341, 2740
c.-ı sâfî 1734
c.-ı şarâb 337, 2635
c.-ı zerrîn 338
âfitâb-ı c. 1263
cür'a-i c.-ı leb 2122
humâr-ı c.-ı mezellet 1466,
 2805
şâhid-i c. 213
 [=49]
câme: (f.i.) Elbise.
c. 30, 31, 32, 1696, 2689
c.+dür 1153
c.+ler 2385
c.-i sebz 76
düğme-i c. 797
 [=9]
câmi': (a.i.) İçinde namaz kılınan
 ibâdet yeri.
c.+de 1517
c.+dür 1389
c.+in 1663
c.+ini 397
c.-i cümle 144, 1643
c.-i gülşen 866
c.-i kadr 1048
c.-i kûy 1788
derûn-ı c. 382
menâr-ı c.-i mihnet 1376
 [=11]
cân: (f.i.) Can, ruh; hayat,
 yaşayış.
c. 46, 46, 61, 118, 143, 149,
 160, 175, 180, 199, 227, 262, 268,
 268, 269, 277, 317, 367, 385, 479,
 503, 529, 610, 657, 661, 705, 761,
 827, 917, 921, 963, 1018, 1046,
 1079, 1091, 1091, 1106, 1134, 1135,
 1179, 1179, 1200, 1201, 1214, 1226,
 1265, 1287, 1288, 1324, 1375, 1424,
 1436, 1437, 1440, 1444, 1456, 1502,
 1502, 1527, 1547, 1551, 1551, 1572,
 1578, 1585, 1611, 1612, 1620, 1624,
 1629, 1641, 1642, 1642, 1676, 1677,
 1692, 1706, 1767, 1771, 1771, 1784,
 1876, 1889, 1891, 1907, 1916, 1966,
 1977, 1986, 1995, 2006, 2055, 2117,

- 2119, 2120, 2164, 2221, 2243, 2244,
2273, 2277, 2297, 2321, 2411, 2460,
2470, 2508, 2519, 2585, 2603, 2623,
2631, 2632, 2635, 2642, 2648, 2652,
2652, 2652, 2655, 2701, 2751, 2761,
2793, 2812
c.+a 157, 855, 855, 1497,
1618, 1770, 1770, 1845, 1995, 2210,
2221, 2276, 2653
c.+da 1091
c.+dan 1236
c.+dur 216, 1975
c.+ı 418, 628, 1071, 1269,
1706, 1885, 2010, 2059, 2501, 2677
c.+ıdur 1574
c.+ın 1071, 1135, 1139, 1179,
1196, 2516, 2729
c.+ına 41, 749, 1010, 1017,
1946
c.+ından 465, 1289, 2461
c.+ını 976, 1523, 1605, 2554,
2634
c.+lar 141, 836, 1574, 1750,
2194, 2371, 2511
c.+um 309, 486, 1019, 1029,
1102, 1123, 1196, 1463, 1585, 1677,
1722, 1730, 1828, 1975, 2113, 2115,
2212, 2309, 2395, 2536, 2780, 2802
c.+uma 17, 219, 738, 931,
1072, 1211, 1347, 1506, 1538, 1574,
1614, 1711, 2167, 2728
c.+umda 648
c.+umdadur 1267, 2582, 2681
c.+umdan 1692
c.+umı 216, 268, 385, 494,
591, 710, 1022, 1096, 1326, 1572,
2508
c.+umuz 2732
c.+umuza 1165, 2262
c.+un 45, 1086, 1169, 1877,
2309
c.+una 1463, 2802
c.+unı 2047, 2113
c.-ı âşık: Aşlğın canı. 2579
c.-ı bîmâr: Hastanın canı.
1548
c.-ı şîrîn 188, 323
âlem-i c. 888
andelîb-i c. 1700
âyine-i c. 2351
bezm-i c. 98
bûlbûl-i c. 566
hırz-i c. 2066
kavm-ı c. 2118
levh-i c. 1350
murg-i c. 913
nakd-i c. 225, 1215, 2652
râhat-ı c. 2090
reg-i c. 1265
sayd-ı murg-i c. 2690
sebze-zâr-ı c. ü dil 1617
Skender-i dil ü c. 1162
şehir-i c. 1502
şem'-i c. 577
tabîb-i c. 52, 57, 58, 745,
1323
tabîb-i c.-u dil 18
tabîb-i c. ü dil 738, 1146,
1988
tabîb-i dil ü c. 165
tıfl-ı c. 1153, 1855
tûtî-i c. 1781
yâr-ı c. 2784
Yûsuf-ı c. 1515
Yûsuf-ı c. ü dil 1182
zahm-ı c. 1261
[=284]
cânâ: (f.n.) Ey cân, ey sevgili!
c. 32, 106, 240, 503, 515,
608, 689, 699, 732, 755, 780, 885,
896, 917, 960, 968, 970, 975, 1023,
1101, 1123, 1124, 1157, 1182, 1205,
1214, 1245, 1247, 1293, 1347, 1372,
1541, 1553, 1561, 1626, 1629, 1744,
1792, 1845, 1888, 1963, 1988, 2001,
2034, 2066, 2194, 2202, 2216, 2219,
2239, 2289, 2294, 2309, 2332, 2363,
2376, 2377, 2391, 2419, 2422, 2508,
2511, 2522, 2556, 2582, 2585, 2595,
2609, 2611, 2638, 2674, 2693, 2701,
2779, 2793
[=75]
cânân: (f.s.) Sevgili, gönül
verilmiş.
c. 268, 428, 505, 1183, 1502,
2215
c.+a 473, 838, 2554
c.+dan 262
c.+ıdur 1572
c.+um 1269
c.+umun 1551
c.+un 1169, 1362, 2214, 2306,
2510
c.-ı bî-rahm 105
c.-ı cevher 440
c.-ı lezîz 750
cânib-i c. 430, 1525
çihre-i c. 943, 1683
dîde-i c. 1913
dil-i c. 414
gam-ı lâ'l-i leb-i c. 1911
hat-ı c. 2146
kûy-i c. 2104
lâ'l-i c. 1135
leb-i c. 1110, 2157
mushaf-ı ruhsâr-ı c. 443
nabz-ı c. 1265
ruhsâr-ı c. 1618
rû'yet-i dîdâr-ı c. 1888
temûz-i hecr-i c. 1286
vasf-ı leb-i c. 178
vasf-ı ruh-i c. 888
vuslat-ı c. 753
[=41]
cânâne: (f.s.) Sevgili, gönül
verilmiş.
c.+yi 2444
hâl-i gerden-i c. 1901
leb-i c. 19, 1586

- turra-i c.** 777
[=5]
- cân-bahş:** (f.b.s.) Can veren, hayat başı şlayan.
lâ'1-i c. 2645
leb-i c.+1 146
[=2]
- cân-dâde:** Can verilmiş.
zâtî-i c. 105
[=1]
- cân-fezâ:** (f.b.s.) Can artıran, gönüle ferahlık verici, cana can katıcı.
c. 1319
kelâm-ı c.: Can artıranın sözü. 2321
[=2]
- cânib:** (a.i.) Taraf, cihet.
c. 375
c.+den 244
c.+e 1831
c.+inde 1025
c.-i cânân 430, 1525
c.-i çîn 2327
c.-i kûy 2750
[=8]
- cân-sitân:** Can çıkarıcı, ruh alıcı.
ejdehâ-yi c. 2484
[=1]
- cân-şikâr:** (f.b.s.i.) Can avlayıcı, can alıcı, Azrâil.
peleng-i c.-1 kulle-i kühsâr-ı hüsn 783
şâhbâz-1 c. 782, 1659
[=3]
- câr:** Kadınların, elbisenin üstünde örtündükleri çarşaf.
c.-1 şeb 2414, 2414
[=2]
- cârî:** (a.s.) Cereyan eden, akan, geçen, yürüyen.
nehr-i c. 1374
[=1]
- câriye:** Genç ve iyi hizmet eden kadın.
c. 1862
[=1]
- cârû:** (f.i.) Süpürge.
c. 1763
mânend-i c. 1033
[=2]
- câvidân:** (f.s.) Dâimî kalacak olan, sonrasız, ebedî, bengi.
hayât-1 c. 740, 2783
ömr-i c. 2725
[=3]
- cây:** (f.i.) Yer.
c.+ın 1646
c.-i hatar-nâk 2563
c.-i muayyen 1685
c.-i pend 630
[=4]
- câzib:** Çekici.
c. 376
[=1]
- cazibe:** Çekicilik.
c.+n 424
[=1]
- cebbâr:** (a.s.c.) Cebredici, zorlayıcı, zorba.
c. 986
[=1]
- cebîn:** (a.s.) 1. Korkak, yüreksiz; alçak. 2. Alın.
bedr-i c. 1379, 1387
reşk-i c. 417
[=3]
- cedîd:** Yeni.
c. 683
hayâlât-1 c. 987
[=2]
- cedvel:** (a.i.c.) Düzgün çizgi çizmeye mahsus ağaçtan veya madenden yapılmış âlet.
c. 103
[=1]
- cefâ:** (a.i.) Eziyet, incitme.
c. 57, 207, 451, 960, 1054, 1180, 1741, 1838, 1933, 2176, 2201, 2378, 2378, 2407
c.+dur 865
c.+lar 186, 457, 2614
c.+sı 1740, 1770, 2614
c.+sın 2756
bâr-1 c. 1666
ebr-i c. 164
mimâr-1 c. 2751
rahş-1 c. 1669
sanat-1 cevr ü c. 2506
tîg-i c. 629, 1050
[=29]
- cefâ-gâr:** (a.f.b.s.) Eziyet eden, inciten.
c. 132, 313, 329, 524
[=4]
- cefâ-pesend:** (a.f.b.s.) Acıyı seven.
niğâr-1 c. 629
[=1]
- cefâ-pîşe:** (a.f.b.s.) Zâlim, gaddar.
c. 486, 1455, 1708
[=3]
- cehd:** Azim, gayret, fedakârlık.
c. 161, 163, 2020, 2554
[=4]
- cehennem:** (a.i.) Âhrette günâhkâr kulların gideceği azap yeri, tamu.
c.+de 2172
ayn-1 c. 251
ehl-i c. 904
[=3]
- cehr:** (a.i.) Görünmek, zâhir olmak.
c. 2193
[=1]
- celâl:** (a.i.) Büyüklük, ululuk.
c.+üm 2775
[=1]
- celî:** (a.i.) Bir çeşit yazı.
hatt-1 c. 1415
[=1]

- celîs:** (a.i.) Arkadaş, birlikte oturan.
c.+idür 1412
 [=1]
- cellâd:** İdama mahkûm olanları idam etmeğe vazifeli olan adam.
c. 226, 1131
c.+a 2060
c.+dur 1714
c.+ı 1266, 1302, 1547, 1649, 2658
c.+ını 2055
c.+suz 1151
c.-ı **fürkat** 216
c.-ı **gam** 476
c.-ı **gamze** 1079
c.-ı **müjen** 890
gamze-i c. 537
 [=16]
- cellâd-misâl:** Cellad gibi.
c. 2100
 [=1]
- cellâd-vâr:** Cellad gibi.
c. 2216
 [=1]
- cem:** Hükümdar, şah.
c. 192, 504, 1734, 1960, 2012
 [=5]
- cem':** (a.i.) Toplama, yağma.
c. 1859
 [=1]
- cem'-ârâ:** Her şeyi süsleyen.
şem'-i c. 2605
 [=1]
- cemâl:** (a.i.) Yüz güzelliği.
c.+i 679, 1035, 1421, 1633, 2394
c.+in 2401, 2402
c.+inden 406
c.+ini 1420, 2662
c.+ün 76, 464, 501, 975, 1542, 1570, 1663, 1684, 1972, 2015, 2629, 2785
c.+üni 762
c.-i **dil-ber** 1121, 1973
c.-i **hûr-u gilmân** 1892
c.-i **îd** 733
c.-i **pâk** 2627
c.-i **yâr** 858
c.-i **Yûsuf** 1853
arz-ı c. 721, 733, 2074
bag-ı c. 1377, 1378, 1769, 2157
bahr-i c. 330
bedr-i mir'ât-ı c. 2710
bezm-i c.+ümde 2263
dav'-ı mısâh-ı c. 637
mihr-i c. 2267
mülk-i c. ü hüsn 1656
nûr-i c. 359
nûr-ı c. 1805
subh-ı c. 2689
şâh-ı c. 542, 791
şeh-i şehr-i c. 2369
şevk-i c. 2624
- tecellâ-yı c.** 1989
tûtî-i bag-ı c. 1178
 [=52]
- cemiyyet:** (a.i.c.) Topluluk.
c.+ini 1335
 [=1]
- Cemşîd:** (f.h.i.) Cemşâsb'ın babası.
C.+idür 2506
 [=1]
- cenân:** (a.i.) Kalp, yürek, gönül.
c.+uma 647
 [=1]
- ceng:** (f.i.) Savaş, vuruşma.
c. 629, 1817
c.+e 1024, 1240
c.+i 1251
 [=5]
- ceng-cûy:** Savaş nehri.
yâr-ı c. 629
 [=1]
- cennât:** (a.i.c.) Cennetler, uçmaklar; bahçeler.
c. 2648
 [=1]
- cennet:** (a.i.c.) Dinî inanışlara göre iyilik yapanların, günahsızların öldükten sonra sonsuz mutluluğa kavuşacakları yer, uçmak.
c. 20, 143, 461, 485, 895, 1676, 2367, 2640
c.+den 2748
c.+e 131, 485, 803, 1472, 1598, 1684
c.+i 1473, 1789, 2138, 2138
c.+ün 2325
c.-i **a'lâ** 2576
c.-i **me'vâ** 118
c.-i **vasl** 2323
c.-ül **me'vâ** 1995
bag-ı c. 214, 1576, 1892
feth-i bâb-ı c. 2173
gonca-i c. 1542
güzlâr-ı c. 229
kâşâne-i c. 1765
mücib-i c. 887
reşk-i c. 1831
tâk-ı kasr-ı c.-i hüsn 1310
 [=34]
- cennet-misâl:** (a.b.i.) Cennet gibi güzel.
c. 251
 [=1]
- cerâhât:** (a.i.) Yaradan akan irin.
c. 2800
c.+ün 2800
 [=2]
- ceres:** (a.i.) Çan.
c. 881, 1244, 1983, 2063, 2290
c.+i 2249
 [=6]
- ceres-vâr:** Çan gibi.
c. 2286
 [=1]
- cerr:** Kendine doğru çekmek.

- c. 301
[=1]
- cerrâh:** (a.i.) Yarayı açıp tedavi eden, ameliyat yapan
c. 1261
c.-1 **subh** 1340
[=2]
- cesed:** (a.i.c.) Ölü vücut.
c.+ün 1745
[=1]
- cevâb:** (a.i.c.) Sorulan şeye verilen karşılık.
c. 364, 409, 2103, 2432, 2638
c.+a 2287
c.-1 **merg** 695
c.-1 **telh** 593
[=8]
- cevâhir:** (a.i.) Cevherler, elmaslar, kıymetli taşlar.
c. 1844
[=1]
- cevâhir-bâr:** (a.f.b.s.) Kıymetli taşları saçan, yağdıran.
kilk-i c. 775
[=1]
- cevân:** (f.s.) Genç, taze delikanlı.
c.+um 1807
[=1]
- cevher:** (a.i.c.) Elmas, değerli taş, öz.
c. 12, 66, 68, 286, 286, 759, 786, 790, 1134, 1508, 1516, 1747, 1750, 1800, 2187, 2235, 2361, 2439, 2454, 2500, 2525, 2757
c.+den 759
c.+dür 2636
c.+e 281
c.+in 775
c.+leri 1985
c.+ün 1136, 1637, 2678
c.-i **kalb** 445
c.-i **pend** 517
c.-i **vasl** 1751
cânân-ı c. 440
silk-i c. 1334
[=35]
- cevher-dâr:** (a.f.b.s.) Elmaslı.
tîg-i c. 1951
[=1]
- cevherî:** 1 Mücevherle ilgili.
2. Mücevherli. 3 Öz ile ilgili
c.+ler 1985
c.+ye 1136
[=2]
- cevr:** (a.i.) Haksızlık, eziyet, ezâ, cefâ.
c. 161, 231, 275, 659, 940, 1059, 1096, 1122, 1122, 1123, 1124, 1165, 1165, 1218, 1741, 1770, 1816, 1838, 1855, 2093, 2191, 2201, 2202, 2294, 2333, 2614, 2756, 2756
c.+de 1052
c.+den 2727
c.+e 1639, 2201
- c.+i 1490, 2036, 2209, 2236, 2310
- c.+ün 1460
bâr-ı c. 1228
berg-i c. 1329
hil'at-i c.+ünden 237
kemân-ı c. 1907
libâs-ı c. 2389
sanat-ı c. ü **cefâ** 2506
şemşîr-i c. 1053
tîg-i c. 976
[=46]
- cibâl:** (a.i.c.) Dağlar.
azm-i c. 2104
[=1]
- Cibrîl:** (a.i.) Cebrail, Cebreil.
C.+den 219
per-i C. 1331
[=2]
- cîfe:** Kokmuş et, ölü hayvan, leş.
c.+ye 1597
[=1]
- ciger:** (f.i.) Ciğer, bağır.
c. 358, 2021, 2674
hûn-ı c. 2609
[=4]
- ciger-dâr:** (f.b.s.) Ciğeri olan.
c. 2674
[=1]
- cihân:** (f.i.) Dünyâ, âlem.
c. 242, 251, 605, 606, 680, 768, 781, 807, 824, 1120, 1535, 1635, 1767, 1794, 1802, 1822, 2022, 2027, 2323, 2409, 2417
c.+a 724, 733, 2259
c.+da 539, 641, 796, 804, 944, 1104, 1393, 1641, 1678, 1825, 1884, 1899, 1920, 2202, 2298, 2332, 2408, 2501, 2595, 2790
c.+dan 2056, 2245
c.+dur 603, 1943
c.+ı 79, 204, 878, 947, 967, 973, 979, 1702, 1714, 1770, 1964, 2331, 2537, 2618
c.+un 495, 535, 787, 865, 1425, 1732, 1885, 2744
âlâyiş-i c. 2558
bezm-i c. 159, 439, 442, 1332
dürç-i c. 2719
halk-ı c. 278, 672, 1850
mülk-i c. 633, 1924
sultân-ı c. 2455
şâh-i c. 203
şâh-ı c. 135, 249, 586, 2685
[=87]
- cihân-ârâ:** (f.b.s.) Cihanı, dünyayı süsleyen, bezeyen.
mîhr-i c. 813, 2705
pertev-i mîhr-i c. 69
[=3]
- cihân-bîn:** (f.b.s.) Cihanı, dünyayı gören, Allah.
çeşm-i c. 2325
[=1]

- cihân-efrûz:** (f.b.s.) Cihânı, dünyayı parlatan.
horşîd-i c. 1192
 [=1]
- cihân-gîr:** (f.b.s.) Cihânı, dünyayı zapteden.
c. 1491
âh-ı c. 2633
 [=2]
- cihân-nümâ:** (f.b.i.) Çatının üstünde her yanı gören yüksek taraça.
câm-ı c. 1162
 [=1]
- cihân-sûz:** (f.b.s.) Cihânı yakan (Güneş).
şa'sa'a-i âh-ı c. 2665
 [=1]
- cihân-tâb:** (f.a.b.s.) Dünyaya sıcaklık ve ışık veren.
horşîd-i c. 2080
mihr-i c. 1307, 1558, 1652, 2661
 [=5]
- cihet:** (a.i.c.) Yan, yön, taraf.
c. 1599
c.+den 1599
 [=2]
- cilâ:** (a.i.) Parlatma, parlaklık.
c. 100
 [=1]
- cilâlan-:** Cila sürülmek, parlamak.
c.-ur 2351
 [=1]
- cild:** (a.i.c.) Deri, kap.
c.+in 1442
c.-i zerd-i cism-i bî-tâkât 2696
 [=2]
- cilve:** (a.i.) Kırıtma.
c.-i gülgûn-ı hüsn 1603
 [=1]
- cinân:** (a.i.) Cennetler, uçmaklar, bahçeler.
c. 384, 843
c.+da 1832, 2457
c.+ı 647
bag-ı c. 554
ehl-i c. 1760
kasr-i c. 2644
riyâz-ı c. 1674
seyr-i c. 703
vasf-ı c. 1274
 [=11]
- cinn:** (a.i.) Gözle görünmez, lâtif cisimlerden ibâret bir yaratık.
c. 1839
 [=1]
- cism:** (a.i.c.) Beden, gövde, madde.
c.+e 2812
c.+i 1296, 2199, 2449, 2815
c.+in 1264, 1494
c.+indedür 1267
c.+ine 61
c.+üm 486, 732, 999, 1460, 2014, 2410
c.+ümde 216, 1692, 2508
c.+üme 61, 1019, 1324, 1773, 2655, 2693
c.+ümi 653, 717, 876, 1795, 2078, 2105, 2220, 2781
c.+ümün 1025
c.+ümüz 2492
c.+ümüzde 2653
c.+ün 16
c.+ündedür 2582
c.+üne 2221
c.+üni 1130, 1583, 2214
c.-i hâkî 1029
c.-i hûn-âlûde 1153
c.-i lâtîf 2082
c.-i nâ-tuvân 1691
c.-i pür-zahm 622
c.-i sefîd-i mehd 1256
c.-i sîmîn 133
c.-i uryân 2679
c.-i zerd 1699
cild-i zerd-i c.-i bî-tâkât 2696
 [=51]
- civân:** (f.s.) Genç, taze.
c. 784
 [=1]
- civân-merd:** (f.b.i.) Genç adam.
c. 664
 [=1]
- Corcis:** Taberi tarihine göre: İsbâ Aleyhisselâmdan sonra gelmiş ve Filistin'de yaşamış ve onun şeriatı ile amel etmiş olan bir peygamberdir.
C. 180
 [=1]
- Corcis-sıfat:** Corcis'e benzeyen, Corcis gibi.
C. 1109
 [=1]
- cömerd:** Eli açık, ikramcı, kerem sahibi.
c. 661
 [=1]
- cû:** (f.i.) akarsu, ırmak, çay.
c. 263, 2621
 [=2]
- cûr'adân:** Tek yudumluk.
c.-ı nazm 810
c.-ı sîne 1254
 [=2]
- cûş:** (f.i.) Coşma, kaynama.
c. 932, 1023
 [=2]
- cûy:** (f.i.) Nehir, akarsu, ırmak.
c.+lar 49
c.+un 1401, 2161
c.-i dil 1619
c.-i ışk 394
leb-i c. 1342
 [=6]
- cübbe:** (a.i.c.) Sarıklı din adamlarıyla bazı yaşlı kimselerin giydikleri uzun üstlük.

c.+ler 2682
c.+n 447
c.+si 1461
c.+sin 30
 [=4]
cüdâ: (f.s.) Ayrı, ayrı düşmüş,
 ayrılmış.
c. 35, 35, 36, 37, 38, 38,
 39, 40, 41, 157
c.+m 157
 [=11]
cümle: (a.i.c.) Bütün, hep, birikiş.
c. 145, 148, 249, 293, 372,
 376, 540, 574, 575, 618, 631, 680,
 733, 767, 962, 973, 979, 1101, 1214,
 1237, 1535, 1623, 1646, 1766, 1768,
 1771, 1796, 1802, 1854, 1987, 2158,
 2194, 2331, 2420, 2450, 2511, 2553,
 2649, 2672
c.+den 138, 2235
c.+si 609
c.+sinde 1959
c.-i dendân 419
c.-i mahbûb 504
câmi'-i c. 144, 1643
 [=47]
cümleten: (a.zf.) Bütün, hep, hep
 birlikte.
c. 1583, 2048
 [=2]
cünbiş: (f.i.) Kımlıdanma, hareket.
c.+i 2100
c.+ümi 1621
 [=2]
cünd: (a.i.c.) Asker; asker
 topluluğu.
c.+ün 88
c.-i şitâ 2764
 [=2]
cünûn: (a.i.) Delirme, çıldırma,
 delilik.
c. 2077
bag-ı c. 234
 [=2]
cür'a: (a.i.) Yudum, içim.
c. 2366
c.+sına 2642
c.-i câm-ı leb 2122
c.-i çeşme-i hayvân 1613
 [=4]
cür'et: Yiğitlik, cesaret,
 korkmayarak ileri atılmak.
c. 1924
 [=1]
cürm: (a.i.c.) Suç.
c. 672, 812, 1356, 1736, 1929
 [=5]
cüst: (f.i.) Arama, araştırma.
c. 263, 2621
 [=2]

Ç

çâbü: Çabuk, hızlı.
ç.+lere 828
şehsuvâr-ı ç.-i ser-keş 2703
 [=2]

çâbü: Hızlı süren binici.
ç. 736, 998, 1602
ç.+um 1936, 2179
 [=5]
çâder: (bkz.) Çadır.
ç.+ün 236
 [=1]
çadır: Keçe, deri, kıl dokuma, sık
 dokunmuş kalın bez veya plastik
 maddelerden yapılarak direklerle
 tutturulan, taşınabilir barınak,
 çerge, oba, otağ.
ç. 974
 [=1]
çag: Çağ, zaman dilimi, vakit
ç. 153, 153, 153, 153, 1159,
 1159
ç.+ıdur 1398
 [=7]
çagır-: Çağırarak, birinin gelmesini
 kendisine yüksek sesle söylemek,
 seslenmek.
ç.-ıb 1094
 [=1]
çagla-: Su, köpürerek ve ses
 çıkararak coşkun bir biçimde akmak.
ç.-r 918, 932, 2599
 [=3]
çâh: (f.i.) Kuyu, çukur.
ç.+ını 650
ç.+lar 1182
ç.-ı gam 752, 1515
ç.-ı zenahdân 147, 501
ka'r-ı ç.-ı gussa 304
 [=7]
çâk: (f.i.) Yarık, yırtık.
ç. 78, 79, 608, 845, 1096,
 1408, 1560, 1649, 1779, 1791, 1834,
 2004, 2227, 2246, 2385, 2436, 2658,
 2682
ç.-i giribân 569
 [=19]
çak-: Vurarak sokup yerleştirmek.
ç.-dılar 1438
ç.-ım 1438
 [=2]
çâker: (f.i.) Kul, köle, câriye,
 yavaşma.
ç. 2320
 [=1]
çal-: 1. Başkasının malını gizlice
 almak, aşırarak, hırsızlık etmek. 2.
 Vurarak veya sürterek ses çıkarmak.
ç. 2215
ç.-ar 1712, 2041, 2045, 2063
ç.-arsa 2037
ç.-dum 468
ç.-ub 1827, 2054, 2418
 [=10]
çalık: 1.Çarpık 2. Aceleci,
 sabırsız.
ç. 1573
 [=1]

çan: İçinden sarkan tokmağının kenarlara vurmasıyla ses çıkaran madenden araç, kampana.

ç.+ına 106
[=1]

çanak: Toprak, metal vb. bir maddeden yapılmış yayvan, çukurca kap.

ç. 1450
[=1]

çâpük-süvâr: Hızlı süren binici.

ç. 1380, 1589
şeh-i ç. 196, 2542
[=4]

çâr: (f.s.) Dört.

ç. 1312
[=1]

çâre: (f.i.) Yardım, ilâç, tedbir.

ç. 18, 85, 135, 165, 418,
738, 1217, 1357, 2103, 2462
ç.+ler 1026
ç.+si 1026
[=12]

çâr-ebri:

ç. 1607
[=1]

çarh: (f.i.) 1. Felek, gök. 2. Tekerlek.

ç. 218, 274, 357, 403, 576,
576, 577, 578, 579, 580, 581, 582,
582, 584, 912, 1171, 1241, 1381,
1500, 1803, 2528
ç.+a 1015, 1242, 1401, 1719,
1867, 2046, 2053, 2054, 2057, 2161,
2484

ç.+da 1340
ç.+dan 463
ç.+ı 635, 1800, 2355
ç.+inde 1484
ç.+uma 1305
ç.+un 266, 271, 398, 980,
1338, 1841

ç.+una 1483
ç.-ı atlas 793, 1484, 1823
ç.-ı bî-karâr 1658
ç.-ı bî-şebât 481
ç.-ı gaddar 1941
ç.-ı hûn-hâr 1726
ç.-ı kej-reftâr 1224
ç.-ı kej-rev 1890
ç.-ı muhît 2
ç.-ı pîrûz 1190
ç.-ı pür-encüm 1363
ç.-ı ser-keş 624
ç.-ı tasi' 1391
ç.-ı zâlim 1059
bürc-i ç. 2156
dâmân-ı ç.-ı atlas 636
kal'a-i ç. 1698, 1946
kubbe-i ç. 2651, 2723
menâr-i ç. 2509
mir'ât-ı ç. 2399
neccâr-ı ç. 583
[=70]

çarha: Ordunun ilerisinde bulunan askerlerin yaptıkları tâlim.

ç.+ya 1869
[=1]

çarhî: Felekle, gökle ilgili.

ç. 1240, 2097
[=2]

çâr-pâre: (f.b.s.)Dört parça.

ç. 2054
[=1]

çâr-sâ: Dört gibi, dörde yakın.

ç. 485
[=1]

çâr-sûy: (f.b.i.) 1. Dört taraf, dört tarafı olan şey. 2. Çarşı, pazar.

ç.-i dehr 808
[=1]

çâr-şeb: (f.b.i.) Dört gece.

meh-i ç. 2414
[=1]

çâşnî: (f.i.)1.Çeşni, lezzet, tad. 2.Yemeğin tadına bakmak için ağza alınan miktar, tadımlık.

ç.-i derd-i derd-mend 627
[=1]

çat-: Kızmak, kaşlarını çatmak.

ç.-ub 2079
[=1]

çayır: Çok gürültü koparmak.

(İkileme olarak kullanılır.)

ç. 1194, 1194
[=2]

çeh: (f.i.) Kuyu.

ç.-i Bâbil 1645
ç.-i rasad 650
ayn-ı ç.-i Zemzem 867
[=3]

çek-:1. Bir şeyi tutup kendine veya başka bir yöne doğru yürütmek. 2. Güç

durumlara dayanmak,
katlanmak.

ç. 103, 1020, 2561
ç.-di 356, 527, 608, 777,
884, 1498, 1518, 1846, 2528, 2743
ç.-diler 2484, 2484, 2485,
2486, 2487, 2488
ç.-dügüm 623, 927, 2708
ç.-dügün 1424
ç.-dügünü 1124
ç.-dükce 550
ç.-düklerüm 129
ç.-düm 186, 1102, 1467, 1537
ç.-dün 230
ç.-en 505, 1907
ç.-er 629, 1666, 2423, 2423,
2424, 2425, 2426, 2427
ç.-erken 2322
ç.-me 1581, 2561, 2634
ç.-medi 207, 424
ç.-mege 1228
ç.-mek 231, 1357, 2147
ç.-mez 2507
ç.-mezem 1341

- ç.-miş** 2369
ç.-mişler 1970, 2379
ç.-se 1924
ç.-sem 383
ç.-üb 472, 1571, 1981, 2603, 2634
 [=63]
çekdür-: Çekme işini yaptırmak.
ç.-di 1665
 [=1]
çekil-:1. Çekme işi yapılmak. 2. Bir işten, bir görevden kendi isteğiyle ayrılmak.
ç.-ür 383
ç.-ürken 437
 [=2]
çekiş: Çekme işi.
ç.+üm 1812
 [=1]
çekiş-: 1. İki yönünden karşılıklı çekmek. 2. Üstün gelmek için karşılıklı çabalamak.
ç.-mişler 1847
 [=1]
çekişli: Üstün gelmek için karşılıklı çabalayan kişi.
ç. 345
 [=1]
çemen: (f.i.) Yeşil ve kısa otlarla örtülü yer, çimen.
ç. 1014, 1151, 1457, 2669
ç.+de 762
ç.+i 868
 [=6]
çendân: Gerçi, her ne kadar.
ç. 1895
 [=1]
çenesüz: Çok konuşmayan.
ç.+dür 1116
 [=1]
çeng: (f.i.) Kanuna benzer, dik tutularak çalınır bir çeşit saz.
ç. 426, 2000, 2199, 2532
ç.+inde 936
ç.+ini 2054
ç.+ümde 1623
ç.+üne 1009
ç.-i gam: Gam sazı. 877
ç.-i ruh-efzâ 2000
 [=10]
çep: (f.i.) Sol.
ç. 306
 [=1]
çerâg: (f.i.) Fital, mum.
ç. 98, 1258
ç.+ı 981, 1920, 1920, 2267, 2707
ç.+ıdır 1395
ç.+ından 1317
ç.-ı encüm 2398
ç.-ı vuslat 217
 [=11]
çeşm: (f.i.c.) Göz.
ç. 1991, 2049
ç.+e 1056, 1528
ç.+i 484, 2093, 2225, 2339, 2379, 2808
ç.+idür 271
ç.+ine 1292
ç.+inün 1768
ç.+üm 65, 835, 916, 1373, 1543, 1704, 2464, 2778
ç.+ümde 1528
ç.+ümden 1494, 2181
ç.+üme 65, 876, 2584
ç.+ümün 104, 1074, 1353
ç.+ün 151, 272, 968, 1082, 1086, 1233, 1283, 1565, 2540
ç.+ünden 897
ç.+üne 9
ç.+ünle 119
ç.-i bîmâr 284, 1313
ç.-i cādû 198, 1032, 1552
ç.-i cihân-bîn 2325
ç.-i giryân 1204, 1537, 2398
ç.-i güher-pâş 1837
ç.-i hâb-âlûd 310
ç.-i hâb-âlûde 1912
ç.-i Hayder-ceng 1553
ç.-i mest 372, 2331
ç.-i nigâr 833
ç.-i pür-eşk 902
ç.-i sahhâr 1311
ç.-i sermest 1563
ç.-i şâhid-bâz 1281
ç.-i zâtî 1346
âhû-yi ç.-i şîr-gîr 2788
bürc-i ç. 1143
câm-ı ç. 2292
çeşme-i ç. 590
çeşme-sâr-ı ç. 1582
ebr-i ç. 1352
eşk-i ç. 876, 1140, 1487
evsâf-ı ç.-i dil-ber 1158
gûşe-i ç. 1533
hışm-i ç. 228
kâse-i ç.+üm 1354
manzara-i ç. 2350
merdüm-i ç. 1277, 2476
mîrrih-i ç. 182, 1266
möhre-i billür-i ç. 100
nûr-i ç.-i âlem 37
nûr-ı ç. 1535
perde-i ç. 100
sanat-i ç. ü leb 1551
 [=86]
çeşme: (f.i.) Musluklu su haznesi, pınar, su kaynağı.
ç.+dür 1543
ç.+si 1685
ç.-i çeşm 590
ç.-i hayvân 19, 305, 740, 1291, 1990, 2120
ç.-i hayvân-leb 1996
ç.-i leb 1862
âb-ı ç.-i hayvân 966, 1758, 1777
cür'a-i ç.-i hayvân 1613
 [=15]

çeşme-sâr: (f.b.s.) Çeşmesi bol olan yer.

ç.+ıdur 1373
ç.-ı gussa 926
ç.-ı çeşm 1582
[=3]

çetr: (f.i.) Çadır, gölgelik veya gece.

ç.-i hümâyûn 2685
sâye-i ç.-i hümâyûn 170
[=2]

çevgân: (f.i.) Cirit oyununda atlıların birbirine attıkları değnek.

ç.+ıdur 1500
[=1]

çevir-:1. Çevirmek, Bir şeyin yönünü değiştirmek. 2. Yönetmek, idare etmek.

ç.-di 2743
[=1]

çevre: Bir şeyin yakını, dolayı, etraf.

ç. 1018, 1255
ç.+m 1457, 2669
ç.+sin 966, 2365
ç.+sinde 271, 619, 1107
[=9]

çevür-:1. Çevirmek, Bir şeyin yönünü değiştirmek. 2. Yönetmek, idare etmek.

ç.-di 394
ç.-miş 1207
[=2]

çıbug: Çubuk, değnek biçiminde ince, uzun ve sert olan şey.

ç. 1868
[=1]

çık-:1. İçeriden dışarıya varmak, gitmek. 2. Elde edilmek, sağlanmak, istihsal edilmek.

ç. 554, 1236, 2282
ç.-a 53, 203, 324, 380, 1293
ç.-an 942
ç.-ar 268, 849, 1029, 1204, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1293, 1316, 1316, 1317, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1502, 1612, 1660, 1790, 1856, 2025, 2096, 2321, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2505

ç.-ardı 921
ç.-arubdur 1739
ç.-dı 115, 318, 620, 1728, 1730, 1730, 2359, 2564
ç.-dugunca 405
ç.-dukca 1255, 1841
ç.-madı 2676
ç.-mak 2774
ç.-maz 2322
ç.-miş 552, 2195, 2512
ç.-mişdur 2085
ç.-sa 1432
ç.-ub 90, 597, 1799
ç.-ubdur 470

[=70]

çıkagel-: Beklenmedik bir zamanda gelmek

ç.-se 601
[=1]

çıkâr-: Birinin veya bir şeyin çıkmasını sağlamak, çıkmasına sebep olmak.

ç.-dukca 967
ç.-dum 1665
ç.-dun 786
ç.-maga 628
ç.-mişdur 791, 1365, 2619
ç.-ub 1103, 1518
[=9]

çın: Omuz.

ç. 1238
[=1]

çınâr: İki çeneklilerden, 30 metreye kadar uzayabilen, gövdesi kalın, uzun ömürlü, geniş yapraklı bir ağaç.

ç.+un 2750
[=1]

çınrat-: Çınlatmak, ses çıkartmak, şingirdatmak.

ç.-dılar 881
[=1]

çırp-: İki şeyi birbirine çarpmak.

ç.-ub 2418
[=1]

çifte: İki bir arada bulunan veya ikili.

ç. 1999
[=1]

çignet-: Çiğneme işini yaptırmak.

ç.-dün 1605
ç.-sün 1380
[=2]

çihâr: (f.s.) Dört.

ç. 7
[=1]

çihre: (f.i.) Yüz, surat.

ç. 2367
ç.-i cânân 943, 1683
ç.-i gül-ren 1552
ç.-i gül-reng 1250
levh-i ç. 915
[=6]

çîn: (f.i.) 1. Kıvrım, büküm, çatıklık. 2. Çin.

ç. 290, 1062, 1062, 1379, 1866, 2646, 2646
ç.+e 290
ç.+i 2037, 2586
ç.+ün 2204
ç.-i zülf 1100
büt-i ç. 834, 1062
cânib-i ç. 2327
halk-ı ç. 290
mülk-i ç. ü Mâçin 2326
[=17]

çinâr: İki çeneklilerden, 30 metreye kadar uzayabilen, gövdesi kalın,

uzun ömürlü, geniş yapraklı bir ağaç.

ç. 772, 1592

ç.+un 1108

[=3]

çog: Çok, sayı, nicelik, değer, güç, derece vb. bakımından büyük ve aşırı olan, az karşıtı, aşırı biçimde.

ç. 126, 151, 1740

[=3]

çok: Sayı, nicelik, değer, güç, derece vb. bakımından büyük ve aşırı olan, az karşıtı, aşırı biçimde.

ç. 166, 186, 186, 232, 356,

384, 392, 455, 503, 523, 672, 720,

777, 876, 943, 1020, 1021, 1026,

1094, 1102, 1431, 1490, 1518, 1845,

1912, 1920, 1935, 2062, 2087, 2101,

2178, 2202, 2202, 2272, 2407, 2407,

2473, 2554, 2569, 2614, 2614

ç.+dan 216

ç.+dur 319, 626, 829

ç.+lar 2614

[=46]

çoklug: Sayı ve ölçü yönünden çok olma durumu, çoğul, kesret, teklik karşıtı.

ç.+ı 2757

[=1]

çök-: 1. Bulunduğu düzeyden aşağı inmek, çukurlaşmak. 2. Oturmak, birdenbire oturmak.

ç.-di 2601

ç.-elüm 675

ç.-üb 2003

[=3]

çöp: Saman inceliğinde herhangi bir sap, dal veya tahta parçası.

ç. 486

ç.+e 486

[=2]

çöz-: Düşümlü, bağılı veya sarılı bir şeyi açmak.

ç.-diler 2076

ç.-üb 919

[=2]

çûb: Ağaç değnek, sopa.

ç.+lar 1929

[=1]

çukurlan-: Çukur durumuna girmek veya çukurlu olmak.

ç.-dı 2524

[=1]

çul: Genellikle kıldan yapılmış kaba dokuma.

ç.+da 793

ç.+dur 236

ç.+ıdur 793

[=3]

çü: Gibi.

ç. 611, 747, 766, 1946

[=4]

çün: Çünkü.

ç. 86, 122, 123, 180, 252,

294, 329, 340, 344, 387, 394, 662,

761, 965, 1268, 1685, 1771, 1782,
1983, 2002, 2036, 2072, 2075, 2092,
2105, 2153, 2548, 2747, 2783

[=29]

çünbiş: Güldürü, şaka, eğlence.

ç.+ı 2489

[=1]

çünki: Şundan dolayı, şu sebeple.

ç. 1351, 2000, 2266, 2686

[=4]

çünkim: Çünkü.

ç. 313, 575, 2639

[=3]

çüst: Çevik, çabuk hareketli.

ç. 420

[=1]

D

da: Bağlaç.

d. 581, 669, 887, 924, 1423,

1481, 1906

[=7]

dâd: (f.i.) Adalet, doğruluk, ihsan.

d. 213, 710, 1096

d.+ı 593

d.+ını 543, 1911

[=6]

dag: (f.i.) 1. Yerkabuğunun

çıkıntılı bölümleri, dağ. 2. Yanık yarası.

d. 1769, 1886, 2693

d.+ı 1922

d.+lar 920, 923, 931

d.+lara 2466

d.+lardan 1018

d.+lardur 1348

d.+larla 2493

d.-ı dil 358

[=12]

dağıt-: Toplu durumda bulunanları birbirinden uzaklaştırmak veya ayırmak.

d.-ur 1340, 2368

[=2]

dagla-: Akan kanı dindirmek veya hasta bölümleri ortadan kaldırmak için vücudun bir yerini kızdırılmış bir metal araçla yakmak.

d.-r 925, 953

[=2]

Dahhâk: İran'da eski tarihte yaşamış çok zâlim bir hükümdarın adı.

D. 2229

[=1]

dahi: Bağlaç.

d. 21, 22, 26, 68, 107, 297,

300, 422, 479, 499, 639, 958, 983,

1112, 1166, 1166, 1201, 1213, 1257,

1297, 1434, 1509, 1614, 1814, 1818,

1845, 1874, 1982, 2244, 2330, 2341,

2577, 2676, 2721, 2726, 2729, 2795

[=37]

dâhil: İç, içeri.

d. 533, 535

[=2]

dâim: (a.s.) Devamlı, sürekli.

- d.** 12, 1027, 1954, 2213, 2615
[=5]
- dâimâ:** (a.zf.) Her vakit.
d. 105, 176, 178, 178, 179, 180, 181, 182, 209, 211, 820, 949, 1350
[=13]
- dâire:** (a.i.c.) Çember.
d. 1235
d.+den 1867
d.+nün 770
[=3]
- dak-:** Takmak, Bir şeyi başka bir yere uygun bir biçimde tutturmak, iliştirmek, geçirmek.
d.-dı 562
d.-dılar 864
d.-dum 2217
[=3]
- dâl:** (a.ha.) 1. İki büklüm olmuş olan, kambur. 2. Osmanlı alfabesinin onuncu harfi.
d.+i 1277
d.+ler 2542
d.-i devlet 833, 1380
d.-ı devlet 228
[=5]
- dâll:** Delil olan, delâlet eden. yol gösterici.
d. 2560
[=1]
- dâmân:** (f.i.) Etek.
d.+ı 448
d.-ı çarh-ı atlas 636
d.-ı lûtf 1627
[=3]
- dâmen:** (f.i.) Etek.
d.+i 1161, 1489
d.+lerümi 1115
d.+üm 1582
d.+ünde 2768
[=5]
- dâmen-veş:** Etek gibi.
d. 2004
[=1]
- dâmgeh:** (f.b.i.) Tuzak kurulan yer.
d.-i hâdise 765
[=1]
- dânâ:** (f.s.c.) Bilen, bilici, bilgiç.
d. 6, 819, 2138
d.+dur 1428
[=4]
- dâne:** (f.i.) Tane, tohum, çekirdek.
d. 360, 597, 739, 1042, 1367, 1402, 1900, 1982, 2162, 2255, 2434
d.+dür 1900, 1904, 1937, 2180
d.+ler 2436, 2551, 2604, 2604
d.+ye 2138
d.-i encüm 435
d.-i eşk 916
[=22]
- dâr:** (a.i.c.) 1. Ev. 2. Yer. 3. Yurt.
d.-ı dil 548, 2630
- d.-ı dünyâ** 303, 819
d.-ı kûy-i dil-ber 2173
[=5]
- Dârâ:** Eski Fars hükümdarlarından dokuzuncusu Keykubat'ın bir ismi.
D. 154
[=1]
- darb:** (a.i.c.) Dövme, vurma.
d.+ın 652, 2607
d.+ını 2374
d.-ı dest 2503
d.-ı elem 588
d.-ı seng 549
[=6]
- dart-:** Bir şeyin birim cinsten ağırlığını bulmak.
d.-asın 1476
[=1]
- Dâr-üs-Selâm:** 1. Cennet. Selâmet ve eminlik yeri. 2. Bağdatın eski ismi.
D. 160, 634
D.+ı 818
[=3]
- dâr-üs-sürûr:** (a.b.i.) Sevinç ve mutluluk yeri.
d. 1733
[=1]
- dâr-üş-şifâ:** (a.b.i.) Şifâ yurdu, sağlık yurdu.
d. 1359, 1495, 1891, 2638
d.-yi kûy 896
d.-yi kûy-i dilber 778
d.-yi vasl 539
gûşe-i d. 2606
[=8]
- dâs:** Genellikle içine sulu şeyler konulan metal vb.nden yapılmış kap
d. 1295
[=1]
- dâsitân:** (f.i.) Destan, epope, hikâye, masal.
d. 2109
d.+um 1857
[=2]
- dav':** Şule, ziya, ışık.
d. 983
d.-ı mısbâh-ı cemâl 637
[=2]
- da'vâ:** (a.i.c.) Şikâyetçi olarak mahkemeye başvurma.
d. 119, 2142
d.-yi ışk 1757
d.-yı ışk 1247
[=4]
- dâvet:** (a.i.) Çağırma, çağrı.
d. 782
[=1]
- dâyim:** (a.s.) Devamlı, sürekli.
d. 1167, 1216, 1352, 1416, 1431, 1556, 1597, 1599, 1679, 1743, 1744
[=11]
- dâyimâ:** (a.s.) Devamlı, sürekli.
d. 1098, 1230, 1253, 1355, 1703, 1797, 2030, 2510, 2674

[=9]
de: Bağlaç.
 d. 357, 468, 633, 1105, 1999, 2122, 2217, 2221, 2360, 2412, 2589
 [=11]
de-: Söylemek, söz söylemek.
 d.-r 754, 2631
 d.-rler 1565
 d.-rlerin 1583
 d.-yen 2066
 [=5]
debîr: (f.i.) Kâtip, yazıcı.
 d.-i **derd** 1415
 [=1]
debret-: Hareket ettirmek, kımıldatmak.
 d. 1781
 d.-ür 2518
 [=2]
def': (a.i.) Öteye itme, savma, savulma.
 d. 470, 1511, 1867
 [=3]
defter: (a.i.c.) Genellikle hafif bir kapak içerisinde, yazı yazmak için bir araya tutturulmuş kağıt yaprakları.
 d. 1971
 d.+ini 1119
 d.-i **dürr** 1058
 d.-i **nâm-i şerîf** 1980
 d.-i **ömr** 2734
 [=5]
def'î: Hemen, bir anda.
 d. 1184, 1220, 1596, 1815, 1815, 2067, 2079, 2103, 2153, 2610, 2710
 [=11]
deg-: 1. Değmek, Aralık kalmayınca kadar birbirine yaklaşmak, dokunmak, temas etmek. 2. Karşılık olmak.
 d.-düm 61
 d.-e 1704
 d.-er 515, 1030, 1044, 1074, 1155, 1746, 2066, 2219, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2545, 2784
 d.-erse 1045
 d.-me 168, 2221, 2223
 d.-mede 61
 d.-memek 750
 d.-miş 591, 1585
 d.-mişken 1015
 [=26]
degdür-: Değmesini sağlamak, değmesine yol açmak.
 d.-me 133
 [=1]
degil: İsim cümlelerinde yükleme veya başka öğelere olumsuzluk anlamı veren kelime.
 d. 862
 [=1]
degin: Bir işin, bir durumun sona erdiği zamanı veya yeri gösterir.
 d. 1416, 2120

[=2]
degirmen: İçinde öğütme işi yapılan yer.
 d. 578, 1305, 2053
 d.+ler 1061
 [=4]
degül: Değil, İsim cümlelerinde yükleme veya başka öğelere olumsuzluk anlamı veren kelime.
 d. 12, 41, 62, 316, 512, 540, 643, 1129, 1191, 1208, 1231, 1268, 1338, 1415, 1417, 1504, 1603, 1632, 1680, 1710, 1894, 2188, 2361, 2529, 2695
 d.+dür 57, 498, 499, 819, 900, 1369, 1429, 1501, 1531, 1791, 1900, 2507, 2549, 2708
 d.+se 1757
 d.+sin 452
 [=41]
dehân: (f.i.) Ağız.
 d.+ı 1075
 d.+ıdur 1362, 1538
 d.+ın 2519
 d.+ına 482
 d.+um 1725
 d.+umdan 2025
 d.+un 1399, 2065, 2159, 2448, 2777
 d.-ı **lûtf** 40
vasf-ı d. 2205
 [=14]
dehen: (f.i.) Ağız.
 d. 899
 d.+ı 2118
 [=2]
dehr: (a.i.c.) 1. Dünyâ. 2. Zaman, devir.
 d. 304
 d.+ün 2039
 d.-i **acûze** 2129, 2131
 d.-i **dûn** 2191, 2298, 2628
 d.-i **Ehremen** 2313
 d.-i **pîre-zen** 830
 çâr-sûy-i d. 808
 misâl-i d. 2191
 safâ-yi d. 1732
 [=12]
dek: (e) Kadar, gibi bir işin sona erdiği noktayı veya zamanı anlatan kelime.
 d. 199, 278, 310, 538, 980, 1683, 1775, 1851, 1858, 2598
 [=10]
dekâyik-dân:
 d.+lar 2101
 [=1]
del-: Delik açmak, delik duruma getirmek.
 d.-di 1662
 d.-er 2469, 2710
 d.-erem 1942
 d.-mek 2630
 d.-üb 1764
 [=6]

- deli:** Aklını yitirmiş olan, akli dengesinin yitirmiş olan, mecnun.
d. 22, 316, 885
d.+dür 1739
 [=4]
- delilük:** Aklını yitirme hali.
d. 2413
 [=1]
- delin-:** Delme işi yapılmak.
d.-di 1065, 1534
d.-miş 125
d.-üb 1511
 [=4]
- dellâl:** Tellâl, satılacak şeyi satan, alıcı ile satıcı arasında vasıta olan.
d.+ler 2692
 [=1]
- delü:** Deli, aklını yitirmiş olan, akli dengesinin yitirmiş olan, mecnun.
d.+sidür 1414
d.+yin 717
 [=2]
- delükanlu:** Çocukluk çağından çıkmış genç erkek.
d. 126, 1529
d.+dur 1818
 [=3]
- dem:** 1. Nefes. 2. İçki. 3. An, vakit.
d. 15, 51, 84, 123, 149, 253, 268, 345, 350, 411, 412, 578, 772, 835, 896, 938, 945, 964, 964, 969, 980, 980, 1013, 1050, 1050, 1057, 1070, 1103, 1148, 1181, 1205, 1211, 1257, 1260, 1260, 1261, 1291, 1295, 1303, 1323, 1352, 1374, 1430, 1486, 1489, 1502, 1528, 1577, 1581, 1599, 1618, 1649, 1694, 1694, 1732, 1732, 1761, 1809, 1842, 1850, 1896, 1897, 2030, 2030, 2042, 2043, 2052, 2115, 2238, 2243, 2244, 2319, 2497, 2497, 2500, 2501, 2505, 2516, 2535, 2597, 2597, 2633, 2658, 2765
d.+de 572, 743, 770, 1022, 1889, 2244, 2790
d.+den 1529
d.+dür 553, 835
d.+i 1884, 1916, 1939, 2183, 2479
d.+idür 301, 607, 1781
d.+inde 643, 1036, 1996, 2059
d.+ler 1132, 2278, 2497
d.+lerde 1667
d.+lerdür 2573
d.+ün 1627
d.-i ahmer 2181
d.-i fürkat 1132, 1297
d.-i kurbân 1754
d.-i nakd 1476
d.-i pîrûz 1190
d.-i sa'd 1150
d.-i subh 2620
d.-i sûr 851
- d.-i sûzân** 1498
d.-i şâdî 1189
d.-i tûfân 2714
d.-i zevk-u safâ 1191
kesret-i d. 1912
 [=126]
- dem-â-dem:** (f.zf.) Her vakit, sık sık.
d. 1017, 1381, 1658, 1662, 1755, 1912, 2027, 2040, 2239, 2534, 2621
d.+dür 13
 [=12]
- dem-âlûd:** (f.b.s.) Nefesi karışmış.
d. 2781
 [=1]
- dem-be-dem:** (f.b.zf.) Vakit vakit, dâimâ.
d. 38, 130, 777, 849, 916, 918, 1300, 1302, 1349, 1355, 1608, 1775, 1969, 2190, 2269, 2380, 2399, 2467, 2604, 2708
 [=20]
- dem-beste:** (f.b.s.) Nefesi bağlanmış.
d.+dür 2490
 [=1]
- dem-sâz:** (f.b.s.) Arkadaş, dost; sırdaş.
d. 282, 877, 2045, 2199
d.-i za'f 2684
 [=5]
- demün:** Az önce.
d. 2115
 [=1]
- demür:** Demir, bir element.
d. 1945, 2260
d.+den 313, 889, 1244, 1550, 1801, 2248, 2721
 [=9]
- dendân:** (f.i.) Diş (ağızda bulunan).
d.+ı 1119, 2437, 2525
d.+ıdur 1497
d.-i dil-ber 1618
aks-i d. 790, 2691
cümle-i d. 419
vasf-i d.-i nigâr 759
 [=9]
- dendâne:** (f.i.) Diş tanesi.
d.+dür 1931, 2174
 [=2]
- deng:** (f.s.) Hayran, şaşkın, ahmak, sersem.
d. 960, 2561
 [=2]
- denî:** (a.s.) Alçak, rezil, soysuz.
dünyâ-yi d.: Alçak, değersiz dünya. 6
 [=1]
- deniz:** Yerkabuğunun çukur bölümlerini kaplayan birbiriyle bağlantılı tuzlu su kütlesi.
d. 5, 1568
d.+ler 2598

- [=3]
denlü: Denli.
d. 205, 222, 329, 482, 527, 830, 832, 923, 971, 998, 1028, 1137, 1244, 1798, 1850, 1936, 2148, 2179, 2595, 2610
 [=20]
dep-: 1. Hayvan, ayağıyla vurmak. 2. Üzerine basarak sıkıştırmak.
d. 2749
d.-er 2749
 [=2]
depe: Bir şeyin en üstteki bölümü.
d.+si 542, 2738
 [=2]
depele-: 1. Ayakları altında ezmek. 2. Bozguna uğratmak, hırpalamak.
d.-rsin 1744
 [=1]
depiş-: 1. Birbirini tepmek. 2. İtişip kakışmak.
d.-ür 1817
 [=1]
depredici: Harekete geçirici.
d. 2793
 [=1]
depren-: Kımıldamak, hareket etmek, sarsılmak.
d.-ür 306
 [=1]
depreşdür-: Harekete geçirmek.
d. 1807
 [=1]
depret-: Başka bir kimseyi veya başka bir nesneyi hareket ettirmek.
d.-se 2517
d.-üp 1023
d.-ür 2516, 2516, 2517, 2519, 2520
 [=7]
der: (f.e.) 1. -de, içinde. 2. Kapı.
d. 1130
d.+lerle 2697
d.-i kasr 2625
d.-i meyhâne 1936, 2179
kebk-i d. 1785
 [=6]
der-âgûş: (f.b.i.) Kucaklama, sarma.
d. 1914, 2412, 2440, 2451
 [=4]
der-bân: (f.b.s.) Kapıcı, kapıya bakan.
d. 642, 1147
 [=2]
der-bend: (f.b.i.) Boğaz, dar geçit.
d.+i 2299
 [=1]
derd: (f.i.) Dert, gam, keder, tasa, kaygı.
d. 83, 220, 279, 299, 358, 409, 411, 468, 500, 532, 541, 657, 660, 678, 699, 707, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 749, 883, 897, 912, 930, 984, 1064, 1070, 1102, 1105, 1211, 1284, 1310, 1326, 1347, 1393, 1435, 1495, 1606, 1607, 1682, 2105, 2149, 2212, 2265, 2534, 2653, 2655, 2712
d.+den 1137
d.+e 231, 546, 1102, 1146, 1610, 1891
d.+edür 2194, 2194, 2511, 2511
d.+i 205, 623, 1828, 2499, 2556, 2603, 2675, 2708
d.+im 2364
d.+in 527, 623, 930, 2603
d.+inden 2103
d.+ine 219, 788, 1236, 1956, 1977, 2194, 2511
d.+ini 186, 1357, 2031
d.+inün 1385
d.+üm 1538, 1807, 2582
d.+üme 1217
d.+ümi 978, 1725
d.+ümün 1026, 1137
d.+ün 265, 927, 1544, 1988, 2739
d.+ünden 2579
d.+üne 2283
d.+ünle 1461, 1691
d.+ünün 484
d.-i bî-dermân 1217, 1359
d.-i bî-pâyân 1905
d.-i derûn 38, 909, 1141, 2071, 2253
d.-i dil 985, 1609, 2348
d.-i firâk 1212
d.-i fürkat 418
d.-i gam 551, 699
d.-i gussa 1581
d.-i hasret 456
d.-i hasret-i zülf 628
d.-i hecr 1093
d.-i hicrân 1323
d.-i ışk 409, 695, 1066, 1285
d.-i ışk-ı yâr 1210
d.-i kâkûl 1497
d.-i miyân 2449
d.-i nigâr 2728
d.-i ser 497, 2676
d.-i zâtî 606
bahr-ı d. 1371
beyzâ-i ankâ-yi d. 654
bîmâr-ı d.-i ışk 2011
çâşnî-i d.-i derd-mend 627
debîr-i d. 1415
deryâ-yı d. 2435
devâ-yi d.-i uşşâk 1906
ihtiyâr-ı d. 743
mâhî-i d. 2013
mülket-i d. ü belâ 2147
mülk-i d.-i ışk 644
nâr-ı d. 185
sâkî-i d. 84
sîh-i d. 1764
suhf-ı d. 655
şekl-i d. 1350
tabîb-i d.-i gam 1262

- tîmâr-ı sipâh-ı d.-i ışk**
1373
top-ı d. 1945
zehr-i d. 2561
[=157]
- derd-mend:** (f.b.s.c.) Dert sâhibi, tasalı, kaygılı.
d. 538, 620, 622, 623, 745, 747
d.+e 2209
d.+i 1262
d.+üm 2573
d.+ünün 746
çâşnî-i derd-i d. 627
zâtî-i d. 749
[=12]
- derdâ:** Yazık! Vah vah!
d. 319, 396, 628, 814, 989, 1165, 1166, 1326, 1437, 1457, 1922, 2212, 2270
[=13]
- der-kenâr:** (f.a.zf.) Kenara yazılmış olan yazı, çıkma yazı.
d. 2444
[=1]
- derle-:** 1. Seçme yaparak toplamak, bir araya getirmek, tedvin etmek.
2. Düzgün bir biçimde toplamak.
d.-r 1133
[=1]
- dermân:** (f.i.) ilâç, çâre.
d. 219, 409, 1093, 1110, 1146, 1891, 2283, 2283, 2521
d.+dan 265
d.+dur 1977
d.+ıdur 1495
d.+ım 300
d.+ın 1137
d.+un 299
[=15]
- der-miyân:** Ortaya konmuş.
d. 224, 2444, 2452
[=3]
- derûn:** (f.i.) 1. İç, içeri, dâhil.
2. Gönül.
d. 1374
d.+ı 1662
d.+ında 1845
d.+ını 1053
d.+um 2353
d.-ı câmî' 382
d.-ı sîne 2193
âh-ı d. 2200, 2686
âteş-i âh-ı d. 2099
derd-i d. 38, 909, 1141, 2071, 2253
perde-i râz-ı d. 608
sahrâ-yı d. 2088
[=17]
- dervâh:** hastalıktan yeni kurtulup iyice kendisine gelmeyen.
d. 606
[=1]
- derviş:** (f.i.) Allah için alçakgönüllülüğü ve fıkarcılığı kabul eden veya bir tarikata bağlı bulunan kimse.
d.+ler 822
d.-i tekve-i gam 651
tâlib-i d. 1747
[=3]
- deryâ:** (f.i.) Deniz.
d. 5, 109, 189, 870, 1690, 2227
d.+da 870, 1834
d.+dan 1594
d.+dur 1429, 1844, 2013
d.+lar 969, 1429, 1560
d.+ları 49
d.+nun 289, 1402, 2162
d.+sıdûr 1402, 2162
d.+sında 1967
d.+ya 360, 969, 1636
d.-yi âteş 1066
d.-yi bî-pâyân 1757
d.-yi eşk 1568, 2269, 2714
d.-yi hüsn 1633
d.-yi hüsn-i dil-ber 526
d.-yi ışk 1427, 1634, 2713
d.-yi nûr 2019
d.-yi pür-cûş 1979, 1986
d.-yı derd 2435
d.-yı hûn 1374
d.-yı tab' 2361
emvâc-ı d.-yı melâhat 1379
girdâb-ı d.-yi safâ 208
kef-i d.-yi hüsn 28
seyr-i d. 258
[=45]
- dest:** (f.i.c.) 1. El. 2. Güç.
d. 427
d.+i 2682
d.+in 344
d.+inde 512, 807, 1263, 1270, 2494
d.+ine 1957
d.+ini 1612
d.+ümden 736, 1601
d.+üme 377, 1595
d.+ünde 2249
d.+üne 422
d.+üni 511, 2002
d.-i Ferhâd 845
d.-i firâk 2604
d.-i fûrkat 41
d.-i hasret 1348, 2676
d.-i hûr-âlûde 272
d.-i kabul 1129
d.-i lûtf 1183
d.-i nâr-ı şevk 636
d.-i reşk 1017
d.-i sîmîn 871
d.-i şâh-ı rif'at 1800
d.-i şevk 2385
darb-ı d. 2503
[=32]
- dest-bûs:** (f.b.i.) El öpme.
d. 507

[=1]
destimâl: (f.b.i.) Elbezi.
d.+üm 1468
 [=1]
dest-mâl: (f.b.i.) Elbezi.
d.+üm 50
 [=1]
dest-res: (f.b.i.) Elverme, kuvvet ve zenginlik.
d.+i 2252
 [=1]
devâ': (a.i.c.) İlâç, çâre.
d. 695, 1102, 1435, 2031, 2194, 2511, 2728
d.+dur 869
d.+sı 484
d.+sıdur 1359
d.+sın 2642
d.+sında 2582
d.-yi derd-i uşşâk 1906
d.-yi vasl+a 1093
 [=14]
devât: (a.i.) Divit, kalem koymak için uzun mâdenî sapı ve ucunda bir de hokkası bulunan âlet.
d. 147, 482, 501, 1645
 [=4]
devha: Büyük ağaç.
d. 603
 [=1]
devlet: (a.i.c.) Bir hükümet idaresinde teşkilatlandırılmış olan siyasi topluluk.
d. 81, 87, 139, 253, 295, 466, 487, 493, 493, 494, 495, 495, 496, 497, 498, 499, 646, 700, 723, 1072, 1104, 1172, 1600, 1641, 1678, 1709, 2208, 2520
d.+dür 2814
d.+e 499, 1596, 1751
d.+i 2738
d.+in 2749
d.+üm 334, 1104, 2527
d.+ümün 1940
d.+ün 2806
d.+ünde 1521
d.-i sultân-ı ışk 1491
binâ-yı d.-i hüsn 1428
dâl-i d. 833, 1380
dâl-ı d. 228
külâh-ı d. 2806
mısr-ı izz ü d. 874
pâdişâh-ı mülk-i d. 974
südde-i d. 1678
 [=49]
devletlü: (a.t.b.s.) Refâh, saâdet ve nîmet sâhibi, vezir ve müşir gibi büyük rütbe sâhiplerine verilen bir unvan.
d. 40, 65, 1015, 1172, 1678, 2094
d.+ler 1181, 1918
 [=8]

devlet-me'âb: (a.b.i.) Devletin, saadet ve ihtişamının sığınacağı yer, hükümdar.
südde-i d. 2016
 [=1]
devlet-penâh:
südde-i d. 35
 [=1]
devr: (a.i.c.) 1. Dönme, bir şeyin etrafını dolaşma. 2. Zaman, çağ.
d. 71, 1163, 1191, 1400, 1451, 1734, 2160
d.+den 213
d.+imde 207
d.+inde 561
d.+ün 1400, 2160
d.+ünde 563
d.-i hüsn 1447
d.-i ruh 2637
d.-i zemân 319
âyine-i d. 2404
 [=17]
devrân: (a.i.) Dünyâ, felek, zaman, tâlih, kader, devir.
d. 591, 1585, 1661, 1662
âfet-i d. 429, 509, 1114, 1290, 1503
âyine-i d. 1085
gam-ı d. 2489
hâce-i d. 831
îsî-i d. 2119
mir'ât-i d. 1081
sâkî-i d. 60
 [=15]
devrânlug: Dünyalık.
âfet-i d. 2344
 [=1]
devvâr: (a.s.) Devreden, çok dönen.
d. 580
 [=1]
dey: (f.i.) Güneş yılının onuncu ayı.
bârân-ı d. 973
 [=1]
deyr: (a.i.c.) 1. Manastır, kilise. 2. Meyhane. 3. Dünya.
d. 1788
d.-i âlem 181
d.-i dil 2274
d.-i gam 2286
d.-i kalb 1330
 [=5]
dırâz: (f.s.) Uzun.
d. 796
ömr-i d. 2417
 [=2]
di-: Söylemek, söz söylemek.
d.-di 10, 47, 56, 65, 66, 114, 121, 123, 135, 152, 157, 174, 200, 201, 245, 286, 286, 287, 291, 303, 322, 384, 388, 396, 403, 445, 473, 475, 489, 506, 535, 620, 622, 657, 660, 718, 718, 730, 744, 747, 750, 765, 780, 803, 958, 996, 1003, 1036, 1086, 1086, 1107, 1111, 1133,

1144, 1169, 1201, 1293, 1294, 1298,
1333, 1344, 1476, 1507, 1508, 1516,
1516, 1542, 1543, 1544, 1546, 1563,
1621, 1626, 1647, 1676, 1786, 1830,
1836, 1901, 1904, 1934, 1960, 1967,
1975, 1988, 2014, 2019, 2020, 2035,
2113, 2151, 2153, 2155, 2158, 2177,
2217, 2309, 2410, 2412, 2507, 2613,
2631, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670,
2671, 2683, 2688, 2693, 2729, 2800
d.-diler 76, 565, 689, 875,
1200, 1423, 1424, 1463, 1842, 2122,
2152, 2524, 2545, 2549, 2694, 2742,
2787, 2802
d.-dügi 1009, 2220
d.-dügüm 1889, 2260
d.-dügün 2360
d.-dükce 1103, 1838, 2378
d.-dükçe 511
d.-dükleri 1474
d.-düklerince 1226
d.-düm 52, 56, 58, 114, 121,
123, 134, 134, 135, 152, 157, 174,
227, 303, 396, 397, 445, 486, 617,
657, 660, 744, 747, 755, 780, 795,
958, 977, 996, 1010, 1086, 1094,
1111, 1133, 1197, 1201, 1202, 1231,
1293, 1293, 1294, 1360, 1423, 1424,
1476, 1507, 1542, 1543, 1544, 1546,
1563, 1626, 1675, 1786, 1830, 1836,
1901, 1904, 1934, 1959, 1960, 1975,
1988, 2079, 2113, 2153, 2154, 2166,
2177, 2217, 2309, 2412, 2507, 2545,
2545, 2613, 2631, 2667, 2668, 2669,
2800
d.-dün 45
d.-me 1006, 1114, 1997
d.-medi 1108
d.-medüm 571
d.-medün 239, 293, 1099, 2573
d.-mesün 133
d.-meyeye 821, 822, 823, 1166,
2311
d.-meyen 288
d.-mez 1075, 1175, 1284,
1485, 2112
d.-mezlerdi 1742
d.-miş 288, 469, 538, 789,
1196, 1509, 1580, 1624, 1826, 2186,
2207, 2354, 2479, 2617, 2797
d.-mişdi 2283
d.-mişler 42, 521, 972, 2787
d.-mişlerdür 1147
d.-mişsin 124, 477, 1040,
2218, 2288
d.-nen 285
d.-nür 637, 804, 2779
d.-r 37, 116, 185, 334, 467,
612, 729, 928, 977, 1224, 1231,
1242, 1284, 1300, 1309, 1378, 1440,
1561, 1578, 1599, 1666, 1702, 1747,
1758, 1814, 1936, 2027, 2045, 2104,
2168, 2179, 2244, 2263, 2265, 2265,
2433, 2493, 2655, 2662, 2727, 2747,
2749, 2786
d.-rdi 192, 253, 260, 645
d.-rdüm 50
d.-rdün 2285
d.-rin 96
d.-rler 169, 187, 210, 540,
1100, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104,
1120, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124,
1379, 1570, 1805, 1830, 2567
d.-rlerse 1226, 1888
d.-rmiş 1914, 2215
d.-rse 153, 569, 631, 702,
742, 748, 885, 1215, 1503, 2047,
2142, 2323, 2428
d.-rsem 32, 644, 1249
d.-rsen 404, 824, 1139, 2051,
2258, 2373
d.-rsin 259, 455, 1293, 2482,
2545
d.-se 600, 1053
d.-seler 2
d.-sem 347, 452, 507, 507,
1164, 1165, 1378, 1506, 1626, 1838,
1953, 2223, 2330, 2348, 2496, 2624,
2756
d.-sen 2046, 2086, 2779
d.-sünler 312, 1641
d.-ye 4, 108, 609, 767, 852,
958, 1366, 1706, 2812
d.-yeler 249
d.-yem 26, 2007
d.-yen 1231, 1252, 1407,
1844, 2018, 2770
d.-yene 1744
d.-yenler 42, 1736
d.-yenleri 1971
d.-yenün 667
d.-yeyin 613
d.-yince 1935, 2178
d.-yu 167, 197, 247, 284,
333, 354, 392, 438, 480, 562, 621,
782, 822, 858, 864, 884, 917, 925,
940, 955, 1027, 1051, 1077, 1127,
1179, 1438, 1540, 1562, 1564, 1565,
1579, 1591, 1610, 1650, 1683, 1782,
1818, 1849, 1861, 1957, 2039, 2040,
2132, 2488, 2559, 2575, 2607, 2659,
2751, 2771
d.-yü 64, 2230
d.-yüb 2115
d.-yürek 1092
[=483]
dib: Oyuk veya çukur bir şeyin en
alt bölümü.
d. 332, 373
d.+ine 675, 2003
[=4]
dîbâ: (f.i.) Renkli dokuma
motiflerle süslü lüks bir çeşit
kumaş, canfes kumaş.
d. 2143
[=1]
dîdâr: (f.i.) 1. Yüz, çehre.
d. 827, 2698
d.+a 1674, 2615
d.+adur 1482

- d.+ı 724, 799
d.+ını 353, 1789
d.+un 2225
d.+una 700
d.-ı hak 802
d.-ı id 725
d.-ı Mevlâ 894
d.-ı yâr 895
arz-i d. 256
arz-ı d. 2762
âşık-ı d. 2698
eksüg-i d. 1680
rû'yet-i d.-ı cânân 1888
[=20]
- dîdârsuz:** Yüzsüz.
d. 1576
d.+a 928
[=2]
- dîde:** (f.i.c.) Göz.
d. 139, 1299, 1566, 2319
d.+den 948, 1143
d.+ler 2708
d.+lerüm 1683
d.+m 1133
d.-i baht-ı siyâh 1915
d.-i cânân 1913
d.-i fitne 2425
d.-i gam-dîde 2708
d.-i giryân 1501
d.-i hûn-bâr 1609
d.-i rûşen 1878
eşk-i d.-i giryân 1752
nûr-ı d. 2592
[=18]
- dîde-sıfat:** Gözün niteliği.
d. 854
[=1]
- diger-gûn:** (f.b.s.) Bozuk, değişmiş, başkalaşmış.
d.+dur 2521
[=1]
- dih:** (f.i.c.) Köy, karye.
d.-i seng+inün 246
[=1]
- dihkân:** (a.i.) Çiftçi, köylü.
d.-ı gam-u gussa 674
[=1]
- dik:** Yatay bir düzleme göre yer çekimi doğrultusunda bulunan, eğik olmayan.
d. 824, 1272
[=2]
- dik-:**1. Bir cisim dik olarak durdurmak. 2. Biçilmiş veya yırtılmış kumaş, der, yara vb.ni iğneye geçirlimiş iplikle tutturmak.
d.-di 2084
d.-er 625, 2672
d.-mek 2156
d.-mesi 1395
[=5]
- dikkat:** (a.i.) Dakiklik, incelik, doğruluk, ehemmiyet verme, ince eleme.
d. 2619
- [=1]
dil: (f.i.) Gönül, yürek, kalp.
d. 2, 52, 57, 58, 74, 167, 200, 205, 207, 225, 320, 397, 401, 418, 506, 520, 528, 534, 571, 572, 610, 630, 634, 652, 652, 668, 725, 750, 846, 849, 852, 853, 860, 889, 896, 926, 1003, 1023, 1023, 1032, 1037, 1147, 1148, 1198, 1230, 1265, 1275, 1350, 1362, 1390, 1414, 1424, 1434, 1464, 1549, 1616, 1620, 1636, 1637, 1684, 1706, 1711, 1755, 1879, 1901, 1907, 1960, 1977, 1983, 1986, 2008, 2029, 2034, 2048, 2140, 2148, 2183, 2234, 2267, 2272, 2289, 2293, 2296, 2324, 2337, 2370, 2389, 2413, 2506, 2534, 2575, 2607, 2625, 2631, 2645, 2652, 2711, 2713, 2803, 2808
d.+de 156, 289, 602, 1922, 2694
d.+den 821, 1069
d.+dür 2286
d.+e 2069, 2470
d.+i 372, 607, 777, 1436, 1607, 2563, 2710
d.+ler 1439
d.+leri 756, 1628
d.+ümi 861
d.+ün 1741
d.+üni 1834
d.-i bîmâr 265, 897
d.-i cânân 414
d.-i dîvâne 1494
d.-i hâkî 663
d.-i haste 539
d.-i Mansûr 386
d.-i meyyâl 1281
d.-i pâk 2558
d.-i sad-çâk 2556
d.-i sengîn 2239
d.-i şâd-pâre 1503
d.-i virân 727, 1181, 1183
d.-i zâtî 291
âteş-dân-ı d. 2384
berre-i d. 284
bûlbül-i d. 1135
bürc-i d. 2789
cûy-i d. 1619
dag-ı d. 358
dâr-ı d. 548, 2630
derd-i d. 985, 1609, 2348
deyr-i d. 2274
ehl-i d. 1873, 2553
esb-i d. 176
Ferhâd-ı d. 1910
hâce-i d. 2144
hem-nişîn-i d. ü akl 2151
Hızr-ı d. 2120
hûşe-i sabr-ı d. 2604
Ka'be-i d. 1735
kişver-i d. 1951
meyl-i d. 1155
mezra'-ı d. 611
murg-i d. 2770
murg-ı d. 1591, 2371

- sahrâ-yi d. 2073, 2161
sahrâ-yı d. 1401
sanavber-i d. 2590
sarây-ı d. 1599
sebze-zâr-ı cân ü d. 1617
Skender-i d. ü cân 1162
sûz-i d. 1140
şehîd-i d. 458
şehir-i d. 857
tabîb-i d. ü cân 165
tabîb-i cân-u d. 18
tabîb-i cân ü d. 738, 1146,
1988
tabîb-i hilâl-u d. 24
taht-ı d. 1878, 2775
tâir-i d. 2640
Yûsuf-ı cân ü d. 1182
[=186]
dil: 1. Ağız boşluğunda, tatmaya,
yutkunmaya, sesleri boğumlamaya
yarayan etli, uzun, hareketli organ.
2. İnsanların düşündüklerini ve
duyduklarını bildirmek için
kelimelerle veya işaretlerle
yaptıkları anlaşma, lisan, zeban.
d. 1779, 2065
d.+i 1614, 2041, 2045, 2063,
2064
d.+lerde 1853
d.+ün 1470
d.+ünden 2794
[=10]
dilâ: Ey gönül!
d. 778, 1534, 1631
[=3]
dilâl: Cilve, naz, işve.
d. 2075
[=1]
dil-ârâ: (f.b.s.) Gönül alan, gönül
kapan, gönül okşayan, gönlü
dinlendiren.
d. 1174
mushaf-i rûy-i d. 2007
şûh-ı d. 259, 295
yâr-ı d. 587
[=5]
dil-ârâm: (f.b.s.) Gönül alan, gönül
kapan, gönül okşayan, gönlü
dinlendiren.
d.+ı 1999
[=1]
dil-âver: (f.b.s.c.) Yiğit, yürekli.
sipâh-ı d. 1782
[=1]
dil-âzâr: (f.b.i.) Gönül inciten,
hatır kıran.
yâr-ı d.+un 2333
[=1]
dil-bend: Gönlü bağılı.
d.+ümi 2297
şerbet-i d. 2297
[=2]
dil-ber: (f.b.s.c.) Gönlü alıp
götüren, güzel.
d. 63, 71, 342, 487, 590,
622, 1026, 1027, 1059, 1130, 1133,
1228, 1344, 1512, 1566, 1569, 1701,
1969, 2186, 2202, 2203, 2234, 2318,
2496, 2519, 2535, 2613, 2622, 2643,
2667, 2670, 2700, 2812
d.+dür 2680
d.+e 259, 909, 1141, 2480
d.+i 212, 1006, 1827
d.+ler 859
d.+lere 225
d.+leri 209
d.+lerün 1736, 2201
d.+ün 60, 146, 539, 870,
1529, 1634, 1664, 1666, 1828, 2652
d.-i gendüm-gün 2669
d.-i kannâd 479
d.-i meh-veş 2705
d.-i rânâ 1274
d.-i şerbetçi 2574
d.-i şîrîn-zebân 2064
d.-i zer-ger 1745
d.-i zer-kûb 1044
ârız-ı d. 2038
bûs-i lâ'l-i d. 757
bûy-i d. 1057
bûy-i zülf-i d. 124
cemâl-i d. 1121, 1973
dâr-ı kûy-i d. 2173
dendân-ı d. 1618
deryâ-yi hüsn-i d. 526
düşnâm-i d. 1850
evsâf-ı çeşm-i d. 1158
fürkat-i d. 1523
gamze-i gammâz-ı d. 847
gûş-i d.-i rânâ 1334
hâk-i pây-i d. 115
hâk-i reh-i d. 1249
hân-ı vasl-ı d. 1978
hüsn-i d. 1077
ışk-ı d. 1221
iz'âr-ı d. 964
kadd-i d. 2257
kâkül-i d. 291
kûy-i d. 778, 1989
lâ'l-i d. 550
mîhr-i hüsn-i d. 278
mîhr-i ruh-i d. 64
nâme-i d. 952
ruh-i d. 589
sevdâ-yi zülf-i d. 320
şâhbâz-ı nâvek-i d. 913
zencîr-i ümîz-i vasl-ı d. 921
zülf-i d. 1238, 1320, 2310
[=99]
dil-berâ: (f.b.s.) Gönlü alıp
götüren, güzel.
d. 33, 549, 2370, 2435
[=4]
dil-cû: (f.b.s.) Gönül arayan, gönül
çeken.
serv-i d. 195
[=1]
dil-dâr: (f.b.s.) Birinin gönlünü
almış, sevgili.

- d. 578, 1435, 1957, 2250
d.+suz 2372
d.-ı ıd 729
d.-ı gendüm-gün 2051
hayâl-i gamze-i d. 2597
reşk-i âlem-i kâkül-i d. 962
ruh-i d. 1356
zülf-i d. 1128
 [=11]
- dile-**: Birinden bir şeyin yapılmasını istemek, rica etmek, arzu etmek.
d. 205, 885
d.-düm 420
d.-mez 534
d.-n 53
d.-r 8, 16, 72, 301, 1440, 1663, 2061, 2445, 2453, 2467
d.-rdi 1831
d.-rem 324
d.-rse 441, 1706, 2371
d.-rsen 353, 803, 1118, 1908, 2216
 [=25]
- dil-efrûz:** (f.b.s.) Gönül aydınlatan.
mâh-ı d. 1608
şem'-i d. 117
 [=2]
- dilek:** Bir kimsenin dilediği şey, istek, talep, temenni, rica, murat.
d. 1057, 1713
d.+i 153
d.+üm 158, 324, 419
 [=6]
- dil-güşâ:** (f.b.s.) Gönül açan, iç açan; kalbe ferahlık veren.
bahâr-ı d. 32
libâs-ı d. 997
serâ-yi d. 214
 [=3]
- dil-haste:** (f.b.i.) Gönlü hasta, hasta gönüllü.
d.+nün 847, 1071
âşık-ı d. 57
zâtî-i d. 1437, 1581
 [=5]
- dil-ifgâr:** Gönlü yaralı.
zât-i d. 1610
 [=1]
- dilli:** Dili olan, konuşan.
d. 1559
 [=1]
- dil-rîş:** (f.b.s.) Yüreği yaralı, dertli.
d. 622
d.+ün 1845
 [=2]
- dil-rübâ:** (f.b.s.) Gönül kapan, gönül alan.
d. 74, 1602, 1628, 1809
d.+lar 141, 1096, 1722, 1992, 2203
d.+larda 9
d.+nun 2752
- d.+suz** 214
d.+ya 1755
d.+yı 1643
d.-yi nükte-dân 2043
bû-yi zülf-i d. 111
ebrû-yi d. 527
hayâl-i d. 2164
ışk-ı d. 2683
serrâc-ı d. 173
türâb-ı râh-i kûy-i d. 12
 [=21]
- dil-sitân:** (f.b.s.) Gönül alan ve zapteden güzel, kendine meftûn eden.
d. 2041, 2445
d.+un 1375
 [=3]
- dil-sûz:** Gönül yakan.
hûsn-i d. 2474
şî'r-i d. 1145
 [=2]
- dil-teng:** (f.b.s.) Yüreği dar, kederli, sıkıntılı.
bülbül-i d. 1250
 [=1]
- dimag:** (a.i.c.) Beyin.
d.+a 694
d.+ından 1320
d.+umda 2206
d.+un 1298
 [=4]
- dimir:** Demir.
d. 1675
 [=1]
- din:** (a.i.c.) Allah'a inanma ve bağlanma.
d. 198, 1380
d.+den 2323
d.+in 2139
d.+ümçün 445
d.+üme 2323
d.-i hak 2170
d.-i ışk 230
 [=8]
- din-:** Sona ermek, bitmek, durmak.
d.-mez 1775
d.-ürse 1820
 [=2]
- dînâr:** (a.i.c.) Eski zamanın çeyrek lirası değerinde bulunan bir nevi altın parası.
d.+a 497, 822, 2773
d.-ı ruh 107
d.-ı ruhsâr 837
 [=5]
- dinle-:** İşitmek için kulak vermek.
d.-n 1135
d.-sün 1321
 [=2]
- dir:** (İkileme olarak titremeyi pekiştirir.) tir tir.
d. 333, 333, 1307, 1307, 2666, 2666
 [=6]
- dir-:** Dermek, derlemek.
d. 73

- d.-icek** 1447
[=2]
- direk:** Ağaçtan veya demirden yapılan uzun ve kalın destek.
d.+idür 1089
d.+ün 1242
[=2]
- dirgür-:** Diri etmek.
d.-ür 516
[=1]
- dirhem:** (a.i.c.) Eski okkanın dört yüzde biri, gümüş para.
d. 454
d.+e 2773
[=2]
- diri:** Canlı.
d. 2632
d.+me 890
[=2]
- dirîg:** (f.i.) 1. Esirgeme. 2. Eyvah, ah, aman, yazık.
d. 2279, 2330
[=2]
- dirîgâ:** (f.zf.) Eyvahlar olsun!
d. 592, 709, 1654, 1785, 2581, 2586, 2602, 2741
[=8]
- diril-:** Güçlenip canlanmak.
d. 180
d.-düm 232
d.-en 1612
d.-miş 2519
d.-ür 1105, 1105, 1109, 2117, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123
[=15]
- dirilt-:** Canlandırarak.
d.-ür 2122
[=1]
- dirlik:** 1. Yaşayış, hayat, sağlık, varlık, geçim. 2. Huzur, erinç.
d.+den 737
d.+inde 1616
d.+üm 2780
[=3]
- dirlik:** 1. Yaşayış, hayat, sağlık, varlık, geçim. 2. Huzur, erinç.
d.+i 2100
[=1]
- diş:** Çene kemiklerinin üstüne dizili, ısırıp koparmaya ve çiğnemeye yarayan sert, beyaz organlardan her biri.
d. 419, 2260
d.+dür 1538
d.+i 2774
d.+leri 125, 2469
d.+lerim 2159
d.+lerün 286, 901, 1399
d.+ünden 1117
[=11]
- dişle-:** Dişleme işini yapmak.
d.-miş 2380
d.-r 1848, 2526, 2529
[=4]
- ditre-:** Titremek, küçük ve hızlı salınım hareketleri yapmak.
d.-me 1269
d.-r 1296, 1307, 2666
d.-yüb 333
[=5]
- ditret-:** Titreme işini yaptırmak.
d.-en 2265
[=1]
- dîv:** (f.i.) Dev.
d.+dür 2814
d.+ini 2342
[=2]
- dîvân:** (a.i.c.) Büyük meclis.
d. 965, 965, 2168
d.+ı 449
d.+ıdur 1496
d.+ını 2168
d.+um 570, 1957
d.+un 1220
d.+una 1615
[=10]
- dîvâne:** (f.s.) Deli, budala, alık.
d. 137, 472, 1414, 1587, 1970, 2150, 2296, 2466, 2467
d.+dür 1934, 2177
d.+ler 778, 2550, 2606
d.+n 348, 1237
d.+si 1843
d.+ye 1285, 2113
d.+yin 1773, 2572
d.-i âh ü figân 1860
âşık-ı d. 1280
dil-i d. 1494
zâtî-i d. 1092
[=25]
- dîvânelük:** Deli olma durumu.
d.+den 221
d.+üm 2480
[=2]
- dîvâr:** (f.i.) Duvar.
d. 988, 1199
sâye-i d. 2261
[=3]
- diyâr:** (a.i.) Memleket, ülke.
d.+ıdur 1372
d.+un 1372
[=2]
- diz:** Kaval, baldır ve uyluk kemiğinin birleştiği yer.
d.+ler 2594
[=1]
- diz-:** Yan yana veya üst üste sıralamak.
d.-di 1324
[=1]
- dîzâr:** Sevgili.
d.+suz 20
[=1]
- dizil-:** Dizi durumuna getirilmek, dizme işi yapılmak.
d.-miş 1399, 1792, 2159
[=3]

dolâb: Genellikle tahtadan yapılmış, bölme veya çekmelerine eşya konulan kapaklı mobilya.

d. 252, 481, 2488

d.+a 2629

d.+ı 1661

d.+ına 583

d.-ı **bî-mikdâr** 1227
[=7]

dolâb-veş: Dolap gibi.

d. 130, 1620

[=2]

dost: (f.i.c.) Sevişen kimse, sevilen kimse.

d. 54, 389, 419, 451, 451,

452, 453, 454, 455, 488, 488, 489, 490, 491, 492, 519, 628, 984, 1039, 1068, 1184, 1474, 1513, 1514, 1681, 1784, 1786, 2188, 2211, 2290, 2358, 2412, 2413, 2415, 2423, 2426, 2499, 2533, 2596, 2654, 2739

d.+a 2409

d.+dan 1549

d.+ı 1914

d.+lar 22, 53, 75, 183, 185,

221, 234, 250, 285, 288, 335, 509, 623, 807, 949, 953, 1052, 1112,

1326, 1406, 1467, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1482, 1694, 1700, 1894,

1914, 1999, 2047, 2078, 2085, 2094, 2156, 2273, 2387, 2487, 2499, 2569

d.+um 68, 238, 300, 311, 448,

1650, 1774, 2237, 2482, 2634, 2659, 2753

d.+un 353, 1579, 1889

hatt-ı d. 1341

katre-i nîsân-ı ışk-ı d. 2361

tîr-i d. 1700

ümîd-i tecellâ-yi vasl-ı d.

1160

üstâd-ı hüsn-i d. 2292

zülf-i d. 2338

[=107]

dostlık: Arkadaşlık.

d. 500

[=1]

dög-: Tokat, yumruk, tekme vurarak canını acıtmak.

d.-di 189

d.-e 717, 717, 1445, 1445,

2125, 2125

[=7]

dögün-: Aşırı üzüntü, çaresizlik, pişmanlık duyarak çırpınmak, kendi kendini dövmek.

d.-meden 2570

d.-mekden 658, 662, 1699,

1808, 2124, 2362

d.-üb 918

[=8]

dök-: Sıvı veya tane durumunda olan şeyleri buldukları kaptan başka bir yere boşaltmak, akıtmak.

d. 325, 2280

d.-di 775, 1273

d.-en 1501

d.-er 1894, 2393

d.-ersem 2329

d.-mesün 2708

d.-mezse 952

d.-üb 916, 1133, 1661, 2065

d.-ülür 980

[=15]

dökül-: Dökme işi yapılmak veya dökme işine konu olmak.

d.-di 312

d.-mesün 2604

d.-ür 2551

[=3]

dön-: Geri gelmek, geri gitmek, kendi eksenini üzerinde veya başka bir şeyin

dolayında hareket etmek.

d. 1483, 2046

d.-di 103, 403, 485, 1171,

1273, 1635, 2477, 2570, 2709

d.-düm 923

d.-e 130, 130, 357, 357, 412,

412, 433, 433, 457, 457, 481, 481,

576, 576, 577, 577, 583, 583, 584,

584, 1059, 1059, 1241, 1241, 1620,

1620, 1734, 1734, 1803, 1803, 1941,

1941, 2191, 2191, 2203, 2203, 2241,

2241, 2274, 2274, 2400, 2400

d.-er 1081, 1246, 1866, 1866,

1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872,

1873, 1874, 1875, 2116, 2242, 2629

d.-erem 2477

d.-erse 1305

d.-medi 576, 1941

d.-mez 1890, 2046

d.-mişem 39

d.-se 1869

d.-sem 2000

d.-üb 394, 457, 2051, 2629

d.-übdür 1190, 2116

[=85]

döndür-: Dönmelerini sağlamak.

d. 1015

d.-di 31

d.-e 1873

d.-i 2070, 2070, 2733, 2733

d.-meyeyin 1871

d.-meyince 486

d.-mezem 1426

d.-üben 2078

d.-ür 2396

[=12]

dört: Bir rakam.

d. 245, 1070

d.+ini 1668

[=3]

döşe-: Bir tabanı çeşitli gereçlerle kaplamak.

d. 1172

d.-r 2496, 2499

[=3]

döy-: Dövmek.

d.-er 1460, 2578

- d.-ersin** 1244
d.-mez 549
d.-se 1715
 [=5]
drahşân: (f.s.) Parlayan, parlak.
kâse-i horşîd-i d. 416
 [=1]
draht: (f.i.) Ağaç.
d. 583
 [=1]
duâ: (a.i.c.) Allah'a yalvarma, niyâz.
d. 59, 114, 1437, 2293, 2567, 2776
d.+dan 105
d.+lar 393, 2293, 2758
d.+n 2625
d.+sı 2304, 2519
d.+sıdur 1360
d.+sın 2758
d.+yı 324
d.-yi kadeh 327
d.-yi nûr 408, 1360
d.-yi seyf 1233, 2245
tûmâr-ı d.-yi nûr 1903
 [=22]
duâ-gû: (a.s.) Allah'a yalvaran kimse.
d.+dan 201
zâtî-i d. 1744
 [=2]
dûd: (a.i.c.) 1. Kurt, böcek. 2. Duman, tütün. 3.Gam, keder, tasa.
d. 716, 933
d.-ı âh 880, 980, 1001, 1237, 1278, 1351, 1487, 1500, 2541, 2731
d.-ı âh-ı âşık 624
d.-ı âh-ı âteşîn 193
d.-ı âh-ı zâtî 2702
d.-ı siyâh 41, 435, 1964
d.-ı siyeh 671
âsâ-yı d. 934
ejdehâ-yı d.-ı âh 1498
gurâb-ı d.-ı âh 1365
 [=22]
duhân: (a.i.) Tütün, duman.
d. 1317, 1790
d.+ı 2195, 2512
d.+ıdur 1363
d.+ın 2240
d.+ından 1012
d.+um 1728
d.+un 1322
d.-ı âh 2353
d.-ı âh-ı pür-sûz 1209
d.-ı âteş-i âh 1224
d.-ı nâr-ı âh 2685
d.-ı sûz-ı sîne 1376
 [=14]
duhânî: Dumanlı.
d. 2362, 2368
 [=2]
duhter: (f.i.) Kız, kerîme.
d.-i rez 2486
- [=1]
dûn: (a.i.) Aşağı, aşağılık.
dehr-i d. 2191, 2298, 2628
gerdiş-i gerdûn-ı d. 1620
gerdûn-ı d. 130
 [=5]
dûr: (f.s.) Uzak.
d. 948
 [=1]
dut-: Tutmak, elde bulundurmak, ele almak.
d.-a 381
 [=1]
duzag: Tuzak.
d. 916
d.+um 2014
 [=2]
dûzah: (f.i.c.) Cehennem, tamu.
ehl-i d. 609
 [=1]
dû: (f.s.) İki.
d. 2043
 [=1]
dübdüz: Dümdüz.
d. 1714
 [=1]
dübleg:
d.+ün 863
 [=1]
düçâ: Zulmet, karanlık.
bedr-i d. 1705
meh-i bedr-i d. 1668
 [=2]
düğme: Giyecek, yorgan vb.nin bazı yerlerine ilikleyici veya süs olarak dikilen kemik, metal, sedef gibi sert maddelerden yapılmış küçük tutturma aracı.
d.+ler 1696, 1699
d.+si 237
d.-i câme 797
 [=4]
düğün: Evlenme veya sünnet dolayısıyla yapılan tören, eğlence, cemiyet.
d. 187, 1450
d.+dür 1014
d.+e 14
 [=4]
dühûr: Devirler, zamanlar. Dünyalar.
d. 1737
 [=1]
dükân: (a.i.c.) İçinde öteberi satılan oda, yer.
d.+da 483
d.+ında 485
 [=2]
düket-: Tüketmek, kullanarak, harcayarak yok etmek, bitirmek, yoğaltmak.
d.-diler 1982
 [=1]
dükkân: (a.i.c.) İçinde öteberi satılan oda, yer.
d.+a 831, 1709, 2527

- d.+ı** 2576
d.+ına 487, 1308, 2415, 2577
d.+ınım 1810
 [=9]
- dün:** Bugünden bir önceki gün.
d. 94, 120, 310, 778, 1232, 1987, 2011, 2217, 2662, 2782
d.+dür 1012
 [=11]
- dünyâ:** (a.i.) İçinde yaşadığımız âlem, yer yuvarlağı.
d. 183, 281, 1121, 1279, 1425, 1774, 2029, 2031, 2219, 2220, 2784
d.+da 107, 461, 1412, 1705, 2100, 2720
d.+dan 255, 1759
d.+dur 1428
d.+ya 2780
d.+yi 1325
d.+yı 140, 751, 1267, 2578
d.-yi denî 6
d.-yı zen 2559
dâr-ı d. 303, 819
hâce-i d. 2132
mülk-i d. 2764
nimet-i d. 2130
 [=33]
- dünyâ-veş:**
d. 1755
 [=1]
- dünyâca:**
d. 1881
 [=1]
- dünye:** (a.i.) Dünya, içinde yaşadığımız âlem, yer yuvarlağı.
d. 850
d.+de 108, 1070, 1112
 [=4]
- dür:** (a.i.) İnci.
d. 110, 125, 242, 1117, 1126, 1129, 1334, 1472, 1473, 1588, 2325, 2469
d.+ler 2361, 2496
d.+lerle 1583
d.-i eşk 1133
d.-i yek-dâne 11, 224, 1756, 2138
 [=20]
- dür-:** Bir şeyi kıvrıp silindir biçiminde kendi üzerine sarmak.
d. 1119, 2734
d.-erler 1058
d.-me 2234
d.-mişdür 2376
 [=5]
- dürc:** (a.i.) Kutu, kutucuk; hokka.
d.+dür 1961
d.-i cihân 2719
d.-i lâciverd 1822
d.-i leb 1781
 [=4]
- dürd:** (f.i.) Tortu, çöküntü.
d. 675
âb-ı d. 520
 [=2]
- dürdür-:** Dürme işini yaptırmak.
d.-ür 1844
 [=1]
- dürd-veş:** Tortu, çöküntü gibi.
d. 2003
 [=1]
- dürer:** (a.i.) İnci.
D.+ün 1119
d.-i eşk-i revân 1837
 [=2]
- dürer-bâr:** (f.b.s.) İnci yağıdaran, inci gibi söz söyleyen.
nazm-ı d. 110
 [=1]
- dürlü:** Türlü, çok çeşitli özellikleri olan, çeşit çeşit, muhtelif.
d. 319, 319, 930, 943, 1058, 1058, 1068, 1081, 1330, 1582, 1609, 1844, 1844, 1863, 1863, 2418, 2453, 2453, 2603, 2678
 [=20]
- dürr:** (a.i.) İnci.
d.-i bî-bahâ 1822
d.-i gîrân-mâye 471
d.-i ışk-ı yâr 281
d.-i meknûn 2525
d.-i şâh-vâr 2435
d.-i visâl 2713
defter-i d. 1058
 [=7]
- dürül-:** Kıvrılıp silindir biçiminde kendi üzerine sarılmak.
d.-üb 89
 [=1]
- dürüst:** (f.s.) Düzgün, doğru; sağlam.
d. 443, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 2220
 [=10]
- dürütdür-:** 1.Karar verdirmek. 2. Yetiştirmek, büyütme.
d.-ür 2361
 [=1]
- düş:** Uyurken zihinde beliren olayların, düşüncelerin bütünü, rüya.
d. 2412
d.+de 197, 1004, 1110, 1914, 1914, 2412
d.+inde 2417
d.+ümde 1195, 2011, 2217
 [=11]
- düş-:** 1. Yer çekiminin etkisiyle boşlukta, yukarıdan aşağıya inmek. 2. Durduğu, bulunduğu, tutunduğu yerden ayrılarak veya dayanağını, dengesini yitirerek yukarıdan aşağıya inmek.
d. 2217
d.-di 320, 362, 391, 490, 572, 760, 1424, 2098, 2554
d.-digince 2500
d.-diler 1863

d.-düm 1467, 1730
d.-dün 471, 1636, 2334
d.-e 574, 2664, 2794
d.-elüm 675
d.-em 758
d.-en 2268
d.-enler 2048
d.-er 76, 1087, 1893, 2140,
2181, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185,
2186, 2187, 2188, 2496, 2497, 2498,
2500, 2500, 2624, 2641
d.-erdüm 304
d.-icek 116, 823
d.-mek 231, 1358, 1522
d.-mekden 1522
d.-mesün 1112
d.-mez 776, 852
d.-miş 39, 53, 1382, 1458,
2335, 2466
d.-mişin 469
d.-sem 117
d.-tügi 1868
d.-üb 1970, 2315, 2376, 2518
d.-übdür 2383
d.-ümde 2782
d.-üp 1750
d.-üpdür 1024
[=71]
düşkün: Çeşitli sebeplerle
mutluluğunu, refahını yitirmiş zor
durumda olan kişi.
d. 2496
[=1]
düşman:
d. 500, 506, 1112, 1549,
1559, 1999, 2000, 2004, 2211, 2218
d.+a 1471, 1774, 2482
d.+ı 389
d.+lar 531, 2409
d.+lara 452
d.+ları 535, 1039, 2387
d.+larımun 492
d.+larımun 533
d.+un 2487
[=23]
düşmen: (f.s.) Düşman, yağı.
d. 116, 183, 335, 1681, 2220,
2596
d.+den 953
d.+e 2188
d.+i 2094, 2359
d.+in 2753
d.+ler 949
d.+leri 238
d.+ün 892, 1579, 2280
d.-i ayyâr 2774
d.-i kej-nazar 1835
ta'n-ı d. 957, 2543
[=20]
düşnâm: (f.b.i.) Sövme, sövüp sayma.
d. 114, 792, 2519
d.+unı 408
d.-i dil-ber 1850
vasf-i d. 991
[=6]

düşür-: Düşmesine yol açmak,
düşmesine sebep olmak.
d. 2215
d.-me 2668, 2799
d.-mez 2300
[=4]
dü-tâ: İki kat, bükülmüş, eğrilmiş,
kamburu çıkmış.
d. 833
[=1]
dütün: Tütün.
d.+inden 651
[=1]
düz: Yatay durumda olan, eğik ve dik
olmayan.
d. 540
[=1]
düz-: Bir gereksinimi karşılamak
amacıyla birçok şeyi birbirini
tamamlayacak biçimde bir araya
getirmek.
d.-di 2631, 2655
d.-üb 1602
[=3]

E

eb: (a.i.) Baba, ata.
e. 697
[=1]
ebn: (a.i.) Oğul
e. 17, 1527
[=2]
ebr: (f.i.) Bulut.
e. 919, 1128, 1608
e.+i 1737
e.+ün 1204, 1539
e.-i cefâ 164
e.-i çeşm 1352
berk-ı e.-i ebreş 1805
pâre-i e.-i sefide 2475
[=10]
ebr-âsâ: Bulut gibi.
e. 1796
[=1]
ebred: (a.s.) Çok soğuk.
e.+i 697
âlem-i e. 697
[=2]
ebreş: 1. Alaca benekli at. 2.
Kırmızı ve beyazdan meydana gelen
alaca renk.
e.+de 2703
berk-ı ebr-i e. 1805
[=2]
ebrû: (f.i.c.) Kaş.
e.+dur 1295
e.+lar 1031, 1382
e.+ların 1379, 1967
e.+larla 1384
e.+larun 856, 902, 970
e.+n 1847, 1856
e.+na 2594
e.+nı 1309
e.+sı 649, 2401
e.+sın 1315
e.+ya 2423

- e.-yi dil-rübâ** 527
tâk-ı e.+sın 347
 [=19]
ebrû-kemân: Keman gibi kaş.
şâhid-i e. 458
 [=1]
ebrû-perî: Peri kaşı.
mâh-ı nev-i e. 1993
 [=1]
ebr-vâr: Bulut gibi.
e. 1043
 [=1]
ebr-veş: Bulut gibi.
e. 982, 1061, 1063, 1606
 [=4]
Ebû-Cehl: "Cehalet babası" demek olan bu kelime, Hazret-i Resul-i Ekrem (A.S.M.) zamanında, mu'cizeleri ve çok delilleri ve Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı gördüğü halde iman etmeyen din düşmanı puta tapan gururlu bir müşrikin lâkabıdır.
E. 615
 [=1]
Ebû-îshak: Abbasi halifesi Harun Reid'in oğludur.
E. 88
 [=1]
ebvâb: 1. Kapılar. 2. Kısımlar, bahisler, parçalar.
müfettiḥ-al e. 370
 [=1]
ebyât: (a.i.) İki mısradan meydana gelen manzum sözler.
e.+ı 540
e.+ınun 1959
e.+unun 2688
 [=3]
ecel: (a.i.c.) Muayyen olan vâde, ömrün sonu, hayâtın son demi.
e. 24, 60, 411, 1137, 1146, 1359, 1371, 1446, 1495, 1523, 1691, 2014, 2135, 2244, 2677
e.+den 1650, 2659
e.+idür 882, 1741
câm-ı e. 323
nâr-ı e. 2134, 2533
seng-i e. 673
şâh-ı e. 1945
şehbâz-ı e. 820
şekl-i e. 1234
tîr-i e. 1946
 [=27]
eclâs:
şem'-i e.-ı melâik 2336
 [=1]
eczâ: (a.i.) 1. Cüz'ler, parçalar, kısımlar. 2. Bir kimyevi terkiyle vücuda gelip yanma hassası gibi böyle bir kuvvet ve te'siri haiz bulunan şey.
e.+mı 2185, 2726
e.+nı 1803
e.+sı 779
- e.-yi insan** 2134
küll-i e. 240, 1000
 [=7]
edeb: (a.i.c.) İyi terbiye, nâziklik, usluluk, zariflik.
e. 387
 [=1]
edhâ: Kurban.
îd-i e. 838
 [=1]
efendi: (r.i.) Günümüzde bey unvanından farklı olarak özel adlardan sonra kullanılan ikinci derecede bir unvan.
e. 154, 318, 1120, 2302, 2320
e.+m 787, 2569
 [=7]
efgân: (f.i.) İztırab ile haykırma, bağırıp çağırma; inleme, bağrıışma.
e. 411, 967
e.+um 1267, 2416
e.+umı 1206
 [=5]
efkâr: (a.i.) 1. Düşünceler. 2. Endişe, vesvese.
e.+ı 2029
 [=1]
eflâk: (a.i.) Semâlar, felekler, gökler, küreler.
e. 457, 1048, 1367, 1622, 1648, 1652, 2224, 2657, 2661
e.+de 1724
e.+den 241, 2555, 2562
e.+e 597, 1505
e.+ı 2396, 2635
e.-ı a'lâ 2782
e.-ı muazzam 1037
âyine-i e. 1458
bâm-ı e. 1365, 1728
bürc-i e. 1799
evc-i e. 2390
kâleb-i e. 2414
kubbe-i e. 402, 1693
tâc-ı ser-i e. 1249, 2373
 [=29]
efsâne: (f.i.) Asılsız hikâye, masal, boş söz, saçma sapan lakırdı.
e.+dür 1903
 [=1]
efser: (f.i.) Tac.
e. 62, 1697, 2696
 [=3]
efsun: (f.i.) Afsun, büyü, sihir, gözbağcılık, arpağ.
e. 284, 1092, 2549
 [=3]
efsürde: (f.s.c.) Donmuş, donuk; kansız, gayretsiz.
e.+dür 1619
e.+ler 2472
 [=2]
efzûn: (f.s.) Fazla, çok, yukarı, aşkın.
e. 2757
 [=1]

eg-: Düz olan bir şeyi eğik duruma getirmek.

e.-di 474

[=1]

eger: (baş.) Eğer, şart anlamını güçlendirmek için şartlı cümlelerin başına getirilen kelime, şayet.

e. 81, 112, 131, 137, 142, 147, 149, 155, 159, 181, 184, 241, 255, 258, 277, 278, 306, 346, 381, 383, 408, 422, 428, 441, 466, 494, 496, 515, 534, 559, 586, 589, 595, 623, 641, 653, 672, 677, 717, 768, 769, 815, 824, 872, 927, 986, 1040, 1055, 1118, 1211, 1213, 1217, 1260, 1297, 1381, 1392, 1397, 1422, 1430, 1436, 1522, 1526, 1595, 1715, 1742, 1766, 1774, 1851, 1908, 1940, 1971, 2048, 2061, 2185, 2222, 2240, 2258, 2285, 2320, 2392, 2446, 2463, 2584, 2672, 2714, 2812

[=86]

egerçi: Her ne kadar, olsa da, ise de.

e. 734, 844, 1082, 2704

[=4]

egil-: Eğilmek, belirli bir yönle açı oluşturacak bir durum almak, bir yöne doğru çarpılmak, dikliğini kaybetmek.

e.-mişdür 1131

[=1]

egir-: Yün, pamuk vb.ni iç ile büküp iplik durumuna getirmek.

e. 2069, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073

[=6]

egle-: Eylemek, etmek, yapmak.

e.-mek 2682

e.-n 1159

e.-r 2146, 2152, 2158

e.-rem 1158

[=6]

eglen-: Eğlenmek, neşeli, hoşça vakit geçirmek. 2. Bir kimsenin herhangi bir kusuru veya zayıf noktası ile alay etmek.

e.-me 2288

e.-ür 2566

[=2]

egin: Sırt, arka.

e.+üme 2682

[=1]

egri: Eğri, doğru veya düz olmayan, bir noktasında yön değiştiren çarpık.

e. 1315, 1441, 1441

[=3]

egril-: Eğri duruma gelmek.

e.-e 2073

[=1]

egrilig: Eğri olma durumu.

e. 1783

e.+in 2485

[=2]

ehl: (a.s.c.) Sâhip, mâlik, mutasarrıf olan.

e. 293

e.+i 650, 1876, 2531

e.+idür 1275

e.+ine 328, 1355, 2356, 2356,

2733

e.+ini 1587, 2105

e.-i berât 1647

e.-i bezm 1442

e.-i cehennem 904

e.-i cinân 1760

e.-i dil 1873, 2553

e.-i dûzah 609

e.-i havâ 2096

e.-i himem 770

e.-i işk 743, 904

e.-i irfân 955, 956

e.-i kemâl 2080

e.-i mihr 78, 1067, 1098,

2692

e.-i nazar 1516

e.-i semâ 1339

e.-i şevk 1496, 2365

e.-i temâşâ 1177

e.-i vilâyet 474, 862, 1465,

2610, 2804

Ka'be-i e.-i safâ 244

kible-i e.-i safâ 1317

[=42]

Ehremen: 1. şeytan, iblis. 2. Dev.

dehr-i E. 2313

[=1]

ejdehâ: (f.i.) Büyük yılan, korkun ve hayâlî bir hayvan.

e. 43, 1981

e.+ya 2228

e.-yi cân-sitân 2484

e.-yi dûd-ı âh 1498

[=5]

ejdehâ-peyker: (f.b.s.) Ejderha yüzlü.

livâ-yi e. 2127

şekl-i e. 2702

[=2]

ejder: (f.i.) Büyük yılan, korkun ve hayâlî bir hayvan.

e. 59, 383, 2517

e.+ün 1477

e.-i âh 437

[=5]

ejderhâ: (f.i.) Büyük yılan, korkun ve hayâlî bir hayvan.

e. 1794

e.+dürür 1538

[=2]

ek-: Ekmek fiili.

e.-er 1480

[=1]

ekber: (a.s.c.) Daha (en, pek) büyük.

îd-i e. 292, 2279

tiryâk-i e. 2372

[=3]

ekin: Tahılın tarlaya atıldığı andan harman oluncaya kadar aldığı durum.
e. 2669
 [=1]

ekser: (a.s.) En çok, daha ziyâde.
e. 1332, 1567, 2203, 2495
 [=4]

eksüg: Eksik, bir bölümü olmayan, noksan, natamam.
e.-i dîdâr 1680
 [=1]

eksük: Eksik, bir bölümü olmayan, noksan, natamam.
e. 716, 824
e.+in 336
 [=3]

eksüklük: Eksiklik, eksik olma durumu, eksik olan miktar.
e.+i 2753
 [=1]

ekşi: Sirke veya limon tadında olan.
e. 1078
 [=1]

ekşit- Ekşimesine yol açmak.
e.-üb 1464, 2803
 [=2]

el: 1. Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü. 2. Sahiplik, mülkiyet. 3. Yabancı, yakınların dışında kalan kimse.
e. 53, 133, 253, 253, 295, 295, 393, 505, 505, 506, 509, 509, 510, 510, 511, 713, 723, 751, 784, 784, 807, 1108, 1238, 1459, 1467, 1592, 1793, 1998, 2020, 2222, 2278, 2278, 2372, 2507
e.+de 963, 1919
e.+den 232, 560, 1109, 1589, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1793, 2379
e.+e 322, 415, 420, 468, 1251, 1252, 1345, 1553, 1554, 1556, 1563, 2216, 2273, 2636, 2734, 2766
e.+i 508, 528, 608, 1108, 1174, 2252, 2311
e.+idür 886
e.+in 1443, 2002, 2776
e.+inde 94, 1252, 2273, 2736
e.+inden 231, 505, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 1612, 1661, 1734, 1966, 2030, 2489, 2739
e.+ine 378, 542, 1295, 1554
e.+ini 1167
e.+leri 2750
e.+üm 1971, 2377
e.+ümde 2012
e.+ümden 971
e.+üme 116, 882
e.+ün 1015, 1776
e.+ünde 2740
e.+ünden 852, 1593
e.+üne 328
 [=114]

elâ: Gözde sarıya çalan kestane rengi.
e. 2018
 [=1]

el-ân: Şimdi, şu anda, hâlâ, henüz, daha.
e. 508, 2278
 [=2]

ele-: Elek yardımıyla ayıklamak veya incisini kabasından ayırmak, elekten geçirmek. 2. Gözden geçirmek, ayıklamak, iyisini kötüsünden ayırmak.
e.-r 2393
 [=1]

elem: (a.i.c.) Ağrı, acı, sızı, sancı; keder, dert, maddî ve mânevî ızdırıp.
e. 191
darb-ı e. 588
 [=2]

elest: (a.i.) Allah'ın, ruhları yarattıktan sonra: 'elestü-rabbiküm=ben sizin Rabbiniz değil miyim?' dediği zaman, insanların yaradılış başlangıcı (elestü=değil miyim).
câm-ı mey-i bezm-i e. 425
mest-i mey-i meclis-i e. 442
 [=2]

elfâz: (a.i.) Kelimeler, sözler.
e.+a 2810, 2810
e.+ı 706
 [=3]

el-gıyâs: Medetkâr, yardımcı, nusrete yetişen.
e. 505, 505, 506, 507, 508, 510, 511, 511, 512, 513
 [=10]

el-hak: (a.zf.) Hakikaten, doğrusu, doğrusu ya.
e. 2170
 [=1]

el-hamdü-lillâh: Allah'a hamd olsun.
e. 1679
 [=1]

elhân: (a.i.) Nağmeler, ezgiler.
e.-ı sarîr 771
 [=1]

elif: 1. Arap alfabesinin ilk harfi. 2. Ülfet olunan, istenilen şey.
e. 230, 651, 833, 1091, 1375, 1677, 2531, 2539, 2770, 2792
e.+dür 899, 2083
e.+ün 598
 [=13]

elif-kad: Uzun boylu.
e. 275, 343
 [=2]

elif-kadd: Uzun boylu.
e. 2811
 [=1]

elif-kâmet: Uzun boylu.
e. 483, 2619
 [=2]

- em-**: Dudak, dil ve soluk yardımıyla bir şeyi içine çekmek, somurmak.
 e. 213
e.-erdük 797
e.-mege 419
 [=3]
- emân**: (a.i.) Eminlik, korkusuzluk.
 e. 773, 1793
e.+ı 982
 [=3]
- emdür-**: Emdirmek, emmesini sağlamak.
 e. 18, 121
 [=2]
- emîr**: (a.i.) Bir kavmin, bir şehrin başı.
e.-i âşıkân 2781
 [=1]
- emlâh**: (a.i.) Pek melih, en melâhatli, çok güzel.
 e. 565
 [=1]
- emlâk**: (a.i.) Ev, tarla, bağ, bahçe, ve sâire gibi sâhip olunan mal ve mülk.
e.+den 2557
 [=1]
- emr**: (a.i.c.) İş buyurma, buyruk, buyrultu.
 e. 455, 701, 1306, 2218, 2521
e.+üne 624
e.-i Hudâ 1517
e.-i şerîf 2046
 [=8]
- emvâc**: (a.i.) Dalgalar.
e.-ı deryâ-yı melâhat 1379
 [=1]
- emvât**: (a.i.) Meyyitler, ölümler.
e.-ı nebât 2765
 [=1]
- enaniyyet**: (a.i.) Benlik.
 e. 799
 [=1]
- enâr**: (f.i.) Nar (meyva).
 e. 2436
 [=1]
- enbiyâ**: (f.i.) Nebiler, yeni bir kitap ve şeriatla gelmeyip kendinden evvelki Resülün getirdiği kitap ve şeriatı devam ettiren Peygamberler.
e.+nun 88
 [=1]
- encüm**: (a.i.) Yıldızlar.
 e. 1223, 1504
e.+ı 1724, 1895
e.+le 1800
e.-i rahşende+ler 361
çerâg-ı e. 2398
dâne-i e. 435
 [=8]
- endâm**: (f.i.) Vücut, beden, insanın azası, biçim; boy, bos.
e.+ı 2420
 [=1]
- endâze**: (f.i.) Ölçü, mikyas.
e.+ler 2389, 2389
- [=2]
- endûh**: (f.i.) Gam, keder, tasa, kaygı, üzüntü, sıkıntı.
hân-ı e.-ı leb-i yâr 120
maraz-ı gussa-vü e. 869
nîmet-i e. 1679
 [=3]
- enf**: (a.i.) 1. Burun, koku ve teneffüse mahsus âzâ. 2. Bir şeyin ucu veya evveli veya en şiddetlisi.
 e. 598
 [=1]
- enfa'**: (a.s.) Daha nâfi, daha menfaatli, pek faydalı.
e.+dur 1385
 [=1]
- enfâs**: (a.i.) Nefesler, soluklar.
e.+ı 2761
 [=1]
- engûr**: (f.i.) Üzüm.
hûşe-i e.-i misket 1378
şerbet-i e. 551
 [=2]
- engüş**: (f.i.) Parmak.
e.+ün 1152
e.-i Nebî-veş 598
e.-i şehâdet 230, 458
e.-ı penc 540
hâme-i e.+ün 2113
 [=6]
- enîs**: (a.i.) Dost, arkadaş; yâr, sevgili.
 e. 1412
 [=1]
- ense**: Boynun arkası.
e.+sin 1453
e.+sine 1870
 [=2]
- envâr**: (a.i.) Ziyâlar, aydınlıklar.
 e. 2760
e.+ı 802
e.-ı ışk 363
matla'-ül e. 1948
vasf-ı e.-ı ruh 1948
 [=5]
- enver**: (a.s.) Daha (en, pek) nurlu, çok ve pek parlak, çok güzel.
bedr-i e. 2365
levh-i meh-i e. 1386
meh-i e. 1346
 [=3]
- ep-**: Öpmek.
e.-sem 2756
 [=1]
- er**: 1. Erkek. 2. Erken.
 e. 830, 1393, 1797, 1815
 [=4]
- erbâb**: (a.s.) Sahipler, malikler, ehil, becerikli.
e.-ı mihr 2757
e.-ı safâ 670
şeh-i e.-ı irfân 643
 [=3]

erba'in: Rumi takvimde 22 Aralıktan 31 Ocak gününe kadar süren kırk günlük kış dönemi.

e. 643

e.+ün 257

[=2]

eren: Benliğinden sıyrılmış, öz varlığından geçmiş, kendini Tanrı'ya adanmış, ermiş.

e.+ler 1859

[=1]

erganûnî: Söz dinlenen.

sadâ-yi e. 1364

[=1]

ergavânî: (f.i.) Erguvan da denilen kırmızımtırak bir çiçek.

şarâb-ı e. 1364

[=1]

eri-: Yok olmak, bitmek, tükenmek.

e.-r 1338

[=1]

erit-: Erimesini sağlamak, erimesine yol açmak.

e.-düm 1750

[=1]

ervâh: (a.i.c.) Canlar, hayatın cevherleri.

e. 560

âlem-i e. 1319

tûtî-i e. 2276

[=3]

es-: Hava bir yönden bir yöne akmak, rüzgâr olmak.

e. 124

e.-di 10, 111, 201

e.-er 2591, 2703

[=6]

esahh: En sahih. Çok doğru. İlet ve kusurdan çok uzak ve beri olan.

e. 564

[=1]

esb: (f.i.) At, beygir.

e.-i dil 176

e.-i şebdiz 77

na'l-i e.-i sanem 1255

pây-i e. 1604

[=4]

esbâb: (a.i.) Vâsıtalar, lâzımlar.

e.-ı şâh-ı ışk 630

[=1]

esen: Ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı, sıhhatli, salim.

e. 694, 1057

[=2]

eser: (a.i.c.) Nişan, iz, alâmet.

e. 128, 132, 280, 851, 1187, 1263, 1281, 1284, 1520, 1523, 1647, 1689, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1778, 2605, 2703

e.+ler 1057

e.-i bûy-i vefâ 2228

e.-i sebz ü safâ 611

[=25]

esîr: (a.s.c.) Savaşta düşman eline düşen kimse, tutsak.

e. 765

[=1]

esirge-: Korumak, himaye etmek.

e.-r 1514, 1664

[=2]

eski: Çoktan beri var olan, üzerinden çok zaman geçmiş bulunan.

e. 1807, 2419

[=2]

esmâ: (a.i.) Adlar, isimler.

e. 1571

[=1]

esrâr: (a.i.) Gizlenen ve bilinmeyen şeyler, aklın eremeyeceği işler.

e. 810

e.+a 1454, 2165

e.+dan 2028

e.+ını 771, 1106, 2226

e.+ınun 2141

e.+um 1304

e.+umı 909, 1141

e.-ı ışk 1254

hazâyin-i e.-ı gayb 2463

mahzen-ül e. 1948

perde-i e. 2686

şerh-i e.-ı leb 1948

vâkîf-ı e.-ı gayb 2452

vâkîf-ı e.-ı leb 2343

[=18]

eş'ar: (a.i.s.) 1. Vezinli ve kafiyeli sözler. 2. En, daha güzel şiir söyleyen.

e. 260

e. 898

e.+ını 1561

e.+um 2196, 2513, 2548

e.+umun 706, 1407, 2587

e.+un 2544

e.+unun 1432

e.-ı mevzûn 285

e.-ı zâtî 460

suhfe-i e. 1408

tûmâr-ı e. 2494

[=15]

eşek: Atgillerden, uzun kulaklı binek ve hizmet hayvanı, merkep, karakaçan, uzun kulaklı.

e. 1817, 2613

[=2]

eşk: (f.i.) Gözyaşı.

e. 1521, 2230

e.+ı 941, 1486, 1491, 2633

e.+üm 23, 140, 578, 671, 942,

1115, 1180, 1301, 1775, 2476, 2505, 2612

e.+üme 11

e.+ün 1293

e.-ı çeşm 876, 1140, 1487

e.-ı dîde-i giryân 1752

e.-ı güher-bâr 940

e.-ı hûnîn 655

e.-ı nil-bâr 2108

- e.-i revân** 918
e.-i sîm 1476
e.-i surh 2193
bahr-i e. 790, 1635
bahr-ı e. 1762
bârân-ı e. 2329, 2599
dâne-i e. 916
deryâ-yi e. 1568, 2269, 2714
dür-i e. 1133
dürer-i e.-i revân 1837
evsâf-ı e. 2598
gevher-i e. 50
katre-i e.-i revân 1690
leşker-i e. 196, 2147
lücce-i ummân-ı e. 1073
sâlik-i e. 1325
seyl-i e. 364
seylâb-ı e. 189
seyyâre-i e. 1143
surh-ı e. 1353
sürh-i e. 101, 848
[=54]
- eşkâl:** (a.i.) Biçimler, sûretler, tarzlar.
e.-i melâhat 2649
[=1]
- et:** İnsanlarda, hayvanlarda deri ile kemik arasındaki kas ve yağdan oluşan tabaka.
e.+in 357
[=1]
- etibbâ:** (a.i.) Hekimler, doktorlar, tıp ilmini bilenler.
e.+ya 2521
e.+ye 2103
[=2]
- etmeg:** Ekmek.
e.+i 1871
[=1]
- etraf:** (a.i.) Yanlar, uçlar, kıyılar.
e. 279
[=1]
- ev:** Bir kimsenin veya ailenin içinde yaşadığı yer, konut, hâne.
e.+de 818
e.+ini 1450
[=2]
- evc:** (a.i.c.) Yüce, yüksek, bir şeyin en yüksek noktası, doruk.
e.-i eflâk 2390
e.-i semâ+dadur 1005
e.-i süreyyâ 2700
e.-i şeref 640
[=4]
- evkât:** (a.i.) Vakitler.
e.-ı sâz-u sûz 1189
e.-ı tekellüm 1116
[=2]
- evli:** Evlenmiş olan.
e. 2192
[=1]
- evliyâ:** (a.i.) Allah dostları.
e. 88
[=1]
- evrâk:** (a.i.) Yapraklar, kağıtlar.
e.+ın 2392
e.-ı minber 450
[=2]
- evsâf:** (a.i.) Sıfatlar, kaliteler.
e.+ın 1758
e.+ını 2538
e.-ı çeşm-i dil-ber 1158
e.-ı eşk 2598
e.-ı nâle 2044
e.-ı zülf 2067
[=6]
- evtâr:** (a.i.) 1. İhtiyaçlar, lüzumlu olan şeyler. 2. Yaya gerilmiş ipler, teller.
e.+ı 1623
e.+ıdur 1405
e.-ı kânûn 1544, 2684
[=4]
- evvel:** (a.s.c.) Önce, ilk, birinci, ibtidâ, başlangıç.
e. 101, 817, 1444, 2654
[=4]
- ey:** Kendisine söz söylenen kimse veya kimselerin dikkati çekilmek istendiğinde adın başına getirilen ve uzatılabilen bir seslenme sözü.
e. 9, 11, 16, 18, 21, 23, 30, 31, 44, 45, 55, 57, 64, 66, 71, 76, 78, 89, 91, 92, 96, 97, 98, 100, 111, 112, 116, 124, 125, 126, 127, 130, 131, 134, 139, 142, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 178, 185, 187, 190, 195, 200, 204, 207, 218, 220, 225, 226, 230, 231, 237, 239, 241, 242, 245, 254, 255, 256, 257, 258, 262, 263, 265, 271, 280, 289, 299, 301, 308, 309, 315, 316, 317, 321, 327, 328, 330, 339, 348, 357, 372, 374, 375, 385, 389, 393, 400, 401, 402, 404, 405, 406, 407, 408, 411, 415, 419, 423, 424, 428, 429, 430, 431, 433, 434, 436, 436, 445, 447, 451, 451, 452, 453, 454, 455, 458, 463, 467, 471, 476, 480, 484, 488, 488, 489, 490, 491, 492, 500, 514, 516, 519, 524, 531, 532, 534, 539, 551, 557, 559, 563, 564, 571, 578, 579, 592, 594, 610, 610, 618, 620, 622, 627, 628, 630, 634, 650, 655, 656, 657, 664, 666, 687, 688, 690, 693, 694, 698, 700, 702, 704, 710, 714, 719, 720, 721, 725, 735, 736, 738, 740, 741, 744, 745, 747, 760, 764, 767, 774, 782, 785, 794, 796, 798, 808, 816, 818, 825, 830, 831, 836, 845, 846, 848, 852, 853, 857, 868, 872, 884, 886, 891, 900, 902, 912, 914, 916, 917, 920, 935, 941, 944, 948, 958, 963, 965, 976, 977, 981, 983, 998, 1006, 1007, 1008, 1013, 1015, 1024, 1031, 1037, 1039, 1040, 1043, 1056, 1063, 1093, 1099, 1115, 1116, 1117, 1130, 1131, 1137,

1138, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148,
1159, 1169, 1175, 1178, 1188, 1191,
1201, 1206, 1207, 1216, 1218, 1220,
1226, 1228, 1229, 1233, 1236, 1237,
1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1251,
1252, 1258, 1259, 1261, 1265, 1275,
1276, 1287, 1288, 1289, 1290, 1296,
1301, 1309, 1310, 1317, 1320, 1323,
1338, 1343, 1345, 1350, 1352, 1353,
1360, 1362, 1368, 1370, 1373, 1384,
1386, 1388, 1391, 1394, 1397, 1400,
1402, 1407, 1408, 1414, 1435, 1440,
1457, 1458, 1473, 1474, 1476, 1476,
1478, 1478, 1479, 1479, 1483, 1485,
1486, 1488, 1489, 1490, 1499, 1508,
1513, 1514, 1517, 1518, 1519, 1520,
1523, 1528, 1535, 1542, 1549, 1563,
1566, 1577, 1578, 1581, 1584, 1585,
1587, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593,
1601, 1603, 1604, 1605, 1616, 1630,
1632, 1636, 1637, 1648, 1649, 1655,
1659, 1660, 1662, 1666, 1670, 1684,
1691, 1693, 1701, 1706, 1711, 1715,
1747, 1751, 1752, 1761, 1771, 1773,
1776, 1777, 1781, 1788, 1791, 1793,
1796, 1803, 1807, 1808, 1816, 1817,
1828, 1835, 1841, 1844, 1851, 1876,
1880, 1886, 1890, 1900, 1903, 1910,
1911, 1912, 1931, 1932, 1933, 1936,
1952, 1953, 1958, 1976, 1977, 1996,
2010, 2012, 2018, 2022, 2027, 2032,
2037, 2048, 2051, 2052, 2055, 2059,
2071, 2083, 2092, 2093, 2094, 2097,
2108, 2110, 2111, 2117, 2124, 2126,
2131, 2156, 2160, 2162, 2174, 2175,
2176, 2179, 2183, 2186, 2195, 2197,
2198, 2200, 2204, 2211, 2214, 2222,
2234, 2243, 2244, 2245, 2249, 2265,
2275, 2277, 2282, 2284, 2286, 2287,
2290, 2293, 2296, 2299, 2303, 2304,
2307, 2308, 2310, 2314, 2318, 2319,
2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338,
2339, 2341, 2345, 2346, 2367, 2373,
2381, 2385, 2394, 2397, 2399, 2403,
2410, 2412, 2413, 2426, 2431, 2433,
2445, 2449, 2457, 2474, 2475, 2483,
2485, 2496, 2502, 2507, 2512, 2514,
2515, 2523, 2525, 2528, 2531, 2533,
2534, 2538, 2540, 2541, 2542, 2550,
2555, 2557, 2559, 2562, 2565, 2573,
2575, 2584, 2592, 2596, 2598, 2605,
2619, 2622, 2625, 2629, 2632, 2645,
2652, 2657, 2658, 2671, 2677, 2690,
2700, 2710, 2718, 2719, 2722, 2739,
2748, 2751, 2768, 2770, 2771, 2785,
2794, 2808, 2810, 2812

[=599]

eyâ: (a.f.n.) 'Ey, key!' anlamına
gelen ve Arap kelime ve terkiplere
giren nidâ edatıdır.

e. 442, 542, 560, 619, 934,
1041, 1058, 1153, 1203, 1602, 2792
[=11]

eyit-: Söylemek, anlatmak.

e.-di 2781, 2804

e.-düm 2742

[=3]

eyle-: Etmek, yapmak.

e. 5, 102, 112, 157, 163,
166, 174, 273, 294, 300, 328, 422,
427, 480, 490, 551, 607, 621, 673,
690, 712, 712, 717, 723, 737, 748,
753, 821, 823, 829, 898, 1053, 1119,
1173, 1177, 1192, 1299, 1370, 1580,
1587, 1593, 1661, 1716, 1807, 1828,
1838, 1889, 1938, 1944, 1971, 1974,
2095, 2099, 2153, 2288, 2315, 2471,
2533, 2592, 2799

e.-di 5, 22, 107, 151, 200,
227, 247, 254, 283, 417, 420, 537,
592, 602, 671, 697, 704, 715, 725,
726, 727, 732, 749, 837, 848, 891,
968, 1230, 1304, 1310, 1414, 1463,
1512, 1708, 1734, 1737, 1941, 2028,
2034, 2038, 2070, 2088, 2281, 2447,
2532, 2554, 2762, 2802

e.-digümce 593

e.-diler 678, 2074, 2074,
2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080,
2100, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104,
2105, 2106, 2764

e.-dim 416

e.-dügüm 2632

e.-dükce 460, 2210

e.-düm 66, 759, 922, 1863,

1901, 1914, 1960, 2202, 2809

e.-dün 86, 92, 720, 721, 999,
1073, 1243, 2525

e.-me 136, 166, 168, 411,
426, 440, 753, 808, 910, 1122, 1142,
1262, 1431, 1757, 1816, 1818, 1889,
1977, 2093, 2096, 2275, 2279, 2413,
2502, 2754, 2773

e.-meden 326, 573, 673

e.-medi 1750, 2149, 2342

e.-medün 329

e.-mege 961, 1244

e.-mek 776, 1124, 1651, 1679,
2201, 2521, 2660

e.-mekdür 1452

e.-meklük 839

e.-men 1077, 1145, 2167, 2637

e.-mesün 414

e.-meyince 605

e.-mez 129, 184, 197, 296,
526, 579, 779, 1472, 1514, 1664,
1745, 1952, 2503

e.-mezdüm 2200

e.-mezin 1106

e.-mezler 781

e.-mezse 1616

e.-mezsen 141

e.-miş 73, 708, 977, 1583,
1663, 2292, 2458, 2493, 2617

e.-mişdür 71

e.-mişsin 55

e.-n 1634, 2025, 2299, 2745

e.-r 3, 126, 202, 338, 358,
392, 400, 556, 795, 798, 820, 933,
933, 934, 935, 936, 937, 953, 1050,

1059, 1209, 1209, 1210, 1210, 1211,
1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1216,
1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1221,
1222, 1223, 1224, 1225, 1235, 1247,
1306, 1439, 1469, 1485, 1523, 1596,
1651, 1710, 1797, 1803, 1838, 1838,
1872, 1951, 1995, 2029, 2030, 2031,
2046, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050,
2051, 2052, 2052, 2053, 2054, 2055,
2056, 2057, 2057, 2058, 2059, 2060,
2061, 2105, 2119, 2209, 2209, 2210,
2211, 2212, 2213, 2213, 2224, 2224,
2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230,
2236, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240,
2241, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245,
2290, 2364, 2437, 2440, 2450, 2481,
2556, 2566, 2614, 2621, 2660, 2667,
2667, 2669, 2670, 2723, 2723, 2725,
2726, 2727, 2728, 2729, 2753, 2756,
2771, 2776
e.-rdi 336
e.-rdün 291
e.-rem 23, 1115, 1849, 2386,
2429, 2643
e.-rin 1624, 1650, 2149,
2647, 2659
e.-rler 1579
e.-rse 185, 277, 714, 851,
981, 1436, 1437, 1580, 1636, 1767,
2278, 2283, 2291
e.-rsen 55, 142, 455, 1197,
1971, 2320
e.-rsin 114, 1245, 1274
e.-rüm 995
e.-se 47, 194, 279, 382, 792,
1105, 1475, 1505, 1536, 2228, 2678
e.-sek 261
e.-sem 334, 909, 956, 978,
1141, 1151, 1260, 1318, 1702, 2013,
2189
e.-sen 256, 1786
e.-sin 825
e.-sün 205, 312, 567, 719,
1085, 1155, 1264, 2683, 2758
e.-ye 89, 179, 586, 645, 827,
854, 906, 1739, 1940, 2447, 2462,
2663
e.-yecek 246
e.-yelden 2111, 2676
e.-yem 367, 393, 569
e.-yen 1044, 1649, 2506, 2658
e.-yenler 1487, 2487, 2787
e.-yeyin 638
e.-yince 2554
e.-yüb 304, 313, 474, 903,
1304, 2004, 2054, 2382, 2422, 2487
e.-yübdür 456, 2110
e.-yüben 752
e.-yüm 1555, 1957
[=480]
eyleyime-: Yapmaya gücü yetmemek,
eylememek fiilinin yeterlilik hâli.
e.-z 556
[=1]
eylük: İyilik.

e. 804
[=1]
eyü: İyi.
e. 713, 2312
[=2]
eyvâ: Ayva.
e. 108, 2134
[=2]
eyvân: Büyük sofa, divanhâne, salon.
e.+ından 789
e.-i belâ 1729
[=2]
eyyâm: (a.i.) Günler, gündüzler.
e.+i 1270, 1271, 2637
e.+ıdur 838
e.-i vefâ 2759
[=5]
Eyyûb: Kur'ân-ı Kerim'de ismi geçen
İshak Aleyhisselâm'ın oğlu olan
Ays'ın evlâdından Eyyûb
Aleyhisselâm, bir peygamber.
E. 623
sabr-i E. 1635
[=2]
Eyyûb-sıfat: Eyyûb gibi.
sadr-i E. 1942
[=1]
Eyyûb-vâr: Eyyûb gibi.
E. 748
[=1]
ez-: Üstüne basarak veya bir şey
arasına sıkıştırarak yassılaştırmak,
biçimini değiştirmek.
e. 2265
e.-erler 687
[=2]
ezber: (f.b.i.) Zihinde tutma,
unutmamaya çalışma.
e. 73, 1972, 2232
[=3]
ezel: (a.i.) Başlangıçlı olmayan
geçmiş zaman, öncesizlik.
e. 707
bag-i e. 603
nakkâş-i e. 421
nakş-i nakkâş-i e. 1353
[=4]
ezelî: (a.s.) Ezele mensup, ezeli ile
ilgili, öncesiz, başlangıçsız.
e.+dür 1738
[=1]
ezhâr: (a.i.) Çiçekler.
leşker-i e. 552
[=1]
ezil-: Ezme işine konu olmak.
e.-düğiçün 1445
e.-miş 687
[=2]
F
fagfûr: (f.i.) Çin imparatorlarına
verilen bir ad.
f. 2037, 2586
[=2]
fahr: (a.i.) Övünme, böbürlenme,
büyüklenme, şeref, onur, kıvanç.

- f. 326, 2806
[=2]
fakîr: (a.s.) Zengin olmayan, yoksul, parasız, züğürt.
f. 1072
f.+e 723, 2094, 2152
f.+i 570, 997, 1971, 2330, 2676
[=9]
fâl: (a.i.) Uğur; tâlih deneme; kahve fincanına, iskambile bakmak gibi birtakım garip usullerle insanın tâlihine âit bir şeyler söyleme.
f.+üm 722
f.+ümüz 679
[=2]
fânî: (a.s.) Ölümlü, geçici.
f.+dür 2409
[=1]
fânûs: (a.i.c.) Küre veya silindirik şeklinde cam kapak.
f.-ı hayâl 63
f.-ı hayâl-âsâ 2052
mânend-i f.-ı hayâl 577
[=3]
fârig: (a.s.) Vazgeçmiş, çekilmiş.
f. 2745
[=1]
fark: (a.i.c.) Ayrılık, başkalık; iki veya daha çok şey arasındaki ayrılık.
f.+ına 1223
[=1]
Fârûk: Bir şahıs ismi.
tiryâk-i F. 2522
[=1]
fasâhat: Doğru ve düzgün söyleyiş. Açık ve güzel ifadeli konuşma.
f. 1362
bezm-i f. 1408
[=2]
fasd: 1. Kan alma. 2. Damar kesme.
f. 1753
[=1]
fasl: (a.i.c.) 1. Ayrıntı; ayırma, ayrılma; ara; bölüm. 2. Dört mevsimden her biri.
f. 2287
f.+ı 1193, 2687
f.-ı bahâr 678
f.-ı gül 388, 551
f.-ı hazân 2307
[=7]
fassâd: 1. Kan alıcı, kan alan. 2. Cerrah.
f.+ı 1548
[=1]
fâş: (f.i.) Meydana çıkma, duyulma, açığa vurma, dile verme.
f. 1106, 1764
[=2]
fat-: 1. Bölmek, parçalamak. 2. Kırmak. 3. Ezerek, taşa vura vura parçalamak. 4. Dövmek.
f.-mışlar 1445
[=1]
fâyık: Yüce, âli.
şehd-i f. 2583
[=1]
fazl: (a.s.c.) 1. Fazla, ziyâde, artık, bâki. 2. İyilik, fâzilet, erdem.
f.+ı 1821
[=1]
fedâyî: Dâvası ve gayesi uğruna herşeyini çekinmeden feda edebilen.
f.+dür 2745
[=1]
fehmi: (a.i.) Anlama, anlayış.
f. 3, 323
[=2]
felâhen: (f.i.) Taş atmaya mahsus alet, sapan.
seng-i f. 1545
[=1]
felek: (a.i.c.) 1. Gökyüzü, semâ. 2. Âlem, dünya. 3. Tâlih, baht, kader.
f. 218, 433, 884, 1223, 1227, 1237, 1328, 1483, 1575, 1800, 1821, 1822, 2116, 2274, 2306, 2541, 2627
f.+de 333, 1251, 1388, 1504, 1630, 2199
f.+den 693, 950, 1089, 1490, 1726, 2459
f.+e 426, 474, 562, 1163
f.+i 2633
f.+ler 903, 1401, 2161, 2197, 2241, 2514
f.+ün 886
f.-i bî-vefâ 1671
fi'l-i f. 934
nat'-ı f. 478, 586
zevâyâ-yi f. 1499
[=46]
felek-mânend: Feleğe denk.
kasr-ı f. 2478
[=1]
felek-rif'ât:
f. 2523
[=1]
fem: (a.i.c.) Ağız.
bûse-i f. 1527
[=1]
fen: (a.i.c.) 1. Nevi, çeşit, sınıf, tabaka. 2. Hüner marifet, sanat, ilim.
f.+de 754
[=1]
fenâ: (a.i.) Yok olma, yokluk, geçip gitme.
seyl-i f. 653
Zelihâ-yi f. 448
[=2]
fer: (f.i.) Parlaklık, aydınlık, süs.
f. 69
[=1]
ferâg: (a.i.) Vazgeçme, bırakıp terk etme.

- f.+ı** 1923, 2267
f.+um 2008
 [=3]
ferah: (a.i.) Gönül açıklığı, sevinç, sevinme.
f. 563, 566, 566, 567, 567, 568, 569, 570, 576, 607, 692, 949, 2089, 2229
f.+dan 61, 569, 758
f.+dur 1253
leşker-i f. 2073
 [=19]
ferah-efzâ: Sevinç artıran, ferah artıran, safalı, iç açıcı.
f. 676
 [=1]
ferah-şâd: Sevinçli, ferahlı, memnun, mesrur, şen, bahtiyar.
f. 194, 2506
 [=2]
ferâmûş: (f.i.) Unutma, hatırdan çıkma.
f. 1980
 [=1]
ferdâ: (f.i.) 1. Yarın, yarınki gün, günün ertesi, ertesi gün. 2. Öbür dünya.
f. 121
 [=1]
feres: At, kısrak.
f.+ı 2250
 [=1]
Ferhâd: (f.h.i.) Ferhâd ve Şîrîn adıyla meşhur olan eski bir hikâyenin erkek kahramanı olup Şîrîn'in âşıkıdır.
F. 409, 695, 922, 1337, 1482, 1686, 2704
F.+a 2104, 2321
F.+em 1658
F.+un 77
F.+una 150
F.-ı belâ-keş 885
F.-ı bî-çâre 243
F.-ı dil 1910
dest-i F. 845
kıssa-i F. ü mecnûn 1154
 [=17]
Ferhâdî: Ferhat'a ait, Ferhat gibi.
F. 279
 [=1]
Ferhâd-veş: Ferhâd gibi olan.
F. 188, 2570
 [=2]
ferhunde: (f.s.) Mübârek, mes'ut, meymenetli, kutlu, mutlu, uğurlu.
f. 585, 679, 722
 [=3]
ferhunde-fâl: (f.a.b.s.) Falı kutlu, uğurlu olan.
meh-i f. 2776
 [=1]
ferrâş: (a.i.) 1. Döşeyen, döşemeci. 2. Süpüren.
f. 1763
- f.+ı** 2275
f.+ıdur 1475
 [=3]
ferruh: (f.s.) Uğurlu, kutlu.
f. 585, 595, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601
 [=9]
feryâd: (f.i.) Yardım istemek için çıkarılan yüksek ses; bağıırışma, çağırışma.
f. 108, 167, 298, 693, 779, 922, 1206, 1388, 1398, 2134, 2308, 2671
f.+a 668, 1219
f.+ıma 2293
f.+ımın 2515
f.+ını 881
f.+ınun 1350, 2198
f.+uma 474
f.+umı 922, 1204
f.-ı bûlbûl 233, 1041
f.-ı ney 669
 [=25]
ferzâne-veş: (f.b.s.) Hakîm, feylesof; bilgili gibi görünen.
bende-i f. 1008
 [=1]
fesahat: (a.i.) Fasâhât, Güzel ve açık konuşma, uzdillilik, iyi söz söyleme
 kabiliyeti.
f. 1406
 [=1]
fetâ: Genç, delikanlı.
f.+sın 2768
 [=1]
feth: (a.i.c.) Açma, açılma.
f. 87, 367, 1951, 2281, 2281
f.+ı 1550
f.-ı bâb-ı cennet 2173
f.-ül bâb 1149
 [=8]
fetîl: (a.i.) Lamba fitili.
f. 1725, 2240
 [=2]
fettân: (a.s.) Fitne ve fesada teşvik eden, fenalık yapan, ayartan.
f. 505, 916, 1416
f.-ı pür-belâ 1708
gamze-i f. 1506
 [=5]
feyz: (a.i.c.) 1. Suyun taşıp akması. 2. Bolluk, çokluk, verimlilik, fazlalık.
f.-ı hak 555
 [=1]
fezâ: (a.i.) Ucu bucağı bulunmayan boşluk, dünyanın sonsuz olan genişliği.
f.+sın 2640
f.-yi ışk 584, 2541
f.-yi kuds 1597
f.-yi vasl 317
f.-yi ışk 1278
 [=6]

- fındık:** 1. Kayıngillerden, kuzey yarım kürenin ılık yerlerinde ve yurdumuzun genellikle Doğu Karadeniz bölgesinde yetişen, boyu 6-7 metre, yaygın tepeli bir ağaççık. 2. Bu ağaççığın sert bir kabuk içinde bulunan yağlı, nişastalı ürünü.
f. 1810
[=1]
- fır:** Fır fır dönmek. (İkileme)
f. 1308, 1308
[=2]
- figân:** (f.i.) İzdırap ile bağıırıp çağırma, inleme.
f. 572, 1041, 1210, 1244, 1539, 1792, 2030, 2241, 2290, 2355
f.+ı 2484
f.+lar 1050
f.+um 1720, 1727, 2286
f.+umdan 942, 1219, 1693, 1794, 2114
f.+umla 1364
f.+undan 2671
f.-ı bî-şumâr 1658
âteş-i âh ü f. 1690
dîvâne-i âh ü f. 1860
vasf-ı f. 1852
[=26]
- fikr:** (a.i.c.) Fikir, düşünce.
f. 1835
f.+i 2468
f.+ine 2067
[=3]
- fi'l:** (a.i.) Eylem, hareket, iş.
f.+ini 1905
f.-i felek 934
[=2]
- fil-hâl:** (a.b.zf.) Bu anda, hemen, şimdi.
f. 586
[=1]
- fil-mesel:** (a.zf.) Meselâ, misâldeki gibi.
f. 902, 1008
[=2]
- firah:** Ferah, şen, sıkıntıda olmayan, iç açıcı, şenlendiren. 2. Geniş.
kasr-ı f. 602
[=1]
- firâk:** (a.i.) Ayrılık, ayrılma; sevişenlerin ayrılığı.
f. 436
f.+a 529
f.+ı 592
f.+ına 471
f.+umla 2428
f.+un 1347, 1526, 1778, 2013, 2288
f.+unda 1214, 1223, 2707
derd-i f. 1212
dest-i f. 2604
mahmûm-ı hummâ-yi f. 926
nâr-ı f. 1769
rûz-ı f. 2015, 2479
- tîg-ı f. 1022**
zehr-i f. 738
[=21]
- firâvân:** (f.s.) Çok, bol, fazla, aşırı.
f. 2121
[=1]
- firdevs:** (a.i.c.) Cennet, uçmak.
f. 1318, 2510
f.-i a'lâ 894, 2011
gûşe-i f. 1680
serv-i f.-i berîn 1272
[=6]
- fitâde:** 1. Mübtelâ, tutkun. 2. Biçare, zavallı.
f. 2131
[=1]
- fitne:** (a.i.c.) 1. Belâ, mihnet, sıkıntı. 2. Güzel yüz, güzel göz; güzel kadın.
f. 524, 1703, 1913, 1991
f.+ler 1032
f.+ye 505, 519, 1332
dîde-i f. 2425
[=9]
- fitrâk:** (f.i.) Atın terkisi, terki kayışı, eğerin arkasındaki tasma.
f.+den 2559
[=1]
- fukâ:** Çoğunlukla şerbet içilen bir kap.
f.+ı 2391
[=1]
- fursat:** (a.i.) Uygun zaman, elverişli durum, faydalanma sırası.
f. 1793, 1998
[=2]
- furun:** Fırın.
f.+a 2709
[=1]
- fülfül:** (a.i.) Karabiber.
f. 2125
f.+dür 1042
f.-i Hindûstân 1208
[=3]
- fülk:** (a.i.) Gemi, sandal, kayık.
f.+in 1371
f.+inde 2406
f.-i gam 208
[=3]
- fürkat:** (a.i.) Ayrılık, ayrılma; sevişenlerin ayrılığı.
f. 85, 653, 882, 1097, 1515, 1613, 2265, 2392, 2611
f.+de 1160, 2269, 2546
f.+e 1522
f.+ı 1766
f.+inde 793
f.+ün 710
f.+ünde 904, 1290, 1692, 1842
f.+ünün 2121
f.-i dil-ber 1523
âteş-i f. 1001
Azrâîl-i f. 2508
cahîm-i f. 634

cellâd-ı f. 216
dem-i f. 1132, 1297
derd-i f. 418
dest-i f. 41
kûh-i f. 971
kûh-ı f. 1494, 1795
kulle-i kühsâr-ı f. 1259
leyl-i f. 905
savm-ı f. 2592
şeb-i f. 217
tennûr-i f. 1655
yem-i f. 2713
 [=39]
fürkat-nâme: Ayrılık mektubu.
f.+ler 2384
 [=1]
fürsî: İranlı.
f. 489
 [=1]
fürûg: (f.i.) Nur, ziyâ, ışık,
 parlaklık, parıldayış.
f.+ından 2008
f.-ı şems ü kamer: Ay ve
 güneşin parlaklığı. 1923, 2267
 [=3]
fütâde: (f.s.c.) Düşmüş, düşkün.
f. 1369
 [=1]

G

gabgab: (a.i.c.) Çene altı, çifte
 gerdan.
g. 330
g.+ıdur 2262
g.+un 910, 1142, 2475, 2787
gûy-i sîm-i g. 368
 [=7]
gaddar: (a.s.) Çok gadreden,
 zulmeden, hâin, merhametsiz, kıyıcı.
g. 576
çarh-ı g. 1941
 [=2]
gadr: (a.s.) Hâinlik, vefâsızlık,
 merhametsizlik.
g. 1941
 [=1]
gâfil: (a.s.c.) Gaflette bulunan,
 ihmal eden, ilaerisini iyi
 düşünmeyen, dikkatsiz.
g. 932, 1006, 1114, 2026,
 2131, 2197, 2514
 [=7]
gaflet: (a.i.) Gafillik, boş
 bulunma, dalgınlık, dikkatsizlik,
 ihtiyatsızlık.
g. 828, 2133
hâb-ı g. 799, 827
sebel-i g. 854
şeb-i g. 851
 [=6]
gâh: (f.e.) Zaman bildiren edat.
g. 937, 953, 953, 1081, 1114,
 1147, 1453, 1618, 1870
 [=9]
gâib: 1. Göz önünde bulunmayan,
 hazırda olmayan. 2. Görünmeyen âlem.

g. 915, 2717
 [=2]
gâlib: (a.s.) Galebe eden, galebe
 çalan, üstün gelen, yenen.
g. 208, 1912, 2520
 [=3]
gâlibâ: (a.zf.) Sağlam bir ihtimâle
 göre, görünüşe göre, belki.
g. 1251, 2273, 2565
 [=3]
gâliye: (a.i.) Misk ile anberden
 yapılmış siyah kokulu bir madde olup
 boya olarak kadınlarca saçlara ve
 başlara sürülür.
g. 534
 [=1]
gâliye-sâ: Galiye gibi.
tîn-i g. 2058
 [=1]
gam: (a.i.c.) Keder, tasa, kaygı,
 dert.
g. 27, 99, 194, 231, 253,
 357, 377, 410, 558, 933, 1011, 1070,
 1253, 1341, 1393, 1534, 1577, 1687,
 1745, 1764, 2274, 2328, 2329, 2340,
 2532, 2535, 2561, 2711, 2732
g.+a 93
g.+dan 207, 1580, 1999, 2237,
 2320, 2535
g.+ı 709, 795, 796, 982, 2015
g.+ın 991, 1908
g.+ından 665, 845
g.+un 712, 1347, 1359
g.-ı devrân 2489
g.-ı hatt 2601
g.-ı lâ'l 1430
g.-ı lâ'l-i leb-i cânân
 1911
g.-ı zülf 2687
adû-yi g. 673
adû-yi gussa-vü g. 686
avvâd-ı g. 936
bahr-ı g. 337
bend-i g. 689, 690
bîmâr-ı g.-ı ışk 1433
câm-ı g. 1907
cellâd-ı g. 476
çâh-ı g. 752, 1515
çeng-i g. 877
derd-i g. 551, 699
derviş-i tekye-i g. 651
deyr-i g. 2286
dihkân-ı g.-u gussa 674
fûlk-i g. 208
hâr-ı g. 92
humâr-ı g. 741
kânûn-ı bezm-i g. 1623
küfl-i g. 558
kûh-ı g. 243
leşker-i g. 222, 611
meyhâne-i g. 358
mülk-i g. 1221
nâr-ı g. 925
nerrâd-ı g. 2793
pâdişâh-ı mülk-i g. 1336

- peleng-i g.** 1259
rûze-i g. 2264
sille-i g. 967
sultân-ı g. 2505
şeb-i g. 270, 1263
tabîb-i derd-i g. 1262
tabl-ı g.-u mihnet 468
tîr-i g. 2709
zehr-i g. 2303
 [=93]
gam-dîde: (a.f.b.s.) Gam görmüş, kederli, tasalı.
dîde-i g. 2708
 [=1]
gam-gîn: (a.f.b.s.b.) Kederli, tasalı, hüznü. **g.** 538, 1279
g.+ine 569
 [=3]
gam-güsâr: (a.f.b.s.b.) Dert ortağı, arkadaş. **g.** 1297
 [=1]
gam-hâne: (a.f.b.i.) Hüzün ve tasa yeri. **g.+me** 567, 712
 [=2]
gammâz: (a.s.) Birine, iftirâ ederek zarar veren, münâfık, fitneci, koğucu. **g.** 2200
gamze-i g.-ı dil-ber 847
 [=2]
gam-nâk: (a.f.b.s.b.) Gamlı, kederli. **g.** 1651, 2660
 [=2]
gamze: (a.i.) Süzgün bakış. **g.** 1991
g.+ler 1443
g.+lerün 1289
g.+n 299, 302, 861, 2302, 2418, 2610
g.+ne 387
g.+ni 1233
g.+si 571, 1547, 1548, 2060, 2630
g.-i bîmâr 2654
g.-i câdû 2425
g.-i cellâd 537
g.-i fettân 1506
g.-i gammâz-ı dil-ber 847
g.-i mest 423
cellâd-ı g. 1079
hayâl-i g.-i dil-dâr 2597
sürme-i g. 2425
tîr-i g. 1065
zûlfikâr-ı g. 1411
 [=27]
ganem: Koyun. **g.+lerini** 2069
 [=1]
gannâc: (a.s.) Çok nazik, çok işveli. **gonca-i g.-ı yâr** 847
gonce-i g. 2075
 [=2]
garâyib: Acaib şeyler. Hayret edilecek şeyler. Tuhafliklar. **g.** 1280, 2522
 [=2]
garîb: (a.s.) Kimsesiz, zavallı. **g.** 322, 1219
g.+e 993, 1441, 1635, 2213
g.+i 1703, 2223
g.+ün 2600
kasd-ı g. 2210
 [=10]
garim: 1. Alacaklı. 2. Rakip. **g.** 21
 [=1]
gark: (a.i.) Suya batma; batma; batırma. **g.** 13, 556, 653, 709, 911, 969, 1073, 1427, 1634
 [=9]
garrâ: (a.s.) Alnında beyaz bir lekesi, akıtması olan (at vs.). **g.** 33, 1048, 1134, 1432, 1926, 1927, 1987, 2140, 2143, 2168, 2370, 2645
 [=12]
gaversec: **g.+e** 1750
 [=1]
gavgâ: (f.i.) Kavga, dövüşme, vuruşma; gürültü. **g.** 1275, 1563
g.+dan 1983
g.+ya 1983, 2286
 [=5]
gavr: 1. Bir şeyin dibi. Çukur. 2. Batma. **g.+ine** 373
 [=1]
gavvâs: (a.i.) Dalgıç, inci, sünger bulmak veya denize düşen bir şeyi çıkarmak ve yâhut rıhtım gibi deniz altında yapılan inşaatın temellerini düzenlemek üzere suya dalan, denizin dibine inen kimse. **g.** 1588, 2106, 2140
g.+ı 1967
 [=4]
gayb: (a.s.c.) Gizli olan, göze görünmeyen şey, kayıp. **hazâyin-i esrâr-ı g.** 2463
vâkıf-ı esrâr-ı g. 2452
 [=2]
gayb-dân: Gaybı bilen. **g.** 2343, 2446
 [=2]
gaybet: Hazırda olmamak, başka bir yerde bulunmak. **g.** 1397
 [=1]
gâyet: (a.i.c.) Nihâyet, uç, son. **g.** 333, 758, 1076, 1079, 1377, 1651, 1654, 1716, 2495, 2660, 2775, 2811

g.+de 475, 633, 641, 835,
1174, 1226, 1270, 1296, 1334, 1385,
1657, 1883, 1920, 2289, 2808

g.+i 26
[=28]

gâyib: Kayıp.

g. 1859
[=1]

gayr: (a.s.) Ayrı, başka, özge,
artık, diğer.

g. 2378
g.+larla 310
haber-i g. 1789
[=3]

gayret: (a.i.) Çalışma, çabalama.

g. 2441
g.+inden 413
[=2]

gayrı: (a.s.) Ayrı, başka, özge,
artık, diğer.

g. 1806, 2600, 2600
g.+lar 1051
[=4]

gazâ: (a.i.c.) Din uğruna savaş.

g. 1101, 1122
azm-i g. 86
[=3]

gazel: (a.s.) 1. Lâtif. 2. Klasik
şark şiirinde bir nazım biçimi. 3.
Sonbaharda ağaç üzerinden kuruyan
yapraklar.

g. 755, 977, 1231, 1959
g.+i 2123
g.+idür 888
[=6]

gece: . Genellikle saat 22'den
itibaren gün ağarınca kadar geçen
süre, tün, şeb.

g.+sin 431
[=1]

geç-: 1. Bir yerden başka bir yere
gitmek. 2. Bırakmak, vazgeçmek.

g. 257, 353, 498, 1173, 1793
g.-di 562, 617, 650, 663,
984, 984, 988, 989, 989, 990, 1068,
1199, 2154, 2469

g.-dügi 1618, 1968
g.-dügince 1205
g.-dügünce 350
g.-dün 1130
g.-en 1347, 2653
g.-enden 1905

g.-er 772, 1064, 1064, 1065,
1066, 1067, 1068, 1205, 1330, 1584,
2429, 2721, 2721

g.-erin 992
g.-erken 465
g.-erler 626
g.-ici 1240
g.-me 56
g.-mege 337
g.-mek 56
g.-meye 699
g.-mezken 2053
g.-miş 241, 552

g.-mişdür 125, 217

g.-mişem 917

g.-se 1184, 1897

g.-sün 2523

g.-ti 2382

g.-üb 1349, 2602

g.-übdür 1845

g.-üben 119, 1003

g.-ürür 2465

[=64]

geçür-: Geçme işinin yaptırmak,
geçmesini sağlamak.

g.-di 922, 1905

g.-düm 2700

g.-elüm 2730

g.-mişdür 2418

[=5]

gedâ: (f.s.c.) Dilenci, yoksul,
dilencilik.

g. 999, 2722

g.+sı 2037

g.+sıdur 1425

g.+yi 2135

[=5]

geh: (f.zf.) Bazen, ara sıra.

g. 1081, 1147, 1233, 1233,
1469, 1469, 1870, 1870, 2137, 2165,
2284, 2284

[=12]

gehî: (f.zf.) Bazen, ara sıra.

g. 2137, 2165
[=2]

gel-: Bir yere gitmek, ulaşmak,
varmak, geriye dönmek.

g. 112, 121, 134, 140, 153,
217, 258, 328, 442, 514, 607, 631,
675, 676, 702, 712, 740, 800, 802,
815, 824, 839, 841, 920, 931, 1020,
1043, 1075, 1137, 1397, 1543, 1655,
1747, 1807, 1849, 1908, 2059, 2121,
2215, 2243, 2284, 2533, 2555, 2556

g.-di 25, 128, 254, 269, 312,
380, 484, 487, 515, 611, 621, 678,
695, 712, 722, 728, 838, 989, 1019,
1525, 1709, 1730

g.-diler 857, 859, 1284

g.-dügin 210

g.-dügince 1239, 1593

g.-dügümi 959

g.-dükce 1239, 2429, 2505

g.-dün 10, 111, 201

g.-e 54, 206, 345, 728, 1291,
2415

g.-en 800, 1047, 2093, 2526,
2562

g.-enler 809

g.-ince 379

g.-medi 248, 1711, 2014,
2355, 2372

g.-medün 45, 596

g.-mek 2016

g.-mesün 204

g.-mez 54, 159

g.-mezdi 194

g.-miş 380, 789, 1201, 2617

g.-mişdür 971, 2326
g.-mişe 958
g.-se 172, 343, 508, 595, 634, 1496, 1898, 2067, 2107, 2285
g.-sen 401, 797, 1771
g.-sün 24, 2765
g.-üb 380, 423, 496, 734, 1189, 1601, 2074, 2459, 2470, 2527, 2620, 2716, 2759
g.-übdür 1090, 1341, 2146
g.-üp 573
g.-ür 138, 201, 326, 502, 756, 758, 894, 894, 895, 896, 897, 898, 933, 965, 1169, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1222, 1232, 1234, 1258, 1272, 1479, 1604, 1614, 1833, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 2166, 2352, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2421, 2562, 2590, 2628, 2663, 2701
g.-ürse 188, 1430, 2317
 [=193]
gem: Atı yönlendirmek için ağızına takılan demir araç.
g. 176
 [=1]
gemi: Su üstünde yüzen, insan ve yük taşımaya yarayan büyük taşıt, sefine.
g. 1834
g.+dür 337
 [=2]
gemici: Gemide çalışan veya gemi işleten kimse.
g. 1634
 [=1]
gen: Geniş, bol.
g. 2004
 [=1]
genc: (f.i.) Hazîne, defîne.
g. 536, 536, 2564
g.+dür 2639
g.+i 1981
g.+sin 1933, 2176
g.+ün 1933, 2176
g.-i bî-nazîr 1822
g.-i hüsn 1177, 1229
tılısm-i g.-i ışk 2702
 [=13]
gencîne: (f.i.) Hazîne, defîne.
g. 2438
g.+nün 780
g.+ye 1981
g.-i ışk 1016
g.-i ilm 3
 [=5]
gencûr: Hazine muhafızı, hazinedar.
g. 2463
 [=1]
gendüm: (f.i.) Buğday.
g. 2133
 [=1]
gendüm-gûn: Buğday renkli.
dil-ber-i g. 2669
dil-dâr-ı g. 2051
 [=2]

ger: (f.e.) 'Eğer' kelimesinin kısaltılmışı, nazımda kullanılır.
g. 3, 19, 27, 40, 47, 67, 100, 117, 146, 173, 206, 260, 261, 273, 290, 300, 301, 304, 305, 323, 336, 351, 371, 393, 449, 476, 574, 615, 640, 688, 700, 702, 752, 767, 945, 1024, 1053, 1226, 1256, 1291, 1462, 1577, 1580, 1745, 1751, 1753, 1773, 1799, 1814, 1827, 1835, 1945, 1958, 2070, 2216, 2228, 2229, 2232, 2387, 2415, 2428, 2796, 2801
 [=63]
ger-: Bir şeyin uçlarından veya kenarlarından çekerek gergin duruma getirmek.
g.-dükce 2646
 [=1]
gerçi: (f.e.) Her ne kadar; ise de.
g. 55, 78, 138, 169, 182, 191, 224, 251, 523, 540, 661, 776, 798, 816, 865, 873, 1112, 1175, 1206, 1301, 1390, 1434, 1520, 1639, 1650, 1672, 1740, 1886, 1978, 2139, 2260, 2659, 2721, 2791
 [=34]
gerd: (f.i.) 1. Toz, toprak. 2. Tasa, gam, keder.
g. 656, 663
g.+in 2807
g.-i râh 1728
kubbe-i g. 2009
 [=5]
gerden: (f.i.) 1. Gerdan. 2. Boyun.
g. 67
g.+in 72
g.+inde 73, 1900
g.+lerinde 1656
g.+ünde 1902
g.-i horşîd 619
g.-i sîmîn 68, 1806
hâl-i g.-i cânâne 1901
 [=10]
gerdiş: (f.i.) Dönüş, dönme, dolaşma.
g.-i gerdûn-ı dûn 1620
 [=1]
gerdûn: (f.s.) 1. Dönücü, dönen, devreden. 2. Felek, dünya, sema.
g. 2790
g.+da 1721, 1843
g.-ı dûn 130
g.-ı pür 1820
gerdiş-i g.-ı dûn 1620
 [=6]
gerek: Bir şeyin yapılabilmesinin veya olabilmesinin bağlı olduğu şey.
g. 6, 328, 491, 853, 1061, 1357, 1541, 2010, 2014, 2157, 2309, 2777, 2789
g.+dür 816, 2318, 2450, 2774
 [=17]
gerek-: Bir şeyin yapılabilmesi veya gerçekleşmesi bazı nesne, fiil vb.ne bağlı olmak.

g. 101, 2092, 2583
g.-mez 254, 493, 522, 1364, 1476, 1576, 2138
 [=10]
germ: (f.s.) Sıcak.
g. 545, 604, 1203, 1408, 1695, 1830, 2021, 2530
 [=8]
getir-: Getirmek, gelmesini sağlamak.
g.-en 2264
 [=1]
getür-: Gelmesini sağlamak.
g. 558, 1162, 1342, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1704, 2340
g.-di 319, 950
g.-dün 266, 694
g.-mez 927
g.-mişdür 446, 830
g.-sün 1057
g.-ür 502, 1866
 [=20]
gev: Yiğit, kahraman.
g.+ler 2182, 2498
 [=2]
gev-: Ağızda katı bir şey çiğnemek, geviş getirmek.
g.-er 176
 [=1]
gevher: (f.i.) Elmas, cevher.
g. 1115, 1361, 1633, 2499
g.+den 1707
g.+i 1128
g.+lerle 1582
g.-i eşk 50
g.-i yek-dâne 1125, 1837, 2719
 [=11]
gevher-bâr: (f.b.s.) Cevher yağdıran.
yâkût-ı g. 2650
 [=1]
gevşe-: Sertlik ve gerginliği bozulmak.
g.-dügini 1969
 [=1]
gey-: Giymek, örtünüp korunmak için bir şeyi vücuduna geçirmek.
g. 76, 78, 2023
g.-di 34, 80, 2085
g.-dügi 2809
g.-dügün 32
g.-elden 30
g.-en 740, 2088
g.-er 2089, 2784
g.-meyenler 2608
g.-mez 2082, 2087
g.-miş 74, 784, 997, 997, 998, 999, 1000, 1001, 2081, 2486, 2689
g.-sem 236, 2812
g.-üb 703, 1083, 1452, 2086
 [=33]

gez-: Hava alma, hoş vakit geçirme gibi amaçlarla bir yere gitmek, seyran etmek.
g.-mesün 625
 [=1]
gıda: (a.i.c.) İnsanı besleyen
g. 2053
g.+sı 2303
 [=2]
gılmân: (a.i.c.) Tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlılar, gençler, köleler, esirler.
g. 2748
cemâl-i hûr-u g. 1892
 [=2]
gınâ: (a.i.) Zenginlik, bolluk.
g. 1632
 [=1]
gırîv: Bağırma, feryad etme.
g.+i 1498
 [=1]
girre: Gaflet, boş bir şeye aldanan.
g. 2132
 [=1]
gıyâs: Yardımcı.
g. 509
 [=1]
gibi: ...-e benzer, imişcesine, benzer biçimde.
g. 7, 9, 22, 82, 91, 92, 92, 117, 127, 129, 133, 145, 148, 180, 190, 195, 204, 204, 252, 262, 263, 275, 283, 296, 298, 298, 305, 315, 331, 335, 341, 349, 350, 381, 392, 399, 415, 417, 420, 423, 423, 432, 449, 453, 457, 462, 465, 481, 500, 504, 507, 532, 545, 547, 563, 578, 582, 589, 595, 596, 601, 605, 614, 633, 663, 665, 667, 669, 674, 677, 713, 724, 732, 740, 786, 796, 797, 797, 813, 820, 823, 826, 853, 862, 873, 892, 924, 925, 929, 961, 967, 985, 986, 987, 1022, 1033, 1043, 1047, 1050, 1055, 1091, 1113, 1121, 1163, 1173, 1184, 1195, 1218, 1236, 1238, 1244, 1247, 1248, 1270, 1305, 1305, 1318, 1375, 1410, 1439, 1465, 1511, 1520, 1525, 1529, 1533, 1534, 1536, 1539, 1542, 1543, 1553, 1556, 1588, 1608, 1630, 1640, 1648, 1652, 1662, 1677, 1705, 1712, 1727, 1750, 1764, 1776, 1784, 1797, 1802, 1824, 1825, 1834, 1840, 1874, 1886, 1886, 1937, 1938, 1944, 1945, 1984, 2008, 2013, 2049, 2053, 2053, 2080, 2096, 2106, 2116, 2138, 2151, 2180, 2182, 2205, 2224, 2225, 2234, 2241, 2251, 2261, 2274, 2290, 2301, 2310, 2311, 2313, 2314, 2315, 2329, 2329, 2331, 2352, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2411, 2413, 2441, 2458, 2468, 2488, 2490, 2500, 2526, 2558, 2579, 2593, 2621, 2622, 2657, 2661, 2665, 2694, 2698, 2719, 2720, 2747, 2789, 2794, 2804, 2815

- g.+dür** 1419
[=226]
- gice:** Gece.
g. 41, 112, 129, 173, 206, 308, 310, 557, 581, 596, 778, 980, 985, 1004, 1232, 1469, 1492, 1499, 1504, 1683, 1726, 1898, 1944, 1964, 2011, 2217, 2355, 2398, 2526, 2564, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2628, 2782
- g.+cık** 23
g.+de 813, 1160
g.+dür 1012
g.+ler 1049, 1388
g.+lerde 405
g.+m 1012
g.+mle 1488, 1512
g.+si 882, 1159, 2565
g.+sidür 2564
g.+yi 2759
[=52]
- giceli:** Geceli.
g.+dür 882
[=1]
- giç-:** Geçmek.
g.-ecek 855
[=1]
- gider-:** Ortadan kaldırmak, yok etmek.
g.-medi 1418
[=1]
- gil:** (f.i.) Balçık, su ile ıslanmış toprak, lüleci çamuru, kil.
g.+e 1818
[=1]
- gine:** Gene, yine.
g. 309
[=1]
- gir-:** 1. Dışarıdan içeriye geçmek. 2. Katılmak. 3. Fethetmek.
g. 166, 1933, 2176
g.-di 969, 2248
g.-diler 778
g.-düm 230
g.-e 945
g.-en 1133, 1550, 2086
g.-enler 2323
g.-er 2046, 2053, 2054, 2057, 2096
- g.-erse** 343, 2636, 2811
g.-icek 489
g.-me 541, 546, 1817
g.-mege 2184
g.-mek 803
g.-mesün 913
g.-mez 1789, 1879
g.-mezsen 2325
g.-miş 485
g.-mişdür 1401
g.-mişem 1533, 2704
g.-müşdür 2161
g.-se 378, 542, 1869, 2414
g.-sem 1598
g.-sün 1587
g.-üb 1235, 1358, 1867
- g.-ür** 1032, 2358
g.-ürse 2568
[=47]
- gîrân:** (f.s.) Ağır, sakil.
bâr-ı g. 2487, 2543
[=2]
- gîrân-mâye:** (f.b.s.) Pahası ağır, kıymetli, değerli (şey).
dürr-i g. 471
[=1]
- gird:** Yuvarlak.
g.+e 1846
[=1]
- girdâb:** (f.i.) Suların döndüğü ve çukurlaştığı yer, anafor, çevrinti, burgaç.
g.+ına 2029
g.-ı deryâ-yi safâ 208
[=2]
- girdbâd:** (f.b.i.) Dönerek çevrinti ile esen şiddetli rüzgâr, kasırga, hortum.
g. 579, 2242
g.-ı âh 1728
[=3]
- girde-bâliş:** Yuvarlak yastık.
g.+dür 1537
[=1]
- Girdigâr:** Allah, yaratıcı.
G. 2567
[=1]
- giribân:** (f.i.) Elbise yakası.
g.+ı 447
g.+umdadur 2682
çâk-i g. 569
[=3]
- giriftâr:** (f.s.) Tutulmuş, yakalanmış, esir.
g. 199, 689, 904, 924, 1146, 1354
- g.+un** 2338
[=7]
- giril-:** Girme işi yapılmak.
g.-ür 1107
[=1]
- girre:** Gaflet, boş bir şeye aldanan.
g. 1591
[=1]
- girü:** Arka, bir şeyin sonra gelen bölümü, art, alt taraf.
g. 2220
[=1]
- giryân:** (f.i.) Ağlayıcı, ağlayan.
g. 906, 1737, 1893, 2477
çeşm-i g. 1204, 1537, 2398
dîde-i g. 1501
eşk-i dîde-i g. 1752
[=9]
- girye:** (f.i.) Ağlama, ağlayış; gözyaşı.
g.+me 2387
[=1]
- gîsû:** (f.i.) Saç, zülûf.
g.+dan 199
[=1]

- git-**: Bir yere doğru yönelmek.
g. 123, 428, 428, 429, 430, 431, 432
g.-di 196, 429, 736, 929, 995, 1601, 2591, 2711
g.-diler 879
g.-dügün 1604
g.-dün 747
g.-elden 948, 2115
g.-eler 2711
g.-er 1420, 1589, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 2090, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094
g.-erdün 1229
g.-erken 1118
g.-erse 1462, 2796, 2801
g.-ersin 123, 2153
g.-erürsen 854
g.-esin 2792
g.-icek 2800
g.-me 457, 1159, 2792
g.-mege 394
g.-meyince 2815
g.-se 106, 1837
g.-übdür 2388
[=52]
- gîtî-nümâ**: Dünyayı gösteren.
âyine-i g. 1121
[=1]
- giysû**: (f.i.) Saç, zülûf.
g.+lar 1027
[=1]
- gizle-**: Saklamak, görünmeyecek, belli olmayacak bir yere veya bir duruma koymak.
g.-r 2594, 2595
[=2]
- gizlen-**: Kendi kendini gizlemek, saklanmak.
g.-ür 2777
[=1]
- gizlü**: Gizli, görünmez, belli olmaz bir durumda olan.
g. 2564
[=1]
- gonca**: (f.i.) Konca, tomurcuk, açılmamış çiçek.
g. 56, 76, 447, 507, 563, 1007, 1007, 1010, 1046, 1384, 1452, 1457, 1780, 1886, 2126, 2246, 2271, 2493
g.+lar 1474, 2074
g.+nun 1232, 1769, 2380
g.+ya 1075, 2383
g.-i cennet 1542
g.-i gannâc-ı yâr 847
g.-i gül 237
g.-i gül-çihre 587
g.-i handân 432
g.-i kalb 215
g.-i zanbak 809, 2529
[=33]
- gonca-dehân**: (f.b.s.) Ağzı konca gibi küçük ve güzel olan, konca ağızlı.
va'de-i g. 1689
[=1]
- gonca-dehen**: (f.b.s.) Ağzı konca gibi küçük ve güzel olan, konca ağızlı.
g. 92, 1684
[=2]
- gonca-leb**: (f.b.s.) Dudakları konca gibi küçük ve güzel olan, konca dudaklı.
g. 385, 1569, 1861, 2622
niğâr-ı g. 1250
[=5]
- gonca-veş**: Gonca gibi olan.
g. 569, 847
[=2]
- gonce**: (f.i.) Konca, tomurcuk, açılmamış çiçek.
g.-i gannâc 2075
[=1]
- göbek**: İnsan ve memeli hayvanlarda göbek başının düşmesinden sonra karnın ortasında bulunan çukurluk.
g.+idür 1088
[=1]
- göçür-**: Göçmeye zorlamak.
g.-mişdür 2416
[=1]
- göger-**: Büyüyerek yeşermek, yeşillenmek.
g.-miş 34, 2781
[=2]
- gögüs**: Göğüs, Vücudun boyunla karın arasında bulunan ve yürek, akciğer gibi organları içine alan bölümü, sine.
g. 863
g.+in 922, 2465
g.+ümüz 2730
[=4]
- gök**: İçinde gök cisimlerinin hareket ettiği sonsuz boşluk, uzay, sema, asuman.
g. 656, 1218, 1278, 1290, 1703, 2353, 2410, 2541, 2543, 2625
g.+de 348, 407, 820, 1013, 1282, 1412, 1555, 1796, 1856, 2198, 2515, 2673
g.+dedür 982
g.+den 321, 789, 864, 1672, 1742, 2380
g.+e 383, 390, 437, 671, 786, 1013, 1033, 1363, 1498, 1728, 1851, 1851, 2198, 2257, 2515
g.+i 1486, 1491
g.+lerde 2381
g.+leri 240, 942
[=49]
- gölgelüg**: Gölgelik.
g.+üm 1630
[=1]
- gömgök**: Her yanı mavi, masmavi.
g. 11, 717
[=2]

gönder-: Bir yere doğru yola çıkarmak, yollamak, ulaşmasını sağlamak.

g. 23, 104, 205, 949, 2316

g.-em 50

g.-ür 2400, 2583

[=8]

gönül: Gönül; sevgi, istek, düşünüş, anma ve hatırlar gibi kalpte var sayılan duygu kaynağı.

g. 96, 178, 317, 421, 431,

484, 674, 698, 702, 846, 851, 970, 1030, 1147, 1279, 1351, 1357, 1357, 1368, 1371, 1392, 1396, 1424, 1528, 1629, 1632, 1850, 1880, 1900, 1964, 2102, 2114, 2333, 2623, 2635, 2638, 2639, 2703, 2744

g.+de 1209, 1546

g.+den 345, 549, 1130, 1308, 1424, 1568, 2797

g.+i 57, 164, 587, 1034, 2537

g.+in 1047, 1554, 1556, 2502

g.+ince 785

g.+ine 1308, 1933, 2176

g.+ini 440, 1252, 2273

g.+ler 1035, 1584, 2316

g.+lerin 1179

g.+üm 16, 22, 27, 140, 195,

199, 347, 727, 929, 951, 986, 1158, 1179, 1393, 1456, 1499, 1825, 1882, 1976, 2015, 2182, 2467, 2468, 2505, 2566, 2637, 2667, 2705, 2751

g.+ümden 599

g.+üme 166, 2495, 2568

g.+ümi 23, 303, 352, 396,

396, 410, 415, 549, 573, 780, 1552, 1654, 2191, 2203, 2294, 2407, 2587

g.+ümün 2077

g.+ümüz 56, 261, 563, 1229,

1935, 2178, 2472

g.+ümüzden 400

g.+ümüzü 430

g.+ümüzün 2340

g.+ün 794, 825

g.+üne 808, 1550, 2248

g.+üni 575, 1301, 2734

g.+ünün 432

[=138]

gör-: Göz yardımıyla bir şeyin varlığını algılamak, seçmek.

g. 63, 65, 202, 247, 248,

257, 263, 333, 544, 571, 604, 799, 799, 800, 801, 801, 802, 868, 1035, 1051, 1236, 1280, 1511, 1671, 1674, 1801, 1844, 1864, 1944, 2439, 2588

g.-di 10, 201, 203, 245, 364,

366, 403, 697, 726, 929, 1107, 1199, 1610, 1621, 1722, 1967, 2019, 2322, 2444, 2781

g.-diler 1721, 1729, 2486

g.-dügi 1065

g.-dügin 51

g.-dügince 1480, 1772

g.-dügüm 1577, 2664

g.-dügümce 992

g.-dügün 2319, 2437

g.-dük 292

g.-dükce 1668

g.-dükçe 1420, 1529, 1785, 1891, 2464

g.-düm 152, 809, 846, 1265, 2091, 2342, 2589, 2782

g.-e 260, 264, 623, 642, 931, 960, 1366, 2268, 2779

g.-ecek 48

g.-eli 368, 2591

g.-elüm 121, 1085, 2727

g.-em 197, 1195, 1202, 1650, 1683, 2244, 2659, 2677

g.-emez 711

g.-en 73, 77, 79, 291, 300, 354, 469, 612, 692, 977, 997, 999, 1001, 1084, 1223, 1231, 1242, 1289,

1561, 1664, 1804, 1936, 1965, 2166, 2168, 2179, 2211, 2433, 2624, 2655

g.-ene 2033

g.-eni 1127

g.-enler 467, 689, 1124, 1200, 1307, 1379, 1805, 1832, 1968, 2060, 2374, 2493, 2524, 2549, 2746,

2786, 2808

g.-enlerde 2112

g.-enün 1004, 2480

g.-eyin 97, 151, 539, 664, 854, 1705, 2404, 2523, 2720

g.-iben 875, 2118

g.-icek 46, 730, 948, 1079, 1279, 1589, 1862, 2077, 2226, 2618,

2647

g.-imezüz 2411

g.-inen 218, 512

g.-ini 54

g.-inmez 250

g.-inse 59, 120, 244

g.-me 503, 539, 2409

g.-medi 51, 504, 848, 2282, 2366, 2492

g.-medük 1520

g.-medüm 252, 275, 2055, 2202, 2430

g.-mege 1625, 1892, 2354

g.-mek 258, 442, 840, 944, 1385, 1571, 2259

g.-mekden 1435

g.-memişdür 2012

g.-mese 1486

g.-mesem 1577

g.-mesün 675, 1705, 2441

g.-meyelden 2572

g.-mez 438, 439, 1459, 1576, 2298, 2461

g.-miş 29, 2418, 2708

g.-se 177, 192, 316, 502, 502, 574, 580, 609, 647, 754, 1164,

1180, 1379, 1419, 1464, 1514, 1644, 1758, 1783, 2055, 2140, 2182, 2483,

2498, 2501, 2662, 2663, 2748, 2776, 2803

g.-sem 906, 1554, 1844, 2049, 2192, 2263

g.-sen 453
g.-üb 622, 627, 650, 691, 772, 826, 859, 1128, 1204, 1207, 1426, 1513, 1604, 1717, 1861, 2030, 2547, 2693
g.-üben 4, 218, 535, 1222, 1353, 1647, 2666
g.-ün 875, 945, 945, 1150, 1302, 1643, 1806, 2387, 2763
g.-ünen 2529
g.-ünmezsın 975
g.-ür 886, 1162, 1168, 1914, 2217, 2354, 2412, 2722
g.-ürdüm 972
g.-ürem 1294, 1681
g.-ürin 2011
g.-ürse 383, 729, 773, 998, 1950, 2061, 2610, 2720
g.-ürsem 1297, 1577
g.-ürsen 59, 1756
[=323]
görin-: Görülür duruma gelmek, görülür olmak, gözükmek.
g.-en 274, 348, 619, 774, 901, 919, 1182, 1338, 1339, 1365, 1369, 1504, 1794, 1841, 1843, 1848, 1963, 2376, 2399, 2406, 2529
g.-enler 1348
g.-mez 1114, 2705, 2777
g.-mezse 1571
g.-ür 250, 251, 802, 1110, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1386, 1766, 1768, 2183, 2435
[=40]
görmezlen-: Görmezden gelmek.
g.-ür 1681
[=1]
görün-: Görülür duruma gelmek, görülür olmak, gözükmek.
g.-ir 1202
g.-mese 2341
g.-mezdi 483
[=3]
göster-: Görülmesini sağlamak, görmesine yol açmak.
g.-di 722, 2763
g.-e 2315, 2664
g.-mediler 1488
g.-mege 85
g.-mese 476
g.-meye 1022
g.-meyen 353
g.-mez 773
g.-se 987
g.-üb 1332
g.-ür 81, 139, 405, 1076, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1121, 1549, 2133, 2401, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2761
g.-ürler 1723
g.-ürse 81
[=39]
göt: Anüs, kaba et, kış, popo.
g.+i 1870

[=1]
götür-: Taşımak, ulaştırmak veya koymak.
g. 456, 2555, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563
g.-di 390
g.-dügi 1410
g.-dügüm 2275
g.-i 53
g.-miş 682
g.-mişdür 832, 2421
g.-üb 123, 253, 2153
g.-ür 1185, 1287, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1839, 2411, 2494
[=31]
göz: Görme organı.
g. 101, 245, 916, 916, 931, 1293, 1325, 1373, 1534, 1543, 1562, 1607, 1685, 1915, 2066, 2379, 2545, 2575, 2672
g.+den 854, 1212
g.+e 1974
g.+i 96, 200, 226, 422, 430, 544, 544, 564, 698, 886, 916, 1005, 1034, 1131, 1302, 1564, 1572, 1649, 1763, 1797, 1874, 1918, 1919, 1976, 2060, 2492, 2616, 2658, 2679
g.+in 581, 827, 1737
g.+inde 1761
g.+inden 980, 1204, 1856, 2464, 2717
g.+ine 53, 267, 773
g.+ini 799, 1841
g.+inün 1645
g.+ler 336, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707
g.+leri 138, 184, 308, 510, 773, 1016, 1151, 1714, 1970
g.+lerinden 51, 51, 1273, 1610, 1755, 1757
g.+lerine 2379
g.+lerüm 197, 235, 860, 940, 941, 956, 979, 1177, 1449, 1489, 1846, 1862, 1894, 2364, 2496
g.+lerümden 115, 242, 318, 915, 1772, 2107, 2497, 2604
g.+lerüme 1111, 1113, 1766
g.+lerümün 975
g.+lerün 459, 794, 1171, 1416, 1485, 1757, 2100
g.+lerünün 1, 952
g.+lü 1413
g.+üm 48, 49, 140, 242, 255, 255, 259, 436, 906, 1364, 1429, 1433, 1448, 1456, 1682, 1893, 1915, 1974, 2114, 2341, 2409, 2476, 2477, 2669, 2705, 2780
g.+ümçün 972, 1849
g.+ümde 2424
g.+ümden 967, 969, 1374, 1468, 1681, 2387
g.+üme 1997, 2318
g.+ümün 1107, 1290, 1349, 1562, 2256, 2269, 2317, 2377, 2532

g.+ümüz 1685
g.+ün 97, 133, 192, 471, 799, 821, 977, 1231, 1309, 2055, 2109, 2311, 2458, 2549, 2579
g.+ünçün 1519
g.+üne 1202, 1520
g.+üni 600
 [=191]

gözet-: Korumak, bakmak, özen göstermek, himaye etmek.
g. 168
g.-ür 97, 1680, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688
 [=12]

gözle-: Bir şeyin olmasını veya bir kimsenin gelmesini beklemek, intizar etmek.
g.-di 151
g.-mez 1403, 2163
g.-r 1703
g.-rüm 273
g.-sem 1431
 [=6]

gözlü: Herhangi bir biçim veya renkte gözü olan.
g. 1192, 2069
 [=2]

gözyaşı: Gözyaşı bezlerinin salgıladığı, bazı etkilerle akan duru sıvı damlacıklarından her biri, yaş.
g. 472, 1304
g.+dur 1476
g.+ndan 2155
g.+nı 1661
 [=5]

gubâr: (a.i.) 1. Toz. 2. Bir yazı stili.
g. 1603
g.+ı 10
g.+ın 774
g.-ı gussa 1475, 1669, 2275
g.-ı zindegânî 2536
hatt-ı g. 1741, 2560
jeng-i g. 1984
 [=10]

gulâm: (a.s.c.) Tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlı, genç; köle, esir, kölemen.
g. 154, 1120
g.+ına 947
g.+undur 2041, 2454
g.-ı kâmet 692
g.-ı Mahmud 633
g.-ı şâh-ı ışk 2811
 [=8]

gulgul: (a.i.) Gürültü, şamata; bağrışıp çağrışma.
g.+dür 234
g.+i 1011
 [=2]

gunc: Eda, naz, cilve.
g. 2075
 [=1]

gurâb: Karga.
g. 1596
g.-ı dūd-ı âh 1365
 [=2]

gurbet: (a.i.) Gariplik, yabancılık, yabancı bir memleket, yabancı yer.
g. 325
 [=1]

gurûr: (a.i.) Boş şeylere güvenerek aldanma, boş şeylerle böbürlenme, kibir.
câm-ı g. 852
şarâb-ı g. 2458
 [=2]

gussa: (a.i.c.) Keder, kaygı, tasa.
g. 99, 675, 1368, 1982, 2071, 2320
g.+dan 1253, 1815, 2324
g.+dur 1371
g.+n 1213
g.+nun 1069, 2734
adû-yi g.-vü gam 686
çeşme-sâr-ı g. 926
derd-i g. 1581
dihkân-ı gam-u g. 674
gubâr-ı g. 1475, 1669, 2275
hâr-ı g. 1494
harrât-ı g. 2070
ka'r-ı çâh-ı g. 304
kulzüm-i g. 556
maraz-ı g.-vü endûh 869
mülk-i g. 480
sipâh-ı g. 1214
şitâ-yi g. 1619
tâb-ı temûz-i g. 1617
 [=29]

gûş: Kulak.
g. 1511, 2487
g.+ına 1125, 1129, 1334, 1789
g.+ında 1992
g.+umda 1985
g.+una 1391, 1879
g.-i dil-ber-i rânâ 1334
sadef-i g. 109, 1875
 [=13]

gûşe: (f.i.) Köşe, bucak.
g. 332, 332, 1154, 2633, 2633
g.+si 229
g.-i bâzâr-ı ışk 2692
g.-i çeşm 1533
g.-i dâr-üş-şifâ 2606
g.-i firdevs 1680
g.-i meyhâne 222, 676, 1020
 [=13]

gûş-vâr: Küpe.
g. 517, 1127
 [=2]

gûy: (f.i.) Acemlere mahsus bir çeşit oyun topu, yuvarlak şey.
g.+umdan 1154
g.-i berf 1928
g.-i sîm-i gabgab 368
g.-i sîmîn 338
 [=4]

- gûyâ:** (f.s.) 1. Söyleyen, söyleyici.
2. Sanki, diyelim ki.
g. 33, 80, 171, 393, 530,
615, 703, 966, 1087, 1125, 1160,
1255, 1569, 1725, 1754, 1778, 1782,
1790, 1850, 1862, 1877, 1902, 1919,
1925, 1935, 2032, 2081, 2089, 2107,
2140, 2178, 2184, 2209, 2300, 2393,
2436, 2484, 2770
bûlbûl-i g. 1116, 1188, 1950
tûtî-i g. 1994, 2144, 2300,
2699, 2794
[=46]
- gûyende:** (f.s.) Söyleyen, söyleyici.
g.+ler 1306
[=1]
- gûyiyâ:** Gûya.
g. 272, 536, 904, 1062, 1126,
1317, 1318, 1517, 1876, 1878, 2083,
2181, 2195, 2324, 2383, 2494, 2512
[=17]
- güç:** Kuvvet.
g. 465, 529, 1522
g.+üm 2238
[=4]
- güft:** (f.i.) Söz, lakırdı.
g. 1154
[=1]
- güher:** (f.i.) Gevherin
hafifletilmişisi.
g. 492, 514, 1418
g.-i bî-bahâ 1670
[=4]
- güher-bâr:** (f.b.s.) Cevher yağdıran.
ayn-ı g. 790
eşk-i g. 940
nazm-ı g. 1129, 2525
[=4]
- güher-pâş:** (f.b.s.) Cevahir saçan.
çeşm-i g. 1837
nazm-ı g. 1875
[=2]
- gül:** (f.i.) Çiçek.
g. 92, 190, 215, 240, 283,
298, 432, 449, 553, 566, 798, 1007,
1007, 1007, 1010, 1011, 1011, 1014,
1039, 1041, 1046, 1083, 1188, 1230,
1270, 1276, 1325, 1356, 1385, 1447,
1452, 1569, 1886, 1886, 2024, 2024,
2084, 2126, 2431, 2622, 2637, 2680,
2762, 2768, 2809
g.+dür 233, 238, 1227
g.+e 449
g.+i 2074
g.+ler 1861
g.+lerin 1286
g.+ün 1369, 1963
g.-i bādâm 1273
g.-i hadd 95
g.-i handân 507
g.-i hoş-bû 254
g.-i ma'nâ-yi rengîn 1950
g.-i rânâ 957, 2328
g.-i sūrî 703
- g.-i ter 563, 1352, 2195,
2431, 2512
berg-i g. 2393
bûy-i g.-ü bahâr 680
fasl-ı g. 388, 551
gonca-i g. 237
sultân-ı g. 866, 2349
şâh-ı g. 552, 2062
vakt-i g. 1271
[=77]
- gül-:** İnsan, hoşuna veya tuhafına
giden olaylar, durumlar karşısında,
genellikle sesli bir biçimde
duygusunu açığa vurmak.
g.-di 52, 58, 1988
g.-dügi 2550
g.-dügünce 901, 1182
g.-er 238, 298, 1014, 1513
g.-erken 2524
g.-medün 734
g.-meyüben 1606
[=13]
- gül-âb:** (f.b.i.) Gülsuyu.
g. 2697
[=1]
- gülâbî:** Gülsuyundan.
mâ'il-i sîb-i g.+ler 2171
[=1]
- gülâc:** Güllaç tatlısı.
g. 543, 550
g.+a 543
[=3]
- gül-bang:** (f.b.i.) Eskiden
tekkelerde, âyin sırasında,
saraylarda muayyen merâsim sırasında
heçp bir ağızdan yüksek sesle okunan
ilâhi veya duâ.
g. 954
[=1]
- gül-berg:** (f.b.i.) Gül yaprağı.
g. -i ter 2809
[=1]
- gül-çihre:** (f.b.s.) Gül çehreli,
çehresi gül gibi lâtif olan.
gonca-i g. 587
[=1]
- gül-deste:** Güzel şeylerden bir
tutam.
g.+dür 2493
[=1]
- güldür-:** Gülmesine sebep olmak.
g. 1039, 1039, 1043
g.-diler 1282
g.-ürse 2387
[=5]
- gül-efsûn:** Gülün büyüğü (güzelliği).
g.+dur 2524
[=1]
- gül-fâm:** (f.b.s.) Gül renkli, gül
gibi rengi kızıl olan.
lâ'l-i g. 2003
[=1]
- gülgün:** (f.b.s.) Gül renkli, pembe.
g. 30, 30, 31, 74, 74, 75,
76, 77, 78, 79, 80

- ârız-ı g.** 34, 1864
cilve-i g.-ı hüsn 1603
ruh-ı g. 1602
 [=15]
gülgûnî: Gül renkli olan, pembe olan.
g. 32
 [=1]
gülgûn-semend: Gül renkli at.
g. 2570
 [=1]
gülgül: Bağrıışıp çağrıışma. Şamata, gürültü. Velvele.
g.+dür 2126
 [=1]
gülistân: (f.b.i.) Gül bahçesi, gül tarlası.
g. 215, 399, 2089
g.+dan 1384
g.+dur 219, 807
g.+ı 444, 1925, 2375
g.-ı iz'âr 2126
g.-ı müzeyyen 1546
 [=11]
gülizâr: (f.b.s.) Gül yanaklı, al yanaklı.
serv-i g. 1712
 [=1]
gülnâr: (f.b.i.) Nar çiçeği.
g. 846
ruh-i g. 545
ruh-ı g.-ı yâr 1203
 [=3]
gül-pirehen: Gülden gömlek.
g. 1456
 [=1]
gül-reng: Gül renkli.
çihre-i g. 1552
 [=1]
gül-reng: (f.b.s.) Gül renkli, pembe.
çihre-i g. 1250
safha-i g. 1384
 [=2]
gül-ruh: Gül yanaklı.
g. 1394, 2629
g.+un 1075, 2383
 [=4]
gülsitân: (f.b.i.) Gül bahçesi, gül tarlası.
g.-ı hüsn 1150
g.-ı kûy 1276
g.-ı meclis+ün 1272
 [=3]
gül-şeker: Gül şekeri.
g.+dür 2196, 2513
 [=2]
gülşen: (f.b.i.) Gül bahçesi.
g. 587, 1684
g.+dür 1542
g.+e 432, 1041, 2075
g.+inde 2328
g.+ünden 56
g.-i âlem 2768
g.-i ışk 566
g.-i kûy+unda 798
câmi'-i g. 866
hâr-ı g.-i leyli 283
tur-ı g. 2762
 [=14]
gölüş-: Birlikte gülmek.
g.-diler 1861
 [=1]
gölzâr: (f.b.i.) Gül bahçesi, gül tarlası.
g. 92, 938, 938, 1325, 1950
g.+da 1861
g.+ıdur 1404
g.+ına 1700
g.+lar 1188
g.-ı cennet 229
g.-ı hâlet-bahş 1220
g.-ı hüsn 1227
g.-ı kûy 1398
 [=13]
güm: (f.s.) Kayıp, yitik.
g. 1218, 1218, 1693, 1693, 1727, 1727, 2357, 2357, 2381, 2381
 [=10]
gümbür: gürültü anlamında ikileme.
g. 2730, 2730
 [=2]
gümle-: "Güm" diye ses çıkarmak.
g.-r 1218, 1568
g.-yen 1693, 2466
 [=4]
gümlet-: Güm diye ses çıkmasına neden olmak.
g.-ür 1218, 1727
 [=2]
güm-râh: Yolunu şaşırılmış, doğru yoldan sapmış.
g.+em 1248
 [=1]
gümüldürük: Palan ve eyeri geri gitmesin diye hayvanların göğüslerine geçirilen göğüslük.
g. 177
 [=1]
gümüş: Gümüş; beyaz renkte, kolay işlenir element.
g. 330, 392, 1389, 2369
g.+den 365, 413, 1074, 1152, 1926, 2249
 [=10]
gün: 1.Güneş ışığı. 2. Gündüz. 3. Yer yuvarlağının kendi ekseni etrafında bir kez dönmesiyle geçen 24 saatlik süre.
g. 47, 70, 81, 94, 120, 127, 139, 173, 173, 179, 204, 285, 287, 401, 431, 468, 496, 513, 564, 600, 601, 601, 620, 634, 687, 700, 724, 734, 802, 882, 905, 911, 992, 1031, 1033, 1126, 1170, 1170, 1207, 1219, 1227, 1239, 1245, 1269, 1269, 1294, 1296, 1332, 1436, 1488, 1509, 1529, 1558, 1577, 1630, 1652, 1652, 1683, 1695, 1705, 1720, 1747, 1916, 1939, 1941, 2025, 2129, 2131, 2166, 2214,

2255, 2259, 2261, 2288, 2386, 2483, 2528, 2584, 2628, 2661, 2661, 2665, 2694, 2710

g.+de 56, 220, 444, 512, 1144, 1266, 1579, 1972, 1994, 2303, 2375, 2546, 2737

g.+den 2190, 2289

g.+dür 483, 1012

g.+e 2190, 2289

g.+i 1038, 1939

g.+inde 1187

g.+ine 2765

g.+ler 190, 2183, 2264

g.+leri 1286

g.+üm 217, 568, 1012, 1012,

1238, 1512

g.+ümi 985

g.+ümüz 984

g.+ün 406

[=120]

günâh: (f.i.) Allah'ın emirlerine aykırı olarak görülen iş, dinî suç.

g.+ı 1600

g.+um 433, 1245

g.+umu 1167

[=4]

gündüz: Günün sabahtan akşama kadar süren aydınlık bölümü.

g. 2628

g.+e 2759

g.+üm 1488

g.+ümden 1469

[=4]

güneh: (f.i.) Allah'ın emirlerine aykırı olarak görülen iş, dinî suç.

g. 768, 2029

g.+i 672

[=3]

güneş: Gezegenlere ve yeryuvarlağına ışık ve ısı veren büyük gök cismi.

g. 271, 333, 884, 886, 912,

1314, 1395, 1542, 1940, 2354

g.+de 2517

g.+den 523, 1555

g.+dür 1090

g.+i 604

g.+ün 2666

[=16]

gür: Bol ve güçlü olarak çıkan veya fışkıran.

g. 1115, 1115, 1582, 2730,

2730

[=5]

güstâh: Küstah, arsız, edepsiz.

g. 604

[=1]

güt-: 1. Hayvan veya hayvan sürüsünü önüne katıp otlatarak sürmek. 2. Bir düşünceyi veya bir ilkeyi gerçekleştirmeye çalışmak.

g.-sem 2359

[=1]

gütdür-: Gütme işini yaptırmak.

g.-ür 2359

[=1]

güvâh: Şahit, gören, bilen, tanıyan, tanık.

g.+ıdur 1968

g.+um 1247

[=2]

güzel: Göze ve kulağa hoş gelen, hayranlık uyandıran, çirkin karşıtı.

g. 95, 96, 378, 475, 536,

809, 869, 1233, 1270, 1275, 1410,

1528, 1800, 1918, 1925, 2032, 2057,

2140, 2168, 2469, 2506

g.+dür 80

g.+idür 1740

g.+ler 349, 1103, 1557, 1667,

1677, 1740

g.+lerinün 1656

g.+üm 1108

g.+ün 148

[=32]

güzellik: Estetik bir zevk, coşku, hoşlanma duygusu uynadılan nitelik, hüsün.

g. 2408

[=1]

H

hâb: (f.i.) Uyku, rüyâ.

h.+ı 2107

h.-ı bahâr 992

h.-ı gaflet 799, 827

h.-ı nuhûset 600

[=5]

habâb: (a.i.) Su üzerinden olan hava kabarcıkları.

h. 337, 338, 360, 392, 398,

402, 413, 2635

h.+a 901

h.+ı 2249

h.+ıdur 1399, 1402, 1633,

2159, 2162

h.+umdur 2019

h.-ı mey 2301, 2490

mânend-i h. 1302

[=19]

habâis: Kötülükler.

ümm-ül h. 521

[=1]

hâb-âlûd: Uykulu, uyku karışık.

çeşm-i h. 310

[=1]

hâb-âlûde: Uykulu, uyku karışık.

çeşm-i h. 1912

[=1]

haber: (a.i.c.) Son ve yeni havâdis, bilgi.

h. 189, 550, 1319, 1707,

1780, 2353

h.+den 958, 1201

h.+in 1515

h.+lerini 685

h.+ün 2458

h.-i gayr 1789

[=12]

haberdâr: Haberi olan.

h. 2028

[=1]

- habîb:** (a.s.c.) Sevgili, seven, dost.
h. 322, 380, 1216, 2209
h.+üm 21
 [=5]
- habîr:** Taze, yeni.
h. 391
 [=1]
- habs:** Hapis.
h. 392
 [=1]
- hâce:** (f.i.c.) Hoca, efendi, ağa, çelebi, sahip, muallim, öğretmen.
h. 44, 239, 417, 698, 704, 714, 816, 825, 831, 1370, 1706, 2027, 2424, 2557
h.+den 2091
h.+nün 2143
h.+ye 414, 874
h.-i devrân 831
h.-i dil 2144
h.-i dünyâ 2132
h.-i Hindûstân 1145
h.-i hüsn-ü bihâ 935, 1440
h.-i magrur 808
h.-i zemân 1670
behakk-ı h.-i âlem 1215
 [=27]
- hâcet:** (a.i.c.) İhtiyaç, lüzum, gereklik, muhtaçlık.
h. 53, 62
h.+üm 1520
 [=3]
- hâcib:** (a.i.c.) Kapıcı, perdecî.
h. 374, 2715
h.+ün 2539
aks-i h. 648
 [=4]
- had:** (a.i.c.) Yanak.
h. 652
 [=1]
- hadd:** (a.i.c.) Yanak.
h. 1093
h.+i 2523
h.+ün 2512
h.+ündeki 1603
h.+ünden 1317
h.+üne 2382, 2530
gül-i h. 95
hatt-ı h. 2375
 [=9]
- hadde:** Erimiş madeni döküp tel yapmağa mahsus delikli maden levha.
h.+dür 334
 [=1]
- hâdim:** Hizmetçi.
h.+idür 2063
 [=1]
- hadîs:** (a.i.c.) 1. Peygamberimizin kutsal sözü. 2. Hadîsten bahseden ilim.
h. 514, 515, 516, 517, 518, 519, 564
h.+ine 1825
h.+inün 516, 748
- [=10]
- hâdise:** (a.i.) olay
dâmgeh-i h. 765
 [=1]
- hak:** (a.i.c.) 1. Allah, tanrı. 2. Doğruluk, insaf.
h. 42, 499, 555, 564, 638, 796, 854, 1155, 1214, 1225, 1322, 1440, 1611, 1628, 1765, 2211, 2463, 2563
h.+dan 1110, 1713, 2562
h.+dur 2258
h.+i 618, 670, 1002, 1139
h.+ı 18, 756, 834, 1333, 1411, 2367, 2457, 2481
dîdâr-ı h. 802
din-i h. 2170
feyz-i h. 555
 [=37]
- hâk:** (f.i.) Toprak.
h. 403, 456, 532, 579, 698, 1222, 1604, 1648, 1660, 1829, 2058, 2224, 2242, 2533, 2533, 2657
h.+den 1291, 2555
h.+e 407, 1696, 2518
h.+i 1276, 1773
h.-i âşık 580, 2057
h.-i pây 273, 542, 1974
h.-i pây-i dil-ber 115
h.-i pây-i yâr 66
h.-i râh 37
h.-i reh 666, 1074
h.-i reh-i dil-ber 1249
h.-i rûy-i zerd 102
h.-i surh 1726
h.-ı reh 1704
merkez-i h. 770
sürme-i h.-i reh 544, 2464
tûtîyâ-yı h.-i pây 48
 [=41]
- hâkî:** (f.s.c.) Toprak rengi, toprakla ilgili.
h.+lerünle 1829
cism-i h. 1029
dil-i h. 663
zâtî-i h. 1381
 [=4]
- hakiki:** (a.s.) Gerçek.
mey-i ışk-i h. 1765
 [=1]
- hâkim:** (a.s.c.) Egemenliğini yürüten, buyruğunu yürüten, sözünü geçiren.
h. 24
 [=1]
- hakîr:** (a.s.) Kıymetsiz, değersiz, aşağı, adi, bayağı.
h. 493, 495, 2018
h.+em 245
 [=4]
- hâkister:** (f.i.) 1. Kül, ateş külü. 2. Bülbül.
h. 1696, 2697
 [=2]
- hakk:** (a.i.c.) 1. Allah, tanrı. 2. Doğruluk, insaf.

h.+a 812, 1461
h.+ı 223, 236, 244, 397,
 1088, 1292, 1430, 1937, 2180, 2245,
 2580, 2698, 2719
h.+içün 2558
h.+ına 2258
h.+ında 977
h.+içün 2656
h.-ı nazar 1177
 [=20]
hakkâk: (a.i.) Hakkeden, mühür vs.
 kazıyan kimse.
h.-i tab' 2469
 [=1]
hâk-sâr: (f.b.s.) Toz toprak içinde
 kalmış, hâli perîşan.
h. 169
 [=1]
hâl: (f.a.i.c.) 1. Vücutta husûle
 gelen ben, nokta. 2. Annenin erkek
 kardeşi, dayı.
h. 319, 320, 1514, 1902, 1991
h.+den 900
h.+e 904, 924, 1354
h.+i 40, 641, 965, 1275,
 1275, 1280, 1900
h.+ine 1280, 1957
h.+lar 2691
h.+ler 2127, 2539
h.+üm 40, 127, 300, 347, 352,
 396, 410, 1654, 1664, 1802, 2185,
 2294, 2521, 2687, 2751
h.+ümden 189, 979
h.+üme 14, 238, 903, 918,
 1282, 1513, 2550
h.+ümi 930, 978, 2172, 2603
h.+ümüz 546, 615
h.+ün 622, 1086, 1904, 2690
h.+üne 2437
h.-i gerden-i cânâne 1901
h.-i pür-mûy 2195, 2512
h.-i siyâh 171, 1673
h.-i siyâhî 783
h.-i siyeh 649
h.-i yâr 1208
arz-ı h. 1156
keyfiyyet-i h. 425
mir'ât-ı h.-i âşık 288
mir'ât-ı h.-ı âşık 2207
mûy-i h.-i ruh 2517
vasf-ı h. 1453
zebân-ı h. 928, 2041
 [=72]
halâl: Helal.
h. 2076
 [=1]
halâs: (a.i.) Kurtulma, kurtuluş.
h. 1066, 1799, 2472, 2490
 [=4]
halâvet: (a.i.) Tatlılık, şirinlik,
 zevk.
âyet-i lûtf-u h. 2695
 [=1]
hâl-dâr: Benli, benekli.
nigâr-ı h. 783

[=1]
hâle: (a.i.) Bazen Ay ve Güneş'in
 etrâfında görülen parlak dâire, ay
 ağıllı.
h. 906, 1575, 2440
h.+de 1176
h.+dür 71
h.+ler 2365
 [=6]
hâlet: (a.i.c.) Hâl, sûret,
 keyfiyet, nitelik.
h. 61, 83, 471, 2077, 2221,
 2488, 2766
h.+e 1896, 2366
h.+i 2735
h.+in 257
h.-i hüsn 761
 [=12]
hâlet-bahş: Nitelik bahşeden.
gülcâr-ı h. 1220
 [=1]
hâle-veş: Hale gibi.
h. 2451
 [=1]
halhâl: (a.i.c.) Arap kadınlarının
 süs olarak bileklerine taktıkları
 gümüş veya altından yapılmış halka,
 ayak bileziği.
h.+i 1278
h.+ler 2541
 [=2]
Hâlık: (a.i.s.) Yaratan, yoktan var
 eden, yaratıcı, Allah.
h. 1965
h.-i bî-çün 282
h.+dür 2806
 [=3]
hâlî: (a.s.) Tenhâ, boş, sâhipsiz
 yer.
h. 900
 [=1]
halîd: Sonsuz, ebedi.
h. 684
 [=1]
halîl: (a.s.) Samimi. (dost).
h. 219
h.+üm 64, 289, 655, 1042,
 1430, 2089, 2099, 2277, 2285, 2747
h.+ün 937
Ka'be-i kûy-i h. 441, 843
 [=14]
halîl-âsâ: Dost gibi olan, dostça.
h. 229
 [=1]
halk: (a.i.) 1. Yaratma, var etme.
 2. İnsanlar. 3. Boğaz.
h. 292, 313, 1432, 1730,
 1853, 2702
h.+a 391, 1083, 1209, 1224,
 2020, 2139, 2143, 2236, 2314, 2447
h.+dan 678
h.+ı 67, 734, 1796, 2330
h.+ına 824
h.+un 913, 1553, 2717
h.-ı âlem 603, 774, 1779

- h.-ı cihân** 278, 672, 1850
h.-ı çîn 290
h.-ı şehir 1913
hûn-ı h. 459, 2331
 [=35]
- halka:** (a.i.) Ortası boş, yuvarlak şekil, dâire biçiminde olan şey.
h. 1278, 1278, 2541, 2541
h.-i zikr 1235
 [=5]
- hall:** (a.i.) Çözme, çözülme, karışık bir meselenin içinden çıkma; karar verip neticeye varma.
h. 101, 103, 1542
 [=3]
- halvâ:** (a.i.) Unlu, yağlı ve şekerli maddelerle yapılan bir tatlı.
h. 120, 188, 1997, 2130, 2141, 2611, 2668
h.+dur 1430
h.-yi peşmin 26
h.-yi şîrîn 25
h.-yi vasl 2279
 [=11]
- halvâcı:** Helva satan.
h.+dur 1561
 [=1]
- hâlvet:** (a.i.) Yalnız, تنها kalma, tenhaya çekilme, tenhalık.
h.+de 658, 2139
 [=2]
- hâm:** (f.s.) 1. Pişmemiş, olgunlaşmamış, üzerinde çalışılmamış. 2. Eğri, bükülmüş.
sîm-i h. 1152
 [=1]
- hamâm:** (a.i.c.) Güvercin.
h. 2353
 [=1]
- hamâyil:** Tılsım, muska.
h. 2426
h.+ün 2304
 [=2]
- hamdüllillâh:** Allah'a ham olsun.
h. 1184
 [=1]
- hâme:** (a.f.i.) 1. Kalem. 2. Başın üst kısmı, tepesi.
h. 1028
h.+dür 1152
h.+ler 2384
h.-i engüşt+ün 2113
h.-i ışk 2503
h.-i zâtî 1758
 [=6]
- hamel:** (a.i.) Kuzu.
h. 912, 1192, 1492
 [=3]
- hamîm:** Sıcak ve kızgın su.
h. 20
 [=1]
- hammâl:** Bir ücret karşılığında eliyle veya sırtıyla yük taşıyan adam.
- h.+ler** 2543
 [=1]
- hammâm:** (a.i.) Hamam, banyo.
h. 1752
h.+a 1133, 2184
h.+da 402, 490
 [=5]
- hâmûş:** (f.s.c.) Susmuş, sessiz.
h. 1189, 1667, 1983
 [=3]
- hâmûşluk:** (f.i.) Sessiz olma durumu.
h. 2128
 [=1]
- Hamza:** Peygamber efendimizin amcası.
H. 1738
 [=1]
- hân:** (f.i.) Hükümdar, hakan; han, kervansaray.
h. 1181
h.+um 1181, 1852
h.-ı endûh-ı leb-i yâr 120
h.-ı hüsn 1042, 2747
h.-ı vasl 2095
h.-ı vasl-ı dil-ber 1978
h.-ı visâl 420
 [=9]
- hançer:** (a.i.) Ucu sivri, iki yanı keskin bıçak, hancer.
h. 134, 322, 326, 387, 1131, 1563, 2023
h.+i 324
h.+im 325
h.+le 861
h.+ler 1773
h.+leri 2745
h.+ün 1023
h.+ünden 323
h.-i bürrân 1151, 1289
h.-i hâr 1474
 [=17]
- hand:**
h. 627
 [=1]
- handân:** (f.s.) Gülen, gülücü, güler; sevinçli.
h. 567, 1099, 1899
gonca-i h. 432
gül-i h. 507
şûh-ı h. 298
verd-i h. 566, 2185, 2308
 [=9]
- hande:** (f.i.) Gülme, gülüş.
h. 2437
 [=1]
- hâne:** (f.i.) Ev.
h.+de 2609
h.+me 294
h.+si 1897
h.+sin 2536
h.+sinde 1925, 2267
h.+sine 860
h.-i akl 355, 696
h.-i kalb 2350
 [=10]

hâr: (f.s.i.) 1. Hor, hakir, aşağı, bayağı; eşek. 2. Diken.
h. 245, 2308, 2768
h.-ı gam 92
h.-ı gussa 1494
h.-ı gülşen-i leylî 283
câhil-i h. 1784
hançer-i h. 1474
rakîb-i h. 1666
sofî-i h. 2597
zahm-ı h. 807
 [=11]

harâb: (a.s.) 1. Yıkık, viran. 2. Geçkin, sarhoş.
h. 338, 347, 352, 355, 368, 396, 400, 410, 817, 1428, 1599, 1653, 1654, 2294, 2639, 2751
h.+a 696
 [=17]

harâbe: (a.i.) Yıkık, viran yer.
h.+dür 1822
 [=1]

harâc: (a.i.) Vaktiyle Müslüman olmayan teb'adan alınan vergi.
h. 552
h.+ın 1866
 [=2]

harâm: (a.s.) Şerîatçe, dince yasak edilmiş şey.
h. 6, 155, 2352
 [=3]

harâmî: (a.s.) Hırsız, haydut, yol kesen.
h.+dür 1564
h.+lere 2076
 [=2]

harâret: (a.i.) Sıcaklık.
h. 412, 1929
h.+den 1269
h.+i 1919
h.+inden 760, 1653
h.+le 381
h.-i teb-i ışk 2462
 [=8]

harâretlu: Sıcak.
h. 1130
 [=1]

hârâ: At çiftliği.
seng-i h. 2766
 [=1]

harbe:
h. 1251
 [=1]

harc: (a.i.) Vergi; sarf, gider, bir iş için kullanılan madde.
h. 1115, 1449, 1670
 [=3]

harem: (a.i.) Herkesin girmesine müsâade edilmeyen, saygıdeğer ve kutsal yer.
h. 6
h.-i zevk-u safâ 533
bâb-ı h. 705
tavâf-ı h.-i bag-ı safâ 867
 [=4]

hâriç: Dış, dışarı.
h. 533
 [=1]

haridâr: Satın alıcı, satın alan.
h.+un 162
 [=1]

harîf: (a.i.) Sonbahar, güz.
h. 2434
 [=1]

harîm: (a.i.s.) Biri için kutsal olan şeyler; harem dâiresi.
h.-i hürmet 842
h.-i ışk 1454
 [=2]

hâris: (a.i.) Muhâfız, bekçi, gözcü; koruyan, koruyucu.
h. 524
 [=1]

hark: (a.i.) Yarıp yırtma, yırtılma; ark, su akacak yarık.
h.-ı subh 1791
 [=1]

harrât: (a.s.) Çıkrıkçı, doğramacı.
h.-ı gussa 2070
 [=1]

Hârût: Allah'ın emri ile sadece insanlara çeşitli bilgileri ve sihri öğreten bir melek.
H. 119, 1645
 [=2]

hâs: (f.i.) Ot kırıntısı.
h. 633, 641
 [=2]

hased: (a.i.) Kıskançlık, çekememezlik.
h.+den 2223, 2280, 2585
âteş-i h. 647
 [=4]

hasen: (a.s.) Hüsünlü, güzel.
h. 641, 2092, 2092
h.+dan 1908
şî'r-i h. 2158
 [=5]

hasen-üslûb: Güzel üslup.
şî'r-i h. 2158
 [=1]

hâsıl: (a.s.c.) Husûse gelen, husûl bulan, peydâ olan, çıkan, üreyen, olan, biten.
h. 2133, 2483, 2553
 [=3]

haslet: (a.i.c.) İnsanın yaradılışındaki huyu, tabîatı, mizâcı.
h.+i 1333
 [=1]

hasret: (a.i.) Ele geçirilemeyen veya elden kaçırılan bir nimete üzülp yanma, iç çekme, inleme; üzüntü, iç sıkıntısı, keder.
h. 140, 1342, 1611, 2712
h.-i lâ'l 1299, 1990
h.-i lâ'l-i leb 1753
h.-i zülf 383
âteş-i h. 531

- derd-i h.** 456
derd-i h.-i zûlf 628
dest-i h. 1348, 2676
kühsâr-ı h. 1910
nâr-ı h. 1922
sâl-i h. 1488
tîg-i h. 925
tîr-i h. 2710
 [=18]
- hâssa:** Bir şeyde bulunup başkasında bulunmayan şey, özellik.
h. 2522
 [=1]
- Hassan:** Peygamberimizin torunu.
H. 260, 1366
hazret-i H. 2123
 [=3]
- hâssiyyet:** Hususi fayda, kuvvet ve menfaat, tesir, keyfiyet.
h.+ini 2169
 [=1]
- hasta:** (f.s.c.) Hasta, rahatsız, sayrı.
h. 200, 262, 484, 516, 571, 620, 896, 897, 919, 1741
h.+nun 930, 2603
h.+sıdur 2047
h.+sın 2617
h.+ya 744, 1077, 1549, 2209, 2677
h.+yı 1103
 [=20]
- haste:** (f.s.c.) Hasta, rahatsız, sayrı.
h. 96
h.+dür 2489
h.+sin 24
h.+yi 58
dil-i h. 539
 [=5]
- haste-dil:** (f.b.s.) Gönlü hasta, üzüntülü, sıkıntılı.
h. 1956
h.+ler 1988
 [=2]
- hasûd:** (a.s.) Hasetçi, kıskanç, çekemeyen.
h. 714
h.+un 935
 [=2]
- haşr:** (a.i.) Toplama, cem'etme.
h. 194, 232, 461, 903, 1084, 1169, 1377, 1462, 1731, 1775, 2601, 2796, 2801
h.+a 538
h.+e 278, 1416, 1775, 1858, 2120, 2598
 [=20]
- hat:** Vücudun bölümleri (yanak); bölüm, kısım.
h. 29, 443, 446, 573, 958, 1201, 1294, 1317, 1332, 1360, 1386, 1650, 1836, 2327, 2659
h.+dan 1647
h.+ın 1418
- h.+un** 1385, 2066, 2166
h.-ı cânân 2146
h.-ı lâ'l 1384
h.-ı nigâr 2560
h.-ı pîrûze 1383
h.-ı reyhân 2375
h.-ı yâkût-ı nigâr 2118
h.-ı yâr 2271, 2737
hüsn-i h. 501
mûr-ı h. 1828
müfti-i h. 476
 [=31]
- hatâ:** (a.i.) Yanlış; yanlışlık; yanılma; günah.
h. 617, 1100, 2038
 [=3]
- hatar:** (a.i.c.) Tehlike.
h.+dur 2792
 [=1]
- hatar-nâk:** (a.f.b.s.) Tehlikeli, korkulu, korkunç.
cây-i h. 2563
 [=1]
- hatarlu:** Tehlikeli.
h. 2299
 [=1]
- hâtem:** (a.i.) Mühür, üstü mühürlü yüzük.
h. 133, 713, 2311, 2313, 2314, 2315
h.+lerün 871
h.+ün 1980
h.-i hüsn 1593
 [=9]
- hâtem-var:** Hatem gibi olan.
hatt-ı h. 2312
 [=1]
- hâtır:** (a.i.) Zihin, fikir; gönül.
h.+um 102
h.+umuz 2792
 [=2]
- hatîb:** Mânalı ve fâideli, güzel söz söyleyen.
h. 382, 1389
 [=2]
- hâtif:** Gayıptan haber veren.
h.+den 621
 [=1]
- hatm:** (a.i.) Hitama erdirme, bitirme.
h. 464, 2062
 [=2]
- hatt:** (a.i.c.) Çizgi, sınır, satır.
h. 1603
h.+ı 10, 29
h.+ın 59, 1540
h.+ını 821
h.+un 519, 2195
h.+una 480
h.+unı 1480, 1651, 2660
h.-ı âb-dâr 2391
h.-ı celî 1415
h.-ı dost 1341
h.-ı gubâr 1741, 2560
h.-ı hadd 2375
h.-ı hâtem-var 2312

- h.-ı leb** 2716
h.-ı leb-ü ruh(1) 704
h.-ı pîrûze 966
h.-ı ruh-ı yâr 2759
h.-ı surh 655
h.-ı tezvîr 2618
gam-ı h. 2601
hüsn-i h. 1028
jengâr-ı h.-ı ârız 2351
kâtib-i h.-ı iz'âr 444
sırr-ı h.-ı leb 750
 [=30]
- havâ:** Hava.
h. 1433
h.+da 1694, 2381
h.+dan 611, 1131, 2044
h.+ya 332, 656, 823, 853, 2468
- bâd-ı h.** 1672
ehl-i h. 2096
 [=13]
- havâdis:** (a.i.c.) İlgi ile karşılanan haber; yeni söz.
seng-i h. 520
 [=1]
- havâlan-:** Havaya yükselmek.
h.-ur 2348
 [=1]
- havâlu:** Havadar, ferah.
h. 676
 [=1]
- havâric:** Asiler, zorbalar, isyankârlar
h. 535
 [=1]
- havâyî:** 1. Hava ile alâkalı. 2. Heves ve nefis hesabına olan, boşuna veya çirkin.
h. 1505
 [=1]
- havf:** (a.i.) Korku, korkma.
h. 1554, 1650, 2659
h.+dan 2701
h.+ın 1981
h.+ından 1560
h.+un 806
h.-ı tûfân 2227
 [=8]
- havrâ:** (a.i.c.) Âhu gözlü.
h.+da 61, 2221
şeftâlû-yi h. 136
 [=3]
- havz:** (a.i.c.) Havuz.
h.+da 906
h.+ı 1575
h.-ı Şîrîn 1337
 [=3]
- hayâ:** (a.i.) Utanma, sıkılma.
h.+dur 1061
 [=1]
- hayâl:** (a.i.c.) İnsanın kafasında tasarlayıp canlandırdığı şey.
h. 732, 2101, 2210
h.+ı 2088
h.+ın 2405
- h.+üm** 2778
h.+ün 242, 780, 1537, 1626, 1846
- h.+ünden** 1390
h.+ünle 1016
h.-ı dil-rübâ 2164
h.-ı gamze-i dil-dâr 2597
h.-ı îd 732
h.-ı nâzûg 2050
h.-ı zülf-i yâr 2107
fânûs-ı h. 63
mânend-i fânûs-ı h. 577
murg-ı h. 916
 [=21]
- hayâl-âsâ:** Hayal gibi, belli belirsiz.
fânûs-ı h. 2052
 [=1]
- hayâlât:** Hayaller.
h.-ı cedîd 987
 [=1]
- hayâlu:** Edebli, terbiyeli.
h. 1061
 [=1]
- hayâsuz:** Edebsiz, terbiyesiz.
h. 302
 [=1]
- hayât:** (a.i.) Dirilik, canlılık.
h. 478, 529, 2061
h.+ı 1897
h.-ı câvidân 740, 2783
âb-ı h. 145, 331, 503, 908, 1333, 1422, 1595, 1644, 1644, 1964, 2189
- âb-ı h.-ı vasl** 60
bend-i h. 2270
bezm-i h. 1671
lezzet-i âb-ı h. 1616
şem'-i h. 1161
 [=22]
- Hayber:** Arap Yarımadasında Hicaz bölgesinin doğu sınırında ve Medine-i Münevvere'nin 170 km. kuzeyinde bir kasabadır.
bâb-ı H. 1553
 [=1]
- Hayder-ceng:** Hz. Ali gibi savaşıyor.
çeşm-i H. 1553
 [=1]
- hayf:** (a.e.) Haksızlık, cevir, zulüm.
h. 2198, 2515
h.+un 2772
 [=3]
- hayır:** (a.s.) İyi, faydalı, hayırlı, yarar.
h. 1197, 1197
 [=2]
- hayırlı:** Yararı, hayrı olan
h. 518
 [=1]
- hâyin:** İyiliğe karşı nankörlük eden
h. 2130
rûzigâr-i h. 2133
 [=2]

- hayli:** Çok, epey.
h. 1055
[=1]
- haylı:** Hayli, çok, epey.
h. 892
h.+dan 2508
[=2]
- hayme:** Çadır.
h. 1089
h.-i atlas 1242
h.-i kadr 2005
[=3]
- hayr:** (a.s.) İyi, faydalı, hayırlı, yarar.
h. 1181, 1786, 2432
[=3]
- hayrân:** (a.s.) Şaşmış, şaşakalmış, şaşırmış.
h. 269, 482, 909, 1141, 2165, 2226, 2615
h.+dur 218, 2434
h.+ına 2141
[=10]
- hayrânlug:** Bir şeye hayran olma durumu.
h.+ı 2343
[=1]
- hayret:** (a.i.) Şaşma, şaşıрма, şaşakalma, ne yapacağını bilememe.
miyân-ı bahr-ı h. 2238
şâh-ı mülk-i h. 547
[=2]
- hayvân:** (a.i.) Canlılık, dirilik, canlı şey.
âb-ı h. 264, 315, 1392, 1975, 2481, 2548, 2548
âb-ı çeşme-i h. 966, 1758, 1777
cür'a-i çeşme-i h. 1613
çeşme-i h. 19, 305, 740, 1291, 1990, 2120
[=17]
- hayvân-leb:** Hayat veren dudak.
çeşme-i h. 1996
[=1]
- hayyâm:** Çadırcı.
h.+ı 2005
[=1]
- hayyât:** (a.i.) Dikici, terzi.
h.-i ışk 2682
[=1]
- hazân:** (f.i.) Sonbahar, güz.
h. 665
fasl-ı h. 2307
[=2]
- hazâyin:** Hazineleler.
h.-i esrâr-ı gayb 2463
[=1]
- hazer:** (a.i.) Sakınma, kaçınma, korunma.
h. 182, 433, 433, 434, 435, 436, 437, 610, 822, 829, 831, 963, 1890, 1943, 1944, 2025, 2066, 2273, 2299, 2745, 2771, 2799
[=22]
- hâzık:** (a.s.c.) Hazâkatli, işinin ehli, usta, eli uz.
h. 1217, 1956
h.+lar 2582
[=3]
- hâzır:** (a.s.c.) Huzurda, meydanda, göz önünde olan, bizzat bulunan.
h. 145
[=1]
- hazret:** (a.i.c.) Saygı saymak üzere büyüklere verilen ünvan.
h.+üne 745
h.-i Hassan 2123
h.-i İisâ 478, 1648, 2224, 2657
h.-i sultân-ı âlem 1047
h.-i Yûsuf 379
makâm-ı h.-i İisâ 1236
[=9]
- hazz:** (a.i.c.) Hoşlanma, zevklenme; sevinç, memnunluk.
h. 39, 785, 797, 1567, 1782, 1850
[=6]
- hazzâf:** Çanak çömlek yapan veya satan.
h. 277
[=1]
- hecr:** (a.i.) Ayrılma, terk etme; ayrılık.
h. 299, 718, 1584
h.+ı 1908, 2172, 2264
h.+ün 2432
h.+ünde 609, 1582, 2124
h.-i ruh 318
derd-i h. 1093
kemend-i h. 921
kûh-ı h. 150
rûz-ı h. 1916
savm-ı h. 187
temûz-i h.-i cânân 1286
zahm-ı h. 1772
[=18]
- heft:** (a.s.) Yedi (7) sayısı.
h. 1690, 1800
[=2]
- heft-cûş:**
tâs-ı h. 1718
[=1]
- helâhil:** Tesiri pek kuvvetli ve öldürücü zehir.
zehr-i h. 1595
[=1]
- helâk:** (a.i.) Mahvolma, ölme.
h. 58, 177, 712, 795, 1197, 1485, 1613, 1786, 1865, 1999, 2461, 2535, 2556, 2808
[=14]
- hele:** (bağ.) Özellikle, 'sonunda' anlamıyla geciken davranışları bildirmek için bir söz.
h. 438, 2430
[=2]

hem: Bir kimseyi uyarmak, bir şeyi açıklamak veya anlamı güçlendirmek için özellikle 'zaten, bir de' anlamında kullanılır.

h. 1580, 2773

h.+de 503

[=3]

hemân: (f.zf.) Hemen, derhal, o anda, çarçabuk.

h. 202, 422, 1419, 1741, 1749, 2067, 2182, 2358, 2448, 2480, 2498, 2718, 2778

[=13]

hem-dem: (f.b.i.) Sıkı fıkı, canciğer arkadaş.

h. 190, 1038, 1657, 2254, 2312

h.+dür 13

h.+i 1002

h.+üm 1013

h.+ün 91

[=9]

hem-demî: Sıkı dostluk.

h. 2470

[=1]

hemîn: (f.e.zf.s.) Bu bile, tıpkı bu; çok.

h. 1030, 1065, 1464, 1714, 1730, 2681, 2803

[=7]

hem-inân: (f.a.b.s.) Dizgini bir, atbaşı beraber olan, yan yana birlikte bulunan, arkadaş.

h. 87, 174

[=2]

hem-menzîl: Aynı yolda yürüyen, arkadaş.

h. 1939

[=1]

hem-nefes: (f.a.b.i.) Arkadaş.

h.+üm 429

[=1]

hem-nişîn: (f.b.s.) Beraber oturup kalkan, teklifsiz arkadaş.

h.-i dil-ü akl 2151

[=1]

hem-pehlû: Vücudun iki yanından biri.

h. 1125

[=1]

hem-râh: (f.b.i.c.) Yoldaş, yol arkadaşı.

h.+em 1248

[=1]

hem-râz: (f.b.s.) Sıkı fıkı arkadaş, sır arkadaşı.

h. 170

[=1]

hem-rikâb: (f.a.b.s.) Müsâvî; atbaşı, beraber.

h. 87

[=1]

hem-sâye: (f.b.i.c.) Komşu.

h. 2308

[=1]

hem-sohbet: (f.a.b.s.) Birbiriyle sohbet eden, konuşan, arkadaş.

h.+in 2735, 2754

[=2]

hem-vâre: (f.b.zf.) Dâimâ, her zaman (nazımda kullanılır).

h.+dür 540

[=1]

hengâm: (f.i.) Zaman, çağ, sıra, vakit, mevsim.

h.+ıdur 841

[=1]

hengâme: (f.i.) Kavga, gürültü.

h. 473

h.+de 1866, 1874, 2057

h.+ler 2068, 2386

h.+ye 841

[=7]

hep: Hiçbiri dışta tutulmamak veya eksik olmamak üzere, bütün, tüm olarak.

h. 310, 335, 1439, 1665, 1667, 1839, 1981, 2664

[=8]

her: Teklik isimlere tamlayan görevinde getirilerek birer birer olarak '...-in hepsi' anlamını veren söz.

h. 8, 15, 17, 41, 51, 69, 70, 75, 77, 80, 91, 118, 129, 148, 188, 199, 204, 214, 215, 215, 229, 233, 237, 251, 268, 298, 399, 412, 449, 454, 508, 548, 568, 576, 578, 581, 582, 589, 594, 625, 683, 702, 709, 724, 725, 727, 746, 772, 788, 799, 802, 862, 866, 867, 895, 896, 897, 907, 908, 909, 937, 938, 940, 960, 980, 981, 1013, 1025, 1030, 1038, 1041, 1057, 1078, 1114, 1132, 1141, 1143, 1148, 1151, 1152, 1154, 1164, 1205, 1253, 1258, 1261, 1264, 1270, 1271, 1275, 1295, 1303, 1319, 1323, 1338, 1352, 1374, 1405, 1406, 1409, 1410, 1430, 1432, 1450, 1453, 1499, 1502, 1504, 1506, 1545, 1568, 1581, 1606, 1618, 1618, 1638, 1646, 1683, 1687, 1739, 1742, 1767, 1775, 1778, 1779, 1803, 1809, 1830, 1850, 1859, 1885, 1913, 1915, 1916, 1921, 1959, 1964, 1965, 1966, 2005, 2023, 2039, 2142, 2167, 2238, 2251, 2298, 2306, 2308, 2313, 2321, 2386, 2398, 2398, 2403, 2404, 2443, 2519, 2535, 2571, 2587, 2609, 2629, 2683, 2687, 2688, 2760, 2812, 2813

[=169]

her-câyî: (f.s.) Hercâî, kararsız, sebatsız.

h. 1573, 2306

[=2]

her-dem: Her an.

h. 1027

[=1]

- hergiz:** (f.zf.) Asla, katiyen, hiçbir vakit, hiçbir sûretle.
h. 44, 184, 194, 555, 639, 781, 1011, 1042, 1390, 1705, 1799, 2408, 2523, 2798, 2815
 [=15]
- hevâ:** (a.i.) Heves, istek, arzu; sevgi; hoşlanma.
h. 1606
h.+dan 483, 815, 2292
h.+dur 2027
h.+sı 711, 1539, 2301
h.+sından 498
h.+ya 1501, 1796, 2563
h.-yı hüsn-i yâr 2393
tebdîl-i h. 1434
 [=14]
- hevâ-dâr:** (f.b.s.) Havadar, etrafı açık, rüzgarlı yer.
h. 1608
h.+un 161, 168, 2490
h.+unu 325
 [=5]
- hevân:** (a.i.) Horluk, aşağılık, zelillik, alçaklık.
h. 669, 2051, 2058, 2242
şarâb-i h. 2347
 [=5]
- hevâyî:** Nefis ve şehvetine düşkün.
h. 2203
 [=1]
- heves:** (a.i.) Arzu, istek; gelip geçici istek.
h. 1240, 2773
h.+i 2246
h.+leri 1813
 [=4]
- hey:** Seslenmek veya ilgi ve dikkat çekmek için söylenir.
h. 13, 17, 174, 264, 302, 312, 459, 513, 742, 755, 811, 903, 910, 984, 989, 1093, 1095, 1105, 1122, 1142, 1186, 1460, 1664, 1667, 1842, 1858, 2121, 2122, 2222, 2501, 2543, 2601, 2648
 [=33]
- heybet:** (a.i.) Korku ile saygı duygularını birden uyandıran hal veya gösteriş.
h.-i tîg-i müjen 1649, 2658
 [=2]
- heycâ:** Cenk, cidal, vuruşma, birbirini öldürme, kıtal.
tekye-i h. 1797
 [=1]
- hezâr:** (f.i.c.) Bülbül.
h. 798, 938, 1010, 2647
h.+ı 1041, 1398
 [=6]
- hezârân:** (f.i.c.) Bülbüller.
h. 813, 1250, 1276, 2251, 2405
 [=5]
- hezâr-pâre:** Bin parça.
kalb-i h. 395
- [=1]
- hıdmet:** Hizmet.
h.+e 2454
h.+ünde 1932, 2175
 [=3]
- hıfz:** (a.i.) Saklama.
h. 443, 704, 1074, 1704
 [=4]
- hıl'at:** (a.i.) Eskiden, padişah veya vezir tarafından takdir edilen, beğenilen kimseye giydirilen süslü elbise, kaftan.
h. 946
h.+i 1917
h.+ler 2088, 2089
h.+lerle 2083, 2084
 [=6]
- hınnâ:** (a.i.) Kına.
h. 512
reng-i h.-yi melâhat 1590
 [=2]
- hinzîr:** Domuz. (Beğenilmeyen birisine hakaret için mecazen söylenir.)
h. 2359
h.+e 2211
 [=2]
- hırâmân:** (f.s.) Salına salına, naz ve edâ ile yürüyen.
kebk-i h. 2672
serv-i h. 263, 431, 1173, 2091, 2284, 2307
 [=7]
- hıred-mend:** Akıllı, anlayışlı.
h. 691
 [=1]
- hırka:** (a.i.c.) Kalın kumaştan yapılmış veya içi pamukla beslenmiş ceket uzunluğunda bir giyecek.
h. 1083
 [=1]
- hırmen:** (a.i.) Harman.
h.+inde 1904
h.+inden 2133
h.+ine 462
h.-i hüsn 1937, 2180
h.-i mâh 435
h.-i sabr 437
h.-i sabr-u karâr 739
 [=8]
- hırz:** (a.i.) Sığınak.
h.-i cân 2066
 [=1]
- hısâr:**
h. 222
 [=1]
- hışm:** (f.i.) Kızgınlık, öfke.
h. 174, 269, 657, 660, 718, 795, 833, 1082, 1164, 1183, 1836, 2217, 2309, 2330, 2330, 2412
h.+dur 2808
h.+ına 198
h.-i çeşm 228
nîze-i h. 1553

- tîg-i h.-u kahr** 2092
tîg-ı h. 1589
tîr-i h. 1799
 [=23]
- hıtâ:** (a.i.c.) Memleket, diyar, ülke.
h.+yı 848
hûb-ı h. 617, 2037, 2204
misk-i h. 1100
nâfe-i misk-i h. 1840
 [=6]
- hıtâyî:** Türkistan'da Hatay şehrinde imal edilen bir cins dayanıklı kâğıt.
h. 2255
 [=1]
- hızmet:** (a.i.c.) İş, hizmet, vazife.
h. 583
 [=1]
- Hızr:** (a.h.i.) İçenlere ölmezlik veren âb-ı hayâtı içmiş bulunan ve kul sıkıldığı zaman imdâdına yetişmekle meşhur peygamber.
H. 86, 145, 305, 315, 331, 1437, 1595, 1758, 2061
H.+a 1333
H.+dur 966
H.-ı dil 2120
H.-ı zinde 2481
 [=13]
- Hızr-hat:**
H. 1422
 [=1]
- Hızr-vâr:** Hızır gibi olan.
H. 740
 [=1]
- Hızr-veş:** Hızır gibi olan.
H. 908
 [=1]
- hicâb:** (a.i.c.) 1. Utanma, sıkılma. 2. Perde.
h. 2740
h.+dan 650
h.+ından 1565
 [=3]
- hicrân:** (a.i.) Ayrılık.
h. 1772
h.+ı 340
h.+ım 608
h.+ını 2552
h.+un 297
h.-ı metâ'-ı vuslat 44
derd-i h. 1323
rûze-i h. 721
tîg-i h. 1261
vâdi-i h. 1524
zehr-i h. 2732
zehr-i h.-ı yâr 1446
 [=12]
- hiç:** Olumsuz yargılı cümlelerde fiilin anlamını pekiştiren bir söz.
h. 351, 701, 715, 742, 792, 1099, 1390, 1485, 2448, 2544, 2571, 2595
 [=12]
- hidmet:** (a.i.c.) İş, hizmet, vazife.
h.+e 1033
 [=1]
- hidmet-kâr:** (a.f.b.i.) Hizmetkâr, hizmetçi (daha çok erkek).
h. 87
 [=1]
- hikâyet:** (a.i.c.) Bir olayın sözlü ya da yazılı olarak anlatılması.
h. 473, 979, 2206, 2386
 [=4]
- hikmet:** (a.i.) Hakimlik.
h. 2798
h.+de 1906
h.+dür 836
h.+in 1036
 [=4]
- hilâl:** (a.i.c.) Yeni Ay.
h. 16, 258, 274, 330, 700, 735, 902, 1138, 1379, 1682, 2105, 2105
h.+i 1255, 1723
h.+in 2401
h.+lar 17
h.+ün 1314
h.+ünden 2485
h.-i îd 184, 731, 1382, 1532, 2592
h.-i îd-ü benefşe 681
h.-i mâh 2720
aks-i h. 868
tabîb-i h.-u dil 24
 [=27]
- hilâl-ebrû:** (a.f.b.s.) Hilâl kaşlı, kaşı Ay gibi olan.
h. 187, 250
h.+suz 14
mâh-ı h. 1153, 2623
 [=5]
- hil'at:** (a.i.) Eskiden, padişah veya vezir tarafından takdir edilen, beğenilen kimseye giydirilen süslü elbise, kaftan.
h.+i 844
h.+in 254
h.+le 326
h.-i cevvr+ünden 237
h.-i ışk 842
h.-i şevk 2682
h.-i zer-beft 2812
h.-ı ışk 1225
 [=8]
- hile:** (a.i.c.) Oyun, aldatma.
h.+si 829
kemân-ı h. 828
 [=2]
- himâr:** Merkep, eşek.
zâhid-i h. 175
 [=1]
- himem:** Himmetler.
ehl-i h. 770
 [=1]
- himmet:** (a.i.c.) Gayret, emek, çalışma, çabalama.

- h. 157, 771, 1920
 h.+i 88
 h.+ünün 4
 h.-i pîr-i mugân 424
 bâl-i h. 769
 kimyâ-yı h. 2235
 [=8]
- Hindî:** (a.h.i.c.) Hindli.
 H. 2125
 [=1]
- Hindüstân:** Hindistan.
 fülful-i H. 1208
 hâce-i H. 1145
 [=2]
- hisâb:** (a.i.c.) Hesap, sayma,
 aritmetik.
 h. 351
 h.+a 742
 rûz-ı h. 742
 [=3]
- hisâr:** (a.i.) Kuşatma, etrafını
 alma.
 h. 785, 817, 1790
 [=3]
- hocre:** Hücre.
 h.+si 2077
 h.-i kalb 270
 h.-i zâtî 206
 [=3]
- hod:** (f.zm.) Kendi.
 h. 308, 518, 1314, 1675
 [=4]
- hod-bîn:** (f.b.s.) Kendini beğenmiş,
 bencil.
 h. 288, 944, 2207
 [=3]
- hokka:** (a.i.) İçine mürekkep konan
 mâden, cam veya topraktan yapılmış
 küçük kap.
 h. 1478
 h.+mın 2226
 h.-i âlem 810
 h.-i lâ'1 2165
 [=4]
- hord:**
 h. 673
 [=1]
- horos:**
 h.-i arş 404
 h.-i arş 2416
 [=2]
- horşîd:** Güneş.
 h. 159, 194, 330, 1163, 1340,
 1367, 1402, 1819, 2008, 2162, 2718
 h.+i 891, 1327, 2627
 h.+idür 2506
 h.+üni 692
 h.-i cihân-efrûz 1192
 h.-i cihân-tâb 2080
 h.-i ruhsâr 1705
 bürc-i h.-i saâdet 1387
 gerden-i h. 619
 kâse-i h.-i draşân 416
 matla'-ı h.-i âlem-tâb 70
 pertev-i h. 555, 2472
- tabla-i h.** 1812
 [=26]
- horşîd-sıfat:** Güneş gibi parlak
 olan.
 h. 888
 [=1]
- hoş:** (f.s.) Güzel, iyi.
 h. 52, 57, 57, 58, 190, 200,
 431, 451, 546, 571, 804, 817, 835,
 894, 894, 895, 896, 897, 898, 1052,
 1103, 1117, 1124, 1147, 1173, 1208,
 1220, 1233, 1262, 1270, 1463, 1465,
 1475, 1793, 1797, 1846, 1896, 1956,
 1988, 2152, 2154, 2366, 2429, 2617,
 2646, 2649, 2728, 2735, 2754, 2785,
 2787, 2802, 2804
 h.+dur 265, 541, 1433, 1433,
 1434, 1435, 1436, 1437, 1657
 [=62]
- hoş-âb:** (f.i.) Hoşaf.
 h. 346
 [=1]
- hoş-bâlâ:** Yüksek, yüce.
 serv-i h. 2222
 [=1]
- hoş-bû:** (f.b.s.) Güzel kokulu, güzel
 kokan.
 gül-i h. 254
 nâfe-i h. 2326
 silsile-i sünbül-i h. 2427
 sünbül-i h. 1087, 1298
 [=5]
- hoşca:** Hoş bir şekilde.
 h. 262
 [=1]
- hoş-elhân:** (f.a.b.s.) Makamı güzel,
 güzel ve tatlı okuyan.
 murg-ı h. 569
 [=1]
- hoş-güvâr:** (f.b.s.) Lezzetli tatlı,
 hazmı kolay.
 nûşdârû-yi şarâb-ı h. 741
 [=1]
- hoş-hân:** (f.b.s.) Okuyuşu güzel.
 bülbül-i h. 866
 [=1]
- hoş-hû:** Hoş olan.
 âşık-ı h. 2152
 [=1]
- hoş-mezâk:** Tadı hoş.
 h. 1409
 [=1]
- hoş-nevâ:** (f.b.s.) Güzel sesli.
 andelîb-i h. 1404
 [=1]
- hoş-reftâr:** (f.b.s.) Güzel gidişli;
 yürüyüşü, gidişi güzel.
 serv-i h. 579
 [=1]
- hoş-ter:** (f.b.s.) Daha hoş, çok hoş.
 h. 2186
 [=1]
- höcre:** Hücre.
 h.+m 933
 h.+me 401, 1898

- h.+mün** 1545
[=4]
- hürmet:** Hürmet, saygı.
h.+i 2735
h.+ün 211
harîm-i h. 842
[=3]
- hû:** (a.h.i.) Allah; gaibe, hitap olarak eşhâsa söylenir.
h. 122, 122, 123, 252, 2145, 2151, 2153, 2156
h.+dur 1292
na're-i h. 382
[=10]
- hûb:** (f.s.c.) Güzel, hoş, iyi.
h. 144, 676, 1174, 1240, 1291, 1382, 1404, 1421, 1749, 1917, 1925, 2080, 2098, 2152, 2475, 2797
h.+dur 1046
h.+ı 1030
h.+ın 2211
h.+lar 1701, 1927, 2080, 2154, 2278
h.+lara 2152
h.+lardan 2473
h.+larun 138, 1743
h.-ı hitâ 617, 2037, 2204
[=31]
- hûbân:** (f.s.c.) Güzeller, iyiler.
h. 1675, 2205
h.-ı şeh 646
husrev-i h. 1614
pâdişâh-ı h. 530
server-i h. 511, 1287
sultân-ı h. 2092
şeh-i h. 534, 1180, 1547
[=11]
- hubb:** (a.i.) Sevgi.
h.-ı Mevlâ 1759
[=1]
- hûbî:** Güzellik.
h. 782
[=1]
- hûb-rû:** Güzel yanak.
h.+lardan 2755
[=1]
- hûb-sûret:** Güzel yüz.
h. 2755
[=1]
- hûd:** Büyüklük.
h.+larun 374
[=1]
- Hudâ:** (f.h.i.) Allah.
H. 315, 331, 484, 708, 1676, 2187, 2456, 2461, 2483, 2522, 2727
H.+dan 2625
H.+nundur 1675
H.+ya 1003
emr-i H. 1517
[=15]
- Hudâvend:** (f.h.i.) 1. Allah. 2. Hükümdar.
H. 690, 2028
[=2]
- huld:** (a.i.) Sürüp giden, sonu olmayan varlık.
h.-i berîn 684, 705
[=2]
- hulk:** (a.i.c.) Huy, tabîat.
h.+ı 787
[=1]
- hum:** (f.i.) Küp, şarap küpü.
h. 1987, 2553
h.+ı 1727
bürç-i h. 1619
[=4]
- humâr:** (a.i.) İçkiden sonra gelen başağrısı, sersemlik.
h.-ı câm-ı mezellet 1466, 2805
h.-ı gam 741
[=3]
- hum-hâne:** (f.b.i.) Şarap küplerinin konulduğu yer.
h.+ler 2553
[=1]
- humâmâ:** Ateşli hastalık. Sıtma.
mahmûm-ı h.-yi firâk 926
[=1]
- humret:** Kırmızılık.
h. 2681
h.+ı 2740
[=2]
- hûn:** (f.i.) Kan.
h. 2280
h.+ı 13, 1326
h.-ı ciger 2609
h.-ı halk 459, 2331
h.-ı kurbân 2280
h.-ı melâhat 416
deryâ-yı h. 1374
[=9]
- hûn-âlûde:** (f.b.s.) Kana bulanmış.
h. 1340
cism-i h. 1153
[=2]
- hûn-bâr:** (f.b.s.) Kan yağdırıcı.
dîde-i h. 1609
[=1]
- hûn-feşân:** (f.b.s.) Kan saçıcı, kan saçan, serpen.
tîg-i h. 1719
[=1]
- hûn-fişân:** (f.b.s.) Kan saçıcı, kan saçan, serpen.
zahm-ı h. 2679
[=1]
- hûn-hâr:** (f.b.s.) Kan içen, kan dökücü, zalim.
çarh-ı h. 1726
[=1]
- hûnî:** (f.s.) Kanlı, kan dökmeye meyilli; gaddar, zâlim.
h. 459, 1040, 1122, 1563, 1572, 1580, 2055, 2059, 2245
h.+leri 2679
[=10]
- hûnîn:** (f.b.s.) Kanlı, kana bulaşmış.

- eşk-i h.** 655
[=1]
- hûr:** (a.f.i.) 1. Güneş. 2. Âhû gözlüler, gözlerinin akı karasından çok olanlar; cennet kızları.
h. 1310, 1676, 1831, 1832, 2032, 2367, 2457, 2584
h.+dur 1680
h.+un 485, 2644
ayn-ı h.-ı in 1277
cemâl-i h.-u gılmân 1892
reşk-i h. 1826
[=14]
- hûr-âlûde:** Cennet kızları, huriler gibi.
dest-i h. 272
[=1]
- hurde:** (f.s.) 1. Yemiş, yenilmiş. 2. Ufak, değersiz, bir şey, kırıntı.
h. 125, 901, 1369, 1963
h.+dür 1618
h.+ler 2469
h.-i şeker 27
[=7]
- hûrî:** (f.i.c.) Cennet kızı, sevgili.
h. 155, 2576
[=2]
- hûrî-likâ:** Huri yüzlü.
h. 1473
[=1]
- hûrî-sıfat:** Huri yüzlü.
h. 131, 803, 2645
[=3]
- hurmâ:** Bir sıcak iklim meyvesi.
h. 2137
[=1]
- hurrem:** (f.s.) Şen, sevinçli, güler yüzlü, gönül açan.
h. 1014
[=1]
- husrev:** (f.i.c.) Padişah, hükümdar, sultan.
h. 154, 754, 1909
h.+e 2704
h.-i hûbân 1614
h.-i mülk-i nezâket 467
h.-i şeker-leb 1455
h.-i şîrîn-dehen 1910
h.-i şîrîn-leb 2570
h.-i zemâne 592
[=10]
- husrevâ:** Ey hüsrev!
h. 25, 77, 188, 243, 1337, 2098, 2206, 2233, 2777
[=9]
- husrevâne:** (f.zf.) Padişahâne, hükümdarca, hükümdara yakışır şekilde.
h. 2158
[=1]
- husûl:** Peydâ olma. Hasıl olma. Meydana gelmek. Üremek, türemek.
h.+inden 2114
[=1]
- huş:** (f.i.) Akıl, fikir, şuur, us.
h. 995
[=1]
- hûşe:** (f.i.) Başak, salkım.
h.-i engûr-i misket 1378
h.-i sabr-ı dil 2604
[=2]
- huşg:** İşe yaramaz.
âb-i h. 2072
âh-i h. 2431
nâr-i h. 1778
[=3]
- huy:** (f.i.) Tabiat, mizaç, ahlak.
h.+um 2156
h.+un 2092
h.-i sürûş 769
[=3]
- huzûr:** (a.i.) 1. Hazır bulunma. 2. Rahat.
h.+ı 954
h.+ını 2416
h.-ı âşık 949
[=3]
- hükm:** (a.i.c.) Hüküm, emir, komuta.
h. 480
h.+ı 1065, 2046
h.+ün 374
[=4]
- hümâ:** (f.i.) Devlet kuşu; saâdet, mutluluk.
h. 166, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 225, 247, 404, 907, 914, 1350, 1388, 1723, 2540
h.+dur 530
h.+lar 879
h.+nun 954
h.+yı 169
zıll-i h. 1596
[=22]
- hümâbâl:** En yüksek mutluluk.
mektûb-i h.-ü hümâyûn-per 2316
[=1]
- hümâ-peyker:** Hüma yüzlü.
h. 688
[=1]
- hümâ-sâye:** (f.b.s.) Gölgesi, iyilikleri dünyaya yayılmış.
ışk-ı h. 2685
şehbâz-ı h. 496
[=2]
- hümâyûn:** (f.s.) Mübarek, kutlu, padişaha ait.
h. 907
çetr-i h. 2685
sâye-i çetr-i h. 170
[=3]
- hümâyûn-per:** Devletin kanadı.
mektûb-i hümâbâl-ü h. 2316
[=1]
- hümâyûn-tal'at:** Devletin yüzü.
h.+e 955
[=1]
- hüner:** (f.i.) Mârifet, bilme.
h. 1784
[=1]

hüsn: (a.s.) Güzel, iyi; güzellik, iyilik.

h. 44, 330, 572, 666, 787, 791, 891, 947, 1327, 1402, 1601, 1701, 1746, 1922, 1927, 2123, 2162, 2327, 2646, 2757
h.+i 181, 360, 2136
h.+idür 1496
h.+in 1652, 2019, 2661
h.+ini 2143
h.+inün 2174
h.+ün 271, 1395, 1589
h.+ünden 2403
h.+üne 488
h.+üni 397, 2529, 2718
h.+ünün 846, 1176, 1931, 2255
h.-i bedi' 638
h.-i bî-had 282
h.-i dil-ber 1077
h.-i dil-sûz 2474
h.-i hat 501
h.-i hatt 1028
h.-i ta'bîr 260
h.-i zîbâ 2752
ân-ı h. 2408
arz-ı h. 359, 840
âyet-i h. 573, 1207
bahâr-ı h. 1398, 1414, 1843
bahr-i h. 361, 2079
bezm-i h. 1819, 2084, 2493
binâ-yi h. 1640
binâ-yi devlet-i h. 1428
bürc-i h. 635, 693, 1328
cilve-i gülgûn-ı h. 1603
deryâ-yi h. 1633
deryâ-yi h.-i dil-ber 526
devr-i h. 1447
genc-i h. 1177, 1229
gülsitân-ı h. 1150
gülpâr-ı h. 1227
hâce-i h.-ü bihâ 935, 1440
hâlet-i h. 761
hân-ı h. 1042, 2747
hâtem-i h. 1593
hevâ-yi h.-i yâr 2393
hırmn-i h. 1937, 2180
Ka'be-i h. 839
kasr-ı bülehd-i h. 2085
kef-i deryâ-yi h. 28
kıssa-i h. 1853
peleng-i cân-şikâr-ı kulle-i kühsâr-ı h. 783
kulzüm-i h. 373
mahkeme-i h. 379
medine-i h. 1411
meydân-ı h. 1864
mısr-ı h. 1045, 1095, 1530
mıhr-i h. 924, 981, 1354,
2694
mıhr-i h.-i dil-ber 278
mir'ât-i h. 2504
mir'ât-ı h.-i yâr 1168
mushaf-i h. 450
mushaf-ı h. 704
mülk-i h. 646

mülk-i cemâl-ü h. 1656
nevbahâr-ı h. 1807
nûr-ı h. 1668
pâdişâh-ı mısr-ı h. 2132
sultân-ı h. 1394
şâh-ı mısr-ı h. 650
şâh-ı mülk-i h. 2018
şehbâz-ı h. 1591
şehr-i h. 2716
tâk-ı kasr-ı cennet-i h. 1310
üstâd-ı h.-i dost 2292
vasf-ı h. 147, 376, 1637,
2168
velî-i h. 2010
vilâyet-i h. 1417
Yûsuf-i h. 448
[=124]

I

ıkdam:

ı.+ı 2004
[=1]

ırag: (a.h.i.) 1. Dicle nehrinden aşağı Basra'ya kadar Şat suyunun iki tarafı. 2. Uzak.

ı. 99, 149
[=2]

ırak: (a.h.i.) 1. Dicle nehrinden aşağı Basra'ya kadar Şat suyunun iki tarafı. 2. Uzak.

ı.+dan 1682
[=1]

ırlad-: Terennüm ettirmek, şarkı söyletmek.

ı.-ayın 1306
[=1]

ırmag: Çoğunlukla denize akan, su inceliği bakımından en büyük akarsu, nehir.

ı. 1401, 2161, 2190
ı.+a 956

ı.+ıdur 1337, 2367
ı.+ın 1401, 2161

ı.+lar 918, 929, 956
[=11]

ırmak: Çoğunlukla denize akan, su inceliği bakımından en büyük akarsu, nehir.

ı.+dur 2256
[=1]

ırz: Namus.

ı. 2025
[=1]

ısın-: Sıcak duruma gelmek, üşümesini gidermek.

ı.-duk 609
[=1]

ısır-: Dişleri arasına alıp sıkamak.

ı.-mış 307
[=1]

ıssi: Sahip.

ı. 109, 659, 1096, 1852
ı.+dur 1393

ı.+ya 2578
[=6]

ışık: Işık.

1. 2722, 2745
[=2]
ışk: (a.i.) Sevgi, aşk.
1. 9, 113, 425, 570, 602,
603, 605, 606, 716, 762, 859, 1112,
1136, 1209, 1234, 1367, 1495, 1505,
1621, 1632, 1641, 1905, 2048, 2103,
2287, 2385, 2450, 2460, 2495, 2497,
2647, 2693, 2693, 2699, 2704, 2724
1.+a 604, 696
1.+da 1834
1.+dan 1761, 2299
1.+dur 1393
1.+ı 232, 1738, 1812, 1830,
2292
1.+ın 1886
1.+ına 274, 1636, 2358
1.+ında 1858
1.+ınun 2141
1.+un 83, 664, 668, 707, 718,
1248, 1358, 1368, 1396, 1426, 1521,
2114, 2345, 2357, 2537, 2686, 2717,
2726
1.+una 923, 998, 1986
1.+unda 1133, 1752, 1779
1.+undan 2605
1.+unu 1109
1.+unla 760
1.+unun 643, 2509
1.-ı dil-ber 1221
1.-ı dil-rübâ 2683
1.-ı hümâ-sâye 2685
1.-ı pâk 2536
âlem-i 1. 2183
âteş-i 1. 2034, 2578
bag-ı 1. 1227, 1250, 2781
bahr-ı 1. 1352
bezm-i 1. 2021
bîmâr-ı 1. 18
bîmâr-ı derd-i 1. 2011
bîmâr-ı gam-ı 1. 1433
câm-ı 1. 192, 1979, 2151
cûy-i 1. 394
da'vâ-yi 1. 1757
da'vâ-yı 1. 1247
derd-i 1. 409, 695, 1066,
1285
derd-i 1.-ı yâr 1210
deryâ-yi 1. 1427, 1634, 2713
devlet-i sultân-ı 1. 1491
din-i 1. 230
dürr-i 1.-ı yâr 281
ehl-i 1. 743, 904
envâr-ı 1. 363
esbâb-ı şâh-ı 1. 630
esrâr-ı 1. 1254
fezâ-yi 1. 584, 2541
fezâ-yı 1. 1278
gencîne-i 1. 1016
gulâm-ı şâh-ı 1. 2811
gûşe-i bâzâr-ı 1. 2692
gülşen-i 1. 566
hâme-i 1. 2503
harâret-i teb-i 1. 2462
harîm-i 1. 1454

hayyât-ı 1. 2682
hil'at-i 1. 842
hil'at-ı 1. 1225
îd-i 1. 1153
ilm-i 1. 2170
katre-i nîsân-ı 1.-ı dost
2361
kimyâ-yi 1. 2187
küh-ı 1. 2182
lücce-i ummân-ı 1. 28
meclis-i 1. 2264
mekteb-i 1. 2272
menzîl-i 1. 2700
mest-i mey-i 1. 470
mevc-i bahr-i 1. 49
mey-i 1. 574
mey-i 1.-ı hakiki 1765
mîlk-i 1. 2156
mülk-i 1. 62
mülk-i derd-i 1. 644
nâr-ı 1. 1000, 1501, 2185
nevbethâne-i 1. 1500
pâdişâh-ı mülk-i 1. 1697,
2790
pâdişeh-i 1. 1246
pehlevân-ı âteş-i 1. 1857
pehlevân-ı nâr-ı 1. 193
peleng-i 1. 1264
pertev-i 1. 2291
râh-ı 1. 13, 1449
râh-ı 1.-ı yâr 1763
rehrevân-ı râh-ı 1. 2299
sırr-ı 1. 170, 1764
sultân-ı 1. 1335
sûret-i mir'ât-ı 1. 1080
sülûk-i 1. 2807
şâh-ı 1. 434, 2696
şarâb-ı 1. 652, 2290
şeh-i 1. 2407
şehbâz-ı 1. 172
şehîd-i 1. 950, 2459
şehr-i 1. 1575
şehsuvâr-ı 1. 2542
teb-i 1. 2363
tılism-i genc-i 1. 2702
tîg-i 1. 1467, 2056
tîmâr-ı sipâh-ı derd-i 1.
1373
tur-ı 1. 579
vâdi-i 1. 578
[=185]
itr: Güzel ve hafif koku.
1.-ı îd 680
[=1]
ıztırâb: (a.i.c.) Acı, elem,, azap,
sıkıntı; vesvese.
1. 391, 903
[=2]
î
i-: imek fiili.
i.-de 190
i.-di 127, 137, 206, 260,
264, 306, 315, 327, 336, 346, 346,
379, 476, 589, 623, 634, 642, 677,
680, 684, 684, 720, 728, 735, 751,

754, 893, 1124, 1284, 1366, 1366,
1715, 1748, 1758, 1786, 1826, 2064,
2154, 2446, 2565, 2632

i.-dicek 1554

i.-din 1190

i.-dinse 118, 249

i.-dügüm 605

i.-dük 1536

i.-düm 37, 158, 255, 323,

752, 1166, 2673

i.-dün 255, 1827, 2036, 2459,
2779

i.-ken 2, 5, 335, 586, 588,
639, 729, 830, 852, 983, 1108, 1120,
1588, 1661, 1827, 1872, 1895, 2016,
2036, 2229, 2481, 2728

i.-miş 22, 314, 360, 421,
421, 603, 1005, 1112, 1117, 2314,
2749

i.-mişsin 128, 1241, 1578,
2035

i.-se 25, 116, 286, 287, 300,
302, 475, 494, 515, 558, 672, 769,
806, 812, 1172, 1224, 1256, 1300,
1397, 1522, 1568, 1573, 1747, 1766,
1776, 1780, 1901, 2045, 2070, 2302,
2643, 2683, 2713, 2727, 2772

i.-sek 556

i.-sem 1050, 1247, 1576,

2104, 2105, 2461

i.-sen 3, 326, 375, 400, 432,
439, 769, 1306, 1345, 1814, 2527,
2593

[=151]

ibâdet: Bir dinin buyruklarını
yerine getirme.

i.+de 850

[=1]

ibn: (a.i.c.) Oğul.

i. 1036

[=1]

İbrâhîm: İbrahim.

İ.+e 2089

[=1]

ibrâm: (a.i.c.) Can sıkacak derecede
ısrar etme, üstüne düşme; zorlama.

i. 2360

[=1]

ibret: (a.i.c.) Kötü bir hadiseden
alınan ders.

ayn-ı i. 801

[=1]

ibrişim: İpek ipliği, bükülmüş ipek.

i. 104

[=1]

ictimâ: Toplanma, bir araya gelme.

i. 2052

[=1]

iç: Herhangi bir durumun, cismin
veya alanın sınırları arasında
bulunan bir yer.

i. 531, 1472

i.+i 669, 865, 1472, 1545,
1867, 2325, 2433, 2709

i.+im 1459, 2580

i.+inde 392, 398, 447, 447,
598, 633, 805, 806, 808, 837, 945,
1375, 1413, 1416, 1432, 1451, 1493,
1497, 1538, 1647, 1701, 1752, 1767,
1777, 1918, 1963, 2024, 2034, 2368,
2435, 2623, 2635, 2723, 2724, 2769,
2772

i.+inden 2324

i.+ine 1107

i.+ümden 1969

i.+üne 2335

[=52]

iç-: Bir sıvıyı ağza alıp yutmak.

i. 123, 531, 554, 1793, 2265,
2331, 2360

i.-di 2716

i.-dügi 917, 917, 1726, 2352

i.-e 1451

i.-en 1523, 2160

i.-er 510

i.-erse 917

i.-ersem 19, 1392

i.-ersin 459, 2237

i.-eyin 1139

i.-im 1292, 2462, 2547

i.-mede 9

i.-mege 1718

i.-mek 212, 1292, 2467

i.-mez 1450

i.-üb 1999, 2082

i.-übdür 964, 1912

i.-ür 737, 1400

i.-üren 2575

[=38]

için: Amacıyla, maksadıyla.

i. 2748

[=1]

içre: İçinde, arasında.

i. 76, 181, 226, 305, 315,
338, 367, 565, 566, 606, 632, 705,
810, 859, 1001, 1045, 1048, 1096,
1128, 1235, 1235, 1377, 1389, 1568,
1575, 1633, 1649, 1677, 1701, 1745,
1746, 1778, 1821, 1821, 1824, 1896,
1897, 1937, 2022, 2033, 2040, 2079,
2157, 2180, 2183, 2417, 2435, 2437,
2476, 2493, 2524, 2524, 2610, 2658,
2670, 2700, 2716, 2781

[=58]

içün: İçin, amacıyla, maksadıyla.

i. 6, 11, 171, 222, 223, 298,
306, 341, 378, 411, 501, 610, 750,
772, 773, 852, 919, 922, 1002, 1024,
1099, 1139, 1152, 1156, 1181, 1267,
1292, 1314, 1337, 1341, 1356, 1441,
1450, 1514, 1531, 1557, 1562, 1563,
1565, 1586, 1590, 1619, 1664, 1675,
1685, 1695, 1697, 1700, 1703, 1767,
1790, 1817, 1849, 1865, 1964, 1982,
2087, 2098, 2208, 2215, 2218, 2233,
2245, 2262, 2382, 2396, 2439, 2443,
2452, 2470, 2489, 2510, 2518, 2519,
2538, 2540, 2550, 2580, 2583, 2612,
2663, 2690, 2702, 2718, 2722, 2749,
2755, 2777, 2794

[=89]
içür-: İçme işi yaptırmak, içmesini sağlamak.
i.-mişdür 84
i.-se 908
 [=2]
îd: (a.i.c.) Bayram.
î. 14, 250, 251, 254, 292, 294, 295, 296, 679, 684, 685, 700, 719, 722, 724, 724, 728, 730, 735, 1038, 1939, 2283
î.+de 2285
î.+dür 723
î.+idür 2510
î.+ün 295
î.+üni 719
î.-i adhâ 1754, 2277
î.-i edhâ 838
î.-i ekber 292, 2279
î.-i ışk 1153
î.-i şerîf 568
î.-i vasl 2281
î.-i visâl 2277
cemâl-i î. 733
dîdâr-ı î. 725
dil-dâr-ı î. 729
hayâl-i î. 732
hilâl-i î. 184, 731, 1382, 1532, 2592
hilâl-i î.-ü benefşe 681
itr-ı î. 680
kemâl-i î. 734
mâh-ı nev-i î. 683
mi'mâr-ı î. 727
Rıdvân-ı î. 2281
rûz-ı î. 1884
rûz-ı î. 678
şâh-ı bahâr-ü î. 682
şîrînkâr-ı î. 726
visâl-i î. 731
 [=56]
îd-gâh: (a.f.b.i.) Bayram yeri.
î.+ı 720, 839
î.+un 719, 2282
 [=3]
îd-geh: (a.f.b.i.) Bayram yeri.
î.+de 252
 [=1]
idin-: Edinmek, kendini bir şeye sahip kılmak, kendine sağlamak.
i.-di 365, 553, 947, 2798
i.-diler 2390
i.-düm 2783
i.-ecek 1454
i.-em 170
i.-me 497
i.-mez 1473
i.-se 642, 1799, 1946, 2738
i.-ür 267, 2129
i.-ürdi 542
 [=17]
îd-kadr: Kadir gecesi.
mâh-ı î. 252
 [=1]

idrâk: (a.i.c.) Alayış, akıl erdirmeye.
i. 2226
safha-i i. 2560
 [=2]
idün-: Edinmek, kendini bir şeye sahip kılmak, kendine sağlamak.
i.-üp 2526
 [=1]
îd-veş: Bayram gibi.
î. 721
 [=1]
iftihar: (a.i.) Öğünme, koltuk kabartma; şeref, şan.
i. 2768
 [=1]
igne: İğne.
i.+sini 1453
 [=1]
ihâtâ: (a.i.) Bir şeyin etrafını çevirme, sarma, kuşatma.
i. 906, 2365
 [=2]
ihfâ: (a.i.) Gizleme, saklama, saklanılma.
ilm-i i. 715, 1212, 2717
 [=3]
ihrâm: Hacıların örtündükleri dikişsiz bürgü.
i.+ıdur 842
 [=1]
ihsân: (a.i.) İyilik etme, başıslama.
i. 644, 1797, 1976, 1980, 2095, 2279
i.+un 301
 [=7]
ihtilâc: 1.Seğirtme. 2. Çarpma.
i.+um 2520
 [=1]
ihtilâf: Anlaşmazlık, uyumsuzluk, karışıklık, ikilik.
i.-ı ahd 266
 [=1]
ihtirâ: (a.i.c.) Benzeri görülmemiş bir şey icat etme, vücuda getirme, getirilme.
i. 2050
 [=1]
ihtiyâc: (a.i.c.) Muhtaçlık, yokluk, yoksulluk.
i. 554
 [=1]
ihtiyâr: (a.i.) 1. Seçme, seçilme, katlanma. 2. Yaşlı (kadın, erkek).
i. 223, 776, 1710, 2111, 2237
i.-ı derd 743
inân-ı i. 736, 1589, 1601
 [=9]
ihyâ: (a.i.) Diriltme, diriltilme, canlandırma, lutf etme.
i. 1036, 1953, 1996, 2119
 [=4]
ikâl: Ayak bağı, ayak köstegi.
i. 343

[=1]
ikbâl: (a.i.) Baht, talih, işlerin yolunda gitmesi.
i.+e 1695
[=1]
ikdâm: Gayret ve sebat ile çalışmak.
i.+ı 1998
[=1]
iki: Birden sonra gelen sayının adı.
i. 33, 109, 171, 235, 235, 345, 470, 597, 598, 603, 603, 682, 686, 734, 790, 902, 972, 1016, 1031, 1182, 1227, 1266, 1295, 1297, 1349, 1367, 1370, 1382, 1402, 1429, 1448, 1468, 1482, 1496, 1519, 1541, 1562, 1681, 1749, 1752, 1849, 1862, 1865, 1888, 1967, 1982, 1987, 1999, 2001, 2019, 2039, 2079, 2129, 2131, 2162, 2192, 2220, 2255, 2259, 2269, 2366, 2370, 2370, 2370, 2387, 2409, 2476, 2493, 2540, 2626, 2628, 2628, 2679, 2679, 2690, 2720, 2776
i.+sin 1258
i.+sine 345
[=79]
ikrâr: (a.i.) Saklamayıp söyleme; dil ile söyleme, bildirme.
i. 2065
i.+ı 2219
[=2]
iksîr: (a.i.) Ortaçağ kimyacılarının tesirli olduğuna ve herhangi bir madeni altın yapacak kadar kuvvetli bulunduğu inandıkları bir madde, tesirli yarar şurup.
i. 1516
i.+ün 498
i.-i mahabbet 1508
i.-i visâl 1747
[=4]
iktibas: Bir söz veya yazıyı olduğu gibi veya kısaltarak almak.
i. 1383
[=1]
iktidâr: (a.i.) Güç yetme, yapabilme.
i. 2434
[=1]
il: Yabancı, el.
i. 187, 975, 2125, 2396
i.+inün 666
i.+ler 713, 2116, 2494, 2530
i.+lerde 1707
i.+lerden 2495
i.+lere 987, 1430
i.+lerün 1179
[=14]
il-: Ulaşmak, kavuşmak.
i.-di 777
i.-mez 1205
[=2]
ilâc: (a.i.) Derde devâ olan şey, çâre, tedbir.
i. 541, 546, 551, 606, 2583

i.+ı 2209
[=6]
ilâh: (a.i.c.) Mitolojide tanrı.
î. 1049
[=1]
ilâhî: (a.s.) 1. Allah'a mensup, tanrı ile ilgili, tanrısal. 2. Ey Allah, bu ne hal.
î. 276, 664, 753, 1196, 1346, 1938, 2664
î.+dür 1965
[=8]
ile: (bağ.) Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan bir söz.
i. 32, 38, 40, 43, 43, 68, 69, 72, 72, 74, 75, 77, 81, 83, 87, 108, 124, 134, 139, 143, 146, 152, 158, 168, 174, 176, 185, 187, 197, 199, 209, 245, 246, 253, 265, 269, 272, 279, 282, 284, 292, 293, 295, 299, 306, 314, 316, 326, 344, 348, 353, 358, 382, 383, 405, 409, 411, 425, 428, 428, 429, 430, 431, 432, 468, 500, 500, 501, 509, 509, 510, 515, 531, 532, 541, 545, 545, 551, 557, 572, 574, 579, 590, 610, 614, 615, 615, 616, 617, 629, 630, 643, 645, 646, 652, 657, 658, 660, 662, 669, 673, 678, 679, 680, 680, 685, 698, 701, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 718, 728, 732, 749, 752, 762, 762, 763, 768, 783, 787, 790, 791, 795, 805, 806, 808, 825, 829, 831, 843, 845, 846, 868, 878, 879, 879, 880, 880, 883, 885, 886, 888, 891, 908, 912, 912, 915, 921, 928, 930, 934, 939, 940, 946, 947, 951, 960, 962, 963, 976, 979, 984, 987, 989, 989, 1017, 1036, 1038, 1050, 1051, 1052, 1053, 1059, 1064, 1066, 1066, 1068, 1081, 1082, 1084, 1105, 1115, 1119, 1119, 1122, 1123, 1129, 1135, 1136, 1156, 1158, 1158, 1159, 1164, 1165, 1169, 1171, 1172, 1181, 1183, 1183, 1188, 1210, 1211, 1212, 1215, 1230, 1233, 1234, 1238, 1258, 1277, 1281, 1282, 1283, 1290, 1294, 1296, 1299, 1300, 1302, 1302, 1326, 1329, 1331, 1335, 1342, 1360, 1361, 1363, 1367, 1378, 1385, 1415, 1421, 1422, 1435, 1440, 1454, 1457, 1457, 1474, 1482, 1486, 1489, 1505, 1512, 1514, 1517, 1533, 1533, 1534, 1549, 1552, 1559, 1562, 1575, 1579, 1595, 1602, 1606, 1607, 1607, 1611, 1611, 1612, 1612, 1622, 1625, 1627, 1641, 1657, 1671, 1674, 1682, 1686, 1686, 1703, 1723, 1728, 1744, 1753, 1759, 1764, 1768, 1770, 1775, 1783, 1785, 1786, 1788, 1795, 1811, 1817, 1826, 1832, 1836, 1838, 1841, 1847, 1857, 1859, 1863, 1867, 1867, 1877, 1879, 1882, 1883, 1895, 1896, 1915, 1926, 1927,

1928, 1939, 1942, 1943, 1945, 1947, 1950, 1952, 1955, 1955, 1960, 1979, 1988, 1990, 1997, 2004, 2008, 2020, 2027, 2036, 2040, 2041, 2043, 2051, 2052, 2058, 2061, 2068, 2069, 2075, 2077, 2078, 2078, 2083, 2087, 2091, 2102, 2102, 2104, 2105, 2108, 2111, 2130, 2134, 2137, 2145, 2145, 2147, 2150, 2154, 2167, 2196, 2211, 2214, 2217, 2225, 2230, 2236, 2238, 2242, 2242, 2248, 2249, 2251, 2255, 2256, 2261, 2265, 2278, 2282, 2284, 2288, 2290, 2292, 2294, 2308, 2309, 2312, 2315, 2316, 2322, 2324, 2330, 2332, 2336, 2337, 2347, 2357, 2363, 2366, 2375, 2378, 2384, 2385, 2386, 2391, 2401, 2401, 2409, 2412, 2424, 2428, 2428, 2432, 2433, 2440, 2441, 2442, 2445, 2453, 2453, 2457, 2460, 2460, 2465, 2471, 2472, 2497, 2509, 2513, 2519, 2534, 2540, 2546, 2561, 2566, 2596, 2607, 2611, 2614, 2620, 2621, 2623, 2624, 2627, 2627, 2635, 2640, 2645, 2675, 2693, 2697, 2698, 2698, 2717, 2718, 2718, 2722, 2728, 2730, 2731, 2731, 2732, 2733, 2734, 2746, 2753, 2756, 2760, 2760, 2762, 2769, 2772, 2774, 2777, 2791, 2806, 2807, 2808, 2809, 2812
[=490]
ileri: Herhangi bir şeye göre daha ötede olan yer, geri karşıtı.
i. 959, 959
[=2]
ilet -: Götürmek, ulaştırmak, nakletmek, geçirmek.
i. 430
i.-mege 914
i.-se 267, 290
[=4]
ilik: 1. Giysi, yorgan çarşafı, yastık kılıfı vb.nin gereken belirli yerlerine düğmenin geçirilebilmesi için iplikle örülerek, parça geçirilerek veya biye ile yapılan küçük yarık. 2. Kemiklerin iç boşluklarını dolduran yağlı madde.
i. 797
[=1]
iliş -: Bir şeye hafifçe dokunmak, oturmak, karışmak.
i.-se 2778
[=1]
illâ: (a.e.) ...den başka, meğer, aksi halde.
i. 186, 1161, 2113, 2448, 2676
[=5]
illet: (a.i.c.) Hastalık, sakatlık.
i. 483, 1612
[=2]
ilm: (a.i.c.) Bilme, biliş; bir şeyin doğrusunu bilme.
i.+inde 451
i.-i ışk 2170
i.-i ihfâ 715, 1212, 2717
gencîne-i i. 3
tâlib-i i. 637
[=7]
ilt -: İletmek, ulaştırmak.
i.-erse 131
i.-üb 830
[=2]
iltihâb: Cerahat toplanıp yaranın hararetlenmesi.
i. 362
[=1]
îmân: (a.i.) İnanma, inanç.
î. 428, 1098, 1360, 1549, 1759, 1889
î.+a 502, 2663
î.+ı 445
î.+ın 2139, 2244
î.+uma 506
[=12]
imâret: (a.i.) Yoksullara yiyecek dağıtmak üzere kurulmuş olan hayır evi.
i. 397, 645, 805, 1499, 1663, 2294, 2769
i.+ler 1428
[=8]
imkân: (a.i.) Olabilecek vaziyette bulunma; olabirlik.
bâb-ı i. 2281
râh-ı i. 1097
[=2]
imren -: Beğenilen, hoşlanılan bir şeyi edinme veya bir yiyeceği yeme isteğini duymak.
i.-ür 2464
[=1]
imtihân: (a.i.c.) Deneme, sınama, sınıf geçmek için sorulan sualler, sınav.
i. 1214
[=1]
in: 1. Yaban hayvanlarının kendilerine yuva edindikleri kovuk. 2. Mağara.
i.+den 2322
[=1]
în: (a.s.c.) İri ve güzel gözlüler.
ayn-ı hûr-ı î. 1277
[=1]
in -: Yüksekten veya yukarıdan aşağıya doğru gelmek, çıkmak karşıtı.
i.-di 950, 1028, 1030, 1826, 2076, 2380
i.-er 321, 864, 1045, 1517, 1749, 2568
i.-erdi 2459
i.-erse 90
i.-ler 779, 1014, 1792, 1855, 2588
i.-mese 1742
i.-miş 789, 1826
i.-se 241

- i.-üb** 1898
i.-übdür 789
i.-üben 1868
 [=26]
inân: (a.i.c.) 1. İnanmak işi. 2. Dizgin, idare etme, yürütme.
i.-ı ihtiyâr 736, 1589, 1601
 [=3]
ince: Kendi cinsinden olanlara göre, dar ve uzun olan, kalınlığı az olan.
i. 1138, 1405, 1712, 1714, 2101, 2199, 2544
 [=7]
incin-: Çarpma, sıkışma, burkulma vb. etkenlerle vücudun bir yeri ağru verir duruma gelmek. 2. Birinin herhangi bir davranışı yüzünden üzüntü duymak, gücenmek.
i.-düm 940, 1245
i.-me 1138, 2410
i.-miş 953
i.-ür 237, 2680
i.-ürsem 717, 1773
 [=9]
incit-: İncinmesine yol açmak.
i.-mek 2218
i.-ür 938, 938, 939, 939, 940, 940, 941, 942
 [=9]
incün-: 1. Çarpma, sıkışma, burkulma vb. etkenlerle vücudun bir yeri ağrı verir duruma gelmek. 2. Birinin herhangi bir davranışı yüzünden üzüntü duymak, gücenmek, kırılmak.
i.-irsün 2188
 [=1]
ineb: Üzüm.
bint-i i. 2324
mâ'-i i. 304, 2576
 [=3]
inen-: İnanmak.
i. 1134, 1134, 1134, 1134, 1287
 [=5]
infisâl: Olduğu yerden ayrılma, yeni bir fasıla geçme.
i.+in 2404
 [=1]
inildi: İnilti, inleme sırasında çıkan sesin adı.
i.+mden 1306
 [=1]
inildü: İnleme sırasında çıkan sesin adı.
i.+mden 2488
 [=1]
inkâr: (a.i.) Yaptığını saklama, gizleme; yapmadım deme.
i. 1230, 2647, 2765
i.+dur 1230
i.+ı 1886
 [=5]
inkılâb: Bir durumdan başka bir duruma geçiş, dönüşüm.
i. 905
- i.+ıdur** 1400, 2160
 [=3]
inkıtâ: (a.i.) Kesilme; arası kesilme.
i. 2048, 2056, 2060, 2245
 [=4]
inle-: İnlemek, acı, üzüntü belirten kesik sesler çıkarmak.
i.-düm 1568
i.-mek 252, 749
i.-r 340, 1658, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 2380
i.-rsin 2306
i.-sem 481, 1620
i.-yi 2035, 2035
 [=16]
inleş-: Acı, üzüntü belirten kesik sesler çıkarma işini beraber yapma.
i.-ürler 83
 [=1]
inlet-: İnlemesine yol açmak.
i.-di 2390
i.-me 1764
i.-ür 938, 1567
i.-ürsin 130
 [=5]
ins: (a.i.) İnsan.
i. 1288, 1771, 1839
 [=3]
insâf: (a.i.) Merhamete, vicdâna veya mantığa dayanan adâlet.
i. 275, 276, 276
i.+ı 1343
i.+suz 275
 [=5]
insan: (a.i.) Adam.
i. 1289, 1912
i.+a 2, 6, 142, 776, 1930
i.+dur 1974
i.+ı 820, 1485
eczâ-yi i. 2134
 [=11]
inşâ: (a.i.c.) Yapma, yapılma, vücuda , meydana getirme; kaleme alma.
i. 101, 898
i.+dan 260
i.-yi murassa' 1383
 [=4]
intizâr: (a.i.) Bekleme, beklenilme.
i. 351, 2022, 2026
i.-ı va'de-i vasl 2546
seng-i i. 2023
 [=5]
inüg: Gırtlak.
i.+ün 650
 [=1]
ip: İplik.
i. 334
i.+üni 2413
 [=2]
ipli: İpli, ipi olan.
i. 1117
 [=1]
ir-: Ermek, erişmek.

- i.-di** 474, 671, 722, 1719,
2277, 2279, 2759
i.-dügi 1721
i.-dügin 2024
i.-dügini 1242
i.-dükce 277
i.-düm 2366
i.-e 342, 640, 1687, 2228,
2813
i.-em 1300
i.-en 187, 219, 1024, 1860,
2750
i.-er 130, 1578, 1896
i.-erdüm 315
i.-erem 15
i.-erse 1033, 1466, 2293,
2805
i.-ince 731, 1088
i.-mege 572, 1097
i.-mez 1174, 1391
i.-miş 1520
i.-se 897, 1351, 1772, 1812,
1899, 1971, 2257, 2291, 2321, 2369
i.-sem 37
i.-sen 529
i.-sün 284, 693, 1037
i.-üb 1286, 1437, 1512, 2765
i.-übdür 363
i.-ür 743, 2134, 2520
[=62]
irem: (a.h.i.) Âd kavmi zamanında,
Şeddâd tarafından, cennete
benzetilerek yapılan bir bahçe olup
Şam'da veya Yemen'de bulunmuş olduğu
söylenir.
i.+e 2246
bag-ı i. 552
[=2]
ireme-: Eremez, ermeye gücü
yetmemek, ermemek fiilinin
yeterlilik hâli.
i.-di 373
[=1]
irfân: (a.i.) Bilme, anlama.
ehl-i i. 955, 956
şeh-i erbâb-ı i. 643
[=3]
irgür-: Ulaştırmak, eriştirmek.
i. 60, 1334
i.-en 2020
i.-ürsin 1071
[=4]
iril-: Boyu bir yere yetişmek,
uzamak.
i.-ür 1108
[=1]
iriş-: Erişmek, varılması zamana,
emeğe bağlı olan veya uzakta bulunan
bir amaca varmak, ulaşmak.
i. 262, 456, 2121
i.-di 251, 320, 409, 733,
868, 2278, 2641, 2759
i.-dügin 1909
i.-dükce 1687
i.-düm 294
i.-e 150, 593, 905, 1751
i.-icek 865
i.-mek 1596
i.-mesün 1541
i.-meye 1418
i.-mişdi 483
i.-mişdür 1189, 1189, 1190,
1191, 1192, 1193
i.-se 761, 1213, 1420, 2293
i.-sem 158
i.-üb 2728
i.-ür 525, 1211, 1754, 2252,
2725
i.-ürdi 614
i.-ürse 927
[=42]
irişdür-: Erişmesini sağlamak.
i. 418
i.-mezdi 1851
[=2]
irsâl: Gönderme.
i. 2320
[=1]
irtifâ: Yükseklik.
i.-ı kadr-i ruh 365
[=1]
is: Dumanın değdiği yerde bıraktığı
kara leke.
i.+leri 1981
i.+lerin 1980
[=2]
îsâ: (a.h.i.) Dört büyük
peygamberden biri olup kendisine
vahiy yoluyla İncil nazil olmuştur.
İ. 1036, 2519
İ.+ya 2470
hazret-i İ. 478, 1648, 2224,
2657
makâm-ı hazret-i İ. 1236
mu'ciz-i İ.-yi Nebî 2761
[=9]
isbât: (a.i.) Şahit ve delil
göstererek doğrusunu meydana
çıkarma.
i. 2647
[=1]
îsî: Hz. İsâ.
İ. 17, 146, 264, 277, 786,
1527, 1551, 2645
İ.-i devrân 2119
İ.-i lâ'l 890
İ.-i mücerred 7
İ.-i zemân 2555
[=12]
îsî-dem: Hz. İsâ'nın nefesi, soluğu.
İ. 1437, 2612
İ.+e 2632
[=3]
îsî-nefes: Hz. İsâ'nın nefesi,
soluğu.
İ. 180, 836, 1996
[=3]
İskender: (h.i.) Makedonya kralı
Phylippe'in oğlu olup, Aristo'dan
ders almış ve 20 yaşında hükümdar

olmuştur. Yunanistan'ı, İran'ı, bütün Anadolu'yu ve Suriye'yi ve Mısır'ı, Hindistan'ı istila eden bu meşhur kumandan 33 yaşında ölmüştür.

İ.+inün 1964
sedd-i İ. 1798
[=2]

ism: (a.i.c.) Ad, isim.
i.-i a'zam 15
[=1]

İsmâil: Hz. İbrahim'in oğlu olan peygamber.
İ. 1316
[=1]

İsrafil: Dört büyük melekten biri olup Kıyamet günü cesedlere nefh-i ruh etmeğe ve Sur'u üfürmeğe vazifelidir.

sûr-ı İ. 1842
[=1]

issi: 1. Yakıcı ve bunaltıcı sıcak, ısı. 2. Hamam.
i. 1922, 1927, 1929, 2123
i.+dür 1920, 1924
i.+ne 2359
i.+nun 2742
[=8]

İstanbul: İstanbul.
İ.+ıdur 791
[=1]

iste-: İstek duymak, bir şeyin kendisine verilmesini veya yapılmasını söylemek.

i. 59, 2059, 2470, 2625
i.-di 409
i.-dügin 407, 1412
i.-dügüm 2673
i.-dükce 2190
i.-mez 959
i.-r 56, 261, 262, 432, 788, 1241, 1345, 1981, 2443, 2467, 2533, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2635, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644
i.-rse 198, 825, 2402
i.-rsem 1358
i.-rsen 181, 210, 213, 258, 804, 1712, 1762, 2164
i.-rsin 1571
i.-se 1645
i.-sem 332, 1594, 1596
i.-ye 333
i.-yen 442
i.-yü 110
[=58]

isten-: İstenilmek.
i.-ür 1888, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 2467
[=7]

istignâ: (a.i.) Aza kanaat etme, tokgözlülük.
i. 2131, 2139
[=2]

istihsân: 1. Beğenmek, güzel bulmak. 2. Korunmak.

i. 1366
[=1]

istimâ: (a.i.) Dinleme, dinlenilme, işitme, işitilme.
i. 2046, 2054, 2057, 2241
[=4]

iş: Bir sonuç elde etmek, herhangi bir şey ortaya koymak için güç harcayarak yapılan etkinlik, çalışma.

i. 126, 792, 2460, 2585
i.+de 334, 334
i.+dür 1537
i.+i 156, 314, 1230, 1452, 1539, 2253

i.+in 2354, 2630
i.+inde 2704
i.+ine 487, 1709
i.+ini 1518, 1739
i.+ler 1845
i.+leri 319
i.+üm 336, 380, 529, 985, 2147, 2676
i.+ümi 2187
i.+ün 498, 1747, 2235
i.+üne 2527
[=33]

işâret: (a.i.c.) Bir şeyi (kaş, göz, el, parmak, baş ile) gösterme; iz, alâmet.

i.+le 310
[=1]

işig: Eşik.

i.+i 864
i.+in 1938
i.+inde 788, 1349, 1417, 2410
i.+inden 950
i.+ine 2252
i.+ün 463, 494, 1472
i.+ünde 394, 495, 1147, 1339, 1555, 2018
i.+ünden 1188, 2256
i.+üne 2528
[=20]

işit-: Kulakla algılamak, duymak, haber almak.

i.-di 160, 477, 1568, 2460, 2538
i.-dügün 2030
i.-düm 2064, 2231
i.-e 2271
i.-ecegün 1241
i.-en 4, 1508, 1702, 2128
i.-enler 66, 1122, 1123, 1842, 2617

i.-icek 686, 1872
i.-irsin 2044
i.-medi 2492
i.-medün 1206
i.-miş 1453, 1848
i.-sem 1895
i.-üb 110, 613, 922, 1204, 1516, 1788, 1985, 2438, 2620

[=36]
işle-: Bir şeyi emek vererek onu daha elverişli bir duruma getirmek.
i.-di 487, 1709
i.-r 1347, 1845, 2527
[=5]
işret: (a.i.) İçki, içki içme, içki kullanma.
i. 2640
bâb-ı i. 681
bâb-ı bag-ı i. 2281
[=3]
işret-fezâ: İçkiyi çoğaltan.
sâgar-ı i. 207
[=1]
işret-serâ: İçki meclisinde şarkı söyleme.
i. 2644
[=1]
iştihâ: (a.i.) Meyil, istek.
i.+muz 2095
i.+sı 2747
[=2]
it: 1. Köpek. 2. Değersiz, terbiyesiz kimse.
i. 433, 434, 435, 436, 437, 892, 1055, 1184, 2593
i.+den 2273
i.+e 485
i.+i 489, 1157, 1184, 1814
i.+ine 475
i.+iyem 1252
i.+ler 238, 1513
i.+leri 1657
i.+lerinün 321
i.+lerün 233, 245
i.+ün 1458
[=24]
it-: 1. Bir işi yapmak, etmek. 2. Bir şeyi güç uygulayarak ileri götürmek.
i. 1, 7, 102, 103, 161, 161, 168, 238, 263, 399, 404, 411, 433, 500, 517, 551, 554, 610, 747, 771, 805, 815, 840, 868, 1043, 1049, 1228, 1448, 1483, 1535, 1541, 1543, 1587, 1589, 1592, 1635, 1704, 1934, 1943, 1976, 2047, 2095, 2177, 2287, 2293, 2294, 2318, 2409, 2449, 2471, 2472, 2521, 2677, 2769
i.-di 11, 33, 82, 118, 119, 156, 172, 248, 286, 291, 297, 366, 369, 391, 418, 424, 443, 475, 478, 536, 570, 607, 622, 644, 664, 684, 706, 711, 722, 724, 738, 765, 835, 845, 847, 856, 883, 924, 934, 988, 1000, 1019, 1051, 1117, 1199, 1354, 1397, 1421, 1436, 1449, 1484, 1501, 1544, 1564, 1582, 1633, 1676, 1711, 1718, 1726, 1770, 1829, 1947, 1989, 2023, 2028, 2038, 2072, 2108, 2151, 2240, 2307, 2363, 2410, 2419, 2422, 2430, 2444, 2445, 2452, 2508, 2586, 2592, 2656, 2665, 2685, 2709, 2726, 2758, 2763, 2793
i.-diler 79, 877, 877, 878, 879, 880, 881, 931, 956, 1094, 1722, 1736, 1865, 1928, 1929
i.-dügi 683, 833, 1552, 1618
i.-dügiçün 545, 565
i.-dügince 566, 1023, 1506
i.-düginden 1855
i.-dügini 503, 1508, 1816
i.-dügüm 1262, 2534, 2754
i.-dügümce 83, 849
i.-dügümi 1241
i.-dügün 91, 310
i.-düh 293
i.-dük 1935
i.-dükce 782, 1642, 2396
i.-dükçe 1150
i.-dükleri 645
i.-düklerin 1123, 2068
i.-düklerün 1121
i.-düm 224, 390, 1231, 1370, 1591, 1677, 1787, 1858, 2412, 2589
i.-dün 473, 533, 657, 689, 719, 721, 731, 751, 843, 1309, 1314, 1542, 2126, 2178
i.-düren 1524
i.-dürme 912
i.-dürürsin 209
i.-e 6, 132, 295, 324, 395, 543, 585, 629, 701, 708, 710, 771, 785, 850, 1606, 1765, 1940, 2459, 2463, 2480
i.-ecek 560
i.-elden 299, 472, 1063
i.-eler 2712
i.-eli 376, 447, 590
i.-elüm 411, 500, 840, 2490, 2611
i.-em 47, 302, 473, 494, 538, 2283, 2285, 2319, 2352, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356
i.-emedüm 1525
i.-emez 699, 2063, 2543
i.-emezler 523
i.-emezüz 1740
i.-en 397, 743, 848, 888, 935, 1327, 1349, 1408, 1497, 1964, 2120, 2243, 2287, 2381
i.-enden 2173
i.-eni 1220
i.-enler 2765
i.-er 12, 29, 30, 43, 74, 167, 246, 275, 279, 292, 294, 343, 435, 506, 508, 509, 512, 559, 560, 703, 746, 772, 867, 911, 975, 1082, 1163, 1165, 1204, 1233, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1266, 1289, 1323, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1335, 1350, 1398, 1420, 1422, 1470, 1548, 1556, 1567, 1570, 1604, 1782, 1785, 1792, 1850, 1856, 1868, 1891, 1919, 1946, 1949, 1953, 1956, 2071, 2134, 2141, 2144, 2185, 2187, 2202, 2215, 2306, 2330, 2444, 2458, 2501, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2548, 2757, 2788

- 2470 **i.-erdi** 371, 642, 653, 1613,
i.-erdük 797
i.-erdüm 47, 1958
i.-erdün 1217
i.-erek 1835
i.-erem 2591
i.-erken 114, 2192
i.-erler 955, 1850, 1852,
- 2385 **i.-ermiş** 1036
i.-erse 139, 559, 1624, 2495,
- 2645 **i.-ersem** 1312
i.-ersen 825, 2500
i.-ersin 303, 1095, 1098,
- 2308, 2544, 2755
i.-esin 557, 2712
i.-eyin 631, 702, 745, 762,
- 1670, 1747, 2218, 2288, 2386, 2647,
2724 **i.-icek** 175, 313, 1817
i.-ici 2333
i.-me 204, 325, 350, 438,
457, 465, 497, 516, 541, 546, 571,
594, 606, 627, 701, 1080, 1165,
1218, 1433, 1640, 1788, 1911, 1963,
2133, 2143, 2254, 2332, 2407, 2652,
2756, 2795
i.-mede 119, 2469
i.-meden 336
i.-medi 24, 132, 186, 638,
- 709 **i.-medün** 313, 733
i.-mege 3, 161, 386, 704,
1074, 1117, 1238, 1558, 1605, 1722,
1725, 2246, 2635
i.-mek 122, 188, 301, 985,
1703, 2059, 2061, 2336, 2602, 2611,
2684, 2789
i.-men 2170
i.-meseler 2154
i.-mesen 1851
i.-mesün 414, 570, 608, 1023,
1358, 2461
i.-meyem 38, 2115
i.-meyeyin 716
i.-meyüb 2674
i.-mez 128, 219, 246, 275,
323, 792, 812, 819, 935, 1098, 1361,
1532, 1533, 1534, 1619, 1675, 1890,
1893, 1915, 2065, 2273, 2565
i.-mezin 26, 259
i.-mezse 2714
i.-miş 359, 526, 598, 1130,
1339, 1903, 2365, 2553, 2689, 2740
i.-mişdür 357, 1540, 2669
i.-se 156, 253, 359, 583,
1315, 2109, 2240, 2280, 2672
i.-seler 763, 1574
i.-sem 15, 507, 583, 757,
2010, 2014, 2018, 2187, 2309, 2770
i.-sen 58, 698, 1975, 2463
i.-sün 205, 1041, 1400, 2160
i.-üb 101, 141, 224, 229,
298, 300, 317, 329, 441, 557, 677,
812, 861, 881, 932, 939, 1084, 1101,
1115, 1283, 1366, 1436, 1590, 1609,
1634, 1719, 1836, 1879, 1989, 1998,
2020, 2027, 2074, 2112, 2279, 2314,
2319, 2326, 2360, 2390, 2549, 2584,
2599, 2617, 2619, 2665
i.-übdür 71, 355, 363, 616,
1521, 1538, 1795, 1972
i.-übdürür 2026
i.-üben 2154, 2427, 2670
i.-ün 874
[=631]
itâb: (a.i.) Azarlama, tersleme,
paylama.
i.-ı telh 594
[=1]
itdür-: Ettirmek, işi başkasının
yapmasını sağlamak.
i. 607
i.-di 728
i.-dügi 1852
i.-e 1753
i.-en 2399
i.-me 436, 1271
i.-mezin 1224
i.-üb 1540
i.-ürsin 1803
[=10]
iteme-: Edemez, etmeye, yapmaya gücü
yetmemek, etmemek fiilinin
yeterlilik hâli.
i.-zdi 2451
[=1]
i'tibâr: (a.i.c.) Saygı gösterme,
ehemmiyet verme.
i. 781, 1798
[=2]
i'timâd: (a.i.) Dayanma, güvenme.
i. 819, 1640
[=2]
ittifâk: (a.i.c.) Birleşme, uyuşma;
sözleşme.
i.+ını 686
[=1]
iv-: Çabuk davranmak, acele etmek.
i.-er 2184
i.-ersin 2098
i.-esin 490
i.-me 1818, 1997
[=5]
iyilig: İyilik.
i.+imle 1641
[=1]
iylük: İyilik.
i. 701
[=1]
iz: Bir şeyin geçtiği veya önce
bulunduğu yerde bıraktığı belirti,
nişan, emare.
i.+ine 1118
i.+inün 1458
i.+ler 2596
i.+ün 2738

[=4]
iz'âr: (a.i.) Yanak.
i. 2081
i.+ı 1479, 2813
i.+um 1039
i.+unda 1360
i.-ı dil-ber 964
gülistân-ı i. 2126
kâtib-i hatt-ı i. 444
nâr-ı i. 362
[=9]
izz: (a.i.) Değer, kıymet; yücelik, ululuk.
mısr-ı i.-ü devlet 874
[=1]

izzet: (a.i.) Değer, kıymet; yücelik, ululuk.
i. 87, 713
i.+ler 2470
ayn-ı i. 228, 833
[=5]

izzet-meâb: Değer verilen.
i.+adur 1824
[=1]

J

jah: Sivilce.
j. 607
[=1]
jâle: Kirağı, çiğ.
j.+ler 2362, 2380
[=2]
jeng: Pas, küf, kir.
j.-i gubâr 1984
[=1]
jengâr: (f.i.) Pas, kir.
j.+ı 2108
j.-ı hatt-ı âriz 2351
[=2]
jiva: Civa.
j. 1419
[=1]
jülîde: (f.s.) Karmakarışık, dağınık (saç).
j. 1285, 2696
mûy-i j. 1802
[=3]

K

ka'b: Topuk kemiği, ayak bileği, aşık kemiği.
k.+a 1088
[=1]
kabâ: (a.i.c.) Üste giyilen elbise, cübbe, kaftan.
k. 30, 30
k. 31, 33, 74, 74, 75, 76,
77, 78, 79, 80, 447, 997, 998, 1000
k.+dur 32
k.-yi zer 2696
[=18]
kabag: Kabakgillerden sürünge gövdeli, sarı çiçekli, birçok türü olan bir bitki.
k.+ı 358, 1921, 2269

k.+ından 1299, 1316
k.+um 470
[=6]
kabar-: 1. Yağışlardan veya kaynamaktan taşmaya yüz tutmak.
2. Niceliği artmak, büyümek.
k.-miş 1699
k.-mişdur 2499
[=2]

Ka'be: (a.h.i.) Hicaz'da, Mekke-i Mükerrreme'de Harem-i Şerif'in hemen ortasında bulunan kutsal bina.
K. 670, 937, 1317, 1345, 1411, 1990
K.+nün 844
K.+si 375
K.+ye 1118
K.-i dil 1735
K.-i ehl-i safâ 244
K.-i hüsn 839
K.-i kûy 389
K.-i kûy-i halîl 441, 843
safâ-yi K. 441
tavâf-ı K.-i kûy 2457
[=17]

Ka'be-Kavseyn: İmkân ve vücub ortasında bir makam.
K. 766
[=1]

kâbil: (a.s.) Kabul eden, kabul edici.
k. 1429
k.+dür 2286
[=2]

kâbir: (a.s.) Mezar, kabr.
k.+i 2123, 2797
k.+ine 1291
k.+ümde 2706
k.+üme 408, 789
k.+ümün 1828
seng-i k. 2395
[=8]

kabul: (a.i.) Bir şeye isteyerek veya istemeyerek razı olma.
k. 36, 219, 324, 2625, 2753
dest-i k. 1129
[=6]

kabz: Tutmak. Ele almak. Kavramak. Almak.
k. 2508
[=1]

kabza: (a.i.) Tutacak, tutamak yeri, sap.
k.+sın 2001
[=1]

kaç: Herhangi bir şeyin niceliğini sormak için kullanılan soru sıfatı.
k. 43, 955, 1183
[=3]

kaç-: Kimseye bildirmeden bulunduğu yerden ayrılmak, firar etmek.
k.-an 1078, 1143, 1419, 1464, 1517, 1638, 1683, 1687, 1899, 1913, 2049, 2054, 2057, 2184, 2803

k.-ar 1419, 1527, 1527, 1528, 1528, 1529, 1529, 1530, 1531
k.-arsın 2496
k.-dı 1194
k.-sa 1530
k.-ub 222
 [=28]
kad: (a.i.) Boy, kadd.
k. 1991
 [=1]
kadar: Ölçüsünde, derecesinde.
k. 70, 226, 269, 280, 639, 656, 691, 711, 729, 983, 1274, 1279, 1756, 1779, 1829, 1894, 1930, 1943, 2055, 2095, 2202, 2343, 2390, 2430, 2487, 2778
 [=26]
kadd: (a.i.) Boy, kad.
k. 1169, 2127
k.+i 285, 1592, 2199, 2792
k.+in 621, 2020
k.+ine 1108
k.+üm 833, 2314
k.+ün 796, 873, 1394, 1431
k.+üne 2397, 2531
k.-i dil-ber 2257
serv-i k. 1848
 [=19]
kadeh: (a.i.c.) Bardak; küçük bardak, içki bardağı.
k. 561, 1399, 2159, 2524
k.+ler 340
duâ-yi k. 327
 [=6]
kadem: (a.i.c.) Ayak.
k. 169, 312, 407, 1316
 [=4]
kadîm: (a.s.c.) Eski.
k.+i 1361
 [=1]
kadîmî: (a.s.) Eskiden beri, eski zamanda, eski ile ilgili.
k. 1544
 [=1]
kadîr: (a.s.) Kudret sâhibi; kudretli, kuvvetli, güçlü.
k. 973, 1663
 [=2]
kadr: (a.i.) Değer, itibar.
k. 568, 614, 1038, 1159, 1884, 1938, 1939, 2564, 2565
k.+e 37, 158
k.+i 480, 1395
k.+ini 719, 2341, 2577
k.+ün 719, 974
k.-i ref' 439
âsitân-ı arş-ı k. 2208
câmi'-i k. 1048
hayme-i k. 2005
irtifâ-i k.-i ruh 365
leyl-i k. 2568
pâdişâh-ı k. 2455
rahş-i k. 793
sultân-ı k. 1820
şeb-i k. 2566, 2567

[=29]
kâf: Ufuk.
k. 275
 [=1]
kâfer: Zayıf ve etsiz olmak.
k. 1562, 1570
 [=2]
kafes: (f.i.) Aralıklı telden, metal veya ağaç çubuklardan yapılmış, genellikle taşınabilir koyacak.
k. 2040, 2699
k.+i 2248
 [=3]
kafile-sâlâr: Kafile reisi.
k. 86
 [=1]
kâfir: (a.i.s.c.) Hakkı tanımayan, bilmeyen.
k. 223, 976, 1122, 1216, 1664, 2007, 2663
k.+ler 834, 1514, 2213
nefs-i k. 811
rakîb-i k. 1101
zûlf-i k. 1207
 [=13]
kâfiristân: (a.f.b.i.) İslâm dîninde olmayanların ülkesi.
k.+da 2338
 [=1]
kâfûrî: (a.s.) Kâfurdan yapılma, kâfurla ilgili.
k. 16
şem'-i k. 67, 1902
 [=3]
kâgad: Hamur durumuna getirilmiş türlü bitkisel maddelerden yapılan, yazı yazmaya yarayan kuru yaprak.
k. 1960, 2320
k.+ı 1787
 [=3]
kâh: (f.i.) Köşk, kasr.
k. 2550, 2550
k.+a 698
k.+ı 1066
 [=4]
kâh-veş: Köşk gibi.
k. 823
 [=1]
kahbe: 1. Namussuz kadın. 2. Hilekâr kalles ve sözünde durmaz adam.
k.+ye 781
 [=1]
kahbe-zen: Namussuz kadın.
k. 781
 [=1]
kâhir: 1. Galip gelen. 2. Zorlayan.
k. 2610
 [=1]
kahkaha: Yüksek sesle gülme.
k. 1282
 [=1]
kahr: (a.i.) Zorlama, zorla bir iş gördürme; çok kederlenme, çok üzülme.

- 2189 k. 752, 1070, 1081, 1180,
 k.+ı 1216
 k.+ından 304
 k.+un 2656
 k.-ı zehr 1908
 tîg-i hışm-u k. 2092
 top-ı k. 1490
 zehr-i k. 1885
 [=12]
 kak-: Yapılan bir iyiliği yüzüne vurarak birini üzme.
 k.-dılar 863
 k.-dugın 863
 k.-ır 2330
 [=3]
 kâkül: (f.i.) Alnın üzerine sarkıtılan perçem.
 k. 1656
 k.+dür 2127
 k.+i 2672
 k.+ün 1560
 k.-i dil-ber 291
 derd-i k. 1497
 reşk-i âlem-i k.-i dil-dâr
 962
 [=7]
 kâl: (a.i.) Söz, laf.
 k. 2315
 k.+ler 2544
 k.+üme 1748
 [=3]
 kal-: Olduğu yeri ve durumu korumak, sürdürmek.
 k.-a 697, 1213
 k.-an 1903
 k.-avuz 818
 k.-dı 49, 269, 296, 656,
 1682, 1930, 2206
 k.-dum 410, 736, 1001
 k.-dun 1944
 k.-madı 48, 447, 561, 630,
 1689, 1691, 1692
 k.-masa 1011
 k.-maya 1695
 k.-maz 130, 280, 2090
 k.-mış 1284, 1902
 k.-mışdur 2703, 2703, 2704,
 2705, 2706, 2707
 k.-ubdur 1693, 1741
 k.-ur 448, 1064
 k.-ursa 124
 k.-uruz 1481
 [=41]
 kal'a: (a.i.c.) Kale, hisar.
 k. 1550, 1945, 2239
 k.+sı 910, 1142
 k.+sın 338
 k.+ya 1505
 k.+yi 400, 1550
 k.-i çarh 1698, 1946
 k.-i kalb 1101
 k.-i pûlâd 1639
 k.-i sabr-ı zâtî 368
 k.-i sabr-u karâr 1547
 k.-i şâdî 410
 [=16]
 Kalata: Galata.
 K.+dan 257
 [=1]
 kalb: (a.i.c.) Yürek, gönül.
 k. 128, 808, 825, 2809, 2812
 k.+e 371, 561
 k.+i 98, 1519, 1639, 2023,
 2402, 2664, 2806, 2810
 k.+in 645
 k.+ini 492, 2798
 k.+un 2315
 k.+üm 313, 344, 1475, 1668,
 2642
 k.+üme 1748, 1769, 2650
 k.+ümi 1508
 k.+ümün 2551
 k.+ümüz 2489, 2636
 k.+ümüzde 280
 k.+ünle 1877
 k.+ünün 1021
 k.-i âşık 415
 k.-i bî-çâre 1110
 k.-i hezâr-pâre 395
 k.-i kamer 2793
 k.-i perîşân 567
 k.-i pür-hevâ 1131, 2498
 k.-i sengîn 1833
 k.-i şâb 344
 k.-i şitâ 868
 k.-i uşşâk 2418, 2607
 k.-i sâfî 2766
 k.-i zâtî 341
 âlem-i k. 2741
 âyine-i k. 1178
 ayn-ı k. 806, 2772
 cevher-i k. 445
 deyr-i k. 1330
 gonca-i k. 215
 hâne-i k. 2350
 hocre-i k. 270
 kal'a-i k. 1101
 mevrâ-i k. 524
 mir'ât-i k. 1535
 mir'ât-ı k. 826
 murg-ı k. 172
 nakd-i k. 968, 2379, 2557
 nukûd-i k. 2778
 sarây-i k. 826
 tiryâk-i ayn-ı k. 805, 2769
 tümâr-ı k. 2394
 [=70]
 kalbî: Kalple ilgili, kalpten.
 zikr-i k. 2553
 [=1]
 kaldur-:1. Kaldırmak, bulunduğu yerden almak. 2. İsyân etmek (baş kaldır-).
 k. 339
 k.-ubdur 1794
 [=2]
 kâleb: Kalıp.
 k.-i eflâk 2414
 [=1]

kalem: (a.i.c.) Kalem, taş yontmaya yarayan demir alet.

k. 2113, 2531

[=2]

kalender: (f.s.) Dünyadan elini çekip başı boş dolaşan (derviş).

k.+lerde 1315

[=1]

kalender-vâr: Kalender gibi olan.

k. 821

[=1]

kalk-: Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak.

k.-ar 2605

k.-ıca 2813

[=2]

kallâş: (a.s.) Kalles, kancık, hilebaz, döneke.

k.+ı 1872

[=1]

kâm: (a.i.) İstek, arzu.

k.+ıdır 839

[=1]

kamçılı: Kamçısı olan.

k. 433

[=1]

kamer: (a.i.c.) Ay.

k. 163, 658, 662, 891, 1327, 1421, 1458, 1558, 1947, 1947, 2354, 2793, 2798

fürûg-ı şems-ü k. 1923, 2267

kalb-i k. 2793

[=16]

kamer-çihre: Ay yüzlü.

k. 1508

[=1]

kamer-ruh: Ay yüzlü.

k. 939, 1008

serv-i k. 1486

şâh-ı k. 585

[=4]

kamer-ruhsâr: Ay gibi parlak yanak.

k.+ı 724

[=1]

kamer-tal'a: Ay yüzlü.

k. 139

[=1]

kamer-tal'at: Ay yüzlü.

k. 81

[=1]

kâmet: (a.i.c.) Boy, boybos.

k.+ı 285, 2449, 2688

k.+in 856, 2450

k.+ini 4

k.+üm 2000

k.+ümi 2532

k.+ümle 1724

k.+ümün 2149

k.+ün 772, 1076, 1084, 2084

k.+ünle 2675

k.-i kıyâmet 1416

k.-i serv 2257

gulâm-ı k. 692

[=18]

kâm-gâr: (f.b.s.) İsteğine ulaşmış, mutlu.

k. 1604

[=1]

kamış: Buğdaygillerden, sulak, nemli yerlerde yetişen, boğumlu, sert gövdesi olan bitkiler.

k. 1406

k.+dan 1324, 2655

k.+ı 2526

k.+lar 2531

[=5]

kâmil: (a.s.) Bütün, tam, eksiksiz; olgun, kemâle ermiş.

k. 1212

k.+dür 2050

k.+lerle 2312

k.+sin 451

[=4]

kâm-rân: (f.b.s.c.) Kâm sürücü, süren, arzusuna, isteğine kavuşmuş, mutlu.

k.+um 1717

[=1]

kâm-rânâ: Hoş arzu.

k. 154

[=1]

kâm-rânî: Mutluluk, kâmranlılık.

k. 1069

[=1]

kâm-yâb: İsteğine kavuşmuş.

k. 2071

[=1]

kamu: Hepsi, tümü.

k. 248, 474, 1102, 1219, 1343, 1829, 1850, 1959, 2142, 2315, 2418, 2427, 2452, 2684, 2711, 2814

k.+sı 2538

[=17]

kan: Kan.

k. 9, 274, 870, 911, 913, 964, 964, 1111, 1140, 1144, 1257, 1292, 1302, 1374, 1457, 1548, 1548, 1649, 1734, 1755, 1772, 1773, 1774, 1841, 1912, 2082, 2374, 2433, 2497, 2599, 2658, 2697, 2708, 2733

k.+a 13, 945, 1349, 2086,

2214, 2573

k.+dan 1107, 1520

k.+dur 512, 1111

k.+ı 284, 925, 1073, 1566, 1775, 2021

k.+ıdır 1494

k.+ın 1136

k.+ına 78, 913

k.+ını 952

k.+um 1023, 1266, 1400, 1718, 1726, 1840, 2160, 2716

k.+uma 446

k.+umdadur 2679

k.+umu 325, 961, 2076, 2280

k.+umuz 2340

k.+una 1111

k.+unu 212

[=72]

- kân:** (f.i.) Mâden ocağı, mâden kuyusu; bir şeyin kaynağı.
k.+ı 65
k.+ını 1844
k.-ı kerem 1115
[=3]
- kan-:** Söylenilen sözün, anlatılan konunun doğruluğuna inanmak.
k.-a 2290
[=1]
- kana-:** Vücudun herhangi bir yerinden kan akmak, kan gelmek, kan kaybetmek.
k.-yub 2436
[=1]
- kanâat:** (a.i.) Kısmete razı olma, bir şeyi yeter görüp fazlasını istememe.
k. 1981
[=1]
- kanad:** Kanat.
k. 1631
k.+ınınun 1659
[=2]
- kanat-:** Kanatmak.
k.-ubdur 1340
[=1]
- kanâdîl:** Kandiller.
k. 1376
[=1]
- kanat:** Kanat.
k. 688
k.+dan 969
[=2]
- kanatlan-:** Uçmaya başlamak.
k.-a 1631
[=1]
- kand:** (a.i.) Şeker, şeker kamışının donmuş usâresi.
k. 618, 687, 900, 1688
k.+a 49, 1854
k.+i 2300
k.+üm 2571
k.-i lâ'l 543
k.-i mükerrer 756
k.-i nâb 592, 1628
ney-i k. 2137
[=13]
- kande:** Nerede, nerde.
k. 148, 375, 543, 618, 756, 757, 857, 900, 1164, 1528, 1554, 1566, 1646, 1776, 1859, 1994, 2042, 2140, 2157, 2182, 2263, 2276, 2498
k.+dür 2569, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573
k.+sin 140, 1137
[=31]
- kandîl:** (a.i.c.) Kandil, aydınlanmaya yarayan alet.
k. 1389, 2335
k.+in 2651
k.-i tâli' 1049
[=4]
- kangı:** Hangi.
k. 201, 2386
- [=2]
- kani:** Hani.
k. 39, 39, 190, 691, 741, 1132, 1257, 1311, 1861
[=9]
- kankı:** Hangi.
k. 10, 111, 244, 745, 1130, 1993, 1995
[=7]
- kanlıg:** Tazminat, diyet.
k.+ın 2059
[=1]
- kanlu:** Kanlı, kana bulanmış.
k. 1046, 1107, 1132, 1448, 1474, 1541, 1564, 1565, 1966, 2318, 2377, 2467
k.+dan 1529
k.+dur 2155
[=14]
- kanlug:** Tazminat, diyet.
k.+ı 2340
[=1]
- kan-mest:** Çok sarhoş.
k. 1563
[=1]
- kannâd:** Şeker yapan, şekerçi.
dil-ber-i k. 479
[=1]
- kânûn:** (a.i.c.) Devletin yasama kuvveti tarafından herkesçe uyulmak üzere konulan her türlü nizam, kaide.
k. 282
k.+a 2131
k.+dur 2521, 2684
k.+un 1405
k.-i bezm 1405
k.-i bezm-i gam 1623
evtâr-ı k. 1544, 2684
[=9]
- kanzil:** Çok sarhoş.
k.+dür 2290
[=1]
- kap-:** Birdenbire yakalayark, çekerek almak.
k.-ar 2095, 2747
k.-arsam 1113
[=3]
- kapı:** Bir yere girip çıkarken geçilen ve açılıp kapanma düzeni olan duvar veya bölme açıklığı.
k.+mda 493
[=1]
- kapu:** Kapı, bir yere girip çıkarken geçilen ve açılıp kapanma düzeni olan duvar veya bölme açıklığı.
k. 45, 988, 1199, 1403, 2163
k.+da 481
k.+lar 1349
k.+n 367, 1149, 1403, 2163
k.+na 172
k.+nda 886, 1005, 1033, 2188, 2606
k.+ndan 1672, 1891
k.+ndur 670

- k.+nı** 45
k.+sı 2625
k.+sın 410, 661, 661, 1180,
1403, 2163, 2600
k.+sına 1049, 2016
k.+sında 620
k.+sını 988
k.+yı 1199, 1403, 2163
[=36]
- kâr:** (f.i.) İş, güç, kazanç.
k. 132, 221, 246, 297, 738,
749, 749, 1310, 1506, 1606, 1711,
1770, 1770, 1946, 2236, 2236, 2495,
2596, 2766, 2771
k.+ı 746, 1767, 1883, 2109
k.+ıdur 2651
k.+um 2190
[=26]
- kar:** Bir yağış şekli.
k.+lar 1187, 2218, 2578
[=3]
- ka'r:** Dip, son, nihayet.
k.-ı çâh-ı gussa 304
[=1]
- kara:** En koyu renk, siyah.
k. 14, 573, 625, 640, 793,
942, 951, 958, 999, 999, 1001, 1028,
1201, 1208, 1256, 1264, 1264, 1392,
1918, 1922, 1943, 2013, 2234, 2264,
2280, 2302, 2394, 2491, 2502, 2601
k.+lar 626, 1018, 1025, 1256
k.+sın 101, 1340
[=36]
- kara:** Yeryüzünün denizle örtülü
olmayan bölümü, toprak.
k.+dadur 1003
[=1]
- karanfül:** Karanfil,
karanfilgillerden, güzel, renkli
çiçekler açan bir süs bitkisi.
k.+dür 235, 2124
[=2]
- karanu:** Karanlık.
k. 1160, 1346
k.+dur 242, 2548
[=4]
- karâr:** (a.i.) Bir iş veya sorun
hakkında düşünülerek verilen kesin
yargı.
k. 221, 490, 995, 1524, 1607,
1878, 2356, 2566, 2720
k.+ı 982
k.+ın 1043, 1608
k.+um 462, 2468
hırmn-i sabr-u k. 739
kal'a-i sabr-u k. 1547
nakd-i k. 685
[=17]
- karar-:** Rengi karaya dönmek,
siyahlaşmak.
k.-dı 527
k.-dub 931
k.-masun 777, 1027
k.-mışdur 2616
k.-sa 2420
- k.-ub** 356
[=7]
- karart-:** Rengini karaya çevirmek,
esmerleştirmek, siyahlaştırmak.
k.-ur 1795
k.-urlar 2379
[=2]
- kardaş:** Kardeş.
k. 1759
k.+lar 874
[=2]
- kâr-gâh:** (f.b.i.) İş yeri, fabrika.
k.-ı kûze-ger 2058
[=1]
- karın:** İnsan ve hayvanlarda gövdenin
kaburga kenarlarından kasıklara
kadar olan ön bölgesi
k.+ına 2594
[=1]
- karış:** Parmaklar birbirinden uzak
duracak biçimde gergin duran elde,
başparmak ile serçe parmağın uçları
arasındaki açıklık.
k.+lar 2530
[=1]
- karîb:** Çok yakın, hısımsı.
k. 322, 325, 993, 2212
[=4]
- karşu:** 1. Karşı, bir şeyin, bir
yerin, bir kimsenin esas tutulan
yüzünün ilerisi. 2. Karşıt, zıt,
muhalif.
k. 268, 824, 863, 937, 1029,
1092, 1118, 1126, 1346, 1502, 1674,
2348, 2383, 2463, 2505, 2530, 2615,
2674
k.+dan 601
k.+ma 212
k.+na 965
k.+sına 1468
k.+sında 939, 1923
k.+ya 1346
[=25]
- karşula-:** Karşılamak.
k.-r 1029
[=1]
- Kârûn:** (a.h.i.) Benî İsrail'de
zenginliğiyle tanınan bir insan.
mâl-i K. 2523
[=1]
- kâr-zâr:** (f.i.) Ceng, kavga, savaş.
k. 746, 1767, 2109
[=3]
- kasd:** (a.i.) Niyet, kurma, bile bile
yapma.
k. 3, 506, 931, 956, 1117,
1463, 1497, 1596, 1722, 2210, 2447,
2802
k.+ı 1538
k.+ına 269
k.+un 2791
k.-ı garîb 2210
[=16]

kâse: (f.i.) Çiniden, fağfurdan, billurdan, porselenden, madenden veya topraktan yapılmış çanak.

k. 439, 2057, 2303
k.+ler 1869
k.+nün 1867, 1870, 1873
k.+si 580
k.+sinde 1353
k.+ye 1772
k.+yi 1871
k.-i çeşm+üm 1354
k.-i horşîd-i draşân 416
k.-i mecnûn 420
k.-i nakkâşî 1866
[=15]

kâse-bâz: Kase ile oyun yapan.

k. 1870
k.+un 580, 1874
[=3]

kasr: (a.i.c.) Köşk, kâşâne, saray.

k.+ı 534, 1832
k.+ına 533, 2704
k.+ını 850, 2407
k.+unun 816
k.-i bülend 1735
k.-i cinân 2644
k.-ı ahd-i bî-vefâ 1640
k.-ı belâgat 1366
k.-ı bülend-i hüsn 2085
k.-ı felek-mânend 2478
k.-ı firah 602
k.-ı muallâ 1396, 1575
der-i k. 2625
manzar-ı k.-ı belâ 235
şemse-i k.-ı mahabbet 421
tâk-ı k.-ı cennet-i hüsn

1310

[=20]

kâş: Çok istek, arzu, özleme.

k. 728, 1166
[=2]

kaş: Gözlerin üzerinde kemerli birer çizgi oluşturan kısa kıllar.

k. 1303, 1389
k.+ı 700, 1124, 1942, 2105,
2272, 2742

k.+lar 872
k.+ları 1783, 2429
k.+larım 1314
k.+ların 2646
k.+larının 1615, 1811
k.+laruna 2079
k.+larının 2491
k.+un 133, 171, 366, 821,

1309, 2001, 2311, 2690, 2715

k.+una 1138
k.+undan 2743
k.+undur 374
k.+unla 2720
k.+unun 2302
[=31]

kâşâne: (f.i.) Mükemmel ev, köşk.

k.-i bezm 2246
k.-i cennet 1765
[=2]

kâşî: İran'ın Kâş şehrinde yapılan bir çeşit çini.

k. 1866

[=1]

kaşı-: Vücudun herhangi bir yerindeki kaşıntıyı gidermek için tırnakla veya başka bir şeyle deriyi hafifçe ovma.

k.-r 1449, 1453

[=2]

kat: Bir yapıda iki döşeme arasında yer alan daire veya odaların bütünü.

k. 400, 457, 457, 463, 463,
656, 656, 1505, 1505, 1879, 2257
k. 2365, 2365

k.+ı 1021

k.+ında 2257

k.+umda 463

k.+unda 1814

[=17]

kat': (a.i.) Kesme, kesilme, biçme; halletme, karar verme.

k. 935, 1228, 2270, 2326

k.-ı ümîd 1289

[=5]

kat-: Bir şeyin içine, üstüne veya yanına, niteliğini değiştirmek veya artırmak için başka bir şey eklemek, ilâve etmek.

k.-mişlar 1446

k.-ub 2759

[=2]

kat'â: (a.fz.) Hiçbir vakit, asla.

k. 1175

[=1]

katı: Sert.

k. 1375, 2253

[=2]

kat'î: Mutlak, şüphesiz.

k. 128, 352, 396, 410, 607,
1446, 1566, 1651, 1924, 2287, 2328,
2660

[=12] ,

kâtib: (a.i.c.) Yazan, yazıcı; usta yazıcı.

k. 1645, 2375

k.-i hatt-ı iz'âr 444

[=3]

kâtil: Öldüren.

k. 1991, 2481

zehr-i k. 2288

[=3]

katl: (a.i.) Öldürme.

k. 1624, 1719, 2288

k.+ine 1077

k.+üme 476

[=5]

katmer: Bir şeyi oluşturan katlardan her biri.

k. 2124

[=1]

katre: (a.i.c.) Damla, damlayan şey.

k. 5, 332, 2497, 2497

k.+lerdür 361

k.+lerinden 5

- k.+sinden** 1986
k.-i eşk-i revân 1690
k.-i nîsân 2186
k.-i nîsân-ı ışk-ı dost
- 2361
 [=10]
katrece: Bir damla kadar.
k. 561, 1284
 [=2]
kattâl: (a.s.) Ço katleden, çok öldürücü.
k. 1446
 [=1]
kav: Ateş, kıvılcım.
k.+dur 1438
 [=1]
kavm: Topluluk, millet.
k.+a 2345
k.-ı cân 2118
 [=2]
kavs: (a.i.c.) Yay, keman.
k. 1810, 2149
k.+ün 1942
k.-i belâ 1665
k.-i kuzah 562, 2455, 2528
k.-ı kuzah 1303
 [=8]
kavvâl: 1. Geveze, çok konuşan, çok söyleyen. 2. Sözü yerinde söyleyen.
k.-i sohbet 785
 [=1]
kay: Hastalıktan dolayı ağızdan çıkan hazmolmamış gıdâ maddesi.
k. 1726
 [=1]
kay-: Kaygan bir yüzey üzerinden sürtünerek kolayca yer değiştirmek.
k.-ar 2736
 [=1]
kaya: Büyük ve sert taş kütlesi.
k. 128, 971
 [=2]
kayd: (a.i.c.) 1. Ayağa vurulan zincir, pranga, bukağı. 2. Bir kağıda yazılı olan şeyin tarihini, hülasasını, numarasını deftere geçirme.
k.+ımı 631
k.+unu 702, 1198
 [=3]
kaygu: Üzüntü, endişe duyulan düşünce, tasa.
k.+dur 1297
 [=1]
kayı: Tahıl ölççeği.
k.+dur 2743
 [=1]
kayık: Kürek veya yelkenle yürütülen ufak tekne.
k. 902, 2079
 [=2]
kayır: Kalın kum.
k. 1198, 1198
 [=2]
- kayır-**: Koruyarak başarısını sağlamak, elinden tutmak, himmet etmek.
k.-maz 172
 [=1]
kayış: Bağlamak, tutmak veya sıkamak amacıyla kullanılan, dar ve uzun kösele dilimi.
k.+lar 2528
 [=1]
kâyil: Söyleyen. Anlatan. Nakleden. Söz sahibi.
k. 1667, 1748, 2482
k.+sin 452
 [=4]
kaz-: Herhangi bir araçla toprağı açmak, oymak.
k.-alar 2395
k.-mış 610
 [=2]
kazâ: (a.i.) Olacağı ezelden Cenâb-ı Hak tarafından takdir olunan şeylerin vukua gelmesi.
k. 54, 2430
k.+sıdur 1423
k.+sın 2641
k.-yı âsumânî 2410
tîr-i k. 2430
 [=6]
kazan-: Kazanç sağlamak, Olumlu, iyi bir sonuç elde etmek.
k. 2312
k.-ursa 713
 [=2]
kazı-: Bir aleti sürterek bir şeyin yüzündeki tabakayı kaldırmak.
k. 822
 [=1]
kazın-: Kendi kendini kazımak.
k.-mış 1312
 [=1]
kâzib: Ağaç dalı.
subh-i k. 377, 1944
 [=2]
kebâb: (a.i.) Doğrudan doğruya ateşte veya kab içerisinde pişirilen et.
k. 357, 395, 404, 412, 1655, 2295, 2400, 2477
k.+umdur 2021
 [=9]
kebk: (f.i.) Kebk, keklik gibi yürüyen, keklik gibi seken.
k. 914
k.-i behişt 2690
k.-i der 1785
k.-i hırâmân 2672
k.-i sabr 1659
 [=5]
kebk: Yüz üstüne düşürme.
k. 312
k.+idür 2260
k.+ün 837
k.-i müze 107
 [=4]

- kebûd:** (f.s.) Gök rengi, mavi.
k. 717, 934
[=2]
- kebûter:** (f.i.c.) Güvercin.
k. 914, 950
k.+dir 1278
k.+dür 2541
k.+ler 2400
[=5]
- kebûter-bâz:** (f.b.i.) Güvercin yetiştiren, besleyen, satan kimse.
k. 2203
[=1]
- kebûter-vâr:** Güvercin gibi.
k. 584
[=1]
- kebûter-veş:** Güvercin gibi.
k. 2396
[=1]
- kedû:** Kabak.
k.+dur 870
[=1]
- kef:** 1. El ayası. 2. Deniz köpüğü.
k. 11, 772, 772, 992, 1968
k.-i deryâ-yi hüsn 28
[=6]
- kefâlet:** Birinin borcunu ödememesi veya verdiği sözü yerine getirmemesi durumunda bütün sorumluluğu üzerine alma durumu, kefillik.
k.+ün 2799
[=1]
- keff:** (f.i.) 1. El ayası. 2. Deniz köpüğü.
k.+ün 1152
k.+üne 454
[=2]
- keffe:** (a.i.c.) Kefe, terâzi gözü.
k. 453
k.-i mîzân 273
[=2]
- kefîl:** (a.i.) Kefâlet eden, kaçındığı takdirde birinin borcunu ödemeyi, birinin bir şeyi yapması gerekirken yapmadığı takdirde o işi yapmayı kendi üstüne alan kimse.
k. 2799, 2799
[=2]
- kefş-ger-nigâr:** Sevgilinin pabucunu yapan.
k. 1708
[=1]
- kehvâre:** Beşik.
k.+sinde 1855
[=1]
- kej-nazar:** Çarpık bakış.
düşmen-i k. 1835
[=1]
- kej-refâtâr:** Çarpık yürüyüş.
çarh-ı k. 1224
[=1]
- kej-rev:** Çarpık yürüyüş.
çarh-ı k. 1890
[=1]
- kelâg:** Kuzgun.
k. 955
[=1]
- kelâm:** (a.i.) Söz, lâkırdı.
k. 1319
k.+a 2810
k.-i cân-fezâ 2321
[=3]
- kelb:** Köpek.
k.+i 864
[=1]
- kelîm:** (a.s.) Söz söyleyen, konuşan, Hz. Musa'nın ünvanı.
k. 2762
[=1]
- kelimât:** (a.i.c.) Kelimeler, lâkırdılar, sözler.
k. 500
[=1]
- kelle:** (f.i.) Baş, kafa; baş gibi yuvarlak şey.
k.+mi 2706
[=1]
- kem:** (f.s.) Az, eksik; fenâ, kötü; bozuk.
k. 1736
[=1]
- kemâl:** (a.i.c.) Olgunluk, yetkinlik, tamlik, eksiksizlik.
k. 267
k.+ün 898
k.-i îd 734
k.-i Zül-Celâl 801
ehl-i k. 2080
[=5]
- kemân:** (f.i.) Yay (ok atan); kavis.
k. 527, 856, 1847, 2429, 2594, 2743
k.+adur 1813
k.+ı 2485
k.+ını 1812
k.+un 2001
k.+üm 1724
k.-i cevr 1907
k.-i hile 828
k.-i yâr 2520
meyl-i k.-ü tîr 1811
[=15]
- kemân-ebû:** (f.b.s.) Kaşları yay gibi güzel, biçimli olan keman kaşlı.
k. 920, 1072, 1397, 2622, 2710
k.+larun 1032
[=6]
- kemân-keş:** Keman çalan.
k.+ler 2743
[=1]
- kemâncı:** Keman çalan.
k.+ya 856
[=1]
- kemend:** (f.i.) Uzakta bulunan herhangi bir şeyi tutup çekmek üzere atılan ucu ilmekli uzun ip.

k. 617, 619, 624, 628
k.+üm 2572
k.-i hecr 921
sevdâ-yi k.-i zülf-i ser-
keş 1064
 [=7]
kemend-endâz-veş: (f.b.s.) Kement
 atan.
zülf-i k. 90
 [=1]
kemer: (f.i.) Bele takılan kuşak,
 kayış.
k. 2238, 2443, 2443, 2444,
 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450,
 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455,
 2456
k.+i 2439
k.+in 2440
k.-i zer 2438
 [=20]
kemîn: (a.i.c.) Pusuya gizlenmiş
 adam.
k.+inden 828
 [=1]
kenâr: (f.i.) Kıyı, çevre.
k. 1766, 1766, 1766
k.+ıdur 1371
k.+ına 1399, 2159
 [=6]
kendi: İyelik ekleri alarak
 kişilerin öz varlığını anlatmaya
 yarayan
 dönüşlülük zamiri.
k.+n 2018, 2357
 [=2]
kendü: Kendi, iyelik ekleri alarak
 kişilerin öz varlığını anlatmaya
 yarayan
 dönüşlülük zamiri.
k. 623, 1138, 1454
k.+den 929
k.+lere 1736
k.+mi 739, 1295
k.+n 826
k.+ni 162, 766
k.+nün 1139, 1886
k.+ye 72
k.+yi 776, 944, 1264, 2129,
 2136, 2140, 2143, 2197, 2230, 2514
k.+yiçün 183
k.+zinden 1254
k.+zini 373, 2224, 2460, 2585
k.+zümden 1467
k.+zümi 752
 [=31]
kenezin:
k. 1106
 [=1]
kerâmet: (a.i.c.) Kerem, başış.
k. 1060, 1083, 1325, 1465,
 2804
 [=5]
kerem: (a.i.) Asâlet, asillik,
 soyluluk; cömertlik, başış.

k. 174, 1049, 1535, 1627,
 1807, 1976, 2024, 2116, 2407, 2758,
 2792
k.+i 709
bezm-i k. 1466, 2805
kân-ı k. 1115
 [=15]
kerpiç: Duvar örmekte kullanılmak
 için kalıplara dökülüp güneşte
 kurutulmuş saman ve balçık karışımı
 ilkel tuğla.
k. 534
 [=1]
kerre: (a.i.c.) Defa, kez.
k. 728, 1453, 1579
 [=3]
kes-: 1. Bıçak, makas vb. araçlarla
 bir şeyi ikiye ayırmak, parçalamak.
 2. Ara veya son vermek. 3. Gidermek.
k. 402, 714, 935, 2215
k.-di 388, 1348, 2654
k.-düm 998, 1467
k.-en 1347
k.-ersen 2056, 2245
k.-me 2709
k.-mesün 1549
k.-miş 274
k.-mişin 1936, 2179
k.-übdür 2704
 [=18]
kesb: (a.i.) Çalışıp kazanma;
 edinme, kazanma.
k. 29, 560, 1101, 1173, 1734
 [=5]
keseg: Bel, çapa veya sabanın
 topraktan kaldırdığı iri parça.
k.+idür 1086
 [=1]
kesil-: Kesme işi yapılmak.
k.-di 1525
k.-mek 1910
k.-mez 555, 1175, 2056, 2245
 [=6]
kesret: (a.i.) Çokluk, bolluk,
 ziyâdelik.
k. 522
k.+i 2741
k.-i dem 1912
 [=3]
keşf: (a.i.c.) Açma, meydana
 çıkarma.
k. 771, 909, 1141, 1304, 2686
 [=5]
keştî: (f.i.) Gemi.
k.+lere 969
 [=1]
kethudâlan-: Efelik taslamak,
 üyüklenmek.
k.-ur 2345
 [=1]
kevâkib: (a.i.c.) Yıldızlar.
k. 2416
 [=1]
kevkeb: (a.i.c.) Yıldız.
k. 312

[=1]
kevn: (a.i.c.) Olma, var olma, varlık.
k. 978
[=1]
kevser: (a.i.) 1. Maddî ve mânevî çokluk, kalabalık nesil.
2. Cennet'te bir havuz veya nehir.
k. 20, 155, 2576
âb-ı k. 755
bî-hakk-ı sûre-i k. 1973
sûre-i k. 18, 21
Sûre-i k. 618, 756
sûre-i k. 1139, 1292, 1333, 1383, 2231, 2367
[=15]
kevser-leb: Kevser gibi dudak.
k. 803
[=1]
key: (f.i.c.) 1. Büyük hükümdar, padişah, eski Acem şahlarından ikinci tabakada bulunanların adlarının başına getirilirdi. 2. ne zaman, ne vakit.
k. 647, 2338
[=2]
key-: Giymek.
k. 2296
[=1]
keyfiyyet: (a.i.c.) Nitelik, bir şeyin iyi ya da kötü olması ciheti.
k. 82
k.+i 852
k.+üm 192
k.-i hâl 425
pertev-i k. 1263
[=5]
Keyvan: (f.i.) Zuhâl (Satürn) gezegeni.
K. 1149
menzîl-i K. 1148
[=2]
kez: Bazı sayı sıfatlarıyla birlikte kullanılarak bir olayın ve olgunun her bir tekrarlanışını bildiren söz, defa, kere.
k. 56, 220, 908, 1022, 1109, 2389, 2500
[=7]
kıbâb: (a.i.c.) Tepesi yarım küre şeklinde olan bina damları.
k.-ı muallâ 398
[=1]
kıbkızıl: Çok kızıl, çok kırmızı.
k. 1773, 2382
[=2]
kible: (a.i.) Namaza başlarken yöneline taraf; Mekke tarafı.
k. 244, 632, 1824, 2457
k.+m 839, 842, 1088, 1570, 2279
k.+mün 844
k.+sidür 375
k.-i ehl-i safâ 1317
[=12]
kiblegâh: Kible edilen yer, Kabe.
k.+ına 1570
[=1]
kıgılcım: Kıvılcım.
k.+lar 1698
[=1]
kıl: Bazı hayvanların derisinde, insan vücudunun belli yerlerinde çıkan, üst deri ürünü olan ipliksi uzantı.
k. 7, 690, 711, 831, 2095, 2095, 2747, 2778
k.+a 2000
k.+dan 2014, 2199
[=11]
kıl-: Etmek, yapmak.
k. 1, 4, 18, 47, 57, 101, 135, 165, 178, 178, 179, 180, 181, 182, 347, 406, 442, 500, 738, 785, 801, 805, 822, 836, 963, 1178, 1503, 1519, 1535, 1567, 1587, 1685, 1807, 1976, 2024, 2066, 2094, 2097, 2319, 2407, 2490, 2769, 2771, 2792
k.-a 315, 331, 1331, 2567
k.-alum 2731
k.-an 2385, 2457
k.-dı 140, 344, 484, 724, 733, 818, 2552
k.-duğı 833
k.-dukca 211, 1851
k.-dum 50, 2675
k.-ma 57, 781, 2378, 2773
k.-madı 183, 2766
k.-madun 1499
k.-mag 1865
k.-maga 271, 366, 1243, 2270, 2283
k.-mak 2758
k.-makda 1054, 1054, 2191
k.-mamag 2702
k.-masun 1524
k.-mayan 223
k.-maz 2806
k.-mazzın 129
k.-mış 2378
k.-mışdur 1878
k.-sa 385, 1149, 1528, 1759, 2403
k.-san 301, 735, 806, 893, 1517, 2772
k.-sun 455, 455, 488, 796, 1321, 2456, 2720
k.-ub 2356
k.-ubdur 355
k.-ursa 305
[=108]
kılca: Kıl gibi olan, çok ince olan.
k. 715, 1934, 2101, 2177, 2446, 2449
[=6]
kılıc: Uzun, düz veya eğri, ucu sivri bir veya her iki yüzü keskin çelikten silah.
k. 1924
k.+a 1358

k.+dur 1639
[=3]
kılıç: Uzun, düz veya eğri, ucu sivri bir veya her iki yüzü keskin çelikten silah.
k. 1525, 2102, 2214
k.+la 1426
k.+ları 2329
[=5]
kıpkızıl: Çok kızıl, çok kırmızı.
k. 1919, 2085, 2087
[=3]
kır-: Sert şeyleri vurarak veya ezerek parçalamak.
k. 2331
k.-maz 2593
k.-mazsan 892, 1055
[=4]
kırâbe:
k.+dür 1820
[=1]
kırmızı: Al, kızıl renk.
k. 2084, 2268
[=2]
kıskan-: Sevgide veya kendisiyle ilişkili şeylerde bir başkasının ortaklığına, üstün durumda görünmesine dayanamamak.
k.-ur 2464
[=1]
kıssa: (a.i.c.) Fıkra, hikâye, rivâyet.
k.+dur 2675, 2687
k.+mı 473
k.+mun 2386
k.-i Ferhâd-ü mecnûn 1154
k.-i hüsn 1853
k.-i leylî-vü mecnûn 2687
[=7]
kıssa-hân: Kıssa, hikaye anlatan.
k. 2068
k.+lar 841
[=2]
kış: Sonbaharla ilkbahar arasındaki soğuk mevsim.
k. 1187, 1525
[=2]
kıy-: Acımadan vermek, feda etmek.
k.-a 945, 945
k.-ma 1287, 1337
k.-masun 2411
[=5]
kıyâmet: (a.i.) Dünyanın sonu, bütün ölümlerin dirilerek mahşerde toplanacakları zaman.
k. 17, 194, 264, 312, 312, 456, 461, 538, 742, 903, 1076, 1084, 1095, 1169, 1291, 1462, 1731, 1760, 1791, 1842, 1858, 1991, 1996, 2084, 2121, 2123, 2601, 2648, 2765, 2765, 2796, 2801
k.+de 132, 851
k.+dür 232, 1377, 2811
k.+ler 1084
kâmet-i k. 1416

rûz-i k. 2181
rûz-ı k. 1076, 2121
[=42]
kıyâmet-kad: Uzun boylu.
k. 2632
[=1]
kıyâmet-kadd: Uzun boylu.
k. 1775
[=1]
kıyâs: (a.i.) Bir şeyi başka başka bir şeye benzeterek hüküm verme, bu yolda verilen hüküm, bir tutma.
k. 1963
[=1]
kıyı: 1. Kara ile suyun birleştiği yer. 2. Kenar
k. 1712
[=1]
kıymet: (a.i.c.) Değer, bedel.
k. 775
k.+dür 2811
k.+i 414, 2744
k.+ini 2678
k.+üm 2811
[=6]
kıymetî: Kıymetli.
seng-i k. 440
[=1]
kız-: Sinirlenmek.
k.-mış 2709
[=1]
kızar-: Kırmızı veya ona yakın bir renk almak.
k.-dı 2009, 2085, 2636
k.-mış 1970, 2205
k.-mışdur 2377, 2621
k.-mıssın 1130
k.-ub 1565
[=9]
kızıl: Parlak kırmızı renk.
k. 95, 651, 961, 1242, 1336, 1493, 2009
k.+ı 95
[=8]
kızılbaş: Alevi.
k. 1966
[=1]
ki: Anlam bakımından birbirleriyle ilgili cümleleri birbirine bağlayan bir söz.
k. 5, 43, 46, 52, 93, 94, 103, 105, 109, 118, 134, 138, 144, 147, 149, 154, 155, 155, 157, 157, 161, 161, 163, 165, 170, 171, 174, 190, 191, 200, 227, 238, 248, 272, 275, 282, 289, 295, 296, 324, 326, 331, 342, 343, 345, 378, 396, 399, 402, 419, 425, 443, 448, 454, 469, 473, 504, 530, 535, 536, 543, 564, 590, 604, 615, 628, 629, 635, 637, 653, 656, 675, 683, 703, 711, 713, 718, 724, 728, 785, 789, 832, 843, 851, 855, 858, 865, 865, 879, 883, 913, 943, 958, 965, 966, 966, 968, 974, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006,

1026, 1034, 1038, 1051, 1059, 1086,
1087, 1088, 1090, 1094, 1104, 1106,
1112, 1119, 1125, 1133, 1149, 1160,
1165, 1166, 1168, 1175, 1197, 1210,
1216, 1257, 1285, 1290, 1293, 1294,
1300, 1316, 1317, 1337, 1346, 1360,
1390, 1419, 1428, 1440, 1449, 1450,
1455, 1464, 1471, 1485, 1513, 1519,
1520, 1526, 1527, 1532, 1553, 1557,
1588, 1614, 1621, 1621, 1626, 1626,
1628, 1628, 1631, 1636, 1659, 1668,
1672, 1681, 1682, 1716, 1738, 1739,
1740, 1743, 1746, 1752, 1755, 1756,
1759, 1768, 1769, 1778, 1782, 1784,
1786, 1790, 1792, 1803, 1809, 1814,
1831, 1834, 1836, 1854, 1862, 1873,
1879, 1917, 1922, 1923, 1925, 1925,
1935, 1978, 1983, 2005, 2030, 2032,
2037, 2044, 2102, 2103, 2105, 2106,
2107, 2117, 2123, 2141, 2150, 2151,
2178, 2213, 2231, 2248, 2248, 2249,
2250, 2250, 2252, 2268, 2270, 2272,
2292, 2297, 2301, 2304, 2321, 2326,
2345, 2345, 2350, 2355, 2365, 2366,
2367, 2375, 2377, 2379, 2402, 2406,
2418, 2425, 2433, 2434, 2436, 2439,
2441, 2447, 2447, 2448, 2449, 2463,
2464, 2475, 2476, 2502, 2536, 2549,
2564, 2571, 2573, 2574, 2585, 2611,
2622, 2623, 2625, 2629, 2643, 2656,
2667, 2668, 2669, 2675, 2683, 2707,
2725, 2765, 2774, 2791, 2791, 2799,
2800, 2803, 2806, 2806, 2813
[=300]

kibr: Kendini beğenme, başkalarından
üstün tutma, büyülenme.

k. 800

[=1]

kîl: (a.i.) Söz.

k. 2544

[=1]

kilîd: Kilit.

k. 681

[=1]

kilîsâ: Kilise.

k. 106

k.+dan 256

[=2]

kilk: (f.i.) Kamış kalem.

k.-i cevâhir-bâr 775

ney-i k. 771

[=2]

killet: Azlık, kıtlık.

k.+inün 2741

[=1]

kim: "Hangi kişi?" anlamındaki bir
soru sözü.

k. 4, 26, 39, 43, 53, 55, 78,

80, 81, 90, 93, 98, 108, 116, 118,

120, 123, 131, 133, 136, 150, 156,

162, 164, 169, 169, 185, 200, 203,

203, 215, 224, 229, 230, 237, 251,

267, 268, 269, 281, 286, 286, 287,

287, 291, 307, 309, 312, 318, 333,

335, 337, 370, 371, 383, 391, 395,

412, 431, 454, 466, 477, 479, 482,
496, 508, 526, 543, 560, 576, 580,
581, 584, 589, 592, 613, 622, 630,
652, 694, 696, 699, 699, 711, 713,
714, 726, 729, 770, 771, 776, 793,
812, 813, 814, 819, 821, 823, 825,
848, 850, 874, 878, 896, 899, 901,
906, 907, 909, 911, 923, 924, 927,
931, 935, 938, 941, 963, 971, 979,
981, 986, 998, 1009, 1028, 1032,
1034, 1035, 1060, 1131, 1135, 1138,
1141, 1144, 1146, 1163, 1175, 1177,
1188, 1206, 1216, 1217, 1228, 1229,
1234, 1238, 1241, 1250, 1263, 1264,
1265, 1269, 1270, 1273, 1275, 1276,
1287, 1292, 1293, 1294, 1294, 1299,
1300, 1309, 1311, 1319, 1322, 1323,
1325, 1326, 1329, 1330, 1331, 1354,
1356, 1360, 1371, 1372, 1377, 1386,
1387, 1392, 1392, 1396, 1397, 1411,
1412, 1421, 1423, 1425, 1427, 1430,
1440, 1450, 1451, 1460, 1472, 1488,
1495, 1502, 1525, 1527, 1528, 1539,
1543, 1543, 1544, 1546, 1554, 1555,
1566, 1567, 1568, 1568, 1583, 1588,
1606, 1611, 1616, 1617, 1624, 1631,
1636, 1641, 1648, 1665, 1666, 1674,
1678, 1680, 1681, 1686, 1705, 1713,
1725, 1727, 1739, 1755, 1760, 1765,
1767, 1777, 1778, 1801, 1809, 1823,
1832, 1842, 1858, 1859, 1869, 1876,
1880, 1881, 1884, 1888, 1890, 1894,
1902, 1913, 1915, 1917, 1927, 1930,
1936, 1939, 1943, 1950, 1965, 1967,
1971, 1975, 1979, 1986, 1991, 1995,
2003, 2003, 2033, 2039, 2042, 2043,
2046, 2048, 2049, 2054, 2057, 2059,
2078, 2086, 2090, 2109, 2113, 2130,
2141, 2150, 2172, 2200, 2209, 2221,
2222, 2224, 2225, 2226, 2237, 2239,
2240, 2242, 2276, 2285, 2286, 2289,
2311, 2312, 2319, 2320, 2346, 2363,
2364, 2394, 2402, 2403, 2417, 2421,
2423, 2443, 2455, 2469, 2474, 2478,
2480, 2482, 2501, 2501, 2506, 2518,
2534, 2545, 2545, 2545, 2599, 2601,
2608, 2624, 2629, 2651, 2657, 2662,
2670, 2679, 2683, 2709, 2712, 2713,
2717, 2720, 2736, 2738, 2742, 2747,
2773, 2792, 2807, 2810, 2812, 2814,
2815

k.+den 1599

k.+dür 288

k.+dürür 1407

k.+e 120, 188, 302, 907, 908,

909, 1140, 1140, 1141, 1573, 1606,
2068, 2344, 2519

k.+i 773, 2610

k.+ine 1014, 1014

k.+se 1137

k.+ün 343, 1253, 1270, 1572,

1885, 1923, 1925, 2298

k.+ünle 461, 2052, 2126, 2400

[=401]

kimesne: Kimse.

- k.** 528, 821, 823, 2311, 2408, 2642
- k.+nün** 1600
k.+yi 2461
[=8]
- kimse:** Herhangi bir kişi, kim olduğu bilinmeyen kişi, şahıs, nefer.
k. 63, 133, 303, 345, 439, 605, 711, 726, 754, 857, 1175, 1358, 1450, 1454, 1522, 1531, 1706, 1806, 1815, 1930, 1994, 2066, 2112, 2165, 2230, 2248, 2252, 2260, 2265, 2282, 2441, 2448, 2448, 2600, 2749
k.+den 51
k.+dür 433, 1174, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178
k.+lere 1524
k.+m 2600
k.+nem 2112
k.+nün 1002, 1174, 1213, 1798, 2311, 2492
k.+ye 186, 613, 2774
k.+yi 753, 773
k.+yin 1519
[=58]
- kimyâ:** (a.i.) Kimya.
k.+yi 66
k.-yi ışk 2187
k.-yi vasl 498
k.-yi himmet 2235
[=4]
- kîn:** (f.i.) Gizli düşmanlık, garaz.
k. 2667, 2667
[=2]
- kinâr:** Kenar.
k. 224, 797, 1766, 2238
k.+a 210, 595, 2014
[=7]
- kinâyet:** (a.i.c.) Maksadı, kapalı bir şekilde ve dolayısıyla anlatan söz.
k. 475
[=1]
- kiriş:** Bazı telli müzik araçlarında kullanılan, hayvan bağırsaklarından yapılan tel.
k.+ler 2532
[=1]
- kirm:** Böcek kurdu.
k.+ler 1497, 1538, 2436
k.-i bî-'add 2433, 2437
k.-i peykân 1942
[=6]
- kirpük:** Kirpik, gözkapasının kenarındaki kıllar veya bu kıllardan her biri.
k.+inün 2630
k.+leri 1811
k.+lerine 395
k.+lerün 855, 970
[=5]
- kîş:** (f.i.) Ok kuburu.
k.+ine 1533
[=1]
- kişi:** İnsan, kimse, şahıs.
k. 98, 279, 465, 503, 683, 788, 893, 1536, 1554, 1611, 1651, 1815, 1816, 1823, 1869, 1896, 1939, 1946, 1981, 2268, 2457, 2660
k.+dür 1786
k.+ler 890
k.+nün 377, 853, 1152, 1884, 2031, 2752
k.+ye 864, 895, 1793, 2481, 2482, 2562
k.+yi 1217, 1221, 1779
[=39]
- kişt-zâr:** Tarla.
k.+ını 1295
[=1]
- kişver:** (f.i.) İklim, memleket, vilâyet, ülke.
k.-i dil 1951
[=1]
- kitâb:** (a.i.c.) Kitap.
k. 393, 399, 2776
k.-ı mihr 523
[=4]
- kitabî:** Kur'an, İncil, Tevrat kitablarından birine inanan. Semavî kitaplardan birine inanan.
k.+ler 2170
[=1]
- ko-:** Koymak, bir şeyi bir yere bırakmak, belli bir yere yerleştirmek.
k. 164, 165, 408, 488, 631, 702, 996, 1041, 1789, 2606, 2795
k.-dı 79, 107, 482, 647, 674, 793, 2483
k.-dum 1509, 1914, 2217, 2412
k.-ma 389, 850, 1793
k.-madı 481, 611, 726, 959, 2798
k.-madılar 554
k.-madum 232
k.-mamışdı 1193
k.-maz 776, 786, 1109, 1263, 2111
k.-mıış 495, 604, 1087
k.-r 2145
k.-rlar 1790
k.-rsan 767
k.-rsın 657
[=45]
- koc-:** Kucaklamak, kucaklaşmak, sarılmak.
k.-madı 2448
k.-mag 1712
k.-maga 2444
k.-mak 72, 2453
[=5]
- kocdur-:** Kucaklatmak, kucaklamasına izin vermek.
k.-maga 2095
[=1]
- kol:** İnsan vücudunda omuz başından parmak uçlarına kadar uzanan bölüm.
k. 1631, 1806, 2445
k.+ın 2426

- k.+ını** 2304
k.+ların 2493
k.+laruma 1344
k.+um 349
[=8]
- kolay**: Sıkıntı çekmeden, yorulmadan yapılabilen, emeksiz, zahmetsiz. Güç ve zor karşıtı.
k.+ın 1522
[=1]
- koltuk**: Omuz başının altında, kolun gövde ile birleştiği yer.
k.+larına 1032
[=1]
- kon-**: Bir yere inmek.
k.-an 171
k.-ar 496
k.-ma 168
k.-mağa 1684, 2590
k.-maz 169
k.-mış 235, 272, 1597, 1729
k.-urşa 1697
[=11]
- kondur-**: Konma işini yaptırmak.
k.-a 496
k.-ur 873, 2396
[=3]
- konug**: (Bkz.) Konuk.
k. 1978
[=1]
- konuk**: Bir yere veya birinin evine kısa bir süre kalmak için gelen kimse, misafir, mihman.
k.+lar 2609
[=1]
- konukla-**: Misafir edip ağırlamak.
k.-r 2609
[=1]
- kop-**: Herhangi bir yerinden ikiye ayrılmak.
k.-ar 1553, 2747
k.-ub 1090, 1603, 2620
[=5]
- kopar-**: Kopmasını sağlamak, kopmasına yol açmak.
k.-dun 392
k.-mışdur 1540, 2618
k.-ubdur 1720
k.-ur 1084, 1791
k.-urken 1340
[=7]
- korhu**: Bir tehlike veya tehlike düşüncesi karşısında uyanan kaygı duygusu.
k. 2145, 2145
[=2]
- kork-**: Korku duymak, ürkmek, dehşete kapılmak.
k.-aram 957
k.-arın 2025
[=2]
- korku**: Bir tehlike veya tehlike düşüncesi karşısında uyanan kaygı duygusu.
k.+m 1207
- k.+sından** 364
[=2]
- koruk**: Henüz olgunlaşmamış ekşi üzüm.
k. 1997, 1997
k.+lar 2611
[=3]
- koş-**: Adım atışlarını artırarak ileri doğru hızla gitmek.
k.-dılar 1864
k.-sun 1602
[=2]
- koy-**: Bir şeyi bir yere bırakmak, belli bir yere yerleştirmek.
k. 1015, 2072
k.-a 499
k.-ar 78, 1698
k.-arsa 454
k.-asın 169, 560
k.-maz 1992
k.-ub 269, 832, 1403, 1434, 1705, 1858, 1998, 2104, 2106, 2163, 2711
k.-uban 543, 1684
k.-ubdur 2434
[=23]
- koyun**: Geviş getirenlerden, eti, sütü, yapağısı ve derisi için yetiştirilen evcil hayvan.
k. 1192, 1413, 2069
k.+un 1192
[=4]
- koyun**: Kollar arası, kucak.
k.+umda 2673
[=1]
- koyura-**: Tesir ettirememek.
k.-maz 2260
[=1]
- köhne**: Eskiyip yıpranmış, bakımsız kalmış.
k. 807
[=1]
- kökner**: Çamgillerden, yüksek bölgelerde yetişen, iğne yaprakları kısa, yassı olan, reçineli ve kozalaklı bir orman ağacı.
k. 2433
[=1]
- köle**: 1. Savaşta tutsak alınan, yabancı ülkelerden zorla kaçırılıp özgürlükten yoksun bırakılan veya başkasından satın alınan erkek, kul, esir, abd. 2. Birinin emri altında bulunan, özgür olmayan kimse.
k.+si 1710
[=1]
- kömür**: Karbonlu maddelerin kapalı ve havasız yerlerde için için yanmasından veya çok uzun süre derin toprak katmanları altında kalıp birtakım kimyasal değişmelere uğramasından oluşan, siyah renkli, bitkisel kaynaklı, içinde yüksek oranda karbon bulunan katı yakıt.
k. 1584

- [=1]
köpük: 1. Sabun, deterjan vb.nin suda erimesinden oluşan beyaz kabarcık. 2. Çalkanan, kaynatılan, mayalanan, yukarıdan dökülen sıvıların üzerinde oluşan hava kabarcıkları yığını.
k.+ler 1187
[=1]
köy: Yönetim durumu, toplumsal ve ekonomik özellikleri veya nüfus yoğunluğu yönünden şehirden ayırt edilen, genellikle tarımsal alanda çalışılan, konutları ve öteki yapıları bu hayata uygun yerleşim birimi.
k. 2192
k.+de 2192
[=2]
köynük: Acı ile çıkarılan ses, inilti.
k.+lerini 2295
k.+ün 1702
[=2]
köz: Küçük kor parçası.
k.+e 1750, 2315, 2554
k.+ümden 1140
[=4]
kubbe: Yarım küre biçiminde olan ve yapıyı örten dam, kümbet.
k. 392
k.+yi 2731
k.-i çarh 2651, 2723
k.-i eflâk 402, 1693
k.-i gerd 2009
[=7]
kubûr: Kabirler, mezarlar, türbeler.
k. 853, 1829
[=2]
kucak: Açık kollarla göğüs arasındaki bölüm.
k.+ın 7
[=1]
kucakla-: 1. Kollarla sarıp göğüs üzerine bastırmak. 2. Kucağına almak, kucağında taşımak.
k.-rdum 2778
[=1]
kudret: (a.i.) Kuvvet, tâkat, güç.
k.+i 727
k.+üm 2287
[=2]
kuds: (a.i.) Temizlik, paklık, arılık.
fezâ-yi k. 1597
[=1]
kudsî: Mukaddes, kutsal, muazzez.
k. 767
tâ'ir-i k. 765
[=2]
kudûm: (a.i.) Uzak bir yoldan, uzak bir yerden gelme; ayak basma.
k.+ından 485
[=1]
kuf1: Kilit, sürgü.
k.-i gam 558
[=1]
kûh: (f.i.) Dağ.
k. 80, 1860
k.+dan 1860
k.+ı 2357
k.+ına 674
k.-i fûrkat 971
k.-ı fûrkat 1494, 1795
k.-ı gam 243
k.-ı hecr 150
k.-ı ışk 2182
[=11]
Kûh-ken: (f.b.s.) Dağ kazıcı, dağ kazan.
K.+den 1909
[=1]
kuhl: Sürme.
k. 1849
k.+ün 1704
k.-i Safâhân 1113
k.-i safâhân 1974
[=4]
kûh-sâr: (f.b.i.) Dağlık yer; dağ tepesi.
k.+ıdur 1372, 1658
[=2]
kul: Tanrı'ya göre insan, abd.
k. 947, 1008, 1009, 1009, 1120, 1417, 1675, 1675, 1678, 1759, 2129
k.+a 1938, 2148
k.+dur 239, 2125
k.+ıdur 787
k.+ın 708
k.+ınun 1789
k.+ları 646
k.+larına 1343
k.+un 499
k.+unam 690, 730
k.+unı 2147
k.+unla 723
k.+unun 672, 1308
[=27]
kulak: Başın her iki yanında bulunan işitme organı.
k.+ı 2271, 2492
k.+ına 1037, 1127, 1992
k.+ından 1321
k.+umdan 2096, 2096
k.+una 517
[=9]
kullâb: Çengel, kanca. Ucu eğri nesne.
k.+ı 1560
[=1]
kullan-: Bir şeyden belli bir amaçla yararlanmak
k.-ur 2125
[=1]
kulle: Çoğunlukla kare veya silindirik biçimindeki silindirik yapı.
k.+den 2250
k.-i kühsâr-ı fûrkat 1259

peleng-i cân-şikâr-ı k.-i kühsâr-ı hüsn 783

peleng-i k.-i kühsâr 1808
[=4]

kulluk: Kul olma durumu, kölelik.
k.+ına 1176
[=1]

kulp: Kazan, tencere, fincan, dolap, altın vb.nin tutulacak yeri.
k. 562
[=1]

kulûb: (a.i.) Kalbler, gönüller.
k. 376
[=1]

kulzüm: (a.i.) Deniz.
k.-i gussa 556
k.-i hüsn 373
[=2]

kum: Silisli kütlelerin, kayaların doğal etkenlerle parçalanarak ufalanmasından oluşan ufak, sert tanecikler.
k. 1198, 1198, 2736, 2736, 2736
[=5]

kumaş: (a.i.c.) İpek, yün, keten vs. yapılan dokuma.
k. 831
k.+un 1172
[=2]

kur-: Bir şeyi oluşturan parçaları birleştirerek bütün duruma getirmek.
k.-mişdur 828
k.-sa 1032
k.-ub 1180
k.-ubdur 1089
[=4]

kurbân: (a.i.) Allah'ın rızasını kazanmaya vesile olan şey.
k. 512, 838, 1474, 1611, 2010, 2277, 2285
dem-i k. 1754
hûn-ı k. 2280
[=9]

kurd: Köpekgillerden, Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'da yaşayan, postu gri sarı renkli, yırtıcı, etçil memeli hayvan.
k. 677
[=1]

kurı: Kuru, suyu, nemi olmayan, yaş ve nemli karşıtı.
k. 1300
[=1]

kurtar-: Bir canlıyı zor durumdan uzaklaştırmak.
k. 1137
k.-am 1018, 1966
[=3]

kurtul-: Tehlikeli veya kötü bir durumu atlatmak.
k.-mag 222
k.-ur 1815, 2324
[=3]

kuru: Suyu, nemi olmayan, yaş ve nemli karşıtı.
k. 2142
[=1]

kuru-: Kurma işine konu olmak veya kurma işi yapılmak.
k.-b 916
k.-mişdur 309
k.-r 1840, 2238
[=4]

kurul-: Kurma işine konu olmak veya kurma işi yapılmak.
k.-miş 578
[=1]

kurut-: Kurutmak, suyunu ve ıslaklığını giderip kuru duruma getirmek.
k.-ubdur 2340
[=1]

Kur'ân: Allah (C.C.) tarafından Hz. Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâma Cebrâil Aleyhisselâm vâsıtası ile (yâni vahiy) gönderilen ve beşeriyetin bütün saadet düsturlarını hâvi en mukaddes ve en son kitâb-ı semâvidir.
K.+a 943
K.+ı 443
[=2]

kuskun: Hayvanın kuyruğu altından geçirilerek eyere bağlanan kayış.
k. 175, 177
[=2]

kusûr: (a.i.) Eksiklik, özür.
k. 850, 1832, 2457
[=3]

kuş: Yumurtlayan omurgalılarından, akciğerli, sıcakkanlı, vücudu tüylerle örtülü, gagalı, iki ayaklı, iki kanatlı uçucu hayvanların ortak adı.
k. 1423, 1989
k.+ı 317
k.+lar 873, 2396
[=5]

kuşag: Bele sarılan uzun ve enli kumaş.
k.+ın 2441
k.+ına 1176
[=2]

kuşan-: Beline bir şeyler bağlamak, giyinmek.
k.-dugınca 2456
k.-ur 2438, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442
[=7]

kuşca: 1. Kuş gibi. 2. Kuş dili.
k. 1019
[=1]

kût: Yaşatacak gıda, rızık.
k. 1190
k.-i şeker-güftâr 2650
k.-ı revân 2486
[=3]

kûtâh: Kısa, boysuz.

k. 388
 [=1]
kutb: Bir şeyin en uç noktası.
k.+ı 1171
k.-ı maksûd 1890
k.-ı murâd 576, 1190, 1483
 [=5]
kuvvet: (a.i.c.) Güç, kudret;
 sıhhat, sağlamlık.
k. 1344, 2650
k.+ı 1344, 1713, 2238
 [=5]
kûy: (f.i.) Köy; sevgilinin
 bulunduğu yer, köşe.
k.+ı 632, 1092, 1831
k.+ına 54, 937, 1118, 1275
k.+ında 10, 143, 160, 703,
 1184, 1331, 1676
k.+ını 1576
k.+uma 1293
k.+ûn 106
k.+un 321, 1113, 1425, 2347
k.+una 535, 996, 2484, 2648
k.+unda 233, 256, 384, 489,
 625, 762, 1041, 1318, 1892, 1990,
 1995, 2011, 2613, 2748
k.+undan 8, 1175, 2371
k.+unun 2037, 2538
k.-i cânân 2104
k.-i dil-ber 1989
k.-i yâr 803
bû-sitân-ı k. 1352
bûstân-ı k. 583
câmi'-i k. 1788
cânib-i k. 2750
dâr-üş-şifâ-yi k. 896
dâr-üş-şifâ-yi k.-i dilber
 778
dâr-ı k.-i dil-ber 2173
gülsitân-ı k. 1276
gülşen-i k.+unda 798
güلزâr-ı k. 1398
Ka'be-i k. 389
Ka'be-i k.-i halîl 441, 843
sâkîn-i k. 1473
tavâf-ı Ka'be-i k. 2457
türâb-ı râh-i k.-i dil-rübâ
 12
 [=63]
kuyı: Kuyu.
k. 610
 [=1]
kuyruk: Hayvanların çoğunda,
 gövdenin art yanında bulunan,
 omurganın uzantısı olan uzun ve
 esnek organ.
k. 1353
 [=1]
kuyruklu: Kuyruğu olan.
k. 1721
 [=1]
kuzah: (a.i.) Bulutlara karışan bir
 melek.
kavs-i k. 562, 2455, 2528
kavs-ı k. 1303

mâh-ı nekvavs-ı k. 1791
 [=5]
kûze: (f.i.) Su testisi.
k. 277
 [=1]
kûze-ger: Su testisi yapan usta.
kâr-gâh-ı k. 2058
 [=1]
kuzı: Kuzu, koyun yavrusu.
k.+larla 1192
 [=1]
kuzu: Koyun yavrusu.
k.+ların 1413
 [=1]
kûb: Su, pekmez, yağ vb. sıvıları
 veya un, buğday gibi tahılları
 saklamaya yarayan, geniş karınlı,
 dibi dar toprak kap.
k. 675
 [=1]
kübrâ: Büyük, daha büyük, en büyük.
âlem-i k. 2
 [=1]
küçek-dehen: Ağzı küçük.
k. 2390
 [=1]
küdûret: 1. Bulanıklık. 2. Kaygı.
 Tasa. Kederlilik.
k.+den 280
 [=1]
küffâr: (a.s.c.) Kâfirler, hak
 dînini inkâr edenler.
k. 502
 [=1]
küfr: (a.i.c.) Allah'a ve dine ait
 şeylere inanmama, Allah'a ortak
 koşma.
k. 2232
k.+e 1100
k.-i zülf-i yâr 506
 [=3]
küh: Dağ.
k. 677, 1337
 [=2]
kühsâr: (f.b.s.) Dağlık, dağ tepesi.
k. 824, 845
k.-ı hasret 1910
kulle-i k.-ı fûrkat 1259
peleng-i cân-şikâr-ı kulle-i
k.-ı hüsn 783
peleng-i kulle-i k. 1808
 [=6]
kül: Yanan şeylerden artakalan toz
 madde.
k. 435, 779, 1470, 1584,
 1803, 2134, 2185, 2726
 [=8]
külâh: (f.i.) Külâh, fes.
k. 1225
k.+ı 1738
k.+um 1249
k.+un 2806
k.-ı devlet 2806
 [=5]
külbe: (f.i.) Kulübe.

k.-i ahzân 568
[=1]
küleg: 1. Küçük bostan kulübesi. 2. Su kovası.
k.+inûn 2406
[=1]
küleh: Külâh, eskiden giyilen ucu sivri veya yüksek başlık, başa giyilen şey.
k.+i 666, 2731
[=2]
küleh-dûz: Külâh diken.
şûh-ı k. 1738
[=1]
külhan: (f.i.) Külhan, han, hamamlarda suyu ısıtmak için ateş yakılan yer.
k.-ı mihnet 2697
[=1]
küll: Hep, tüm, bütün.
k.+e 2250
k.-i eczâ 240, 1000
[=3]
küllî: Çok, ziyade, fazla.
k. 2185, 2768, 2792, 2800
[=4]
kümren-: Beyit söylemek.
k.-ür 2466
[=1]
küp: Su, pekmez, yağ vb. sıvıları veya un, buğday gibi tahılları saklamaya yarayan, geniş karınlı, dibi dar toprak kap.
k. 675, 2003, 2641, 2641
[=4]
kürsî: (a.i.c.) Oturulacak yüksekçe yer, taht.
k. 1710
[=1]
küsûf: (a.i.) Güneş'in tutulması, Ay'ın, Dünya'mız ile Güneş arasına girerek gölgesiyle Güneş'i kısmen veya tamamen örtmesi.
k. 356, 2627
k.-ı teb 1268
[=3]
küşte: (f.s.c.) Öldürülmüş.
k.+siyüz 2121
[=1]
küvenc: Güvenme duygusu, itimat.
k. 538
[=1]
küynüklü: Yakıcı.
k. 1470
[=1]

L

lâciverd: (a.s.) Lacivert.
l. 655, 1156, 1415
l.+e 103
dürc-i l. 1822
[=5]
lâciverdî: Lacivert gibi.
l. 30, 31, 33, 34, 1753
[=5]

lâfz: (a.i.c.) Söz.
l.-ı şekker-bâr 1955
[=1]
lâg: (f.i.) Latife, şaka, oyun.
l.+lar 955
[=1]
lâgar: (f.s.) Arık, zayıf, cılız.
sayd-i l. 2559
[=1]
lâhza: (a.i.) Göz ucu ile bakıncaya kadar geçen zaman, an.
l. 37, 197, 1164
l.+da 1485
[=4]
lâkab: Bir kimseye, bir aileye kendi adından ayrı olarak sonradan takılan, o kimsenin veya o ailenin bir özelliğinden kaynaklanan ad.
l. 321, 864
l.+ı 2767
l.+ıdur 2574
[=4]
lâ'l: (a.i.) Kırmızı, al; dudak.
l. 1545, 1555, 1753, 2074, 2325
l.+i 1574, 2571
l.+ine 277
l.+in 121, 1000, 1270, 1917, 2380, 2652
l.+inden 1418
l.+üme 1624
l.+ün 1102, 1226, 1459, 1758, 2465
l.+ünde 308, 1383
l.+üne 21, 25, 591, 687, 1111, 1518, 1977
l.+üni 264, 419, 764, 797, 1139, 1318
l.-i cân-bahş 2645
l.-i cânân 1135
l.-i dil-ber 550
l.-i gül-fâm 2003
l.-i leb 1288, 1399, 2119, 2159, 2575
l.-i müzâb 2072
l.-i nâb 966, 1887, 2291
l.-i nâbî 2169
l.-i nigâr 1973
l.-i ruh-efzâ 1333
l.-i şekker-bâr 1186
l.-i şîrîn 91, 845, 2321
bûs-i l. 2157
bûs-i l.-i dil-ber 757
bûse-i l. 2120
câm-ı l. 2637
gam-ı l. 1430
gam-ı l.-i leb-i cânân 1911
hasret-i l. 1299, 1990
hasret-i l.-i leb 1753
hat-ı l. 1384
hokka-i l. 2165
îsî-i l. 890
kand-i l. 543
leb-i l. 1086
şeftâlû-yi l.-i nâb 1976

- şehd-i l.-i yâr** 20
şerbet-i l. 618
şevk-ı l.-i âteşin 2681
vasf-ı l. 148, 1185
vasf-ı l.-i nâb 2300, 2699
vasf-ı l.-i yâr 1955, 2137
 [=80]
- lâle:** (f.i.) Lale.
 l. 1769, 2766
 l.+dür 2368
 l.+ler 2362, 2382
 l.+lerden 80
 l.+lerle 33
 [=7]
- lâle-had:** (f.b.s.) Lale yanaklı.
serv-i l. 647
 [=1]
- lâle-vâr:** (f.s.) Lale gibi olan, laleye benzeyen.
 l. 1769
 [=1]
- lâle-veş:** (f.s.) Lale gibi olan, laleye benzeyen.
 l. 297, 1270
 [=2]
- lâle-zâr:** (f.b.i.) Lalelik, lale yetişen yer, lale bahçesi.
 l. 2088
 [=1]
- lâ'lîn-kabâ:** (a.s.) Kırmızı renkli cübbe, kaftan.
mislî-i l. 2086
 [=1]
- lâm:** (a.ha.) Osmanlı alfabesinin yirmi altıncı harfi; şevval.
 l.-ı zülf-i ser-nigûn 1279
 [=1]
- lâmi':** Parlak.
 l.+dür 1387
 [=1]
- lâ'net:** Tanrı'nın sevgi ve ilgisinden yoksun olma.
 l. 142
 [=1]
- lâ-tekellûf:** Zorlama olmadan.
 l. 871
 [=1]
- lâtîf:** (a.s.) Allah adlarından; yumuşak, hoş, güzel, nazik.
 l. 2810
 cism-i l. 2082
 lûtf-ı l. 2189
 nakş-ı l. 580
 [=4]
- lâtîfe:** (a.i.c.) Güldürecek tuhaf ve güzel söz ve hikaye, şaka.
 l. 1928
 [=1]
- lâ'übâlî:** (a.s.zf.) İlişiksiz, kayıtsız, saygısız, senli benli.
 l. 553
 [=1]
- lâ-ya'kıl:** (a.b.s.) Dalgın, bihoş.
 l.+sin 451
 sermest-i l. 1484
- [=2]
lâyık: (a.s.) Yakışan, yaraşır, yakışık.
 l. 147, 842, 1247, 2225, 2454, 2712
 l.+dur 2627
 [=7]
- le'âl:** (a.i.c.) İnciler.
mey-i l. 2106
 [=1]
- leb:** (f.i.) Dudak.
 l. 309, 327, 610
 l.+i 155, 1046, 1229, 1332, 1345, 1479, 1555, 1646, 1908, 1964, 2231, 2263, 2297, 2303, 2360, 2668
 l.+idür 2266
 l.+in 213, 2380
 l.+inden 1036
 l.+inün 2574
 l.+leri 795
 l.+lerinde 2383
 l.+lerün 17, 900, 901, 994, 1105, 1561, 2169, 2196, 2233, 2513, 2779
 l.+leründen 2701
 l.+ün 18, 384, 460, 472, 478, 592, 755, 1106, 1541, 1629, 1863, 2066, 2148, 2462, 2548, 2638
 l.+ünde 2691, 2691
 l.+ünden 301, 519, 593, 917, 1771, 2206, 2467, 2740
 l.+üne 2522
 l.+üni 121
 l.-i cân-bahş+ı 146
 l.-i cânân 1110, 2157
 l.-i cânâne 19, 1586
 l.-i cûy 1342
 l.-i lâ'l 1086
 l.-i şekker-şiken 1906
 l.-i şîrîn 1585
 l.-i şîrîn+üni 2141
 l.-i yâkût 958
 l.-i yâr 1445
 aks-i l. 2301
 cür'a-i cân-ı l. 2122
 çeşme-i l. 1862
 dürc-i l. 1781
 gam-ı lâ'l-i l.-i cânân 1911
 hân-ı endûh-ı l.-i yâr 120
 hasret-i lâ'l-i l. 1753
 hatt-ı l. 2716
 hatt-ı l.-ü ruh(1) 704
 lâ'l-i l. 1288, 1399, 2119, 2575
 lâ'l-i l. 2159
 sanat-i çeşm-ü l. 1551
 sırr-ı hatt-ı l. 750
 şehd-i vasf-ı l. 1780
 şerh-i esrâr-ı l. 1948
 şevk-i l. 648
 şevk-ı l. 1953
 tabîb-i l. 1548
 vâkîf-ı esrâr-ı l. 2343
 vasf-ı l. 1644
 vasf-ı l.-i cânân 178

- vasf-ı l.-i nigâr** 763
vasf-ı l.-i ruh 2032
vasf-ı l.-i yâr 1243
zîr-i l. 649
 [=106]
- leb-â-leb:** (f.zf.) Ağzına kadar dolu.
 l. 2746
 [=1]
- leblebi:** Dış kabuğu çıkarıldıktan sonra fırında kavrulup çerez olarak yenen nohut.
l.+dür 2260, 2263
 [=2]
- legen:** Genellikle, içinde bir şey yıkamak için kullanılan metal veya plastikten yayvan kap
 l. 1459
 [=1]
- Leheb:** 1. Ateşin alevlenmesi.
 2. Peygamberimizin amcası.
 l. 389
l.+idür 2578
 [=2]
- lem'a:** (a.i.c.) Parıltı, parlayış.
l.+sından 802
 [=1]
- lerzân:** (f.s.) Titrek, titreyen.
 l. 2666
 [=1]
- leşker:** (f.i.) Leşker, asker; yiğit, kahraman, cesur.
 l. 1062, 1698, 2017, 2127
l.+i 892, 1055
l.+in 1180, 2416
l.-i eşk 196, 2147
l.-i ezhâr 552
l.-i ferah 2073
l.-i gam 222, 611
l.-i rakîb 2593
 [=15]
- let:**
 l. 356, 1256, 2799
l.+dür 497, 2806, 2812
l.+i 2814
l.+ün 1715
 [=8]
- letâfet:** (a.i.) Lâtiflik, hoşluk, güzellik.
 l. 1904
l.+de 2547
l.+le 730
 [=3]
- levend:** (f.i.c.) Yeniçeri devrinde deniz erlerine verilen bir ad.
 l. 625
 [=1]
- levh:** (a.i.c.) Yassı, düz, üzerine resim, yazı gibi şeyler yazılabilen nesne.
 l. 1152
l.+i 814
l.-i cân 1350
l.-i çihre 915
l.-i meh-i enver 1386
- l.-i sîmîn** 775
 [=6]
- leyl:** (a.i.) Gece.
 l. 993, 1884, 1982, 2764
l.-i fûrkat 905
l.-i kadr 2568
 [=6]
- leylek:** Kışın tropikal Afrika'da yaşayan, siyah telekli, uzun gagalı, uzun bacaklı, büyük, beyaz, göçmen kuş.
 l. 1423
 [=1]
- leylî:** (a.h.i.) Leylâ ile Mecnûn hikayesinin kadın kahramanı; çok karanlık gece. 3. Gece ile ilgili.
 l. 691, 1063, 2289, 2427
hâr-ı gülşen-i l. 283
kıssa-i l.-vü mecnûn 2687
 [=6]
- leylî-zülf:** Gece gibi siyah saç.
sevdâ-yı l. 525
 [=1]
- lezîz:** (a.s.) Lezzetli, tatlı, hoşça gider (şey).
 l. 755, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 760, 761, 762, 763, 764
cânân-ı l. 750
yâr-ı l. 152
 [=14]
- lezzet:** (a.i.c.) Tat, çeşni.
l.+i 2206
l.+ini 1873, 2171
l.-i âb-ı hayât 1616
 [=4]
- libâs:** (a.i.c.) Esvap, elbise.
 l. 2608
l.+ı 883
l.+ından 2807
l.-ı cevır 2389
l.-ı dil-güşâ 997
l.-ı zer 1699
 [=6]
- lîk:** (f.e.) Lâkin, fakat, amma, ancak.
 l. 451, 521, 814, 921, 1095, 1613, 2260
 [=7]
- lînet:** Mülâyimlik, yumuşaklık.
 l. 2472
 [=1]
- lisân:** (a.i.c.) Dil.
vird-i l. 1679
 [=1]
- livâ:** (a.i.c.) Bayrak.
l.-yi ejdehâ-peyker 2127
 [=1]
- Lokman:** (a.h.i.) İslamlıktan önceki Araplarda efsanevi bir şahsiyet olup, Kur'ân'da da zikredildiği gibi, sonraki devirlerin efsane ve şiirinde öğüt veren sözleriyle meşhur olan pek eski bir hekimin veya hikayecinin adı, lûkman.
L.+a 1906

[=1]
lû'b: (a.i.) Oyun, eğlence.
l. 939
l.+ını 1947

[=2]
lûtf: (a.i.) Hoşluk, güzellik.
l. 141, 168, 238, 301, 404,
411, 557, 645, 737, 815, 874, 1043,
1117, 1177, 1370, 1448, 1483, 1587,
1589, 1593, 1974, 1976, 1980, 2095,
2279, 2279, 2316, 2318, 2409, 2471,
2617, 2656, 2677, 2758
l.-ı lâtif 2189
âyet-i l.-u halâvet 2695
bahr-ı l. 2752
dâmân-ı l. 1627
dehân-ı l. 40
dest-i l. 1183
mîve-i l.-u vefâ 1329
nûr-ı l. 1965
sâye-i l. 404

[=43]
lücce: (a.i.c.) Engin su.
l.-i ummân 2140
l.-i ummân-ı eşk 1073
l.-i ummân-ı ışk 28

[=3]
lû'lû': (a.i.c.) İnci.
l. 125
l.+sine 1979
l.+ya 2469
l.+ye 334
l.-i meknûn 286

[=5]
lû'lû'-gıda: İnciden besin.
l. 8
[=1]

M

mâ': (a.i.c.) Su.
m. 2723
m.-i ineb 304, 2576
m.-i mâ'î 21

[=4]
ma'ânî: (a.i.c.) Manalar.
m. 775
[=1]

mâcerâ: (a.i.) Cereyan eden, geçen,
olup geçen şey.
m.+muz 1609
[=1]

ma'cûn: (a.i.c.) Hamur kıvamında
olan şey.
m.+dur 2522
m.+sın 810
[=2]

Mâçin: (a.h.i.) Çin ülkesinin güney
bölgesine verilen ad.
mülk-i çîn-ü M. 2326
[=1]

madiyân: Dişi at, kısarak.
m. 2324
[=1]

ma'dûm: Mevcut olmayan, yok olan.
m.+dur 813
[=1]

magrur: (a.s.) Gururlu.
m. 831
hâce-i m. 808

[=2]
mâh: (f.i.) Ay; senenin on ikide bir
kısmı ay.
m. 158, 218, 248, 360, 450,
463, 596, 597, 598, 693, 721, 884,
891, 902, 948, 1067, 1085, 1114,
1159, 1168, 1367, 1573, 1575, 1622,
1630, 1633, 1932, 1939, 1939, 1967,
2052, 2175, 2346, 2483
m.+a 632, 1149, 2722
m.+dürür 2250
m.+ı 71, 231, 906, 1034,
1805, 2038
m.+um 127, 217, 307, 436,
1223, 1517, 2474
m.+un 73, 82, 156, 181, 316,
361, 581, 625, 635, 802, 1035, 1239,
1339, 1386, 1496, 2008, 2365, 2401,
2623, 2649, 2742, 2789

m.-i nev 2401
m.-i âlem-ârâ 1038
m.-i bedr 2440
m.-i bedr-i münhasif 2368
m.-i bî-mihr 1883
m.-i bürc-i behcet 1653
m.-i dil-efrûz 1608
m.-i hilâl-efrûz 1153, 2623
m.-i îd-kadr 252
m.-i melek-manzar 1381
m.-i münevver 1941, 2440
m.-i nev 218, 595, 732,
1365, 1810, 1940, 2720
m.-i nev-i ebrû-perî 1993
m.-i nev-i îd 683
m.-i nev-ü benefşe 682
m.-i nevkavs-ı kuzah 1791
m.-i rûz 2641
m.-i sîmîn-ten 1931, 2174
m.-i şeb-ârâ 405
m.-i tâbân 261, 1171, 1890,
2090, 2306
hirmen-i m. 435
hilâl-i m. 2720
menzîl-i m.-ı sa'âdet 206
şekl-i m.-ı nev 307
[=110]

mahabbet: (a.i.) Sevgi.
m. 1082, 1361, 1372, 1385,
1401, 2009, 2017, 2161, 2704, 2744,
2775

m.+üm 1819
bezm-i m. 2671
câm-ı mey-i m. 398
iksîr-i m. 1508
mısr-ı m.+de 162
râh-ı m. 1564
şemse-i kasr-ı m. 421
tâs-ı m. 163
[=19]

mahal: (a.i.c.) Yer.
m. 118
m.+de 1600

- [=2]
mahall: (a.i.c.) Yer.
m.-i âh-i zâtî 1391
[=1]
mahalle: Bir şehrin bir kasabanın, büyükçe bir köyün bölündüğü parçalardan her biri.
m. 2192
m.+nde 118, 1391
[=3]
mâ-hasal: Hâsıl olan, meydana gelen.
m. 1467, 2221
[=2]
mahbes: (a.i.) Hapsolunma yeri, hapishâne, zindan, cezâevi.
m.-i ten 628, 921
[=2]
mahbûb: (a.s.) Muhabbet olunmuş, sevilmiş, sevilen, sevgili.
m. 522, 536, 536, 844, 1002, 1415, 1643, 2617
m.+dur 1044, 1045, 1583
m.+lar 1926
m.+lara 2155
m.-i müstesnâ 729
m.-i şeker-hand 2298
m.-i şüh-u şeng 1253
cümle-i m. 504
[=17]
mâhî: (a.s.) Mahveden, mehvedici, yok edici, yok eden.
m. 1362
m.+dür 1967
m.-i derd 2013
[=3]
mâhiyyet: Bir şeyin içyüzü, aslı, esası.
m.+ini 2169
[=1]
mahkeme: (a.i.c.) Davaların görülüp hükme bağlandığı yer.
m.-i hüsn 379
[=1]
mahlas: (a.i.) Halâs olunacak, kurtulacak yer.
m.+da 764
[=1]
mahlûk: Yaratılmış.
m. 2228
m.+ı 1880
m.+un 2628
[=3]
mahmil: (a.i.c.) Mahfe, deve üzerine konulan sepet.
m. 122
[=1]
Mahmud: 1. Medh olmaya müstehak, medhe lâyıık. 2. Peygamberimizin isimlerinden.
M. 632, 635, 636, 637, 641
gulâm-ı M. 633
makâm-ı M. 632
selâm-ı M. 634
[=8]
mahmûm: Hummaya, sıtmaya tutulmuş.
m.-i hummâ-yi firâk 926
[=1]
mahrem: (a.s.c.) Haram, şerîatın yasak ettiği şey.
m. 1454, 1987
m.+dür 1034
[=3]
mâh-rû: (f.b.s.c.) Ay yüzlü, yüzü ay gibi olan, güzel.
m. 45, 271, 315, 1258, 1402, 1488, 2162, 2485
m.+lar 877, 1558, 1718
m.+nun 2404
[=12]
mahrûm: (a.s.) Bahtsız, nasipsiz; istediğini, dilediğini elde edemeyen.
m. 528
[=1]
mahrûr: İçi hararetili olan.
m. 2462
zâtî-i m. 2099
[=2]
mahsûb: Hesaplanmış.
m. 351, 2022
[=2]
mahşer: (a.i.) Haşrolunacak, toplanılacak yer; kıyamette ölülerin toplanacakları yer.
m.+i 82
arsa-i m. 1760
arsa-i m.+de 1095
[=3]
mâh-tâb: (f.b.i.) Ay ışığı, mehtap.
m. 261, 899
[=2]
mahzen: (a.i.c.) İçine eşya saklanacak yer; yer altı, bodrum.
m.+inde 2008
m.-ül esrâr 1948
[=2]
mahzûn: (a.s.) Hüzünlü, tasalı, kaygılı.
m.+ı 570
[=1]
mâ'î: (a.s.) Suyu ait, suyla ilgili; su renginde, mavi.
mâ'-i m. 21
[=1]
mâ'ide: Yemek sofrası. Üzerinde nimetler bulunan sofrası. Ziyafet.
m. 241
[=1]
mâ'il: (a.s.) Bir yana eğilmiş, eğik, eğri.
m.-i sîb-i gülâbî+ler 2171
[=1]
makâm: (a.i.c.) Kıyâm edilen, durulan, durulacak yer; durak.
m. 158, 2355, 2390
m.+um 2811
m.-i hazret-i îsâ 1236
m.-i Mahmud 632
m.-i müşteri 2337, 2692
[=8]

- makar:** Karar yeri.
m. 1524
m.+dür 2795
[=2]
- makbûl:** (a.s.) Kabul olunmuş,
alınmış, alınan.
m.+idür 787
[=1]
- makdem:** (a.i.c.) Gelme, dönüp gelme.
m.+inden 567
[=1]
- maklûb:** Altı üstüne çevrilmiş,
kalbolunmuş. Ters döndürülmüş. Başka
şekle sokulmuş.
m. 2116
[=1]
- maksûd:** (a.s.) Kasdolunan, istenilen
şey, istek.
m. 637
m.+ı 2483, 2510
m.+uma 15
m.+umuz 557
kutb-ı m. 1890
mülk-i m. 349
[=7]
- maktûl:** (a.s.c.) Katledilmiş,
vurulmuş, öldürülmüş (kimse).
m.+idür 789
[=1]
- mâl:** (a.i.c.) Bir kimsenin tasarrufu
altındaki değerli ve gerekli şey,
varlık.
m.+ı 1279
m.-i Kârûn 2523
[=2]
- mâlik:** (a.i.c.) Sahip, bir şeye
sahip, bir şeyi olan.
m. 499, 1521
m.+dur 2810
m.+dür 2810
m.+sin 2810
[=5]
- mâlik-rikâb:** Boyunduruk altında
olanların sahibi.
m. 1656
şeh-i m. 349
[=2]
- ma'lûm:** (a.s.c.) Bilinen, belli.
m. 852
m.+dur 815
[=2]
- ma'mûr:** (a.s.) Bayındır, şenlikli.
m. 727, 850, 2587
[=3]
- ma'nâ:** (a.s.c.) Anlam, iç, iç yüz.
m.-yi rengîn 2050
gül-i m.-yi rengîn 1950
[=2]
- manastır:** Bazı kesin kurallara bağlı
rahip veya rahibelerin dünya ile
ilgilerini keserek yaşadıkları yapı.
m. 2063
[=1]
- mancınık:** Top yapımının bilinmediği
çağlarda, kale kuşatmalarında, ağır
- taş gülle fırlatmakta kullanılan
basit bir savaş aracı.
m.-ı sîm 1926
[=1]
- mânend:** (f.i.) Benzer, eş.
m.+ı 103, 2809
m.-i cârû 1033
m.-i fânûs-ı hayâl 577
m.-i habâb 1302
m.-i tanbûr 2588
[=6]
- mâni':** (a.s.c.) Men'eden, geri
bırakan, alıkoyan, engel olan.
m. 555, 1893, 2097
[=3]
- ma'nî:** (a.i.c.) Anlam, içyüz.
m.+de 145, 638, 834, 2795
m.+leri 706
m.-i rengîn 2111
[=6]
- mansıb:** (a.i.c.) Devlet hizmeti,
memuriyet.
m.-ı vasl 135
[=1]
- mansûr:** (a.s.) Nasrolunmuş, Allah'ın
yardımıyla galip, üstün gelmiş.
m. 2460, 2585
dil-i m. 386
[=3]
- mantık:** (a.i.) Söz.
m.+ından 17, 2043
m.+undan 1996
[=3]
- manzar:** (a.i.) Nazar edilen,
bakılan, görünen yer.
m.-ı kasr-ı belâ 235
[=1]
- manzara:** (a.i.c.) Bakılıp seyredilen
yer, görünüş.
m.-i çeşm 2350
[=1]
- mâr:** (f.i.c.) Yılan.
m. 805, 1768, 2107, 2117,
2769, 2771
m.+dur 1954
m.+ın 2229
m.-ı zülf 1229, 2654
şekl-i m. 2240
zehr-i m. 795, 2026
[=13]
- maraz:** (a.s.c.) Hasta, hastalık,
sayrı.
m.-ı gussa-vü endûh 869
[=1]
- ma'reke:** (a.i.c.) Savaş meydanı.
m. 1872
m.+de 1870
m.+den 1873
[=3]
- ma'rifet:** (a.i.c.) Herkesin
yapamadığı ustalık; her şeyde
görülmeleyen hususiyet.
m. 1405, 1979
[=2]

- marîz:** (a.s.c.) Hasta, hastalıklı, sayrı, marazlı.
m.+ine 1629
 [=1]
- mâşûk:** (a.s.) Sevilen, sevilmiş erkek.
m. 728
 [=1]
- mât:** Satranç oyununda taraflardan birinin yenilgisi.
m. 146, 478, 500, 586, 1422, 1644, 2548, 2645
 [=8]
- mâtem:** (a.i.) Hüzün, keder ve musibet zamanındaki ağlayış, yas.
m.+dür 14
zindân-ı m. 1733
 [=2]
- matla':** (a.i.c.) Tulû' edecek, doğacak yer; gazelde matladan sonra gelen güzel, renkli beyit.
m. 2624
m.+dur 1382
m.+ı 1949
m.+ından 1170
m.-ı bâb 179
m.-ı horşîd-i âlem-tâb 70
m.-ül envâr 1948
 [=7]
- matlûb:** Talep edilen, istenen.
m. 1473
m.+dur 1583
 [=2]
- mâyil:** Meyilli. Hevesli. İstekli.
m. 155, 195, 263, 264, 334, 376, 539, 822, 1632, 1667, 1684, 2212, 2478, 2640
m.+dür 142
m.+sin 454
 [=16]
- mazrûb:** Çarpılmış. Dövülmüş.
m.+lar 1930
 [=1]
- ma'zûl:** İşinden çıkarılmış, kovulmuş, azledilmiş.
m.+idür 788
 [=1]
- ma'zûr:** Özrü olan.
m. 1804, 2067, 2110
 [=3]
- me'âb:** Sığınılacak yer.
m.+unda 1678
 [=1]
- mecâl:** (a.i.) Güç, kuvvet, takat.
m.+i 394, 492
m.+üm 491
 [=3]
- mecâzî:** (a.s.) Hakikatin, gerçeğin zıddı olan.
m. 1322
 [=1]
- meclis:** (a.i.c.) Oturulacak, toplanılacak yer; görüşülecek bir mesele için bir araya gelmiş insan topluluğu.
m.+de 559, 863, 1355, 1586, 1865, 2040
m.+deki 2247
m.+e 345
m.+inde 1534, 1585, 1764, 2037
m.-i agyâr 2334
m.-i âlî 2005
m.-i ışk 2264
gülsitân-ı m.+ün 1272
mest-i mey-i m.-i elest 442
ruh-ı m. 2372
sâkî-i m. 1274
 [=19]
- mecma':** (a.i.c.) Toplanılacak yer, kavuşulan yer, nokta.
m.+ı 2553
 [=1]
- mecmû:** (a.s.) Cem olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş şey, top, tüm.
m.-i mü'min 1824
m.-i âlem 787, 791, 1579
 [=4]
- mecmua:** (a.s.) Cem olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş şey; biriktirilmiş, toplanmış tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi.
m.+sından 1312
 [=1]
- mecnûn:** (a.s.c.) Cin tutmuş, çıldırmış deli; Leylâ ile Mecnûn hikayesinin erkek kahramanı, Kays.
m. 283, 547, 691, 885, 1063, 1482, 2104, 2289, 2427
m.+a 525
m.+ı 1686, 2396
kâse-i m. 420
kıssa-i Ferhâd-ü m. 1154
kıssa-i leylî-vü m. 2687
tâc-ı m. 1423
 [=16]
- mecrûh:** (a.s.) Cerholunmuş, yaralanmış.
m. 299
 [=1]
- med:** (a.i.) Uzatma, yayma, çekme, döşeme.
m. 649
 [=1]
- medd:** (a.i.) Uzatma, yayma, çekme, döşeme.
m. 2539
 [=1]
- meddâh:** (a.s.) Daha (pek, en, çok) medheden; taklitler yaparak hoş hikayeler anlatıp halkı eğlendiren kimse.
bende-i m. 1615
 [=1]
- meded:** (a.i.) Yardım, imdat.
m. 736, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 1093, 1105, 1196, 1196, 2122, 2732

[=14]
medh: (a.i.) Övme, birinin iyi şeylerini söyleme.
m. 621, 776, 843, 866, 943, 1688
mısr-ı m. 2767
[=7]
medine: Şehir.
m.-i hüsn 1411
[=1]
mefhûm: Anlaşılan. Mânâ. İfade. Sözdən çıkarılan mânâ.
m.+ı 809
[=1]
meger: (f.e.) Meğer, oysa ki, halbuki; olsa olsa, ancak.
m. 119, 125, 499, 580, 581, 587, 908, 937, 1240, 1241, 1387, 1442, 1446, 1453, 1477, 1523, 1539, 1566, 1746, 1777, 1965, 2038, 2057, 2239, 2304, 2421, 2422, 2717, 2740
[=29]
meh: (f.i.) Ay; senenin on ikide bir kısmı, ay.
m. 91, 190, 204, 241, 316, 321, 429, 601, 619, 656, 789, 868, 934, 981, 1013, 1017, 1148, 1176, 1207, 1218, 1251, 1338, 1360, 1363, 1402, 1492, 1499, 1577, 1603, 1648, 1791, 1810, 1841, 1851, 1867, 1952, 2019, 2162, 2200, 2355, 2442, 2479, 2534, 2541, 2657
m.+ı 586, 1939, 2080, 2192
m.+ün 127, 182, 786, 1266,
1420, 1882, 1895, 2251, 2259, 2262, 2337, 2646, 2662
m.-i âzer 868
m.-i bed-mihr 1252
m.-i bedr 2451
m.-i bedr-i dücâ 1668
m.-i bedr-i münîr 2785
m.-i bürc-i sa'âdet 2373
m.-i çâr-şeb 2414
m.-i enver 1346
m.-i ferhunde-fâl 2776
m.-i mirrih-çeşm 1144
m.-i nâ-mihr-bân 206, 1856
m.-i nev 987
m.-i tâbân 417, 513
levh-i m.-i enver 1386
[=78]
mehcûr: (a.s.) Hecrolunmuş, terk olunmuş.
m. 2461
[=1]
mehd: (a.i.c.) Beşik.
m.+e 1647
cism-i sefîd-i m. 1256
[=2]
mehîb: İnsanın kendisinden korktuğu. Heybetli, azametli, korkunç kimse.
âh-ı m. 383, 1218
[=2]
meh-likâ: (f.b.s.) Ay yüzlü, güzel.
m. 31, 78, 112, 1532

[=4]
meh-pâre: (f.b.i.) Ay parçası, çok güzel kimse.
m.+ler 1017
[=1]
meh-rû: (f.b.s.c.) Ay yüzlü, güzel.
m. 405, 640, 1138, 1219, 1296, 1898
sâkî-i m. 2012
[=7]
mehter: (a.i.f.) Yüksek rütbeli hizmetkâr.
m. 2045
[=1]
meh-veş: (f.b.s.) Ay gibi, güzel.
m. 1206, 1263
dil-ber-i m. 2705
şevk-i bezm-i m. 1067
[=4]
mekân: (a.i.c.) Yer, mahal.
m. 1796
m.+ı 978, 1069
m.+ıdur 2407
m.+um 2782
m.+undur 1676
tayy-ı m. 89, 474, 1211
[=9]
mekes: Sinek.
m. 1453, 1820
[=2]
mekes-veş: Sinek gibi.
m. 2276
[=1]
meknûn: Örtülü, gizli. Saklı.
dürr-i m. 2525
lü'lü'-i m. 286
[=2]
mekteb: (a.i.c.) Yazı yazacak yer, okul.
m.-i âlem 2146
m.-i ışk 2272
taraf-i m.+ıdur 2261
[=3]
mektûb: (a.i.c.) Yazılmış, mektup.
m. 2146
m.+dur 1047
m.+ı 2146
m.+ını 2319
m.+um 948
m.+un 2317
m.+unu 949
m.-i hümâbâl-ü hümâyûn-per 2316
[=8]
mektûb-mânend: Mektup gibi.
m. 688
[=1]
melâh: (f.i.) Çekirge.
m. 611
[=1]
melâhat: (a.i.) Güzellik, yüz güzelliği.
m. 464, 1034, 1387, 2616
m.+de 1749
m.+le 1928

- emvâc-ı deryâ-yı m.** 1379
eşkâl-i m. 2649
hûn-ı m. 416
mest-i mey-i m. 1655
mısr-ı m. 858
mihr-i m. 1256
mülk-i m. 1042, 1389
reng-i hinnâ-yi m. 1590
şeh-i mülk-i m. 203, 2127,
- 2715
tâc-ı m. 1742
 [=19]
- melâik:** (a.i.c.) Melekler.
şem'-i eclâs-ı m. 2336
 [=1]
- melâl:** (a.i.) Usanç, usanma, bıkmama.
arz-ı m. 2079
 [=1]
- melâmet:** (a.i.) Ayıplama, kınama; azarlama, çıkışma.
m. 2356
mülk-i m. 1962
rûy-i m. 1080
 [=3]
- melek:** (a.i.c.) Allah'ın halleri diğer canlılara benzemeyecek şekilde nurdan yarattığı varlıklar.
m. 142, 820, 1175, 1237, 1289, 1498, 1531, 1693, 1816, 1820, 1898, 2097, 2111, 2198, 2381, 2515, 2748
m.+e 1052
m.+ler 1282, 2568, 2602
m.-i sidre-serîr 767
 [=22]
- meleke:** Tekrar tekrar yapılan bir iş veya tecrübeden sonra hasıl olan bilgi ve mehâret.
m. 572, 572
 [=2]
- melek-hû:** Melek olan.
m. 1052
 [=1]
- melek-manzar:** Melek görünüşlü.
m. 1391, 2019, 2082
mâh-ı m. 1381
 [=4]
- melek-ruhsâr:** Melek yüzlü.
m. 801
 [=1]
- melek-simâ:** (a.f.b.s.) Melek yüzlü.
m. 2410
m.+nun 1037
 [=2]
- melîh:** Güzel, şirin.
mellâh-ı m. 2036
 [=1]
- melik:** Mülk ve melekut sâhibi. Padişah.
m.+e 572
 [=1]
- mellâh:** Gemici. Kaptan. Denizci.
m. 556
m.+ı 337
- m.-ı melîh** 2036
 [=3]
- melûl:** (a.s.) Melâlli, usanmış, bıkmış, bezmiş.
m. 1651, 2660
 [=2]
- memleket:** (a.i.c.) Ülke, devlet toprağı.
m. 1493, 2202
 [=2]
- men':** (a.i.) Yasak etme, bırakmama; durdurma, esirgeme, vermeme.
m. 1431, 1433, 2637
m.+em 525
 [=4]
- menâr:** Cami minaresi.
m. 2760
m.-i çarh 2509
m.-ı câmi'-i mihnet 1376
 [=3]
- menfûş:** Dağılmış, didik didik edilmiş.
penbe-i m.-i müncemid 2072
 [=1]
- mengûş:** (f.i.) Küpe.
m. 1985, 1992
 [=2]
- mensûb:** (a.s.c.) Bir kimseye, bir şeye nisbeti olan, bir şeyle ilgisi bulunan.
m.+lar 1928
 [=1]
- mensûh:** Hükmü kaldırılmış.
m. 573
 [=1]
- menzîl:** (a.i.c.) Yollardaki konak yeri.
m. 320, 2542
m.+de 91
m.+e 585
m.+i 158, 248, 316, 1005, 2306, 2648
m.+ime 596
m.+ün 92, 766, 1630
m.-i âh 2337, 2534
m.-i âvâre 1020
m.-i ışk 2700
m.-i Keyvan 1148
m.-i mâh-ı sa'âdet 206
 [=20]
- menzîl-geh:** Yollardaki konak yeri.
m.+i 2478
 [=1]
- mercân:** (a.i.) Mercan.
m. 1753, 2280
pençe-i m. 272, 914, 2377
 [=5]
- merd:** (f.i.) Adam, insan; özü sözü doğru, kabadayı, yiğit.
m.-i merdân 2188
m.-i şehsuvâr 2559
 [=2]
- merdân:** (f.i.c.) Mertler, insanlari erkekler, yiğitler.
merd-i m. 2188

[=1]
merdâne: (f.zf.) Ere, erkeğe
yakaşacak yolda , mertçe, erkekçe.
m.+ler 781
[=1]
merdûd: Reddolunmuş. Kabul
edilmemiş. Geri döndürülmüş.
Kovulmuş.
m. 826
[=1]
merdüm: (f.i.c.) 1.İnsan, adam.
2.gözbebeği.
m.+i 1485, 2269
m.+lik 151
m.-i çeşm 1277, 2476
m.-i sâhib-nazar 1846
[=6]
merdümân: İnsanlar, kişiler,
adamlar.
m. 1913
[=1]
merdümlük: İnsanlık.
m. 2319, 2584
[=2]
merfû: Yükseltilmiş. Yüksekte. Terfi
ettirilmiş.
m. 339
[=1]
merg: (f.i.) Çayır, çimen.
m. 409
cevâb-ı m. 695
sadâ-yi m. 1909
[=3]
mergûb: (a.s.) Rağbet edilmiş,
beğenilmiş, herkesçe sevilip
aranılmış.
m.+dur 1583
[=1]
merg-zâr: (f.b.s.) Çayırılık,
çimenlik, sulak (yer).
m.-ı âdem 2346
[=1]
merhabâ: (a.n.) 'Genişlenin, rahat
oturun!' anlamına bir selamlaşma
sözü.
m. 111, 207, 209, 253, 292,
292, 293, 293, 294, 294, 295, 296,
723, 728, 2278
m.+dan 505
m.+suz 9
m.+suzlarda 113
m.+ya 510
[=19]
merhabâsuz: Selamsız.
m. 2473
[=1]
merhamet: (a.i.c.) Şefkat gösterme,
acıma; birini esirgeme.
m. 347, 690, 752, 1180, 1639,
2099
şehr-i m. 352
[=7]
merhem: (a.i.c.) Melhem, deriye
içirilerek veya sürülerek kullanılan
tereyağı

kıvamında yağlı ilaç.
m. 134, 986, 1481
m.+dür 16
ümîd-i m.-i vasl 2556
[=5]
merkez: (a.i.) Yuvarlak bir çizginin
her noktasından aynı uzaklıkta
bulunan nokta.
m.-i hâk 770
[=1]
merkûm: Cem' olmuş, toplanmış,
birikmiş.
m.+dur 814
[=1]
Merve: Mekke-i Mükerreme'de bir
tepenin adı olup hacılar, Merve ile
Safâ arasında yedi def'a gidip
gelirler. Bu, haccın
rükûnlerindedir. Bu gidip gelmeye
"sa'y" denir.
M. 244, 670, 1002, 2558, 2580
[=5]
Meryem: (a.h.i.) Hz. İshâ'nın annesi.
M. 17, 1036, 1527
[=3]
mesafe: Uzaklık. Uzunluk.
m. 1879
[=1]
mescid: (a.i.c.) Secde edilecek,
namaz kılınacak yer, küçük câmi.
m. 369
m.+de 366
m.+den 256
m.+dür 1331
[=4]
mesel: (a.i.c.) Örnek, benzer;
dokunaklı ve anlamlı söz.
m. 54
m.+dür 54, 321, 540, 1133
m.+dürür 943, 1157
[=7]
Mesîh: (a.h.i.) Hz. İsa. (Elini
sürdüğü hastaların derhal
iyileşmesinden kinaye olarak.)
M. 1946
M.+ün 2032
M.-i bâd 2761
[=3]
Mesîhâ-dem: (a.b.i.) Hz. İsa gibi
nefesinde hayat bulunan, nefesi şifâ
veren.
M. 1771, 2516
[=2]
Mesîh-âsâ: Hz.İsa gibi.
M. 2783
[=1]
Mesîh-vâr: Hz.İsa gibi.
M. 2557
nutk-ı M. 1953
[=2]
mesîr: (a.i.) Seyir edilecek,
gezilecek yer, gezinti yeri.
m. 769, 2790
m.+i 1148
[=3]

- mesken:** (a.i.c.) Sakin olacak, oturulacak yer, oturulan ev.
 m. 1680, 2706, 2798
 m.+i 780, 2606
 m.+üm 234, 2477
 [=7]
- meskenet:** Miskinlik. Tembellik. Uyuşukluk. Bitkinlik.
 m. 800
 [=1]
- meskûn:** İçinde oturanları olan yer.
 rub'-ı m. 2784
 [=1]
- mest:** (f.s.c.) Sarhoş.
 m. 82, 422, 423, 438, 652, 1273, 2458
 m.+e 1349
 m.-i bed-hû 200
 m.-i bî-hûş 1979
 m.-i bî-şarâb 395
 m.-i mey-i ışk 470
 m.-i mey-i meclis-i elest 442
 m.-i mey-i melâhat 1655
 m.-i şarâb-ı nâz 2093
 çeşm-i m. 372, 2331
 gamze-i m. 423
 nergis-i m. 355, 385
 [=20]
- mestân:** (f.s.c.) Sarhoşlar.
 m. 510
 m.+um 2093
 [=2]
- mestâne:** (f.zf.s.) Sarhoşa yakışacak şekilde, sarhoşça.
 m. 1936
 m.+ye 430
 m.+yin 2179
 nâle-i m. 2552
 [=4]
- mesûd:** Saadetli, bahtiyar, mutlu.
 m. 640, 2451
 [=2]
- mesvâ:** 1. Mesken, hane, ev, me'va. 2. Yurt.
 m. 118
 [=1]
- meş'ale:** Aydınlatıcı âlet. Lâmba, kandil.
 m.-i âh 2251
 [=1]
- Meşârik:** Güneşin doğduğu taraflar. Şark tarafları.
 ahâdis-i M. 2624
 [=1]
- meşreb:** (a.i.c.) Yaradılış, tabîat, mizâç; huy, ahlâk.
 m. 328
 m.+e 2448
 [=2]
- meşşâta:** (a.i.) Gelini süsleyen, gelin tuvaleti, kadın tuvaleti yapan kadın.
 m.+sına 1931, 2174
 [=2]
- metâ':** (a.i.c.) Satılacak mal, eşya, elde edilen varlık.
 m. 2143
 m.+i 1440, 1952
 m.+in 1670
 m.-i mihr 182, 1148, 1882
 m.-i ömr 831
 m.-i sabr 968
 m.-i vasl 1215, 1706, 1883
 m.-i vuslat 340, 2552
 hicrân-ı m.-i vuslat 44
 [=15]
- me'vâ:** (a.i.) Yurt, mesken, yer, makam, sığınacak yer.
 m. 143, 1995
 cennet-i m. 118
 cennet-ül m. 1995
 [=4]
- mevc:** (a.i.c.) Dalga.
 m.+i 1371, 1374
 m.+idür 1637
 m.+ler 2376
 m.-i bahr-i ışk 49
 m.-i belâ 1833
 [=6]
- mevcûd:** (a.s.c.) Var olan, bulunan.
 m. 638
 [=1]
- mevhûm:** Aslı olmayıp evham mahsulü olan.
 nokta-i m. 811, 2043
 [=2]
- mevlâ:** (a.s.c.) Efendi, sahip, mâlik; Allah.
 m. 850
 dîdâr-ı m. 894
 hubb-ı m. 1759
 [=3]
- Mevlânâ:** (a.b.h.i.) Mutasavvıf bir Türk şairi ve Mevlevî tarikatının kurucusudur.
 M. 2028
 [=1]
- mevlevî:** Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretlerinin tarikatından olan.
 m. 2241
 [=1]
- mevt:** (a.i.) Ölüm.
 ufuk-ı m. 322
 [=1]
- mevzûn:** (a.s.) Vezinli, tartılı, tartılmış; biçimli yakışıklı, güzel.
 m. 285, 1155
 eş'âr-ı m. 285
 serv-i m. 2688
 [=4]
- mey:** (f.i.) Şarap.
 m. 341, 554, 1364, 1400, 1776, 1793, 2160, 2331, 2716
 m.+den 521, 1271
 m.+e 99, 1262, 1475, 2754
 m.+i 1299, 1484, 2352
 m.+in 23
 m.+ler 1863, 2237
 m.-i ahmer 1060

- m.-i ışk 574
m.-i ışk-i hakiki 1765
m.-i le'âl 2106
m.-i mür 2732
m.-i nâb 371, 2735
m.-i sâfî 869
m.-i yâkût 1190
âfitâb-ı m. 1619
bezm-i m. 2724
câm-ı m. 555, 1345, 2301
câm-ı m.-i bezm-i elest 425
câm-ı m.-i mahabbet 398
habâb-ı m. 2301, 2490
mest-i m.-i ışk 470
mest-i m.-i meclis-i elest
- 442
mest-i m.-i melâhat 1655
tâb-ı m. 2681
[=43]
- meydân:** (a.i.c.) Geniş, açık, düz yer, alan.
m. 1701
m.+da 1847
m.+umdadur 2683
m.-ı ârız 1768
m.-ı hüsn 1864
[=5]
- mey-gûn:** (f.b.s.) Şarap renginde olan, kırmızıya çalan.
m. 963, 1718
[=2]
- meyhâne:** (f.b.i.) Şarap, içki içilen ve satılan yer.
m.+de 1863, 2486
m.+ye 2275
m.-i gam 358
der-i m. 1936, 2179
gûşe-i m. 222, 676, 1020
[=9]
- mey-kede:** İçki müptelası.
m.+ye 675, 1687
bâb-ı m. 370
[=3]
- meyl:** (a.i.c.) Eğilme, eğiklik, akıntı; sevme, tutulma.
m. 6, 166, 197, 259, 334, 497, 503, 543, 571, 683, 763, 781, 812, 1262, 1472, 1475, 1624, 1718, 1745, 1750, 1989, 2027, 2228, 2332, 2342, 2754, 2795
m.+i 265, 371, 1152, 1825, 2028, 2702, 2773
m.+üm 1482
m.+ün 739
m.-i dil 1155
m.-i kemân-ü tîr 1811
m.-i nüh 7
[=39]
- mey-perest:** İçki müptelası.
rind-i m. 438
[=1]
- meyyâl:** (a.s.) Çok meyleden, eğilen; çok istekli, düşkün.
m. 1961
m.-i Muhammed 613
- dil-i m. 1281
[=3]
- meyyit:** Ölü. Cansız. Ölmüş.
m.+üm 1827
m.+ümi 2036
[=2]
- mezellet:** (a.i.) Alçaklık, zelillik.
humâr-ı câm-ı m. 1466, 2805
[=2]
- mezîd:** (a.i.) Artma, artırma, çoğalma.
m. 5, 211, 719, 719, 2348, 2456
[=6]
- mezrâ:** Tarla. Ekilip mahsul alınan mülk, yer.
m.-i kalb 524
m.-i dil 611
[=2]
- mı:** Mi soru sözcüğü.
m. 38, 67, 175, 252, 388, 471, 490, 519, 582, 606, 624, 716, 749, 777, 818, 985, 996, 1027, 1124, 1274, 1293, 1295, 1401, 1456, 1513, 1617, 1748, 1910, 1943, 2006, 2098, 2161, 2306, 2306, 2307, 2307, 2308, 2309, 2310, 2333, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2420, 2446, 2578
m.+dur 843, 974, 975, 1060, 1069, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1093, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1325, 2712
[=72]
- mısbâh:** Kandil. Çıra. Meş'ale. Lâmba.
m. 557
dav'-ı m.-ı cemâl 637
[=2]
- mısr:** (a.i.c.) 1.Şehir, ülke. 2. Mısır.
m.+ına 1456
m.+ınun 2775
m.-i hüsn 1045, 1095, 1530
m.-i izz-ü devlet 874
m.-i mahabbet+de 162
m.-i medh 2767
m.-i melâhat 858
pâdişâh-ı m.-ı hüsn 2132
sultân-ı m. 1632
şâh-ı m.-ı hüsn 650
[=12]
- mısrâ':** (a.i.c.) Kapı kanadı.
m. 1312
m.+dur 1382
m.+ı 1406, 2688
[=4]
- mi:** mi soru sözcüğü.
m. 12, 22, 62, 106, 129, 132, 257, 306, 387, 473, 570, 571, 701, 763, 775, 885, 936, 956, 969, 1104, 1194, 1202, 1208, 1313, 1395, 1414, 1417, 1432, 1460, 1533, 1542, 1636, 1812, 1825, 2359, 2361, 2380, 2462,

- 2497, 2547, 2604, 2642, 2695, 2708, 2722, 2762
m.+dür 263, 862, 973, 973, 976, 977, 1710
m.+sin 1166
 [=54]
- micmer:** (a.i.c.) Buhurdan, içinde tütsü yakılan kap.
m. 1970
m.-i bezm-i belâ 936
 [=2]
- miftâh:** Anahtar.
m. 558
 [=1]
- mihek:** (a.i.) Mehenk, altın veya gümüşün ayarını anlamaya yarayan taş; birinin değerini anlamaya yarayan araç.
m.+e 1673
 [=1]
- mihmân:** (f.i.) Misafir, konuk.
m. 1898
m.+dur 1978
m.+ıdur 1492, 1499
m.+um 568
 [=5]
- mihnet:** (a.i.c.) Zahmet, eziyet, gam, keder, sıkıntı.
m. 1070, 1368, 1612, 2406
bâr-ı m. 1907
külhan-ı m. 2697
menâr-ı câmi'-i m. 1376
tabl-ı gam-u m. 468
tâs-ı m. 939
 [=9]
- mihr:** (f.i.) Güneş.
m. 179, 360, 597, 604, 1082, 1622, 1633, 1819, 1821, 1843, 1867, 1931, 2019, 2105, 2174, 2401, 2614
m.+de 2080
m.+den 2262
m.+e 31, 376
m.+i 156, 924, 1035, 1239, 1354, 1653, 1717, 1799, 1946, 2015, 2337, 2666, 2789
m.+in 127
m.+ini 2689
m.+üm 1601, 2348
m.+ümi 1555
m.+ümün 789
m.+ün 348, 548, 760, 1017, 1089, 1340, 2008, 2495, 2620, 2665
m.+üni 2193, 2200
m.+ünle 408, 884, 1296, 1648, 2012, 2657
m.-i âlem-tâb 363
m.-i cemâl 2267
m.-i cihân-ârâ 813, 2705
m.-i cihân-tâb 1307, 1558, 1652, 2661
m.-i hüsn 924, 981, 1354, 2694
m.-i hüsn-i dil-ber 278
m.-i melâhat 1256
m.-i müjen 2346
- m.-i rahşân** 450, 1170, 1268
m.-i ruh-i dil-ber 64
m.-i salâh 813
m.-i yâr 143, 774
âfitâb-ı m. 2196, 2513
arz-ı m. 2472
bezm-i m. 562
ehl-i m. 78, 1067, 1098, 2692
erbâb-ı m. 2757
kitâb-ı m. 523
metâ'-ı m. 182, 1148, 1882
minhâc-ı m. 1823
müjde-i m.-ü vefâ 1341
nâr-ı m. 597, 1881
pertev-i m.-i cihân-ârâ 69
pertev-i m.-i ruh-i yâr 768
sahrâ-yi m. 2368
sâz-ı m. 2054
şarâb-ı m. 82
şem'-i m. 2052
şevk-i m. 69
 [=102]
- mihrâb:** (a.i.) Camilerde, mescidlerde yönelinen taraftaki duvarda bulunan ve imamlık edene ayrılmış olan oyuk, girintili yer.
m. 366, 369, 1118, 1389
 [=4]
- mihr-veş:** Güneş gibi.
m. 508
 [=1]
- mikdâr:** Miktar, azlık-çokluk.
m.+ı 1881
 [=1]
- milk:** (a.i.) birinin tasarrufu altında bulunan şey.
m.-i ışk 2156
 [=1]
- milket:** (a.i.) Ülke.
m.-i derd-ü belâ 2147
 [=1]
- mîm:** (a.f.ha.) Belli anlamında 'ma'lûm'.
m.+e 899
 [=1]
- mi'mâr:** (a.i.c.) İnşaat planlarını yapan ve bunların kurulmasına bakan sanatkar.
m.-ı id 727
m.-ı cefâ 2751
 [=1]
- mi'mâr-zâde:** Mimar oğlu.
m. 2587
 [=1]
- minber:** (a.i.c.) Camilerde hatîbin çıkıp hutbe okuduğu merdivenli kürsü.
m.+de 382
m.+dür 1389
evrâk-ı m. 450
 [=3]
- minhâc:** Meslek. Yol. Açık ve belli yol.
m.-ı mihr 1823
 [=1]

- mir:** (f.i.c.) Âmir, baş; kumandan, bey.
m.+e 39
 [=1]
- mîrâc:** 1. Merdiven, süllem. 2. Hz. Muhammed (A.S.M.) Efendimizin, Receb ayının 27. gecesinde Cenab-ı Hakk'ın huzuruna ruhen, cismen, hâlen çıkması mu'cizesi ki; en büyük mu'cizelerinden birisidir.
m.+ına 2646
 [=1]
- mir'ât:** (a.i.c.) Ayna.
m. 944, 2649
m.+a 794, 2019
m.+ına 181, 2405, 2662
m.-i devrân 1081
m.-i hüsn 2504
m.-i kalb 1535
m.-i çarh 2399
m.-i hâl-i âşık 288
m.-i hâl-ı âşık 2207
m.-i hüsn-i yâr 1168
m.-i kalb 826
m.-i sipihr+e 362
m.-i vücûd 1
bedr-i m.-i cemâl 2710
sûret-i m.-i ışk 1080
 [=19]
- mirkât:** Merdiven. Basamak. Derece.
m. 2646
 [=1]
- mirrih:** (a.h.i.) Dünya'dan sonra Güneş'e en yakın olan seyyâre, gezegen.
m.-i çeşm 182, 1266
 [=2]
- mirrih-çeşm:** Gözü Merih gibi olan.
meh-i m. 1144
 [=1]
- mirrih-sıfat:** Merih gibi olan.
m. 322, 2442
 [=2]
- mirvâha:** Yelpaze.
m. 2468
 [=1]
- misâl:** (a.i.c.) Örnek, benzer.
m. 2403
m.+in 2403
m.-i dehr 2191
 [=3]
- misk:** (a.i.) Asya'nın yüksek dağlarında yaşayan bir cins ceylanın erkeğinin karın derisi altındaki bir bezden çıkarılan güzel bir kokulu madde.
m. 2424
m.+dür 2512
m.-i hitâ 1100
nâfe-i m.-i hitâ 1840
 [=4]
- misket:** Alaybozan tüfeği. Patlayan bombadan etrafa sıçrayarak tahribe, yaralanmaya ve ölüme vesile olan sert parça. Eskiden kullanılmış geniş çaplı bir silâh.
hûşe-i engûr-i m. 1378
 [=1]
- miskî:** Misk gibi güzel kokan.
m. 1317
 [=1]
- miskîn:** (a.s.c.) Âciz, zavallı, beceriksiz, hareketsiz (adam).
m. 10, 43, 291, 622, 805, 2204, 2204, 2572, 2769
m.+idür 1998
m.+ün 1320, 1934, 2177, 2296
sünbül-i m. 1510
turre-i m. 2607
zûlf-i m. 2007, 2420
 [=18]
- misl:** Benzer. Eş. Nâzır. Tıpkısı.
m.+i 1226, 1973
m.+ini 638
m.-i siper 889
 [=4]
- mislî:** (a.s.) Misil ile ilgili, fiyatta büyük bir fark olmadan benzeri bulunabilen.
m.-i lâ'lîn-kabâ 2086
 [=1]
- mîve:** (f.i.) Meyve.
m.+dür 2171
m.+ler 760
m.+leri 384
m.+nün 2211
m.-i bag-ı visâl 311
m.-i lûtf-u vefâ 1329
m.-i ter 758, 764
 [=8]
- miyân:** (f.i.) 1. Orta, ara, aralık. 2. Bel.
m.+ın 2544
m.+un 2448
m.+una 1626, 2445
m.+unda 2778
m.+unı 2447
m.+unla 2050
m.-i bahr-ı hayret 2238
m.-i yâr 518, 2405
derd-i m. 2449
 [=11]
- miyân-beste:** Bel bağlamış.
m. 2454
 [=1]
- miyâne:** Ara. Orta, vasat.
m.+dür 1626
 [=1]
- mizâc:** (a.i.c.) Huy, tabîat.
m. 541, 546
m.+ın 2638
m.+ına 483
 [=4]
- mîzân:** (a.i.c.) Terazi, ölçü aleti, tartı; ölçek.
m. 1095
keffe-i m. 273
 [=2]
- mor:** Bir renk ismi.

- m.** 1828
[=1]
- möhr:** Mühür.
m.+i 1836
m.-i Süleymân 1288, 1839,
2118
[=4]
- möhre:**
m.-i billür-i çeşm 100
[=1]
- mû:** (f.i.) Kıl.
m. 1285, 1626, 2117, 2747
[=4]
- mu'akkad:** 1. İnce ve müşkil olan. 2.
Zor anlaşılan söz.
m. 706
[=1]
- muallâ:** (a.s.) Yüce, yüksek.
m. 2782
arş-ı m. 2005
kasr-ı m. 1396, 1575
kıbâb-ı m. 398
[=5]
- mu'allak:** (a.s.) Asılmış, asılı;
havada, boşta duran.
m. 2396
[=1]
- mu'allak-zen:** Askıda olan.
m. 584, 1278
[=2]
- muallim:** (a.i.) Öğretmen.
m. 2504
[=1]
- muallim-hâne:** (a.f.b.i.) Öğretmen
yetiştiren okul.
m. 1638
m.+de 393
[=2]
- muammâ:** Anlaşılmaz iş. Karışık şey.
m.+dur 1432
[=1]
- mu'attar:** (a.s.) Itırlı, güzel
kokulu.
m. 254, 680, 720, 751
[=4]
- muayyen:** (a.s.) Tayin edilmiş,
belli, belirli; kararlaştırılan.
m.+dür 1543
cây-i m. 1685
[=2]
- mu'azam:** (a.s.) Kocaman, koca, ulu.
eflâk-ı m. 1037
şehir-i m. 1530
[=2]
- mûcib:** (a.s.) İcâb eden, lazım
gelen, gereken, gerektiren.
m. 324
m.-i cennet 887
[=1]
- mu'ciz:** (a.s.) İcâz eden, acze
düşüren, kimsenin yapamadığı yolda
olan.
m.-i İsâ-yi Nebî 2761
[=1]
- mu'cize:** (a.i.c.) Dîni teyit
maksadıyla ve Allah'ın emriyle
peygamberler tarafından yapılan ve
halkı hayrette bırakan hârikulade
işler, hareketler, haller.
m. 2763
[=1]
- mugân:** (f.i.c.) Ateşe tapanlar.
himmet-i pîr-i m. 424
pîr-i m. 1776
[=2]
- mug-beçe:** 1. Meyhaneci çırağı. 2.
Mecusi çocuğu.
m.+nün 574
[=1]
- muhakkak:** (a.s.) Hakikati,
gerçekliği, doğruluğu belli olmuş,
doğru.
m. 2375, 2560
[=2]
- muhâl:** (a.s.) Mümkün olmayan, olamaz.
m. 2100
[=1]
- muhalled:** Ebedî. Dâimî. Bâki.
Sürekli olarak kalan.
m. 705
[=1]
- Muhammed:** (a.h.i.) Birçok defalar
hamd ü sena olunmuş, tekrar tekrar
övlümüş
anlamına gelen bu kelime,
Peygamberimizin adıdır.
M. 612, 612, 616, 666, 666,
667, 668, 669, 670, 671, 672, 937
ahvâl-i M. 615
âl-i M. 703
meyyâl-i M. 613
pâmâl-i M. 614
[=16]
- Muharrem:** (a.s.i.c.) Haram kılınmış,
tahrim olunmuş (ay).
M.+dür 1034
şâh-ı M. 1938
[=2]
- muhâsib:** (a.i.c.) Hesap işi yapan.
m. 2022
[=1]
- muhibb:** (a.s.) Seven, sevgi
besleyen, dost.
m.-i bî-riyâ 2753
[=1]
- muhît:** (a.s.i.c.) Etrafını çeviren,
kuşatan; çevre.
m. 2, 398
çarh-ı m. 2
[=3]
- muhkem:** (a.s.) Sağlam kılınmış,
sağlam, berk, kuvvetli.
m. 1490, 1735, 1945, 1970,
2814
[=5]
- muhlis:** (a.s.) Hâlis, katkısız.
bende-i m. 2753
[=1]

- muhtâc:** (a.s.c.) İhtiyâcı olan, kendisine bir şey lazım olan.
m.+ıdır 1558
 [=1]
- muhtasar:** (a.s.) Kısaltılmış, kısaltma, kısa.
m. 495, 2675
 [=2]
- muhtesib:** Belediye işlerine bakan memur. Kanundan ziyâde idâri ve örfi işler için karar veren. İhtisâb aşası.
m. 336
 [=1]
- Muhyî:** Maddî mânevî hayat veren, dirilten, canlandıran, can ve ruh veren mânalarında olup, Cenab-ı Hakk'ın bir ismidir.
M. 478
 [=1]
- mukabele:** (a.i.) Karşılık.
m. 156
 [=1]
- mukâbil:** (a.s.) Karşı karşıya gelen, bir şeyin karşısında bulunan.
m. 43, 1168
 [=2]
- mukallid:** Taklit eden.
m.-i uşşâk-ı zâr 2349
 [=1]
- mukannen:** Tertipli.
m.+dür 1544
 [=1]
- mukayyed:** (a.s.) Kayıtlı, bağlı, bağlanmış; bir işe önem veren.
m. 631, 698, 702
 [=3]
- muktezâ:** (a.s.) Lazım gelmiş, icab etmiş.
m.+sıdır 1358, 1426
m.+sınca 2639
 [=3]
- mûm:** (f.i.) Mum.
m. 1715, 2312
m.+dür 812
m.+sın 1932, 2175
 [=5]
- mû-miyân:** Belleri ince olan güzeller.
m. 2014, 2449
 [=2]
- muntazır:** (a.s.c.) İntizar eden, gözleyen, bekleyen.
m.+lar 351, 2022
 [=2]
- mûr:** (f.i.c.) Karınca.
m. 1631
m.+um 2313
m.-i hat 1828
m.-i zaîf 965
zâtî-i m. 1593
 [=5]
- murabba':** Dört köşeli şekil. Dörde çıkarılmış.
m.+dür 1384
- [=1]
- murâd:** (a.i.) Aruz, istek, dilek.
m. 153, 1811
m.+i 1155
m.+ın 1343
m.+um 2256
m.+un 1171
kutb-ı m. 576, 1190, 1483
 [=9]
- murassa':** (a.s.) Kıymetli taşlarla bezenmiş.
m. 1949, 2439
inşâ-yı m. 1383
 [=3]
- murg:** (f.i.) Kuş.
m.+i 2107
m.+ın 1392, 2014
m.+ını 167
m.-i dil 2770
m.-i zerrîn-per: Altın kanatlı kuş. 8
m.-i akl: Akıl kuşu. 2346
m.-i bâl 2538
m.-i belâ 881
m.-i cân: Can kuşu. 913
m.-i dil: Gönül kuşu. 1591, 2371
m.-i hayâl 916
m.-i hoş-elhân 569
m.-i kalb: Gönül kuşu. 172
m.-i se-per 2590
m.-i se-per 1019
m.-i zebûn 1722
âşiyân-ı m.: Kuş yuvası. 283, 547
sayd-ı m.-i cân 2690
 [=21]
- murg-veş:** Kuş gibi.
m. 1592
 [=1]
- Mûsâ:** Beni İsrâil peygamberlerinden Hz. Musa'nın (A.S.) ismi. Dört büyük kitaptan birisi olan Tevrat, vahiy yoluyla kendisine gelmiştir.
M. 2747
 [=1]
- Mûsâ-kelâm:** Hz. Musa'nın sözü.
M. 2612
 [=1]
- musaffâ:** (a.s.) Tasfiye edilmiş, süzölmüş, yabancı maddelerden ayrılmış.
m. 1178
nâr-ı m. 1878
top-ı billûr-ı m. 2262
 [=3]
- musâhib:** (a.s.c.) Biriyle musahabe eden, sohbetta bulunan, konuşan, arkadaş.
m.+dür 970
 [=1]
- musanna':** (a.s.) Sanat eseri olarak meydana getirilmiş, usta elinden çıkmış.
m. 1048

- şî'r-i m.** 1386
[=2]
- musavver:** (a.s.) Tasvirli, resimli.
m. 1016
[=1]
- mushaf:** (a.s.c.) Sahife haline getirilmiş şey, kitap.
m. 393, 1903, 2272, 2737, 2776
m.+ı 2232, 2394
m.+ında 464
m.+ını 679
m.-i hüsn 450
m.-i rûy-i dil-ârâ 2007
m.-ı hüsn 704
m.-ı ruhsâr-ı cânân 443
[=13]
- mûsikâr:** (f.i.) Mizmar çeşidinden sıra, kalem, düdük, dervişlere mahsus bir saz.
m. 1324, 1792
m.+ıdır 1406, 2655
[=4]
- Mûsî-keîâm:** Hz. Musa'nın sözü.
M. 977
[=1]
- Mûsî-vâr:** Hz. Musa gibi.
M. 2763
[=1]
- Mûsî-veş:** Hz. Musa gibi.
tur-ı M. 725, 827
[=2]
- Mustafâ:** (a.s.) Seçilmiş, Hz. Muhammed'in adlarından.
M. 379
[=1]
- mûş:** (f.i.) Fare.
m. 1982
[=1]
- mutavvel:**
m. 2675, 2687
[=2]
- mu'teber:** (a.s.c.) İtibarlı, hatırı sayılır, saygın.
m. 516, 683
[=2]
- m'utekif:** (a.s.) İtikâfa çekilmiş olan. İtikâf için bir camiye veya bir odaya kapanıp ibâdetle çalışan. 2. Devamlı olan.
m.+dur 2553
[=1]
- mutlak:** (a.s.) İtlak olunmuş, salıverilmiş, başıboş bırakılmış.
m. 1714
[=1]
- mutrib:** (a.s.) İtrâb eden, çalgı çalan, çalgıcı; şarkıcı.
m. 1189
[=1]
- mutribâ:** Ey çalgıcılar.
m. 426, 1009
[=2]
- muttasıl:** (a.s.) İttisâl eden, ulaşan, kavuşan, bitişen.
m. 1031, 2491
[=2]
- mûy:** (f.i.) Kıl.
m.+e 2078
m.-i hâl-i ruh 2517
m.-i jülîde 1802
[=3]
- mûye:** Hıçkırarak ağlama.
m. 2078
[=1]
- mûze:** Çizme.
m.+sinün 2260
kebkeb-i m. 107
[=2]
- muztarib:**
m. 333, 1636
[=2]
- mübârek:** (a.s.) Bereketli, feyizli.
m. 719, 1193, 1391, 2247
m.+dür 730
rûz-ı m. 838
[=6]
- mübeşşir:** Müjdeci.
m. 1169
[=1]
- mübrim:** Zorlayan.
m. 2641
[=1]
- mübtelâ:** (a.s.) Düşkün, tutkun, tutulmuş.
m. 1104, 1120
m.+lar 1991
m.+sıdur 1357
m.+sın 2752
[=5]
- müce''ad:**
zülfi m. 702, 2370
[=2]
- mücellâ:** (a.s.) Cilalı, parlatılmış, parlak.
m. 1
[=1]
- mücelled:** (a.s.) Ciltlenmiş, ciltli kitab.
m. 704
[=1]
- mücerreb:** Tecrübe olunmuş, sınanmış, denemesi yapılmış.
m. 327, 2304
[=2]
- mücerred:** (a.s.c.) Tecrîd edilmiş, soyulmuş, çıplak.
m. 2557
îsî-i m. 7
[=2]
- mücevher:** (a.s.) Cevher ile süslenmiş, elmaslı.
tîg-i m. 2442
[=1]
- mücrim:** (a.s.) Cürüm ve kabahat işlemiş olan, suçlu.
m.+ı 1713
[=1]

- müctenib:** (a.s.) İctinâb eden, uzak duran, çekinen, bir şeye karışmayan, sakınan.
m. 335
 [=1]
- müdâm:** (a.s.) Devam eden, süren, sürekli.
m. 94, 155, 212, 213, 358, 427, 531, 531, 963, 1163, 1321, 1734, 1919, 2065, 2073, 2290, 2352, 2360, 2643
 [=19]
- müddeî:** (a.s.) İddiâ eden, davacı, bir hükümde ayak direyen.
m. 944
m.+ler 1585
 [=2]
- müdrîk:** Anlayan.
m. 2226
m.+dür 2806
 [=2]
- müebbed:** Sonsuz.
m. 707
 [=1]
- müeyyed:** Sağlam.
m. 708
 [=1]
- müferrih:** (a.s.) Ferahlık veren, iç açan, iç açıcı.
m.+ler 2237
 [=1]
- müfettiş:** (a.s.) Açan.
m.-al ebvâb: Ey kapıları açan 370
 [=1]
- müfettiş:** (a.s.) Teftiş eden, denetleyen.
m.+dür 1541
 [=1]
- müfti:** (a.s.) Fetvâ veren, vilâyet ve kazâlarda din işlerine bakan kimse.
m.-i hat 476
 [=1]
- mühlik:** Helak eden, öldüren.
m.+dür 2808
 [=1]
- müjde:** (f.i.) Muştı, sevinç haberi.
m.-i mihr-ü vefâ 1341
 [=1]
- müje:** (f.i.c.) Kirpik.
m.+n 861
tîr-i m. 1845, 1847
 [=3]
- müjen:**
m. 502, 889, 1815, 2041, 2102, 2430, 2458
cellâd-ı m. 890
heybet-i tîg-i m. 1649, 2658
mihr-i m. 2346
 [=11]
- müjgân:** (f.i.c.) Kirpikler, kirpik.
m. 271, 2540
m.+ı 1853, 2395
m.+un 856, 1829
- m.+una** 1570
tîg-i m. 2060
 [=8]
- mükerrem:** (a.s.) Muhterem, aziz, sayın, saygıdeğer, sayılan.
m.+dür 1035
 [=1]
- mükerrer:** (a.s.c.) Tekrarlı, tekrarlanmış, tekrar olunmuş.
m. 178, 446, 757, 994, 2441, 2571
kand-i m. 756
 [=7]
- mül:** (f.i.) Şarap.
m. 2126
tâb-ı m. 2126
 [=2]
- mülayim:** (a.s.) Uygun, yumuşak huylu, yavaş (kimse).
m. 1271, 2402
 [=2]
- mülemmâ:**
m. 1363, 1595
 [=2]
- mülk:** (a.i.c.) 1. Ev, dükkan, arazi gibi taşınmaz ve gelir getiren mal. 2. Bir devletin ülkesi.
m.+inde 1966
m.+ine 122, 2009, 2229
m.+ini 668, 1951, 2102
m.+inün 2017
m.-i âdem 149
m.-i âlem 1193
m.-i cemâl-ü hüsn 1656
m.-i cihân 633, 1924
m.-i çîn-ü Mâçin 2326
m.-i derd-i ışk 644
m.-i dünyâ 2764
m.-i gam 1221
m.-i gussa 480
m.-i hüsn 646
m.-i ışk 62
m.-i maksûd 349
m.-i melâhat 1042, 1389
m.-i melâmet 1962
m.-i zulmet 1777
husrev-i m.-i nezâket 467
pâdişâh-ı m.-i devlet 974
pâdişâh-ı m.-i gam 1336
pâdişâh-ı m.-i ışk 1697,
 2790
sultân-ı m.-i saltanat 644
şâh-ı m.-i hayret 547
şâh-ı m.-i hüsn 2018
şâh-ı m.-i nazm 570
şeh-i m.-i melâhat 203,
 2127, 2715
 [=37]
- mü'min:** (a.s.c.) İman eden.
m. 502
m.+ler 705
m.+lere 2213
m.+lerün 2648
m.+ün 1576

- mecmû-i m.** 1824
[=6]
- münâfık:** (a.s.c.) Nifâk sokan, ikiyüzlülük eden.
m.+dur 2628
berf-i m. 1927
[=2]
- mün'akis:** (a.s.) Akseden, geri dönmüş, bir yere çarpıp geri gelen.
m. 2649
[=1]
- münakkas:**
m.+dur 1802
[=1]
- münakkaş:** (a.s.) Nakşedilmiş, nakışlı, resimli, işlemeli.
m. 1537, 1846
[=2]
- münâsib:** (a.s.) Uygun, yerinde; yakışık, yaraşık.
m. 1884
[=1]
- müncemid:**
penbe-i menfûş-i m. 2072
[=1]
- müneccim:**
m. 258, 1144, 2562
[=3]
- münevver:** (a.s.) Tenvîr edilmiş, nurlandırılmış, parlatılmış, aydınlatılmış, ışıklı.
m. 2760
m.+dür 2785
mâh-ı m. 1941, 2440
[=4]
- münhasif:** (a.s.) İnhisaf eden, sönükleşen, sönük, ışiksiz kalan.
mâh-ı bedr-i m. 2368
[=1]
- münîr:** (a.s.) Nurlandıran, ışık veren, parlak.
meh-i bedr-i m. 2785
[=1]
- müncemid:**
m. 332, 1501
[=2]
- müntakim:**
rûzigâr-ı m. 2397
[=1]
- müntehâ:** (a.s.) Nihayet bulmuş, bir şeyin varabildiği en uzak yer, son derece.
m. 621
[=1]
- mür:** Acı.
mey-i m. 2732
râh-ı m. 1585
[=2]
- mürd:** Ölmüş.
m. 673
[=1]
- mürde:** (f.s.i.c.) Ölü, ölmüş.
m. 1169, 2122
m.+dür 1616
- m.+ler** 1036, 1953, 1996, 2119, 2121, 2470
m.+ye 478, 2761
şarâb-ı m. 1616
[=12]
- mürde-dil:** Gönlü ölmüş.
m. 2516
[=1]
- mürde-veş:** Ölü gibi.
m. 2519
[=1]
- mürebbâ:** Terbiye görmüş.
m. 2040
m.+dur 2130
[=2]
- mürekkeb:** (a.s.c.) İki veya daha çok şeylerin karışmasından meydana gelen; yazı mürekkebi.
m. 1429, 2598
[=2]
- mürtekib:** Kötü, yakışsız.
m. 1100
[=1]
- mürûr:** (a.i.) Geçme, bir yandan girip öte yandan çıkma.
m.+ı 1400, 2160
[=2]
- müsâbih:**
m.+dür 907
[=1]
- müsâhib:** Sohbetinde bulunan.
m. 1667
[=1]
- müsellem:** (a.s.c.) Teslim edilmiş, verilmiş.
m. 480
[=1]
- müselles:** (a.s.) İçleştirilen, üçlü, üç.
m. 522
[=1]
- müselmân:** (a.s.i.c.) İslâm dîninde olan.
m. 613, 1094
m.+a 1216
m.+lar 811, 1100, 1101, 1357, 1562, 1664
[=9]
- müstacil:** (a.s.) Acele, tez, hemen yapılması gereken (şey).
m. 2479
[=1]
- müstagrak:** (a.s.) Gark olmuş, dalmış, daldırılmış, batmış.
m. 1130, 1349, 1707, 2029, 2290, 2573
[=6]
- müstakim:** (a.s.) Doğru, düz, dik.
m. 335
[=1]
- müstecâb:** (a.s.) İsticabe edilmiş, kabul olunmuş (dileği).
m. 59, 2293, 2567
[=3]

müstesnâ: (a.s.) İstisna edilen, kural dışı bırakılan, bırakılmış.
mahbûb-ı m. 729
 [=1]
müşabebet: Benzeme.
m.+i 1810
 [=1]
müşâbih: Benzeyen.
m. 589, 2249
m.+dür 937
 [=3]
müşebbek: Ağ gibi örülmüş.
m. 1942
sadr-ı m. 2013
 [=2]
müşerref: (a.s.) Şereflendirilmiş, kendisine şeref verilmiş, şerefli.
m. 91, 1685, 2225
 [=3]
müşevveş: (a.s.) Teşvir edilmiş, belirsiz, karışık, düzensiz, karmakarışık.
m. 2619
m.+dür 1802
 [=2]
müşg: (f.i.) Misk.
m. 720, 1385, 2391
m.+dür 2195
 [=4]
müşgîn: (f.s.) Miskli, misk kokulu.
m. 617, 1378
 [=2]
müşkil: (a.s.c.) Güç, zor, çetin.
m. 120, 188, 220, 250, 1112, 1430, 1542, 1550, 1883, 2711
m.+dür 2287
 [=11]
müşte: Yumruk.
m. 1715
 [=1]
müşterî: (a.s.i.) İştirâ eden, satın alan, alıcı.
m. 182, 825, 1148, 1883
m.+dür 1882, 1952
m.+nûn 2757
makâm-ı m. 2337, 2692
 [=9]
müşteri-veş: Müşteri gibi görünen.
m. 1882
 [=1]
müştüm:
m. 1836
 [=1]
müyesser: (a.s.) Kolayını bulunup yapılan; kolay gelen, kolaylıkla olan.
m. 753, 876, 1751
 [=3]
müzâb: (a.s.) Eritilmiş, erimiş.
lâ'l-i m. 2072
 [=1]
müzeyyen: (a.s.c.) Zinetlendirilmiş, süslenmiş, süslü.
gülistân-ı m. 1546
 [=1]

N

nâb: (f.s.) Halis, saf, arı, katıksız.
câm-ı n. 341, 2740
kand-i n. 592, 1628
lâ'l-i n. 966, 1887, 2291
mey-i n. 371, 2735
şarâb-ı n. 346, 1986
şeftâlû-yi lâ'l-i n. 1976
vasf-ı lâ'l-i n. 2300, 2699
 [=14]
nâ-be-dîd: (f.b.s.) Görünmez, bellisiz, kayıp.
n. 208, 686, 723
 [=3]
nâbî: Yüksek, yüce.
lâ'l-i n. 2169
 [=1]
nabz: Nabız.
n.+ını 2588, 2638
n.+uma 381
n.-ı cânân 1265
 [=4]
nâ-cins: 1. Aynı cinsten olmayan. 2. Cinsi bozuk.
n. 168, 879
 [=2]
nâçâr: Çaresiz, elinden iş gelmeyen.
n. 995, 1312, 1607
 [=3]
nâ-çeşîde: Tadılmayan. Tatsız.
n. 627
 [=1]
nâfe: (f.i.) Misk ahusu denilen hayvanın göbeğinden çıkarılan bir çeşit misk, koku.
n. 1320
n.-i hoş-bû 2326
n.-i misk-i hitâ 1840
 [=3]
nâfe-veş: Misk kokulu olan, nâfe gibi.
n. 1298
 [=1]
na-gâh: (f.b.s.) Vakitsiz, ansızın, birdenbire.
n. 1418
 [=1]
nâ-geh: (f.b.s.) Vakitsiz, ansızın, birdenbire.
n. 1650, 1720, 1726, 2319, 2659
 [=5]
nâ-gehân: (f.zf.) Ansızın, birdenbire.
n. 114, 197, 483, 1522, 1721
n.+ı 1722
 [=6]
nâh: (f.i.) Göbek.
n.+un 1623
 [=1]
nahl: (a.i.) 1.Hurma ağacı, ağaç. 2. İnce, uzun, narin vücutlu dilber.
n. 772
n.+ı 2084

- [=2]
nahs: Uğursuzluk, yümünsüzlük.
tâli'-i n. 595, 596, 599
- [=3]
nâib: 1. Geçmiş. 2. Yas tutan.
n. 379
- [=1]
nakd: (a.i.c.) Akçe, maden, para.
n.+ini 2793
n.-i akl-u sabr 2339
n.-i belâ 2503
n.-i cân 225, 1215, 2652
n.-i kalb 968, 2379, 2557
n.-i karâr 685
dem-i n. 1476
- [=11]
nakkâş: (a.i.) Yağlı boya ile duvar nakışları yapan usta, süsleme sanatçısı.
n. 1762
n.+dur 1234
n.+ı 2274
n.+lar 873, 1353
n.-ı ezel 421
nakş-ı n.-ı ezel 1353
- [=7]
nakkâşî: Nakışlı.
kâse-i n. 1866
- [=1]
nakş: (a.i.) Resim, süsleme sanatı.
n. 72, 107, 163, 837, 848, 848, 891, 990, 1327, 1330, 1590, 1662, 1935, 1947, 2057, 2274, 2445, 2445, 2453, 2453
n.+ı 1421
n.+ını 1935, 2178
n.-i vefâ 1330
n.-ı belâ 2274
n.-ı lââtîf 580
n.-ı nakkâş-ı ezel 1353
n.-ı zühd 814
- [=28]
na'l: (a.i.) Ayakkabı, pabuç.
n. 274, 1605, 2078
n.+ı 998, 1936, 2179
n.+ün 228
n.-i bî-had 2542
n.-i bî-hod 2653
n.-i esb-i sanem 1255
nişân-ı n.-i sümni 1380
- [=11]
nâlân: (f.s.) İnleyici, inleyen.
n. 1737
âh-ı âşık-ı n. 1504
- [=2]
nâle: (f.i.) İnleme, inilti.
n. 429, 470, 798, 1275, 2078, 2509
n.+den 1691
n.+ler 1859, 2364, 2381
n.+leri 2724
n.+m 1441
n.+mi 1842
n.+mle 2063
n.+mün 2241, 2254
- n.+müz** 2492
n.+ne 2045
n.+sini 426
n.+ye 1511, 2355
n.+yi 995
n.-i mestâne 2552
aks-i n. 1860
bülbül-i n. 2328
evsâf-ı n. 2044
nây-i n. 877
ra'd-ı n. 582
- [=28]
nâliş: İnleme, inilti, inleyiş.
n.+dür 1539
n.+ler 1851
- [=2]
nâm: (f.i.c.) İsim, ad, ün.
n. 1695, 1858
n.+ı 632
n.+ıdur 838
n.+unı 382, 2502
n.-ı şerîf 15
defter-i n.-ı şerîf 1980
- [=8]
namâz: (f.i.) Namaz.
n.+um 36
- [=1]
nâme: (f.i.) Mektup.
n. 101, 951, 1047, 2234, 2394
n.+dür 1156
n.+ı 950
n.+ler 2388
n.+sinde 2502
n.+ye 102, 104, 2318
n.+yi 105
n.-i dil-ber 952
n.-i şevk 2400
- [=15]
nâ-merd: (f.b.s.) Merd olmayan, alçak (kimse).
n. 2188
- [=1]
nâme-veş: Name gibi.
n. 102
- [=1]
nâ-mihr-bân: (f.b.s.) Muhabbetsiz, vefasız, sevgisiz.
meh-i n. 206, 1856
- [=2]
nân: (f.i.) Ekmek.
n. 358
- [=1]
nâ-peydâ: (f.b.s.) Bellisiz, görünmeyen, gizli, kaybolmuş.
n. 1493
- [=1]
nâr: (a.i.) Ateş, od; cehennem.
n. 136, 497, 577, 806, 941, 942, 983, 1203, 1960, 1960, 2024, 2024, 2089, 2772, 2773
n.+a 116, 117, 412
n.+dan 1251
n.+ı 800, 1526, 1682, 1881
n.+ıdur 1367, 2651
n.+ına 936

- n.+ını** 941
n.+un 164, 1367, 2335
n.-ı âh 1338, 1790, 2009
n.-ı derd 185
n.-ı ecel 2134, 2533
n.-ı firâk 1769
n.-ı gam 925
n.-ı hasret 1922
n.-ı huşğ 1778
n.-ı ışk 1000, 1501, 2185
n.-ı iz'âr 362
n.-ı mihr 597, 1881
n.-ı musaffâ 1878
n.-ı Nemrûd 2099
n.-ı sakar 1526
dest-i n.-ı şevk 636
duhân-ı n.-ı âh 2685
pehlevân-ı n.-ı ışk 193
şirâr-ı n.-ı âh 1962, 1963, 2017, 2317
 [=56]
na'râ: (a.i.) Yüksek sesle bağırma.
n. 1727, 2357
 [=2]
na'râ-zen: (a.f.b.s.) Nâre atan, kuvvetli bağırın.
n.+ler 817
 [=1]
na're: (a.i.) Nâra, yüksek sesle bağırma.
n.-i hû 382
 [=1]
nârenci: Turuncu, turunç renginde.
n. 1917
n.+dür 941, 942
 [=3]
nârevende: Gitmeyen.
n. 1848
 [=1]
nârven-kâmet: (f.b.s.) Uzun boylu.
n. 941
 [=1]
nâs: (a.i.) İnsan.
n.+un 887
 [=1]
nâsîhâ: Öğüt verenler.
n. 2096
 [=1]
nasîb: (a.i.) Pay, hisse, birinin elde edebildiği şey.
n. 323, 329, 384, 461, 1635, 1676
n.+ün 1232
 [=6]
nâsih: Nasihat eden, öğüt veren.
n. 630
 [=1]
Nasûh: Çok nasihat eden.
N. 378
 [=1]
nâşî: (a.s.) Neşet eden, edici, ileri gelen.
n. 1873
 [=1]
nâşib: Ok sahibi.
n. 2211
 [=1]
nâ-şinâs: Bilmez, câhil.
n. 1761
 [=1]
na't: (a.i.c.) bir şeyi medhederek anlatma, vasıflandırma.
n.-ı felek 478, 586
 [=2]
nâ-tuvân: İktidarsız, zayıf, halsiz, kudretsiz, çâresiz.
n. 493, 1313
cism-i n. 1691
 [=3]
nâvek: (f.i.) Ok.
n. 2346
şâhbâz-ı n.-i dil-ber 913
 [=2]
nây: (f.i.) Ney, kamıştan yapılan düdük.
n.+ın 2241
n.+un 2247
n.+una 1587
n.-i nâle 877
 [=4]
nây-zen: Ney üfleyen.
n.+ler 1441
 [=1]
nâz: (f.i.) Kendini beğendirmek için takınılan yapmacık, şımarıklık.
n. 161, 166, 878, 878, 880, 1329, 2091, 2201
n.+a 2210
n.+ı 2569
n.+un 1739
mest-i şarâb-ı n. 2093
 [=12]
nazar: (a.i.c.) Bakma, göz atma.
n. 175, 181, 184, 185, 198, 242, 255, 264, 442, 488, 623, 698, 799, 801, 805, 806, 893, 981, 1149, 1178, 1506, 1519, 1528, 1532, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1915, 1940, 2374, 2403, 2461, 2592, 2672, 2677, 2769, 2772, 2808
n.+da 1547, 2425, 2788
n.+dadur 1476
n.+dan 488, 1837
n.+lar 1809
ehl-i n. 1516
hakk-ı n. 1177
 [=49]
nazarsuz: Görüşü olmayan.
n.+lar 2374
 [=1]
nâzır: Nazar eden, bakan.
n. 27, 198, 632, 645, 700, 1572, 1663, 2402, 2662
 [=9]
nazîr: Tâze.
n. 1425
n.+ı 1704
n.+ın 2012
n.+ün 260, 2010, 2810
 [=6]

- nazm:** (a.i.) Dizme, tertîp etme, sıraya koyma.
 n. 759, 1119, 2469
 n.+um 2033
 n.+umun 1405
 n.+umuz 1644
 n.+un 267, 1588, 2106
 n.+una 2678
 n.-ı dürer-bâr 110
 n.-ı güher-bâr 1129, 2525
 n.-ı güher-pâş 1875
 n.-ı Nevâyî 2746
 n.-ı zâtî 1637
 cûr'adân-ı n. 810
 sevâd-ı n. 1777
 suhfe-i n. 1406
 şâh-ı mülk-i n. 570
 [=20]
- nâzûg:** (f.s.) İnce, terbiyeli, saygılı, zarif.
 n. 73, 1134, 1404, 1420, 1567, 1685, 1787, 1955, 2206, 2210, 2569, 2735
 n.+e 898
 n.+ler 2486
 n.+ün 1409
 hayâl-i n. 2050
 yâr-ı n. 1959
 [=17]
- nâzûg-beden:** (f.b.s.) Nâzik endamlı, güzel vücutlu.
 n. 34, 785
 [=2]
- nâzûg-dehân:** (f.b.s.) Nâzik ağızlı.
 yâr-ı n. 2595
 [=1]
- nâzûg-gazel:** Nazik gazel.
 n. 1787
 [=1]
- nâzûglûg:** Nâzik olma durumu, kibarlık.
 n. 314
 n.+inden 2374
 n.+ini 2575
 [=3]
- nâzûg-mizâc:** Nazik mizaçlı, yaratılışlı.
 n. 551
 [=1]
- nâzûg-nefes:** Nazik nefes.
 n. 1406
 [=1]
- nâzûg-ter:** Nazik ter.
 n. 1567
 [=1]
- ne:** Hangi şey.
 n. 6, 15, 73, 85, 114, 177, 220, 250, 268, 291, 298, 299, 314, 341, 425, 455, 473, 488, 508, 593, 605, 620, 622, 657, 660, 699, 744, 755, 766, 801, 836, 852, 896, 897, 930, 960, 982, 982, 988, 990, 1011, 1012, 1012, 1085, 1099, 1186, 1220, 1236, 1245, 1245, 1269, 1314, 1323, 1357, 1403, 1463, 1465, 1502, 1514, 1530, 1531, 1619, 1625, 1643, 1652, 1663, 1664, 1665, 1675, 1695, 1706, 1803, 1806, 1888, 1909, 2016, 2035, 2042, 2043, 2067, 2098, 2144, 2163, 2168, 2168, 2171, 2222, 2247, 2396, 2418, 2439, 2483, 2489, 2501, 2516, 2525, 2603, 2624, 2627, 2645, 2649, 2661, 2663, 2678, 2711, 2713, 2718, 2722, 2723, 2723, 2726, 2727, 2728, 2729, 2735, 2749, 2755, 2766, 2777, 2780, 2788, 2794, 2797, 2798, 2802, 2804
 n.+dür 471, 795, 1010, 1256, 1360, 1378, 1424, 1621, 1627, 1900, 1960, 2051, 2204, 2579
 n.+ler 247, 1124
 n.+m 2112, 2114, 2669
 n.+me 2667
 n.+n 958, 1201
 n.+ye 884, 1509, 1511, 1981, 2035, 2252
 [=154]
- nebât:** (a.i.c.) Topraktan biten, çıkan her türlü şey, bitki.
 n. 148, 479, 1646, 1854
 n.+ı 618, 1646, 1854
 n.+un 446
 emvât-ı n. 2765
 [=9]
- Nebî:** (a.i.c.) Haberci, peygamber.
 N.+dür 2574
 mu'ciz-i İsâ-yi N. 2761
 [=2]
- Nebî-veş:** Nebi gibi.
 engüş-t-i N. 598
 [=1]
- nebîz:** Hurma şarabı.
 n. 752
 [=1]
- neccâr:** Doğramacı, marangoz.
 n.+a 2397
 n.-ı çarh 583
 [=2]
- neden:** Bir olay veya durumu gerektiren veya doğuran başka olay veya durum.
 n. 308, 309, 311, 1293, 1455, 2336, 2545
 [=7]
- nedîm:** Sohbet arkadaşı, meclis arkadaşı.
 n. 23
 [=1]
- nefes:** (a.i.c.) Soluk.
 n. 17, 149, 382, 548, 1260, 1378, 2247, 2308, 2321, 2323, 2490, 2677
 n.+de 2677
 n.+i 2247
 [=14]
- nefs:** (a.i.c.) Ruh, can, hayat.
 n.+e 2503
 n.+üne 815
 n.-i kâfir 811
 [=3]

- negam:**
n. 1011
[=1]
- nehâr:** (a.i.c.) Gündüz.
n. 993, 1982, 2764
[=3]
- neheng:** (f.i.c.) Timsah.
n.+ün 1560
[=1]
- nehhâc:** Kılavuz, rehber, mürşid.
n. 1823
[=1]
- nehr:** Irmak.
n. 2190
n.+ine 1362
n.-i asel 1318
n.-i cârî 1374
[=4]
- nem:** (f.i.) Hafif ıslaklık, az yaşlılık.
n. 1528, 1737
n.+den 940, 1528
n.+e 2667
[=5]
- nemed:** (f.i.) Keçe, kebe.
n. 651
[=1]
- nemed-pûş:** (f.b.s.i.) Keçe veya kebe giyen; derviş.
n. 1984
[=1]
- nemeki:** (f.s.) Şirin, hoş.
n. 2668, 2671
n.+n 2670
[=3]
- nem-nâk:** (f.b.s.) Nemli, yaşlı.
n. 2230
[=1]
- Nemrûd:** Zâlim ve gaddar olarak tanınmış ve Allaha karşı kibir ve isyan ile büyüklük taslamış bir kralın ismidir.
nâr-ı N. 2099
[=1]
- ner:** (f.s.) Er, erkek.
şîr-i n. 829, 1054, 1259
[=3]
- nerd:** (f.i.) Tavla, tavla oyunu.
n. 658, 662, 1421
n.+inde 891, 1327
[=5]
- nerd-bân:** Merdiven.
n. 1790
n.+um 1729
[=2]
- nerdibân:** Merdiven.
n.+ıdur 1366
[=1]
- nerdübân:** Merdiven.
n.+ıdur 2406
[=1]
- nergis:** Nergisgillerden, çiçekleri ayrı veya bir köksap üzerinde şemsiye vaziyetinde bulunan ve beyaz, sarı neveleri olan bir süs çiçeği; mamur bakışı andırır.
n.+i 544, 867
n.-i mest 355, 385
[=4]
- nerrâd:** Çok güzel tavla oynayan.
n.-i gam 2793
n.-i sipihr 1947
[=2]
- nesîmâ:** Ey rüzgar.
n. 751
[=1]
- nesne:** Belli bir ağırlığı, hacmi, rengi, maddesi olan her türlü cansız varlık, şey.
n. 53, 65, 915, 1390
n.+nün 1271
[=5]
- nesr:** Düzyazı.
n.-i tâir 1388
[=1]
- neşv:** (a.i.) Canlının büyümesi, boy atması; yeniden peydâ olup hayata gelme.
n. 1903
[=1]
- nev:** (f.s.) Yeni, son zamanlarda çıkmış, taze, körpe.
mâh-i n. 2401
mâh-ı n. 218, 595, 732, 1365, 1810, 1940, 2720
mâh-ı n.-i ebrû-perî 1993
mâh-ı n.-i îd 683
mâh-ı n.-ü benefşe 682
meh-i n. 987
şekl-i mâh-ı n. 307
[=13]
- Nevâyî:** Bir divan şairi.
nazm-ı N. 2746
[=1]
- nevbahâr:** (f.b.i.) İlkbahar.
n. 1125
n.+un 665
n.-i hüsn 1807
[=3]
- nevbet:** (a.i.c.) Sıra; sıra ile görülen iş.
n.-i şâhî 817
[=1]
- nevbethâne:** Nöbet yeri.
n.-i ışk 1500
[=1]
- nev-cevân:** (f.b.s.) Taze, genç delikanlı.
n. 1489, 1795
[=2]
- nev-cuvân:** (f.b.s.) Taze, genç delikanlı.
n. 830
[=1]
- nevkavs:** Yeni ay, hilal.
mâh-ı n.-i kuzah 1791
[=1]
- nevmîz:** Ümitsiz.

n. 753
[=1]
nev-rûz: (f.b.i.) Yeni gün.
n. 1189, 1512
n.+da 993
[=3]
ney: 1. Ne. 2. Ney, kamıştan yapılan düdük.
n. 470, 605, 718, 1050, 1534, 1662, 1764, 2096
n.+e 596
n.+i 825
n.+ler 2422
n.+leri 1441
n.+ün 426
n.-i kand 2137
n.-i kilik 771
n.-i şîrîn-nefes 1407
feryâd-ı n. 669
[=17]
neyle-: Ne eylemek, ne etmek.
n.-r 297, 2027, 2027, 2028, 2029, 2031, 2274, 2613, 2668, 2671, 2724
n.-sûn 1104, 1977
[=13]
ney-şeker: (f.b.i.) Şeker kamışı.
n. 763, 2441
[=2]
ney-şeker-kâmet: Uzun boylu.
n. 2421
[=1]
ney-zen: (f.b.i.) Ney üfleyen, nâyzen.
n. 1587
n.+lerün 2422
[=2]
nezâket: (o.i.) Naziklik, zariflik, incelik.
husrev-i mülk-i n. 467
[=1]
nice: Kaç, ne kadar.
n. 36, 38, 63, 65, 205, 307, 369, 431, 468, 483, 571, 608, 612, 613, 638, 693, 716, 828, 829, 853, 868, 961, 964, 964, 1018, 1018, 1023, 1025, 1037, 1066, 1079, 1109, 1116, 1134, 1203, 1209, 1212, 1244, 1265, 1301, 1394, 1428, 1464, 1507, 1555, 1801, 1814, 1871, 1916, 1947, 1961, 1966, 2007, 2021, 2125, 2206, 2207, 2387, 2389, 2423, 2425, 2479, 2479, 2535, 2535, 2543, 2647, 2651, 2701, 2788, 2803
n.+sin 1621
[=72]
niçün: Niçin; bir olayın amacını, sebebini sormak için kullanılır.
n. 270, 303, 340, 490, 955, 969, 1052, 1189, 1245, 1309, 1361, 1563, 1570, 1667, 2302, 2546
[=16]
nîdâ: (a.i.) Çağırma, bağırma, seslenme.
n. 2244

[=1]
nigâr: (f.i.) Resim, resim gibi güzel sevgili.
n. 744, 773, 845, 848, 990, 1050, 1125, 1129, 1327, 1463, 1519, 1536, 1590, 1605, 1642, 1662, 1709, 1781, 1817, 1875, 1923, 2082, 2083, 2433, 2565, 2605, 2641, 2802
n.+a 75, 588, 1196, 1451, 1624
n.+i 956, 1202, 2591
n.+um 352, 953, 1804, 2420
n.+umdan 104
n.+umun 1831
n.+un 72, 284, 406, 1048, 1100, 1788, 2293, 2618, 2639, 2809
n.-i bî-bedel 1972
n.-i bût-şikence 537
n.-i cefâ-pesend 629
n.-i gonca-leb 1250
n.-i hâl-dâr 783
n.-i pür-halâvet 309
çeşm-i n. 833
derd-i n. 2728
hat-ı n. 2560
hat-ı yâkût-ı n. 2118
lâ'l-i n. 1973
vasf-ı dendân-ı n. 759
vasf-ı leb-i n. 763
[=65]
nigârâ: Ey sevgili.
n. 69, 107, 192, 270, 292, 834, 837, 897, 1028, 1212, 1383, 1396, 1772, 2213
[=14]
nigârân: Sevgililer, resimler.
a'dâd-ı n. 814
[=1]
nigârîstân: (f.b.i.) Resim ve heykellerle süslenmiş olan yer; resim ve heykel sergisi.
n.+de 1762
[=1]
nîgî:
n. 701
[=1]
nihâl: (f.i.c.) Taze, düzgün fidan, sürgün.
n.-i sebz-pûş 2397
[=1]
nihân: (f.s.) Gizli, saklı; bulunmayan, görünmeyen.
n. 1209, 1212, 2665
râz-ı n. 1859
şu'le-i sûz-i n. 1694
vâkîf-ı râz-ı n. 2443
[=6]
nikâb: (a.i.) Peçe, yüz örtüsü.
n. 359, 406, 1600, 2474
[=4]
nîk-ahter: Tâlihli, şanslı, mutlu.
n. 2451
[=1]
nil-bâr: Nil nehri kadar yüklü.

- eşk-i n.** 2108
[=1]
- nîm:** Yarım.
n. 2043
[=1]
- ni'met:** (a.i.c.) İyilik, lütuf, ihsan, bahşiş.
n.+ün 1430
n.-i dünyâ 2130
n.-i endûh 1679
[=3]
- nîreng:** Düzen, hile, aldatmaca.
n. 1552
[=1]
- nîsân:** (i.) Nisan ayı.
katre-i n. 2186
katre-i n.-i ışk-ı dost
2361
[=2]
- nisâr:** (a.i.) Saçma, serpme.
n.-i ruh 2173
[=1]
- nisbet:** (a.i.) Bağlılık, ilgi; oran.
n. 220, 495, 788, 1493, 1881
[=5]
- nîş:** (f.i.) İğne, diken.
n.+e 560
[=1]
- nişân:** (f.i.) Nişan, iz, belirti.
n. 1690, 1858, 2446
n.+ı 228, 1072
n.+ın 2520
n.+um 1721, 1724, 1858
n.+umdan 1695
n.-i na'l-i sümme 1380
n.-i pâ-y-i seg 233
n.-i seng-i yâr 103, 1025
[=14]
- nişâne:** (f.i.) İz, alâmet, belirti.
n.+dür 1622, 1809
[=2]
- nişîmen:** (f.i.) Oturacak yer.
n. 1687
[=1]
- nit-:** Ne etmek, ne eylemek.
n.-elüm 1609
n.-em 2426
n.-erdün 313, 329
[=4]
- nite:** Gerçekten, hakikaten.
n. 109, 326, 675, 711
[=4]
- niteki:** Nitekim, gerçekten, hakikaten.
n. 377, 607, 2071, 2759
[=4]
- nitekim:** Gerçekten, hakikaten.
n. 376, 824, 849, 1303, 1558, 1772, 1785, 1932, 2175, 2498, 2731
[=11]
- niye:** Niye, niçin.
n. 1830, 2588
[=2]
- niyyet:** (a.i.c.) Meram, kurma.
n. 714, 2797
- [=2]
- nizâ':** (a.i.) Çekişme, kavga.
n. 2059
[=1]
- nizâr:** (f.s.) Zayıf, arık.
n. 1715, 1716
n.+um 2586
[=3]
- nîze:** (f.i.) Kargı, mızrak; süngü, harbe.
n.-i âh 625
n.-i hışm 1553
[=2]
- noksan:** (a.i.) Eksiklik, azalma, azlık.
n.+ın 1138
[=1]
- nokta:** (a.i.c.) Nokta, benek, leke.
n. 1903, 2476
n.+dur 1904
n.+lardur 2539
n.+nun 2476
n.+sı 649
n.-i mevhûm 811, 2043
n.-i şîn-i şifâ 2691
[=9]
- nol-:** Ne olmak.
n.-a 25, 40, 51, 52, 58, 68, 77, 210, 261, 320, 417, 445, 481, 507, 519, 575, 662, 663, 668, 684, 685, 735, 746, 757, 764, 792, 933, 951, 954, 965, 1045, 1046, 1050, 1103, 1113, 1197, 1288, 1305, 1312, 1315, 1375, 1431, 1444, 1475, 1506, 1620, 1626, 1669, 1786, 1869, 1892, 1924, 2000, 2002, 2013, 2104, 2105, 2109, 2119, 2228, 2313, 2314, 2329, 2371, 2495, 2553, 2597, 2648, 2678, 2686, 2706, 2707
n.-dun 1077, 2306
n.-ur 2164
[=75]
- Nûh:** (a.h.i.) Nûh Peygamber, yirmi beş peygamberin baştan üçüncüsü.
N. 1635
N.+a 2714
[=2]
- nuhûset:** Uçursuzluk.
n. 1193
hâb-ı n. 600
[=2]
- nukûd:** (a.i.c.) Nakidler, paralar, akçeler, madeni paralar.
n.-i kalb 2778
[=1]
- nûr:** (a.i.) Aydınlık, parıltı, parlaklık.
n. 143, 333, 356, 564, 789, 854, 948, 948, 950, 1160, 1195
n. 1402, 1517, 1826, 1881, 1904, 2033, 2038, 2162, 2459
n.+dan 360, 2646
n.+ı 242, 255, 436, 1387, 1915
n.+ını 502, 1035

n.-i cemâl 359
n.-i çeşm-i âlem 37
n.-ı ayn 1056
n.-ı basar 1056
n.-ı cemâl 1805
n.-ı çeşm 1535
n.-ı dîde 2592
n.-ı hüsn 1668
n.-ı lûtf 1965
bahr-i n. 1633
deryâ-yi n. 2019
duâ-yi n. 408, 1360
sûre-i n.+ı 73, 1972
tûmâr-ı duâ-yi n. 1903
 [=45]
Nûrüddin: (a.b.i.) Dinin nuru,
 ışığı.
N. 287
 [=1]
nûr-veş: Nur gibi.
n. 287
 [=1]
nusha: (a.i.c.) Yazılı, yazılmış
 şey, yazılı bir şeyden çıkarılan
 sûret.
n. 1344
 [=1]
nusrat: (a.i.) Yardım.
n. 86, 87
 [=2]
nûş: (f.i.) Tatlı, bal; içki, iştret.
n. 23, 427, 560, 590, 1150,
 1487, 1616, 1765, 1919, 1986, 2120,
 2151, 2153, 2189, 2635, 2643
 [=16]
nûşdârû: Panzehir.
n.-yi şarâb-ı hoş-güvâr 741
 [=1]
nutk: (a.i.) Söz, lakırdı; konuşma.
n.+a 1771, 2516
n.-ı Mesîhâ-vâr 1953
 [=3]
nücûm: (a.i.c.) Yıldızlar.
şâh-ı n. 2038
 [=1]
nüh: (f.s.) Dokuz.
n. 439, 1240, 1821, 2222,
 2790
meyl-i n. 7
 [=6]
nüh-kâh: Dokuz saray.
sîpihr-i n.: Gökyüzünün dokuz
 sarayı. 602
 [=1]
nükte: (a.i.c.) Herkesin
 anlayamadığı ince anlam.
n.+sin 2487
 [=1]
nükte-dân: (a.f.b.s.) Nükte bilen,
 zarif, ince kimse.
dil-rübâ-yi n. 2043
 [=1]
nûsha: (a.i.c.) Yazılı, yazılmış
 şey, yazılı bir şeyden çıkarılan
 sûret.

n. 2265
n.+lar 2426
 [=2]
nüşâb: (a.i.c.) Oklar.
n.-ı reşk: Kiskançlık
 okları. 344
 [=1]
nüvîd: Müjde, beşaret.
n. 685
 [=1]

O

o: Uzakta olan, hakkında konuşulan
 kimse veya şeyi belirten söz.
o. 10, 67, 67, 73, 94, 108,
 146, 162, 173, 199, 252, 253, 309,
 330, 344, 345, 361, 429, 479, 496,
 524, 534, 599, 610, 640, 659, 699,
 700, 709, 750, 759, 793, 802, 870,
 899, 988, 996, 1027, 1038, 1049,
 1051, 1052, 1053, 1091, 1107, 1118,
 1167, 1196, 1220, 1266, 1320, 1326,
 1327, 1343, 1346, 1362, 1367, 1372,
 1386, 1386, 1398, 1401, 1402, 1405,
 1422, 1425, 1437, 1450, 1452, 1465,
 1496, 1567, 1594, 1599, 1599, 1646,
 1647, 1679, 1686, 1703, 1707, 1714,
 1742, 1750, 1770, 1783, 1789, 1806,
 1815, 1824, 1826, 1831, 1832, 1853,
 1861, 1864, 1898, 1963, 1967, 1972,
 1995, 2003, 2021, 2035, 2036, 2043,
 2044, 2046, 2047, 2052, 2058, 2085,
 2146, 2147, 2153, 2161, 2162, 2232,
 2249, 2251, 2262, 2266, 2271, 2345,
 2355, 2365, 2379, 2483, 2501, 2505,
 2547, 2564, 2568, 2590, 2610, 2610,
 2632, 2636, 2644, 2645, 2649, 2663,
 2668, 2722, 2727, 2742, 2751, 2791,
 2798, 2804
o.+dur 144, 240, 1009, 1776,
 2150, 2545
o.+nundur 1675
 [=157]
ocag: (t.i.) Kelime Türkçe olmakla
 beraber Osmanlıca kelimelerle
o.+ıdur 1393
o.+ında 164, 1584
o.+ından 1322
 [=4]
od: Ateş.
o. 129, 240, 289, 318, 381,
 545, 639, 639, 674, 716, 718, 925,
 933, 934, 967, 983, 1236, 1856,
 2262, 2305, 2335, 2353, 2388, 2428,
 2605, 2665
o.+a 739, 860, 1358, 1522,
 1750, 2268, 2315, 2358, 2554
o.+dur 434, 1698
o.+ı 859, 1246, 2072, 2555,
 2745
o.+ın 1209, 1290
o.+ına 325
o.+ında 2537
o.+ından 1012, 2385
o.+ınun 1089, 2270
o.+lar 1438, 2305, 2384

o.+lara 812, 860, 2537
 [=56]
odur-: Oturmak.
o.-ur 558
 [=1]
oglan: Erkek çocuk.
o. 2139
o.+dur 1976
o.+ıdur 1138, 1573
 [=4]
oglanlug:
o.+ı 2341
 [=1]
ogul: Oğul, erkek evlat.
o.+ı 1389
o.+larıdur 2247
 [=2]
oh: Sevinç, beğenme, hayranlık, rahatlama vb. duyguları belirten bir söz.
o. 571, 571, 571, 1506, 2419
 [=5]
ok: Yayla atılan, ucunda sivri bir demir bulunan ince ve kısa tahta çubuk.
o. 215, 268, 390, 828, 853, 861, 1029, 1502, 1533, 2167
o.+ı 299, 855, 855, 991, 2394, 2721
o.+ıdur 1815
o.+ın 856
o.+ına 1809
o.+ını 2419
o.+ınun 2653
o.+ınuz 1443
o.+lar 970, 2610
o.+ları 1829, 2302
o.+ların 582, 1324, 1381, 2655
o.+larına 889
o.+larını 1503, 1921
o.+larunun 857
o.+un 269, 458, 1029, 1205, 1375, 1569, 2429, 2609, 2622
 [=43]
okcı: Okçu.
o.+larun 856
 [=1]
okı-: Yazıya geçirilmiş bir metne bakarak bunu çözmleyip anlamak.
o.-man 1470
o.-masun 2608
o.-miş 951
o.-san 2116
o.-yan 2230
 [=5]
oku-: Yazıya geçirilmiş bir metne bakarak bunu çözmleyip anlamak.
o. 573
o.-duğı 866, 2509
o.-dum 2549
o.-maz 1957
o.-r 639, 782, 983, 1233, 1688, 2116, 2231, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235

o.-rdum 1195
o.-rken 2688
o.-rsa 640
o.-rsan 688
o.-rsın 1571
o.-sa 450
o.-sam 1646, 2232
o.-san 393, 1953
o.-sunlar 1887
o.-yalar 2312
o.-yam 2123
o.-yan 570, 2233
o.-yayın 2797
o.-yub 105, 1092
 [=35]
okun-: Okunmak, okuma işine konu olmak.
o.-duğı 2316
 [=1]
ol: Uzakta olan, hakkında konuşulan kimse veya şeyi belirten söz.
o. 22, 24, 25, 27, 29, 33, 34, 37, 39, 39, 51, 52, 56, 58, 72, 81, 82, 99, 101, 102, 104, 105, 105, 107, 118, 119, 121, 123, 125, 126, 135, 138, 139, 142, 145, 149, 149, 154, 154, 158, 171, 174, 179, 180, 181, 182, 184, 186, 190, 194, 198, 200, 201, 202, 202, 206, 224, 225, 226, 227, 230, 241, 244, 244, 247, 248, 249, 250, 254, 261, 263, 275, 285, 295, 314, 327, 329, 343, 359, 360, 367, 373, 375, 378, 378, 406, 414, 425, 429, 430, 431, 461, 462, 469, 483, 484, 485, 486, 498, 507, 509, 510, 511, 513, 518, 530, 537, 538, 538, 544, 545, 569, 581, 585, 586, 587, 601, 610, 613, 617, 621, 622, 623, 625, 629, 631, 657, 658, 659, 662, 698, 702, 703, 708, 718, 730, 732, 744, 758, 784, 785, 786, 789, 791, 792, 795, 804, 805, 813, 829, 844, 862, 872, 874, 879, 880, 887, 899, 901, 902, 923, 930, 936, 938, 938, 939, 945, 946, 947, 954, 955, 957, 959, 963, 963, 984, 1000, 1002, 1010, 1021, 1030, 1031, 1032, 1035, 1037, 1038, 1045, 1048, 1050, 1056, 1062, 1075, 1076, 1079, 1079, 1085, 1103, 1113, 1114, 1114, 1121, 1122, 1125, 1126, 1127, 1127, 1128, 1129, 1129, 1131, 1132, 1134, 1136, 1138, 1143, 1151, 1156, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1179, 1180, 1182, 1186, 1194, 1195, 1199, 1202, 1207, 1211, 1219, 1230, 1232, 1235, 1239, 1250, 1252, 1253, 1262, 1263, 1266, 1268, 1273, 1276, 1277, 1277, 1287, 1291, 1295, 1298, 1302, 1303, 1306, 1310, 1311, 1315, 1319, 1324, 1324, 1329, 1330, 1333, 1342, 1351, 1355, 1356, 1360, 1361, 1363, 1369, 1372, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1384, 1389, 1403, 1411, 1412, 1412, 1413, 1413, 1413, 1414, 1416, 1417, 1418, 1419,

1420, 1423, 1423, 1436, 1438, 1439,
1448, 1455, 1462, 1470, 1472, 1474,
1479, 1481, 1492, 1503, 1506, 1507,
1509, 1510, 1527, 1527, 1527, 1528,
1528, 1529, 1531, 1532, 1534, 1540,
1543, 1550, 1551, 1552, 1552, 1553,
1555, 1556, 1559, 1562, 1564, 1565,
1566, 1567, 1571, 1572, 1580, 1608,
1611, 1614, 1634, 1637, 1639, 1642,
1652, 1653, 1654, 1658, 1668, 1669,
1675, 1675, 1676, 1681, 1682, 1697,
1699, 1704, 1705, 1706, 1709, 1710,
1712, 1714, 1715, 1717, 1723, 1725,
1730, 1734, 1745, 1748, 1756, 1760,
1765, 1766, 1769, 1778, 1784, 1785,
1786, 1795, 1805, 1813, 1818, 1819,
1822, 1822, 1837, 1839, 1843, 1851,
1852, 1854, 1854, 1855, 1856, 1863,
1876, 1877, 1879, 1884, 1894, 1895,
1895, 1902, 1904, 1910, 1914, 1915,
1917, 1920, 1923, 1925, 1928, 1929,
1930, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941,
1942, 1960, 1969, 1975, 1988, 2003,
2004, 2005, 2007, 2014, 2019, 2020,
2042, 2042, 2043, 2047, 2049, 2063,
2073, 2076, 2081, 2082, 2083, 2089,
2090, 2091, 2096, 2105, 2112, 2127,
2136, 2138, 2143, 2148, 2152, 2155,
2156, 2163, 2164, 2166, 2171, 2172,
2180, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187,
2188, 2188, 2192, 2192, 2194, 2194,
2207, 2208, 2209, 2219, 2221, 2223,
2223, 2226, 2229, 2231, 2232, 2234,
2235, 2235, 2236, 2238, 2244, 2246,
2250, 2258, 2259, 2261, 2273, 2312,
2314, 2316, 2320, 2321, 2323, 2325,
2328, 2330, 2340, 2342, 2343, 2350,
2360, 2367, 2367, 2378, 2383, 2387,
2388, 2390, 2394, 2395, 2401, 2410,
2411, 2414, 2421, 2423, 2423, 2425,
2427, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442,
2446, 2476, 2479, 2480, 2481, 2486,
2493, 2507, 2510, 2511, 2511, 2516,
2529, 2533, 2534, 2539, 2540, 2546,
2563, 2569, 2571, 2572, 2573, 2574,
2589, 2591, 2616, 2623, 2632, 2634,
2635, 2646, 2651, 2654, 2655, 2656,
2661, 2666, 2669, 2672, 2673, 2677,
2679, 2688, 2689, 2703, 2704, 2713,
2715, 2726, 2739, 2765, 2770, 2788,
2796, 2801, 2808, 2811
o.+dur 557, 584, 770, 1207,
2790

[=600]

ol-: Olmak, varlık kazanmak, meydana
gelmek.

o. 195, 209, 532, 694, 702
o.-a 36, 46, 52, 58, 86, 86,
87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 93, 94,
95, 96, 97, 98, 99, 103, 136, 137,
143, 144, 144, 145, 145, 146, 147,
148, 149, 149, 150, 151, 151, 152,
153, 154, 154, 155, 155, 155, 156,
157, 158, 159, 159, 160, 161, 161,
162, 163, 164, 165, 173, 177, 190,

270, 285, 336, 367, 370, 378, 382,
399, 419, 425, 431, 439, 498, 504,
522, 534, 568, 589, 595, 599, 601,
618, 640, 641, 684, 714, 716, 770,
785, 905, 957, 960, 1103, 1149,
1346, 1463, 1567, 1621, 1631, 1667,
1678, 1682, 1695, 1746, 1760, 1768,
1787, 1816, 1823, 1917, 1925, 1939,
1942, 2037, 2064, 2235, 2289, 2303,
2319, 2394, 2443, 2557, 2608, 2611,
2774, 2789, 2790, 2802
o.-acak 553, 2631
o.-aldan 49, 886
o.-alı 533, 735, 1148, 1459,
2537
o.-am 874, 1066, 1519, 1695
o.-an 14, 38, 170, 375, 598,
976, 1297, 1474, 1493, 1531, 1608,
1660, 1685, 1687, 1692, 2508, 2605,
2642, 2667, 2681, 2749
o.-ana 652, 1434, 2208
o.-anı 1040, 2533
o.-anlar 1222, 1604
o.-anlarda 2039
o.-anlardur 2058, 2242
o.-anların 1883
o.-anun 2343
o.-ası 1795, 1933, 2176
o.-asın 109, 190, 664, 1520,
1816, 1943
o.-asuz 1710
o.-ayın 532
o.-dı 36, 80, 110, 119, 183,
212, 239, 240, 251, 296, 299, 322,
333, 335, 335, 368, 369, 384, 428,
444, 485, 527, 528, 563, 597, 635,
646, 656, 658, 665, 679, 680, 686,
709, 731, 735, 748, 870, 904, 948,
1013, 1096, 1120, 1132, 1146, 1279,
1428, 1512, 1513, 1521, 1560, 1603,
1716, 1718, 1769, 1831, 1966, 1983,
2024, 2032, 2034, 2085, 2087, 2089,
2106, 2198, 2337, 2382, 2400, 2449,
2453, 2515, 2625, 2713, 2751, 2760,
2765
o.-dılar 1125, 1471, 1487,
1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1979,
1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984,
1985, 1986, 1986, 1987, 1988, 1989,
1990, 1991, 1992
o.-duğı 2227
o.-duğın 857
o.-duğına 518, 1277, 1968
o.-duğınca 290, 2436
o.-duğını 1136
o.-duğum 1711
o.-duğuma 2542
o.-duğça 27, 124, 538
o.-dum 28, 35, 536, 632, 739,
990, 1333, 1565, 1999, 2024, 2060,
2581, 2662
o.-dun 182, 539, 571, 2596
o.-ıcak 316, 339, 1061, 2135,
2283, 2566
o.-ımaz 2343

o.-inca 1492, 1499, 2477,
2601
o.-ma 242, 698, 765, 822,
825, 831, 915, 993, 1006, 1114,
1591, 2026, 2098, 2131, 2132, 2188,
2197, 2311, 2478, 2514, 2559, 2561,
2799
o.-madı 157, 706, 1026, 1980,
2103
o.-maduk 1930
o.-madun 423, 903
o.-madur 282
o.-mag 2452
o.-maga 700, 1632, 1984, 2736
o.-magı 1710, 2402
o.-magun 838
o.-mak 13, 101, 232, 311,
493, 495, 1061, 1084, 1663, 2092,
2402, 2752
o.-makda 495
o.-mali 1417
o.-mamak 947
o.-mamış 425
o.-masa 44, 199, 306, 327,
466, 653, 659, 677, 876, 1798, 2392,
2451, 2565, 2710
o.-masam 1775
o.-masan 208
o.-masun 35, 37, 252, 308,
404, 624, 749, 824, 1056, 1203,
1961, 2332
o.-maya 255, 278, 613, 798,
1667, 1745, 2446
o.-mayam 2021
o.-mayasın 826
o.-mayıcak 191
o.-mayub 2378
o.-mayuben 1748
o.-maz 70, 121, 221, 221,
222, 223, 224, 225, 226, 227, 351,
387, 528, 759, 1423, 1425, 1531,
1602, 1684, 1686, 1689, 1766, 1799,
2022, 2039, 2097, 2482, 2683, 2774
o.-mazdı 44, 208, 264, 466
o.-mazin 334
o.-mazsa 768, 1031
o.-mıış 307, 348, 403, 406,
438, 499, 504, 707, 784, 969, 1237,
1329, 1373, 1543, 1728, 1770, 1919,
1970, 2062, 2084, 2308, 2466, 2649
o.-mıışam 243, 281, 644, 1097,
1625
o.-mıışdı 948, 1987
o.-mıışdur 386, 801, 832,
1383, 1455, 1455, 1456, 1457, 1458,
1459, 1460, 1461, 1808, 2713, 2713,
2714, 2715, 2716, 2717
o.-sa 6, 27, 77, 278, 292,
294, 323, 388, 426, 493, 501, 519,
645, 646, 662, 766, 816, 820, 853,
900, 994, 1268, 1303, 1313, 1429,
1473, 1545, 1550, 1831, 1916, 1958,
2000, 2048, 2068, 2212, 2225, 2325,
2350, 2553, 2567, 2598, 2686, 2748,
2762, 2767
o.-salar 2543
o.-sam 184, 583, 614, 633,
936, 1572
o.-san 797, 1217, 1636
o.-sun 9, 9, 20, 20, 21, 22,
23, 24, 57, 108, 113, 113, 198, 223,
250, 479, 667, 723, 743, 876, 949,
1057, 1582, 1588, 1767, 2115, 2280,
2473, 2536, 2693, 2750, 2768, 2770
o.-ub 88, 143, 194, 246, 401,
482, 545, 556, 580, 817, 1193, 1273,
1408, 1427, 1688, 1707, 1716, 1830,
1843, 1860, 1867, 1913, 1957, 2029,
2091, 2093, 2212, 2347, 2349, 2388,
2420, 2436, 2451, 2615, 2646, 2764
o.-uban 469, 604, 2530
o.-ubdur 376, 691, 944, 1126,
1653, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657,
2026, 2062, 2068, 2082, 2150, 2579
o.-up 1027, 1563, 2087
o.-updur 122, 464, 524
o.-ur 2, 38, 43, 59, 187,
211, 220, 316, 332, 342, 435, 460,
461, 465, 486, 489, 492, 514, 519,
529, 566, 606, 683, 692, 698, 699,
700, 705, 716, 734, 760, 761, 762,
763, 764, 769, 779, 780, 817, 844,
887, 893, 906, 906, 907, 908, 909,
910, 911, 912, 964, 992, 993, 994,
1014, 1034, 1140, 1140, 1141, 1142,
1143, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147,
1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1186,
1189, 1212, 1220, 1239, 1297, 1303,
1379, 1401, 1421, 1427, 1462, 1462,
1463, 1464, 1465, 1466, 1522, 1536,
1594, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598,
1599, 1600, 1636, 1638, 1638, 1639,
1640, 1641, 1642, 1643, 1643, 1644,
1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1648,
1649, 1650, 1651, 1652, 1694, 1731,
1759, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763,
1764, 1765, 1791, 1804, 1814, 1834,
1854, 1859, 1859, 1870, 1893, 1893,
1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899,
1913, 1950, 1993, 1993, 1994, 1994,
1995, 1996, 1997, 2005, 2023, 2043,
2045, 2109, 2117, 2125, 2128, 2161,
2164, 2165, 2165, 2166, 2167, 2168,
2189, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193,
2199, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203,
2204, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208,
2226, 2291, 2291, 2292, 2293, 2294,
2295, 2320, 2348, 2387, 2436, 2437,
2479, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483,
2500, 2518, 2535, 2564, 2567, 2582,
2587, 2609, 2611, 2613, 2645, 2645,
2646, 2647, 2648, 2649, 2657, 2657,
2658, 2659, 2660, 2661, 2788, 2796,
2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801,
2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2808,
2813
o.-ur.sa 746
o.-urđı 127, 206, 589, 634,
2602
o.-urdum 349, 633

o.-urdun 137
o.-urun 1782, 2461
o.-urlar 1100
o.-urmuş 46, 1642
o.-ursa 112, 351, 422, 461, 568, 575, 579, 663, 951, 1067, 1168, 1211, 1356, 1377, 1395, 1472, 1630, 1751, 1945, 2022, 2281
o.-ursam 155, 1532
o.-ursan 2639
o.-ursın 1169, 2607
o.-uruz 1462, 2796, 2801
 [=944]
oldur-: Olmasını sağlamak.
o.-dılar 1283
o.-ur 1743
 [=2]
oligel-: Olagelmek.
o.-mişdür 1544
 [=1]
olıma-: Olmaya gcü yetmemek, olmamak fiilinin yeterlilik hâli.
o.-z 555, 602, 754, 2165
 [=4]
olukdem:
o. 1305
 [=1]
olun-: Olunmak.
o.-ursa 615
 [=1]
on: Dokuzdan sora gelen sayı.
o. 363, 1390, 1396, 1668, 1880, 1896
 [=6]
onar-: Bozulmuş, eskimiş olan bir şeyi düzeltip işler veya kullanılır duruma sokmak, işe yarar duruma getirmek.
o.-a 599
 [=1]
ordu: Ordu.
o.+dan 196
o.+sında 974
 [=2]
orta: Bir şeyin iki ucundan eşit uzaklıkta olan yer veya durum.
o.+da 2101
o.+sın 2001
o.+sında 171, 2690
 [=4]
ortalık: Ortalık.
o.+da 2452
 [=1]
oş:
o. 1814
 [=1]
ot: Ot.
o. 106
 [=1]
otag: (t.i.) Büyük ve süslü çadır.
o. 1493
o.+ı 426, 2268
o.+ıdur 1336
o.+um 2009
 [=5]

otur-: Vücudun belden yukarısı dik duracak biçimde ağırlığı kaba etlere vererek bir yere yerleşmek.
o.-dı 487, 1709
o.-ma 2378
o.-mişdür 2374, 2378, 2419
o.-ur 2415, 2527
 [=8]
oturag: Oturak
o. 93
 [=1]
oy-: Oymak.
o.-ar 1050
 [=1]
oyna-: Vakit geçirme, eğlenme, oyalanma vb. amaçlarla bir şeyle uğraşmak.
o.-dı 391, 1662
o.-maka 163
o.-r 662, 1967
o.-rsa 146, 1422
o.-sa 1421
o.-yaldan 658
o.-yub 1327, 2274
 [=11]
oynat-: Oynamasını sağlamak.
o.-dı 1967
o.-ur 2203
 [=2]
oyuk: Oyuk.
o.+lar 2613
 [=1]
oyun: Vakit geçirmeye yarayan, belli kuralları olan eğlence.
o.+ı 509
 [=1]

Ö

ög-: Övmek.
ö. 1789
 [=1]
öğren-: Öğrenmek, bilgi edinmek.
ö.-di 541, 546
 [=2]
öğret-: Öğretmek, bir kimseye bir konuda bilgi ve beceri kazandırmak.
ö. 859
ö.-miş 74
ö.-übdür 2717
 [=3]
öl-: Yaşamaz olmak, hayatı sona ermek, can vermek.
ö. 180
ö.-diler 1988
ö.-düğümçün 845
ö.-dügüme 2266
ö.-düm 167, 232, 736, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 1093, 2237
ö.-ene 180, 836
ö.-enler 930, 1990
ö.-eyin 491, 1641, 2606
ö.-icek 832
ö.-me 47, 484
ö.-mek 220, 243
ö.-mekdür 1026

- Ö.-mesün** 2223
Ö.-meyüm 1916
Ö.-mezse 872
Ö.-miş 1105, 1105, 1826
Ö.-ür 1109, 1754, 1817
Ö.-ürse 265, 1434
Ö.-ürsem 100, 408, 2546, 2600
Ö.-ürsin 1077
 [=45]
- Ölçüm:**
Ö. 2031
 [=1]
- Öldür-:** Bir canlının hayatına son vermek.
Ö. 55, 872, 1040, 1127, 1435, 2330
- Ö.-di** 1564
Ö.-diler 878
Ö.-dügi 1565, 2087
Ö.-dügin 1157
Ö.-düğün 2491
Ö.-e 1827
Ö.-en 1157, 2654
Ö.-eyin 475, 1580
Ö.-medi 1026, 2302
Ö.-mege 55, 165, 708, 878, 1344, 1581, 1713, 2442, 2617
Ö.-mek 2439
Ö.-mez 476
Ö.-sen 52
Ö.-senüz 1103
Ö.-ür 95, 773, 1213, 1326, 1332, 1577, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1714, 2036, 2223, 2330
Ö.-ürdi 2654
Ö.-ürdüm 1040
Ö.-ürin 477
Ö.-ürse 1122, 1634
Ö.-ürsen 1106, 1109
 [=54]
- Ölü:** Ölmüş olan.
Ö.+me 890
 [=1]
- Ölüm:** Bir canlıda hayatın tam ve kesin olarak sona ermesi, ahiret yolculuğu.
Ö. 737, 1435
Ö.+in 1651, 2660
 [=4]
- Ölümlü:** Gelip geçici, kalımsız, fani.
Ö. 516, 2047
 [=2]
- Ömr:** (a.i.) Ömür, yaşama, yaşayış, hayat.
Ö. 350, 411, 1884, 2783
Ö.+den 351, 2022
Ö.+i 290, 684, 1004, 1213
Ö.+in 796, 2456
Ö.+inde 1004
Ö.+ine 351, 2022
Ö.+ini 708
Ö.+üm 227, 227, 350, 386, 465, 538, 691, 989, 1014, 1651, 1670, 2392, 2408, 2417, 2507, 2626, 2660, 2687, 2706
- Ö.+ün** 124, 1982
Ö.+ünün 673, 2135
Ö.-i azîz 47
Ö.-i câvidân 2725
Ö.-i dırâz 2417
defter-i Ö. 2734
metâ'-ı Ö. 831
sarây-ı Ö. 1735
şems-i Ö. 322
 [=46]
- ömr-veş:** Ömür gibi.
Ö. 2408
 [=1]
- ön:** Bir şeyin esas tutulan yüzü, arka karşıtı.
Ö.+ince 682, 1008
Ö.+inde 46, 223, 2062, 2349
Ö.+indeki 2576
Ö.+inden 1582
Ö.+ünce 86
Ö.+üne 204
 [=10]
- ön-:** Beklemek.
Ö.-mekde 113
 [=1]
- öp-:** Sevgi, saygı, bağlılık, teşekkür belirtmek amacıyla dudaklarını bir şeye veya birine değdirmek.
Ö.-di 344
Ö.-dügiçün 871
Ö.-dügin 2065
Ö.-dükce 2465
Ö.-düm 1232
Ö.-er 1998, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007
Ö.-erken 2652
Ö.-erse 2002
Ö.-ersin 212
Ö.-eyin 2001
Ö.-medi 2448
Ö.-mege 959, 1971, 2006, 2020, 2533
Ö.-melidür 2231
Ö.-se 68
Ö.-sem 511, 1167, 1736, 2260
 [=33]
- öpdür-:** Öpmesine izin vermek.
Ö. 2113
Ö.-medi 513
 [=2]
- öpüş-:** Karşılıklı öpmek.
Ö.-diler 1865
 [=1]
- örgen-:** Öğrenmek.
Ö. 2402
 [=1]
- ört-:** Korumak, görünmez duruma getirmek veya gizlemek için üstüne bie şey koymak.
Ö.-übdür 1562
 [=1]

örtü: Örtü.
 Ö.+si 844
 Ö.+sin 1828
 [=2]
örtül-: Örtülmek, örtme işine konu olmak.
 Ö.-di 2596
 [=1]
ötdür-: Ötmesini sağlamak.
 Ö.-elüm 2730
 Ö.-ür 2045, 2063, 2357, 2358
 Ö.-ürsin 779
 [=6]
öte: Öte.
 Ö. 295, 2035, 2504, 2602
 [=4]
öykün-: Birinin yaştığı gibi yapmak, birine veya bir şeye benzemeye çalışmak.
 Ö.-di 2038
 Ö.-dügi 11, 2382
 Ö.-dügiçün 2528, 2530
 Ö.-dügin 2594
 Ö.-elden 115
 Ö.-me 1075
 Ö.-mege 2531
 Ö.-miş 1138, 1477, 1586, 2239
 Ö.-se 387, 1840, 2157
 Ö.-üb 604
 Ö.-ür 2522, 2695
 Ö.-ürmiş 1320, 2397
 [=21]
öyle: Öyle.
 Ö. 455
 [=1]
öz: Kendi.
 Ö.+i 1763, 2576
 Ö.+in 1737, 2445
 Ö.+inden 2048, 2060
 Ö.+ümden 1467
 Ö.+ünden 353
 [=8]
özge: Başka.
 Ö. 221, 835, 2482, 2671
 [=4]

P

pâ-bürehne: Yalın ayak.
 p. 407
 [=1]
pâdişâ: (f.b.i.) Padişah, hükümdar.
 p. 1120
 [=1]
pâdişâh: (f.b.i.) Hükümdar.
 p. 1221
 p.+a 2168
 p.+ıdur 1425, 1962
 p.+ından 35
 p.+ınınun 1372, 2744
 p.+ısın 1677
 p.+um 730, 1073, 1225, 1336,
 1640, 2453
 p.-i akl 1335
 p.-i âlem 2456
 p.-i bahr-ü ber 1521
 p.-i hûbân 530

p.-i kadr 2455
 p.-i mısır-ı hüsn 2132
 p.-i mülk-i devlet 974
 p.-i mülk-i gam 1336
 p.-i mülk-i ışk 1697, 2790
 p.-i şâhidân 1968
 [=25]
pâdişeh: (f.b.i.) Padişah, hükümdar.
 p. 1417, 1420
 p.+i 666
 p.-i ışk 1246
 [=4]
pâk: (f.s.) Temiz, arık.
 p. 1, 823, 2225, 2536
 âşık-i p. 1686
 cemâl-i p. 2627
 dil-i p. 2558
 ışk-ı p. 2536
 [=8]
pâmâl: (f.b.s.) Ayak altında kalmış, çiğnenmiş.
 p. 1556
 p.-i Muhammed 614
 [=2]
papaz: Hristiyan din adamı.
 p. 2006
 [=1]
papazca: Papaza göre.
 p. 2006
 [=1]
par: Parlamak anlamında ikileme.
 p. 117, 117, 725, 725, 1923, 1923, 2081, 2081
 [=8]
parala-: Eskitmek, parçalamak.
 p.-r 1023, 1259
 [=2]
pâre: (f.i.) Parça.
 p. 354, 490, 598, 849, 849, 861, 861, 933, 934, 1021, 1021, 1197, 1461, 1503, 1503, 1803, 2023, 2388, 2419, 2419, 2458, 2458
 p.+ler 1021, 1494
 p.+si 16, 1226, 2023
 p.+ye 1503
 p.-i ebr-i sefîde 2475
 [=29]
pârele-: Parçalamak.
 p.-r 1017
 p.-rlerse 1426
 [=2]
pây: (f.i.) Ayak; asıl, esas, kök.
 p.+ına 196, 1087, 1173, 1174, 1413, 1465, 2804
 p.+ını 959
 p.-i esb 1604
 hâk-i p. 273, 542, 1974
 hâk-i p.-i dil-ber 115
 hâk-i p.-i yâr 66
 nişân-ı p.-i seg 233
 tûtîyâ-yı hâk-i p. 48
 [=16]
pâyân: (f.i.) Son, nihayet, uç, kenar.
 p. 1093

- p.+ı** 2523
[=2]
pây-dâr: (f.b.s.) İyice yerleşmiş, sağlam, devamlı, sürekli.
p. 227, 819
[=2]
pâye: (f.i.) Rütbe, derece.
p.-i baht+um 355
[=1]
paylaşım-: Paylaşmamak.
p.-dılar 861
[=1]
pây-mâl: (f.b.s.) Ayak altında kalmış, çiğnenmiş.
p. 2676
[=1]
pây-tâbe:
p.+dür 1823
[=1]
peder: (f.i.) Baba.
pend-i p. 1992
[=1]
pehlevân: (f.i.) Pehlivan, güreşçi, yiğit.
p.+sın 266
p.-ı âteş-i ışk 1857
p.-ı nâr-ı ışk 193
[=3]
pehlû: (f.i.) Vücudun iki yanından biri, yan.
p.+m 1365, 1729, 2406
p.+mun 731
p.+ya 1345, 2426, 2680
[=7]
peleng: (f.i.c.) Panter.
p. 1795
p.+ün 999
p.-i cân-şikâr-ı kulle-i kühsâr-ı hüsn 783
p.-i gam 1259
p.-i ışk 1264
p.-i kulle-i kühsâr 1808
[=6]
penbe: (f.i.) Pamuk; açık kırmızı.
p. 1943, 1960, 2363
p.+yi 1321, 1960
p.-i menfûş-i müncemid 2072
[=6]
penc: (f.s.) Beş.
engüşt-ı p. 540
[=1]
pencere: Pencere.
p.+si 2246
[=1]
pençe: (f.i.) Yırtıcı hayvanların ön ayaklarının parmaklarıyla tırnakları.
p.+sin 829
p.+sinde 167
p.-i mercân 272, 914, 2377
[=5]
pend: (f.i.) Nasihat, öğüt.
p. 2096
p.+i 2296
p.+ün 109, 1985
- p.-i peder** 1992
p.-i zâtî+yi 2332
cây-i p. 630
cevher-i p. 517
[=8]
per: (f.i.) Kanat.
p. 1700, 2748
p.-i Cibrîl 1331
[=3]
perâkende: Dağınık. Dağıtma.
p. 1804
[=1]
perçem: (f.i.) Kakül, tepede bırakılan saç.
p. 193
p.+i 2731
[=2]
perde: (f.i.) Kapı, pencere gibi yerlere asılan örtü.
p. 1603
p.+den 2602, 2686
p.+dür 2197, 2514
p.+ler 1565
p.+nün 771
p.-i çeşm 100
p.-i esrâr 2686
p.-i râz-ı derûn 608
p.-i zer-beft 816
[=11]
perde-dâr: Perdeci, kapıcı, odacı.
p. 816
[=1]
peren: Ülker yıldızı.
p. 1458
[=1]
perestâr: Hizmetçi.
p.+ı 499
[=1]
perhîz: Sakınmak, çekinmek.
p. 2663, 2755
[=2]
perî: (f.i.) Cinlerin çok güzel ve alımlı olarak farz edilen dişilerine verilen bir ad.
p. 348, 402, 820, 872, 965, 1031, 1063, 1233, 1237, 1288, 1414, 1485, 1752, 1773, 1831, 1839, 1912, 1958, 2342, 2538, 2748, 2768
p.+ler 1930
p.+nün 2150
p.+yi 1235, 2480
[=26]
perî-hû: Peri gibi güzel.
p. 1277
[=1]
perî-peyker: (f.b.s.) Peri yüzlü, çok güzel.
p. 1571, 1578, 2082
[=3]
perî-ruhsâr: (f.b.s.) Peri yüzlü, çok güzel.
p. 2049
[=1]
perîşân: (f.s.) Dağınık, karışık, dağınık saç.

- p. 2067, 2110, 2110, 2809
p.+sın 2310
kalb-i p. 567
yâr-ı p. 2310
 [=6]
- perîşân-hâl:** (f.a.b.s.) Hali perişan olan, acınacak halde bulunan, gamlı.
p. 1027
p.+sın 2338
 [=2]
- perîşânlug:** Perişan olma durumu, dağınıklık.
p.+ı 2340
 [=1]
- perî-veş:** (f.b.s.) Peri gibi, çok güzel.
p.+dür 1804
 [=1]
- perî-zâd:** (f.b.i.) Peri çocuğu, peri çocuğu olacak kadar güzel, çok güzel.
p. 2550
 [=1]
- perr:** (f.i.) Kanat.
p.-i semender 1958, 2608
 [=2]
- pertev:** (f.i.) Işık, parlaklık, yalım.
p.-i horşîd 555, 2472
p.-i ışk 2291
p.-i keyfiyyet 1263
p.-i mihr-i cihân-ârâ 69
p.-i mihr-i ruh-i yâr 768
 [=6]
- pervâ:** (f.i.) Korku, çekingenlik.
p. 117
 [=1]
- pervâne:** (f.i.) Geceleri ışığın etrafında dönen küçük kelebek.
p. 117, 2334, 2358
p.+dür 1367, 1902, 1932, 2175
p.+ler 779, 1921, 2554, 2605
 [=11]
- pervâne-veş:** Pervane gibi.
p. 67
 [=1]
- pervâz:** (f.i.) Uçma, uçuş.
p. 168, 879
 [=2]
- perverde:** (f.s.) Beslenmiş, terbiye edilip yetiştirilmiş, büyütülmüş.
p.+dür 2196, 2513
p.+lerle 1956
 [=3]
- pervîn:** (f.i.) Ülker yıldızı, Süreyya.
p. 1005
 [=1]
- pest:** (f.s.) Alçak, aşağı.
p. 426
 [=1]
- peste:** Alçak.
p.+dür 2495
 [=1]
- peşmin:** Yünden yapılmış.
- halvâ-yi p.+i** 26
 [=1]
- peyâm:** (f.i.) Haber, başkasından alınan bilgi.
p.-i va'de-i vasl 515
 [=1]
- peydâ:** (f.i.) Meydanda, açıkta.
p. 1993, 1994, 2165
 [=3]
- peyk:** (f.s.) Haber ve mektup getirip götüreren.
p.-i âh 390, 1499, 2790
 [=3]
- peykân:** (f.i.) Temren, başak, okun ucundaki sivri demir.
p. 270, 2167
p.+dur 215
p.+larla 2709
p.+larun 205, 1397
p.+un 2419
p.+unı 2526
kirm-i p. 1942
zahm-ı p. 297
 [=10]
- peyke:** Tahta sedir.
p. 2249
 [=1]
- peymân:** (f.i.) Yemin, and.
p. 2285
p.+dan 266
p.+ı 415
 [=3]
- peymâne:** (f.i.) Büyük kadeh; şarap bardağı.
p.+si 2135
 [=1]
- peyveste:** (f.s.c.) Ulaşmış, bitişik.
p.+dür 2491
 [=1]
- pır:** Uçmayı tanımlayan bir ikileme.
p. 1305, 1305
 [=2]
- pîç-â-pîç:** Karma karış, pek dolaşık, kıvrım kıvrım.
p. 2607
 [=1]
- pide:** İnce, yuvarlak bir ekmek türü.
p.+ler 2709
 [=1]
- pijmürde:** 1. Dağınık. 2. Eski, yırtık. 3. Perişan.
p.+dür 1617
p.+ler 2471
 [=2]
- pinhân:** (f.s.) Gizli.
p. 908, 1143, 2165
 [=3]
- pîr:** (f.s.c.) Yaşlı, ihtiyar.
p. 664, 664, 1489, 1795, 1933, 2176
p.+e 1807
p.+ler 2341
p.-i mugân 1776
himmet-i p.-i mugân 424
 [=10]

- pîre-zen:** Kocakarı, acuze.
dehr-i p. 830
[=1]
- pîrlük:** Yaşlılık.
p. 2149
[=1]
- pîrûz:** Uğurlu, hayırlı.
çarh-ı p. 1190
dem-i p. 1190
[=2]
- pîrûze:** (f.i.) Firûze, mavi renkli ve değerli bir sùs taşı.
hat-ı p. 1383
hatt-ı p. 966
[=2]
- pîşe-ger:** San'atkâr işçi.
p. 1779
[=1]
- pîş-keş:** (f.b.i.) Peşkeş, hediye, armağan.
p. 914
[=1]
- piyade:** (f.i.) Yaya.
p. 1008
[=1]
- post:** (f.i.) Tüylü hayvan derisi.
p.+ın 326, 999
[=2]
- pul:** Para.
p. 658, 658, 662, 662, 2124
p.+dur 2124
p.+ı 1871
[=7]
- pûlâd:** (f.i.) Polat, çelik.
kal'a-i p. 1639
[=1]
- pûte:** (f.i.) İçinde maden eritilen tava.
p.+si 1745
[=1]
- pür:** (f.s.) Dolu, çok fazla.
p. 50, 140, 344, 363, 382, 493, 669, 748, 772, 835, 948, 1061, 1115, 1132, 1176, 1459, 1582, 1718, 1867, 1950, 2135, 2552, 2709, 2709, 2731, 2746
gerdûn-ı p. 1820
[=27]
- pür-âb:** (f.a.b.s.) Suyla dolu.
p. 2292
[=1]
- pür-âteş:** (f.a.b.s.) Çok ateşli
tâs-ı p. 1697
[=1]
- pür-belâ:** Çok belalı.
p. 1669
p.+nun 1357
p.+ya 1424
fettân-ı p. 1708
[=4]
- pür-cerâhât:** Çok yara, irin.
p.+dür 2815
[=1]
- pür-cevr:** Çok zahmetli.
p. 865
- [=1]
- pür-cûş:** Çok coşkulu.
deryâ-yi p. 1979, 1986
[=2]
- pür-encüm:** Çok yıldızlı.
çarh-ı p. 1363
[=1]
- pür-eşk:** Çok yaşlı.
çeşm-i p. 902
[=1]
- pür-fitne:** Çok fitneli
p. 1275
[=1]
- pür-gam:** Çok gamlı.
p. 2114
[=1]
- pürhâk:** Çok topraklı.
p.-i reh 2424
[=1]
- pür-halâvet:** Çok şirin.
p. 460
nigâr-ı p. 309
[=2]
- pür-hâr:** Çok ateşli.
p. 807
[=1]
- pür-hengâme:** Çok gürültülü, karışık.
p.+dür 1154
[=1]
- pür-hevâ:** Çok havalı, çok istekli.
p. 1662
p.+dur 402
kalb-i p. 1131, 2498
[=4]
- pür-hûn:** (f.b.s.) Kan içinde.
p. 847, 975
[=2]
- pür-lü'lü':** Çok incili, çok parlak ve kıymetli.
p.-yi şeh-vâr 1961
[=1]
- pür-mezâk:** Çok dar yer.
sarrâf-ı tâb-ı p. 1961
[=1]
- pür-mûy:** Çok kıllı.
hâl-i p. 2195, 2512
[=2]
- pür-nem:** Çok nemli, çok ağlamış.
p. 1757, 2114
[=2]
- pür-safâ:** Çok eğlenceli.
p. 209
[=1]
- pür-sûz:** Çok yakıcı. Çok yanık.
âh-ı p. 2236
duhân-ı âh-ı p. 1209
sîne-i p. 1442
şem'-i p. 381
şi'r-i p. 2230, 2608
[=6]
- pür-sürûr:** Çok mutlu.
p. 951
[=1]
- pür-şafâk:** Şafağın en yoğun ışıklı hali.

âsumân-ı p. 31
[=1]
pür-şarâb: Şarapla dolu, çok şarap.
p. 358
[=1]
pür-şeker: Çok şekerli.
p. 178
[=1]
pür-şevk: Çok şevkli.
p. 724
p.+dür 1558
bende-i p. 1408
[=3]
pür-şikenc:
zülf-i p. 537
[=1]
pür-zahm: Çok yaralı, çok zahmetli.
cism-i p. 622
sîne-i p. 16, 986
[=3]
pür-zav:
p. 557
[=1]
püser: (f.i.c.) Oğul, erkek çocuk.
p. 764, 1855
p.+erler 1054
[=3]

R

râ: (h.ha.) Reûlevvel ayına
işarettir, r sesini verir; 'rı'
harifinin adıdır.
r.+dan 56
[=1]
Rab: (a.h.i.) Allah.
R. 60, 313, 329, 1069, 1342,
1451, 1555, 1764, 2667, 2711
[=10]
râci': (a.s.) Geri dönen.
r. 335
[=1]
ra'd: Gök gürültüsü.
r. 1043, 1204, 1498, 1500,
1693, 1727, 1737, 1856, 2030, 2044,
2381, 2466
r.+i 1282
r.+ün 1539
r.-i nâle 582
[=15]
ragbet: (a.i.c.) İstekle karşılama,
istek, arzu.
r.+ler 1592
[=1]
râh: (f.i.) Yol, tutulan yol.
r. 559, 559, 1223
r.+dur 2299
r.+ı 1466, 2805
r.+um 131, 1248
r.+undan 2318
r.-i ışk 13, 1449
r.-i ışk-ı yâr 1763
r.-i imkân 1097
r.-i mahabbet 1564
r.-i mür 1585
azm-ı r. 657
gerd-i r. 1728

hâk-i r. 37
rehrevân-ı r.-i ışk 2299
rîk-i r. 835
tûrâb-ı r.-i kûy-i dil-rübâ
12
[=21]
râhat: (a.i.) Üzüntüsüz, tasasız,
kedersiz bir halde bulunma.
r. 559, 559, 1070, 1466,
1598, 1607, 1913, 2650, 2800, 2805,
2815
r.-i cân 2090
şekl-i r. 1081
[=13]
râh-efzâ: Yol gösteren.
yâr-ı r. 2219
[=1]
rahm: (a.i.) Acıma, esirgeme,
koruma.
r. 102, 129, 300, 300, 304,
903, 1514, 1675, 1716, 1957, 2094,
2112, 2215, 2449, 2500
[=15]
rahmet: (a.i.) Acıma, esirgeme,
koruma.
r. 141
bârân-ı r. 1381
[=2]
rahş: (f.s.) Gösterişli, yürük ve
güzel (at).
r.-i kadr 793
r.-i cefâ 1669
[=2]
rahşân: (f.s.) Parlak.
mîhr-i r. 450, 1170, 1268
[=3]
rahşende: Parıldayan.
encüm-i r.+ler 361
[=1]
raht: (f.i.c.) At takımı, yol
levazımı.
r.+ını 1335
[=1]
râh-zenlük: Eşkîyalık.
r. 2630
[=1]
rakîb: (a.s.i.) Herhangi bir işte
birbirinden üstün olmaya
çalışanlardan her biri.
r. 97, 142, 151, 157, 316,
380, 548, 590, 989, 1006, 1149,
1175, 1187, 1196, 1216, 1451, 1464,
1520, 1785, 1817, 2213, 2215, 2613,
2803
r.+e 404, 993, 2212, 2352,
2432
r.+i 485, 1043, 1166, 1197,
1664, 1672
r.+ün 935, 1055, 1252, 1514,
1554, 2216, 2342, 2619, 2814
r.+ünü 1157
r.+ünün 1814
r.-i akreb 1492
r.-i bed-güher 517
r.-i bed-likâ 50, 2207, 2232

- r.-i hâr 1666
r.-i kâfir 1101
r.-i seg 1723, 1792
r.-i telh 152
r.-i tûrş-rû 1078
r.-i zâg 879
leşker-i r. 2593
[=59]
- rakîbân:** Rakipler.
r. 1094
[=1]
- raks:** (a.i.) Hora tepme, sıçrayarak oynama, dans etme.
r. 63, 1235
r.+a 1587
[=3]
- râm:** (f.s.) İtâat eden, boyun eğen, kendini başkasının emirlerine bırakan.
r. 624, 805, 2769
[=3]
- ramazân:** (a.i.) Kamer takviminin dokuzuncusu, üç aylardan sonuncusu, oruç ayı.
r. 1938
[=1]
- râmî:** Çok itaatkar olan.
r. 2001
r.+ler 1847
[=2]
- ra'nâ:** (a.s.) Güzel; lâtif, hoş görünen.
r. 1134, 1176
dil-ber-i r. 1274
gûş-i dil-ber-i r. 1334
gül-i r. 957, 2328
serv-i r. 873
[=7]
- rasad:** (a.i.) Gözetme, bekleme, pusu tutma.
çeh-i r. 650
[=1]
- rast:** (f.s.) Doğru; haklı, gerçek.
r.+ı 1076, 1835
[=2]
- râsti:** Doğruluk.
r. 873
[=1]
- ravza:** (a.i.c.) Ağacı, çayırı, çimeni bol olan yer, bahçe.
r.+da 2760
r.-i Ahmed 2033
[=2]
- râz:** (f.i.) Sır, gizlenen şey.
r. 2595
r.-ı nihân 1859
r.-ı vuslat 1754
perde-i r.-ı derûn 608
vâkıf-ı r.-ı nihân 2443
[=5]
- râzık:** Rızık veren.
r. 305
[=1]
- râzî:** (a.s.) Rıza gösteren, kabul eden, boyun eğen.
r. 452, 2378
[=2]
- reâyet:**
r. 726
[=1]
- rebâb:** (a.i.) Gövdesi Hindistan cevizi kabuğundan yapılmış bir çeşit kemaçe.
r. 340
[=1]
- recâ':** (a.i.) Ümit, umma; istek, dilek.
r. 1748
[=1]
- red:** (a.i.) Geri döndürme, döndürülme, geri çevirme.
r. 697, 699
[=2]
- redd:** (a.i.) Geri döndürme, döndürülme, geri çevirme.
r. 1314
r.-i belâ 1797
[=2]
- ref':** (a.i.) Kalkındırma, yüceltme.
r. 406, 1193, 2071
kadr-i r. 439
[=4]
- reftâr:** (f.i.) Gidiş, yürüyüş, hareket, salınarak edalı yürüyüş.
r. 2518
r.+da 1439
[=2]
- reg:** (f.i.) Damar.
r.+ler 655, 1415
r.+lerin 1544
r.+lerinden 1753
r.+lerini 104
r.+lerüm 1374, 1623, 2684
r.+lerünle 1156
r.-i cân 1265
[=10]
- reh:** (f.i.) Yol.
r.-i vasl 176
hâk-i r. 666, 1074
hâk-i r.-i dil-ber 1249
hâk-ı r. 1704
pürhâk-i r. 2424
sürme-i hâk-i r. 544, 2464
[=8]
- reh-güzâr:** (f.b.i.) Geçit, geçecek yol.
r.+ı 1638
[=1]
- rehn:** (a.i.c.) Tutu, ödünç, alınan eşya, para karşılığında gösterilen şey.
r.+e 1020
[=1]
- rehrevân:** (f.b.s.) Yolcular, yola gidenler.
r.-ı râh-ı ışk 2299
[=1]
- reml:** Kum falı.
r. 2694
r.-i âlî 884

- [=2]
remmâl: (a.s.) Remil döken, fal açan, kayıptan haber vermek iddiasında bulunan.
 r. 1546
 r.+ler 2694
 [=2]
remz: (a.i.) İşaret, işaretle anlatma.
 r. 2027, 2043
 [=2]
renc: (f.i.) Ağrı, sızı; zahmet, eziyet, sıkıntı.
 r. 539
 [=1]
reng: (f.i.) Renk.
 r. 75, 616, 1555
 r.-i hınnâ-yi melâhat 1590
 [=4]
rengîn: (f.s.) Renkli, parlak renkli; boyalı.
 r. 33, 1153, 1917, 2205, 2436, 2455
 gül-i ma'nâ-yi r. 1950
 ma'nâ-yi r. 2050
 ma'nî-i r. 2111
 şî'r-i r. 1404
 [=10]
rengînlük: Renkli olma, renklilik.
 r.+de 2377
 [=1]
resm: (a.i.) Yazma, çizme; tavır, usul.
 r. 2178
 r.+e 848
 [=2]
resul: Peygamber.
 r. 515
 r.+ün 516, 748
 [=3]
reşhâ: (a.i.c.) Sızıntı, damla.
 r.+sı 1374
 r.+sıdur 520
 [=2]
reşk: (f.i.) Kiskanma, hased günü.
 r. 190, 642, 2460
 r.+inden 403, 1551
 r.-i âlem-i kâkül-i dil-dâr 962
 r.-i cebîn 417
 r.-i cennet 1831
 r.-i hûr 1826
 r.-i sûz-ı sîne 412
 dest-i r. 1017
 nüşâb-ı r. 344
 [=12]
revâ: (f.s.) Yakışır, uygun, yerinde.
 r. 212, 501, 644, 960, 987, 1123
 r.+dur 646, 766
 [=8]
revân: (f.s.) Yürüyen, giden, akan.
 r. 188, 195, 341, 354, 479, 550, 929, 961, 1029, 1105, 1106, 1211, 1299, 1439, 1463, 1527, 1528, 1613, 1642, 1644, 1782, 1833, 1972, 1975, 1995, 2010, 2047, 2059, 2061, 2065, 2151, 2227, 2230, 2269, 2309, 2319, 2331, 2481, 2501, 2536, 2632, 2634, 2725, 2725, 2802
 r.+ı 1002
 âb-ı r. 2225
 dürer-i eşk-i r. 1837
 eşk-i r. 918
 katre-i eşk-i r. 1690
 kût-ı r. 2486
 ruh-i r. 559
 ruh-ı r. 1689, 2411, 2780
 serv-i r. 202, 230, 532, 796, 929, 1108, 1301, 1329, 1394, 2498, 2518
 taht-ı r. 1677, 2164
 [=68]
revân-bahş: (f.b.s.) Canlandırıcı, can bağışlayıcı.
 r. 2123
 [=1]
revnak: (a.i.) Parlaklık, güzellik, tazelik, süs.
 r. 1041, 1188
 [=2]
revzen: (f.i.a.c.) Pencere.
 r. 1683
 [=1]
reyhân: (a.i.c.) Fesleğen.
 hat-ı r. 2375
 [=1]
rez: (f.i.) Asma, bağ kütüğü.
 duhter-i r. 2486
 [=1]
Rıdvân: (a.h.i.) Cennet'in kapıcısı olan büyük melek.
 R.-ı id 2281
 [=1]
rıyâzat: Nefsi terbiye maksadıyla az gıda ile geçinmek.
 r. 1674
 [=1]
rıyâzet: Nefsi terbiye maksadıyla az gıda ile geçinmek.
 r.+ler 1571
 [=1]
rızâ': (a.i.) Hoşnutluk, memnunluk.
 r. 2095
 r.+sın 2643
 [=2]
ridâ': (a.i.) Belden yukarı örtülen örtü, hırka.
 r. 349
 r.+dan 1806
 [=2]
rif'at: (a.i.) Yükseklik, yücelik, büyük ve büyük rütbe.
 r.+ı 2750
 r.+üm 642, 2414
 r.+ün 2222
 dest-i şâh-ı r. 1800
 [=5]
rîk: (a.i.) Salya, ağız suyu.

- r. 102
r.-i râh 835
[=2]
- rikâb:** (a.i.c.) Büyük bir kimsenin katı, önü.
r.+umdur 2020
[=1]
- rind:** (f.s.c.) Kalender, dünya işlerini hoş gören kimse.
r.+e 677, 2749
r.-i mey-perest 438
[=3]
- rindân:** (f.s.c.) Kalenderler, dünya işlerini hoş görenler.
r. 1776
[=1]
- rîş:** (f.i.) Yara.
r.+ini 377
r.+ün 28
[=2]
- riş-hand:** Bıyık altında gülme, alay.
r. 622
[=1]
- rişte:** (f.i.) İplik, bağ.
r. 1716
r.-i ümmîd 926
r.-i ümmîd-i vasl 2392
[=3]
- rivayet:** Hikaye edilen hadise veya söz.
r. 473
[=1]
- riyâ':** (a.i.) Özü sözü bir olmama, ikiyüzlülük.
r. 438, 2807
r.+yı 328
[=3]
- riyâz:** (a.i.c.) Bahçeler, ağaçlar.
r.-i cinân 1674
[=1]
- rû:** (f.i.) Yüz, çehre.
r.+ya 1342
[=1]
- rub':** Çeyrek.
r.-i meskûn 2784
[=1]
- rûbâh:** Tilki, hilekar.
r.-i zemân 829
[=1]
- rûd:** Irmak.
r.+ına 800
[=1]
- ruh:** (f.i.) Yanak, yüz, çehre.
r. 428, 586, 587, 589, 1172, 2481
r.+dur 1574
r.+ı 98, 1466, 2424, 2662, 2805
r.+ın 2061, 2725
r.+ınun 639
r.+ları 30, 557
r.+larun 1082, 2102, 2169
r.+um 717, 2243
r.+uma 2650
r.+umuzı 559
- r.+un 46, 891, 1642, 2050
r.+unçün 1258
r.+undan 356
r.+unun 612, 983
r.-i dil-ber 589
r.-i dil-dâr 1356
r.-i gülnâr 545
r.-i revân 559
r.-i yâr 2798
r.-i gülgûn 1602
r.-i gülnâr-ı yâr 1203
r.-i meclis 2372
r.-i revân 1689, 2411, 2780
r.-i yâr 2374
r.-i zerd 2781
ayn-ı r. 2755
devr-i r. 2637
dinâr-ı r. 107
hatt-ı r.-i yâr 2759
hecr-i r. 318
irtifâ-ı kadr-i r. 365
mîhr-i r.-i dil-ber 64
mûy-i hâl-i r. 2517
nisâr-ı r. 2173
pertev-i mîhr-i r.-i yâr 768
vasf-ı r. 2033
vasf-ı r.-i cânân 888
vasf-ı envâr-ı r. 1948
vasf-ı leb-i r. 2032
[=59]
- rûh:** (a.i.c.) Can, nefes; canlılık, his, duygu.
r.+lara 1452
r.+larında 2539
r.+larunla 2196, 2513
hatt-ı leb-ü r. 704
[=5]
- ruh-bahşlıg:** (a.f.b.s.) Can başışlama.
satrenc-i r. 1422
şatrenc-i r. 146
[=2]
- ruhbân:** Hristiyan din adamı, rahib.
r. 256
[=1]
- ruh-efzâ:** (a.f.b.s.) Ruha tazelik veren, cana can katan.
çeng-i r. 2000
lâ'l-i r. 1333
[=2]
- ruhsâr:** (f.i.) Yanak; yüz, çehre.
r.-i cânân 1618
bedr-i r. 307
dinâr-ı r. 837
horşîd-i r. 1705
mushaf-ı r.-i cânân 443
şevk-i r. 289
şevk-ı r. 577
[=7]
- Rum:** (a.i.) Romalı, arap ilinden başka ilde olan kimse.
R.+a 848, 2326
R.+da 1900
R.+ı 848
[=4]

rûsitâyî: Köylü.
r.+dür 1530
 [=1]
rûşen: (f.s.) Aydın, parlak.
 r. 112, 127, 287, 401, 635, 888, 1034, 1168, 1238, 1469, 2350, 2624, 2694
r.+dür 1542
âyine-i r. 1688
dîde-i r. 1878
rûz-ı r. 1268
 [=17]
rûşen-dil: (f.b.s.c.) Gönlü aydınlık, hakikatleri bilen.
zâtl-i r. 1178
 [=1]
rûşen-tabîat: İyi huylu.
r.+dür 1972
 [=1]
rûşenâ: Parlak.
r.+sın 2755
 [=1]
rûşenlik: Aydınlık, parlaklık.
 r. 261
 [=1]
rûy: (f.i.) Yüz, çehre.
r.+ını 12, 1576
r.-i melâmet 1080
r.-i zemîn 1328, 1524
r.-i zerd 654, 1673
r.-ı zemîn 2633
hâk-i r.-i zerd 102
mushaf-i r.-i dil-ârâ 2007
 [=10]
rûz: (f.i.c.) Gün, gündüz.
 r. 746, 1012, 1063, 1193, 1767
r.+i 331
r.-i ayş-âmûz 1191
r.-i kıyâmet 2181
r.-i vasl 905
r.-ı firâk 2015, 2479
r.-ı hecr 1916
r.-ı hisâb 742
r.-ı îd 678, 1884
r.-ı kıyâmet 1076, 2121
r.-ı mübârek 838
r.-ı rûşen 1268
r.-ı vasl 722, 1071
r.-ı visâl 882
mâh-ı r. 2641
 [=23]
rûze: (f.i.) Oruç.
r.-i gam 2264
r.-i hicrân 721
 [=2]
rûze-dâr: Oruçlu kimse.
 r. 2510
 [=1]
rûzî: (f.s.) Gündüze ait, gündüzle ilgili.
 r. 305, 315, 2567
 [=3]
rûzigâr: (f.i.) Zaman, devir; dünya.
r.+un 1984

r.-i hâyin 2133
r.-ı müntakim 2397
 [=3]
rübâb: Bir çeşit saz.
r.+a 1442
 [=1]
rûkû: Namazda eğilme.
r. 366
 [=1]
Rüstem: (f.h.i.) Ünlü İran şairi Firdevsî'nin Şehnâme'sinde adı geçen İran'ın ünlü pehlivan ve savaşçısı.
R. 2109
R.-i Zâl-i zemân 1857
 [=2]
rûsûh: İlim ve fennin derinliğine vakıf olma.
r. 572
 [=1]
rû'yet: Görme, bakma.
r.-i dîdâr-ı cânân 1888
 [=1]

S

sa'âdet: (a.i.) Mutluluk.
s. 231, 1170, 1193, 2483
s.+dür 231
bürc-i horşîd-i s. 1387
meh-i bürc-i s. 2373
menzîl-i mâh-ı s. 206
 [=8]
sâat: (a.i.c.) Saat, vakit, zaman.
s. 835, 1065, 1220, 1594, 2043, 2047, 2610
s.+dür 835
s.+i 2736
 [=9]
sabâ: (a.i.) Gün doğusundan esen hafif ve latif rüzgar.
s. 124, 413, 430, 694, 835, 1057, 2393
s.+dan 2600
bâd-ı s. 11, 48, 932, 2411, 2498, 2632
 [=14]
sabâh: (a.i.) Sabah.
s. 290, 600, 2694
 [=3]
sabâlan-:
s.-ur 2347
 [=1]
sabî: Yedi, yedinci.
s.+dür 2577
 [=1]
sabr: (a.i.) Sabır, dayanma, katlanma.
s. 47, 47, 221, 276, 276, 329, 429, 491, 995, 1607, 1997, 2049, 2487, 2611, 2611, 2711
s.+a 491
s.+ı 1343
s.+ına 2344
s.+ından 1281
s.+ınun 2551
s.+um 1348, 2591
s.-ı Eyyûb 1635

- hırmən-i s.** 437
hırmən-i s.-u karâr 739
hûşe-i s.-ı dil 2604
kal'a-i s.-ı zâtî 368
kal'a-i s.-u karâr 1547
kebk-i s. 1659
metâ'-ı s. 968
nakd-i akl-u s. 2339
şeh-i s. 1210
 [=33]
sabûr: Çok sabır gösteren.
s. 1635
 [=1]
saç: Baş derisini kaplayan kıllar.
ş. 654
s.+ı 137, 1539, 2150, 2229,
 2317, 2427
s.+ın 919, 2697
s.+un 619, 691, 706, 2240,
 2289
ş.+unı 1004
 [=15]
saç-: Bir şeyi ortalığa dağıtmak,
 dökmek.
s.-arlar 2317
s.-dı 1133, 2384
 [=3]
saçıl-: Saçma işi yapılmak.
s.-dı 2362, 2551
ş.-ur 1187
 [=3]
saçlu: Saçlı.
ş. 1922
 [=1]
sa'd: Uğur, uğurlu.
s. 576, 595
dem-i s. 1150
 [=3]
sad: (f.s.) Yüz (sayı).
s. 1461
 [=1]
sadâ: (o.i.) Ses, yankı.
s. 800, 1222, 1604, 1660,
 1860
s.+sıdur 1659
s.-yi erganûnî 1364
s.-yi merg 1909
 [=8]
sad-çâk: Yüz yerden yaralı olan.
dil-i s. 2556
 [=1]
sâde: (f.s.) Düz, basit, yalın,
 gösterişsiz.
s.+dür 814, 1330
 [=2]
sadef: (a.i.c.) Sedef, inci kabuğu.
s. 790, 1117, 1362, 2186
s.+dür 2435
s.-i gûş 109, 1875
ayn-ı s. 940
 [=8]
sad-hezâr: Yüz bin.
s. 743
 [=1]
- sâdık:** (a.s.) Doğru, gerçek; içten,
 sadakatli.
s. 1968
 [=1]
sadr: 1. Oturulacak yer. 2.Sine,
 göğüs. 3. Baş, reis.
s. 1938, 1942
s.+umun 134
s.-i Eyyûb-sıfat 1942
s.-ı müşebbek 2013
s.-ı sîne 2429
 [=6]
sad-sâl: (f.b.i.) Yüzyıl, asır.
zâhid-i s. 2139
 [=1]
sad-sâle: Asır.
zâhid-i s. 2423
zâhid-i s.+ler 2366
 [=2]
sâf: (a.s.) Temiz, katkısız, halis,
 karışık olmayan.
s. 184, 1062, 1508
s. 1570, 2402, 2540
s.+lar 952
âb-ı s. 1617
şarâb-ı s. 280
 [=9]
safâ: (a.i.) 1. Saflık, berraklık.
 2. Gönül şenliği, kedersizlik.
s. 94, 280, 327, 328, 339,
 339, 371, 521, 560, 561, 685, 841,
 843, 1173, 1345, 1535, 1535, 1569,
 1628, 1668, 1671, 1674, 1734, 1863,
 2003, 2028, 2094, 2148, 2441, 2457,
 2558, 2723, 2724, 2807
s.+da 375, 2580
s.+dadur 1002
s.+dan 1778, 2351
s.+dur 865
s.+lar 29, 39, 176, 1101,
 2148, 2247, 2615
s.+nun 2741
s.+sı 2301
s.+sın 2640, 2754
s.+sından 354
s.+yı 341
s.-yi dehr 1732
s.-yi Ka'be 441
âb-ı s. 427
dem-i zevk-u s. 1191
erbâb-ı s. 670
eser-i sebz-ü s. 611
girdâb-ı deryâ-yi s. 208
harem-i zevk-u s. 533
Ka'be-i ehl-i s. 244
kible-i ehl-i s. 1317
soffa-i zevk-u s. 1733
tavâf-ı harem-i bag-ı s. 867
zevrâk-ı bahr-i s. 210
 [=66]
Safâhân: İsfahan.
S.+dan 267
kuhl-i s. 1113
kuhl-i s. 1974
 [=3]

- safâluk:** Berrak olma, şen olma.
s.+lar 2580
 [=1]
- sâf-dil:** (a.f.b.s.) Kolay aldatılan, saf, bön.
s.+ler 1984
 [=1]
- safha:** (a.i.c.) 1. Bir şeyin düz yüzü. 2. Bir olayda birbiri ardınca görülen hallerin her biri.
s.-i gül-reng 1384
s.-i idrâk 2560
 [=2]
- sâfî:** (a.s.) Duru, temiz.
s. 178, 280, 280, 328, 341, 554, 1002, 1110, 1262, 1475, 1519, 1536, 1748, 2489, 2536, 2575, 2580, 2615, 2642, 2754, 2754
âb-ı s. 2471
câm-ı s. 1734
kalb-ı s. 2766
mey-i s. 869
 [=25]
- safir:** 1. Sefere çıkan. 2. Değerli bir taş.
s. 765
 [=1]
- safvet:** (a.i.) Saflık, halislik, temizlik, paklık, arılık.
soffa-i s. 767
 [=1]
- sag:** 1. Sağ, hayatta olan yaşayan. 2. Vücutta kalbin bulunduğu tarafın karşısında olan.
s. 96
s.+lar 930
 [=2]
- sagal:**
s.+da 1436
 [=1]
- sâgar:** (f.i.) Kadeh, içki bardağı.
s. 2065
s.+ı 2733
s.-ı işret-fezâ 207
 [=3]
- sagdıç:** Dost.
s. 532
 [=1]
- sagla-:** Sağlamak.
s.-r 2603
 [=1]
- sahbâ:** (a.i.) Şarap.
s. 2135
 [=1]
- sahhâr:**
s. 1954
s.+dur 1231
çeşm-i s. 1311
 [=3]
- sâhi:** (a.s.) Hata işleyen, yanılan.
s.+ler 2444
 [=1]
- sâhib-nazar:** (a.b.s.) Tecrübesi, düşüncesi kuvvetli olan.
s. 1177
merdüm-i s. 1846
 [=2]
- sahih:** Kusursuz, şüphesiz.
s. 515
 [=1]
- sâhir:** (a.s.c.) Büyücü, büyüleyici tesir yapan güzel.
s. 977
s.+i 2049
 [=2]
- sahrâ:** Çöl.
s. 80, 2357
s.+da 1194, 1338
s.-yi dil 2073, 2161
s.-yi mihr 2368
s.-yî derûn 2088
s.-yî dil 1401
seng-i s. 971
seyr-i s. 1151
 [=11]
- saht:** (f.s.) Katı, sert, çetin, pek.
s. 246, 607, 1711
s.+ı 1711
 [=4]
- sâhtlik:** Katılık, sertlik.
s.+dan 2472
 [=1]
- sa'id:** (a.s.) Mutlu, uğurlu.
s. 679, 722, 722
s.+ı 2494
 [=4]
- sâil:** (a.s.) Saldırııcı, saldıran.
s.+ün 2758
 [=1]
- sakal:** Yetişkin erkeklerde yanak ve çenede çıkan kılların tümü.
s. 654
s.+ı 29
s.+un 26
 [=3]
- sakar:** Cehennem.
s. 2791
ayn-ı s. 2791
nâr-ı s. 1526
 [=3]
- sakın-:** Herhangi bir korku veya düşünce ile bir şeyi yapmaktan uzak durmak.
s. 203, 610, 826, 828, 1218, 1252, 1549, 1803, 2023, 2296, 2808
s.-un 2155
 [=12]
- sâkî:** (a.s.c.) Su veren, su dağıtan; kadeh, içki sunan.
s. 327, 337, 377, 378, 558, 674, 741, 882, 1015, 1191, 1271, 1321, 1355, 1399, 1400, 1586, 1619, 1793, 1971, 2159, 2160, 2301, 2360, 2372, 2465, 2552, 2732, 2740
s.+ler 1060
s.+yi 556
s.-i derd 84
s.-i devrân 60
s.-i meclis 1274

s.-i meh-rû 2012
 [=34]
sâkîn: Bir yerde oturan.
s.-i kûy 1473
 [=1]
sâkiyâ: Ey saki.
s. 83, 510, 561, 1162, 1487, 1617, 2065, 2340, 2352, 2489, 2733
 [=11]
sakkâ: (a.i.) Su dağıtan, saka.
s. 1763
tâs-ı s. 272
 [=2]
sakla-: Elinde bulundurmak, tutmak.
s.-dukca 2193
s.-sam 1375
 [=2]
sâl: (f.i.) Yıl.
s. 1939
s.-i hasret 1488
 [=2]
sal-: Bağlımlılığına, tutukluluğuna veya baskı altındaki durumuna son vererek serbest bırakmak.
s.-a 2229
s.-ar 628
s.-dı 373, 624, 1371, 1510, 1927, 2304
s.-dun 1605
s.-ma 404, 1259, 1515, 1590, 2626
s.-miş 530, 1083
s.-mişdur 619
s.-sa 907
s.-san 529
 [=19]
salâh: (a.i.) Düzeltme, iyileşme, iyilik, rahatlık.
s.+a 427
s.+ı 910, 1142
s.+un 338
mihr-i s. 813
 [=5]
salevât: Namazlar, dualar.
s. 502, 962
 [=2]
salın-: Yürürken uyumlu hareketlerle hafifçe bir yandan bir yana eğilemek.
s. 2284
s.-ana 532
s.-dılar 1127
s.-ı 2091, 2091, 2284, 2284
s.-sa 946
s.-ub 880
s.-ur 202
 [=10]
salıncag: İki ucundan asılan ve üzerine oturup sallanılan eğlence aracı.
s. 2284
 [=1]
sâlik: (a.s.c.) Bir yola giren, bir yolda giden.

s.+dür 2807
s.-i eşk 1325
 [=2]
sâlis: Üçüncü.
s. 522
 [=1]
saltanat: (a.i.) Sultanlık, padişahlık, hükümdarlık.
sultân-ı mülk-i s. 644
 [=1]
sâlûs: (f.s.) Riyakar, ikiyüzlü.
sofî-i s. 441
 [=1]
san-: Bir şeyin olma veya olmama ihtimalini kabul etmekle birlikte, olabileceğine daha çok inanmak, zannetmek.
s. 34, 69, 134, 443, 999, 1187, 1279, 1299, 1505, 1688, 1752, 1792, 2250, 2365, 2424, 2517
s.-am 28
s.-asın 1131, 1384, 2033, 2118, 2144, 2440, 2760
s.-dılar 1717, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1731, 1732, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737
s.-dugum 1597
s.-dugun 805, 2653, 2769
s.-dum 1128
s.-ma 93, 170, 218, 237, 274, 348, 416, 448, 619, 669, 697, 758, 1064, 1066, 1067, 1106, 1216, 1222, 1248, 1290, 1337, 1348, 1365, 1449, 1604, 1631, 1659, 1660, 1693, 1841, 1843, 1848, 1860, 1873, 1881, 1944, 2030, 2130, 2197, 2286, 2303, 2345, 2376, 2381, 2384, 2399, 2406, 2437, 2466, 2514, 2727
s.-man 964, 1090, 1210, 1355, 1694, 1794, 1882, 1980, 2499, 2551, 2745
s.-manuz 186, 774, 919, 1235, 1266, 2085, 2136, 2145
s.-masun 1855
s.-ub 279, 283
s.-ur 27, 887, 997, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1223, 1779, 1784, 1965, 2374, 2624, 2746
s.-uram 782
s.-urlar 362, 1307
 [=145]
san'at: (a.i.c.) Sanat, ustalık; hüner, marifet.
s. 486, 2292
s.+ı 2201
s.+inde 1779
s.+üm 193
s.-i çeşm-ü leb 1551
s.-ı cevr-ü cefâ 2506
 [=7]
sanavber: (a.i.) Çam fıstığı ağacı; sevgilinin boyu bosu.
s.-i dil 2590

- [=1]
sancak-dâr: Sancağı taşıyan.
s. 88
- [=1]
sancı: Ağrı, sızı.
s.+sını 2071
[=1]
- sañç-**:Saplamak.
s.-dı 395
[=1]
- sandal**: (a.s.) Sandal ağacı ile ilgili.
s. 1634, 2036
[=2]
- sanem**: (a.i.c.) Put, güzel kimse.
s. 223, 256, 301, 976, 1118, 1330, 1937, 1953, 2180, 2258, 2286, 2718, 2719, 2727
s.+den 2663
s.+ler 834, 1935, 2178
na'l-i esb-i s. 1255
[=19]
- sanemâ**: Ey sanem!Ey put gibi güzel olan sevgili!
s. 1109, 2119
[=2]
- sâni'**: (a.s.) İkinci.
s. 522
s.+i 1
Yûsuf-i s. 2136
Yûsuf-ı s. 162
[=4]
- sar-**: Çevresini çevirmek, çepeçevre dolanmak, çevrelemek.
s.-arken 1569
s.-dı 651
s.-madan 2297
s.-mağa 1046
s.-mak 16
s.-masam 2680
s.-mışdur 2622
s.-sa 986
s.-sam 445
s.-un 2297
[=10]
- sârâ**: Sararmış.
anber-i s. 2204
anber-i s.-vü üd 1840
[=2]
- sarar-**: Sarı olmak, rengi sarıya dönmek.
s.-dubdur 185
s.-mış 1016, 1296
[=3]
- sarây**: (f.i.) Büyük konak, saray.
s. 1107
s.+ı 1821, 1918
s.+ıdır 2744
s.+ında 850, 1425
s.+ından 1898
s.+un 1218
s.-i kalb 826
s.-ı dil 1599
s.-ı Ömr 1735
[=11]
- sarı**: Sarı renk.
s. 619
[=1]
- sarıl-**: Sarma işi yapılmak.
s.-dı 1569
[=1]
- sarîr**: (a.i.) Cızırtı, gıcırtı.
elhân-ı s. 771
[=1]
- sarp**: Dik, çıkması ve geçilmesi güç
s. 320, 2631
[=2]
- sarrâf**: (a.s.c.) Sarf eden, anlayan, değer veren.
s. 281
s.+lar 1673
s.-ı tâb-ı pür-mezâk 1961
[=3]
- sat-**: Bir değer karşılığında bir malı alıcıya vermek.
s. 162
s.-ar 2129, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2142, 2143, 2144
s.-arsan 273
s.-dılar 855, 858
s.-mışlar 1444
s.-sa 2219
s.-un 874
[=26]
- satış**: Satma işi.
s.+ından 2136
[=1]
- satrenc**: Satranç.
s.-i ruh-bahşlıg 1422
[=1]
- sav-**: İstenmeyen birini yanından uzaklaştırmak.
s.-ar 1480, 2732
[=2]
- savm**: (a.i.c.) Oruç.
s. 681
s.-ı fûrkat 2592
s.-ı hecr 187
[=3]
- savma'a**: İbadet yeri.
s.+ya 424
[=1]
- savt**: (a.i.c.) Ses, seda, bağırma.
s.+unı 785
[=1]
- savul-**: Savulmak.
s. 1479
[=1]
- say-**:1. Bir şeyin kaç tane olduğunu anlamak için bunları birer birer elden veya gözden geçirmek, sayısını bulmak. 2. Geçer tutmak, önmsemek.
s.-ar 581, 2398
s.-mazsın 742
[=3]
- sayd**: (a.i.) Av; avlama.
s. 171, 1722, 2013, 2788
s.+ında 881

- s.-i lâgar** 2559
s.-ı murg-ı cân 2690
 [=7]
- sâye:** (f.i.) Gölge.
s. 202
s. 530, 532
s.+ler 339
s.+m 1630
s.+nde 339
s.+si 202
s.+sinde 431, 1173
s.+sinden 1638
s.+sini 907
s.-i çetr-i hümâyûn 170
s.-i dîvâr 2261
s.-i lûtf 404
s.-i serv 355
 [=15]
- sâye-bân:** (f.b.i.) Sayvan, gölgelik.
s.+ın 1313
 [=1]
- sâye-veş:** Gölgelik, gölge gibi.
s. 239, 2518
 [=2]
- sayıl-:** Bir şeyin kaç tane olduğunu anlamak için bunları birer birer elden veya gözden geçirilmesi, sayısının bulunması.
s.-ur 1729
 [=1]
- sayır:** Bir ikileme.
s. 1195, 1195
 [=2]
- sayru:** Hasta.
s.+dur 1296, 1562
 [=2]
- sayrulug:** Hastalık.
s.+ı 2254
 [=1]
- sayyâd:** (a.i.) Avcı.
s. 2788
s.+lar 1283
s.-ı âlem 828
 [=3]
- sâz:** (f.i.) Çalgı.
s. 877, 1364, 2000, 2199
s.+ın 468
s.+ına 877
s.+unı 1009
s.-ı mihr 2054
evkât-ı s.-u sûz 1189
 [=9]
- sâzende:** (f.b.s.) Uygun; saz çalan sanatkar.
s.+ler 1442
 [=1]
- sebeb:** (a.i.c.) Sebep, neden.
s. 386, 1332
s.+den 1894
 [=3]
- sebebli:** Sebebi olan.
s. 528
 [=1]
- sebel:** Bulanık görme hastalığı.
s.-i gaflet 854
- [=1]
- sebû:** Testi.
s. 562
 [=1]
- sebz:** (f.s.) Yeşil, yeşil renkli.
s. 869, 946
s.+i 1480
câme-i s. 76
eser-i s.-ü safâ 611
 [=5]
- sebz-zâr:** (f.b.i.) Yeşillik, çimenlik, çayırılık.
s.+da 946
s.+un 27
s.-ı cân-ü dil 1617
 [=3]
- sebz-hatt:** Yeşil renkli.
s. 946
 [=1]
- sebz-pûş:** (f.b.s.) Yeşil örtülü, yeşil elbiseli.
nihâl-i s. 2397
 [=1]
- seccâde:** (a.i.c.) Üzerinde namaz kılınan küçük kilim, küçük halı.
s.+dür 1331
s.+yi 1083
 [=2]
- secde:** (a.i.c.) Namazda alını, el ayaklarını, dizleri ve ayak parmaklarını yere dayamaktan ibâret ibâdet vaziyeti.
s. 211, 223, 455, 1331, 1339, 1570, 2565
s.+ler 1321, 1517
s.-i şükr 366
 [=10]
- secde-gâh:** (a.f.b.i.) İbâdet edilecek, namaz kılınacak yer.
s.+ından 36
 [=1]
- secde-geh:** (a.f.b.i.) İbâdet edilecek, namaz kılınacak yer.
s. 670
 [=1]
- sed:** (a.i.) Kapama, tıkama; kapanma, tıkanma, engel olma.
s. 653
 [=1]
- sedd:** (a.i.) Kapama, tıkama; kapanma, tıkanma, engel olma.
s.+in 2327
s.-i İskender 1798
 [=2]
- sefer:** (a.i.c.) Yolculuk.
s. 316, 491, 761, 1210, 1420, 1525, 1636, 1759, 1782, 2791
s.+dür 2791
azm-i s. 2243
 [=12]
- sefid:** (f.s.) Ak.
cism-i s.-i mehd 1256
 [=1]
- sefide:** Beyaz.
pâre-i ebr-i s. 2475

- [=1]
sefîh: Zevk ve eğlenceye düşkün.
s. 2104
[=1]
seg: (f.i.) Köpek, it.
s. 288, 548, 1175, 1687,
1814, 2207
s.+den 1554
s.+idür 1092
s.+üm 1814
nişân-ı pâý-i s. 233
rakîb-i s. 1723, 1792
[=12]
seg-bân: Köpek besleyicisi.
s. 1147
[=1]
segir-: Koşmak.
s.-ür 2520
[=1]
segird-: Çabuk adımlarla veya
sıçrayarak yakın bir yere doğru
yürümek.
s.-ürken 1222, 1660
[=2]
sehâb: (a.i.) Bulut.
s. 1014, 2474
s.+ı 1672
s.+umdur 2015
[=4]
seher: (a.i.) Tan yeri ağarmadan
biraz önceki vakit.
s. 298, 400, 401, 620, 659,
765, 1062, 1195, 1238, 1338, 1382,
2293, 2398, 2673
âh-ı s. 179, 1090
seyr-i s. 762
vakt-i s. 1943
[=18]
seher-gâh: (a.f.b.i.) Seher vakti,
sabahın erken saati.
âh-ı s. 129, 247, 2416
[=3]
seher-geh: (a.f.b.i.) Seher vakti,
sabahın erken saati.
s. 1848, 2380
[=2]
seher-vâr: (a.f.b.i.) Seher vakti,
sabahın erken saati.
s. 659
[=1]
sehl: Kolay.
s. 293
[=1]
sehm: (f.i.) 1. Ok, yay. 2. Korku,
dehşet.
s. 2520, 2674
[=2]
sek-: Sekmek.
s.-e 364, 364
[=2]
sekâmet: (a.i.) Sakamet, sakimlik,
hastalık, noksanlık, sakatlık;
yanlışlık.
s.+le 2579
[=1]
- sekiz:** Yediden sonra gelen sayının
adı ve bu sayıyı gösteren rakam.
s. 363, 656, 1390, 1396,
1880, 1896
[=6]
selâm: (a.i.) Barış, rahatlık.
s. 9, 113, 1181, 2356, 2473
s.+ını 160
s.-ı Mahmud 634
[=7]
selâmet: (a.i.) Salimlik, eminlik;
korku ve endişeden uzak olma.
s. 2356
s.+le 818
[=2]
semâ: (a.i.c.) 1. Gökyüzü. 2.
İşitme, duyma.
s. 2046, 2051, 2052, 2053,
2057, 2058, 2241, 2242
ehl-i s. 1339
evc-i s.+dadur 1005
[=10]
semen-zâr: (f.b.i.) Yasemin bahçesi.
s. 27
[=1]
semender: (f.i.) Kurbağagillerin
kuyruklu takımından bir hayvan.
s. 2537
s.+den 2707
perr-i s. 1958, 2608
[=4]
semm: Delik.
s.+dür 19
[=1]
sen: Teklik ikinci kişiyi gösteren
söz.
s. 14, 30, 55, 163, 191, 195,
196, 223, 230, 255, 300, 310, 357,
392, 429, 447, 468, 500, 531, 532,
533, 539, 664, 758, 779, 810, 825,
834, 843, 914, 948, 955, 974, 1007,
1007, 1008, 1040, 1076, 1108, 1111,
1118, 1124, 1137, 1149, 1217, 1320,
1457, 1615, 1659, 1775, 1841, 1877,
1879, 1889, 1932, 1953, 1964, 1982,
2035, 2055, 2059, 2115, 2116, 2142,
2175, 2202, 2237, 2325, 2369, 2451,
2455, 2496, 2510, 2581, 2607, 2697,
2712, 2792
s.+a 9, 32, 47, 50, 51, 76,
77, 88, 113, 118, 122, 122, 123,
124, 125, 126, 127, 127, 128, 129,
130, 131, 132, 132, 133, 134, 135,
136, 137, 138, 139, 139, 140, 141,
142, 143, 174, 177, 188, 200, 210,
246, 334, 353, 383, 393, 467, 571,
626, 668, 693, 697, 701, 705, 717,
747, 754, 767, 769, 822, 827, 851,
852, 863, 1104, 1114, 1116, 1121,
1239, 1304, 1309, 1387, 1425, 1536,
1571, 1602, 1609, 1610, 1625, 1631,
1666, 1676, 1677, 1701, 1745, 1808,
1876, 1888, 1995, 2010, 2027, 2059,
2127, 2130, 2131, 2133, 2135, 2153,
2296, 2341, 2348, 2353, 2384, 2386,

- 2400, 2473, 2575, 2580, 2583, 2634, 2644, 2684, 2693, 2725, 2747
s.+de 195, 1423
s.+dedür 140, 1876
s.+den 99, 157, 219, 720, 751, 1245, 1426, 2245
s.+i 5, 16, 26, 31, 78, 197, 316, 405, 475, 477, 559, 610, 631, 660, 672, 744, 782, 986, 1102, 1120, 1122, 1123, 1287, 1344, 1414, 1434, 1486, 1549, 1610, 2002, 2080, 2211, 2234, 2238, 2312, 2315, 2381, 2385, 2412, 2413, 2426, 2442, 2458, 2483, 2581, 2581, 2621, 2748, 2791
s.+sin 353
s.+süz 236, 238, 241, 242, 534, 1013, 1364, 1513, 1545, 1584, 2108, 2198, 2305, 2481, 2515, 2812
s.+ün 89, 106, 162, 163, 164, 192, 243, 350, 385, 445, 504, 575, 610, 616, 618, 766, 815, 840, 842, 871, 886, 970, 970, 976, 1015, 1016, 1099, 1102, 1129, 1153, 1227, 1387, 1391, 1402, 1403, 1432, 1461, 1463, 1473, 1490, 1541, 1550, 1570, 1578, 1677, 1679, 1715, 1799, 1815, 1845, 1858, 1876, 1965, 2008, 2012, 2016, 2018, 2041, 2066, 2068, 2083, 2092, 2114, 2162, 2163, 2188, 2195, 2289, 2336, 2337, 2338, 2418, 2422, 2454, 2466, 2485, 2501, 2503, 2504, 2507, 2512, 2525, 2540, 2544, 2579, 2582, 2685, 2688, 2706, 2802, 2815
s.+ünçün 920, 2715
s.+ünle 86, 87, 1132, 1481, 2244, 2352
 [=370]
senâ: (a.i.c.) Övme, övüş.
s.+dur 866
 [=1]
seng: (f.i.) Taş.
s. 971, 1554, 1877
s.+e 2291
s.+i 453, 1252
s.+in 128
s.-i ecel 673
s.-i felâhen 1545
s.-i hârâ 2766
s.-i havâdis 520
s.-i intizâr 2023
s.-i kabr 2395
s.-i kıymetî 440
s.-i sahrâ 971
darb-ı s. 549
dih-i s.+inün 246
nişân-ı s.-i yâr 103, 1025
 [=19]
seng-dil: (f.b.s.) Taş yürekli.
s. 410, 1654, 2395
 [=3]
sengîn: (f.s.) Taştan, taştan yapılmış.
s. 1470, 1834
dil-i s. 2239
kalb-i s. 1833
- [=4]
seng-sâr: Taşlık yer.
s. 2239
 [=1]
sep-: Geçmek, bulaşmak.
s. 164
s.-er 2589
 [=2]
se-per: Üç kanatlı.
murg-ı s. 2590
murg-ı s.+ler 1019
 [=2]
ser: (f.i.) Baş, kafa, kelle.
s. 1228, 1998, 2701
s.+de 2301
s.+i 2800
s.+inde 2738
s.+ümde 1802
s.-i zülf 614, 1556, 2413
derd-i s. 497, 2676
sifâl-i s. 235
tâc-ı s.-i eflâk 1249, 2373
terk-i s. 180
 [=16]
serâ: Yer, toprak, arz.
s.+yı 1037
s.-yi dil-güşâ 214
 [=2]
serâb: (a.i.) Ilgım.
s. 1594
sûret-i s. 346
 [=2]
ser-â-pâ: (f.zf.) Baştan ayağa kadar, baştan başa.
s. 2009, 2087, 2290
 [=3]
ser-â-ser: (f.zf.) Baştan başa, büsbütün.
s. 293, 971, 1058, 1130, 1545, 1829, 2130, 2214, 2525, 2644, 2686, 2784
s.+ler 2784
 [=13]
serây: Saray.
s.+ını 2294
s.+undan 2459
 [=2]
ser-be-ser: (f.zf.) Baş başa, baştan başa, büsbütün.
s. 493, 787, 814, 973, 1154, 1339, 1638, 1854, 2023, 2134, 2445, 2605
 [=12]
ser-cümle: Hepsinin başı.
s. 1824, 2516
server-i s. 1675
 [=3]
serd: (f.s.) Sert, haşin, kaba.
s. 659
 [=1]
ser-defter: (f.a.b.i.) Defterin başında yazılı olan, en başta bulunan.
s. 1971
 [=1]

ser-deste: Destenin başı.
s.+dür 2494
 [=1]

serdlig: Sertlik.
s.+ün 607
 [=1]

ser-efrâz: (f.b.s.) Başını yukarı kaldıran, yükselten, benzerinden üstün olan.
serv-i s. 880, 1342
 [=2]

ser-gerdân: (f.b.s.) Başı dönen, sersem, şaşkın.
s. 1097, 1328
s.+ıdır 581
 [=3]

ser-keş: (f.b.s.) Dikbaşlı, başkaldıran; inatçı, itaatsiz.
s. 1207
s.+dür 1806
çarh-ı s. 624
sevâ-yi kemend-i zülf-i s.
 1064
şehsuvâr-ı çâbük-i s. 2703
 [=5]

sermest: (f.b.s.) Sarhoş.
s. 2347
s.+em 574, 2012
s.-i lâ-ya'kıl 1484
çeşm-i s. 1563
 [=5]

ser-nigûn: (f.b.s.) Baş aşağı olmuş, ters dönmüş.
s. 2723
lâm-ı zülf-i s. 1279
 [=2]

serrâc: (a.i.) Saraç.
s.-ı dil-rübâ 173
s.-ı şâh-ı tâc-dâr 2086
 [=2]

ser-tâ-ser: (f.zf.) Baştan başa, hep, bütün.
s. 1150, 2068, 2453
 [=3]

serv: (f.i.) Servi, selvi, sevgilinin boyu bosu.
s. 161, 195, 873, 1131, 1465, 1510, 1783, 2108, 2397, 2531, 2804
s.+i 1076
s.+in 772, 1348
s.+üm 339, 1368, 1638
s.+ün 621, 2261
s.-i âzâd 692, 1120
s.-i bülend 2569
s.-i dil-cû 195
s.-i firdevs-i berîn 1272
s.-i gülizâr 1712
s.-i hırâmân 263, 431, 1173, 2091, 2284, 2307
s.-i hoş-bâlâ 2222
s.-i hoş-reftâr 579
s.-i kadd 1848
s.-i kamer-ruh 1486
s.-i lâle-had 647
s.-i mevzûn 2688

s.-i rânâ 873
s.-i revân 202, 230, 532, 796, 929, 1108, 1301, 1329, 1394, 2498, 2518
s.-i ser-efrâz 880, 1342
s.-i sihî 667, 1439, 1835
s.-i sihî-kadd 2083
s.-i sîm-endâm 1155, 1272
s.-i surâhî 2565
kâmet-i s. 2257
sâye-i s. 355
 [=60]

server: (f.i.c.) Baş, başkan, reis, ulu.
s. 65, 1564
s.-i hûbân 511, 1287
s.-i ser-cümle 1675
 [=5]

serverâ: Ey başkan! Ey reis!
s. 15, 88, 624, 974, 1395, 1500, 1521, 1550, 1560, 1673, 2369, 2454
 [=12]

serv-hırâmân: Salınarak yürüyen sevgili.
s.+a 946
 [=1]

serv-kad: (f.a.b.s.) Servi boylu.
s. 317, 1409, 2282, 2688
s.+ler 880
s.+lerdür 1185
 [=6]

serv-kâmet: (f.a.b.s.) Servi boylu.
s. 862, 1273
s.+dür 1377
s.+ler 878
 [=4]

sev-: Sevgi ve bağlılık duymak.
s.-di 477
s.-dügi 144
s.-dügüm 1431
s.-er 941, 1783
s.-mek 672
s.-mez 1434
s.-se 477
 [=8]

sevâb: Hayırlı iş.
s. 343
s.+ı 2581
 [=2]

sevâbî: Sevab kazananlar.
s.+ler 2173
 [=1]

sevâd: (a.i.) Karalık, siyahlık, karartı.
s.-ı nazm 1777
s.-ı şî'r 1159
 [=2]

sevb: Elbise.
s.+üme 343
 [=1]

sevâd: (a.s.c.) Aşk, sevgi; aşırı sevgiden doğan bir hastalık.
s.+sı 1331, 2150
s.+sına 199, 1970, 2289

s.+sını 1739
s.+ya 1298
s.+yı 1320
s.-yi kemend-i zülf-i ser-keş 1064
s.-yi zülf 1285, 1969, 2110, 2466, 2606, 2706
s.-yi zülf-i dil-ber 320
s.-yı leylî-zülf 525
 [=17]
sevdâyî: Sevda çekenler.
s.+ler 2067
 [=1]
sevinc: Sevinç.
s. 1895
s.+inden 1754, 1899
s.+ümden 1893
 [=4]
sevk: Önüne katıp sürmek.
s. 2762
 [=1]
sevr: Öküz, boğa.
s. 912, 1492
adû-yi s. 2739
 [=3]
sevret: Kızgınlık, öfke.
s.+i 2739
 [=1]
seyf: (a.i.c.) Kılıç.
s. 1283
duâ-yi s. 1233, 2245
 [=3]
seyl: (a.i.c.) Sel, şiddetle gelen şey.
s. 1051, 1302, 2758
s.-i bî-nihayet 2599
s.-i eşk 364
s.-i fenâ 653
s.-i sirişk 2376
 [=7]
seylâb: (f.i.) Sel, sel suyu.
s.+a 1874
s.-ı eşk 189
s.-ı şarâb 673
 [=3]
seylâb-veş: Sel gibi.
s. 918
 [=1]
seyr: (a.i.) Yürüme, yürüyüş; eğlenmek üzere bakma.
s. 74, 202, 204, 248, 762, 848, 868, 975, 1085, 1512, 1543, 1558, 1685, 1785, 1872, 2192, 2202, 2282, 2306, 2602
s.+e 203, 405, 841, 879, 2282, 2564
s.+idür 1811
s.+in 509
s.+inde 2282, 2366
s.+ine 257, 1841
s.+inün 2602
s.+ümde 1232
s.-i bag 551, 554
s.-i cinân 703
s.-i deryâ 258
s.-i sahrâ 1151
s.-i seher 762
s.-i zülf 2566
 [=41]
seyrân: (a.i.) Gezinme, bakıp seyretme.
s. 2282
 [=1]
seyyâre: (a.i.c.) Güneş'in etrafında dolaşan gezegen.
s.+mi 585
s.-i eşk 1143
 [=2]
sez-: Açık bir kanıt olmaksızın, olmuş veya olacak bir şeyi anlamak, kestirmek.
s.-er 1778, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784
 [=8]
sı-: Kırmak.
s. 492
s.-dı 520
s.-dılar 2075, 2764
s.-ma 440, 492, 514
 [=7]
sıçra-: Ayaklarla, birdenbire ve kuvvetle yeri teperek hızla yukarıya veya ileriye atılmak.
s.-r 1187
 [=1]
sıdk: (a.i.) Doğruluk, gerçeklik.
s. 748
 [=1]
sıdur-: Bozdurmak.
s.-maz 1997
 [=1]
sıfat: (a.i.c.) Hal, keyfiyet, şekil, varlık.
s. 144, 482, 504, 1643
s.+ı 718
s.+ın 501, 1119
s.-ı ârız 399
 [=8]
sıg-: Sığmak, bir yere bütünüyle girebilmek veya içinden geçebilmek.
s.-madı 61
s.-maz 1315, 1390
 [=3]
sıhhat: (a.i.) Sahihlik, doğruluk, gerçeklik; sağlamlık, sağlık.
s. 484, 1022, 2415
s.+e 284
s.+i 1347
s.+ine 516, 748
s.-i beden 744
bâr-ı ümîd-i s. 2561
 [=9]
sık-: Sıklamak.
s.-miş 50
 [=1]
sım:
s.+a 2744
 [=1]
sın-: Kırılmak.
s.-dı 2389

s.-sa 2023
s.-uk 986
 [=3]
sınuk: Kırık
s. 415, 417
 [=2]
sır: Belli kişilerin bildiği gizli bilgi.
s. 1304, 1304, 2777
 [=3]
sırça: Cam.
s. 1107, 2023, 2744
 [=3]
sırr: (a.i.c.) Gizli tutulan, kimseye söylenmeyen şey.
s. 1036, 1859
s.+a 836
s.+ı 2447
s.+ın 390
s.-ı hatt-ı leb 750
s.-ı ışk 170, 1764
s.-ı yed-i beyzâ 2763
 [=9]
sız-: Sızmak.
s.-mazdı 1132
 [=1]
sîb: (f.i.) Elma.
s. 326
mâ'il-i s.-i gülâbî+ler 2171
 [=2]
sidre: (a.i.c.) 1. Arabistan kirazı.
 2. En yüksek makam.
s. 621, 667, 1395
s.+den 4, 765
 [=5]
sidre-serîr: Sidre tahtı.
melek-i s. 767
 [=1]
sifâl: (f.i.) Testi ve saksı parçaları, çanak.
s.-i ser 235
 [=1]
sîh: (f.i.) Demir şiş.
s.-i derd 1764
 [=1]
sihî: Fidan gibi.
serv-i s. 667, 1439, 1835
 [=3]
sihî-kadd: Fidan gibi boy.
serv-i s. 2083
 [=1]
sihr: (a.i.) Büyü; gözbağcılık, büyücülük.
s. 119, 977, 1158, 1231, 1233, 1439, 1443, 1587, 1960, 2240, 2422, 2549
s.+i 1768
tîr-i s. 1311, 1506
vasf-ı s. 1645
 [=16]
Sikender: (f.h.i.) Makedonya kralı Phylippe'in oğlu olup, Aristo'dan ders almış ve 20 yaşında hükümdar olmuştur. Yunanistan'ı, İran'ı, bütün Anadolu'yu ve Suriye'yi ve

Mısır'ı, Hindistan'ı istila eden bu meşhur kumandan 33 yaşında ölmüştür.
s. 86
 [=1]
sikke: (a.i.c.) Para üzerine vurulan damga.
s. 107
 [=1]
sikke-dürüst: Sahte olmayan para.
s. 588
 [=1]
sikke-sûret: Paranın yüzü.
s.+dür 822, 837
 [=2]
sil-: Bir şeyin ıslaklığını gidererek kuru duruma getirmek.
s. 2758
s.-er 2112
s.-medün 1489
s.-üb 1627
 [=4]
silk-: Silkelemek.
s.-e 2807
 [=1]
silk: (a.i.) 1. İplik. 2. Sıra, dizi. 3. Yol, meslek, tutulan yol.
s.-i cevher 1334
 [=1]
sille: Elin iç yüzüyle vurulan tokat.
s. 318, 1870
s.-i gam 967
 [=3]
silsile: (a.i.c.) Zincir, zincirleme olan şey.
s. 1478
s.+m 525
s.-i sünbül-i hoş-bû 2427
 [=3]
sîm: (f.i.) Gümüş.
s. 498, 2317, 2332
s.-i hâm 1152
s.-i sirişk 1284, 1449
âsâ-yi s. 2715
eşk-i s. 1476
gûy-i s.-i gabgab 368
mancınîk-ı s. 1926
sütûn-ı s. 1921
 [=11]
simâk: Balıklar.
s. 2534
 [=1]
sîm-beden: Gümüş vücutlu, vücudu gümüş gibi olan.
s. 1507, 1748, 2438
s.+dür 1746, 1749
 [=5]
sîm-endâm: Gümüş endamlı, gümüş görünüşlü.
serv-i s. 1155, 1272
 [=2]
sîmîn: (f.s.) Gümüşten, gümüş gibi, gümüşe benzer.
s. 1152, 1751, 2524

cism-i s. 133
dest-i s. 871
gerden-i s. 68, 1806
gûy-i s. 338
levh-i s. 775
 [=9]
sîmîn-beden: (f.b.s.) Gümüş vücutlu, vücudu gümüş gibi olan.
s. 1000, 1044, 1134, 1409
büt-i s. 2006
 [=5]
sîmîn-ber: (f.b.s.) Gümüş vücutlu, vücudu gümüş gibi olan.
s. 67
 [=1]
sîmîn-ten: Gümüş tenli, teni gümüş gibi olan.
s.+ün 2187
mâh-ı s. 1931, 2174
 [=3]
sîm-ten: Gümüş tenli, teni gümüş gibi olan.
s.+ler 2456
s. 2124, 2304
 [=3]
sin: (a.h.i.) Çin.
s.+den 2321
 [=1]
sin-: Sinmek.
s.-mez 741
 [=1]
sinân: (a.i.c.) Mızrak, süngü.
s.+dur 2108
s.+um 1853
 [=2]
sîne: (f.i.) Göğüs, kalp.
s. 470, 889, 2520
s.+de 228, 1091
s.+den 1205, 2653
s.+m 716, 931, 951, 1136,
 1544, 2542, 2609, 2670, 2684
s.+mde 103, 2362, 2665
s.+me 230, 1046, 1397, 1569,
 1936, 2179
s.+mi 134, 299, 2034, 2589,
 2709
s.+mle 1929
s.+mûn 920, 1855, 2090
s.+müz 2674
s.+müzde 1380
s.+nde 1098
s.+si 748
s.+sini 1605, 1801
s.+ye 797
s.-i pür-sûz 1442
s.-i pür-zahm 16, 986
s.-i şâd-pâre 226
bag-ı s. 1348
cûr'adân-ı s. 1254
derûn-ı s. 2193
duhân-ı sûz-ı s. 1376
reşk-i sûz-ı s. 412
sadr-ı s. 2429
zahm-ı s. 2433
 [=52]

sîne-bend: (f.b.i.) Göğüs bağı, sutyen.
s. 173
 [=1]
sipâh: (f.i.c.) Asker; ordu.
s. 1221
s.+ıdur 1962
s.+ından 39
s.+um 434, 1246
s.-ı dil-âver 1782
s.-ı gussa 1214
tîmâr-ı s.-ı derd-i ışk
 1373
 [=8]
sipâhî: (f.i.c.) Timar sahibi süvari askeri.
s. 2771
 [=1]
sî-pâre: Üç parça.
s.+dür 2272
 [=1]
sipariş: Alınması istenen şey.
s.+ler 1849
 [=1]
sipeh: (f.i.) Asker; ordu.
s.+i 668
s.+üm 434
 [=2]
siper: (f.i.) Arkasına saklanılacak şey.
s. 1797, 1797, 1798, 1799,
 1800, 1801, 1946, 2097, 2589, 2710
s.+den 1240
misl-i s. 889
 [=12]
sipih: (f.i.) Gökyüzü, talih.
s. 2557
s.+e 361
s.+i 2612
s.+inde 330
s.+ün 1307, 1665, 2666
s.-i nüh-kâh 602
mir'ât-ı s.+e 362
nerrâd-ı s. 1947
 [=10]
sirâc: Lamba.
s. 545, 548
 [=2]
sirişk: (f.i.) Gözyaşı.
s. 2551
s.+i 1707
s.+in 2758
s.+üm 263, 520, 1895, 2523
s.+ümden 2362
s.+ümi 1448
s.+ün 13
s.-i bî-hisâb 2017
seyl-i s. 2376
sîm-i s. 1284, 1449
surh-ı s. 1802
 [=15]
sirişte: Karıştırılmış.
s. 1877
 [=1]
sitâre: Yıldız.

- s. 336, 595, 601, 1810
s.+ler 1255
s.+m 248, 335, 640
s.+mle 1251
 [=9]
- siyâh:** (f.s.) Kara.
 s. 239, 844, 1128, 1224, 1808
s.+un 29
baht-ı s. 1600
dâde-i baht-ı s. 1915
dûd-ı s. 41, 435, 1964
hâl-i s. 171, 1673
 [=13]
- siyâhî:** Siyah renkli.
hâl-i s. 783
 [=1]
- siyeh:** (f.s.) Kara.
 s. 193, 236, 239, 1083, 1805, 1902, 2125
dûd-ı s. 671
hâl-i s. 649
 [=9]
- siyeh-hıl'at:** Siyah renkli elbise.
 s. 740
 [=1]
- siyeh-kâr:** (f.b.s.) Kötü işler yapan, günaha giren.
 s. 985, 1703
 [=2]
- siyeh-pûş:** Siyah renkli elbise.
 s. 1990
 [=1]
- siyeh-rû:** (f.b.s.) Kara yüzlü, yüzü kara; ayıbbı olan.
 s. 813
 [=1]
- siz:** Siz.
 s. 928
 [=1]
- Skender:** (bkz.) İskender.
 S. 264, 830, 2324
S.-i dil-ü cân 1162
 [=4]
- soffa:**
s.-i safvet 767
s.-i zevk-u safâ 1733
 [=2]
- sofî:** (a.i.) Mutasavvıf.
 s. 256, 257, 328, 338, 341, 542, 1098, 1110, 1235, 1345, 1663, 1680, 2006, 2615, 2643
s.+ler 1989
s.-i hâr 2597
s.-i sâlûs 441
 [=18]
- sofiyâ:** Ey sofi.
 s. 371, 554, 676, 1262, 1271, 1272, 1475, 2754
 [=8]
- sohbet:** (a.i.) Görüşüp konuşma; arkadaşlık.
 s. 353, 358, 470
s.+i 522
s.+in 2126
kavvâl-i s. 785
- [=6]
- sok-:** İçine veya arasına girmesini sağlamak.
s.-arlar 2363
 [=1]
- sokran-:** Söylenmek.
s.-ur 1586
 [=1]
- sol:** Vücutta kalbin bulunduğu tarafta olan, sağ karşıtı.
 s. 306, 306
 [=2]
- soldur-:** Solmasını sağlamak.
s.-dılar 1286
 [=1]
- soluk:** Canlı olmayan renk.
 s. 2124
 [=1]
- son:** Şimdiki zamana en yakın zamandan beri olan veya bu zamanda yapılmış olan.
 s. 1889, 2244, 2677
s.+ı 497, 697, 1582, 2806
s.+ında 2773
 [=8]
- sor-:** Emmek.
s.-dum 750
s.-mışam 2571
s.-sa 1541
 [=3]
- sor-:** Birine soru yönelterek herhangi bir konuda bilgi istemek, sual etmek.
 s. 1905, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 2173
s.-arın 2263
s.-arsa 40
s.-ayın 1102
s.-dugum 308
s.-dukda 695
s.-dum 687, 1036, 1086, 2432
s.-maga 1707
s.-mayınca 446
s.-sam 1455, 2777
 [=22]
- sorguc:** Bazı kuşların tepelerinde bulunan uzunca tüy
 s. 530
 [=1]
- sovu-:** Soğumak.
s.-r 2577
 [=1]
- sovuk:** Soğuk.
 s. 1924, 1928
s.+dan 34
 [=3]
- sovukluk:** Soğukluk.
 s. 1927
 [=1]
- soy-:** Bir şeyin üzerinde var olan nesneyi çıkarmak.
s.-ar 326
s.-ub 100
 [=2]

sög-: Sövmek, onur kırıcı kaba sözler söylemek.

s.-di 2322
s.-dügünce 758
s.-dükce 327, 1629
s.-en 2266
s.-icek 384
s.-me 314
s.-sün 994

[=8]

söyle-: Düşündüğünü veya bildiğini sözle anlatmak.

s. 452, 514, 991
s.-düm 1026
s.-meden 2482
s.-r 1522, 2039, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2062, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068

s.-se 1187
s.-sün 2218
s.-ye 2482

[=25]

söylen-: Kendi kendine söylemek.

s.-en 1496
s.-ür 1852, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860

[=11]

söyleş-: Karşılıklı konuşmak, sohbet etmek.

s.-ür 1454, 1559

[=2]

söyleşi: Sohbet.

s. 380

[=1]

söylet-: Söylemesini sağlamak.

s.-me 1009

[=1]

söyün-: Sönmek.

s.-mesün 1920
s.-mez 548

[=2]

söyündür-: Söndürmek.

s.-ür 2398

[=1]

söz: Bir düşünceyi eksiksiz olarak anlatan kelime dizisi, kelimeler, laf.

s. 475, 492, 943, 1321, 1996, 2248, 2322, 2701
s.+de 1186
s.+i 96, 1052, 1306, 1744, 2186, 2287, 2596

s.+in 440, 492

s.+ini 1135

s.+ler 1058

s.+leri 145, 2026, 2504

s.+lerle 1405

s.+lerüm 760, 2024, 2025,

2067, 2110, 2205, 2388

s.+lerün 1702, 1985

s.+üm 428, 1804

s.+ümden 1470

s.+ümüz 514

s.+ün 66, 575, 1135, 1507, 1578, 1992

[=43]

su: Sıvı durumunda bulunan, renksiz, kokusuz, tatsız bir madde, ab.

s. 9, 195, 251, 263, 639, 823, 832, 862, 929, 1132, 1173, 1292, 1305, 1318, 1439, 1465, 1549, 1774, 1825, 2053, 2363, 2488, 2698, 2804

s.+da 1862

s.+dan 195

s.+dur 244, 1292, 1448, 1459, 2547

s.+lar 1028, 1159, 1352, 1427, 1979, 2566

s.+sın 2580

s.+suz 830, 2053

s.+ya 413, 490, 578, 830, 1083, 2098, 2184, 2423, 2462

s.+yı 164, 289, 676, 1158, 1448, 1480, 2214, 2464, 2547, 2576

s.+yın 2265

s.+yına 325

s.+yından 1061

[=62]

suâl: (a.i.c.) Sorma, soruşturma, soru.

s. 390, 593, 2077, 2103, 2170, 2287

s.+üm 2777

s.+ün 2287

[=8]

su'bân: Ejderha.

s.+ıdur 1497

[=1]

subh: (a.i.c.) Sabah, sabah vakti.

s. 8, 867, 1258, 1492, 1499, 2477, 2813

s.+a 199, 310, 980, 1126, 1683, 2383

s.+un 1090, 1720

s.-i kâzib 377, 1944

s.-i cemâl 2689

bâd-ı s. 1910, 2347

cerrâh-ı s. 1340

dem-i s. 2620

hark-ı s. 1791

[=23]

subh-dem: (a.f.zf.) Sabah vakti.

s. 342, 724, 1170, 1717, 1720, 1891

[=6]

subh-veş: (a.f.zf.) Sabah vakti.

s. 401

[=1]

sûd: (f.i.) Fayda, kâr, kazanç.

s. 714, 935

[=2]

sûfâr: Ok gezi.

s.+ıdur 2653

[=1]

suhf: Akıl ve fikrin zayıf olması.

s.-ı derd 655

[=1]

suhfe:

s.+si 1405

s.-i eş'âr 1408
s.-i nazm 1406
 [=3]
sûhte: Yanmış, yanık.
s. 430, 1584, 1932, 2175,
 2707
s.+sidür 639, 983
 [=7]
sukran-:
s.-ur 2465
 [=1]
sula-: Su vermek.
s.-r 1352
 [=1]
sultân: (a.s.c.) Padişah, hükümdar.
s. 642, 646, 874, 907, 1096,
 1147, 1505, 1896, 2002, 2166
s.+a 947
s.+ı 202
s.+ıdur 1493
s.+ıyam 2017, 2775
s.+ları 170
s.+um 1678, 2094
s.+un 794, 1172
s.-ı âlem 794
s.-ı cihân 2455
s.-ı gam 2505
s.-ı gül 866, 2349
s.-ı hûbân 2092
s.-ı hüsn 1394
s.-ı ışk 1335
s.-ı kadr 1820
s.-ı mısır 1632
s.-ı mülk-i saltanat 644
devlet-i s.-ı ışk 1491
hazret-i s.-ı âlem 1047
 [=33]
sulu: Sulu.
s. 1537, 2041
 [=2]
sun-: Bir büyüğe veya bir kimseye
 bir şeyi vermek, yollamak,
 göndermek.
s. 377, 882, 2732
s.-a 641
s.-am 116
s.-anun 807
s.-arsa 422, 2252
s.-ma 1612
s.-madan 60
s.-sa 1595
 [=11]
suph: Sabah.
s. 1541
 [=1]
sûr: (f.i.) Düğün, ziyafet, şenlik.
s. 132
s.-ı İsrâfil 1842
dem-i s. 851
 [=3]
sûrâh: Delik, gedik.
s. 605
 [=1]
surâhî: (a.i.) Sûrahi, su şişesi.
s. 211, 1009, 1011, 1586,
 2065, 2465
s.+nün 1321
serv-i s. 2565
 [=8]
sûre: (a.i.c.) Kur'ân'ın ayrıldığı
 114 bölümden her biri.
s.-i kevser 18, 21, 618,
 756, 1139, 1292, 1333, 1383, 1973,
 2231, 2367
s.-i nûr+ı 73, 1972
s.-i tîn 2797
S.-i Yûsuf 464, 1973
 [=16]
sûret: (a.i.c.) Biçim, görünüş,
 kıllık.
s. 181, 869, 1078, 1085
s.+de 2795
s.+dür 834
s.+ı 822, 941, 2404
s.+ini 588
s.+lerle 1330
s.+üm 942
s.+üni 1788
s.-i mir'ât-ı ışk 1080
s.-i ser-âb 346
s.-i uşşâk 1234
 [=16]
sûretlü: (t.s.) Sureti olan.
s. 63, 893, 1519, 1536
 [=4]
surh:
s. 671, 915, 964, 979, 1266,
 1294, 2384
s.-ı eşk 1353
s.-ı sirişk 1802
eşk-i s. 2193
hâk-i s. 1726
hatt-ı s. 655
 [=12]
surh-çihre:
s.+dür 1918
 [=1]
sûrî: Görünüşe ait.
gül-i s. 703
 [=1]
sûr-nâ: Zurna.
s.+yum 2045
 [=1]
susa-: Susamak.
s.-dun 1111
 [=1]
sûsen: Susam.
s.+ı 32
 [=1]
suvarıl-: Sulanmak.
s.-miş 908
 [=1]
sûz: (f.i.) 1. Yanma, tutuşma; ateş,
 sıcaklık. 2. Dert, acı.
s.+ından 2388
s.-ı dil 1140
duhân-ı s.-ı sîne 1376
evkât-ı sâz-u s. 1189
reşk-i s.-ı sîne 412

- şu'le-i s.-i nihân** 1694
[=6]
- sûzân:** (f.s.) Yakan, yakıcı.
dem-i s. 1498
[=1]
- sûz-nâk:** (f.b.s.) Yakan, yakıcı;
dokunaklı.
şi'r-i s. 2537
[=1]
- sücûd:** (a.i.) Secde edenler; secde
etme.
s. 937
[=1]
- südde:** (a.i.c.) Kapı, eşik.
s.-i devlet 1678
s.-i devlet-meâb 2016
s.-i devlet-penâh 35
[=3]
- sühâ:** Bir yıldız ismi.
s.+dur 1532
s.+ya 1940, 2291
[=3]
- süheyl:** Kolay, uygun, yumuşak.
s. 1125
[=1]
- sühte:**
s. 2262
[=1]
- sükker:** (a.i.) Şeker.
s. 755, 2691
s.+den 755
s.+i 1956
[=4]
- sükkerî:** Şekerli.
s. 2130
[=1]
- sükkerlü:** Şekerli.
s. 1200
[=1]
- Süleymân:** Süleyman.
S. 965, 1771
S.+umdan 2313
S.-ı zemân 201, 914, 1717
möhr-i S. 1288, 1839, 2118
[=9]
- Süleymân-iştihâr:** Meşhur Süleyman.
S. 1593
[=1]
- sülûk:** Bir yolu takip etme.
s. 1876
s.-i ışk 2807
[=2]
- sümmi:**
nişân-ı na'l-i s. 1380
[=1]
- sünbül:** Sünbül, zambakgillerden,
çiçekleri kuvvetli kokulu ve türlü
renkli bir süs bitkisi.
s. 720, 1285
s.+i 2572
s.+ün 373, 374, 1083
s.+ünçün 2326
s.+ünden 2204
s.-i hoş-bû 1087, 1298
s.-i miskîn 1510
- silsile-i s.-i hoş-bû** 2427
[=12]
- sür-:** Herhangi bir durum içinde
bulunmak, devam etmek.
s. 1118, 1173, 1586, 2733
s.-di 247
s.-dügin 1355
s.-düm 1569
s.-e 1671
s.-elüm 339
s.-er 94, 1219, 1668, 1668,
1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674,
2417, 2615
s.-erin 2148
s.-eyin 1673
s.-me 705, 1188, 1287
s.-mege 196
s.-mişdür 831, 2417
s.-sem 2318
s.-sün 2094
s.-üb 2007
s.-üm 1974
[=33]
- sür'at:** (a.i.) Çabukluk, hız.
s. 444, 465
s.+i 2737
[=3]
- süreme-:** Sürememek.
s.-yübdür 1672
[=1]
- süreyyâ:** (a.h.i.) Ülker yıldızı.
evc-i s. 2700
[=1]
- sürh:** (f.s.) Kırmızı, kızıl.
s. 2083
s.-i eşk 101, 848
[=3]
- sürme:** (f.i.) Sürme.
s. 267, 972, 2379
s.+si 1703
s.-i gamze 2425
s.-i hâk-i reh 544, 2464
[=7]
- sürme-dân:** Sürmelik.
s.+ı 1074
s.+ında 1704
[=2]
- sürmelen-:** Sürme sürünmek.
s.-miş 1703
[=1]
- sürmeli:** Sürme sürmüş.
s. 1413
s.+sidür 1413
[=2]
- sürmelü:** Sürmeli.
s.+sidür 1416
[=1]
- sürûr:** (a.i.) Sevinç.
s. 39
s.+ı 2090
[=2]
- sürüş:** Melek.
huy-i s. 769
[=1]
- sürü-:** Sürüklemek.

s.-r 348, 1157, 1157, 1166, 1166, 1843
[=6]
sürün-: Sürünmek.
s.-mekden 239
[=1]
süst: (f.s.) Geveşk, sölpük, tembel.
s. 1054
[=1]
sütûn: (f.i.) Gazete, kitap veya dergi gibi şeylerde sayfanın yukarıdan aşağı bölünmüş olduğu kısımlardan her biri, kolon.
s. 1728
s.-ı sîm 1921
[=2]
sütûr: (a.i.c.) Perdeler, örtüler.
s. 952, 1405, 1637
s.+ı 1366
[=4]
süz-: Süzmek.
s. 2331
s.-e 459, 459, 2331, 2331
s.-me 459
[=6]

Ş

şab: Ayrılmak. Dağılmak.
ş. 344, 344
[=2]
şâb: (a.s.i.c.) Genç, delikanlı, yiğit.
kalb-i ş. 344
[=1]
şâd: (f.d.) Sevinçli.
ş. 46, 46, 536, 567, 692, 712, 798, 949, 1253, 1279, 1513, 1642, 1642, 2089, 2535, 2559
[=16]
şadırvân: (f.b.i.) Genellikle cami avlularında bulunan çevresindeki musluklardan ve ortasındaki fıskiyeleden su akan, üzeri kubbeli veya açık havuz.
ş. 1752
ş.+ıdur 1575
[=2]
şâdî: (f.i.) Memnunluk, sevinçlilik, gönül ferahlığı.
ş. 1577, 2069
ş.+yi 1297
dem-i ş. 1189
kal'a-i ş. 410
[=5]
şâdîlîg: (t.i.) Memnunluk, sevinçlilik.
ş.+ımı 712
[=1]
şâdlık: Mutluluk.
ş. 2278
[=1]
şâd-pâre: Çok parçalı.
dil-i ş. 1503
sîne-i ş. 226
[=2]

şafâk: (a.i.) Gurubdan sonraki alacakaranlık.
ş. 159, 362, 1718, 1841
ş.+da 2081
ş.+dur 274
[=6]
şafâk-âlûde: Şafak renginde.
ş. 1720
[=1]
şâfi: (a.s.) Yeter, görünen, kifayet eden.
ş. 2103, 2638
şerbet-i ş. 2574
[=3]
şâh: (f.i.c.) 1. Dal, budak. 2. Padişah.
ş. 245, 294, 374, 434, 476, 531, 603, 666, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 708, 709, 857, 886, 947, 1024, 1087, 1107, 1343, 1373, 1878, 2345, 2760, 2764
ş.+a 530, 1156, 1710, 2450
ş.+dur 2268
ş.+em 2009
ş.+ı 215, 495, 2589, 2722
ş.+ıdur 2450
ş.+ına 1537, 1846, 1928, 2149
ş.+ından 40
ş.+ısın 1095
ş.+iyem 62
ş.+lar 788
ş.+um 128, 203, 544, 723, 1425, 1699, 2016, 2359, 2583, 2697
ş.+umun 36
ş.+un 35, 202, 344, 686, 793, 1679, 1789, 1968
ş.-ı bahâr-ü id 682
ş.-ı cemâl 542, 791
ş.-ı cihân: Dünyanın padişahı, Allah. 135, 203, 249, 586, 2685
ş.-ı ecel 1945
ş.-ı gül: Gül ağacının dalı. 552, 2062
ş.-ı ışk: Aşk hükümdarı. 434, 2696
ş.-ı kamer-ruh 585
ş.-ı mısır-ı hüsn 650
ş.-ı Muharrem 1938
ş.-ı mülk-i hayret 547
ş.-ı mülk-i hüsn 2018
ş.-ı mülk-i nazm 570
ş.-ı nücûm 2038
ş.-ı şeker-güftâr 1885
ş.-ı şûh 2075
ş.-ı tab' 1951
ş.-ı ter 760
ş.-ı visâl 926
dest-i ş.-ı rif'at 1800
esbâb-ı ş.-ı ışk 630
gulâm-ı ş.-ı ışk 2811
serrâc-ı ş.-ı tâc-dâr 2086
tîg-i ş. 908
[=97]
şâhâ: (f.i.) Boyunduruk.

- ş. 294, 871, 2017, 2268
[=4]
- şâhbâz:** (f.b.i.) 1. Bir cins iri ve beyaz doğan. 2. Yiğit, şanlı gösterişli.
ş.-1 cân-şikâr 782, 1659
ş.-1 nâvek-i dil-ber 913
ş.-1 tâc-dâr 784
[=4]
- şâhî:** (f.s.) Şaha, hükümdara mensup, şah ile ilgili.
ş.+dür 1966
nevbet-i ş. 817
[=2]
- şâhid:** (a.f.s.i.c.) 1. Tanık. 2. Güzel, sevgili.
ş. 1060
ş.+lerün 2647
ş.-i câm 213
ş.-i ebrû-kemân 458
ş.-i ta'lim-hâne 1809
ş.-i tersâ 2323
[=6]
- şâhidân:** Şahitler.
pâdişâh-ı ş. 1968
[=1]
- şâhid-bâz:** Şahitlikle oynayan.
çeşm-i ş. 1281
[=1]
- şâhîn:** (f.i.c.) Doğan (kuş).
ş.+dür 2690
ayn-ı ş. 2540
[=2]
- şâh-vâr:** (f.b.s.) Şaha, hükümdara yakışacak surette.
dürr-i ş. 2435
[=1]
- şâika:** Şevkli, hevesli, şevk verici.
ş.+dan 437
[=1]
- şâ'ir:** (a.i.c.) Ozan, şiir söyleyen veya yazan kimse.
ş. 1231, 1667, 2549
ş.+sin 2544
[=4]
- şakı-:** Ötmek.
ş.-r 2328, 2329
[=2]
- şakır:** İkilime.
ş. 2328, 2328
[=2]
- şâm:** (f.i.) 1. Akşam. 2. Şam.
ş.-1 zülf 1530
büy-i ş.-1 zülf-i yâr 290
[=2]
- şân:** (a.i.) Şan, şöhret, ün.
ş. 1091, 2003
ş.+ındadur 2695
[=3]
- şâne:** (f.i.) Tarak.
ş. 1062, 1238, 2507, 2507
ş.+dür 1931, 2174
ş.+ler 777, 2607
[=8]
- şanlı:** (t.s.) Şanlı, ünlü, şöhretli.
ş. 2768
[=1]
- şarâb:** (a.i.c.) İçilecek şey, şarap.
ş. 159, 345, 901, 1595, 2070, 2071, 2637, 2641
ş.+a 2795
ş.+ı 83, 1446, 2357, 2795
ş.+ıdur 1399, 2159
ş.+umdur 2021
ş.-1 bezm-i a'dâ 1039
ş.-1 ergavânî 1364
ş.-1 gurûr 2458
ş.-1 hevân 2347
ş.-1 ışk 652, 2290
ş.-1 mihr 82
ş.-1 mürde 1616
ş.-1 nâb 346, 1986
ş.-1 sâf 280
ş.-1 telh 590, 591, 2465
câm-ı ş. 337, 2635
mest-i ş.-1 nâz 2093
nûşdârû-yi ş.-1 hoş-güvâr 741
seylâb-ı ş. 673
[=35]
- şârib:** İçen.
ş. 2716
[=1]
- şaş-:** Şaşmak.
ş.-a 1835
[=1]
- şa'sa'a:** (a.i.) Parlaklık, parlama.
ş. 271, 348, 390, 416, 619, 1843, 1931, 2174, 2369
ş.-i âh-ı cihân-sûz 2665
[=10]
- şatrenc:** Satranç.
ş.-i ruh-bahşlıg 146
[=1]
- şâyed:** (f.e.) Eğer, ola ki, olabilir ki.
ş. 54, 136, 1704, 1788, 1957, 2271
[=6]
- şeb:** (f.i.c.) gece.
ş. 45, 158, 199, 248, 305, 307, 315, 320, 331, 388, 599, 617, 625, 746, 1041, 1062, 1063, 1238, 1258, 1298, 1630, 1705, 1767, 1943, 2251, 2417
ş.+ı 1038, 1939
ş.+ıdur 2264
ş.+üm 568, 1012
ş.-i fûrkat 217
ş.-i gaflet 851
ş.-i gam 270, 1263
ş.-i kadr 2566, 2567
ş.-i tarîk 1268
ş.-i vasl 2479
ş.-i zülf 2015
câr-ı ş. 2414, 2414
[=42]
- şeb-ârâ:** (f.b.s.) Geceyi süsleyen.

mâh-ı ş. 405
[=1]
şeb-çerâg: Geceyi aydınlatan.
ş.+um 2008
[=1]
şebdîz: (f.b.s.) Gece renkli.
zûlf-i ş. 1602
ş.+e 2570
ş.-i zûlf 1864
esb-i ş. 77
[=4]
şeb-gîr: (f.b.s.) Gece uyumayan,
gece giden kervan.
âh-ı ş. 2620
[=1]
şebîh: (f.s.) Benzeyen, benzeyici.
ş. 1005
[=1]
şeb-nem: (f.b.i.) Çiy.
ş. 376, 1338, 2383, 2529
ş.+dür 1848
ş.+ler 867
[=6]
şecer: Ağaç.
ş.+de 800
ş.+dür 1368
[=2]
şefkat: Şefkat.
ş. 988, 1098
bâr-ı ş. 2569
[=3]
şeftâlû: (f.b.i.) Semiz erik,
şeftali.
ş.-yi havrâ 136
ş.-yi lâ'l-i nâb 1976
[=2]
şeh: (f.i.c.) Padişah.
ş. 9, 237, 793, 1147, 1408,
1675, 1879
ş.+ler 666, 1403, 2163
ş.+lere 1949
ş.+sin 2222
ş.+ün 1008, 1615, 2208
ş.-i âlem 1880, 2164
ş.-i âli-cenâb 2018, 2073
ş.-i çâpük-süvâr 196, 2542
ş.-i erbâb-ı irfân 643
ş.-i hûbân 534, 1180, 1547
ş.-i ışk: Aşk padişahı. 2407
ş.-i mâlik-rikâb 349
ş.-i mülk-i melâhat 203,
2127, 2715
ş.-i sabr 1210
ş.-i şehir-i cemâl 2369
ş.-i şîrîn-keâm 154
ş.-i Yûsuf-cemâl 2775
[=34]
şehâ: (f.n.) Ey şah!Ey padişah!
ş. 87, 712, 1511, 1530, 1962,
2455
[=6]
şehâdet: Şahitlik.
engüşt-i ş. 230, 458
[=2]

şehâne: Şah gibi, şaha yakışır bir
surette.
ş.+dür 1625
[=1]
şehbâz: (f.b.i.s.) 1. Bir cins iri
ve beyaz doğan. 2. Yiğit, şanlı
gösterişli.
ş. 881, 1597, 1687
ş.+a 923
ş.+am 225
ş.+ın 2672
ş.-i ecel 820
ş.-i hümâ-sâye 496
ş.-i hüsn 1591
ş.-i ışk 172
zûlf-i ş. 167
[=11]
şehd: (a.i.c.) Bal.
ş. 91, 1186, 1614
ş.+i 2042, 2297
ş.-i fâyık 2583
ş.-i lâ'l-i yâr 20
ş.-i vâsf-ı leb 1780
ş.-i visâl 710
[=9]
şehîd: (a.s.i.c.) Din veya yüksek
bir ülkü uğrunda ölen kimse; savaşta
ölen.
ş.+ün 1775
ş.-i dil 458
ş.-i ışk 950, 2459
[=4]
şehlâ': (a.i.) Ela göz, koyu mavi
göz.
ş. 184
[=1]
şeh-nâz: (f.i.) Türk müziğinin en
mürekkep makamlarındandır.
ş. 2390
[=1]
şehr: (f.i.) Şehir, büyük belde.
ş. 632, 1138, 1573, 2192,
2623
ş.+den 429
ş.+e 489, 1171, 1172
ş.+i 1180
ş.+ın 2639
ş.+inde 1396, 2251
ş.+inden 1219
ş.+ine 1584, 2505
ş.+ümüzd 2090
ş.+ün 1656
ş.-i cân 1502
ş.-i dil 857
ş.-i hüsn 2716
ş.-i ışk 1575
ş.-i merhamet 352
ş.-i muazzam 1530
ş.-i visâl 1097
halk-ı ş. 1913
hûbân-ı ş. 646
şeh-i ş.-i cemâl 2369
[=28]
şehriyâr: (f.b.i.c.) Padişah,
hükümdar.

- ş. 1591
[=1]
şehsuvâr: (f.b.s.) Ata iyi binen.
ş. 89, 1601, 1660
ş.+um 228, 663, 2020, 2653
ş.-ı çâbük-i ser-keş 2703
ş.-ı ışk 2542
merd-i ş. 2559
[=10]
şeh-vâr: (f.b.s.) Şaha, hükümdara yakışacak surette.
pürlü'lü'-yi ş. 1961
[=1]
şeker: (f.i.) Şeker.
ş. 490, 994, 1445, 1518,
1781, 2098, 2263, 2526, 2767
ş.+den 1614
ş.+dür 2794
[=11]
şeker-güftâr: (f.b.s.) Sözü şeker gibi tatlı olan.
ş. 91
kût-i ş. 2650
şâh-ı ş. 1885
yâr-ı ş. 1409, 1955
[=5]
şeker-hadîs: Şeker hadis.
ş. 514
[=1]
şeker-hand: Şeker gibi gülüş.
ş. 687
[=1]
şeker-leb: Şeker dudaklı.
ş. 618, 710, 900, 1559, 2184
ş.+den 2571
şûh-ı ş. 883
[=7]
şeker-reng: Şeker renginde.
ş. 883
[=1]
şeker-rîz: (f.b.s.) Şeker saçan, pek tatlı.
tab'-ı ş. 1243
[=1]
şekk: Şüphe.
ş. 516
[=1]
şekker: (f.i.) Şeker.
ş. 18, 1243, 2040, 2042,
2184, 2231, 2233, 2574, 2668, 2699,
2779
ş.+i 1186
ş.+inde 479
ş.+ün 2691
hurde-i ş. 27
[=15]
şekker-bâr: (f.b.s.) Şeker yağdıran, etrafa şeker saçarcasına tatlı.
lâfz-ı ş. 1955
lâ'l-i ş. 1186
şi'r-i ş. 1410, 1887
tab'-ı ş. 2144
[=5]
şekker-dehân: (f.b.s.) Ağzı (sözü) şeker gibi tatlı olan.
- ş. 2042
[=1]
şekker-hand: Şeker gibi gülüş.
mahbûb-ı ş. 2298
[=1]
şekker-leb: Şeker dudaklı.
husrev-i ş. 1455
şûh-ı ş. 314
[=2]
şekker-pâş: Şeker dağıtan.
şi'r-i ş. 2276
[=1]
şekker-rîz: (f.b.s.) Şeker saçan, pek tatlı.
ş. 1561
[=1]
şekker-şiken: (f.b.s.) Tatlı konuşan, tatlı söz söyleyen.
leb-i ş. 1906
[=1]
şekker-zebân: (f.b.s.) Ağzı (sözü) şeker gibi tatlı olan.
ş. 1994
tûtî-i ş. 2040
[=2]
şekkerîn-zebân: (f.b.s.) Ağzı (sözü) şeker gibi tatlı olan.
ş. 594
[=1]
şekl: (a.i.c.) Şekil, biçim, kılık.
ş. 2485, 2743
ş.-i derd 1350
ş.-i ecel 1234
ş.-i ejdehâ-peyker 2702
ş.-i mâh-ı nev 307
ş.-i mâr 2240
ş.-i râhat 1081
[=8]
şem': (a.i.c.) Balmumu, mum.
ş. 1715, 2167, 2722
ş.+a 2240
ş.+dür 270
ş.+in 846, 1351
ş.+ler 340
ş.+ün 2334
ş.-i cân 577
ş.-i cem'-ârâ 2605
ş.-i dil-efrûz 117
ş.-i eclâs-ı melâik 2336
ş.-i hayât 1161
ş.-i kâfûrî 67, 1902
ş.-i mihr 2052
ş.-i pür-sûz 381
[=18]
şem'-dân: (a.f.b.i.) Şamdan.
ş.-i zer 67
[=1]
şem'-ruh: Parlayan yanak.
ş. 725
[=1]
şem'-ruhsâr: Parlayan yanak.
ş.+un 2334
[=1]
şems: (a.i.c.) Güneş.
ş. 1421, 1508, 2539

- ş.+i** 2369, 2673
ş.+ün 1742, 2636
ş.-i **ömr** 322
fürûg-ı ş.-ü kamer 1923,
 2267
 [=10]
şemse: (a.i.) Güneş şeklinde yapılan
 işleme resim.
ş.+sinden 2255
ş.-i kasr-ı mahabbet 421
 [=2]
şemşîr: (f.i.) Kılıç.
ş. 1233, 2041, 2634
ş.+i 2630
ş.+idür 1347
ş.-i cevr 1053
behakk-ı âyet-i ş. 2056
 [=7]
şeng: Neşeli, kıvrak.
mahbûb-ı şûh-u ş. 1253
yâr-ı şûh-u ş. 1556
 [=2]
şengül: Güler yüzlü, hoş sohbet.
ş. 575
ş.+dür 575
 [=2]
şer': (a.i.) Allah'ın emri, âyet,
 hâdis, icmâ-ı ümmet ve kıyâs-ı
 fukahâ esasları üzerine kurulmuş
 olan din kaideleri.
ş. 1197, 1786, 2432
 [=3]
şerâbe: Uzunlamasına yarılmış.
ş.+dür 1821
 [=1]
şerâre: Kıvılcım.
ş. 597
ş.+ler 1255
 [=2]
şerbet: (a.i.) İçilecek tatlı şey,
 şerbet.
ş. 84, 472, 2391, 2575
ş.+i 1495
ş.+in 2467
ş.-i dil-bend 2297
ş.-i engûr 551
ş.-i lâ'l 618
ş.-i şâfî 2574
ş.-i şî'r 354
ş.-i vuslat 418
 [=12]
şerbetçi: Şerbet satan.
dil-ber-i ş. 2574
 [=1]
şeref: (a.i.) Büyüklük, yükseklik,
 ululuk.
ş. 567, 585, 1832
evc-i ş. 640
 [=4]
şerer: (a.i.c.) Kıvılcımlar.
ş. 2099
ş.-i âteş-i âh 434
 [=2]
şerh: (a.i.c.) Açma, ayırma.
ş. 205, 523, 1023, 1555,
 1702, 1725
ş.+i 399
ş.-i esrâr-ı leb 1948
 [=8]
şerha: (a.i.) Dilim, kesilmiş,
 dilinmiş şey, parça.
ş. 1429
ş.+sın 1023
 [=2]
şerîf: (a.s.c.) Şerefli, mübarek,
 kutsal.
defter-i nâm-i ş. 1980
emr-i ş. 2046
îd-i ş. 568
nâm-ı ş. 15
zât-ı ş. 144, 504
 [=6]
şermende: Utanmış, mahcub.
ş. 2074
 [=1]
şerm-sâr: Utanmış, mahcub.
ş. 2087
 [=1]
şerr: Kötü iş, kötülük.
ş.+e 2795
 [=1]
şeş-per: (f.b.i.) Altı kanat.
ş.+ini 496
 [=1]
şevk: (a.i.c.) Şiddetli arzu; keyif,
 neşe, sevinç.
ş. 81, 139, 158, 557, 1171,
 1176, 1611, 1867, 1883, 2033, 2052,
 2077, 2261, 2440, 2442, 2807
ş.+i 2354
ş.+i 846
ş.+un 112, 1239
ş.-i cemâl 2624
ş.-i leb 648
ş.-i mihr 69
ş.-i ruhsâr 289
ş.-i bezm-i meh-veş 1067
ş.-i lâ'l-i âteşîn 2681
ş.-i leb 1953
ş.-i ruhsâr 577
dest-i ş. 2385
dest-i nâr-ı ş. 636
ehl-i ş. 1496, 2365
hil'at-i ş. 2682
nâme-i ş. 2400
 [=34]
şeydâ: (f.s.) Aşktan aklını
 kaybetmiş, düşkün, şaşkın.
ş. 2575
âşık-ı ş. 1993
 [=2]
şeyh: (a.i.c.) Bir tekke ya da
 zaviyede reislik eden ve müritleri
 bulunan kimse.
ş. 424, 645, 784, 1776
ş.+ler 1663
 [=5]
şeytân: İblis.
ş. 506, 826, 1006, 1549

- ş.+a** 944, 1052
[=6]
- şeytânlıg:** Şeytanlık.
ş. 142
[=1]
- şeytânluğ:** Şeytanlık.
ş.+ı 2342
[=1]
- şır-:**
ş.-sın 549
[=1]
- şiddet:** (a.i.c.) Sertlik, katılık.
ş.+in 1518
[=1]
- şifâ':** (a.i.c.) Hastalıktan kurtulma, iyi olma.
ş. 1629, 2521
nokta-i şîn-i ş. 2691
[=3]
- şihâb:** (a.i.c.) Kıvılcım.
ş. 405, 980
[=2]
- şikâr:** (f.i.) Av.
ş. 172, 225, 820, 1591, 2014, 2540, 2770
ş.+un 2770
[=8]
- şikâyet:** (a.i.c.) Sızlanma, yakınma.
ş.+ler 1609, 2599
[=2]
- şikence:** (f.i.) Büklüm, kıvrım.
ş. 537
[=1]
- şikest:** (f.s.) Kırılmış, kırık.
ş. 414, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 440
[=12]
- şikeste:** (f.s.) Kırık, kırılmış.
ş. 102, 2234
[=2]
- şikeste-dil:** Gönlü kırık.
ş. 2338
[=1]
- şikeste-hâl:** Kırılmış olma durumu.
ş. 2420
[=1]
- şikeste-hâtır:** Hatırı kırılmış.
ş.+un 1047
[=1]
- şimal:** (a.i.) Sol, sol taraf, kuzey.
bâd-ı ş. 306
[=1]
- şimden:** Şimdiden.
ş. 2220
[=1]
- şimdi:** Şu anda, içinde bulunduğumuz zamanda.
ş. 216, 508, 1328, 1657, 1853, 1925, 2654, 2742
[=8]
- şimşâd:** (f.i.) Şimşir ağacı.
ş. 1638
[=1]
- şimşek:** Şimşek.
ş. 2329
- [=1]
- şîn:** Kusur, ayıp, noksan, kabahat.
nokta-i ş.-i şifâ 2691
[=1]
- şîr:** (f.i.) 1. Arslan. 2. Süt.
ş. 1337, 1487, 2367
ş.-i ner 829, 1054, 1259
[=5]
- şî'r:** (a.i.c.) Anlama; şiir, edebi değeri olan nazımlı ve kafiyeli söz.
ş. 1948, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1955, 1955, 1956, 1957, 1959, 1960, 1961
ş.+e 1667
ş.+i 467, 589, 2235
ş.+ine 589
ş.+üm 376, 1158, 1965, 2233, 2668
- ş.+ümi** 1084
ş.+ümün 1409, 2746
ş.+ünün 540, 1366, 2695
ş.-i dil-sûz 1145
ş.-i hasen 2158
ş.-i hasen-üslûb 2158
ş.-i musanna' 1386
ş.-i pür-sûz 2230, 2608
ş.-i rengîn 1404
ş.-i sûz-nâk 2537
ş.-i şekker-bâr 1410, 1887
ş.-i şekker-pâş 2276
ş.-i şîrîn 754, 2583
ş.-i zâtî 1875, 2111
ayyâr-ı ş. 1954
sevâd-ı ş. 1159
şerbet-i ş. 354
şîve-i ş. 776
tûmâr-ı ş. 763, 1958, 2137
[=52]
- şîr-dil:** Aslan gibi cesur kalp.
ş.+ler 2788
[=1]
- şîr-gîr:** Aslanı tutacak derecede kuvvetli olan.
âhû-yi çeşm-i ş. 2788
[=1]
- şîrâr:** (a.i.) Kıvılcım.
ş. 849, 1363
ş.+ıdur 1367, 1369, 1376
ş.+ından 1246
ş.-ı âh 1221
ş.-ı âteş-i âh 1223, 1698
ş.-ı nâr-ı âh 1962, 1963, 2017, 2317
[=13]
- şîrâze:** (a.i.) Kıvılcım.
ş. 704
ş.+ler 2392
[=2]
- şîrîn:** (f.s.) Tatlı, sevimli, cana yakın.
ş. 77, 150, 243, 467, 592, 593, 970, 1186, 1406, 1574, 1614, 1624, 1781, 1854, 2137, 2144, 2206, 2248, 2465, 2504, 2777
ş.+dür 2098

- cân-ı ş.** 188, 323
halvâ-yi ş. 25
havz-ı ş. 1337
lâ'l-i ş. 91, 845, 2321
leb-i ş. 1585
leb-i ş.+üni 2141
şi'r-i ş. 754, 2583
 [=33]
- şîrîn-dehen:** (f.b.s.) Tatlı dilli, şirin ağızlı.
ş. 1518
husrev-i ş. 1910
 [=2]
- şîrîn-gâr:** Hoş ve tatlı muamele eden.
yâr-ı ş. 314
 [=1]
- şîrîn-güftâr:** (f.b.s.) Tatlı konuşan, hoş sohbetli.
tûtî-i ş. 2767
 [=1]
- şîrînkâr:** (f.b.s.) Tatlı, hoş muamele eden.
ş. 1949
ş.-ı id 726
 [=2]
- şîrîn-keîâm:** Tatlı söz.
ş. 594
âşık-ı ş. 1559
şeh-i ş. 154
zâtî-i ş. 1410, 1887, 2276
 [=6]
- şîrîn-leb:** Tatlı dudak.
husrev-i ş. 2570
 [=1]
- şîrînlük:** (t.i.) Şirin olma durumu, sevimlilik.
ş. 1410, 2233, 2421
ş.+i 1185
 [=4]
- şîrîn-makâl:** Şirin söz.
tûtî-i ş. 2779
 [=1]
- şîrîn-nefes:** Güzel nefes.
ney-i ş. 1407
 [=1]
- şîrîn-suhan:** (f.b.s.) Sözü tatlı, hoş sohbet.
ş. 1455
 [=1]
- şîrîn-ter:** Şirin ter.
ş. 2231
 [=1]
- şîrîn-zebân:** (f.b.s.) Sözü tatlı, hoş sohbet.
ş.+ları 1864
dil-ber-i ş. 2064
 [=2]
- Şîrvânî:** (f.s.) Şirvanlı.
ş. 1712
 [=1]
- şiş:** Şiş.
ş. 395
 [=1]
- şişe:** (f.i.) Şişe, sırça.
ş. 2465
ş.+sin 520
ş.+sini 835
ş.-i tevbe-i âşık 423
 [=4]
- şîşeci:** Şişe satan.
ş. 1308
 [=1]
- şişür-:** Şişirmek.
ş. 1451
 [=1]
- şitâ:** (a.i.) Kış.
ş. 681, 1193
ş.-yi gussa 1619
cünd-i ş. 2764
kalb-i ş. 868
 [=5]
- şitâb:** (f.i.) Acele, çabukluk.
ş. 350, 411, 2154
ş.+un 1222
ş.+undan 1660
 [=5]
- şîve:** (f.i.) Naz, eda; söyleyiş.
ş. 1739, 1743, 1868, 1967
ş.+de 282, 2142
ş.-i şi'r 776
vesme-i ş. 2423
 [=8]
- şîve-gâr:** (f.b.s.) İşveli, cilveli.
ş. 1708
 [=1]
- şîven:** İnleme, sızlanma.
ş.+ler 2364
 [=1]
- şol:** Şu.
ş. 269, 280, 282, 297, 298, 334, 482, 527, 637, 656, 801, 883, 899, 923, 998, 1163, 1275, 1279, 1322, 1392, 1428, 1557, 1572, 1628, 1678, 1738, 1743, 1756, 1809, 1894, 1930, 1939, 1986, 2037, 2205, 2248, 2249, 2252, 2272, 2297, 2301, 2345, 2390, 2469, 2476, 2477, 2506, 2707, 2709, 2725, 2806
 [=51]
- şöyle:** Şunun gibi, şuna benzer biçimde.
ş. 28, 80, 82, 185, 286, 335, 399, 536, 630, 711, 759, 824, 851, 907, 1091, 1230, 1526, 1569, 1632, 1663, 1801, 1832, 1839, 1876, 2148, 2172, 2184, 2363, 2364, 2377, 2434, 2492, 2655
 [=33]
- şu:** Bu kelimesine göre yerde, zamanda veya söz zincirinde biraz uzak olanı niteleyen söz.
ş. 93, 459, 696, 832, 869, 971, 1028, 1216, 1218, 1292, 1294, 1331, 1377, 1611, 1615, 1643, 1648, 1705, 1829, 1834, 1850, 1936, 2039, 2151, 2155, 2179, 2224, 2225, 2242, 2250, 2289, 2455, 2599, 2657, 2736, 2807, 2810

ş.+lar 2417
ş.+na 2643
ş.+nda 1094
 [=40]
şu'â: (a.i.c.) Işın, Güneş'ten veya başka bir ışık kaynağından uzanan tel tel ışıklar.
ş.+ından 1012
 [=1]
şu'arâ: (a.i.c.) Şairler, ozanlar.
ş. 565, 589
 [=2]
şu'bân: Çoban.
ş. 2117
 [=1]
şûh: (f.s.) Hareketlerinde serbest.
ş. 575, 575, 996, 1413, 1813, 2005, 2035, 2153, 2229, 2249
ş.+un 1806, 2021, 2266, 2736
ş.-1 dil-ârâ 259, 295
ş.-1 handân 298
ş.-1 küleh-dûz 1738
ş.-1 şeker-leb 883
ş.-1 şeker-leb 314
mahbûb-1 ş.-u şeng 1253
şâh-1 ş. 2075
yâr-1 ş.-u şeng 1556
 [=23]
şu'le: (a.i.c.) Alev, ateş alevi.
ş.+dür 270
ş.+ler 2167
ş.-i âh 62
ş.-i sûz-i nihân 1694
 [=4]
şûm: (f.s.) Şom, uğursuz.
ş.+dur 811
 [=1]
şûrîde: (f.s.) Karışık, perişan, tutkun. âşık.
ş. 616, 2128
bülbül-i ş. 234
 [=3]
şûrîde-hâl: (f.a.b.s.) Hali perişan olan.
ş. 2422
 [=1]
şûrîde-veş: Karışık gibi.
zâtî-i ş. 798
 [=1]
şükr: (a.i.) Görülen iyiliğe karşı gösterilen memnuluk, minnettarlık.
ş. 1679, 2794
ş.+ini 5
secde-i ş. 366
 [=4]
şükûfe: (f.i.) Çiçek.
ş. 2760
 [=1]
şükür: (a.i.) Görülen iyiliğe karşı gösterilen memnuluk, minnettarlık.
ş. 232, 384, 720, 1003
 [=4]
şümâr: (f.i.) Hesap, sayı.
ş. 2022

[=1]
şüyûh: Şeyhler. İhtiyarlar.
ş. 574
 [=1]

T

tâ: (f.e.) Kadar, dek, değin.
t. 4, 46, 53, 105, 179, 194, 391, 498, 635, 636, 724, 742, 785, 821, 822, 823, 827, 1019, 1418, 1519, 1535, 1731, 2073, 2115, 2235, 2311, 2312, 2315, 2815
 [=29]
taaccüb: Şaşma, hayret etme.
t. 1358
 [=1]
ta'alluk: Bağlılık.
t. 821
 [=1]
ta'âm: Yemek.
t.+un 1911
 [=1]
taarruz: Saldırı.
t. 2678
 [=1]
tab': (a.i.) Tabiat, huy, yaradılış.
t.+1 1844
t.+um 2050
t.+undan 1954
t.+unun 2405
t.-1 şeker-rîz 1243
t.-1 şeker-bâr 2144
deryâ-yı t. 2361
hakkâk-i t. 2469
tûtî-i t. 2504
şâh-1 t. 1951
 [=10]
tâb: (f.i.) 1. Güç, kuvvet. 2. Işık, parlaklık. 3. Hararet. 4. Kıvrım, büküm.
t. 363
t.-1 mey 2681
t.-1 mül 2126
t.-1 teb 964
t.-1 temûz-i gussa 1617
sarrâf-1 t.-1 pür-mezâk 1961
 [=6]
tâbân: (f.s.) Işıklı, parlak.
mâh-1 t. 261, 1171, 1890, 2090, 2306
meh-i t. 417, 513
 [=7]
tabanca: Silah, tabanca.
t. 1740
t.+lar 1167
 [=2]
tâb-dâr: Parlak.
âfitâb-1 t. 2081
berk-i t. 1128
 [=2]
tabîb: (a.i.c.) Hekim, doktor.
t. 372, 381, 546, 1217, 1956, 2209
t.+i 1265, 1359, 1495

- t.+üm** 265, 299, 500, 930,
1093, 1581, 1905, 1977, 2573, 2617,
2739
- t.+ün** 186, 2031
- t.-i cân** 52, 57, 58, 745,
1323
- t.-i cân-u dil** 18
- t.-i cân-ü dil** 738, 1146,
1988
- t.-i derd-i gam** 1262
- t.-i dil-ü cân** 165
- t.-i hilâl-u dil** 24
- t.-i leb** 1548
[=35]
- tabîbâ:** Ey doktor.
t. 541, 606, 2588
[=3]
- ta'bîr:** (a.i.c.) İfade, anlatma.
t.+i 1004
hüsn-i t. 260
[=2]
- tabl:** (a.i.) Davul.
t. 1500
t.-i gam-u mihnet 468
âvâz-ı t. 1210
[=3]
- tabla:** Tezgah.
t. 1810
t.+lardur 920
t.+sı 1622
t.-i horşîd 1812
[=4]
- tâb-nâk:** (f.b.s.) Parlak, ışıklı.
berk-ı t. 1469
[=1]
- tâc:** (a.i.c.) Hükümdarların
başlarına giydikleri cevahirli
başlık.
t. 542, 547, 553, 784, 2738
t.+dur 1949
t.+ı 1104
t.+ıdur 1557
t.+um 466
t.-i mecnûn 1423
t.-i melâhat 1742
t.-i ser-i eflâk 1249, 2373
t.-i zer 62
[=14]
- tâc-dâr:** (a.f.b.s.i.c.) Taçlı, taç
giyen, padişah.
t.+ı 1557
serrâc-ı şâh-ı t. 2086
şâhbâz-ı t. 784
[=3]
- Tâcî:** Bir şahıs ismi.
T.+dür 1557
[=1]
- tag:** Dağ, yer kabuğunun çıkıntılı,
yüksek bölümleri.
t. 128, 150, 246
t.+lar 83, 919, 919, 922,
927, 1794, 2487, 2601
t.+lara 1524
t.+larda 279, 922
t.+lardan 2044
- t.+ları** 1194
[=16]
- tagca:** Dağ kadar.
t. 811
[=1]
- tagıl-:** Dağılmak, toplu durumdayken
ayrılıp birbirinden uzaklaşmak.
t.-maz 2601
t.-ur 927
[=2]
- tagıt-:** Dağıtmak, toplu durumda
bulunanları birbirinden
uzaklaştırmak.
t.-ur 1335
[=1]
- tagla-:** Dağlamak.
t.-r 1063
[=1]
- tagyîr:** (a.i.c.) Başkalaştırma,
değiştirme, bozma.
t. 1761
[=1]
- tahammül:** (a.i.c.) Yüklenme, bir
yükü üstüne alma.
t. 275, 276, 2201, 2543
[=4]
- tahmîd:** Övgü.
t.+i 2509
[=1]
- tahrik:** (a.i.) Yırtma, yırtılma.
t.+ine 932, 1021
[=2]
- tahrîr:** (a.i.) Yazma, yazılma.
t. 1350
t.+idür 1350
[=2]
- taht:** (f.i.) Hükümdarların oturduğu
büyük koltuk, hükümdarlık makamı.
t.+a 552
t.+ı 791, 1104
t.+ıdur 780
t.+ında 1880
t.-i âc 1717
t.-i dil 1878, 2775
t.-i revân 1677, 2164
[=10]
- tâ'ib:** (a.s.) Tövbe eden.
t. 369, 378
[=2]
- tâ'ir:** (a.s.) Uçucu, uçan, kuş.
t.-i dil 2640
t.-i kudsî 765
nesr-i t. 1388
[=3]
- tâk:** (a.i.c.) 1. Bina kemeri. 2.
Kubbe.
t.+ın 1783
t.-i bülend 2222
t.-i ebrû+sın 347
t.-i kasr-ı cennet-i hüsn
1310
[=4]
- tak-:** Bir şeyi başka bir yere uygun
bir biçimde tutturmak, iliştiirmek.
t.-dı 1125, 2532

- t.-ubdur** 1129
[=3]
- tâkat:** (a.i.) Güç, kuvvet.
t. 927, 995
t.+um 84
t.+üm 1228
[=4]
- takdim:** Sunmak.
t. 2502
[=1]
- taklîd:** (a.i.c.) Benzemeye ve benzetmeye çalışma, öykünme.
t. 1949
[=1]
- taksim:** (a.i.) Bölme, parçalara ayırma.
t. 2503
[=1]
- takye:** Başlık.
t.+lerini 1743
t.+sini 1283
[=2]
- tal-:** Dalmak.
t.-ub 1588, 2713
[=2]
- talab:**
t. 317, 317
[=2]
- talab-:**
t.-urlar 317
[=1]
- talán:** Yağma, çapul.
t.+un 110
[=1]
- taleb:** İstek.
t. 317, 385, 701, 1891
[=4]
- taleb-gâr:** İstekli.
t.+un 161
[=1]
- tâli':** (a.i.) 1. Nişangahın arkasına düşen ok. 2. Tulû' eden, doğan. 3. Talih, kısmet, baht.
t. 585
t.+dür 1387
t.+i 1814, 2451
t.+üm 333, 600, 722, 1598, 1940
t.+ümde 1597
t.+ümüz 679
t.+ün 1144
t.-i nahs 595, 596, 599
kandîl-i t. 1049
[=16]
- tâlib:** (a.s.c.) İsteyen, istekli.
t. 498, 1239, 2533, 2713
t.+ün 12
t.-i derviş 1747
t.-i ilm 637
[=7]
- ta'lim:** Öğretmek, yetiştirmek.
t. 1145, 2504
[=2]
- ta'lim-hâne:** Öğrenme yeri.
t. 1813
t.+dür 1622
t.+sine 920
şâhid-i t. 1809
[=4]
- tam-:** Kuşkulanmak.
t.-sa 618
[=1]
- tama':** Hırsla istemek.
t. 1612
[=1]
- tamla-:** Tamamlamak.
t.-mış 361
[=1]
- tamlat-:** Tamamlatmak.
t.-ur 354
[=1]
- tamu:** Cehennem.
t. 1690
[=1]
- ta'n:** (a.i.) Sövmeye, yerme; ayıplama.
t. 67, 388, 438, 549, 677, 856, 1077, 1080, 1268, 1295, 1456, 1530, 2420
t.+e 1280
t.-ı düşmen: Düşmanın sövmesi. 957, 2543
[=16]
- tanbûr:** (a.i.c.) Tambur, Türk halk müziğinde kullanılan mızrapla çalınan telli çalgılara verilen genel ad.
mânend-i t. 2588
[=1]
- Tanrı:** Allah.
T. 198, 223, 599, 719, 834, 1485, 1631, 1937, 2180, 2415, 2673, 2719
[=12]
- tap:** Uygun.
t. 1039, 1448, 1935, 2178
[=4]
- tap-:** Tapmak.
t.-ar 834
t.-dugum 834
[=2]
- tapu:** Hepsi.
t. 2149
[=1]
- tapun-:** Tapınmak.
t.-a 503, 1958
[=2]
- târ:** (f.s.) 1. Karanlık. 2. Tel; saç teli.
t.+ı 1768
t.+un 2336
[=2]
- târâc:** (f.i.) Yağma, çapul, talan.
t. 1335
[=1]
- taraf:** (a.i.c.) Yan, yön.
t.-i mekteb+idür 2261
[=1]
- tarâvet:** (a.i.) Tazelik, taze olma.
t. 1592

- t.+ler** 1356, 2471
[=3]
- târif**: Bir şeyi ayrıntılarıyla anlatmak.
t. 2141, 2143
[=2]
- târih**: (a.i.c.) Tarih.
t. 707
[=1]
- tarîk**: (a.i.c.) Yol.
t. 131, 270
şeb-i t. 1268
[=3]
- târmâr**: (f.b.s.) Karmakarışık, dağınık, perişan.
t. 1768, 2110
[=2]
- tarrâr**: (a.i.) Yankesici.
turre-i t. 2076
[=1]
- tartıl-**: Tartılmak.
t.-miş 1639
[=1]
- tâs**: (a.i.) Tas, su kabı.
t. 2723
t.+ı 241
t.+ın 1280
t.-ı belâ 990
t.-ı heft-cûş 1718
t.-ı mahabbet 163
t.-ı mihnet 939
t.-ı pür-âteş 1697
t.-ı sakkâ 272
[=9]
- tasavvur**: (a.i.c.) Zihinde şekillendirme, kurma.
t.+dan 1215, 1370
[=2]
- tasi'**: Dokuzuncu.
çarh-ı t. 1391
[=1]
- tasvîr**: (a.i.c.) Resmini yapma, figür.
t. 1234
t.+ı 1935, 2178
[=3]
- taş**: Kimyasal ve fiziksel durumu değişiklikler gösteren, rengini içindeki maden, tuz ve oksitlerden alan sert ve katı madde.
t. 128, 246, 1183, 1301, 1308, 2328, 2698
t.+a 1438, 1833, 1834
t.+da 2704
t.+dan 1065, 2721
t.+dur 414
t.+ı 875, 1470, 1472, 1473, 1545, 1867, 2273, 2280, 2314, 2325
t.+ın 2744
t.+lar 717, 871, 999, 1164, 2313
t.+lara 189
t.+larla 918, 1264, 2586
[=34]
- taşı-**: Taşımak.
- t.-r** 1450
[=1]
- taşıt-**: Taşımalarını sağlamak.
t.-ur 1472
[=1]
- taşra**: Dış, hariç.
t. 410, 792, 2307
t.+sı 770
[=4]
- taşu-**: Taşımak.
t.-r 1448
[=1]
- tatlu**: (t.s.) Tatlı, tadı olan.
t. 314, 314, 314, 354, 460, 460, 479, 514, 514, 591, 757, 757, 991, 991, 992, 994, 1185, 1185, 1186, 1226, 1319, 1319, 1559, 1559, 1629, 1629, 1646, 1646, 1854, 1854, 1885, 1949, 1955, 2042, 2042, 2064, 2064, 2148, 2157, 2233, 2233, 2266, 2266, 2322, 2421, 2546, 2571, 2571, 2695
[=49]
- tatluçag**: Tatlı, şirin.
t. 152
[=1]
- tatluluk**: Tatlılık.
t.+da 2042
[=1]
- tavâf**: (a.i.) Etrafını dolaşma.
t.-ı harem-i bag-ı safâ 867
t.-ı Ka'be-i kûy 2457
[=2]
- taviz**: Bedel.
t. 750
[=1]
- tayan-**: Dayanmak.
t.-ma 819
t.-maz 1428
t.-mişdur 2715
t.-ur 887
[=4]
- tayr**: (a.i.c.) Kuş.
t. 1785, 1839
varak-ut t. 1787
[=3]
- tayy**: (a.i.) Dürüp bükme, sarma, katlama.
t. 1980
t.-ı mekân 89, 474, 1211
t.-ı zemân 1213
[=5]
- tâze**: (f.s.) Taze, körpe,; sulu; genç.
t. 29, 277, 277, 449, 529, 761, 923, 923, 931, 931, 1018, 1018, 1043, 1285, 1542, 1807, 1886, 2146, 2680
t.+ler 2391
verd-i t. 1398
[=21]
- tâzelen-**: Tazeleme işi yapılmak.
t.-sün 2471
[=1]

- ta'zim:** (a.i.c.) Büyükleme, ululama.
t. 2505
[=1]
- tâziyâne:** (f.i.) Kırbaç, kamçı.
t.+dür 1623
[=1]
- Te'âlâ:** (a.cüm.) 'Yüksek olsun!' anlamına gelen bir söz olup Allah adıyla birlikte kullanılır.
T. 3, 796
[=2]
- teb:** (f.i.) Hararet.
t. 308, 1266, 1269, 2581
t.+idür 2265
t.-i ışk 2363
harâret-i t.-i ışk 2462
küsûf-ı t. 1268
tâb-ı t. 964
[=9]
- teb-hâle:** Ateş halesi.
t. 308
t.+ler 2363, 2383
t.+lerini 2263
[=4]
- tebdîl:** (a.i.c.) Değiştirme, değiştirilme, başka bir hale getirme.
t. 2611
t.-i hevâ 1434
[=2]
- teber:** (f.i.) Balta.
t.+leri 682
[=1]
- tebessüm:** Gülümseme.
t. 2463
[=1]
- tecâhül:** Bilmezlikten gelme.
t. 2712
[=1]
- tecellâ:** Görünme, bilinme.
t.-yı cemâl 1989
ümîd-i t.-yi vasl-ı dost
1160
[=2]
- tecellî:** (a.i.c.) Görünme, belirme.
t. 725, 733, 827
[=3]
- tedbir:** (a.i.c.) Bir şeyi temin edecek veya önleyecek yol, çare.
t. 1236
t.+i 1906
[=2]
- teferrüc:** Ferahlanmak, içi açılmak.
t. 526
[=1]
- tefrîk:** Ayırma.
t. 2503
[=1]
- teftiş:** (a.i.) Denetleme.
t. 615, 1911
[=2]
- tehî:** (f.s.) Boş.
t. 669, 1355
[=2]
- te'hir:** (a.i.c.) Sonraya, geriye bırakma, geciktirme.
t. 2502
[=1]
- tek:** (f.i.) 1. Tek, bir. 2. Koşma, seçirtme.
t. 325, 1007, 1228, 2059
[=4]
- tekellüm:** (a.i.) Söyleme, konuşma.
t. 1574
evkât-ı t. 1116
[=2]
- tekrar:** Bir şeyi iki veya daha fazla yapma.
t. 994
[=1]
- tekye:** (a.i.c.) Tekke.
t.-i âlem 1978
t.-i heycâ 1797
derviş-i t.-i gam 651
[=3]
- tel:** Tel, türlü metallerden yapılmış, kopmaya karşı dirençli ince uzun nesne.
t.+i 2812
[=1]
- telh:** (f.s.) Acı.
t. 592
âb-ı t. 590
cevâb-ı t. 593
itâb-ı t. 594
rakîb-i t. 152
şarâb-ı t. 590, 591, 2465
[=8]
- telh-kâm:** (f.b.s.) Damağı acı, kederli.
t. 2227
[=1]
- telkin:** (a.i.c.) Fikir aşılama, kulağına koyma.
t.+i 1889
[=1]
- temâm:** Tamam.
t. 156, 248, 336, 444, 2354
bedr-i t. 635
[=6]
- temâşâ:** (f.i.) Bakıp seyretme, gezme.
t. 1, 271, 406, 895, 1220, 1661, 1901, 2787, 2809
t.+dur 1431
t.+n 2098
ehl-i t. 1177
[=12]
- temcîd:** Allah'ın büyüklüğünü bildirme.
t.+idür 2509
[=1]
- temevvüc:** Dalgalanmak.
t. 526
[=1]
- temûz:** Temiz.
t.-i hecr-i cânân 1286
tâb-ı t.-i gussa 1617
[=2]

- ten:** (f.i.) İnsan vücudunun dış yüzü, gövde.
t. 239, 428, 662, 1024, 1461, 2220
t.+dedür 1876
t.+i 658, 1419
t.+inden 1196
t.+ler 870
t.+ün 1808
t.-i zerd 997, 2586
mahbes-i t. 628, 921
[=16]
- teng:** (f.s.) Dar, sıkıntılı şey.
t. 2205
[=1]
- tenhâ:** (f.s.) Yalnız, ıssız, boş.
t. 187, 202, 202, 203, 204, 205, 206
[=7]
- tennûr:** (a.i.c.) Fırın, tandır.
t. 2034
t.+inde 912
t.+lar 1929
t.-i fûrkat 1655
t.-i belâ 2670
[=5]
- ter:** (f.s.) Yaş, ıslak, taze.
t. 178, 235, 758, 1404, 1479, 1537, 2137, 2185, 2205, 2319, 2376, 2809
âb-ı t. 1479, 1778
gül-i t. 563, 1352, 2195, 2431, 2512
gül-berg-i t. 2809
mîve-i t. 758, 764
şâh-ı t. 760
[=23]
- terah:** (a.i.) Gam, tasa, acı, keder.
t. 561
[=1]
- terahhum:** (a.i.c.) Merhamet etme, acıma.
t. 1489, 1664
[=2]
- terâzû:** (f.i.) Terazî.
t. 453
t.+dan 1045, 1749
t.+dur 1293, 2545
t.+lar 1030
t.+sından 1030
t.+ya 2424
[=8]
- terâzû-veş:** Denge de gibi.
t. 454
[=1]
- terbiyet:** Terbiye.
t.+i 2291
[=1]
- tercemân:** Tercüman, tercüme eden.
t. 2062
[=1]
- ter-dâmen:** (f.b.s.) Eteği yaş, namussuz, bulaşık.
a'dâ-yi t. 204
[=1]
- terk:** (a.i.) Bırakma, bırakılma, koyuverme.
t. 7, 22, 26, 227, 328, 441, 579, 697, 818, 1739, 1740, 1989
t.-i ser 180
[=13]
- terle-:** Ter çıkarmak, ter dökmek.
t.-miş 2205
[=1]
- terlik:** Terlik.
t.+dür 2809
[=1]
- tersâ:** Hristiyan.
şâhid-i t. 2323
[=1]
- tesbîh:** (a.i.) Tespih.
t.+ler 1903
t.-i billûr 2551
[=2]
- teshîr:** (a.i.) Büyü yapma, büyüleme, aldatma.
t. 1235, 1605
[=2]
- te'sîr:** (a.i.c.) İşleme, dokunma; içe işleme.
t. 1239
t.+i 2495
[=2]
- teskîn:** Yatıştırma.
t. 289
[=1]
- teslîm:** Bir emaneti verme.
t. 118, 367, 494, 1523, 2501, 2554
[=6]
- teşbih:** (a.i.c.) Benzetme, benzetilme.
t. 66, 302
[=2]
- teşdîd:** Sağlamlaştırma.
t.+idür 2507, 2691
[=2]
- teşennüc:** Buruşuk.
t. 527
[=1]
- teşevvuk:** Arzu etme.
t.+dan 2624
[=1]
- teşhîr:** Göz önüne serme.
t. 336
[=1]
- teşne:** (f.s.c.) Susamış.
t.+lerün 1825
t.+ye 85
t.+yem 1111
[=3]
- teşnelik:** Susama.
t. 737
[=1]
- tetümmât:** Ekler.
t. 602
[=1]
- tevbe:** (a.i.) Tövbe, işlenmiş bir günah veya suçun bir daha işlenmeyeceğine dair verilen söz.

- t. 338, 422, 910, 1142, 1271
t.+den 378
şîşe-i t.-i âşık 423
 [=7]
teveccüh: (a.i.c.) Çevrilme, yönelme, doğrulma; güler yüz gösterme, hoşlanma.
t.+i 1824
 [=1]
tevvâb: (a.i.) Kullarının tövbesini kabul eden Allah.
t. 369
 [=1]
teyemmüm: Susuz abdest.
t. 2714
 [=1]
tezvîr: (a.i.c.) Yalan, dolan, ara bozmak ve özellikle fenalık kasdıyla yapılan kovuculuk.
t.+dür 446
hatt-ı t. 2618
 [=2]
tezyîn: (a.i.) Zinetlendirme, süsleme, süslenme.
t. 80, 1583, 2167, 2493
 [=4]
tıfl: (a.i.c.) Küçük çocuk.
t.-ı cân 1153, 1855
 [=2]
tık-: İterek, zorla, aceleyle sokmak.
t.-dı 106
 [=1]
tılısm: Tılsım.
t.+ı 3
t.-i genc-i ışk 2702
 [=2]
Tımışkî: Bir şahıs ismi.
T. 2395
 [=1]
tîg: (f.i.) Kılıç.
t. 302, 714, 1801, 2145, 2216, 2288, 2418
t.+i 1549
t.+ı 1713
t.+in 1214
t.+ine 2334
t.+ini 502
t.+lerle 2395
t.+um 1294
t.+un 1786
t.+unu 2215
t.+ün 1024
t.+ünden 1024
t.-i âb-dâr 737, 2547
t.-i cefâ 629, 1050
t.-i cevher-dâr 1951
t.-i cevr 976
t.-i hasret 925
t.-i hışm-u kahr 2092
t.-i hicrân 1261
t.-i hûn-feşân 1719
t.-i ışk 1467, 2056
t.-i mücevher 2442
t.-i müjgân 2060
t.-i şâh 908
t.-i tîz 511
t.-ı bürrân 1103
t.-ı firâk 1022
t.-ı hışm 1589
âb-ı t. 2351
heybet-i t.-i müjen 1649, 2658
 [=40]
tîgsüz: Kılıçsız.
t. 2634
 [=1]
tilmîz: Çırak.
t. 754
 [=1]
tîmâr: 1. Bir şeyin devam ve inkişafı için yapılan hizmet. 2. Sipâhiye verilen öşrü alınacak arazi.
t. 135, 788, 1323, 1548, 1956
t.+a 2521
t.+um 2771
t.-ı sipâh-ı derd-i ışk 1373
 [=8]
tîn: (a.i.) 1. İncir 2. Kur'an'da bir sûre.
t. 534
t.-i gâliye-sâ 2058
sûre-i t. 2797
 [=3]
tîr: (f.i.) Ok.
t. 766, 1072, 1233, 1724, 1813, 2418, 2589
t.+den 268
t.+e 1801
t.+i 1631, 2322, 2630
t.+idür 1347
t.+ini 1502, 2149, 2700
t.+ün 270, 961
t.+üne 2674
t.+üni 920, 2526
t.-i âh: Ah oku. 1622, 1665, 1721, 1812, 2001
t.-i âh-ı âşık: Aşığın ah oku. 2197, 2514
t.-i dost: Dostun oku. 1700
t.-i ecel: Ecel oku. 1946
t.-i gam: Gam oku. 2709
t.-i gamze: Yan bakışın oku. 1065
t.-i hasret: Hasret oku. 2710
t.-i hışm 1799
t.-i kazâ: (ok gibi gelen) Kaza ve kader. 2430
t.-i müje: Ok gibi olan kirpikler. 1845, 1847
t.-i sihr 1311, 1506
meyl-i kemân-ü t. 1811
ye'cüc-i t. 1798
zahm-i t. 1046
zahm-ı t. 2680
 [=43]
tirşe:

t.+sine 175
[=1]
tiryâk: (a.i.c.) Zehirlenmeye ve bazı hastalıklara karşı kullanılan macun.
t. 795, 1229, 2228, 2303
t.+den 2561
t.+ler 1908
t.-i ayn-ı kalb 805, 2769
t.-i ekber 2372
t.-i Fârûk 2522
t.-i vasl 738
[=11]
tiryâkî-mizâc: Huysuz, aksi.
t. 2026
[=1]
tiryâksüz: Panzehirsiz.
t. 2360
[=1]
tîşe: (f.i.) Balta, nacak, külünk.
t.+nün 409
t.+sinden 695
zebân-ı t. 1909
[=3]
tîz: 1. Keskin. 2. Çabuk, tez.
t. 714, 737, 1103, 1786, 2215, 2288, 2533
tîg-i t. 511
[=7]
tîz-tabiat: Çabuk iş gören.
t. 639, 983
[=2]
tog-: Doğmak, dünyaya gelmek, birdenbire oluşmak.
t.-a 173, 179, 599, 601, 1683
t.-an 1090
t.-ar 521, 1170, 1954
t.-ardı 401
t.-arken 1170
t.-dı 406, 600, 620, 1720
t.-ınca 173
t.-madı 70
t.-maz 400
t.-ubdur 2250
[=19]
togri: Akla, mantığa, gerçeğe veya kurala uygun, yalan olmayan.
t. 131, 796, 1248, 2770
[=4]
togru: Doğru, akla, mantığa, gerçeğe veya kurala uygun, yalan olmayan.
t.+sı 1439
t.+sıdur 1394
t.+yı 1783
[=3]
togrul-: Doğrulmak, eğik bir şey, düz duruma gelmek.
t.-dı 2531
t.-dugınca 1029
[=2]
togruluk: Doğruluk.
t. 1533
[=1]
togu: Doğu.
t.+sından 1126

[=1]
tohm: Tohum.
t.+ı 1369
t.+ın 524, 1963
[=3]
tokun-: Dokunmak, nesnelere niteliklerini derinin altındaki sinir uçları aracılığıyla duymak, temas etmek.
t.-dı 777
t.-dun 1305
t.-ma 1308
t.-masun 1483
t.-mayubdur 1909
[=5]
tokuz: Dokuz, sekizden sonra gelen sayının adı.
t. 398, 400, 463, 770, 771, 1048, 1367, 1727, 1821, 2226, 2602, 2635, 2686
[=13]
tol-: Dolmak, dolu duruma gelmek.
t.-ar 1354
t.-dı 630, 1829, 2524
[=4]
tola-: Dolamak, sarılmak.
t.-maz 1806
t.-mış 2733
t.-r 1027, 1355
t.-sam 349
t.-ya 2445
t.-yub 104, 2426, 2743
[=9]
tolan-: Dolanmak, bir şeyin çevresine sarılmak.
t.-ur 2443
[=1]
tolaş-: Dolaşmak, gezmek, gezinmek.
t.-ma 2296
t.-maga 626
t.-mazdı 199
t.-sa 43
t.-ub 291
[=5]
toldur-: Doldurmak, dolmasını sağlamak, dolu duruma getirmek.
t.-dılar 1282
[=1]
tolı: Dolu.
t. 339
[=1]
tolu: İçi boş olmayan, dolmuş, boş karşıtı.
t. 123, 470, 510, 831, 933, 1136, 1176, 1254, 1451, 2114, 2153
t.+dur 716, 768
t.+lar 1999
t.+ları 1450
t.+sı 281, 1279
[=17]
tolu: Dolu, bir yağış biçimi.
t.+ları 674
[=1]
ton: İkilemeyi oluşturan kelimelerden biri.

- t. 1187, 1187
[=2]
- tonat-**: Donatmak, süslemek.
t.-dılar 859
t.-maduk 726
t.-mak 734
t.-mışlar 1447
t.-ub 772
[=5]
- tondur-**: Dondurmak.
t.-ur 2399
[=1]
- top**: Yuvarlak biçimde olan, toparlak; hepsi, tamamı.
t. 1821, 1930, 2683, 2683
t.+dur 1048
t.+ı 1505
t.+ın 910, 1142, 1180, 2787
t.+ına 1460
t.+lar 1926, 2239
t.-ı âh 128, 400
t.-ı billûr-ı musaffâ 2262
t.-ı derd 1945
t.-ı kahr 1490
[=18]
- toprak**: Yer kabuğunun toz durumuna gelmiş türlü kütle kırıntılarıyla çürümüş organik cisimlerden oluşan ve canlılara yaşama ortamı sağlayan yüzey bölümü.
t. 544, 2698
t.+dan 456
t.+ı 466, 1473, 1557
t.+ıdur 1339, 2373
t.+ımdan 277
t.+ına 1507
t.+ını 1849
[=11]
- toptolı**: Dopdolulu, çok dolu olan.
t.+dur 790
[=1]
- torı**: Bir at rengi.
t.+dur 1818
[=1]
- toy-**: Doymak, açlığını gidermek.
t.-madı 544
[=1]
- toyum**: Doyum.
t. 1987
[=1]
- toyur-**: Doyurmak.
t.-ur 544
[=1]
- toz**: Çok küçük ve hafif parçacıklara bölünmüş herhangi bir madde.
t.+a 2347
t.+ın 267
t.+ına 972, 1516
t.+ını 1113
t.+lar 392, 1540, 2242, 2618
t.+un 2738
[=10]
- tozut-**: Tozutmak.
t. 2318
- [=1]
- töhmet**: İtham altında olma.
bâr-ı t. 2562
[=1]
- trâş**: Saç veya sakalı kesme işi, yülüme.
t. 821, 1309, 1315, 1540
[=4]
- Tûbâ**: (a.h.i.) Cennet'te Sidre'de bulunan ve dalları bütün Cennet'i gölgeleyen ilahi ağaç.
t. 4, 667
[=2]
- tudag**: Dudak.
t.+ı 375, 1292, 1975
t.+ından 1319
[=4]
- tûfân**: (a.h.i.) Hz. Nûh zamanında yoldan çıkmışları tedibetmek için Allah tarafından hem de yerden kaynarak bütün dünyayı kaplayan su.
t.+ına 1635
dem-i t. 2714
havf-ı t. 2227
[=3]
- tulû'**: (a.i.c.) Doğma, doğuş.
t. 71, 156, 1619, 2789
[=4]
- tuman**: Duman.
t.+ın 2240
[=1]
- tûmâr**: (a.i.c.) Tomar, dürülmüş nesne.
t. 89, 809
t.+dur 2626
t.+ı 1409
t.+ıdur 1407
t.+lar 1185
t.-ı duâ-yi nûr 1903
t.-ı eş'âr 2494
t.-ı şî'r 763, 1958, 2137
[=11]
- tûr**: (a.i.) Dağ.
t. 2470
t.+ından 800
t.-ı gülşen 2762
t.-ı ışk 579
t.-ı Mûsî-veş 725, 827
[=6]
- tur-**: Durmak, hareketsiz durumda olmak.
t. 484, 620, 736, 1164, 1169, 1838, 2035, 2214, 2243, 2409, 2756
t.-ayın 2662
t.-dı 1028, 1197, 1197
t.-dugı 2794
t.-ma 406, 551, 674, 806, 2772
t.-madun 415
t.-maga 84
t.-mayub 2389, 2467
t.-maz 471, 1280, 1792, 1838, 2242, 2393, 2468, 2756
t.-ub 2349

- t.-ur** 1159, 1838, 2345, 2365
t.-urken 311, 1868
t.-urlar 2674
t.-ursan 1040
 [=42]
turag: Durak, durulan yer.
t. 149
t.+ı 1918
t.+um 2011
 [=3]
turfa: Mevsiminden önce yetiştirilen meyve veya sebze.
t. 810
 [=1]
turfe: Nâziklik.
t. 2522
 [=1]
turıl-: Durulmak, duru duruma gelmek.
t.-ur 1818
 [=1]
turkur-: Durdurmak.
t.-ur 1158
 [=1]
turra: (t.i.) 1. Mühür, padişah damgası, padişah imzası. 2. Alındaki saç.
t.+larla 1277
t.+mun 2507
t.+ndan 2507
t.-i cânâne 777
 [=4]
turre: Kıvrık saç lülesi.
t.+dür 374
t.+ler 2117
t.-i miskîn 2607
t.-i tarrâr 2076
 [=4]
tuş: Güreşte oyun sırasında iki omzun aynı anda yere değmesiyle oluşan yenilgi.
t. 1333, 1981, 1991, 2060, 2068, 2350
 [=6]
tut-: Elde bulundurmak, ele almak.
t. 402, 440, 827, 1460, 1592, 1666, 2067, 2110, 2332, 2588
t.-alum 676
t.-am 2718
t.-an 528, 1392, 2197, 2514
t.-ar 212, 713, 769, 784, 886, 889, 913, 913, 914, 915, 916, 917, 963, 963, 964, 965, 966, 967, 1260, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1269, 1361, 1475, 1801, 1867, 2046, 2135, 2633, 2735, 2754
t.-arsa 1875, 2706
t.-arsan 109, 428
t.-dı 356, 443, 528, 535, 2627
t.-dılar 841, 1491
t.-dugınca 2581
t.-dugun 1546
t.-dum 1546, 2638, 2694
t.-madı 308, 2408
t.-maga 973
t.-mak 2627
t.-man 2721
t.-masa 304, 752
t.-masun 582
t.-mazın 446
t.-miş 966, 1548, 1586
t.-sun 262
t.-sunlar 1804
t.-ub 1144, 1468, 1505, 2486
t.-ubdur 1566, 1796
t.-ubdurur 2353
t.-up 2485
t.-ur 1164
 [=95]
tutag: Dudak, ağzın dişleri örten ve dışarıya doğru az veya çok kıvrılan üst ve alt kenarlarından her biri.
t.+un 2580
 [=1]
tûtî: (f.i.c.) Dudu, papağan cinsinden taklit yapan bir kuş.
t. 1135, 1688
t.+dürür 443
t.+ye 1145, 2248
t.+yi 1116
t.-i bag-ı cemâl 1178
t.-i cân: Hayat papağanı.
 1781
t.-i ervâh 2276
t.-i gûyâ: Konuşan papağan.
 1994, 2144, 2300, 2699, 2794
t.-i şekker-zebân: Tatlı sözler söyleyen papağan. 2040
t.-i şîrîn-güftâr: Tatlı sözler söyleyen papağan. 2767
t.-i şîrîn-makâl 2779
t.-i tab' 2504
 [=18]
tûtî-vâr: Papağan gibi.
t. 991
 [=1]
tûtîyâ: (a.i.) Kadınların gözlerine çektikleri sürme.
t. 115, 1113
t.+dan 972
t.-yı hâk-i pây 48
 [=4]
tûtîyâ-reng: Sürme rengi.
tûrâb-ı t. 2318
 [=1]
tutsag: Esir, tutsak.
t.+ıdur 2369
 [=1]
tutuş-: Ateş almak.
t. 2428
t.-aldan 1857
t.-an 2428
t.-dı 545
t.-mak 193
t.-sam 933
t.-ur 437, 1258
 [=8]
tuvag: Duvak.

t.+1 1917
[=1]
tuy-: Duymak, Bilgi almak, öğrenmek, haber almak, işitmek.
t.-ar 1969
t.-dılar 2552
t.-sun 1049
[=3]
tuyûr: (a.i.c.) Kuşlar.
t. 1288, 1830
[=2]
tuyur-: Duyurmak, duymasını sağlamak.
t.-dunuz 1830
t.-maya 82
[=2]
tüfeg: Savaş veya avda kullanılan, uzun namlulu ateşli silah.
t.+ün 1240
[=1]
tümâr: Dürülüp yuvarlak yapılmış şey, tomar.
t. 987
t.+dur 2370
t.-1 kalb 2394
[=3]
türâb: (a.i.c.) Toprak.
t. 407, 1056, 1594, 2478, 2636
t.+a 823
t.-1 râh-i kûy-i dil-rübâ
12
t.-1 tûtîyâ-reng 2318
[=8]
türbe: Mezar üzerine yapılan yapı. Mezar. Ölmüş büyük zâta mahsus mezar.
t. 413
[=1]
türbe-dâr: Türbe muhafız ve hizmetkârı.
t. 1828
[=1]
Türk: Türk ırkı.
t. 489
[=1]
türş-rû: Ekşi yüzlü.
rakîb-i t. 1078
[=1]

U

u: Ve (bağlaç).
u. 39, 80, 99, 128, 221, 221, 276, 276, 301, 482, 575, 581, 582, 629, 655, 681, 746, 841, 865, 946, 995, 995, 995, 995, 1002, 1012, 1024, 1038, 1038, 1063, 1281, 1288, 1388, 1393, 1409, 1433, 1479, 1545, 1607, 1695, 1791, 1881, 1952, 1976, 1980, 2049, 2077, 2098, 2193, 2247, 2279, 2325, 2381, 2505, 2656, 2711, 2711, 2750, 2758, 2781, 2807
[=61]
uc: Genellikle uzun bir nesnenin incelerek biten son ve sivri noktası.

u. 528
u.+1 253, 295, 510, 1013, 1013, 1534, 1915, 2198, 2198, 2278, 2515, 2515
u.+ıdur 295
u.+ında 2517
u.+ından 617, 961, 962, 1068, 1144, 1205, 1929, 1983, 2193, 2701
[=25]
uç-: Hareketli kanatlar yardımıyla havada düşmeden durmak.
u.-ar 225
u.-ardı 1283
u.-duğı 1388
u.-mag 1700, 2538, 2748
u.-mak 8, 441, 1831, 2371
u.-sa 820, 954
u.-ub 166, 172, 496, 496, 879, 879, 1019, 1019, 1676, 1676, 2590, 2590
u.-ubdur 1659
u.-ur 2316
u.-urur 2107
[=28]
uçmak: Cennet.
u. 661, 1676
u.+a 1989
u.+ıdur 2371
[=4]
uçur-: Uçma işini yaptırmak.
u.-dı 247
u.-dun 402
u.-maga 2353
u.-miş 954
u.-mişdur 2416
[=5]
ûd: (a.i.c.) 1. Ağaç, odun; ödağacı. 2. Ud.
û. 936, 1827
anber-i sârâ-vü û. 1840
[=3]
ûd-veş: Ud gibi.
û. 936
[=1]
ufuk: (a.i.) Ufuk.
u.-1 mevt 322
[=1]
ugra-: Yola devam etmek üzere, bir yerde kısa bir süre kalmak.
u.-mak 198
u.-miş 469
u.-mişuz 2035
u.-r 2344
u.-rsa 2344
u.-sa 1815
u.-yıcag 469
[=7]
ugrat-: Uğramasını sağlamak.
u.-an 2286
u.-dı 1610
[=2]
ugrı: Hırsız.
u.+sı 2025
u.+ya 794
[=2]

ugrılıg: Hırsızlık.
u.+ın 1117
[=1]

ugrın: Gizli.
u. 2339, 2339
[=2]

ugurla-: Uğurlamak, yolcu etmek.
u.-r 1306, 1954, 2488
u.-rken 356
u.-rmiş 1356, 2485, 2743
u.-yın 54
[=8]

ugurlan-: Yolcu edilmek.
u.-dı 2778
u.-mış 2339
[=2]

ulaş-: Varmak, gelmek, yetişmek.
u.-mış 872, 1031
[=2]

ulu-: Köpek, kurt, çakal vb.
hayvanlar uzun, iniltili, ağlar gibi
bir ses çıkarmak
u.-dı 892, 1657, 2593
u.-r 1814
u.-rdı 1055
[=5]

um-: Bir şeyin olmasını istemek,
beklemek.
u.-ar 1674, 1974, 1974, 1975,
1976, 1977, 1978
u.-aram 169, 367, 874, 2677
u.-ardum 1370
u.-arın 710
u.-arsam 1599
u.-duğın 1978
u.-ma 2133
[=16]

ummân: (a.i.) Ulu, büyük, engin
deniz, okyanus.
u. 1756
bahr-ı u. 1875
lücce-i u. 2140
lücce-i u.-ı eşk 1073
lücce-i u.-ı ışk 28
yem-i u. 1894
[=6]

un-: Onmak, iyileşmek.
u.-ardı 986
u.-madı 1257
u.-maduk 494, 654
[=4]

unudıl-: Unutulmak.
u.-dı 1154
[=1]

unut-: Aklında kalmamak,
hatırlamamak.
u.-dı 1853
u.-madı 1166
u.-urdu 623
[=3]

unutdur-: Unutmasını sağlamak.
u.-ur 2357
[=1]

unvan:
u. 707, 1615

[=2]

ur-: Vurmak.
u. 134, 226, 240, 1010, 1511,
1773, 2216
u.-a 584, 1748
u.-aldan 577
u.-alı 41
u.-am 576
u.-an 802, 1584, 1694
u.-aram 578
u.-dı 200, 318, 356, 462,
571, 1186, 1727, 1740, 2346, 2760
u.-dılar 1926, 1930, 2594
u.-duğınca 925, 1017, 2328
u.-dugum 218, 1174
u.-dukca 1805
u.-dum 971
u.-dun 999
u.-ma 549, 652, 1761, 2372
u.-mada 63
u.-madan 11
u.-madı 1256
u.-madun 1481
u.-madur 287
u.-mag 2262
u.-maga 1921
u.-mak 2216, 2418, 2814
u.-mışdı 681
u.-mışdur 828, 2374, 2420
u.-mışlar 969
u.-sa 548, 1062
u.-ub 100, 704, 751, 1291,
2381, 2410, 2586, 2814
u.-ubdur 696, 1072
u.-ur 342, 507, 511, 579,
580, 1035, 1128, 1160, 1164, 1167,
1167, 1261, 1842, 1870, 2033, 2042,
2081, 2413, 2813
u.-uram 577
u.-urlar 871, 2607
u.-ursa 1183
u.-ursam 2314
[=92]

urdur-: Vurdurmak.
u.-urdu 175
[=1]

urıl-: Vurulmak.
u.-an 817
u.-sa 1792
[=2]

uryân: (a.i.) Çıplak.
u. 906
cism-i u. 2679
[=2]

usan-: Tekrarlanması, uzun sürmesi
dolayısıyla bir şeyden sıkılır
duruma gelmek.
u.-am 2727
[=1]

uslu: Toplumu, çevresini rahatsız
etmeyen, edepli.
u. 22, 2150
[=2]

usturlâb:
u. 365

[=1]
usûl: Yol, yöntem.
u.+e 1444, 1444
 [=2]
uş: Şaşkınlık, imrenme, üzüntü bildirir bir ünlem.
u. 475, 627
 [=2]
uşşâk: (a.i.c.) Yol, yöntem, tertip, metod.
u. 30, 447, 579, 625, 960, 1064, 1744, 2303
u.+a 480, 632, 1330, 2141, 2814
u.+ı 1783, 2087, 2158, 2684
u.+un 445, 2097, 2244, 2450, 2496, 2534, 2689
u.+unun 1005
âh-ı u. 2336
devâ-yi derd-i u. 1906
kalb-i u. 2418, 2607
mukallid-i u.-ı zâr 2349
sûret-i u. 1234
 [=31]
utan-: Onursuz sayılacak veya gülünç olacak bir duruma düşmekten üzüntü duymak, korkmak.
u.-dı 2382
 [=1]
uy-: Uygun düşmek.
u.-anı 174
u.-ar 1052
u.-arsan 815
u.-dum 1796
u.-ma 517, 808, 815, 823, 1021
u.-ub 537, 594, 932, 1774
 [=13]
uyan-: Uyku durumundan çıkmak.
u. 799
u.-ub 827, 2673
 [=3]
uyar-: Bir kimseye bir davranışta bulunmamasını söylemek, ikaz etmek.
u. 600, 1049
u.-ur 2425
 [=3]
uyhu: Uyku, dinlenme durumu.
u.+dan 197
u.+dur 243, 2546
 [=3]
uyku: Dinlenme durumu.
u.+sı 1388
u.+yı 247
 [=2]
uyu-: Uyku durumunda olmak.
u.-r 1912, 1912, 1913, 1913, 1914, 1915, 1916, 2217, 2412
u.-rsın 851
 [=10]
uyukla-: Uyuklamak.
u.-r 2615
 [=1]

uzak: Gidilmesi çok süren, çok ötelerde bulunan, irak, yakın karşıtı.
u. 320
 [=1]
uzat-: Bir şeyi vermek için birine yöneltmek, uzamasına sebep olmak.
u.-an 505
u.-dı 506
u.-mışlar 1443
u.-ur 2413
u.-ursa 2222
 [=5]
uzun: Kısa karşıtı.
u. 1916, 2546
 [=2]

Ü

ü: Ve (bağlaç).
ü. 1, 39, 52, 57, 58, 69, 72, 75, 87, 87, 91, 94, 120, 154, 184, 214, 245, 260, 263, 266, 293, 317, 338, 358, 360, 360, 369, 418, 418, 418, 426, 427, 450, 493, 497, 498, 567, 567, 568, 575, 576, 595, 597, 622, 678, 683, 684, 720, 787, 803, 861, 865, 866, 869, 869, 883, 890, 898, 910, 914, 919, 941, 949, 968, 968, 978, 978, 984, 993, 1067, 1069, 1070, 1070, 1070, 1082, 1091, 1093, 1096, 1097, 1125, 1142, 1147, 1152, 1154, 1180, 1186, 1216, 1227, 1253, 1284, 1285, 1288, 1290, 1325, 1329, 1342, 1347, 1364, 1367, 1368, 1389, 1393, 1402, 1404, 1412, 1416, 1424, 1460, 1487, 1491, 1492, 1495, 1498, 1508, 1521, 1530, 1539, 1539, 1551, 1561, 1577, 1607, 1607, 1614, 1620, 1629, 1633, 1645, 1661, 1693, 1700, 1715, 1716, 1716, 1724, 1737, 1737, 1741, 1761, 1767, 1771, 1801, 1810, 1813, 1819, 1839, 1839, 1839, 1853, 1858, 1884, 1884, 1907, 1907, 1907, 1907, 1939, 1939, 1939, 1960, 1973, 1982, 1986, 1996, 2019, 2027, 2030, 2042, 2044, 2044, 2049, 2050, 2075, 2089, 2123, 2126, 2127, 2135, 2137, 2137, 2143, 2149, 2162, 2199, 2201, 2205, 2212, 2241, 2285, 2317, 2325, 2381, 2418, 2432, 2432, 2454, 2455, 2484, 2492, 2544, 2562, 2570, 2586, 2612, 2614, 2614, 2621, 2632, 2641, 2671, 2674, 2712, 2757, 2757, 2764, 2781, 2783
 [=217]
üç: İki den sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam.
ü. 360, 2774
 [=2]
üfdâde: (f.s.c.) Düşmüş, düşkün, biçare.
ü.+de 1072
 [=1]
üftâde: (f.s.c.) Düşmüş, düşkün, biçare.
ü.+dür 1328

ü.+ler 2518
ü.+sin 1380
âşık-ı ü. 140
 [=4]
üfür-: Dua okuyup üflemek.
ü. 1587
ü.-mişdür 2422
 [=2]
ümîd: (f.i.) Umut, umma.
ü. 150, 680, 720
ü.+i 653, 732, 1161, 1467
ü.+üm 1286
ü.-i merhem-i vasl 2556
ü.-i tecellâ-yi vasl-ı
dost 1160
ü.-i vuslat 216, 1323, 1692
bâr-ı ü.-i sıhhat 2561
kat'-ı ü. 1289
 [=15]
ümîz:
ü. 751
zencîr-i ü.-i vasl-ı dil-
ber 921
 [=2]
ümm: Ana, anne, vâlîde.
ü.-ül habâis 521
 [=1]
ümme: Cemaat, kavim, taife.
ü.+i 937
 [=1]
ümmîd: (f.i.) Umut, umma.
ü.+idür 2508
ü.-i vasl 1613
rişte-i ü. 926
rişte-i ü.-i vasl 2392
 [=4]
ün: 1. Ön. 2. Ses.
ü.+dür 1013
 [=1]
ür-: Havlamak.
ü.-en 1092
ü.-ür 1792
 [=2]
üre-: Çoğalmak.
ü.-r 892, 2593
ü.-rler 1055
 [=3]
ürk-: Korkmak.
ü.-er 1785
 [=1]
ürküt-: Korkutmak.
ü.-ür 2107
 [=1]
üryân: Çıplak.
ü. 998
 [=1]
üsküflü: Başlıklı.
ü. 1221, 1246, 1962
 [=3]
üslûb: (a.i.c.) Farz, yol, biçim, usul.
ü.+ını 2170
 [=1]
üst: Bir şeyin yukarı, göğe doğru olan yanı, alt karşıtı.

ü.+i 150
ü.+inde 258, 821, 1336, 1868, 2117, 2311, 2539
ü.+indedür 899, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905
ü.+ine 84, 412, 413, 542, 713, 775, 840, 873, 950, 954, 1062, 1108, 1762, 1826, 1869, 1869, 2139, 2140, 2362, 2459, 2666, 2738, 2799
ü.+ümde 2685
ü.+üme 1051, 1246, 1634, 1669, 1730, 1826, 1941, 2364, 2600, 2601, 2647
ü.+üne 1307
 [=52]
üstâd: (f.i.) Muallim, öğretmen, usta, sanatkar.
ü.-i hüsn-i dost 2292
 [=1]
üstühân: (f.i.) Kemik.
ü.+ıdır 1365, 2406
ü.+ın 1729
ü.+ları 731
ü.+um 1723
ü.+uma 1596
 [=6]
üş-: Toplanmak, üşüşmek.
ü.-diler 1861
ü.-e 859, 1730
ü.-er 2276
ü.-miş 1820
ü.-mişdür 923
ü.-üben 1447
 [=7]
üşen-: Bir şey yapmaya erinmek.
ü.-mezse 932
 [=1]
üzre: Üzere, amacıyla.
ü. 34, 133, 169, 274, 283, 388, 576, 649, 649, 784, 875, 901, 931, 979, 1060, 1171, 1190, 1261, 1309, 1314, 1381, 1385, 1483, 1524, 1592, 1697, 1717, 1890, 1904, 2066, 2118, 2123, 2195, 2391, 2512, 2539, 2542, 2544, 2684, 2689, 2797, 2807
 [=42]
üzül-: Üzölmek.
ü. 1478
ü.-di 2551
ü.-sün 1007
 [=3]

V

vâ: Eyvah anlamında bir ünlem.
v. 116, 185
 [=2]
vâcib: Yapılması gerekli olan.
v. 374, 2714
 [=2]
va'de: Bir işin yapılması veya bir borcun ödenmesi için gösterilen süre.
v. 731, 733, 1689
v.+den 1897
v.+nün 732
v.+ye 735

- v.-i gonca-dehân** 1689
v.-i vasl 1893, 1895, 1896
v.-i vuslat 1897
intizâr-ı v.-i vasl 2546
peyâm-ı v.-i vasl 515
 [=13]
- vâdi:** Yol, tarz.
v.-i ayn 2088
v.-i hicrân 1524
v.-i ışk 578
 [=3]
- vâfir:** Bir çok, bol, çok.
v. 849, 973, 1568, 1908
 [=4]
- vâh:** Acıma, yakınma anlatır.
v. 245, 245
 [=2]
- vahş:** İnsandan kaçan, yabani ve ürkek hayvan.
v. 1288, 1839
 [=2]
- vâ'iz:** (a.s.i.c.) Dinî öğütlerde bulunan.
v. 1789, 2749
v.-i âmîde 677
 [=3]
- vâ'izâ:** Ey vâ'iz.
v. 136, 141, 843, 1274
 [=4]
- vâki':** (a.s.) Vuku' bulan, olan, düşen.
v. 1373, 1543
v.+dür 1388
 [=3]
- vâkıf:** Bilen, haber sahibi.
v. 836, 1957, 2165
v.-ı esrâr-ı gayb 2452
v.-ı esrâr-ı leb 2343
v.-ı râz-ı nihân 2443
 [=6]
- vakt:** (a.i.c.) Vakit, zaman.
v. 1816
v.+i 1270, 1657, 2637
v.+idür 2277, 2277, 2278,
 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284,
 2285
v.+inde 659, 1382, 1639, 2181
v.+üm 190
v.+ümüz 1377, 1462, 2796,
 2801
v.-i gül 1271
v.-i seher 1943
 [=25]
- vallahi:** (a.e.) "Allah için, Allah hakkı için" anlamına gelen büyük yemin.
v. 1139
 [=1]
- var:** Mevcut, evrende veya düşüncede yer alan, yok karşıtı, elde bulunan şey.
v. 133, 174, 179, 191, 192,
 200, 263, 289, 300, 494, 541, 558,
 593, 757, 775, 787, 794, 804, 804,
 805, 806, 806, 807, 808, 809, 810,
 816, 821, 846, 889, 958, 961, 985,
 996, 1025, 1075, 1091, 1201, 1202,
 1240, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244,
 1245, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249,
 1250, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254,
 1270, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274,
 1275, 1275, 1276, 1276, 1277, 1278,
 1279, 1280, 1281, 1309, 1314, 1372,
 1520, 1528, 1588, 1706, 1713, 1716,
 1761, 1769, 1776, 1780, 1801, 1880,
 1881, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885,
 1886, 1887, 1901, 1910, 1917, 1917,
 1918, 1919, 1919, 1920, 1921, 1922,
 1923, 1924, 1925, 1959, 2008, 2008,
 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014,
 2016, 2024, 2070, 2117, 2246, 2246,
 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252,
 2267, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271,
 2272, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276,
 2296, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300,
 2301, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305,
 2306, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310,
 2311, 2315, 2333, 2333, 2334, 2335,
 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2340,
 2341, 2342, 2343, 2344, 2354, 2369,
 2433, 2504, 2562, 2605, 2656, 2735,
 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740,
 2741, 2750, 2768, 2769, 2771, 2771,
 2772, 2772, 2773, 2773, 2775, 2775,
 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2780,
 2781, 2782, 2783, 2784
v.+dı 1003
v.+dur 1226, 1232, 1393,
 1523, 1539, 1725, 2039, 2418, 2745
v.+ı 1987
v.+ıdur 2656
v.+sa 896, 1892, 2184
v.+um 224
 [=227]
- var-:** Erişilmek istenen yere ayak basmak, ulaşmak, vâsıl olmak.
v. 163, 427, 431, 606
v.-a 596, 884
v.-am 688
v.-ayın 996, 2218, 2729, 2797
v.-dugum 1049
v.-dukca 2577
v.-dum 473, 959, 2035
v.-madı 1028
v.-mag 262
v.-maga 131, 2194, 2511, 2648
v.-maludur 14
v.-maz 256
v.-mişdur 2616, 2617
v.-mişlar 1219
v.-sam 1202
v.-sun 1085
v.-ub 587, 1468, 1676, 1678,
 2016, 2288, 2356
v.-ur 1687
v.-ursa 668
v.-ursın 955
 [=39]
- varak:** (a.i.c.) Yaprak.
v. 655, 1958

- v.-ut tayr** 1787
[=3]
- varıgör-:** Ulaşmak.
v. 803
[=1]
- vâris:** (a.i.c.) Mirasçı, kendisine miras düşen.
v. 525
[=1]
- vasf:** (a.i.c.) Nitelik, bir kimsenin veya şeyin taşıdığı hal, sıfat.
v. 278, 399, 460, 565, 757, 1318, 2111, 2144, 2187, 2396, 2544
v.+a 2286
v.+ı 1028, 1084, 1429, 1615
v.+ın 1646, 2041, 2525, 2688
v.+ında 285, 755, 1231, 1382, 1561, 2050, 2109, 2196, 2233, 2240, 2405, 2513, 2548, 2549, 2779
v.+ındaki 1386, 2494
v.+ını 286, 786, 1787, 2438, 2469
- v.+un** 2501
v.+unda 1965
v.-i düşünâm 991
v.-ı cinân 1274
v.-ı dehân 2205
v.-ı dendân-ı nigâr 759
v.-ı envâr-ı ruh 1948
v.-ı figân 1852
v.-ı hâl 1453
v.-ı hüsn 147, 376, 1637, 2168
- v.-ı lâ'l** 148, 1185
v.-ı lâ'l-i nâb 2300, 2699
v.-ı lâ'l-i yâr 1955, 2137
v.-ı leb 1644
v.-ı leb-i cânân 178
v.-ı leb-i nigâr 763
v.-ı leb-i ruh 2032
v.-ı leb-i yâr 1243
v.-ı ruh 2033
v.-ı ruh-i cânân 888
v.-ı sihr 1645
şehd-i v.-ı leb 1780
[=70]
- vâsi':** 1. Geniş, enli. 2. Bir ölünün vasiyetini yerine getirmeye me'mur edilen kimse.
v.+dür 1390
[=1]
- vasl:** (a.i.) Bir şeyi başka bir şeye ulaştırma, birleştirme, ulaşma.
v. 2605
v.+a 1899, 2219
v.+ı 719
v.+ına 1952
v.+ını 2219
v.+uma 1578
v.+un 331, 1161
v.+una 1300
v.+unu 305, 315, 1440
v.-ı yâr 1450
âb-ı hayât-ı v. 60
ayn-ı v. 85
- bag-ı v.** 1997
cennet-i v. 2323
cevher-i v. 1751
dâr-üş-şifâ-yi v. 539
devâ-yi v.+a 1093
fezâ-yi v. 317
halvâ-yi v. 2279
hân-ı v. 2095
hân-ı v.-ı dil-ber 1978
îd-i v. 2281
intizâr-ı va'de-i v. 2546
kimyâ-yi v. 498
mansıb-ı v. 135
metâ'-ı v. 1215, 1706, 1883
peyâm-ı va'de-i v. 515
reh-i v. 176
rişte-i ümmîd-i v. 2392
rûz-i v. 905
rûz-ı v. 722, 1071
şeb-i v. 2479
tiryâk-i v. 738
ümîd-i merhem-i v. 2556
ümîd-i tecellâ-yi v.-ı dost 1160
- ümîd-i v.** 1613
va'de-i v. 1893, 1895, 1896
zencîr-i ümîz-i v.-ı dil-ber 921
- [=47]
- vassâf:** (a.s.) Vasıflarını bildirerek anlatan veya öven.
v. 278
[=1]
- vây:** Şaşma anlatan bir söz.
v. 132, 604, 843, 858, 968, 1013, 1526, 2064, 2168, 2649, 2788, 2797
[=12]
- vaz':** (a.i.) Bir kimseye, kalbini yumuşatacak, kendisini iyiliğe sevk edecek şekilde söz söyleme.
v. 602, 815
v.+ı 1599
[=3]
- ve:** Bağlaç.
v. 503, 708, 712, 1104, 1478, 1486, 2543, 2795
[=8]
- vech:** (a.i.c.) Yüz, surat, çehre.
v. 185, 1119, 2102, 2621
v.+ı 2117
v.+ün 2092
ahsen-ül v. 1082
[=7]
- vedâ:** (a.i.) Ayrılma, ayrılış.
v. 2049, 2055, 2061, 2243
[=4]
- vefâ:** (a.i.) Sözünde durma, sözünü yerine getirme.
v. 47, 47, 55, 57, 347, 468, 735, 1054, 1436, 1436, 1838, 1893, 2039, 2283, 2294, 2407
v.+da 451
v.+sı 2039, 2614
v.+suz 411

- ayn-ı v.** 2560
bâb-ı v. 1654
bâr-ı v. 960
eser-i bûy-i v. 2228
eyyâm-ı v. 2759
mîve-i lûtf-u v. 1329
müjde-i mihr-ü v. 1341
nakş-i v. 1330
 [=28]
- vefâlu:** Vefalı, sözünde, sevgisinde duran.
v. 2191
 [=1]
- vefâsuz:** Vefası olmayan, sevgisi çabuk geçen, hakikatsiz, vefasız.
v. 1733, 1755
 [=2]
- veh:** Üzüntü, şaşma bildiren ünlem
v. 296, 879, 965, 1059, 1092, 1092, 1285, 1471, 1682, 1784, 1809, 1814, 2601
 [=13]
- vehm:** (a.i.c.) Kuruntu, yersiz korku.
v. 2097
 [=1]
- velî:** (f.e.) Velâkin, amma, fakat.
v. 187, 225, 259, 373, 424, 452, 810, 970, 1100, 1123, 1283, 2112, 2136, 2200, 2473, 2548, 2619
v.+sidür 1411, 1417
v.-i hüsn 2010
 [=20]
- ver-:** Üzerinde, elinde veya yakınında olan bir şeyi birisine eriştirmek.
v.-di 1099
 [=1]
- verd:** (a.i.c.) Gül.
v. 659
v.+ine 807
v.-i bahâr 683
v.-i handân 566, 2185, 2308
v.-i tâze 1398
 [=7]
- vesme:** Hayvana vurulan kızgın damga.
v.-i şîve 2423
 [=1]
- vezne:** Tartı. Terazî.
v.+sin 1155
 [=1]
- vilâyet:** (a.i.c.) Bir şeyi kudretle elde etme, birine kefil olma.
v. 862
v.+de 2010
v.+i 1465, 2804
v.-i hüsn 1417
ehl-i v. 474, 862, 1465, 2610, 2804
 [=10]
- vir-:** Vermek, üzerinde, elinde veya yakınında olan bir şeyi birisine eriştirmek.
v. 46, 276, 372, 372, 740, 1043, 1541, 1938, 2095, 2677, 2800
v.-di 83, 85, 160, 175, 189, 412, 561, 636, 660, 685, 744, 2028, 2530, 2618
v.-diler 1987
v.-dügi 2120, 2470
v.-dügin 46, 1471
v.-dügüm 652, 2194, 2511
v.-dügümce 911
v.-dügüme 761
v.-düm 1676
v.-e 127, 499, 700, 2468
v.-eler 2103
v.-en 141, 287, 1041, 1298, 1578, 2371, 2650, 2650
v.-eni 705
v.-enler 2603
v.-i 1437
v.-icek 2278
v.-ici 1343
v.-me 126, 492, 1163, 1515, 1983, 2563
v.-mede 2460
v.-medi 715
v.-mediler 2432
v.-mege 714, 1624
v.-mekde 225, 2585
v.-menüz 2145
v.-mese 341, 371
v.-mesün 1079, 2642, 2701
v.-meye 289
v.-meyelden 48
v.-meyüm 1134, 1265
v.-mez 257, 327, 510, 773, 982, 1179, 1527, 1793, 2148, 2751
v.-mezin 281
v.-miş 72, 282, 1641, 2522
v.-mişdür 774
v.-mişken 1793
v.-se 585, 1977, 2148, 2648
v.-sek 685
v.-seler 2277
v.-sem 1046, 1444, 2119, 2191
v.-sen 529, 756
v.-sün 567, 723
v.-üb 373, 661, 1200, 2652, 2652
v.-übdür 696, 707, 1214, 1225, 1998
v.-üben 1551, 1608, 2415
v.-ür 180, 280, 295, 339, 472, 503, 543, 550, 1319, 1464, 1611, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1628, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1755, 1784, 1906, 2006, 2033, 2139, 2221, 2431, 2631, 2724, 2761, 2803
v.-ürdi 253, 1161, 2392, 2673
v.-ürdüm 385
v.-ürken 529, 1889
v.-ürlerse 2744
v.-ürsem 2297
v.-ürsen 143, 1642
v.-ürsin 836
 [=167]
- vîrân:** (f.s.) Yıkık, yıkılmış.
v. 910, 1142, 1897

dil-i v. 727, 1181, 1183
[=6]
vîrâne: (f.i.) Yıkılmış veya pek harap olmuş yer, yapı.
v. 727
v.+de 806, 2772
v.+dür 1933, 2176
v.+ler 780, 2550
[=7]
vird: (f.i.) Öğrenci.
v.-i lisân 1679
[=1]
viribil-: Verebilmek.
v.-ür 2634
v.-ürdi 2446
[=2]
viril-: Verilmek, başkası tarafından vermek.
v.-e 136
v.-ür 1106
[=2]
virime-: Verememek.
v.-z 364
[=1]
visâk: Kuvvetli, kalın bağ.
v.+ıdur 2563
[=1]
visâl: (a.i.) Ulaşma, bitişme, sevgiliye kavuşma.
v.+e 731, 2611
v.+i 2510
v.+ün 150
v.+üni 2567
v.-i îd 731
dürr-i v. 2713
hân-ı v. 420
îd-i v. 2277
iksîr-i v. 1747
mîve-i bag-ı v. 311
rûz-ı v. 882
şâh-ı v. 926
şehd-i v. 710
şehr-i v. 1097
[=15]
vuslat: (a.i.) Bir şeye ulaşma, yetişme, sevgiliye kavuşma.
v. 653, 2432
v.+ın 59, 2625
v.+un 2508
v.-ı cânân 753
çerâg-ı v. 217
hicrân-ı metâ'-ı v. 44
metâ'-ı v. 340, 2552
râz-ı v. 1754
şerbet-i v. 418
ümîd-i v. 216, 1323, 1692
va'de-i v. 1897
[=16]
vuzû: Organlar.
v. 2714
[=1]
vü: (f.e.) Çok defa 'ü' gibi vokalle biten kelimededen sonra 'vü'olarak okunur.Dahi,
ile, hem de..

v. 30, 31, 88, 96, 338, 375, 415, 450, 470, 585, 616, 706, 722, 910, 1142, 1191, 1368, 1368, 1371, 1491, 1498, 1575, 1708, 1739, 1763, 1796, 1815, 1871, 1871, 1871, 1877, 2165, 2201, 2320, 2357, 2509, 2523, 2696, 2807
[=39]
vücûd: (a.i.) Bulunma, var olma, varlık.
v. 715
v.+um 711, 1773, 2430, 2536, 2614
v.+uma 149
mir'ât-ı v. 1
[=8]

Y

yâ: 1. 'Ey, hey' anlamlarında bir seslenme sözü, ey. 2. Bağlaç.
y. 60, 71, 71, 122, 123, 184, 184, 276, 276, 313, 329, 330, 330, 340, 370, 491, 491, 853, 1049, 1069, 1086, 1124, 1342, 1346, 1451, 1496, 1496, 1533, 1555, 1561, 1635, 1764, 1852, 1868, 1900, 1903, 1938, 2151, 2153, 2302, 2428, 2428, 2429, 2434, 2463, 2667, 2711
[=47]
yab: Eyer örtüsü.
y. 347, 347, 352, 352, 397, 397, 2069, 2069
[=8]
yaban: (f.i.) Çöl, sahra.
y.+a 766, 855
[=2]
yacân-: Korkmak, ürkmek, çekinmek, sakınmak.
y.-ur 1091
[=1]
yâd: (f.i.) Hatırlama, anma.
y. 24, 709, 709, 1361, 1361, 1641, 1651, 1707, 2660
[=9]
yad: Yabancı.
y. 1427
[=1]
yâd-gâr: (f.b.i.) Bir kimseyi veya nesneyi hatırlatacak şey, andaç.
y. 226, 657, 786
y.+ıdur 1375
[=4]
yadigâr: (f.b.i.) Bir kimseyi veya nesneyi hatırlatacak şey, andaç.
y. 747, 747, 2084
[=3]
yag: Yağ, bileşiminde asitlerle gliserin bulunan, kıvamları değişen bitkisel veya hayvansal madde.
y.+ı 1924
[=1]
yag-: Yağmak, yağmur, kar dolu gökten düşmek.
y.-alu 1469
y.-ar 1477
y.-dı 1726

- y.-mayıcağız** 1874
y.-sun 2218
 [=5]
yagdur-: Yağdırmak, yağmasını sağlamak.
y. 674
y.-a 1381
y.-ur 582
 [=3]
yagıt-: Düşmanlık etmek.
y.-ur 1335, 1338
 [=2]
yagma: (f.i.) Çapul, zorla mal kapma.
y.+lar 968
 [=1]
yagmala-: Zorla mal kapmak.
y.-r 968
 [=1]
yagmur: Yağmur, bir yağış biçimi.
y. 1303, 1874
 [=2]
Yagub: (a.h.i.) Hz. Yusuf'un babası, Hz. İshak'ın oğlu olan Ya'kup Peygamber.
Y. 2596
 [=1]
yah: (f.i.) Buz.
y. 607
 [=1]
yâhod: Bağlaç, yahut.
y. 276, 1868, 2204, 2435
 [=4]
yâhû: Bir bağlaç.
y. 253
 [=1]
yahûdî: Musevi.
y.+dür 1527
 [=1]
yak-: Yanmasını sağlamak veya yanmasına yol açmak, zarar vermek.
y. 2533
y.-a 75, 647, 1526
y.-am 2319
y.-an 70, 2578, 2651, 2742
y.-ar 354, 604, 981, 1470, 1598, 2024, 2707, 2791
y.-ardi 876
y.-ayın 531
y.-di 64, 297, 389, 548, 737, 2172, 2305
y.-dılar 860, 1438, 1442
y.-dum 923, 2693
y.-ıcı 2335
y.-ma 436
y.-maga 1702, 1932, 2175, 2537
y.-magı 2236
y.-mak 1770, 2651
y.-sa 1194
y.-ub 1000, 2038
y.-ubdur 1363, 1526
 [=45]
yaka: Gömleğin boğaz kısmı.
y. 67, 67, 68, 69, 69, 70, 71, 72, 73, 80, 109
y.+dan 2004
y.+dur 68
y.+lar 79
y.+larda 79
y.+mı 636, 2004
y.+nun 70
y.+sın 845, 1408, 2246
y.+sına 1696
y.+suz 79
 [=23]
yakala-: Yakalamak.
y.-r 2385
 [=1]
yakdur-: Yakmasını sağlamak.
y.-an 240
 [=1]
yakıl-: Yakma işi yapılmak.
y.-dı 64
y.-sa 2707
 [=2]
yakın: Az bir ara ile ayrılmış olan, uzak karşıtı veya zaman bakımından yaklaşmış olan.
y. 99, 1682
y.+da 157
 [=3]
Yakub-sıfat: Yakup gibi.
Y. 1456
 [=1]
yâkût: (a.i.c.) Değerli süs taşı.
y. 1545, 2325
y.+uma 750
y.+una 1201
y.-ı gevher-bâr 2650
hat-ı y.-ı nigâr 2118
leb-i y. 958
mey-i y. 1190
 [=8]
yâkût-leb: Dudağı yakut gibi.
y. 2403
 [=1]
yala-: Yalamak.
y.-r 970
 [=1]
yalab:
y. 318, 318
 [=2]
yalan: Doğru olmayan.
y. 2039, 2045, 2066
 [=3]
yalın: Gösterişsiz, süssüz.
y. 229, 859, 1358, 1426, 1919, 1922, 1924, 2270, 2334, 2335, 2385, 2722, 2745, 2745
y.+ı 1089, 1242, 1719
 [=17]
yalman: Eçik.
y.+ı 324
 [=1]
yalnuz: Yalnız, sadece.
y. 1426
 [=1]
yalunuz: Yalnız, sadece.

- y.** 23
[=1]
- yaman:** Güç, etki veya beceri bakımından alışılmışın üzerinde olan.
y. 2063
[=1]
- yan:** Bir şeyin ön, arka, alt ve üst dışında kalan bölümü, taraf.
y. 1914
y.+a 8, 10, 27, 104, 111, 195, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 255, 256, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 261, 262, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 2371, 2748
y.+ına 1711, 2035
y.+ınca 239, 984
y.+ında 145, 811, 1253, 1470, 1713, 1798, 1885, 2214, 2298
y.+ından 357
y.+um 1018, 1070
y.+umda 117, 1686
y.+umdadur 2680
y.+unca 87
y.+unda 2370
y.+undan 2094
[=54]
- yan-:** 1. Ateş veya sıcaklığın etkisiyle kül durumuna geçip yok olmak. 2. Çok üzülme.
y.-a 117, 1029, 1702, 1702, 1923, 2295, 2295
y.-alar 2608
y.-am 2230
y.-an 716
y.-ar 434, 435, 718, 725, 1269, 1296, 1358, 1698, 1920, 2081, 2305, 2335, 2358
y.-dı 64, 636, 739
y.-ınca 202, 849
y.-madan 806, 2772
y.-maga 812, 2388
y.-masa 1958
y.-miş 1902
y.-mıışı 860
y.-sam 1140
y.-ub 340, 2707
[=38]
- yanak:** Yüzün göz, kulak ve burun arasındaki bölümü.
y.+ı 1917
y.+larda 1182
y.+un 2524
[=3]
- yandur-:** Yandırmak, yanmasına sebep olmak, yakmak.
y. 98, 217
y.-dı 64
y.-dum 846
y.-dun 1351
[=5]
- yanık:** Yanmış olan.
y. 1963, 2021
[=2]
- yanıl-:** Yanılmak.
y.-ub 227
[=1]
- ya'nî:** (a.e.) Demek, şu demek, sözün kıyası.
y. 974
[=1]
- yankın:** Uzak olmayan.
y.+um 609
[=1]
- yanku:** Yankı.
y.+lar 2044
[=1]
- yanlış:** Bir kurala, bir ilkeye, bir gerçeğe uymama durumu, yanlışlığı, hata.
y.+dur 1540
[=1]
- yansıla-:** 1. Işık yansı yapmak. 2. mec. Birinin söylediklerini, yaptıklarını alay ederek tekrarlamak
y.-rlar 2550
[=1]
- yanşak:**
y.+dur 2254
[=1]
- yap-:** Ortaya koymak, gerçekleştirmek, meydana getirmek.
y. 396, 2294, 2294, 2407, 2407, 2407
y.-ar 347, 1179, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 2750, 2751
y.-dı 352, 410, 413, 1396, 1654
y.-dılar 1735
y.-madun 1181
y.-maga 727
[=23]
- yapış-:** Yapışkan bir unsur ayrılmayacak bir biçimde bir yere tutunup kalmak.
y.-dı 1298
y.-miş 1902
y.-sa 381
y.-ursam 1594
[=4]
- yaprag:** Bitkilerdeki yeşil ve türlü biçimlerdeki bölümler.
y. 421
[=1]
- yaprak:** Bitkilerdeki yeşil ve türlü biçimlerdeki bölümler.
y.+dur 2253, 2255
y.+ına 2431
[=3]
- yâr:** (f.i.c.) Dost, sevgili.
y. 86, 108, 134, 134, 137, 221, 231, 258, 353, 388, 469, 475, 631, 722, 762, 796, 804, 804, 950, 951, 958, 959, 983, 984, 988, 989, 1049, 1051, 1053, 1111, 1136, 1150, 1164, 1165, 1166, 1186, 1199, 1239, 1309, 1315, 1509, 1611, 1621, 1657, 1671, 1714, 1893, 1955, 2085, 2212, 2252, 2283, 2314, 2322, 2341, 2432,

2518, 2564, 2568, 2640, 2729, 2774,
2774

y.+a 114, 898, 1134, 2191
y.+da 276
y.+dan 38, 220
y.+dur 1226, 1922
y.+e 53, 116
y.+ı 730
y.+i 183, 449, 906
y.+ı 799, 1884, 2612
y.+ıdur 1370, 1404
y.+suz 251, 2189
y.+um 445, 2220
y.+umu 313
y.+umun 1267
y.+umuz 2730
y.+umuzun 2344, 2731
y.+un 108, 137, 274, 296,
833, 864, 1126, 1198, 1478, 1612,
1849, 1900, 2088, 2319, 2333, 2525,
2642, 2643, 2813
y.-i **bî-pervâ** 183
y.-ı **bî-pervâ** 2223
y.-ı **cân** 2784
y.-ı **ceng-cûy** 629
y.-ı **dil-ârâ** 587
y.-ı **dil-âzâr+un** 2333
y.-ı **lezîz** 152
y.-ı **nâzûg** 1959
y.-ı **nâzûg-dehân** 2595
y.-ı **perîşân** 2310
y.-ı **râh-efzâ** 2219
y.-ı **şeker-güftâr** 1409, 1955
y.-ı **şîrîn-gâr** 314
y.-ı **şûh-u şeng** 1556
bûy-i şâm-ı zülf-i y. 290
bûy-i zülf-i y. 306
cemâl-i y. 858
derd-i ışk-ı y. 1210
dîdâr-ı y. 895
dürr-i ışk-ı y. 281
gonca-i gannâc-ı y. 847
hâk-i pây-i y. 66
hâl-i y. 1208
hân-ı endûh-ı leb-i y. 120
hat-ı y. 2271, 2737
hatt-ı ruh-ı y. 2759
hayâl-i zülf-i y. 2107
hevâ-yı hüsn-i y. 2393
kemân-ı y. 2520
kûy-i y. 803
küfr-i zülf-i y. 506
leb-i y. 1445
mihr-i y. 143, 774
mir'ât-ı hüsn-i y. 1168
miyân-ı y. 518, 2405
nişân-ı seng-i y. 103, 1025
pertev-i mihr-i ruh-i y. 768
râh-ı ışk-ı y. 1763
ruh-i y. 2798
ruh-ı y. 2374
ruh-ı gülnâr-ı y. 1203
şehd-i lâ'l-i y. 20
vasf-ı lâ'l-i y. 1955, 2137
vasf-ı leb-i y. 1243

vasl-ı y. 1450

zehr-i hicrân-ı y. 1446

zülf-i y. 23, 528, 1477

[=166]

yar-: Bir şeyi ikiye ayırmak.

y.-ayın 1509

[=1]

yara: Keskin bir şeyle veya bir vuruşla vücutta oluşan derin kesik veya dert, üzüntü.

y. 1966

y.+lar 200, 1019, 1022

[=4]

yara-: Bir şey yararlı olmak, yarar sağlamak.

y.-maz 369

y.-r 812, 890, 1509

[=4]

yaradılmış: Yaradılmış olan.

y.+da 2258

[=1]

yarag: Yararlı şey.

y.+un 1944

[=1]

yarala-: Yaralamak.

y.-mazdun 1053

y.-r 1022, 1257, 1725

[=4]

yârân: (f.i.c.) Dostlar.

y. 1804, 2671

y.+ı 2711

[=3]

yaraş-: Yakışmak, uymak.

y.-dı 321

y.-ur 32, 77, 78, 943, 943,

944, 945, 946, 947, 1334, 1452, 1787, 2580

y.-ursa 75

[=15]

yarat-: Yoktan var etmek.

y.-mı 1965

y.-ur 1485

[=2]

yardım:

y.+ın 205

[=1]

yarıcu: Yargılayıcı, yargılayan.

y.+n 249

[=1]

yarım: Tamın ikide biri.

y. 2219, 2220

[=2]

yarın: Bugünden sonraki gün.

y. 1170, 2644

[=2]

yârsuz: Yari olmayan.

y. 2167

[=1]

yas: Ölüm veya bir felaketten doğan acı ve bu acıyı gösteren davranışlar.

y. 14, 1014

y.+ı 2302, 2491

y.+ına 1990

[=5]
yasdan-: Yaslanmak, dayanmak, kendine yastık edinmek.
y.-urken 494
 [=1]
yasduğ: Yastık.
y.+ı 1472
 [=1]
yaş: Nemli, ıslak, kuru karşıtı.
y. 1204, 1260, 1273, 1299, 1300, 1457, 1501, 1755, 1761, 1856, 2072
y.+dur 980
y.+ı 151, 471, 1290, 1364, 1874, 2112, 2256, 2317, 2532, 2629, 2669
y.+ıdur 1474
y.+ın 956, 1433
y.+ına 1005
y.+ından 2377
y.+ını 1051
y.+lar 876, 1894
y.+ların 1489
y.+um 929, 1107, 1316, 1418, 1627, 1818, 2115, 2238, 2393, 2500
y.+uma 911, 973
y.+umdan 627, 932, 1132, 2227
y.+umu 224, 1303, 1342, 2190
y.+umun 1429, 2621
y.+un 2670
y.+una 126
y.+unu 153, 1756
 [=58]
yaş: Doğuştan veya kuruluştan beri geçen ve yıl birimi ile ölçülen zaman.
y.+um 1247, 1529
 [=2]
yaşa-: Canlılığını, hayatını sürdürmek.
y.-r 1897
 [=1]
yaşar-: Yaş gelmesi.
y.-maz 1565
 [=1]
yaşlu: Yaşlı, yaşla dolmuş (göz).
y. 2341
 [=1]
yat-: Bir yere veya bir şeyin üzerine boylu boyunca uzanmak.
y.-dugın 1566
y.-dugun 143
y.-uban 2517
y.-ur 2573
y.-urken 401, 1068, 2782
 [=7]
yatak: Uyuma, dinlenme gibi amaçlarla üzerine veya içine yatılan eşya, döşek.
y.+ıdur 1397
y.+ına 2048
 [=2]
yatur-: Yatırmak.
y.-dum 620, 2011
y.-sın 620

[=3]
yavuz: Kötü, fena; güçlü, çetin.
y. 689, 2359
 [=2]
yay: Ok atmaya yarayan, iki ucu arasına kiriş geçirilmiş, eğri ağaç ve metal çubuk.
y. 2742
y.+ıdur 2742
y.+ından 1124
y.+lar 1311
 [=4]
yaz-: Söz veya düşünceyi özel işaret veya harflerle anlatmak.
y. 573, 1344, 2235, 2502, 2734
y.-alar 2394
y.-an 1047, 2265
y.-ar 915, 1294, 1836
y.-aram 284
y.-arken 1758
y.-dı 444, 482, 979, 1415
y.-dugum 1185
y.-madı 873
y.-mag 501
y.-maga 147
y.-masun 480
y.-mış 421, 1385, 2066, 2375, 2391, 2619
y.-sa 148
y.-sam 2109
y.-ub 102, 408, 2320, 2626, 2737
 [=35]
yazdur-: Yazdırmak, yazma işini yaptırmak.
y.-mag 1645
y.-ub 2421, 2426
 [=3]
yazı: Düşüncenin belli işaretlerle tespit edilmesi, yazma işi.
y.+dur 2734
 [=1]
yazıcı: Yazan kişi.
y.+dur 2316
 [=1]
yazıl-: Yazma işi yapılmak.
y. 2234
y.-an 1836
y.-dı 2384
y.-maz 1429, 2598
y.-mış 1156, 1360, 1382, 1384, 2083, 2626
y.-ub 951
 [=12]
yazu: Yazı, düşüncenin belli işaretlerle tespit edilmesi, yazma işi.
y. 2314, 2619
y.+dur 1294
 [=3]
yazuk: Yazık, herkesi üzebilecek şey.
y. 811, 1287
y.+dur 2626

- y.+lar** 2581
y.+lara 1510
 [=5]
yazılı: Yazılı, yazılmış olan, sözlü karşıtı.
y.+nun 2394
y.+yı 640, 951
y.+yın 573
 [=4]
yazulu: Yazılı, yazılmış olan, sözlü karşıtı.
y. 2234, 2502
 [=2]
ye'cûc: (a.i.) 'Me'cûc' ile birlikte kullanılır; kısa boylu kavim; Çinliler.
y. 2327
y.-i tîr 1798
 [=2]
yed: (a.i.c.) El.
y. 700
y.+inde 296
y.-i zevk 2734
sırr-ı y.-i beyzâ 2763
 [=4]
yedi: Altıdan sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam.
y. 289, 1794, 1800, 2097, 2257
 [=5]
yeg: İyi.
y. 138, 972, 1469, 1681
y.+dür 25, 737, 1435
 [=7]
yek-dâne: (f.b.s.) Eşi, benzeri olmayan, tek.
dür-i y. 11, 224, 1756, 2138
gevher-i y. 1125, 1837, 2719
 [=7]
yek-ser: (f.zf.) Yalnız başına.
y. 2452
 [=1]
yelten-: Teşebbüs etmek; kalkışmak.
y.-esin 853
y.-ür 2468
 [=2]
yem: (a.i.c.) Deniz.
y.-i fûrkat 2713
y.-i ummân 1894
 [=2]
yen-: Yemek işine konu olmak.
y.-er 49
 [=1]
yendek: Daima, hep, mutlaka, muttasıl.
y. 1423
 [=1]
yeng: 1. Renk. 2. Elbise yeni.
y. 2108
 [=1]
yeni: Oluş veya çıkışından beri çok zaman geçmemiş olan.
y. 68
 [=1]
ye's: Ümitsizlik.
- y.+den** 250
 [=1]
yeşil: Sarı ile mavinin karışmasından ortaya çıkan bir renk.
y. 443, 651
 [=2]
yet-: Yeterli gelmek.
y.-er 1342, 2696, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2702
y.-mez 62
 [=9]
yetiş-: Ulaşmak, ermek, varmak, vâsıl olmak.
y. 500, 1655, 2059, 2288, 2521, 2739
y.-di 462
y.-sen 2053
 [=8]
yeyn:
y.+i 1666
 [=1]
yık-: Kurulu bir şeyi parçalayarak dağıtmak, bozmak, tahrip etmek.
y. 1933, 2176
y.-aldan 2587
y.-ar 347, 347, 1179, 1783, 2751
y.-dı 396, 410, 668, 1051, 1654
y.-dılar 1442
y.-dukca 1101
y.-ma 780, 2294, 2407
y.-maga 352, 397
y.-ub 1735
 [=21]
yıkıl-: Yıkma işi yapılmak veya yıkma işine konu olmak.
y. 396, 1599, 1788
y.-dılar 1490
y.-miş 1310
y.-ub 106
 [=6]
yıl: Sene.
y. 449, 1213, 2479
y.+ca 350, 1884, 1916
y.+da 728
y.+dan 2183
y.+dur 1038
y.+lardur 217
 [=10]
yılan: Sürüngen hayvan türü.
y. 1969, 2166, 2322
y.+lar 2438
 [=4]
yıldırım: Gök gürültüsü ve şimşekle görülen, hava ile yer arasındaki elektrik boşalması
y. 262, 433, 462, 967, 1727, 2182, 2721
 [=7]
yıldız: Yıldız, güneş ve ay dışında gökyüzünde görülen ışıklı gök cisimlerinden her
y. 1721
 [=1]

yılduz: Yıldız, güneş ve ay dışında gökyüzünde görülen ışıklı gök cisimlerinden her

y. 581, 2398

y.+ı 2496

[=3]

yıllık: Yıllık.

y. 1211

[=1]

yi-: Ağızla çiğneyerek yutmak, yemek.

y. 991, 991

y.-di 241, 1690, 2767

y.-diler 1929

y.-dügin 1969

y.-dügüm 741

y.-me 357

y.-mege 1715

y.-megi 2779

y.-mek 120, 231, 1430

y.-meyem 117, 2535

y.-mez 27, 1253, 1978

y.-mişem 1908

y.-nen 2040

y.-r 1015, 2434

y.-rsin 1982, 2142

y.-se 543

y.-yen 1911

y.-yüb 2237

[=28]

yiger:

y. 2428

[=1]

yil: Yel, rüzgar.

y. 663

y.+den 2703

y.+e 774, 1043, 1161, 1608,

2392, 2468, 2618

y.+ler 10, 111, 201, 832,

1187, 2591

[=15]

yil-: Koşmak.

y.-meden 2499

y.-üb 176

[=2]

yine: Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

y. 406, 407, 470, 473, 484, 485, 487, 526, 552, 553, 587, 591, 602, 609, 663, 710, 725, 841, 860, 863, 864, 866, 929, 948, 984, 990, 1039, 1059, 1110, 1189, 1190, 1199, 1231, 1232, 1241, 1251, 1324, 1371, 1510, 1512, 1525, 1534, 1540, 1564, 1587, 1633, 1807, 1866, 1866, 1887, 1899, 1928, 1959, 1987, 2061, 2081, 2126, 2158, 2216, 2310, 2331, 2334, 2339, 2340, 2342, 2349, 2353, 2355, 2356, 2415, 2438, 2439, 2468, 2731, 2763, 2764, 2775, 2776

[=78]

yir: Yer, bir şeyin, bir kimsenin kapladığı veya kaplayabileceği boşluk, mekân.

y. 143, 240, 240, 268, 283, 309, 309, 312, 361, 361, 481, 770, 1015, 1029, 1290, 1490, 1491, 1502, 1504, 1504, 1622, 1622, 1677, 1724, 1724, 1790, 1790, 1790, 1790, 1791, 1791, 1792, 1792, 1793, 1793, 1794, 1794, 1795, 1795, 1796, 1796, 1808, 1808, 1969, 2380, 2380, 2429, 2543, 2783

y.+de 130, 307, 407, 716, 786, 1013, 1059, 1412, 1471, 1721, 1742, 1796, 2205, 2673

y.+dedür 982, 2198, 2515

y.+den 383, 390, 1013, 1232, 1363, 1851, 1851, 2198, 2515

y.+dür 676

y.+e 119, 169, 241, 266, 312, 325, 650, 678, 952, 1300, 1573, 1726, 1736, 1780, 1960, 2054, 2101, 2181, 2316, 2355, 2358, 2382, 2413, 2420, 2568, 2616, 2749

y.+i 160, 671, 853, 1091, 1314, 1486, 1648, 1652, 1661, 1710, 1820, 1933, 2032, 2176, 2631, 2657, 2661, 2767

y.+idür 2, 426, 766, 769, 1033, 1249, 1348, 1351, 1685, 2037, 2373, 2568, 2639

y.+in 925, 2216

y.+inde 1373, 1543, 2591

y.+inden 2813

y.+ine 104, 379, 408, 487, 1285, 1292, 1400, 1598, 1692, 1709, 1755, 1774, 2160, 2285, 2415, 2419, 2527, 2716

y.+ini 2224

y.+ler 1699

y.+lere 2523

y.+üm 1796, 2665

y.+ümüze 609

y.+ün 391, 815, 1088, 1854, 2271, 2557

y.+üni 854

[=171]

yir-: Doğramak.

y.-er 2131

[=1]

yit-: Yetmek, bir gereksinimi karşılayacak, giderecek nitelikte olmak.

y.-di 1689

y.-er 238, 240, 429, 493, 518, 538, 607, 747, 1007, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1039, 1448, 1478, 1602, 1696, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 2001, 2701

y.-erdi 1627

y.-mez 1104

y.-sün 1228

[=32]

yitiş-: Yetişmek, ulaşmak, ermek, vasıl olmak.

y.-medi 727

[=1]

yitür-: Ne olduğunu, nerede bulunduğunu bilememek, kaybetmek.
y.-miş 1313
y.-sem 1295
[=2]

yog: Bulunmayan, mevcut olmayan (nesne, kimse vb.), var karşıtı.
y. 639, 830, 983, 1108, 1172
y.+ı 2656
[=6]

yoh: Bulunmayan, mevcut olmayan (nesne, kimse vb.), var karşıtı.
y.+sa 912, 913, 915, 975, 976, 1070, 1071, 1075, 1098, 1122, 2214, 2307, 2310, 2337
[=14]

yohsul: Yoksul, geçinmekte çok sıkıntı çeke, fakir.
y. 1322
[=1]

yok: Bulunmayan, mevcut olmayan (nesne, kimse vb.), var karşıtı.
y. 84, 85, 135, 260, 265, 276, 394, 491, 739, 819, 982, 1069, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1093, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1226, 1232, 1281, 1423, 1600, 1617, 1626, 1736, 1780, 1796, 1934, 1973, 2006, 2010, 2101, 2177, 2405, 2434, 2458, 2544, 2595, 2600, 2671
y.+dan 2656
y.+dur 138, 340, 652, 1137, 1701, 1704, 2112, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2287, 2610, 2700, 2810
y.+durur 2258
y.+sa 2338
[=69]

yokla-: Bakmak, gözden geçirmek, kontrol etmek.
y.-r 2612, 2614
[=2]

yol: Karada, havada, suda bir yerden bir yere gitmek için aşılacak uzaklık.
y. 90, 875, 1027, 1211, 1944, 1998, 2704
y.+a 2076
y.+da 177, 223, 875
y.+dan 792
y.+ı 1248, 1834, 2344
y.+ıdur 792
y.+ın 1529, 2268
y.+ına 141, 1051, 1509, 1611, 1782, 1784
y.+ında 180, 792, 870, 1611, 1642, 2347, 2736
y.+ını 2077, 2225, 2630
y.+lar 89, 113, 1525
y.+larda 1181, 2242
y.+larum 2602
y.+um 320
y.+umda 153, 1578
y.+un 823
y.+una 90, 1115, 1449, 2309, 2371

y.+unçün 2243
y.+unda 243, 491, 836, 1088, 1222, 1604, 1641, 1660, 1670, 2010, 2058, 2242, 2345, 2460
[=64]

yol-: Bitki, tüy vb.ni çekerek yerinden çıkarmak, çekip koparmak.
y.-ar 1356
[=1]

yoldaş: Yol arakadaşı, dost.
y. 1759
y.+ı 1869
y.+ını 875
y.+lar 870, 875
[=5]

yoldur-: Yolmasını sağlamak.
y.-dılar 1285
[=1]

yolun-: Yolma işi yapılmak, çekilip koparılmak.
y.-ub 167
[=1]

yondur-: Yontturmak.
y.-ur 2397
[=1]

yopur-: Koşturmak.
y.-maga 176
[=1]

yön:
y.+ini 1872
[=1]

yörgen: Eşkini fazla.
y. 1634
[=1]

yu-: Yıkamak.
y.-ma 427
y.-madun 427
y.-maga 1459
y.-r 1827, 2214
y.-sa 2351
y.-yub 832
[=7]

yuca: Yüce.
y. 1089
[=1]

yufka: İnce açılmış hamur.
y. 1787
[=1]

yukan:
y.+da 1261
[=1]

yum-: Kıсарak kapamak
y. 799
y.-maz 581
y.-ub 1325
[=3]

yumruk: Parmakların kapanmasıyla elin aldığı biçim
y. 507
[=1]

yur:
y. 2036
[=1]

yurd: Yurt.
y. 676

- [=1]
Yûsuf: (a.h.i.) İsrailoğullarından Hz. Yakup'un oğlu olan güzellik timsali peygamber.
Y. 1456, 1746
Y.+ı 858, 2424
Y.+la 1749
Y.+un 147, 501
Y.-i hüsn 448
Y.-i sâni' 2136
Y.-ı cân 1515
Y.-ı cân-ü dil 1182
Y.-ı sâni' 162
cemâl-i Y. 1853
hazret-i Y. 379
bî-hakk-ı sûre-i Y. 464, 1973
[=16]
Yûsuf-cemâl: Hz. Yusuf gibi yüzü güzel olan.
Y. 1030, 1045, 1639, 2108, 2545
Y.+i 2132, 2142
şeh-i Y. 2775
[=8]
yut-: Ağızda bulunan bir şeyi yutağa geçirmek.
y.-ardı 1734
y.-madan 1374
y.-mağa 2434
[=3]
yutdur-: Yutmasını sağlamak.
y.-ur 2360
[=1]
yuva: Genellikle ailenin oturduğu eve ya da hayvanların yaşadıkları barınak.
y.+sıdur 1423
[=1]
yuvalan-: Yuvalanmak, yuvarlanıp gitmek, kesilmek.
y.-ur 2346
[=1]
yüce: Yüksek, büyük, ulu, ulvî.
y. 698
[=1]
yücerek: Büyükçe, uluca.
y.+dür 693
[=1]
yük: Bir şeyin ağırlığı.
y. 2482
y.+i 2799
[=2]
yüksek: Altı ile üstü arasında uzaklık çok olan.
y. 166, 225, 1283
[=3]
yürek: Kalp, bir kimsenin ruhsal yönü, gönül.
y. 354, 1269, 1372, 2477
y.+de 2071, 2419
y.+den 1548
y.+i 391, 889, 1140, 1307, 1338, 1553, 1801, 2620, 2666
y.+idür 1090
y.+in 1662, 1720
y.+ler 953, 1023, 2295, 2335, 2391
y.+üm 487, 1050, 1053, 1709, 1787, 1833, 2419, 2458, 2462, 2471, 2527, 2577
y.+ümüz 2415
y.+ün 125, 1244, 2335
[=40]
yüreklü: Cesur.
y.+dür 2674
[=1]
yüri-: Adım atarak ilerlemek, ulaşmak.
y. 7, 99, 135, 161, 162, 163, 164, 174, 396, 406, 427, 428, 429, 431, 497, 531, 532, 606, 698, 701, 996, 1198, 1198, 1271, 1479, 1503, 1515, 1573, 1626, 1910, 2265, 2749, 2795
y.-me 1165, 1838, 2756
[=36]
yürüt-: Yürüme işini yaptırmak, yürümesini sağlamak.
y.-di 2531
[=1]
yürü-: Adım atarak ilerlemek, ulaşmak.
y.-r 94, 364, 394, 703, 962, 1059, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1157, 1163, 1164, 1165, 1296, 1437, 1838, 2251, 2411, 2745, 2756
y.-rdi 380
[=23]
yürüd-: Yürüme işini yaptırmak, yürümesini sağlamak.
y. 378, 2160
[=2]
yürüt-: Yürüme işini yaptırmak, yürümesini sağlamak.
y. 558, 1191, 1400
[=3]
yüz: Doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı.
y. 713, 855, 943, 1144, 1275, 1471, 1547, 1993, 1994, 2192, 2299, 2479, 2687, 2762, 2788
[=15]
yüz: Sebep, neden.
y.+den 801
[=1]
yüz: Başta, alın, göz, burun, ağız, yanak ve çenenin bulunduğu ön bölüm, sima, çehre.
y. 81, 126, 126, 139, 196, 427, 616, 722, 911, 1081, 1082, 1118, 1173, 1207, 1413, 1468, 1471, 1505, 1552, 1607, 1873, 2007, 2102
y.+e 2417, 2813
y.+i 97, 151, 194, 302, 325, 330, 387, 388, 393, 436, 625, 626, 632, 649, 846, 891, 938, 938, 944, 1018, 1025, 1046, 1061, 1168, 1195, 1208, 1230, 1276, 1345, 1458, 1517, 1569, 1715, 1716, 1763, 1903, 1940,

1943, 2041, 2052, 2232, 2261, 2272, 2483, 2506, 2528, 2622, 2623, 2680
y.+in 566, 647, 992, 1022,
1224, 1558, 2647, 2776
y.+inde 802, 1774
y.+ine 342, 359, 924, 981,
1354, 1580, 1600, 2232, 2403, 2530
y.+ini 11, 81, 417, 438, 535,
729, 1017, 1464, 1950, 2259, 2376,
2411, 2663, 2803
y.+üm 116, 185, 655, 665,
883, 979, 1373, 1426, 1623, 2124
y.+ümdeki 1415
y.+ümden 1471
y.+üme 312, 657, 660, 734,
1167, 1167, 1468, 2309
y.+ün 287, 292, 502, 564,
1312, 1577, 1891, 2214, 2501
y.+ünde 1083
y.+ünden 1314
y.+üne 42, 350, 1507, 1688,
2243, 2628
y.+üni 840, 1625, 2234, 2354,
2461
y.+ünsüz 215
[=151]
yüz-: Kol, bacak, yüzgeç vb.
organların özel hareketleriyle su
yüzeyinde veya su içinde ilerlemek.
y.-er 2269
y.-mege 870
[=2]
yüzlü: Yüzü herhangi bir nitelikte
olan.
y. 1269, 1922, 1924, 2039,
2335, 2628
y.+leri 1947
[=7]
yüzüg: Yüzük.
y.+üm 1836
[=1]

Z

za'f: (a.i.) Zayıflık, kuvvetsizlik,
arıklık.
z. 1212, 2717
dem-sâz-ı z. 2684
[=3]
zafer: (a.i.) Birçok emek
neticesinde maksada ulaşma, başarıma.
z. 1945
[=1]
zaferân: (a.i.c.) Safran.
z. 1234, 1716
[=2]
zâg: (f.i.c.) Karga.
z. 1785
z.+ıdur 1341
z.+lar 923, 954
rakîb-i z. 879
[=5]
zah:
z. 608
z.+mın 2622
[=2]
zâhid: (a.s.) Çok, aşırı sofu.

z. 526, 799, 887, 1530, 1674,
2275, 2644, 2663
z.+e 198, 894, 895, 910, 1142
z.+i 1280
z.+ler 177
z.+ün 1065
z.-i himâr 175
z.-i sad-sâl 2139
z.-i sad-sâle 2423
z.-i sad-sâle+ler 2366
[=20]
zâhidâ: Ey zâhid!
z. 20, 137, 222, 259, 304,
438, 675, 802, 1060, 1080, 1281,
1484, 2070, 2510, 2755
[=15]
zâhir: (a.s.) Arka çıkan, yardımcı.
z. 54, 801, 1689, 1694, 1859,
2436, 2665
[=7]
zahm: (a.i.) Yara.
z. 226, 925, 1024, 1261,
1261, 2348, 2436
z.+i 1845
z.+ı 1010
z.+ın 1569
z.+ına 134, 1481
z.+um 269, 961, 1497, 1538,
2214
z.+umdan 2322
z.+umun 2253
z.+un 2437
z.+unun 2547
z.+üm 2526
z.-i tîr 1046
z.-ı cân 1261
z.-ı hâr 807
z.-ı hecr 1772
z.-ı hûn-fişân 2679
z.-ı peykân 297
z.-ı sîne 2433
z.-ı tîr 2680
[=30]
zahmet: (a.i.) Sıkıntı, eziyet,
rahatsızlık.
z. 1081, 1267, 1424, 1520,
1581, 1906, 2582
z.+e 541, 546
[=9]
zahr: Binek devesi.
z.+ından 2528
[=1]
zaîf: (a.s.c.) Zayıf, güçsüz,
takatsiz.
z. 428, 711, 1716, 2492
z.+i 878
z.+ini 1567
mûr-ı z. 965
[=7]
zâlim: (a.s.c.) Zulmeden, haksızlık
eden.
z.+ün 508
çarh-ı z. 1059
[=2]

Zâl: (f.s.) Eski Fars kahramanlarından meşhur pehlivan Rüstem'in babasının adı.
Rüstem-i Z.-i zemân 1857
 [=1]

zamân: (a.i.) 1. Kefil olma, kefillik. 2. Zaman, vakit, çağ, devir.
 z. 204, 369, 1014, 1085, 2404
 z.+ı 2742
 z.+un 1400
 [=7]

zamîr: (a.i.c.) İç, içyüz, kalp.
 z.+üm 1546
 z.+ün 2694
 [=2]

zân: Ayıp.
 z. 653
 [=1]

zanbak: (a.i.) Zambak.
 z. 2763
gonca-i z. 809, 2529
 [=3]

zâr: (f.s.) Sesle ağlayan, inleyen.
 z. 92, 298, 300, 300, 488, 581, 746, 936, 939, 939, 990, 1097, 1327, 1342, 1661, 1661, 1715, 1767, 2109
 z.+ından 1388
 z.+un 163
âşık-ı z. 1421
mukallid-i uşşâk-ı z. 2349
zâtî-i z. 658
 [=24]

zarâfet: (a.i.) Zariflik, naziklik, incelik.
 z. 2062
 [=1]

zarar: (a.i.c.) Bir menfaatin bozulması veya kaybolması, ziyan, eksiklik.
 z. 1541, 2431
 [=2]

zârî: (f.i.) Ağlayıp sızlama.
 z. 939, 939
 [=2]

zât: (a.i.) Kendi, saygıdeğer kimse.
 z. 144, 504, 1643, 1643, 2645
 z.+una 2681, 2712
 z.+unda 2483
 z.+unı 482, 1965
 z.-i dil-ifgâr 1610
 z.-ı şerîf 144, 504
 z.-ül bürûc 1790
 [=14]

zâtî:
 z. 7, 51, 66, 85, 110, 115, 120, 126, 148, 153, 160, 182, 201, 220, 239, 254, 274, 281, 286, 301, 306, 311, 316, 346, 372, 379, 384, 399, 406, 421, 455, 467, 477, 482, 487, 499, 504, 518, 525, 530, 535, 555, 560, 565, 570, 575, 584, 601, 621, 626, 631, 636, 672, 686, 691, 696, 701, 708, 713, 718, 723, 742, 754, 764, 771, 786, 803, 815, 827, 832, 837, 844, 854, 869, 888, 893, 917, 937, 942, 947, 952, 962, 972, 977, 987, 1006, 1011, 1021, 1026, 1038, 1058, 1079, 1099, 1104, 1114, 1119, 1134, 1139, 1151, 1168, 1173, 1193, 1198, 1203, 1215, 1220, 1232, 1244, 1249, 1254, 1308, 1315, 1334, 1351, 1361, 1371, 1376, 1386, 1398, 1403, 1422, 1442, 1447, 1454, 1461, 1466, 1471, 1476, 1486, 1506, 1511, 1516, 1541, 1546, 1551, 1571, 1576, 1600, 1620, 1632, 1647, 1657, 1662, 1667, 1688, 1702, 1707, 1737, 1751, 1765, 1770, 1777, 1784, 1789, 1796, 1808, 1825, 1832, 1837, 1860, 1880, 1892, 1904, 1911, 1925, 1930, 1937, 1942, 1968, 1973, 1978, 1997, 2002, 2014, 2021, 2045, 2056, 2061, 2068, 2073, 2080, 2094, 2106, 2116, 2128, 2135, 2144, 2151, 2158, 2163, 2173, 2180, 2187, 2193, 2213, 2223, 2230, 2240, 2245, 2252, 2259, 2290, 2300, 2310, 2315, 2339, 2351, 2366, 2400, 2405, 2410, 2432, 2437, 2442, 2463, 2473, 2483, 2525, 2532, 2549, 2563, 2568, 2573, 2578, 2583, 2598, 2615, 2622, 2644, 2649, 2666, 2671, 2678, 2688, 2695, 2707, 2722, 2734, 2741, 2751, 2758, 2767, 2774, 2779, 2784, 2795, 2800, 2805, 2810, 2815
 z.+nün 41, 172, 357, 394, 492, 1016, 1033, 1053, 1281, 1481, 1491, 1496, 1561, 1566, 1605, 2168, 2305, 2449, 2510, 2537, 2588, 2656
 z.+ye 321, 331, 442, 594, 641, 864, 912, 982, 1124, 1225, 1274, 1561, 1716, 1851, 2198, 2320, 2361, 2373, 2378, 2500, 2515, 2634, 2712, 2717
 z.+yi 92, 131, 389, 472, 616, 793, 859, 881, 1043, 1063, 1109, 1188, 1259, 1291, 1501, 1521, 1526, 1556, 1674, 1844, 2026, 2218, 2285, 2295, 2422
 z.-i bî-çâre 1146, 2122
 z.-i bî-çâre+yi 165
 z.-i bîmâr 735
 z.-i bûlbûl-zebân 449
 z.-i cân-dâde 105
 z.-i derd-mend 749
 z.-i dil-haste 1437, 1581
 z.-i dîvâne 1092
 z.-i duâ-gû 1744
 z.-i hâkî 1381
 z.-i mahrûr 2099
 z.-i mûr 1593
 z.-i rûşen-dil 1178
 z.-i şîrîn-keîlâm 1410, 1887, 2276
 z.-i şûrîde-veş 798
 z.-i zâr 658
 z.-i zer-ruh 588
 âh-ı z. 413
 ahvâl-i z. 2051

- çeşm-i z.** 1346
derd-i z. 606
dil-i z. 291
dûd-ı âh-ı z. 2702
eş'âr-ı z. 460
hâme-i z. 1758
hocre-i z. 206
kal'a-i sabr-ı z. 368
kalb-ı z. 341
mahall-i âh-i z. 1391
nazm-ı z. 1637
pend-i z.+yi 2332
şi'r-i z. 1875, 2111
 [=358]
zâtî-sıfat: Zâtî gibi.
z. 2629
 [=1]
zâtîyâ: Ey Zâtî!
z. 12, 19, 24, 29, 34, 46,
 56, 73, 79, 99, 138, 143, 177, 189,
 194, 213, 227, 232, 244, 249, 260,
 267, 296, 326, 336, 351, 363, 427,
 432, 437, 513, 540, 545, 550, 611,
 646, 665, 677, 730, 759, 775, 781,
 810, 820, 849, 876, 898, 905, 922,
 927, 932, 957, 967, 996, 1001, 1048,
 1068, 1075, 1085, 1129, 1156, 1163,
 1183, 1208, 1239, 1264, 1269, 1286,
 1298, 1303, 1322, 1327, 1341, 1356,
 1366, 1417, 1427, 1432, 1531, 1536,
 1588, 1615, 1627, 1642, 1652, 1679,
 1695, 1723, 1730, 1801, 1813, 1818,
 1865, 1899, 1916, 1947, 1954, 1961,
 1985, 1992, 2007, 2031, 2038, 2089,
 2203, 2208, 2235, 2266, 2271, 2327,
 2344, 2356, 2383, 2388, 2395, 2415,
 2427, 2456, 2468, 2478, 2488, 2495,
 2505, 2520, 2544, 2554, 2593, 2603,
 2608, 2639, 2661, 2683, 2729, 2746,
 2790
 [=135]
zâyil: Uzun etekli gömlek.
z. 2480
 [=1]
zebân: (f.i.) Dil, lisan.
z. 205, 2062
z.+ı 1574
z.+ıdır 1362
z.+ın 2516, 2517
z.+ından 409
z.+um 1725, 1854
z.+undan 2668
z.+unı 1781
z.-ı hâl 928, 2041
z.-ı tîşe 1909
 [=14]
zebûn: (f.s.) Zayıf, güçsüz.
murg-ı z. 1722
 [=1]
zecr: Menetme, engel olma.
z. 1216, 1697
 [=2]
zehr: (f.i.) Zehir ağı.
z. 1495, 2040, 2130, 2189,
 2360, 2643
z.+i 710, 2771
z.+ini 2228
z.-i derd 2561
z.-i firâk 738
z.-i gam 2303
z.-i helâhil 1595
z.-i hicrân 2732
z.-i hicrân-ı yâr 1446
z.-i kahr 1885
z.-i kâtil 2288
z.-i mâr 795, 2026
kahr-ı z. 1908
 [=20]
zehrâ: Ay gibi parlak olan.
zöhre-i z. 450
 [=1]
zehre: (f.i.) Yiğitlik, cesaret.
z.+m 1096
z.+si 1560
z.+sini 2227
 [=3]
zekan: (a.i.c.) İki çene kemiğinin
 aşağıda birleştiği nokta, çene.
z. 1389
z.+ından 108
 [=2]
Zelihâ: (a.h.i.) Hz. Yusuf'un
 refikası.
Z.-yi fenâ 448
 [=1]
zelzele: (a.i.c.) Irgalama, sarsma,
 yer sarsıntısı, deprem.
z. 391
 [=1]
zemân: Zaman.
z. 2039, 2443
z.+ı 1070
z.+un 2160
devr-i z. 319
hâce-i z. 1670
îsî-i z. 2555
rûbâh-ı z. 829
Rüstem-i Zâl-i z. 1857
Süleymân-ı z. 201, 914, 1717
tayy-ı z. 1213
 [=13]
zemâne: Zamana ait.
husrev-i z. 592
 [=1]
zemîn: (f.i.) Yer, yeryüzü.
z. 403, 656, 978, 2044
z.+e 1517, 2046
z.+i 1260, 2612
rûy-i z. 1328, 1524
rûy-ı z. 2633
 [=11]
zemm: Birisinin ayıplarını söylemek,
 çekiştirmek.
z. 136, 141, 1098
 [=3]
Zemzem: Kâbe-i Mükerreme'nin
 yanındaki maruf kuyunun suyu.
Z. 375, 2558
Z.+i 1345
ayn-ı Z. 1316, 2580

ayn-ı çeh-i Z. 867
 [=6]
zen: (f.i.c.) Kadın.
 z. 1680, 1686
dünyâ-yı z. 2559
 [=3]
zenah: Çene.
 z. 610
 [=1]
zenahdân: Çenelik.
 z.-ı arak-rîz 2171
çâh-ı z. 147, 501
 [=3]
zen-bâre: Kadın saçı.
 z.+dür 1482
 [=1]
zenbûr: (a.i.c.) Eşek arısı.
 z. 1780
 [=1]
zencîr: (f.i.) Zincir, birbirine
 geçmiş bir sıra metal halkadan
 oluşan bağ.
 z. 1237, 1487
 z.+e 472, 1970, 2369
 z.+in 348, 1843
 z.+ine 137, 626
 z.+ini 1934, 2177
 z.-i ümîz-i vasl-ı dil-ber
 921
 z.-i zülf 2296
âvâze-i z. 234
 [=14]
zencîr-veş: Zincir gibi.
 z. 778
 [=1]
zengî: Zenci.
 z. 1901, 2627
 [=2]
zer: (f.i.) Altın, akçe.
 z. 72, 498, 1507, 1745, 1750,
 2238, 2317, 2450, 2456
 z.+e 2332
 z.+i 1673
 z.+in 2444
kabâ-yı z. 2696
kemer-i z. 2438
libâs-ı z. 1699
şem'-dân-i z. 67
tâc-ı z. 62
 [=17]
zer-beft: (f.b.i.) Ustufa, sırmalı
 kumaş.
atlas-ı z. 236
hil'at-i z. 2812
perde-i z. 816
 [=3]
zerd: (f.s.) Sarı, solgun, soluk.
 z. 665, 1044, 1716, 2307
ârız-ı z. 2193
cild-i z.-i cism-i bî-tâkât
 2696
cism-i z. 1699
hâk-i rûy-i z. 102
ruh-ı z. 2781
rûy-i z. 654, 1673
ten-i z. 997, 2586
 [=13]
zer-ger: (f.b.i.c.) Kuyumcu.
dil-ber-i z. 1745
 [=1]
zer-kûb: Altın vuran.
dil-ber-i z. 1044
 [=1]
zerrât: (a.i.c.) Zerreler, pek ufak
 parçalar, moleküller.
z.+dur 774
 [=1]
zerre: (a.i.c.) Pek ufak parça,
 molekül.
 z. 630, 2343
z.+si 278, 927
z.+sin 523
 [=5]
zerrece: Zerre kadar.
 z. 323, 1098, 1881, 2705
 [=4]
zerrîn: (f.s.) Altından yapılmış,
 altın.
 z. 655, 997, 1225, 1806,
 1821, 1921, 2249, 2304
câm-ı z. 338
 [=9]
zerrîn-beden: Altından vücut.
 z. 1926
 [=1]
zerrîn-per: Altından kanat.
murg-i z. 8
 [=1]
zer-ruh: Ruhü altın gibi olan.
zâtî-i z. 588
 [=1]
zevâl: (a.i.) Yerinden ayrılıp
 gitme, zâil olma, sona erme.
z.+üm 884
 [=1]
zevâyâ: Zâviyeler.
z.-yi felek 1499
 [=1]
zevk: (a.i.c.) Tatma, tat; hoşâ
 giden hal.
 z. 39, 841, 865, 1577, 2247,
 2807
z.+den 160, 2221
z.+i 1732, 2602
z.+ini 1731
dem-i z.-u safâ 1191
harem-i z.-u safâ 533
soffa-i z.-u safâ 1733
yed-i z. 2734
 [=15]
zevrâk: (a.i.) 1. Kayık, sandal. 2.
 Şişe.
 z. 330
z.+da 258
z.+lar 556
z.-ı bahr-i safâ 210
 [=4]
zeybak:
 z. 1419

- [=1]
zeyn: (a.i.) Süs, bezek.
z. 33, 1329, 2084, 2453
[=4]
zıll: (a.i.c.) Gölge; koruma, sahip çıkma.
z.-i hümâ 1596
[=1]
zındân: Hapis, zindan.
z.+ıdur 1576
[=1]
zîb: (a.i.) Süs, bezek.
z. 69
[=1]
zîbâ: (f.s.) Süslü, yakışıklı, güzel.
z. 75, 612, 2129, 2136
hüsn-i z. 2752
[=5]
zîbâ-ter: Süslü, güzel.
z. 2455
[=1]
zıkr: (a.i.c.) Anma, anılma.
z. 15, 382, 978, 1863
z.-i kalbî 2553
halka-i z. 1235
[=6]
zillet: (a.i.) Hakirlik, horluk, alçaklık, aşağılık.
z. 723
[=1]
zindân: (f.i.) Karanlık, yer altı hapisanesi.
z. 1182
z.+dur 214
z.-ı mâtem 1733
[=3]
zinde: Diri, canlı.
Hızr-ı z. 2481
[=1]
zindegânî: (f.i.) Dirilik, hayat, yaşayış.
gubâr-ı z. 2536
[=1]
zînet: (a.i.) Süs, bezek.
z. 72
z.+in 2282
[=2]
zinhâr: (f.e.) Sakın, asla olmaya, aman!
z. 794, 826, 2311
[=3]
zîr: (a.f.i.) 1. Sazın en ince teli.
2. Alt, aşağı.
z.-i leb 649
[=1]
zîrâ: (f.e.) Çünkü, şundan dolayı ki.
z. 292, 1149, 2564, 2609
[=4]
zir-dest: (f.b.s.c.) El altındaki ahali, el altında bulunan aciz halk.
z. 439
[=1]
zîver: (f.i.) Süs, bezek.
z. 72
[=1]
ziyâ: (a.i.) Işık, aydınlık.
z. 1630
[=1]
ziyâde: (a.i.c.) Çok, daha fazla.
z. 320, 346, 428, 992, 1313, 1390, 1711, 1916, 2031, 2354, 2737
z.+dür 1004
[=12]
ziyafet: Misafire yedirip içirme, ikram etme.
z. 1243
[=1]
ziyâlan-: Aydınlanmak.
z.-ur 2350
[=1]
ziyân: (f.i.) Zarar, kayıp.
z. 714, 825, 935, 1215, 1370, 1370
[=6]
ziyaret: Görüşmeğe gitmek.
z. 839, 2459
[=2]
zöhre: Çoban yıldızı.
z. 282, 360, 2054
z.+dür 1126
z.+nün 877
z.+ye 2199
z.-i zehrâ 450
[=7]
zuhûr: (a.i.) Ortaya çıkma, görünme, meydana çıkma.
z. 1633
[=1]
zulm: (a.i.) Haksızlık, eziyet.
z. 1013, 1051, 1094, 1096, 1443, 1826, 1851, 1852, 2154
z.+i 1095
[=10]
zulmet: (a.i.c.) Karanlık.
z. 305, 315, 435, 1964, 2324
z.+de 331
mülk-i z. 1777
[=7]
zübâb: (a.i.c.) Sinek.
z. 900, 1597
[=2]
zücâc: (a.i.) Sırça, cam, şişe.
z. 549, 555
[=2]
zühhd: (a.i.) Her türlü zevke karşı koyarak kendini ibadete verme.
z. 338, 427, 910, 1142, 1882
z.+ine 887
nakş-ı z. 814
[=7]
zühhâd: (a.s.c.) Zahidler, çok aşırı spfular; kaba sofular.
zümre-i z. 2170
[=1]
Zül-Celâl: Azamet, kibriyâ, izzet ve heybet sahibi Cenâb-ı Hak.
Z. 359
kemâl-i Z. 801

- [=2]
- zülf:** (f.i.) Yüzün iki yanından sarkan saç lülesi, sevgilinin saçı.
z. 1378
z.+i 59, 720, 1331, 1478, 1768, 1918, 1998, 2327, 2517
z.+in 388
z.+ine 617, 751, 1062, 1298
z.+inün 626, 2177
z.+ümle 631
z.+ün 386, 795, 982, 1063, 1431, 2166, 2217, 2626, 2701
z.+üne 42, 43, 303, 907, 1003, 2631
z.+üni 2417
z.+ünle 472
z.+ünün 1934, 1970
z.-i dil-ber: Sevgilinin saçı. 1238, 1320, 2310
z.-i dil-dâr 1128
z.-i dost: Dostun saçı. 2338
z.-i kâfir 1207
z.-i kemend-endâz-veş 90
z.-i miskîn: Güzel kokan saç. 2007, 2420
z.-i müce''ad 702, 2370
z.-i pür-şikenc 537
z.-i Şeb-dîz: Gece renkli, siyah saç. 1602
z.-i şehbâz 167
z.-i yâr 23, 528, 1477
bend-i z. 1198
bû-yi z.-i dil-rübâ 111
bûy-i z. 694, 1840
bûy-i z.-i dil-ber 124
bûy-i z.-i yâr 306
bûy-i şâm-ı z.-i yâr 290
çîn-i z. 1100
- derd-i hasret-i z.** 628
evsâf-ı z. 2067
gam-ı z. 2687
hasret-i z. 383
hayâl-i z.-i yâr 2107
küfr-i z.-i yâr 506
lâm-ı z.-i ser-nigûn 1279
mâr-ı z. 1229, 2654
ser-i z. 614, 1556, 2413
sevdâ-yi z. 1285, 1969, 2110, 2466, 2606, 2706
sevdâ-yi z.-i dil-ber 320
sevdâ-yi kemend-i z.-i ser-keş 1064
seyr-i z. 2566
şâm-ı z. 1530
şeb-i z. 2015
şebdîz-i z. 1864
zencîr-i z. 2296
[=87]
- zülfeyn:** Saçlar.
z.+ün 1392
[=1]
- zülfikâr:** (a.i.) Hz. Muhammed'in Hz. Âli'ye armağan ettiği ucu çatallı kılıç.
z.-i gamze 1411
[=1]
- zümre:** (a.i.) Bölük, takım, cemaat, topluluk, sınıf, cins, grup.
z.-i zühhâd 2170
[=1]
- zümür-rüd-aşıyan:** : Zümrüt renginde olan kuş yuvası.
z. 8
[=1]

SONUÇ

Bir şairin eserlerinde kullandığı kelimeler ve kelime grupları o şairin söz varlığını meydana getirir. Söz varlığı ise bize o şair ve şairin yaşadığı dönem hakkında bilgiler verir. Önemli şâir ve yazarların eserleri incelendiğinde o dilin söz varlığı büyük ölçüde ortaya konmuş olur. Dilimiz zenginlikleri içinde divân şiirinin ayrı bir yeri vardır. Özellikle 16. yy'da dil ve üslubun geldiği nokta dikkate şayandır. Biz de 16. yy şairlerinden Zâtî'nin divânını inceleyerek dilimize yaptığı katkıyı görmek istedik.

Zâtî Divânı üzerinde yaptığımız bu çalışma, Zâtî'nin üslubunu ve dünya görüşünü ortaya koymaktadır. Kullandığı kelime ve kelime grupları ve bunlara yüklediği manalar aynı zamanda devrinin üslubunu yansıtmaları açısından da önemlidir.

Yaptığımız çalışmada Zâtî Divânı'nın ilk 496 gazelini içeren 1. cildinde 37632 kelime kullanıldığını gördük. Ayrıca 5300 civarında kelime grubu bulunmaktadır. Kelime grupları içinde en çok dikkat çeken ise sıfat tamlamalarıdır. 1200'den fazla sıfat tamlaması bulunmaktadır. Sıfat tamlamalarından sonra isim tamlamaları, birleşik fiiller, edat grupları, ünlem grupları gelmektedir. Kelime grupları ve sayısal verileri aşağıdaki tabloda verimmiştir:

Sıfat Tamlamaları	1217
İsim Tamlamaları	848
Birleşik Fiiller	769
Edat Grubu	744
Ünlem Grubu	599
Bağlama Grubu	287
Zarf Fiil Grubu	283
Tekrar Grubu	131
Kısaltma Grubu	98
Sıfat Fiil Grubu	98
İsim Fiil Grubu	68
Unvan Grubu	10
Sayı Grubu	6
Birleşik İsimler	4

Divanda yapım eki olarak Türkçeleşen 45 kelime vardır. Bu kelimeler toplam 80 kez kullanılmıştır.

Kelimeler	Ekler					
	+CA	+CI	+II	+IİK	+sIz	-La(n)
âdemî+lük	--	--	--	1	--	--
ahşam+la-	--	--	--	--	--	2
âşinâ+luk	--	--	--	1	--	--
âvâre+luk	--	--	--	1	--	--
bî-nevâ+lan-	--	--	--	--	--	1
bî-vefâ+luk	--	--	--	1	--	--
bostân+cı	--	1	--	--	--	--
bûse+lik	--	--	--	1	--	--
devlet+lü	--	--	8	--	--	--
devrân+lug	--	--	--	1	--	--
dîdâr+suz	--	--	--	--	18	--
dîvâne+lük	--	--	--	2	--	--
dost+luk	--	--	--	1	--	--
dünyâ+ca	1	--	--	--	--	--
hayâ+lu	--	--	1	--	--	--
hayâ+suz	--	--	--	--	1	--
hayır+lı	--	--	1	--	--	--
hayrân+lug	--	--	--	1	--	--
kethudâ+lan-	--	--	--	--	--	1
perîşân+lug	--	--	--	1	--	--
pîr+lük	--	--	--	1	--	--
râh-zen+lük	--	--	--	1	--	--
rengîn+lük	--	--	--	1	--	--
ruh-bahş+lıg	--	--	--	2	--	--
rûşen+lik	--	--	--	1	--	--
sabâ+lan-	--	--	--	--	--	1
safâ+luk	--	--	--	1	--	--
sâht+luk	--	--	--	1	--	--
sebeb+li	--	--	1	--	--	--
serd+lıg	--	--	--	1	--	--
sûret+lü	--	--	4	--	--	--
sükker+lü	--	--	1	--	--	--
şâdî+lıg	--	--	--	1	--	--
şâd+luk	--	--	--	1	--	--
şân+lı	--	--	1	--	--	--
şeytân+lıg	--	--	--	1	--	--
şeytân+lug	--	--	--	1	--	--
şîrîn+lük	--	--	--	4	--	--
teşne+lik	--	--	--	1	--	--
tîg+süz	--	--	--	--	1	--
tiryâk+süz	--	--	--	--	1	--
vefâ+lu	--	--	1	--	--	--
vefâ+suz	--	--	--	--	2	--
yâr+suz	--	--	--	--	2	--
ziyâ+lan- +	--	--	--	--	--	1
Toplam	1	1	18	29	25	6

Son kısım olan dizin çalışmasında ise Zâtî'nin kullandığı kelime sayısının 37.632 olduğunu görüyoruz. Zâtî Divânı'nın dizini 4328 madde başından oluşmaktadır. Dizin çalışması Arapça ve Farsça kelimelerin yanında Türkçe kelimelerin de sık kullanıldığını göstermektedir. Bu da Zâtî'nin dile ne kadar hakim olduğunu ispat etmektedir.

Zâtî 15. yy. ile 16. yy. geçiş dönemi şairlerindedir. Bunu divanında kullandığı kelimelerde görmek mümkündür. 16 yy.'ın Arapça ve Farsça kelime ve tamlamalarının yanı sıra Yunus Emre şiirlerinde rastlayabileceğimiz saflıkta deyişler de bulmak olanaklıdır onun divanında.

KAYNAKÇA

- AKSAN, Doğan (2003), *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, T.D.K. Yayınları, Ankara.
- BANARLI, N. Sami (2001), *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, Mili Eğitim Basımevi, İstanbul.
- BANGUOĞLU, Tahsin (2007), *Türkçenin Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- DEMİRCAN, Ömer (1975), *Türk Dilinde Vurgu, Sözcük Vurgusu*, Türk Dili, 31, Nr.284.
- ERGİN, Muharrem (2000), *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul.
- ERGÜZEL, M. Mehdi (2007), *Kuşlar Kitabı Bâz-Nâme-i İndî*, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul.
- ERGÜZEL, M. Mehdi (2007), *Dil ve Kültür Üzerine Yazular 1*, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul.
- KABAKLI, Ahmet (2002), *Türk Edebiyatı II*, Türk Edebiyat Vakfı Yayınları, İstanbul
- KARAHAN, Leyla (1998), *Türkçenin Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, 5. Baskı, Ankara.
- KOCATÜRK, Vasfi Mahir (1970), *Türk Edebiyatı Tarihi* (Başlangıçtan Bugüne Türk Edebiyatının Tarihi, Tahlili, Tenkidi), Edebiyat Yayınevi, Ankara
- KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuat (1966), *Edebiyat Araştırmaları II*, Ankara
- MEHMEDOĞLU, Alaeddin (2001), *Türk Dilinde Bağımlı Birleşik Cümle Söz Dizimi*, Aşiyân Yayınları, Adapazarı
- MEHMEDOĞLU, Alaeddin (2005), *Türkiye Türkçesinde Birleşik Cümle Üzerine*, Sakarya
- MEHMEDOĞLU, Alaeddin (2006), *Türkiye Türkçesinde Cümle Öğelerine Yeni Bir Bakış*, Değişim Yayınları, Adapazarı
- MENGİ, Mine (2002), *Eski Türk Edebiyatı Tarihi*, Akçağ Basımevi, Ankara
- MIDİK, Özlem (2008), *Sait Fait Abasıyanık'ın Az Şekerli Öykü Kitabında Yer Alan Hikâyelerdeki Kelime Gruplarının İncelenmesi ve Türkçe Eğitimine Katkısı*, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir
- NECATİGİL, Behçet (1999), *Ölümünün 430. Yıldönümünde Zati*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul

- SAĞLAM, Mehmet (2006), *Yahya Kemal Beyatlı'nın "Edebiyata Dair" adlı Eserinde Kelime Grupları ve Bunların Cümle İçindeki Fonksiyonları*, İstanbul Üniversitesi, İstanbul
- SİPAHİ, Ferit (2002), *Zati Divanından Yetmiş Beş Gazelin Şerhi*, Niğde Üniversitesi, Niğde
- ŞENTÜRK, Ahmet Atilla (1999), *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul
- TANPINAR, Ahmet Hamdi (1969), *Edebiyat Üzerine Makaleler*, MEB Yayınları, İstanbul
- TARLAN, Ali Nihad (1967), *Zati Divanı Gazeller Kısmı 1. Cild*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul

EKLER

ZÂTÎ DİVANI'NA AİT NUMARALANDIRILMIŞ METİN

01. kıl gözlerünün camların pâk ü mücellâ it sâni'i mir'at-ı vücûdunda temaşâ
02. dil böyle muhit olur iken çarh-ı muhiti insana yiridür diseler âlem-i kübrâ
03. fehm itmege kasd eyler isen ger bu tılısmı gencine-i ilm açıvire Bari' Teâlâ
04. kıl kametini himmetünün sidreden â'lâ tâ kim görüben işiden anı diye tubâ
05. şükürini mezid eyle deniz katrelerinden anun ki seni katre iken eyledi derya
06. insana haram olsa gerek bu harem âhır dünyâ-yi deniye ne içün meyl ide dâna
07. terk it yüri zâtî bu çihâr ana kucagın isi-i mücerred gibi kıl meyl-i nüh âbâ
08. murg-i zerrin-per zümürüd-aşiyân lü'lü'-gıda bâl açub uçmak diler her subh kûyundan yana
09. su gibi kan içmede ışk olsun ey şeh çeşmüne merhabâsuz dil-rübâlarda selâm olsun sana
10. ben gubarı gördi kûyında o hattı anberîn didi miskin kankı yiller esdi geldün bu yana
11. ey dür-i yek-dâne bahr öykündüğü için eşküme göm gök itdi yüzini kef urmadan bâd-ı sabâ
12. tâlibün dâ'im türâb-ı râh-i kûy-i dil-rübâ rûyını altun ider cevher degül mi zâtî'yâ
13. râh-ı ışkunda sirişkün hunı hem-demdür bana kana gark olmak behey âfet dem-â-demdür bana
14. hâlîme baksa düğüne varmaludur kara yas sen hilâl-ebrûsuz olan id mâtemdür bana
15. her ne dem zikr itsem anı irerem maksûduma serverâ nâm-ı şerifün ism-i a'zamdur bana
16. sine-i pür-zahmuma sarmak diler gönlüm seni cismün ey hilal paresi kâfûri merhemdür bana
17. mantıkından her nefes hilallar bağışlar cânuma hey kıyamet leblerün İsi-e-bn-i Meryemdür bana
18. ey tabîb-i cân u dil bimâr-ı ışkam çâre kıl sûre-i kevser hakı şekker lebün emdür bana
19. zâtî'yâ ger and içersem agrımaz başum benüm çeşme-i hayvan leb-i cânânesüz semmdür bana
20. zâhidâ dizârsuz cennet cahim olsun bana şehd-i lâ'l-i yârsuz kevser hamim olsun bana
21. lâ'lüne mâ'-i ma'ini benzedürsem bir dahi ey habibüm Sûre-i Kevser garim olsun bana
22. dostlar uslu imiş aklum beni terk eyledi ol dahi gönlüm gibi bakub deli mi olsun bana
23. yalnız nûş eylerem eşküm meyin ey zülf-i yâr gönlümü bu gıcecik gönder nedim olsun bana
24. ol tabîb-i hilal u dil ben hastesin yâd itmedi zâtî'yâ bâri ecel gelsün hâkim olsun bana
25. lâ'lüne burma bıyık geldi ise nola husrevâ yegdür ol bugı burar halvâ-yi şîrinden bana
26. sakalun agarsa dahi ben seni terk itmezim gayeti bu kim diyem halvâ-yi peşmini ana
27. sebze-zârun ger semen-zâr olsa gönlüm gam yimez hurde-i şekker sanur oldukça nâzır ol yana
28. rişün agarsa sanam anı kefi deryâ-yi hüsn lücce-i umman-ı ışka şöyle oldum aşına
29. arızında tâze hat görmüş safalar kesb ider sakalı agarsan ol hattı siyâhun zatî'yâ
30. sen geyelden lâciverdî came vü gül-gûn kaba cübbesin uşşâk ider ey ruhları gül-gûn kaba
31. âsumân-ı pür-şafakda mihre döndürdi seni lâciverdî came vü gül-gûn kaba ey meh-likâ
32. sūseni câme ile gül-gûnî kabâdur geydügün yaraşur dirsem sana cânâ bahâr-ı dil-güşâ
33. ol iki rengin kabâ güya baharı itdi zeyn lâciverdi al garrâ lâlelerle dil-berâ
34. lâciverdi geydi san ol üzre bir nâzûg-beden ârız-ı gül-gûnı sovukdan gögermiş zâtî'yâ
35. şâhun oldum sūdde-i devlet-penahından cüda olmasun âlemde bende pâdişâhından cüda
36. bilmezim nice kabul ola namâzum şâhumun oldı başum âsitânı secde-gâhından cüda
37. kadre irsem dir idüm ol nûr-i çeşm-i âlemün olmasun bir lâhza aynum hâk-i râhından cüda
38. dem-be-dem derd-i derun ile nice ah itmeyem yârdan olan cüda olur mı ahından cüda

39. kani ol zevk u safâlar kani ol hazz ü sürür dönmişem bir mire kim düşmüş sipâhından cüda
40. ger dehân-ı lûtf ile hâlüm sorarsa aydasuz nola hâli bendenün devletlu şahından cüda
41. dest-i fûrkat canına zâtî'nün âteş uralı her gice âlem degül dūd-ı siyahından cüda
42. zülfüne vel-leyl yüzüne diyenler ved-duha hak dimişler
43. kim ki tolaşsa ana bir bend ile miskin ider zülfüne kaç baş ile olur mukabil ejdehâ
44. olmasa ey hâce hicrân-ı metâ-ı vuslatun hüsn bâzârında olmazdı ana hergiz bahâ
45. açayın bu şeb kapunı alayın cânun didün gelmedün ey mâh-rû kapu açılmadı bana
46. şad olurmuş göricek âşıklarun can virdüğün zâtî'yâ can vir öninde tâ ki ruhun şad ola
47. didi ölme sabr kıl bir gün vefa idem sana sabr iderdüm eylese ömr-i azizüm ger vefa
48. kalmadı bâd-ı sabâyı görecek gözüm benüm virmeyelden tütü-yâ-yı hâk-i pâyundan bana
49. kanda kaldı cûylar gözüm yener deryaları mevc-i bahr-i ışkuna aynum olaldan aşına
50. dest-mâlüm gevher-i eşkümle pür kıldum bugün gönderem dirdüm sana sıkılmış rakib-i bed-likâ
51. görmedi bir kimseden ol gözlerinden gördüğün nola zati gözlerinden her dem aglarsa sana
52. aglayub didüm ki ben bimârün öldürsen nola ol tabîb-i cân ü dil güldi ayıtdı hoş ola
53. nesne düşmüş yâre bakarken adûnun gözine dostlar el götürü hâcet dilen tâ kim çıka
54. dost küyına 'adû ugurlayın şâyed gele bu mesel zahir meseldür görini gelmez kaza
55. aşıkı öldürmege ahd eylemişsin gerçi kim öldür ey âfet beni sen ahde eylesen vefâ
56. gülşenünden günde bin kez geçmek ister gönlümüz didüm ol gonca didi geçme bu râdan zâtî'ya
57. hoş degüldür aşık-ı dil-hasteye kılma cefâ ey tabîb-i cân ü dil gönli hoş olsun kıl vefâ
58. aglayub didüm helâk itsen nola ben hasteyi ol tabîb-i cân ü dil güldi ayıtdı hoş ola
59. zülfî altında görürsen hattın iste vuslatın ejder ayagı görünse müstecâb olur duâ
60. yâ Rab ırgür dil-berün âb-ı hayât-ı vaslına sunmadan bu sâki-i devrân ecel câmın bana
61. cismine degdüm ferahdan cismüme can sığmadı degmede havrâda bulunmaz bu halet
62. mülk-i ışkun şahiyem hacet degül efsar bana şule-i âhum benüm yetmez mi tâc-ı zer bana
63. bana fânûs-ı hayâli benzedür raks urmada gör nice sûretlü kimse benzedür dil-ber bana
64. yakdı yandurdı beni mihr-i ruh-i dil-ber diyü ey halilüm yandı yakıldı bugün âzer bana
65. çeşmüme benzetdi kâni acıyub çeşmüm didi gör nice devletlü nesne benzedür server bana
66. kimyayı hâk-i pâ-yi yâre teşbih eyledüm işidenler didi ey zâtî sözün cevher bana
67. tan mı ger pervane-veş halkı o sîmîn-ber yaka şem'-i kâfûrî o gerden şem'-dân-i zer yaka
68. gerden-i sîmînün az altun ile öpse nola dostum yeni yakadur dahi bu cevher yaka
69. her yaka san pertev-i mihr-i cihân-ara ile şevk-i mihrunle nigara buldı zîb ü fer yaka
70. bir yakanun başına gün togmadı yakan kadar matla'-ı horşid-i âlem-tâb olmaz her yaka
71. büredür yâ eylemişdür âfitab andan tulû' hâledür yâ devr idübdür mâhî ey dil-ber yaka
72. ol nigârün gerdenin bu nakş ile kocmak diler kendüye virmiş zer ile zînet ü zîver yaka
73. dir o mâhün gerdeninde zâtî'ya anı gören sûre-i Nûrî ne nâzûg eylemiş ezber yaka
74. seyr ider geymiş bugün bir dil-rübâ gül-gün kaba âl ile dil almak öğretmiş ana gül-gün kabâ
75. her nigâra böyle zîbâ yaraşursa dostlar âlemi bu reng ü âl ile yaka gül-gün kabâ
76. didiler bülbüllerün açar cemâlün gey düşer câme-i sebz içre ey gonca sana gül-gün kabâ
77. her gören ferhâdun olsa nola şîrîn yaraşur esb-i şebdiz ile sana husreva gül-gün kabâ
78. çak boyunca ehl-i mihrün kanına koyar seni gerçi kim gey yaraşur ey meh-likâ gül-gün kabâ
79. yakalarda gören anı yakalar çak itdiler yakasuz kodı cihânı zâtî'yâ gül-gün kabâ
80. lâlelerden kûh u sahrâ şöyle tezyin oldı kim bir güzeldür geydi gûya her yaka gül-gün kabâ
81. şevk ile bir gün eger kim ol kamer-tal'at bana gösterürse yüzini yüz gösterür devlet bana

82. şöyle mest itdi şarâb-ı mihri ol mâhun beni mahşeri tuyurmaya gibi bu keyfiyyet bana
83. derd ile ah itdügümce inleştürler taglar sâkiyâ ıskun şarâbı virdi bir halet bana
84. takatum yok turmaga bir dem ayagum üstine sâki-i derdün içürmişdür aceb şerbet bana
85. ayn-ı vaslı çâre yok göstermege ben teşneye bilmezem zâtî ne virdi alıma furkat bana
86. eyledün azm-i gaza nusrat senünle yâr ola çün Sikender Hızr önünce kabile-sâlâr ola
87. feth ile nusrat senünle hem-rikâb ü hem-inân devlet ü izzet şehâ yanunca hidmet-kâr ola
88. cündün olub evliya vü enbiyanun himmeti servera sana ebû-İshak sancak-dar ola
89. eyleye tayy-ı mekân atun senün ey şeh-süvar ayagı altında yollar dürülüb tumar ola
90. yol basub bil bekleyen zülf-i kemend-endâz-veş kim inerse yoluna başdan çıkub ber-dar ola
91. her müşerref itdügün menzilde ey meh hem-demün lâ'l-i şîrinün gibi şehd ü şeker-güftâr ola
92. hâr-ı gamda zâtî'yi bülbül gibi zâr eyledün menzilün gül gibi ey gonca-dehen gül-zâr ola
93. şu ki bezm-gâh ana bag ola gama sanma kim oturag ola
94. o sürer yürür dün ü gün safâ ki müdâm elinde ayag ola
95. güzel öldürür gül-i haddinün kızılı kızıl agı ag ola
96. ben ana güzel dirin ey gönül gözi haste vü sözi sag ola
97. gözedür gözün bizi ey rakib göreyin anun yüzi ag ola
98. ana yandur ey kişi kalbi kim ruhi bezm-i cana çerâg ola
99. yûri zâtî'yâ meye ol yakın gam u gussa senden irag ola
100. ger ölürsem perde-i çeşmüm soyub ey âşinâ möhre-i billür-i çeşmümle urub ana cilâ
101. sürh-i eşkülme ol amma evvel al olmak gerek göz karasın hall idüb bir nâme inşâ kıl ana
102. eyle rîk ol nâmeye bu hâk-i rûy-i zerdümi nâme-veş yazub şikeste hâtrum rahm it bana
103. lâciverde döndi sinemde nişân-ı seng-i yâr bunı hall it ana cedvel çek ki mânendi ola
104. al ibrişim yirine reglerini çeşmümün tolayub ol nâmeye gönder nigârumdan yana
105. tâ ki ol cânân-ı bî-rahm okuyub ol nâmeyi zâtî-i cân-dâdeyi ana duâdan dâ'imâ
106. billahi aceb mi yıkılıb gitse kilisâ ot tıkdı senün küyün anun çanına cânâ
107. nakş eyledi dinâr-ı ruhum kebkeb-i müzen bir sikke kodı ol dahı dünyâda nigârâ
108. ayvayı o kim bih diye yârün zekanından yâr olsun ana dünyede feryâd ile ey vâ
109. baranına pendün sadef-i gûşı tutarsan iki yaka ıssı olası nite ki derya
110. zâtî işidüb nazm-ı dürer-bârımı oldı dür isteyü bahre talanun başı aşaga
111. merhaba ey bû-yi zülf-i dil-rübâ kankı yiller esdi geldün bu yana
112. bu gıce gel ruşen eyle bezmümüz şevkun olursa eger ey meh-likâ
113. yollar önmekte selâm olsun bana merhabasuzlarda ışk olsun sana
114. aşka düşnâm iderken nâ-gehân yâra ne eylersin didüm didi duâ
115. öykünelden hâk-i pâ-yi dil-bere çıkdı zâtî gözlerümden tütüyâ
116. yüzüm elüme aldum kim yâre sunam ayva nâra düşicek düşmen alma dir ise ey vâ
117. ger şem'-i dil-efrûzum par par yana yanumda pervane gibi nâra düşsem yimeyem pervâ
118. her kim ki mahallende can itdi sana teslim ol cennet-i me'vâyı idinse mahal mesvâ
119. yire geçübün hârût oldı başı aşaga sihr itmede çeşmünle itdi meger ol da vâ
120. yimek dün ü gün hân-ı endûh-ı leb-i yârı zâtî kime kim müşkil görünse bana halvâ
121. lâ'lin lebünü emdür bugün bana gel didüm didi bugün olmaz ol anı görelüm ferda
122. âşıkı çün bî-vücûd itmek olupdur hû sana biz adem mülkine mahmil bağladuk yâ hû sana
123. çün gidersin bir tolu iç bari andan git didüm götürüb ol dem ayagı didi kim yâ hû sana
124. bend ile aldum dimişsin bü-yi zülf-i dil-beri ey sabâ es ömrün oldukça kalursa bu sana

125. yüregün ey dür delinmiş aşık-ı bi-çâre-veş hurde geçmiştür meger ol dişleri lü'lü' sana
126. yaşuna yüz virme ey zâti başundan aşmasun yüz bulıcak çoğ iş eyler ol delü kanlu sana
127. bir mehün mihrin vire idi bari Allahum sana gün gibi ruşen olurdu hâlüm ey mâhum sana
128. kati sengin kalb imişsin top-ı âhumdan benim kaya geldi tag u taş itmez eser şâhum sana
129. rahm kılmazsın baha arz eylemez mi od gibi her gice çekdüklerüm âh-ı seher-gâhum sana
130. inledürsin döne döne dem-be-dem dolâb-veş yirde kalmaz irer ey gerdün-ı dün âhum sana
131. cennete varmaga ey hûrî-sıfat bulur tarik togrı ilterse eger kim zâfî'yi râhum sana
132. itmedi âhum eser vay be cefâ-gâr sana ide mi sûr kıyâmetde aceb kâr sana
133. cism-i sîmînüne hâtem gibi degdürme kim el dimesün kimse gözün üzre kaşun var sana
134. sadrumun zahmına gel merhem ur ey yâr didüm sînemi hançer ile san ki didüm yar sana
135. mansıb-ı vaslunı bimâruna kıl çâre didüm didi ol şâh-ı cihân yok yüri timâr sana
136. vâ'izâ âşıkı zemm eyleme şâyed ola kim ana şeftâlü-yi havra virile nâr sana
137. saçı zencirine divâne olurdu yârun zâhidâ ola idi aklun eger yâr sana
138. zâfî'yâ gerçi ki yokdur adedi hûblarun cümleden yeg gelür ol gözleri bimâr sana
139. şevk ile ey dîde bir gün ol kamer-tal'a sana arz iderse ârızın yüz gösterür devlet sana
140. sendedür gönlüm gözüm dünyâyı eşküm kıldı pür kandesin gel âşık-ı üftâdeler hasret sana
141. dil-rübâlar yolına canlar viren 'âşıkları lûtf idüb zemm eylemezsen vâ'izâ rahmet sana
142. ol melek insana mâyildür be-gâyet ey rakib arada şeytânılg eylesen eger lâ'net sana
143. cân virürsen zâfî'yâ küyünde mihr-i yâr ile yatdugun yir nur olub me'vâ ola cennet sana
144. âşık odur ki sevdiği bir hûb zât ola zât-ı şerifi câmi'-i cümle sıfat ola
145. âşık yanında hıız gibi hâzır ola ol ma'nide cümle sözleri âb-ı hayât ola
146. İsi o dil-bertün leb-i cân-bahşı ile ger şatrenc-i rûh-bahşlıg oynarsa mât ola
147. lâyük eger ki çâh-ı zenahdânı yûsufun yazmaga vâsf-ı hüsnini anun devât ola
148. zâfî anun gibi güzelün vâsf-ı lâ'lini her kande yazsa cümle benânı nebât ola
149. benden eger ki bir nefes ol cân irag ola mülk-i adem vücûduma ol dem turag ola
150. Ferhâduna ümid bu kim kûh-ı hecrde Şîrîn visâlün irişe tag üsti bâğ ola
151. çoğ ola yaş gözledi çeşmün bizi rakib merdümlük eyledi göreyin yüzi ag ola
152. gördüm rakib-i telh ile yâr-ı lezizümi didüm bizi acıtma didi tatluçag ola
153. dirse yolumda yaşunı gel çağ çağ akıt zâfî murâd bu dileği çağ çağ ola
154. ana ki efendi ol şeh-i şîrîn-kelâm ola ol kâm-râna Husrev ü Dârâ gulâm ola
155. hûri lebi ki cân ola kevser müdâm ola ansuz eger ki mayil olursam haram ola
156. bir âfitâb mihri tulu' itdi dilde kim itse mukabele işi mâhun temâm ola
157. didüm ki senden olmadı cana cûda rakib didi ki himmet eyle yakında cüdam ola
158. kadre irişsem aydur idüm şevk ile bu şeb ol mâh menzili dilegüm bu makam ola
159. bezm-i cihânda aynuma gelmez bana eger ansuz şafak şarâb ola horşid cam ola
160. küyünde zâfî anun işitdi selâmını can virdi zevkden yiri dâr-üs-selâm ola
161. yüri ey serv ana nâz it ki hevâ-dârun ola ana cevri itmege cehd it ki taleb-gârun ola
162. yüri ey Yûsuf-ı sâni ana sat kendüni kim o senün mısır-ı mahabbetde haridârun ola
163. yüri var sen ana nakş oynamaka eyle ki cehd ey kamer tâs-ı mahabbetde senün zârun ola
164. bizi ko yüri ana sep suyu ey ebr-i cefâ kim anun gönli ocagında senün nârun ola
165. ey tabîb-i dil ü cân zâti-i bi-çâreyi ko anı öldürmege kıl çâre ki bimârun ola
166. gir bu alçak gönlüme meyl eyle az az ey hümâ yüksek uçub eyleme billahi çok nâz ey hümâ
167. pençesinde yolunub öldüm diyu feryâd ider avladı dil murgını bu zülf-i şeh-bâz ey hümâ

168. konma degme budaga lûtf it hevâ-dârun gözet eyleme nâ-cins ile billahi pervâz ey hümâ
169. umaram kim koyasın ben hâk-sâr üzre kadem gerçi kim dirler hümâyı yire konmaz ey hümâ
170. sâye-i çetr-i hümâyûnda olan sultânları sırr-ı ıška idinem sanma ki hem-râz ey hümâ
171. iki kaşun ortasında ol konan hâl-i siyah bal açubdur sayd için gûya ki bir bâz ey hümâ
172. murg-ı kalbin zâtî'nün şeh-bâz-ı ışk itdi şikâr kapuna uçub uçub gelse kayırmaz ey hümâ
173. gün toga başuma ger o serrâc-ı dil-rübâ bir gice gün togınca bana sîne-bend ola
174. didüm ki ol benümle kerem eyle hem-inân hışm ile didi hey yûri var uyanı sana
175. kuskun mı urdururdu aceb zâhid-i himâr cân virdi tirşesine nazar idicek ana
176. bu esb-i dil safâlar ile gem gever anun yilüb yopurmaga reh-i vaslında dâ'imâ
177. billâh bu yolda sana ne kuskun gümlüdürük zâhidler anı görse helak ola zâtî'yâ
178. ey gönül vasf-ı leb-i canânı ter kıl dâ'imâ agzunı sâfi mükerrer pür-şeker kıl dâ'imâ
179. başuna gün toga tâ mihr eyleye ol âfitâb matla'-ı bâbında var âh-ı seher kıl dâ'imâ
180. çün yolında ölene can virür ol İsî-nefes öl diril Corcis gibi terk-i ser kıl dâ'imâ
181. deyr-i âlem içre sûret bulmag istersen eger hüsni mir'âtına ol mâhun nazar kıl dâ'imâ
182. gerçi oldun müşteri zâtî metâ'-ı mihrine ol mehün mirrih-i çeşmünden hazer kıl dâ'imâ
183. dostlar kilmadi yâri yâr-i bi-pervâ bana kendüyiçün oldu düşmen büsbütün dünya bana
184. yâ hilâl-i 'id ü yâ sâf âyine olsam eger eylemez hergiz nazar ol gözleri şehlä bana
185. nâr-ı derdi dostlar şöyle sarardubdur yüzüm kim nazar eylerse dir bu vech ile ey vâ bana
186. ol tabîbün derdini az az çekdüm sanmanız kimseye çok çok cefâlar itmedi illâ bana
187. il ile iren bela dirler düğün bayram olur savm-ı hecrün ey hilâl-ebürü veli tenhâ bana
188. can-ı şîrîni i'evân itmek sana ferhad-veş her kime müşkil gelürse hüsrevâ halva bana
189. zâtî 'ya seyl-âb-ı eşküm virdi hâlümnden haber taşlara başını dögdü acıdı derya bana
190. kani ol günler ki ey meh olasın hem-dem bana gül gibi hoş ola vaktüm reşk ide âlem bana
191. âlemi var âlemün gerçi ki âlem bi-nâzır sen bile olmayıcak aynum elem âlem bana
192. câm-ı ışkunla senün keyfiyyetüm görse benüm beglügün var gözün aç dirdi nigârâ cem bana
193. pehlevân-ı nâr-ı ışkunla tutuşmak san'atüm dūd-ı âh-ı ateşinümdür siyeh perçem bana
194. ol yüzi horşid haşr olub ferah-şâd eylese tâ kıyamet zâtî'yâ gelmezdi hergiz gam bana
195. akdı gönlüm su gibi sen serv-i dil-cûdan yana sende mâyil ol revân ey serv akar sudan yana
196. sen şeh-i çâpük-süvârun payına yüz sürmege leşker-i eşküm akışdı gitdi ordudan yana
197. nâ-gehân düşde seni agyâr ile görem diyu gözlerüm meyi eylemez bir lâhza uyhudan yana
198. zahide dîn ugramak isterse tanrı hışmına nâzır olsun bir nazar ol çeşm-i cādûdan yana
199. cân ile gönlüm giriftar olmasa sevdasına subha dek her şeb tolaşmazdı o gîsûdan yana
200. yaralar urdı gözi hoş eyledi ey hasta dil sana kim didi ki var ol mest-i bed-hûdan yana
201. ol süleymân-ı zemân gördü gelür zâtî didi kangı yıller esdi geldün bu duâ-gûdan yana
202. yanınca sâyesi seyr eyler ol şâhun hemân tenhâ salınur sâye sultânı gör ol serv-i revân tenhâ
203. şeh-i mülk-i melâhatsin adûlardan sakın şâhum bunu kim gördü kim seyre çıka şah-i cihân tenhâ
204. önüne gelmesün bulut gibi a'dâ-yi ter-dâmen cihânı gün gibi seyr itme ey meh her zaman tenhâ
205. dile peykânlarun gönder bana dil yardımın itsün nice şerh eylesün bu denlü derdi bir zeban tenhâ
206. olurdu menzil-i mâh-ı sa'âdet hocre-i zâtî gele idi bir gice ger ol meh-i nâ-mihr-bân tenhâ
207. merhaba ey sâgar-ı işret-fezâ çekmedi devrimde gamdan dil cefa
208. fülk-i gam olmazdı gâlib nâ-be-dîd olmasan gird-âb-ı deryâ-yi safâ
209. pür-safa ol dâ'imâ dilberleri itdürürsin âşık ile merhaba
210. nola istersen kinâra geldügin zevrak-ı bahr-i safâ dirler sana

211. h rmet n olur mezid ayaguna secde kıldukca sur hi daim 
212. karşuma tutar  persin dil-beri kanunı içmek m d m oldu rev 
213. devrden d d almag istersen m d m Őahid-i c mun lebin em zatı'ya
214. b g-ı cennet dil-r b suz bend   zind ndur bana her ser -yi dil-g ş sı beyt- l-ahz ndur bana
215. g l y z ns z gonca-i kalbüm g list n a amaz kim anun her Ő hı ok her bergi peykandur bana
216. c numı cell d-ı f rkat  okdan almışdur benüm Şimdi cismümde ümid-i vuslatun c ndur bana
217. bunca yıllardur Şeb-i f rkatde ge mişd r g n m gel benüm m hum  er g-ı vuslatun yandur bana
218. m h-ı nev sanma görinen görüben çarh urdugum agzın a mışdur felek ey m h hayr ndur bana
219. derdine cibriden derman kabul itmez halil c numa senden iren  teş g list ndur bana
220. y rdan ayrılmag ey z t  ne müşkil derd olur ana nisbet günde bin kez ölmek  s ndur bana
221.  şikam sabr u kar r u akl y r olmaz bana dostlar div nel kden  zge k r olmaz bana
222. leşker-i gamdan ka ub kurtulmag için z hid  g şe-i mey-h ne denlü bir hışar olmaz bana
223. k fir olsun sen sanem öninde secde kılmayan tanrı hakkı için bu yolda ihtiyar olmaz bana
224. yaşumı bahr idüb itdüm gerçi varum der-miy n ol d r-i yek-d ne amma kim kin r olmaz bana
225. nakd-i can virmekte Şeh-b zam vel  dil-berlere ol h m  yüksek uçar ey dil Őik r olmaz bana
226. ey gözi cell d zahm ur Çine-i Şad-p reye  lem içre ol kadar bir y d-g r olmaz bana
227. yanılıb ömrüm didüm ol c n beni terk eyledi z ti'ya bildüm ki ömrüm p y-d r olmaz bana
228. Şeh-suv rum hışm-i çeşmün ayn-ı izzetd r bana sinede na' l n niş n  d l-ı devletdür bana
229. yalın idüb  teşe atsan halil- s  beni kim anun her g şesi g l-z r-ı cennetdür bana
230. ol elif kim Őineme  ekd n sen ey serv-i rev n din-i işka gird m engüşt-i Őeh detd r bana
231. y r elinden derde düşmek cevri çekmek gam yimek ey s   det b rcin n m h  s   detd r bana
232. Çok Şükür  ld m dirild m içki elden komadurn z ti'ya anunla haş olmak kıyametd r bana
233. her niş n-ı p y-i seg k yunda bir güldür bana itler n  vazesi fery d-ı bülbüldür bana
234. mesken m b g-ı c n n bir b lb l-i Ő r deyem dostlar  v ze-i zencir gulguld r bana
235. manzar-ı kasr-ı bel ya konmış iki gözlerüm bu Őif l-i serde iki ter karanf ld r bana
236. arş hakkı sensüz altında bu atlas  ader n atlas-ı zer-beft geysen bir siyeh  uldur bana
237. hil'at-i cevrunden ey Şeh incin r sanma beni kirn anun her d gmesi bir gonca-i güldür bana
238. agladugum bu ki sensüz h l me itler güler dostum d şmenleri l tf it yiter güldür bana
239. s ye-veş yanınca s r nmekden oldu ten siyah dimedün ey h ce zatı bir siyeh kuldur bana
240. küll-i ecz  oldu g l c n  yiter od ur bana yakduran  humla yir yir gökleri odur bana
241. m 'ide inse eger ey meh yire efl kden sensüz ol bir yidi tası geçmiş agudur bana
242. gözlerümden bir nazar olma hay l n bigi d r ey gözüm n r  cih n sensüz karanudur bana
243. k h-ı gamda olmışam ferh d-ı bi- aren senün husrev  yolunda  lmek Őir n uyhudur bana
244. merve hakkı z ti'ya ol k be-i ehl-i saf  kankı c nibden g rinse kible ol sudur bana
245. dört göz ile bakub itler n ey Şah bana gördi bir h r   hakirem didi vah vah bana
246. dih-i sengin n anub saht olub ah eyliyecek sana k r itmez ider tag ile taş ah bana
247. ol h m  s rdi beni uykuyı uçurdu diyu g r neler eyledi bu  h-ı seher-g h bana
248. g r sit rem ki kamu menzili seyr itdi tamam bir Şeb aşamlamaga gelmedi ol m h bana
249. z ti'ya bende idinse beni ol Ő h-ı cih n cümle begler diyeler yarıcun Allah bana
250. bu ne  d olsun g rinmez ol hil l-ebri b n  dostlar bin ye'sden müşkil görinür bu bana
251.  d irişdi gerçi kim oldu cih n cennet-mis l y rsuz ayn-ı cehennem görinür her s  bana
252.  n o m h-ı  d-kadri  d-gehde görmedüm olmasun mı inlemek dol b gibi h  bana
253. el ucu ile merhaba itse virürdi devlet el götürüb gam ayagı dirdi o dem y h  bana

254. 'id geldi hil'atin âlem mu'attar eyledi ol gül-i hoş-bûsuz ey zâtî gerekmez bu bana
255. ey gözüm nûri eger sen olmaya idün bir nazar gözüm açub bakmaz idüm ben bu dünyâdan yana
256. arz-i didâr eylesen koyunda varmaz ey sanem sofi mescidden yana ruhban kilisâdan yana
257. bir ayak bin erba'inün haletin virmez mi gör geç ayak seyrine ey sofi kalatadan yana
258. ey müneccim yâr zevrakda hilâl üstinde bedr görmek istersen eger gel seyr-i deryâdan yana
259. zahidâ bak dil-bere meyi itmezsin dîrsin veli bir gözüm bizde biri şûh-ı dil-ârâdan yana
260. dîrdi ger hassan göre idi hüsn-i ta'birün yok nazirün zati'ya eş'ar ü inşâdan yana
261. nola ger azm eylesek ol mâh-ı tâbândan yana gönlümüz ruşenlik ister mâh-tâb andan yana
262. yıldırım gibi iriş ey ah cânândan yana hoşca tutsun varmag ister hasta can andan yana
263. ey sirişküm cüst ü cü it gör bana mâyil midür var akar su gibi ol serv-i hırâmândan yana
264. hey kıyamet bir nazar göre idi İsi lâ'lüni mâyil olmazdı Skender âb-ı hayvandan yana
265. başı hoşdur derdün ile bu dil-i bimârumun ey tabîbüm meyli yok ölürse dermandan yana
266. bi-vefâlıkda getürdün yire çarhun arkasın pehlevânsın ihtilâf-ı ahd ü peymândan yana
267. ayagı tozin gözine idinür sürme Kemâl kim iletse zâtîy'â nazmun Safâhândan yana
268. her ne dem kim cânımı bir tîrden cânân ana can atar karşı çıkar bir ok atım yir can ana
269. şol kadar hışm ile geldi kim okun can kasdına kaldı zahmum agzına barmak koyub hayran ana
270. hocre-i kalbüm şeb-i gamda niçün târîk ola şem'dür tirün nigârâ şu'ledür peykân ana
271. çeşmidür çarhun güneş hüsnün temaşa kılmaga çevresinde şa'şâ'a ey mâh-rû müjgân ana
272. dest-i hür-âlûdenün aksi ile çeşmün güyiyâ tâs-ı sakkâdur ki konmuş pençe-i mercan ana
273. ger satarsan agrı altuna hâk-i pâyunı gözlerüm billahi eyle keffe-i mizan ana
274. görinen zâtî hilâl üzre şafakdur sanma çarh na'l kesmiş ışkına yârün bulaşmış kan ana
275. ol elif-kad cevri ider ki itmez tahammül kâf ana görmedüm anun gibi insâfsuz insâf ana
276. yâ İlâhi bende sabr u yârda insâf yok yâ bana sabr u tahammül vir ya hod insâf ana
277. taze taze cân bulam irdükce İsi lâ'line topragımdan küze eylerse eger hazzâf ana
278. mihr-i hüsn-i dil-berün vasf olmaya bir zerresi haşre dek halk-ı cihân olsa eger vassâf ana
279. taglarda bir kişi bin derd ile ah eylese anı Ferhâdî sanub âheng ider etraf ana
280. kalbümüzde kalmaz ey sâfi küdüretten eser şol kadar virür safâ sâfi şarâb-ı sâf ana
281. virmezsin zâtî bütün dünyâ tolusu cevhere dürr-i ışk-ı yârımı kim olmuşam sarraf ana
282. şol ki virmiş hüsn-i bî-had Hâlık-i bî-çün ana şivede Zöhre ile dem-sâz olmadur kânun ana
283. âşiyân-ı murgı hâr-ı gülşen-i Leyli sanub başı üzre gül gibi yir eyledi Mecnûn ana
284. çeşm-i bîmârî nigârün sıhate irstün diyu berre-i dil kanı ile yazaram efsun ana
285. kaddi vafında dinen eş'âr-ı mevzunum benüm bir gün ola dostlar ol kameti mevzun ana
286. dişlerün vafını zâtî şöyle cevher itdi kim didi cevher kim didi ise lü'lü'-i meknûn ana
287. gün yüzün kim nûr-veş berk urmadur âyin ana didi ruşen ad viren kim ise Nûr-üd-din ana
288. seg dimiş mirât-ı hâl-i âşika bakmış âdû dostlar billahi kimdür dimeyen hod-bîn ana
289. şevk-i ruhsarunla bir od var ki dilde virmeye ey halilüm yedi deryânun suyu teskîn ana
290. bâd Çine bûy-i şâm-ı zülf-i yârı çin sabâh ger iletse ömri oldugınca halk-ı Çin ana
291. kâkül-i dil-ber dil-i zâtî'ye bir bend itdi kim didi gören tolaşub ne eylerdün a miskin ana
292. 'id-i ekberdür yüzün gördük nigârâ merhaba bir biri ile halk ider 'id olsa zîrâ merhaba
293. merhaba itdüh ser-â-ser cümle ehl ü sehl ile dimedün amma bana ehlen ve sehlen merhaba
294. merhaba eyle benümle çün irişdün haneme bendelerle şah ider 'id olsa şaha merhaba
295. 'idün öte ucıdur bu 'id devlet el virür el ucu ile ki ide ol şûh-ı dil-ârâ merhaba
296. zâtî'yâ aynum yedinde kaldı yârün oldı 'id eylemez gibi benümle veh ki asla merhaba

297. yakdı bagrum lâle-veş kâr itdi hicrânun bana dahi neyler bilmezem şol zahm-ı peykânun bana
298. her seher feryâd idüb bülbül gibi zar aqlaram gül gibi ne için güler şol şüh-ı handânun bana
299. gamzen okı sinemi mecruh idelden hecr ile ey tabîbüm ne aceb derd oldı dermânun bana
300. dostum hâlüm gören rahm idüb aglar zâr zâr sen dahi rahm eyle ger var ise dermanım bana
301. buse cerr itmek diler zâtî lebünden ey sanem ger atâ kılsan demidür lûtf u ihsânun bana
302. ben kime teşbih idem gamzen be hey âfet aceb tîg ise bir yüzi açılmış hayâsuz bi-edeb
303. gönlümü didüm niçün ber-dâr idersin zülfüne didi kimse dâr-ı dünyâda asılmaz bî-sebeb
304. dehr kahrından düşerdüm ka' r-ı çâh-ı gussaya zâhidâ rahm eyleyüb ger tutmasa mâ'-i 'ineb
305. hıızr gibi zulmet içre çeşme-i hayvan bulam vaslunı râzık bana rûzi kılursa ger bu şeb
306. zâtî ile bûy-i zülf-i yâr için bâd-ı şimal böyle sol sol deprenür mi idi eger olmasa çep
307. nice yirde şekl-i mâh-ı nev ayân olmuş aceb kim ısırmış bedr-i ruhsârun benüm mâhum bu şeb
308. sordugum ayb olmasun lâ'lünde teb-hâle neden tutmadı hod bu gice ey gözleri bîmâr teb
309. ey nigâr-ı pür-halâvet cânun acıtdun benüm kim bilür gine neden yir yir kurumuşdur o leb
310. subha dek sen gayrlarla dün gice ayş itdügün çeşm-i hâb-âlüd işâretle bana bildürdi hep
311. dostum zâtî tururken ber-murâd olmak neden mive-i bâg-ı visâlünden adû-yi bî-edeb
312. kadem bas hey kıyamet yüzüme yir eylesün kebkeb disünler kim kıyamet geldi döküldi yire kevkeb
313. beni halk idicek çünkim demürden itmedün kalbüm niderdün yârımı böyle cefâ-gâr eyleyüb yâ Rab
314. işi nâzüglüg ile tatlu tatlu agzuma söğme ne tatlu yâr-ı şîrîn-gâr imiş ol şüh-ı şekker-leb
315. îrerdüm hıızr gibi zulmet içre âb-ı hayvana Huda rûzî kıla idi vaslunı ey mâh-rû bir şeb
316. rakib ile seni görse olur zâtî deli ey meh sefer câiz degül mâhun olıcak menzili akreb
317. idüb fezâ-yi vaslunı ey serv-kad taleb cân ü gönül kuş talaburlar talab talab
318. hecr-i ruhun bu bendene bir sille urdı kim od çıkdı gözlerümden efendi yalab yalab
319. derdâ getürdi başumuza dürlü dürlü hâl devr-i zemânun işleri çokdur aceb aceb
320. sevdâ-yi zülf-i dil-bere dil düşdi nola hâl menzil uzak ziyâde yolum sarp irişdi şeb
321. yaraşdı kûyun itlerinün adı zâtî'ye ey meh meseldür âdeme gökden iner lakab
322. ele mirrih-sıfat hançer alub didi habib şems-i ömrün ufuk-ı mevte karîb oldı garib
323. cân-ı şîrîn acısın zerrece fehmi itmez idüm hançeründen bana ger câm-ı ecel olsa nasib
324. dilerem hançeri yalmanı çıka arkamdan bu duâyı dilegüm bu ki kabul ide mücîb
325. hançerim yüzi suyına yire dök kanımı tek ben hevâ-dârını gurbet odına itme karîb
326. bih gelür zâtî'yâ fahr eylemeden hil'atle postın hançer ile soyar isen nite ki sîb
327. ey sâkî duâ-yi kadeh olmasa mücerreb sögdükce safâ virmez idi agzuma ol leb
328. gel al elüne ayagı terk eyle riyâyî sâfi gerek ey sofî safâ ehline meşreb
329. çün sabr nasib eylemedün bana niderdün bu denlü cefâ-gâr idüb ol âfeti yâ Rab
330. yâ hüsn sipihrinde hilâl ey yüzi horşid yâ bahr-i cemâlünde gümüş zevrak o gabgab
331. zulmetde bulur Hıızr gibi âb-ı hayâtı vaslun ki Hudâ zâtî'ye rûzi kıla bir şeb
332. bahrdan âb istesem olur havaya münkalib gûşe gûşe arasam katre bulunmaz anda dib
333. tâliüm gör kim güneş nur isteye benden diyu ditreyüb dir dir felekde oldı gayet muztarib
334. devletüm şol haddedür meyi eylesem lü'lü'ye dir mâyil olmazın sana ben işde bogaz işde ip
335. müstakim iken sitârem şöyle raci oldı kim dostlar düşmen gibi hep benden oldı müctenib
336. zâtî'yâ işüm tamam eylerdi teşhir itmeden ger sitâre eksükin gözler ola idi muhtesib
337. bir gemidür bahr-ı gamdan geçmege câm-ı şarâb kim anun mellâhı sâkî bâd-bânıdur habâb
338. câm-ı zerrîn içre sofî gûy-i sîmîndür habâb tevbe vü zühd ü salâhun kal'asın eyler harâb
339. tolı kaldur sürelüm sayende ey servüm safâ sayeler virtür safâ merfû olıcak âfitâb

340. çün metâ-ı vuslatun hicrânı yokdur yâ niçün şemler yanub kadehler ağlaşur inler rebâb
341. kalb-ı zâtî mey gibi ne için aka câma revân virmese sofi ana sâfi safâyi câm-ı nâb
342. dil-ber yüzine subh-dem anuñçün urur âb bilür ki âfete ire âb olur âfitâb
343. kimün ki gelse aklına aklın ikâl ider girerse sevbüme ol elif-kad bulur sevâb
344. destin o şâhun öpdi çün agyar şab şab kalbüm nüşâb-ı reşk ile pür kıldı kalb-i şâb
345. iki çekişli kimse ki bir meclise gele barışdur ikisine gönülde o dem şarâb
346. zâtî şarâb-ı nâb ziyâde hoş-âb idi anda bulunmaya idi eger sûret-i ser-âb
347. tâk-ı ebrûsın yıkar disem vefa kıl yab yab merhamet bâbın yapar gönlüm yıkar hâlüm harâb
348. şaşaa sanma görinen mihrün ile ey peri gökde zencirin sürür divânen olmuş âfitâb
349. tolasam kolum ridâ gibi güzeller boynına mülk-i maksûda olurum bir şeh-i mâlik-rikâb
350. yüzüne bakmak senün bir dem bana bin yılda ömr geçdügünce bi-vefâ ömrüm gibi itme şitâb
351. zâtî'yâ ger ömrden mahsûb olursa intizâr muntazırlar ömrine âlemde hiç olmaz hisâb
352. gönlümü yıkmaga başladı nigârum yab yab yaptı şeh-i merhamet bâbın kati hâlüm harâb
353. dostun didârını sensin sana göstermeyen geç özünden yâr ile sohbet dilersen bi-hicâb
354. şerbet-i şî'rüm gören aglar safâsından revân tamladur tatlu yürek yakar diyu bir pare âb
355. sâye-i servün idübdür pâye-i bahtum bülend nergis-i mestün kılubdur hâne-i aklum harâb
356. nûr ugurlarken ruhundan tutdı let urdı kûsûf kararub a'zâsı çekdi çok belâyı âfitâb
357. sen de bir yanından ey gam yime zâtî'nün etin çarh anun döne döne bagrını itmişdür kebâb
358. sohbet eyler derd ile mey-hâne-i gamda müdâm dâg-ı dil nân ü ciger biryan kabagı pür-şarâb
359. arz-ı hüsn itse bakılmaz yüzine ol âfitâb Zülcelâl itmiş ana nûr-i cemâlinden nikâb
360. hüsnî anun nurdan bir bahr-i bî-pâyân imiş mihr ü mâh ü zöhre ol deryaya üç dâne habâb
361. tamlamış yir yir sipihre encüm-i rahşendeler bahr-i hüsninde o mâhun katrelerdür bî-hisâb
362. düşdi mir'ât-ı sipihre aksi sanurlar şafak bâd-ı âhumdan bulub nâr-ı izârı iltihâb
363. pür idübdür on sekiz bin âlemi envâr-ı ışk zâtî'yâ andan irübdür mihr-i âlem-tâba tâb
364. virimez seyl-i eşke gördi cevâb korkusundan seke seke yürür âb
365. almaga irtifâ-ı kadr-i ruhun bedr idindi gümüşden usturlâb
366. gördi mescidde kaşun itdi rükû secde-i şükr kılmaga mihrâb
367. eyleyem kapun içre can teslim bana feth ola umaram ol bâb
368. görelî gûy-i sîm-i gabgabunı kal'a-i sabr-ı zâtî oldu harâb
369. tâ'ib itdi nice zaman tevvâb yaramaz oldu mescid ü mihrâb
370. ola kim bâb-ı mey-kede açıla aydalum yâ müfettihtih-al-ebvâb
371. sofiyâ kim iderdi meyli ana kalbe ger virmese safâ mey-i nâb
372. cümle bimâra ey tabîb anı vir vir dili çeşm-i mestine zâtî
373. sünbülün saldı velî kendüzini boy virüb kulzüm-i hüsnünün ol iremedi gavrine dib
374. begisin hûdlarun âşika hükmün vâcib sünbülün turredür ey şâh kaşundur hâcib
375. ey safâda tudagı zemzem olan kande isen âşıkun ka'besi vü kiblesidür ol cânib
376. mihre şeb-nem nitekim mâyil ana cümle kulûb vasf-ı hüsnün ideli şî'rüm olubdur câzib
377. câm sun destüme bî-vakt agardur sâkî kişünün rîşini gam nitteki subh-i kâzib
378. yürüd ol ayagı sâkî ki eline girse Nasûh ol güzel başun için tevbeden ola tâ'ib
379. Mustafâ mahkeme-i hüsnî gelince zâtî Hazret-i Yûsuf idi yirine anun nâib
380. gelüb agız agıza söyleşi yürürdi habib çıka geldi agıza gelmiş işüm bozdı rakib
381. şem'-i pür-sûz gibi od duta barmaklarını bu hararetle eger nabzuma yapışsa tabîb
382. na're-i hû ile pür ola derûn-ı câmi bir nefes nâmunı zikr eylese minberde hatib

383. kim görürse sana yirden göke ejder çekilür hasret-i zülfün ile çeksem eger âh-ı mehib
384. didi zâtî sögicek agzına kûyunda lebün çok şükür bana cinân miveleri oldı nasib
385. nergis-i mestün senün ey gonca-leb can virürdüm cânımı kılsa taleb
386. bu dil-i Mansûrı ber-dâr itmege zülfün olmuşdur benüm ömrüm sebeb
387. hançer öykünse aceb mi gamzene yüzi açılmışda çün olmaz edeb
388. kesdi zülfün yüzi üzre didi yâr fasl-ı gülde tan mı kûtâh olsa şeb
389. Kâ`be-i kûyunda koma düşmanı zâtî'yi ey dost yakdı bu leheb (bû-Leheb)
390. şa`şa'a sırrın suâl itdüm ayıtdı âfitâb peyk-i âhun ok götürdi göke yirden bî-hisâb
391. itdi tâ kim zelzele âhum buharından habîr yüregi oynadı yirün düşdi halka ıztırâb
392. âh-ı âşık gibi çok tozlar kopardun sen diyu birgümüş kubbe içinde bâdı habs eyler habâb
393. okusan ger ey yüzi mushaf muallim-hânede el açub sana duâlar eyleyem güyâ kitâb
394. işigünde zâtî'nün başın çevürdi cüy-i ışk yok mecali gitmege dönüb yürür çün âsiyâb
395. kalb-i hezâr-pâremi bir mest-i bî-şarâb kirpüklerine sançdı kim ide şiş kebâb
396. yap gönlümi didüm ana yüri yıkıl didi derdâ ki yıkdı gönlümi hâlüm kati harâb
397. didüm ana imâret iden hakkı hüsnüni dil câmi'ini yıkmaga başlama yab yab
398. çarhun tokuz kıbâb-ı muallâsını muhit câm-ı mey-i mahabbeti içinde bir habâb
399. zâtî sıfat-ı ârzını şöyle it ki vasf her beyti şerhi ola gülîstân gibi kitâb
400. gönlümüzden togmaz isen bu seher ey âfitâb top-ı âhum bu tokuz kat kal'ayi eyler harâb
401. subh-veş rûşen olub dil gün togardı başuma ben yaturken höcreme gelsen seher ey âfitâb
402. pür-hevâdur başımı kes kubbe-i eflâke at ey peri hammâmnda tut ki uçurdun bir habâb
403. çarh gördi ayagun altında hâk olmuş zemin döndi reşkinden didi
404. sâye-i lûtfun rakibe salma lûtf it ey hü mâ olmasun dirsens Horos-i arş âhumdan kebâb
405. gösterür mâh-ı şeb-ârâya seni barmag ile gicelerde seyre çıkdugunca ey meh-rû şihâb
406. turma ey zâtî günün togdı temâşâ kıl yüri ol nigârün yine ref olmuş cemâlınden nikâb
407. pâ-bürehne hâke basmışsın kadem ey âfitâb yine gökde istediğin yirde bulmuşdur türâb
408. ko duâ-yi nûr yirine yazub düşnâmuni kabrûme mihrünle ölürsem eger ey âfitâb
409. derd-i ışka derd ile ferhâd derman istedi merg irişdi tîşenün ana zebanından cevâb
410. taşra kaldum kal'a-i şâdî kapusın yapıdı gam gönlümi bir seng-dil yıkdı kati hâlüm harâb
411. bu vefâsuz ömr için derd ile efgân idelüm ey ecel billahi lûtf it eyleme bir dem şitâb
412. reşk-i sûz-ı sîne nâra bir hararet virdi kim döne döne her dem anun üstine aglar kebâb
413. âh-ı zâtî gayretinden suya bogındı sabâ bir gümüşden türbe yapıdı üstine anun habâb
414. itmesün hâceye aydun dil-i cananı şikest kıymeti taşdur ol eylesenün anı şikest
415. turmadun ahde sınık gönlümi almadun ele kalb-i âşık gibi ey ahdi vü peymânı şikest
416. şa`şa'a sanma akar hûn-ı melâhat andan eyledim kâse-i horşid-i draşşanı şikest
417. bir sınık hâce gibi yüzini burtarsa nola eyledi reşk-i cebinün meh-i tabanı şikest
418. şerbet-i vuslatını çâre irişdür itdi derd-i fûrkat beden ü baş ü dil ü cânı şikest
419. lâ'lüni emmege ey dost adû diş bilemiş dilegüm bu ki ola cümle-i dendânı şikest
420. başımı alub ele hân-ı visalın diledüm eyledi kâse-i Mecnûn gibi çüst anı şikest
421. şemse-i kasr-ı mahabbetde gönül yaprag imiş zâtî nakkâş-ı ezel yazmış imiş anı şikest
422. ayagı destüne sunarsa eger bir gözi mest tevbe başun dahi olursa hemân eyle şikest
423. olmadun bezme gelüb gamze-i mestün gibi mest şişe-i tevbe-i âşık gibi ey ahdi şikest
424. caziben çekmedi ey şeyh bizi savma aya himmet-i pîr-i mugân itdi veli bâde-perest
425. aşıkun ışk ile keyfiyyet-i hâlin ne bilür ol ki olmamış ola câm-ı mey-i bezm-i elest

426. ayş otağı feleke olsa beraber yiridür mutribâ çeng ü neyün nâlesini eyleme pest
427. zâtî'ya yüz yumadun zühd ü salâha yûri var bari nûş eyle müdâm âb-ı safâdan yuma dest
428. ten zaif oldı ziyâde yûri cânân ile git eger ey rûh tutarsan sözüüm imân ile git
429. şehrden gitdi o meh hem- nefesüm nâle yiter yûri ey sabr sen ol âfet-i devrân ile git
430. sûhte gönlümüzi cânib-i canana ilet ey sabâ ol gözi mestâneye biryân ile git
431. sayesinde ola kim bir nice gün hoş gecesin ey gönül var yûri ol serv-i hırâmân ile git
432. gül gibi gönlünün açıldığını ister isen zâtî'ya gülşene bir gonca-i handan ile git
433. ey felek döne döne alma günâhum hazer it yıldırım kamçılı bir kimsedür âhum hazer it
434. şâh-ı ışkâm şerer-î âteş-i âhum sipehüm yanar oddur benüm ey şâh sipâhum hazer it
435. hırmen-i mâh yanar dâne-i encüm kül olur âlemi zulmet ider dūd-ı siyâhum hazer it
436. ey gözüm nûri beni yakma firak âteşine ah itdürme bana ey yüzi mâhum hazer it
437. zâtî'ya şâikadan hırmen-i sabrun tutuşur çekilürken göke bu ejder-i âhum hazer it
438. ta n itme zâhidâ ana olmuş bu diyu mest görmez hele riya yüzini rind-i mey-perest
439. bezm-i cihânda görmez isen kimse aybını kadr-i refiüne ola nüh kâse zir-dest
440. cânân-ı cevherün sîma gönlünü tut sözün bir seng-i kıymetdür anı eyleme şikest
441. idüb safâ-yi Kâ'be-i kûy-i halili terk uçmak dilerse soft-i sâlûs eger gûş est
442. zâtî'ye kıl nazar gel eyâ görmek isteyen bezm-i cihânda mest-i mey-i meclis-i elest
443. hat ki tutdı mushaf-ı ruhsâr-ı cananı dürüst san yeşil tûtüdürür hıfz itdi kur'ânı dürüst
444. oldı sürat kâtib-i hatt-ı izârunda tamam yazdı bir günde bitürdi bir gülistânı dürüst
445. didi yârum cevher-i kalbün senün sarsam nola ben didüm dinümçün ey uşşâkun imâmı dürüst
446. hat getürmişdür nebâtun kanuma tezvîrdür ben mükerrer sormayınca tutmazın anı dürüst
447. bezm içinde ideli ey gonca sen cübben kaba kalmadı uşşâk içinde bir giribânı dürüst
448. dostum anun Zelihâ-yi fena ardıncadur Yûsuf-i hüsnün kalur sanma ki dâmânı dürüst
449. ger güle bakarsa yâri zâtî-i bülbül-zebân gül gibi baglarsa her yıl taze divânı dürüst
450. mushaf-ı hüsnün anar evrâk-ı minber okusa zöhre-i zehrâ vü mâh ü mihr-i rahşânı dürüst
451. cefâ ilminde hoş kâmilisin ey dost vefada lik lâ-ya'kılisin ey dost
452. bana söyle disem râzi degülsin veli düşmanlara kâyilsin ey dost
453. beni görseñ alursın keffe sengi terâzû gibi âhen-dilsin ey dost
454. koyarsa keffüne her kim ki dirhem terâzû-veş ana mâyilsin ey dost
455. bana çok secde kılsun zâtî dîrsin ne emr eylesen öyle kılsun ey dost
456. beni hâk eyleyübdür derd-i hasret götür topraktan iriş â kıyamet
457. dönüb gitme bana eflâk gibi cefâlar itme döne döne kat kat
458. okun ey şâhid-i ebrû-kemânum şehîd-i dilde engüşt-i şehâdet
459. içersin süze süze hûn-ı halkı şu hûnî gözlerün süzme hey afet
460. lebün vasf eyledükce tatlu tatlu olur eş'âr-ı zâtî pür-halâvet
461. kimünle haşr olursa ol kıyamet nasib olur ana dünyâda cennet
462. karârüm hırmenine urdı âteş yetişdi yıldırım gibi ol âfet
463. benüm katumda a'lâdur işigün tokuz kat çarhdan ey mâh bin kat
464. cemâlün mushafında hatm olupdur bî-hakk-ı Sûre-i Yusuf melâhat
465. kişî canından ayrılmak olur güç geçerken itme ömrüm gibi sürat
466. ayagun toprağı olmazdı tâcum eger kim olmasa başumda devlet
467. bu şîrîn şî'ri ey zâtî görenler sana dir husrev-i mülk-i nezâket
468. çaldum nice gün derd ile tabl-ı gam u mihnet al sen de vefâ sazın ele

469. bî-hûş oluban düşmişin ugrayıcağ ol yâr gören beni dimiş ki buna ugramış âfet
470. def sîne vü ney nâle tolu iki kabagum ben mest-i mey-i ışka çıkubdur yine sohbet
471. bir dürr-i grân-mâye firakına mı düşdün gözün yaşı turmaz nedür ey bahr bu halet
472. zülfünle lebün zâtî'yi divâne idelden zencire çeküb gözyaşı virür ana şerbet
473. vardum ki idem kıssamı canana rivayet didi yine hengâme mi itdün ne hikâyet
474. irdi feleke tayy-ı mekân eyleyüb ânî feryâduma baş egdi kamu ehl-i vilâyet
475. öldüreyin uş ben seni didi itine yâr gâyetde güzel söz bizi itdi ise kinâyet
476. öldürmez idi bendeni cellâd-ı gam ey şâh ger müfti-i hat katlûme göstermese âyet
477. kim sevse beni öldürürin anı dimişsin zâtî anı işitdi seni sevdi be-gâyet
478. bağışlamakda mürdeye muhyî lebün hayât nat-ı felekde hazret-i İsâyi itdi mât
479. olsun revân o dil-ber-i kannâda tatlu can kim şekkerinde bitmemiş anun dahi nebat
480. ey kadri âlf hattuna hükme eyle yazmasun uşşâka mülk-i gussa müsellemler diyu berât
481. dolâb gibi döne döne inlesem nola kapuda yir komadı bana çarh-ı bi-şebât
482. zâtî sıfat u zâtunı şol denlü yazdı kim hayran olub dehânına barmak kodı devât
483. görünmezdi nice gündür dükânda ol elif-kâmet irişmişdi mizacına hevâdan nâ-gehân illet
484. tur ey hasta gönül ölme devası derdünün geldi yine ol çeşmi bimâra atâ kıldı Huda sıhhat
485. rakibi cennete girmiş ite döndü dükânında kudümünden yine ol hûrun oldu çâr-sâ cennet
486. didüm cismüm çöpe döndürmeyince cânım almazsın ayıtdı ol cefâ-pîşe çöp altında olur sanat
487. yine dükânına geldi işine başladı dil-ber oturdu yüregüm yirine zâtî işledi devlet
488. âşıkları ko hüsnüne kılsun nazar ey dost âyineye billahi nazardan ne zar ey dost
489. âşıklara koyunda didi `adûlar şehre giricek türk iti fursî olur ey dost
490. hammâmıda bir pare karâr eyle bizümle niçün ivesin suya mı düşdi şeker ey dost
491. yok sabra mecâlüm öleyin bari yolunda âşıklara yâ sabr gerek yâ sefer ey dost
492. düşmanlarımlın kalbini sı virme mecali sözün sima zâtî'nün olur söz güher ey dost
493. gerekmez bana pür olsa bu âlem ser-be-ser devlet kapımda bir hakir ü nâ-tuvân olmak yiter devlet
494. işigün yasadurken cânımı teslim idem âhır benüm bu unmaduk başumda var ise eger devlet
495. işigünde hakir olmakda bir devlet komış Bârî ana nisbet cihânun şahı olmak muhtasar devlet
496. uçub uçub gelüb bir gün o şeh-bâz-ı hümâ-sâye eger kim şeş-perini kondura başa konar devlet
497. birinün âhırı nâr ü birisinün sonı letdür yürü dînâra meyl itme idinme derd-i ser devlet
498. işün altun ola tâ kimyâ-yi vasla tâlib ol geç iksirün hevasından degüldür sim ü zer devlet
499. dahi zâtî kulun olmuş degüldür devlete mâlik vire hak bir perestân koya adın meger devlet
500. dostlık kıl yetiş it âşık ile sen kelimât ey tabîbüm idelüm derd ile düşman gibi mât
501. hüsn-i hat ile cemâlün sıfatın yazmag için Yûsufun çâh-ı zehâdânı revâ olsa devât
502. görse küffâr müjen tîgini imâna gelür getürür görse yüzün nûrını mü'min salevât
503. az görme tapuna çok kişi meyi itdüğünü can virür hemde ve cânâ bulımaz âb-ı hayât
504. görmedi zâtî senün zât-ı şerifün gibi zât ki anda cem olmuş ola cümle-i mahbûb sıfat
505. merhabadan el çeken canan elinden el-gıyâs fitneye el uzadan fettân elinden el-gıyâs
506. küfr-i zülf-i yâra el uzatdı düşman dil didi kasd ider imânuma şeytân elinden el-gıyâs
507. dest-bûs itsem disem gonca gibi yumruk urur nola disem ol gül-i handân elinden el-gıyâs
508. mihr-veş bir zâlimün şimdi eli altındayuz her ne kim gelse ider el-ân elinden el-gıyâs
509. el oyunu ile ayak seyrin ider a'dâ ile dostlar ol âfet-i devrân elinden el gıyâs
510. tolu içer el ucu ile merhabaya virmez el sâkiyâ ol gözleri mestân elinden el-gıyâs
511. destüni öpsem didükçe tîg-i tîze urur el el-gıyâs ol server-i hûbân elinden el-gıyâs

512. görinen hınnâ degül destinde anun kandur günde bin âşık ider kurbân elinden el-gıyâs
513. aya benzer ayenin bir gün bana öpdürmedi zâtî'yâ hey ol meh-i tâbân elinden el-gıyâs
514. gel söyle tatlu tatlu bize ey şeker-hadis billahi sözüümüz sîma olur güher hadis
515. geldi peyâm-ı va de-i vaslun resul ile âlem deger sahih ise cânâ eger hadis
516. şekk itme sıhhatine resulün hadisinün ölümlü hasta dirgürür ey muteber hadis
517. it gûş-vâr cevher-i pendüm kulaguna uyma rakib-i bed-gühere bu dürür hadis
518. zâtî hayırlı olduğına ol miyân-ı yâr hod yiter hadis
519. nola hattun lebünden olsa hâdis olur mı fitneye ey dost bâis
520. sirişküm âb-ı dürdün reşhâsıdur sıdı dil şişesin seng-i havadis
521. bana meyden safâ togar ana lik dimişler atalar ümm-ül-habâis
522. müselles sohbeti kesret gerekmez ola mahbûb sâni câm şâlis
523. güneşden zerresin şerh idemezler kitâb-ı mihirden çok gerçi bâhis
524. o benler fitne tohmin ey cefâ-gâr olupdur mezra-i kalbümde hâris
525. irişür silsilem Mecnûna zâtî menem sevdâ-yı Leylî-zülf-e vâris
526. deryâ-yi hüsn-i dil-ber itmiş yine temevvüc billahi zâhid anı kim eylemez teferrüc
527. ebrû-yi dil-rübânun şol denlü çekdi derdin bagrı karardı âhır oldı keman teşennüc
528. dil tutdı zülf-i yârı oldı eli sebebli mahrum olmaz âhır tutan kimesne bir uc
529. ben cân virürken irsen taze hayât virsen âhır firaka salsan âsân işüm olur güc
530. gûyâ ki bir hümâdur bir şaha saye salmış ol pâdişâh-ı hûbân başında zâtî sorguc
531. düşmanlar ile sen yûri ey şah müdâm iç benden yakayın âteş-i hasretle müdâm iç
532. ben hâk olayın derd ile ey serv-i revânum sen salınana saye gibi ol yûri sagdıç
533. sen olalı düşmanlarımın kasrına dâhil itdün harem-i zevk u safâdan beni hâric
534. sensüz dil o kasrı dilemez ey şeh-i hûbân tin ana eger gâliye altun ola kerpiç
535. düşmanları dâhil görüben kûyuna zâtî didi ki cihânun yüzini tutdı havâric
536. 'arızın arz itdi bana bir güzel mahbûb genc şöyle şad oldum ki buldum gûyiyâ mahbûb genc
537. gamze-i celladına uyub şikence eyledi ol nigâr-ı büt-şikence basa zülf-i pür-şikenc
538. ol kıyamet haşra dek gam-gîn idem anı dimiş ömrüm oldukça yiter ben derd-mende ol küvenc
539. mayıl oldun dil-berün dâr-üş-şifâ-yi vaslına ey dil-i haste cihânda göreyin sen görme renc
540. zâtî'yâ ebyâtı cümle şi'rünün hem-vâredür bu meseldür gerçi dirler düz degül engüşt-ı penc
541. zahmete girme tabîbâ bize var itme ilâc başumuz derd ile hoşdur ana öğrendi mizâc
542. hâk-i pâyun eline girse eyâ şâh-ı cemâl idinürdi depesi üstine soft anı tâc
543. kand-i lâ'lün koyuban kim ki gülâca ide meyl agzı dadını virür kande yise ana gülâc
544. şâhum ancak gözi toprak toyurur nergisi gör toymadı sürme-i hâk-i rehüne ol gözi ac
545. germ olub ol ruh-i gül-nâr ile bahs itdüğüçün zâtî'yâ âteş ile od gibi tutuşdı sirâc
546. hâlümüz hoş derde öğrendi mizâc zahmete girme tabîb itme ilâc
547. şâh-ı mülk-i hayretem Mecnun gibi âşiyân-ı murgdur başumda tac
548. her nefes ursa söyünmez seg rakib dâr-ı dilde yakdı mihrün bir sirâc
549. gönümi şırsın gönülden urma ta'n darb-ı senge dil-berâ döymez zücâc
550. zâtî'yâ avurda çekdükce revân lâ'l-i dil-berden haber virür gülâc
551. fasl-ı güldür seyr-i bâg it turma ey nâzûg-mizâc şerbet-i engür ile derd-i gama eyle ilâc
552. leşker-i ezhâr çıkmış tahta geçmiş şâh-ı gül bağlar bâg-ı iremden yine almışlar harâc
553. baş açuk lâ'übâlî olacak demdür yine gül budagı âşiyân-ı bülbülü idindi tâc
554. çık bucağdan seyr-i bâg it sâfi mey iç softyâ komadılar bağlar bâg-ı cinâna ihtiyâc

555. câm-ı meyden feyz-i Hak zâtî kesilmez hak budur pertev-i horşide mâni olımaız hergiz zücâc
556. gark eyleyimez kulzüm-i gussa bizi akdâh zevraklar olub eyler isek sâkiyi mellâh
557. maksûdumuz oldur bu gice şevk ile bezmi pür-zav idesin lûtf idüb ey ruhları mısbâh
558. gam ayagumuz aldı getür yürüt ayagı sâkî odurur var ise kufl-i gama miftâh
559. meclisde eger râh seni rahat iderse ey rûh-i revân ruhumuzı rahat ider râh
560. nişe koyasın elden eyâ zâtî ayagı kim nûş idecek anı safâ kesb ider ervâh
561. sâkiyâ kalbe safâ virdi kadeh kalmadı katrece devrinde terah
562. bezm-i mihründe sebû geçdi diyu kulp dakdı feleke kavs-i kuzah
563. gönlümüz ey gül-i ter devründe açılıp gonca gibi oldı ferah
564. gün yüzün hak bu ki Nur âyetidür bu hadis ey gözi bimâr esahh
565. zâtî vasf itdügiçün ârızını şu'arâ içre didiler emlâh
566. gül yüzün arz itdügince verd-i handânım ferah gülşen-i ışk içre olur bülbül-i cânım ferah
567. şâd ü handân ü ferah gam-hâneme virsün şeref makdeminden eylesün kalb-i perişânım ferah
568. her günüm îd-i şerif ola şebüm kadr ü berât külb-i ahzânuma olursa mihmânım ferah
569. ol ferahdan gonca-veş çâk-i giribân eyleyem dirse ben gam-gînine murg-i hoş-elhânım ferah
570. ben fakiri itdi zâtî ışk şâh-ı mülk-i nazm itmesün mi okuyan mahzûnı dîvânım ferah
571. gamzesi gör nice urdı sana ey hasta dil oh dimedüm mi ana meyl itme hoş oldun oh oh
572. düşdi dil bir melike hüsn ile bulmuş meleke meleke irmege bir demde figân buldı rüsûh
573. bir kara yazulıyın oku beni gönlümü yaz hat gelüp eylemeden âyet-i hüsnün mensûh
574. mey-i ışkı ile bir mug-beçenün ser-mestem görse ger anı ayagına düşe cümle şüyûh
575. şûh ü şengüldür alan gönlünü çünkim zâtî nola olursa senün cümle sözün şengül ü şûh
576. dönmedi kutb-ı muradum üzre bu gaddar çarh kim uram döne döne sâd ü ferah her bâr çarh
577. döne döne ururam mânend-i fânûs-ı hayâl şem'-i câna şevk-ı ruhsârın uraldan nâr çarh
578. vâdi-i ışkunda her dem eşküm akar uraram suya kurulmuş degirmen gibi ey dil-dâr çarh
579. hâk olursa Tûr-ı ışkı eylemez uşşâk terk gird-bâd ile urur ey serv-i hoş-refât çarh
580. hâk-i âşıkdur meger kim kâse-bâzun kâsesi görse bir nakş-ı lâtif urur olub devvâr çarh
581. ol da bir mâhün meger kim zâr u ser-gerdânıdır her gice yıldız sayar yummaz gözün bîdâr çarh
582. berk-i âh u ra'd-ı nâlem tutmasun mı âlemi yagdurur çarh okların bârân gibi her bâr çarh
583. hızmet itsem döne döne itse olsam bir draht bûstân-ı küyunun dolabına neccâr-ı çarh
584. âşık oldur kim ura zâtî fezâ-yi ışkda döne döne bir mu'allak-zen kebûter-vâr çarh
585. bu menzile virse şeref ol şâh-ı kamer-ruh tâli' ide seyyaremi ferhunde vü fer-ruh
586. mat eyleye fî-l-hâl mehi nat'-ı felekde açmaz iken ol şâh-ı cihân açâ eger ruh
587. bir gönli açuk yâr-ı dil-ârâ yine gülşen ol gonca-i gül-çihre varub açdı meger ruh
588. darb-ı elemün sûretini bozdi nigâra bir sikke-dürüst âdem iken zati-i zer-ruh
589. şî'ri şu'arâ şî'rine olurdu müşabih ola idi eger kim ruh-i dil-ber gibi her ruh
590. nuş ideli rakib ile dil-ber şarab-ı telh Allah ki akd çeşme-i çeşmümden âb-ı telh
591. devrân benüm acıtdı yine tâtlu cânımı bezm-i adûda lâ'lüne degmiş şarâb-ı telh
592. ey husrev-i zemâne dirigâ kim eyledi şîrîn lebün firâkı bana kand-i nâbî telh
593. buse suâl eyledigümce ne dadı var şîrîn lebünden irişe bana cevâb-ı telh
594. şîrîn-kelâm zâtî'ye ey şekkerîn-zebân her bî-halâvete uyub itme itâb-ı telh
595. mâh-ı nev gibi eger gelse kinâra ferruh tâli'-i nahsüm ola sa'd ü sitâre ferruh
596. gelmedün menzillime mâh gibi bir gice ah bilmezsin tâli'-i nahsüm neye vara ferruh
597. çıkub eflâke biri mihr ü biri mâh oldı nâr-ı mihründen iki dâne şerâre ferruh

598. mâh içinde elifün aynı olan enf itmiş bedri engüşt-i Nebi-veş iki pare ferruh
599. bizde aşımlaya bir şeb toga gönlümden o bedr tâli'-i nahsüm ola Tanrı onara ferruh
600. bir sabâh aç gözünü başuna gün togdı dise tâli'üm hâb-ı nuhüsetden uyar ferruh
601. gün gibi karşudan ol meh çıkagelse zâtî gün toga başumuza ola sitâre ferruh
602. ışk vaz' eyledi dilde yine bir kasr-ı firah olmaz ana tetümmât sipihr-i nüh-kâh
603. ışk bir devha imiş bâg-ı ezelde bitmiş halk-ı âlem ana bâr iki cihândur iki şâh
604. güneşi gör ki adın mihr komuş germ oluban öyükünüb ışka yakar âlemi vay bu güstâh
605. ne idügüm bilmedi kimse bu cihân bezminde ney gibi bagrumı ışk eylemeyince sūrâh
606. derd-i zâtî'ye ilâc itme tabîbâ yûri var ışk bimârı cihân içre olur mı dervâh
607. kati saht itdi dili serdligün niteki yah ferah eyle demidür gel yiter itdür bize jah
608. perde-i râz-ı derünüm nice çak itmesün ah çekdi hicranım eli araya cânâ bir zah
609. cümlesi diye ısınduk yine biz yirümüze görse hecründe benüm yankınım ehl-i düzah
610. hazer it âl ile alur seni ey can ol leb sakın ey dil kuyı kazmış senün içün o zenah
611. komadı mezra -ı dilde eser-i sebz ü safâ zâtî'yâ leşker-i gam geldi havadan çü melah
612. Allah nice zîba ruhunun ali Muhammed dir gören anı sallı-alâ Muhammed
613. ol kimseye ben nice müselman diyeyin kim adın işidüb olmaya meyyâl-i Muhammed
614. arş ayagina kadr ile başum irişürdi olsam ser-i zülfi gibi pâ-mâl-i Muhammed
615. ger hâlümüz a'dâ ile teftiş olunursa gûyâ ki Ebû-Cehl ile ahvâl-i Muhammed
616. yüz reng ile biçâre vü şûride idübdür zâtî'yi senün ârızunun âli Muhammed
617. zülfine bir şeb hata ile didüm müşgîn kemend bana ol hûb-ı Hıtâ anun ucından geçdi bend
618. ey şeker-leb kande tamsa şerbet-i lâ'lün senün Sûre-i Kevser haki cümle nebâtı ola kand
619. şa'sa'a sanma eyâ meh çevresinde görinen sarı şaçun gerden-i horşide salmışdur kemend
620. hasta yaturdum kapusunda seher çıkıdı didi ne yatarsın başuna gün togdı tur ey derd-mend
621. sidre kaddin müntehâ medh eyle ol servün diyu geldi hâtifden bana zâtî bir âvâz-ı bülend
622. cism-i pür-zahmum görüb ol dil-ber itdi riş-hand didi kim hâlün ne ey dil-riş ü miskin derd-mend
623. çekdügüm derdi göre idi bir nazar Eyyüb eger kendü derdin unudurdı dostlar ol derd-mend
624. emrüne râm olmasun mı çarh-ı ser-keş serverâ dūd-ı âh-ı âşık anun boynına saldı kemend
625. nîze-i aha diker uşşâk mâhun başını gezmesün küyunda her şeb ol yüzi kara levend
626. zülfinün zencirine tolaşmaga bel baglama zâtî yüzi karalar çokdur geçerler sana bend
627. ey nâ-çeşide çâşnî-i derd-i derd-mend yaşumdan uş agladugum görüb itme hand
628. ey dost canı mahbes-i tenden çıkarmaga derdâ ki derd-i hasret-i zülfün salar kemend
629. tîg-i cefâ çeker ki ide aşık ile ceng ol yâr-ı ceng-cüy u nigâr-ı cefâ-pesend
630. esbâb-ı şâh-ı ışk ile dil şöyle toldı kim ey nâşih anda kalmadı bir zerre cây-i pend
631. zâtî ko cümle kaydımı ana mukayyed ol zülfümle gel seni ideyin dirse yâr bend
632. bir mâha nâzır oldum şehri içre nâmı Mahmud uşşâka yüzi kible küyü makâm-ı Mahmud
633. mülk-i cihân içinde ben de Ayâs gibi gâyetde hâs olurdum olsam gulâm-ı Mahmud
634. Dâr-üs-Selâm olurdu ey dil cahîm-i fûrkat gelse idi ben Ayâsa bir gün selâm-ı Mahmud
635. ruşen budur ki mâhun âlemde çarhı batdı tâ bürc-i hüsnün oldı bedr-i temâmı Mahmud
636. dâmân-ı çarh-ı atlas âhumla yandı zâtî tâ dest-i nâr-ı şevka virdi yakamı Mahmud
637. şol tâlib-i ilmün ki dinür adına Mahmud anun dav'-ı mîsbâh-ı cemâli bize maksûd
638. ben nice beyân eyleyeyin hüsn-i bedi'in ma'nide anun mislini Hak itmedi mevcûd
639. hergiz yog iken od kadar tiz-tabiat dahi su okur sũhtesidür ruhunun od
640. ger ben kara yazulıyı okursa o meh-rû evc-i şerefe ire sitârem ola mesûd

641. gayetde hasen ola anun hâli cihânda Zâtî'ye eger hâs Ayazı suna Mahmûd
642. âsitânında beni idinse der-bân Bâyezid reşk iderdi rifatüm göre idi Sultân Bâyezid
643. bir deminde ışkunun ben buldugum bulmuş degül erbain ile şeh-i erbâb-ı irfân Bâyezid
644. olmışam dirsem revâ sultân-ı mülk-i saltanat mülk-i derd-i ışkın itdi bana ihsan Bâyezid
645. dirdi şeyh itdükleri kalbin imâret eyleye nazır olsa anlara lûtf ile bir ân Bâyezid
646. kulları olsa revâdur zâtî'yâ hûbân-ı şeh devlet ile mülk-i hüsne oldı sultân Bâyezid
647. bin key kodı cenânuma bir serv-i lâle-had görse yüzün cinânı yaka âteş-i hased
648. aynumda aks-i hâcibi cânumda şevk-i lebleri
649. zîr-i lebinde hâl-i siyeh âb noktası ebrûsı yüzi üzre anun âteş üzre med
650. ey şâh-ı mısır-ı hüsn inügün çâhını görüb geçdi hicâbdan yire ehli çeh-i rasad
651. derviş-i tekve-i gamunam sardı başuma âhum yeşil kızıl dütüininden elif nemed
652. dil virdügüm bilüb bana dil darbin urma kim yokdur şarâb-ı ışkun ile mest olana had
653. fûrkat iderdi cismümi seyl-i fenâya gark vuslat ümidi olmasa zân eger ki sed
654. saç sakal anun beyazı asfarıdur rûy-i zerd unmaduk başum benüm bir beyza-i ankâ-yi derd
655. ey halilüm suhf-ı derdimden yüzüm zerrin varak eşk-i hûnînümle regler hatt-ı surh u lâciverd
656. gök sekiz kat oldı ey meh altı kat kaldı zemin bâd-ı âhumla havaya şol kadar agdı ki gerd
657. didüm ey can azm-ı râh itdün ne korsın yâd-gâr yüzüme bin hışm ile bakdı ol âfet didi derd
658. pul pul oldı zatî-i zârun dögünmekden teni oynayaldan ol kamer halvetde agyâr ile nerd
659. açılmazdı seher vaktinde ol verd o cevır ıssı seher-vâr olmasa serd
660. didüm bize seni alan ne virdi yüzüme hışm ile bakdı didi derd
661. kapusın açamadum can virüb ah açar uçmak kapusın gerçi cömerd
662. dögünmekden nola ten pul pul olsa çün oynar ol kamer agyar ile nerd
663. yine yil gibi geçdi şeh-süvârüm dil-i hakîde olursa nola gerd
664. ilâhi göreyin pîr olasin sen beni pîr itdi ışkun ey civân-merd
665. gamından zâtî'yâ bir nev-bahârun hazan bergi gibi oldı yüzüm zerd
666. ey hüsn ilinün pâdişehi Şah Muhammed hâk-i rehi şehler külehi Şah Muhammed
667. tûbâ gibi olsun diyenün başı aşaga sidre boyuna serv-i sihî Şah Muhammed
668. âhum sana feryada varursa nola yıkdı dil mülkini ışkun sipehi Şah Muhammed
669. anun da hevân ile benüm gibi içi pür feryâd-ı neyi sanma tehî Şah Muhammed
670. âlemde bugün merve haki Kâ'be kapundur erbâb-ı safâ secde-gehi Şah Muhammed
671. eşküm yiri surh eyledi bu âteş-i âhun irdi göke dūd-ı siyehi Şah Muhammed
672. sevmek seni cürm ise eger halk-ı cihânda zatî kulunun çok günehi Şah Muhammed
673. ömrünün eylemeden seng-i ecel başını hord eyle seyl-âb-ı şarâb ile adû-yi gamı mürd
674. turma bârân gibi toluları yagdur sâkî kodı dihkân-ı gam u gussa gönül kûhına od
675. görmesün gussa bizi mey-kedeye küb düşelüm zâhidâ gel çökelüm küp dibine nite ki dürd
676. suyu bol hûb havâlu ferah-efzâ yirdür sofîyâ gel tutalum gûşe-i mey-hânede yurd
677. tan idüb rinde büyüklenmez idi küh gibi zâtî'yâ vâiz-i âmîde eger olmasa kurd
678. bir yire geldi fasl-ı bahar ile rüz-ı 'îd derd ü belâyi eylediler halkdan ba'îd
679. açdı cemâlî mushafını 'îd ile bahar ferhunde oldı tâliümüz fâlümüz sa'îd
680. bûy-i gül ü bahâr ile bu itr-ı 'îd ile cümle mu'attar oldı cihân bu idi ümîd
681. açdı hilâl-i îd ü benefşe anahtarı urmuşdı bâb-ı işrete savm u şitâ kilîd
682. mâh-ı nev ü benefşe götürmüş teberleri şâh-ı bahâr ü 'îdün önince iki berîd
683. verd-i bahâr ü mâh-ı nev-i îde her kişi meyi itdügi budur ki olur muteber cedîd

684. îd ü bahâr huld-i berîn itdi âlemi nola idi ömri ola idi bunların halîd
685. virdi safâ haberlerini îd ile bahar nakd-i karârı anlara virsek nola nüvîd
686. bu iki şâhun işidicek ittîfakını zâtî adû-yi gussa vü gam oldu nâ-be-dîd
687. bugün sordum ezilmiş lâ'lüne kand ezerler bir gün anı ey şeker-hand
688. beni ger ey hümâ-peyker okursan kanat büküh varam mektûb-mânend
689. beni bend-i gama itdün giriftâr görenler didiler cânâ yavuz bend
690. kulunam merhamet kıl bend-i gamdan beni azâd eyle ey hudâvend
691. görüb leylî saçun Mecnûn olubdur kani zâtî kadar ömrüm hıred-mend
692. gulâm-ı kâmetündür serv-i âzâd gören horşîdünü olur ferah şâd
693. felekden yücekdür bürc-i hüsnün nice irsün sana ey mâh feryâd
694. esen ol ey sabâ kim bu dîmaga getürdün bûy-i zülfin aferîn-bâd
695. cevâb-ı merg geldi tîşesinden deva sordukda derd-i ıška Ferhâd
696. virübdür hâne-i aklı harâba şu kim zâtî urubdur ıška bünyâd
697. bâkî kala sanma sana bu âlem-i ebred terk eyledi bu ebredi gördi sonı eb red
698. gönül gözi ile nazar itsen olur ol hâk ey hâce yüce kâha yüri olma mukayyed
699. cânâ ne aceb derd olur derd-i gamun kim başından o kim geçmeye anı idemez red
700. ey kaşı hilâl olmaga didâruna nazır îd olur o gün aynuma devlet vire ger yed
701. nîgî taleb itme yüri bu emr ile beddür zâtî sana iylik ide mi hiç bugün bed
702. gel bend ideyin dirse ger ol zülfi müce''ad her kaydını ko ey gönül ol ana mukayyed
703. kûyında yürür al geyüb ol gül-i sûrî gûyâ ki ider seyr-i cinân âl-i Muhammed
704. hıfz itmege hatt-ı leb ü ruh mushaf-ı hüsnün şîrâze urub eyledi ey hâce mücellid
705. sürme sana can vireni bâb-ı haremünden mü'minler olur huld-i berîn içre muhalled
706. akd itdi saçun aklımı eş'arumun amma elfâzı vü manîleri olmadı mu'akkad
707. bir derd berâtını virübdür bana ışkun unvan ezel olmuş ana târih müebbed
708. zâtî kulın öldürmege ahd eylemiş ol şah ahdini ve ömrini Hudâ ide müeyyed
709. aşinasın gamı bahrinde o şah itmedi yâd keremi bahrine gark oldu dirigâ her yâd
710. fûrkatün zehri benüm cânımı acıtdı yine ey şeker-leb umarın şehd-i visalün ide dâd
711. belünün şöyle zaîf itdi hevâsı beni kim kıl kadar kimse vücûdum göremez nite ki bâd
712. geldi gam-hâneme şâdilgımı aldı gamun gel şehâ anı helak eyle ve eyle beni şâd
713. anı yüz izzet ile iller el üstine tutar kim ki hâtem gibi zâtî kazanursa eyü ad
714. niyyet eylerse ziyan virmege ey hâce hasûd tiz tîg ile anun başını kes kim ola sûd
715. ilm-i ihfâda belün agzun ile eyledi bahs hiç agzun belüne virmedi bir kılca vücûd
716. toludur ışk ile sinem nice ah itmeyeyin od yanan yirde aceb eksük olur mı ola dûd
717. incinürsem sana göm gök delüyün ruhum eger cismümi taşlar ile döge döge eyle kebûd
718. didi zâtî ney ki hecr ile ışkun sıfatı hışm ile bakdı ol âfet didi ağı yanar od
719. îd-gâhun kadrini itdün mezîd ey vaslı îd îdünü Tanrı mübarek eylesün kadrün mezîd
720. îd-gâhı müşg ü anberden muattar eyledün çok şükür ey zülfi sünbül bu idi senden ümîd
721. îd-veş arz-ı cemâl itdün bugün âşıklara rûze-i hicranı ey mâh eyledün bizden ba'îd
722. îd irdi yâr yüz gösterdi geldi rûz-ı vasl tâli'üm ferhunde vü fâlüm sa'îd itdi sa'îd
723. îddür zâtî kulunla eyle şâhum merhaba devlet el virsün fakire zillet olsun nâ-be-dîd
724. tâ ki arz itdi cihâna subh-dem didârı îd gün gibi pür-şevk kıldı her kamer-ruhsarı 'îd
725. tûr-ı Mûsî-veş yine her şem-ruh par par yanar âleme ey dil tecelli eyledi didâr-ı 'îd
726. gördi kim bir bî-nevâyem ben reâyet eyledi komadı tonatmaduk bir kimse şîrîn-kâr-ı 'îd

727. kudreti yitişmedi virâne gönlüm yapmaga her dil-i vîrânı ma'mur eyledi mimar-ı 'îd
728. merhaba itdürdi geldi âşıkı ma'sûk ile kâş ki bir yılda bin kerre gele idi bari 'îd
729. kim görürse yüzini Allahuekber dir bugün bu kadar mahbûb-ı müstesna iken dil-dar-ı 'îd
730. pâdişâhum kulunam adun mübârekdür didi bu letafetle göricek zâtî'yâ ol yarı 'îd
731. itdün visale va'de irince visâl-i 'îd pehlûmun üstühânları oldu hilâl-i 'îd
732. ol vadenün ümidi ile mâh-ı nev gibi cismüm hayâl eyledi cânâ hayâl-i 'îd
733. irişdi va'de arz-ı cemâl itmedün bize cümle cihâna kıldı tecelli cemâl-i 'îd
734. bir iki gün gelüb yüzüme gülmedün benüm olur egerçi halkı tonatmak kemâl-i 'îd
735. kılsan nola idi vadeye ey bi-vefâ vefâ oldu hilâl zâtî-i bîmâr olalı 'îd
736. kaldum ayakda tur ey çâbü-k-süvâr öldüm meded gitdi destümden inân-ı ihtiyar öldüm meded
737. teşnelik yakdı bu dirlikden ölüm yegdür bana tiz içür lûtf eyle tîg-i âb-dâr öldüm meded
738. ey tabîb-i can ü dil tiryâk-i vaslun çâre kıl cânuma zehr-i firâkun itdi kâr öldüm meded
739. bilmez oldum kendümi bir dâne meylün yok bana oda yandı hırmen-i sabr u karâr öldüm meded
740. çeşme-i hayvan gibi gel ey siyeh-hıl at geyen vir hayât-ı câvidânı Hızr-vâr öldüm meded
741. yidügüm sinmez humâr-ı gamdan ey sâkî kani nûş-dârû-yi şarâb-ı hoş-güvâr öldüm meded
742. hiç saymazsın hisâba anı tâ rûz-ı hisâb dirse zâtî hey kıyamet bi-şumâr öldüm meded
743. âlemde âşık olsun iden ihtiyâr-ı derd bir demde ehl-i ışka irtür sad-hezâr derd
744. didüm seni alan aceb ey sıhhat-i beden ben hastaya ne virdi didi ol nigâr derd
745. ben derd-mend hazretüne ey tabîb-i can kankı birini arz ideyin bi-şumar derd
746. ben derd-mendünün nola olursa kârı zâr her rûz u şeb benümle ider kâr-zâr derd
747. gîtün çü yadigâr 'atâ it didüm didi ey derd-mend sana yiter yadigâr derd
748. sıdk eyle sıhhatine resulün hadisinün pür oldu dirse sinesi Eyyûb-vâr derd
749. zâtî-i derd-mendüne derd ile inlemek kâr olmasun mı eyledi canına kâr derd
750. sırr-ı hatt-ı lebini sordum o cânân-ı leziz didi yakutuma dil degmemek içün taviz
751. el urub zülfine dünyâyı mu'attar itdün aferîn-bâd nesimâ bu idi senden ümiz
752. kahr ile çâh-ı gama atar idüm kendüzümü merhamet eyleyüben ger beni tutmasa nebîz
753. âşıkâ vuslat-ı cananı müyesser eyle kimseyi eyleme âlemde İlähi nevmîz
754. şî'r-i şîrînümi husrev der idi görse bana sana zâtî olımaz kimse bu fende tilmiz
755. bir gazel didüm lebün vafında sükkerden leziz hey ne sükker belki cânâ âb-ı kevserden leziz
756. kande virsen acı acı dilleri bana gelür Sûre-i Kevser hakı kand-i mükerrerden leziz
757. tatlu tatlu nola vaf itsem mükerrer anı ben kande var âlemde bûs-i lâ'l-i dil-berden leziz
758. sögdügünce sen bana gayet ferahdan akların ter düşem sanma gelür ol mîve-i terden leziz
759. vaf-ı dendân-ı nigârı şöyle cevher eyledüm zâtî'yâ âlemde nazm olmaz o cevherden leziz
760. ışkunla düşdi sözlerüm ey şâh-ı ter leziz mihrün hararetinden olur mîveler leziz
761. can virdügüme hâlet-i hüsnünle acıma taze bahar irişse olur çün sefer leziz
762. seyr ideyin cemâlünü kuyunda ışk ile olur çemende yâr ile seyr-i seher leziz
763. vaf-ı leb-i nigâr ile tûmâr-ı şî'rüme meyl itseler aceb mi olur ney-şeker leziz
764. mahlasda ansa lâ'lünü zâtî nola olur ba'd-et-ta'âm mîve-i ter ey püser leziz
765. sidreden tâ'ir-i kudsi bu seher itdi safir didi bu dâm-geh-i hâdisede olma esir
766. Kâbe-Kavseyen senün menzilün olsa yiridür ne revâdur atasın kendünü yabana çü tîr
767. soffâ-i safvete ger korsan ayak ey âdem cümle kudsî diye sana melek-i sidre-serir
768. toludur pertev-i mihr-i ruh-i yâr ile cihân güneş âyinenün olmazsa eger aks-pezir
769. bâl-i himmet açuben tutar isen hûy-i sürüş yiridür olur ise sana eger arş mesîr

770. merkez-i hâkde ehl-i himem oldur kim ana ola bir demde tokuz dâirenün taşrası yir
771. bu tokuz perdenün esrarını zâti ide keşf himmet it kim ney-i kilküdeki elhân-ı sarır
772. kâmetün servin görüb keşf keşf geçer her dem çinâr anun için tonadub pür nahl ider anı bahar
773. gözleri kimi görürse öldürür virmez emân anun için kimseyi gözine göstermez nigâr
774. sanmanuz zerrâtdur ey halk-ı âlem görinen âfitâbun yile virmişdür gubârın mihr-i yâr
775. levh-i sîmîn üstine dökdi ma'âni cevherin zâti'yâ kilk-i cevâhir-bâruna kıymet mi var
776. kendüyi medh eylemek insana düşmez gerçi kim şive-i şî'rüm benüm âdemde komaz ihtiyar
777. dem-be-dem kararmasun mı turra-i cânâneler çok dili agzı tokundı ildi çekdi şâneler
778. dün gece dârüşşifâ-yi kuy-i dilberde dilâ birbirine girdiler zencir-veş divâneler
779. aşık inler sen avurdun ötdürürsin bülbülâ kül olur eczası feryâd eylemez pervaneler
780. gönlümü yıkma hayâlün tahtıdur cânâ didüm didi olur meskeni gencinenün viraneler
781. bu cihân bir kahbe-zendür kılma hergiz itibâr kahbeye meyl eylemezler zâti'yâ merdâneler
782. sanuram okur seni ey şâh-bâz-ı cân-şikâr bâzını hûbî diyu itdükce davet bâz-dâr
783. bir peleng-i cân-şikâr-ı kulle-i kühsâr-ı hüsn bî-aded hâl-i şiyâhi ile nigâr-ı hâl-dâr
784. tâc geymiş almış el el üzre tutar anı şeyh ol civan olmuş bugün bir şâh-bâz-ı tâc-dâr
785. tâ ki gönlince ola hazz ide ol nâzüg-beden savtunı billahî ey kavvâl-i sohbet kıl hisâr
786. vasfını göke çıkardun ol mehün İsi gibi yirde komaz adunı zâti bu cevher yâd-gâr
787. bir efendim var benüm mecmû-ı âlem kulıdur hüsn ü hulkî ile cihânun ser-be-ser maktûlidür
788. işiginde derdine timâr ister her kişi ana nisbet şahlar beyler beyi ma'zûlidür
789. inmiş eyvanından ol meh kabrûme gelmiş dimiş bu ki gökden nur inübdür mihrümün maktûlidür
790. aks-i dendânî ile bu ayn-ı güher-bârüm benüm bahr-i eşkümde iki cevher sadef toptolıdur
791. hüsn ile mecmû-ı âlemde çıkarmışdur âlem tahtı ol şâh-ı cemâlün behcet İstanbulıdur
792. nola yolında beni buldukca düšnâm eylese hiç yoldan taşra iş itmez ol âfet yolıdur
793. fûrkatinde kara çulda kodı bir şeh zâti'yi kim o şâhun çarh-ı atlas rahş-i kadri çulıdur
794. gözlerün gönlün alur mir'âta bakma zinhâr ugrya sultânun ey sultân-ı âlem borcu var
795. âlemi zülfün gamı didüm nedür eyler helak hışm ile ol lebleri tiryak ayıtdı zehr-i mâr
796. Hak Te'âlâ ömrin ey serv-i revân kılsun dirâz bulmadum kaddün gamı gibi cihânda togrı yâr
797. sineye gelsen ilik gibi emerdük lâ'lüni hazz iderdük düğme-i câmen gibi olsan kinâr
798. olmaya ey ârızı gül zâti-i şûrîde-veş gülşen-i kuyunda gerçi nâle eyler şad hezâr
799. hâb-ı gafletden uyan zâhid gözün aç yârı gör yum enaniyyet gözini her nazar didârı gör
800. kibr Turırdan sadâ-yi len-teranıdur gelen meskenet rûdına gel ahdar şecerde narı gör
801. gör ne yüzden zahir olmuşdur kemâl-i Zül-Celâl ayn-ı ibretle nazar kıl şol melek-ruhsârı gör
802. görünür her lem'asından zâhida didâr-ı hak gel o mâhun gün yüzinde berk uran envârı gör
803. didi zâti bana bir kevser-leb ü hûri-sıfat cennete girmek dilersen kûy-i yâra varı gör
804. adına eylük dinür âlemde bir hoş yâr var âlem istersen cihânda ol anunla yâr var
805. kıl nazar tiryâk-i ayn-ı kalb ile râm it anı ol imaret sandugun içinde miskin mâr var
806. yanmadan var ise havfun turma bu viranede ayn-ı kalb ile nazar kılsan içinde nâr var
807. dostlar pür-hâr bir köhne gülistândur cihân verdine el sunanun destinde zahm-ı hâr var
808. gönlüne ey hâce-i magrur uyma kalb ile çâr-sûy-i dehr içinde eyleme bâzâr var
809. budürür mefhûmı bu бага gelenler açılır gonca-i zanbakda gördüm bir güzel tûmâr var
810. hokka-i âlemde sen bir turfâ macûnsın veli cûr'a-dân-ı nazmun içre zâti'yâ esrar var
811. nefsi-i kâfir hey müselmanlar be-gâyet şûmdur tagca yazuk yanında nokta-i mevhumdur
812. hakka yarar ise meyl itmez bu bâtil ah kim cürm idüb odlara yanmaga be-gâyet mumdur

813. ol siyeh-rûda hezârân ah kim mihr-i salâh gicede mihr-i cihân-ârâ gibi ma'dûmdur
814. levhi nakş-ı zühdden derdâ kim anun sâdedür lîk a'dâd-ı nigârân ser-be-ser merkûmdur
815. uyma zâti nefsiine lûtf it hevâdan vaz gel ana uyarsan eger yirün senün ma'lûmdur
816. kasrunun ey hâce gerçi perde-i zer-befti var âhır ana ankebût olsa gerekdür perde-dâr
817. nara-zenler olur ana bûm olub âhır harâb anda evvel nevbet-i şâhî urılan hoş hisâr
818. ey birader atamız Dâr-üs-selâmı kıldı terk biz selâmetle kalavuz mı bu evde ber-karâr
819. dâr-ı dünyâya tayanma kim bunun bünyâdı yok itimâd itmez buna dâna degüldür pây-dâr
820. gökde uça da'imâ olsa melek gibi peri zâtî'yâ insanı şeh-bâz-ı ecel eyler şikâr
821. ta'alluk hattını dilden trâş eyle kalender-vâr kimesne dimeye tâ kim gözüün üstinde kaşun var
822. sana dervişler tâ dimeye bu sûreti kazı hazer kıl olma mâyil sikke-sûretdür diyu dinar
823. havaya kâh-veş uyma yolun su gibi pâk eyle türâba düşecek tâ kim kimesne dimeye fin-nâr
824. eger berk-ı belâ başundan eksük olmasun dirsen cihân halkına karşı şöyle dik gel nite kim kühsâr
825. neyi kim gönlün isterse sen ana müşteri olma ziyan eylesin ey hâce idersen kalb ile bâzâr
826. sakın kendün görüb şeytân gibi olmayasın merdûd sarâ-yi kalbüne mir'ât-ı kalbi asmagıl zinhâr
827. uyanub hâb-ı gafletden açuk tut cân gözün zâti sana tâ Tûr-ı Mûsî-veş tecelli eyleye didâr
828. sakın sayyâd-ı âlemden kemân-ı hile kurmuşdur nice çâbüklere gaflet kemîninden ok urmuşdur
829. bu rûbâh-ı zemânun hilesi çokdur hazer eyle nice şîr-i nertün ol pençesin âl ile burmuşdur
830. Skender denlü bir er yog iken ey nev-cuvân anı suya iltüb bu dehr-i pîre-zen susuz getürmüşdür
831. kumaş ile tolu dükkâna magrur olma ey hâce hazer kıl hâce-i devrân metâ-ı ömri sürmüşdür
832. şu denlü bi-kes olmuşdur ki zâti ölice anı bulutlar su koyub bârân yuyub yiller götürmüşdür
833. bana hışm itdüğü çeşm-i nigârün ayn-ı izzetdür elif kaddüm dü-tâ kılduğu yârun dâl-i devletdür
834. nigârâ sen büt-i Çine tapar ma'nide kâfirler sanemler tapdugum Tanrı hakı arada sûretdür
835. sabâ pür itdi çeşmüm şişesini rik-i râhunla bu dem gâyetde hoş demdür bu sâat özge sâatdür
836. beni billahi ey İsi-nefes bu sırâ vâkıf kıl yolunda ölene canlar virürsin bu ne hikmetdür
837. nigârâ kekbün nakş eyledi dînâr-ı ruhsarın anuñün zâtî âşıklar içinde sikke-sûretdür
838. geldi bir rûz-ı mübarek id-i edhâ nâmıdır âşıkun cânânâ kurbân olmagun eyyamıdır
839. id-gâha gel benüm kıblem bugün âşıklarun Kabe-i hüsnün ziyaret eylemeklük kâmıdır
840. arz-ı hüsn it idelüm bayramı bayram üstüne yüzünü görmek senün âşıklarun bayramıdır
841. kıssa-hânlar tutdılar avurda bâzârı yine seyre gel hengâmeye zevk u safâ hengâmıdır
842. lâyıık anla anları kıblem harîm-i hürmete hil'at-i ışkun senün âşıklarun ihrâmıdır
843. vây ki medh itdün safâ ile sen anı vâizâ Kabe-i küy-i halilümden cinân a'lâ mıdır
844. Kabenün zâti siyah olur egerçi örtüsü hil'ati ol kıblemün mahbûb ak bayramıdır
845. lâ'l-i şîrîmün gamından öldüğümçün ey nigâr dest-i Ferhâd ile çak itdi yakasın kühsâr
846. ey yüzi gül-nâr yandurdum gönül şem'in ana hüsnünün âl ile dil almaga gördüm şevkı var
847. gonca-veş bagrını pür-hûn itdi ben dil-hastenün gamze-i gammâz-ı dil-ber gonca-i gannâc-ı yâr
848. görmedi Rumı Hitâyı seyr iden bu resme nakş sürh-i eşküm Ruma bir nakş eyledi kim ey nigâr
849. dem-be-dem ah itdüğümce pare pare dil çıkar zâtî'yâ âteş yanınca nite kim vâfir şîrâr
850. koma bu dünye sarayında ibâdetde kusûr kim ide âhretün kasrını Mevlâ ma'mûr
851. şeb-i gafletde gönül şöyle uyursın ki sana eser eylesen kıyâmetde acebdür dem-i sûr
852. sana keyfiyyeti ma'lûm iken ey dil diye âhı ne içün düşmez elünden acebâ câm-ı gurur
853. ok gibi yâ bu havaya nice bir yeltenesin âhır ey dil kişünün olsa gerek yiri kubûr
854. sebel-i gafleti zâti giderürsen gözden göreyin dide-sıfat yirüni hak eyleye nur
855. kirpüklerün ki bir okı yüz cana satdılar bin cana giçecek okı yabana atdılar

856. müjgânun itdi okcılarun kametin keman ebrûlarun kemancıya ta'n okın atdılar
857. bir kimse bilmez oklarının kande oldugın bu şehr-i dilde geldiler ey şah batdılar
858. birkaç azîz mısır-ı melâhatde Yûsufî benzer cemâl-i yâra diyu vay ki satdılar
859. ışk odı içre zâtî'yi yalın görüb bugün dil-berler üşe geldiler öget tonatdılar
860. dil hanesine gözlerüm âteş bıraktılar ben oda yanmışı yine odlara yakdılar
861. paylaşmadılar dilümi gamzen ü müjen hançerle pare pare idüb ok bıraktılar
862. ol serv-kâmet ehl-i vilâyet degil midür su gibi her vilâyet ayagına akdılar
863. meclisde sana karşı gögüs kakkugın bugün bi-çâre düblegün yine başına kaktılar
864. gökden iner lâkab kişiye yine zâtî'ye yârun işigi kelbi diyu ad dakdılar
865. gerçi ki cihânun içi pür-cevr ü cefâdur amma ki bahar irişecek zevk u safâdur
866. her câmi'-i gülşende yine bülbül-i hoş-hân sultân-ı güle okudugı medh ü senâdur
867. şebnemler ider nergisi ayn-ı çeh-i Zemzem her subh tavâf-ı harem-i bâg-ı safâdur
868. seyr it çemeni ey meh irişdi meh-i âzer gör aks-i hilâl ile nice kalb-i şitadur
869. akar şu güzel sûret ü sebz ü mey-i sâfi zâtî maraz-ı gussa vü endüha devâdur
870. dil-berün yolında derya oldı kan yoldaşlar yüzmege tenler o deryada kedûdur başlar
871. lâ-tekellûf öpdügiçün dest-i sîmînün senün başına hâtemlerün şâhâ ururlar taşlar
872. arada âdemler ölmezse eger öldür beni biri birine ulaşmış ey peri ol kaşlar
873. yazmadı kaddün gibi bir serv-i rânâ râsti gerçi kuşlar kondurur serv üstine nakkaşlar
874. umaram kim Mısır-ı izz ü devlete sultân olam lûtf idün ol hâceye satun beni kardaşlar
875. didiler görün bu yolda âşıkun yoldaşını başum yol taşı üzre görüben yoldaşlar
876. cismümi âhum yakardı eşk-i çeşmüm olmasa zâtî'yâ olsun müyesser çeşmüme çok yaşlar
877. mâh-rûlar çeng-i gamda benzümi saz itdiler nây-i nâlem zöhrenün sazına dem-sâz itdiler
878. serv-kâmetler cihânî nâz ile öldürdiler ben zaîfi ah kim öldürmege nâz itdiler
879. uçub uçub gitdiler seyre rakib-i zâg ile ol hümâlar veh ki nâ-cins ile pervâz itdiler
880. nâz ile ol serv-kadler salnub agyar ile dūd-ı ahın âşıkun serv-i ser-efrâz itdiler
881. adını çınratdılar idüb ceres feryadını zâtî'yi murg-ı belâ saydında şeh-bâz itdiler
882. fûrkat gicesi rûz-ı visâlün ecelidür sun ayagı sâkî elüme gün gicelidür
883. bin derd ü belâ ile yüzüm itdi şeker-reng şol şûh-ı şeker-leb ki libâsı aselidür
884. mihrünle zevâlüm neye vara diyu âhır çekdi felek ey mâh güneş reml-i alidür
885. aklum dile cânâ be deli dirse aceb mi Mecnûn ile Ferhâd-ı belâ-keş bedelidür
886. kapunda senün benden olaldan güneş ey şah görür gözi ile felekün tutar elidür
887. sanur ameli nâsun olur mûcib-i cennet zâhid tayanur zühdine ol da amelidür
888. horşid-sıfat rûşen iden âlem-i canı vâf-ı ruh-i cânân ile zâtî gazelidür
889. dil müjen oklarına sîne tutar var demürden yüregi misl-i siper
890. İsi-i lâ'lün ü cellâd-ı müjen ölüme dirime yarar kişiler
891. hüsn nerdinde ruhun ey yüzi mâh eyledi nakş ile horşidi kamer
892. düşmenün leşkeri haylı uludı anları it gibi kırmazsan ürer
893. zâtî sûretlü kişi olur idi kılsan âyine-sıfat ana nazar
894. zahide firdevs-i a'lâ hoş gelür âşıkâ didâr-ı mevlâ hoş gelür
895. zahide cennet bana didâr-ı yâr her kişiye bir temâşâ hoş gelür
896. hasta dil dârüşşifâ-yi kûyuna her ne dem kim varsa cânâ hoş gelür
897. hasta çeşmünden dil-i bimâruma her ne derd irse nigârâ hoş gelür
898. zâtî'yâ yâra kemâlün eyle arz nâzüge eş'âr ü inşâ hoş gelür

899. bir elifdür kim o binî âfitâb üstindedür ol dehen şol mîme benzer mâh-tâb üstindedür
900. hâlden hâli degüldür ey şeker-leb leblerün kande kand olsa anun bir kaç zübâb üstindedür
901. güldügünce leblerün üzre görinen dişlerün benzer ol hurde habâba kim şarâb üstindedür
902. çeşm-i pür-eşkümde aksi ol hilâl ebrûlarun fil-mesel iki kayak ey mâh âb üstindedür
903. hey kıyamet hâlîme rahm eyleyüb haşr olmadun bâd-ı âhumdan felekler ıztırâb üstindedür
904. fûrkatünde oldı bir hâle giriftâr ehl-i ışk güyyiyâ ehl-i cehennemdür azâb üstindedür
905. leyl-i fûrkat rûz-i vasla irişe bir gün ola zâtî'yâ ahvâl-i âlem inkılâb üstindedür
906. yâri uryân havzda görsem gözüm giryân olur hâle kim mâhî ihata eyleye bârân olur
907. şöyle benzer kim müsâbihdür hümâyûn zülfüne sâyesini her kime salsa hümâ sultân olur
908. tîg-i şâh âb-ı hayât ile suvarılmış meger her kime bir kez içürse Hızr-veş pinhân olur
909. bilmezem kim bildüre derd-i derûnum dil-bere her kime esrârımı keşf eylesem hayran olur
910. gabgabun topın hey âfet zahide arz eyleme tevbe vü zühd ü salâhı kal'ası viran olur
911. başdan aşdı yaşuma yüz virdügümce ah kim gark ider bir gün beni arada aynum kan olur
912. zatiye derd ile ah itdürme yohsa ey güneş çarh tennûrinde sevr ile hamel biryân olur
913. şâh-bâz-ı nâvek-i dil-ber ki murg-ı can tutar girmesün kanına halkun yohsa anı kan tutar
914. sen Süleymân-ı zemâna pîş-keş iletmege ey hümâ kebk ü kebûter pençe-i mercan tutar
915. gözlerümden gâib olma yohsa levh-i çihreme surh ile bir nesne yazar âlemi bârân tutar
916. dâne-i eşkin döküb çeşmüm kurub göz göz duzag dem-be-dem murg-ı hayâlün ey gözi fettan tutar
917. içdügi cama lebünden geçmişem cânâ diyu and içerse zâti anı içdügi ey can tutar
918. dem-be-dem seyl-âb-veş eşk-i revânım çağlar dögünüb taşlarla aglar hâlîme ırmaglar
919. görinen taglar başında ebr ü bârân sanmanuz taglar saçın çözüb ben hasta için aglar
920. sinemün talim-hânesine at gel tîrünü ey kemân-eburü senünçün tablalardur daglar
921. can çıkardı mahbes-i tenden kemend-i hecr ile lîk zencir-i ümîz-i vasl-ı dil-ber baglar
922. zâtî'yâ Ferhâd için taglarda feryâd eyledüm işidüb feryâdımı gögsin geçürdi taglar
923. ışkuna şol denlü yakdum taze taze daglar döndüm ol şeh-bâza kim üşmişdür ana zâglar
924. mihr-i hüsnün mihr-i bir hâle giriftar itdi kim yüzine bakan benüm gibi anun da aglar
925. tîg-i hasret bagruma zahm urduğınca nâr-ı gam akmasun kanı diyu od gibi yirin daglar
926. çeşme-sâr-ı gussada mahmûm-ı hummâ-yi firak rişte-i ümmîdi dil şâh-ı visale baglar
927. çekdügüm derdün eger kim zâtî'yâ bir zerresi irişürse tagılur tâkat getürmez taglar
928. baglarda dir zebân-ı hâl ile âb aglar bâglarsız siz bana dîdârsuz a baglar
929. akdı gönlüm yine bir serv-i revâna su gibi gördi yaşum kendüden gitdi revân ırmaglar
930. bilmez ol bin dürlü derd ile ölenler hâlümü hastanun derdin ne bilsünler tabîbüm saglar
931. göre gel kim göz karardub canuma kasd itdiler sînem üzre taze taze bî-nihâyet daglar
932. zâtî'yâ bâd-ı sabânun bahr uyub tahrikine cûş idüb yaşumdan üşenmezse gâfil çağlar
933. gelür gam âteş-i âhumla höcrem tolu dîd eyler tutuşsam nola anunla beni bir pâre od eyler
934. eyâ meh âhumı fi'l-i felek bir pare od itdi âsâ-yı dîd ile azâsın anunçün kebûd eyler
935. rakibün başını ey hâce-i hüsn ü bihâ kes kim ziyan itmez hasûdun kat' iden başını sîd eyler
936. aceb mi üd-veş avvâd-ı gam çenginde zar olsam beni ol micmer-i bezm-i belâ nârına üd eyler
937. halîlün kûyına zâti müşâbihdür meger Ka'be Muhammed ümmeti her gah ana karşı sücûd eyler
938. ah kim ben bülbülin ol yüzi gül-zâr incidür inledür her dem hezâr ol yüzi gül-zâr incidür
939. karşusunda zârî zârî lû'b ile zâr incidür ol kamer-ruh tâs-ı mihnetde idüb zâr incidür
940. gözlerüm ayn-ı sadef eşk-i güher-bâr incidür nemden incindün diyu cevri ile her bâr incidür
941. gözlerüm kim eşki al ü sûreti nârencidür nârını ey nârven-kâmet sever nâr incidür

942. al eşküm kara bahtum sûretüm nârencidür gökleri zâti figânımdan çıkan nâr incidür
943. yüz dürlü medh çihre-i cânâna yaraşur çok söz meseldür bu ki Kur'âna yaraşur
944. hod-bîn olubdur ey yüzi mir'ât müddeî görmek cihânda kendüi şeytâna yaraşur
945. görün görün ol âfeti bakar kıya kıya bir dem içinde ger gire bin kana yaraşur
946. salınsa sebz hıl'at ile sebze-zârda ol sebz-hatt u serv-hırâmâna yaraşur
947. zâti cihânı hüsn ile ol şah idindi kul add olmamak gulâmına sultâna yaraşur
948. sen gidelden dîdeden ey mâh nûr olmuşdı dūr göricek mektubum pür oldı âynım yine nûr
949. dâ'imâ mektubunı gönder huzur-ı âşika dostlar şâd ü ferah düşmenler olsun bi-huzur
950. ak kebüter yâr işiginden getürdi nâmei ben şehîd-i ışkun üstine felekden indi nûr
951. nâme ile ben kara yazulıyı yâr okımuş yazılıb gönlüm nola olursa sinem pür-sürür
952. gözlerünün yire dökmezse acebdür kanını nâme-i dil-berde saflar bağlamış zâti sûtür
953. dostlar düşmeden incinmiş nigârum aglar gâh gâh aglarken ah eyler yürekler daglar
954. alemün nola huzurı uça âhumdan benüm ol hümânun üstine gül-bang uçurmuş zaglar
955. ehl-i irfâna varursın sen diyu birkaç kelâg ol hümâyün-tal'ate niçün iderler lâglar
956. ehl-i irfândan nigârı ırmaga kasd itdiler gözlerüm yaşın aceb mi eylesem ırmaglar
957. zâti'yâ бага açılmaya benümle korkaram ol gül-i rânâya ola ta'n-ı düşmen baglar
958. didüm leb-i yakutuna hat gelmişe ey yâr didi ki diye kara haberden dahi nen var
959. vardum ileri öpmege payını komadı benüm ileri geldüğümü istemez ol yâr
960. cânâ ne revâ bâr-ı vefanı göre agyar uşşâk cefâ barı ile deng ola her bâr
961. kanımı revân eylemege tîrün ucından zahmum gibi âlemde nice agzı kızıl var
962. reşk-i âlem-i kâkül-i dil-dârum ucından zâti salevât ile yürür cümle alem-dâr
963. elde ol mey-gûn ayagı kim müdâm ol can tutar andan ey aklum hazer kıl âl ile aslan tutar
964. tâb-ı tebden surh olur sanman izâr-ı dil-beri nice nice kan içübdür dem dem anı kan tutar
965. veh ki ben mûr-ı zaifün nola hâli ey peri çün Süleyman karşuna divân gelür divân tutar
966. hatt-ı pîrûzen ki tutmuş lâ'l-i nâbun çevresin Hızrdur gûya ki âb-ı çeşme-i hayvan tutar
967. sille-i gam od çıkardukca gözümde berk-veş yıldırım gibi cihânı zâti'yâ efgân tutar
968. metâ-ı sabr ü nakd-i kalbi çeşmün vay ki yagmalar beni bi-sabr ü bi-dil eyledi cânâ bu yagmalar
969. benüm deryaya gark olmuş gözümde dem mi urmuşlar aceb keştilere niçün kanatdan girdi deryalar
970. gönül bir baldan şîrîn musâhibdür velî cânâ senün kirpüklerün oklar senün ebrûların yalar
971. başuma kûh-i fûrkatde şu denlü seng urdum kim elümden kaya gelmişdür ser-â-ser seng-i sahralar
972. ben anı tütüyâdan yeg görürdüm iki gözümçün ayagı tozına sürme dimişler zâti a'mâlar
973. yaşuma baksa benüm bârân-ı dey vâfir midür ser-be-ser cümle cihânı tutmaga kâdir midür
974. serverâ bir pâdişâh-ı mülk-i devletsin ki sen kadrün ordusunda yani asuman çadır midür
975. il cemâlün seyr ider cânâ görünmezsın bana yohsa pür-hûn gözlerümün akçesi bakır midür
976. tîg-i cevri ile alursın canını âşıklarun ey sanem yohsa senün benden olan kâfir midür
977. bir gazel didüm gözün hakkında ey Müsî-kelâm dir gören sihr eylemiş zâti aceb sâhir midür
978. hâlümü zikr eylesem kevn ü mekânı agladur derdümi ansam zemin ü âsumânı agladur
979. yüzüm üzre gözlerüm surh ile hâlümden benüm bir hikâyet yazdı kim cümle cihânı agladur
980. dökülür dem dem gözünden yaşdur çarhun şihâb düd-ı âhum subha dek her gice anı agladur
981. mihr-i hüsnünden yakar ey meh çerâgı âfitâb yüzine her kim nazar eylerse ânı agladur
982. yok karârı ebr-veş ne yirdedür ne gökdedür zâti'ye zülün gamı virmez emânı agladur
983. bir tiz-tabiat yog iken od kadar ey yâr dahi dav' okur sûhtesidür ruhunun nâr
984. geçdi yine ol dost yanınca bile a'dâ geçdi günümüz derd ü belâ ile be hey yâr

985. işüm günümü derd-i dilümle gice itmek âlemde aceb var mı benüm gibi siyeh-kâr
986. unardı sınık gönlüm eger kim seni sarsa bu sîne-i pür-zahmuma merhem gibi Cebbâr
987. zâti meh-i nev gibi hayâlât-ı cedîdün gösterse revâ illere barmag ile tümâr
988. ne aceb kapu geçdi bana o yâr itdi şefkat kapusını divâr
989. geldi geçdi rakib ile derdâ geçdi ömrüm belâ ile hey yâr
990. yine tâs-ı belâda zâr oldum ne aceb nakş geçdi bana nigâr
991. yi gamın okı vâs-f-i düşnâmın tatlu yi tatlu söyle tûtfî-vâr
992. gün yüzün gördüğümce kef geçerin tatlu olur ziyâde hâb-ı bahar
993. olma nev-rûzda rakibe karib bir olur ben garibe leyl ü nehâr
994. tatlu olur mükerrer olsa şeker leblerün sögsün agzuma tekrar
995. gitdi sabr u karâr u tâkat u huş eylerüm âh u nâleyi nâcâr
996. küyuna varayın mı didüm o şuh didi ko zâti'yâ bizi yûri var
997. bu ten-i zerdüm gören zerrin kabâ geymiş sanur ben fakiri bir libâs-ı dil-güşâ geymiş sanur
998. ışkuna şol denlü kesdüm na'li ey çâbük-süvâr kim beni üryân görürse bir kabâ geymiş sanur
999. taşlar urdun kara kara eyledün cismüm gören bir pelengün postın san bir gedâ geymiş sanur
1000. küll-i eczamı yakub bir ahker itdi nar-ı ışk belki ol sîmîn-beden la'lin kabâ geymiş sanur
1001. dūd-ı âhum içre kaldum âteş-i fûrkatde ah zâti 'yâ gören beni kara abâ geymiş sanur
1002. ol kimsenün ki hem-demi mahbûb u bâdedür sâfî revânı Merve haki için Safâdadur
1003. dil âb-ı ârizun geçübün vardı zülfüne didi şükür hudâya ki ayak karadadur
1004. ömrinde bir gice şaçunı düşde görenün tabîri bu ki ömri be-gâyet ziyâdedür
1005. uşşâkunun kapunda gözi yaşına şebîh pervin imiş ki menizli evc-i semâdadur
1006. benden rakib ayıramaz dime dil-beri ey zâti gafil olma ki şeytân aradadur
1007. gül üzülün gonca açulsun bana sen gül yiter aglasun bülbüllerün ey gonca tek sen gül yiter
1008. ey kamer-ruh fil-mesel bir bende-i ferzâne-veş atı önince piyade sen şehün ben kul yiter
1009. mutribâ ânûn odur kim sâzunu al çengüne bizi söyletme surâhi didügi kul kul yiter
1010. bir nedür ben bülbülün zahmı hezâr ur canına didüm ol gonca ayıtdı ârife bir gül yiter
1011. açılıp gül kalmasa hergiz negam bülbül ne gam câm gül zâti şurâhî gulguli bülbül yiter
1012. şu'ândan şebüm rûz u duhânından günüm dündür ne gicem gicedür âhum odından ne günüm gündür
1013. bana yirden göge zulm oldu sensüz hem-demüm her dem bir ucı yirde vay ey meh bir ucı gökde bir ündür
1014. güler gül andelib inler sehâb aglar çemen hurrem kimine yas olur ömrüm zaman kimine dügündür
1015. bizi yir âkıbet bu yir elün degmişken ey sâki senün devletlü başunçün ayagi çarha koy döndür
1016. hayâlünle senün gencine-i ışkunda zâti'nün sararmış gözleri aynum musavver iki altundur
1017. mihrün ateş urduğunca canına meh-pareler dest-i reşk ile dem-â-dem yüzini meh pareler
1018. taze taze daglardan ben nice can kurtaram çevre yanum aldılar bir nice yüzi karalar
1019. uçub uçub geldi tâ murg-ı se-perler cismüme kuşca cânım almaga agız bir itdi yaralar
1020. cam bir âvâre çok gel rehne çek âvâreyi gûşe-i mey-hânelerdür menzil-i âvâreler
1021. uyma zâti pare pare kalbünün tahrikine ol katı çok başlıdur bî-haddür anda pareler
1022. tîg-i firakun cânımı bir demde bin kez yaralar sıhhat yüzün göstermeye gibi bana bu yaralar
1023. dil depredüp dil şerhasın şerh itdügince hançerün kanum nice cûş itmesün cânâ yürekler paralar
1024. cenge düşüpdür baş u ten tîgünden iren zahm için ger aralarsa anları ey şâh tîgün aralar
1025. her canibinde cismümün bin var nişân-ı seng-i yâr araya almışdur beni bir nice yüzi karalar
1026. bildi ki dil-ber derdümün ölmekdür âhir çâresi çok söyledüm öldürmedi olmadı zâti çâreler
1027. perişân-hal olup her-dem kararmasun mı giysûlar o dil-ber yol basar bunlar diyu dâim ayak tolar

1028. nigârâ hüsn-i hattun vasfı başa varmadı hâme şu denlü turdı kim indi ayagına kara sular
1029. okun togruldugınca cism-i hâkiden yana cânım revân karşı çıkar bir ok atım yir anı karşılar
1030. hemin ancak terazûsından ol Yûsuf-cemâl indi gönül her ağırı altun deger hûbî terâzûlar
1031. arada âdem olmazsa acebdür ey peri bir gün ulaşmış birbirine muttasıl ol iki ebrûlar
1032. dil almaga kemân-ebriûların kim fitneler kursa girür koltuklarına anların ol çeşm-i câdülar
1033. yiridür gün gibi göge irerse zâti'nün başı kapunda hidmete bil bağladı mânend-i cârûlar
1034. melahat asmanınun bugün mahı Muharremdür gözi gönli olur rûşen anunla kim ki mahremdür
1035. cemâli nurını gör kim berk urur ol mâhun gönüller âsmânında anun mihri mükerremdür
1036. deminde mürdeler ihya idermiş hikmetin anun lebinden sırr ile sordum didi İsa-ibn-i Meryemdür
1037. kulagina anun ey dil benüm âhum nice irsün serâyı ol melek-sîmânun eflâk-ı muazzamdur
1038. şebi kadr u günü 'id u anun her ayı bin yıldur o mah-ı âlem-ârâ ile zâti ol ki hem-demdür
1039. şarab-ı bezm-i a'dadan izârün yine gül güldür beni ey dost tap aglat yiter düşmanları güldür
1040. dimişsin öldürürdüm bana âşık olanı bilsem eger sen ah dine turursan ey hünî beni öldür
1041. hezârî âşıkun kûyunda ko her şeb figân itsün eyâ gül gülşene revnak viren feryad-ı bülbüldür
1042. anun mülk-i melâhatde bulunmaz begdeşi hergiz halilüm hân-ı hüsnünde benün bir dâne fülfüldür
1043. karârın yile vir lûtf it rakibi ebr-vâr aglat gel ey taze bahârum ra'd gibi zâti'yi güldür
1044. benzümi zerd eyleyen bir dil-ber-i zer-kûbdur ağırı altun deger sîmîn-beden mahbûbdur
1045. ağırı altun degerse nola ol Yûsuf-cemâl Mısr-ı hüsn içre terâzûdan iner mahbûbdur
1046. zahm-i tîrin sineme sarmaga can virsem nola bir lebi gonca yüzi gül benzi kanlu hübdur
1047. nâme gibi ben şikeste-hâtırın gönlin yazan hazret-i sultân-ı âlemden gelen mektûbdur
1048. câmi-i kadrinde eflâk ol nigârün zati'yâ birbiri içre tokuz garrâ musanna topdur
1049. tuysun kapusına giceler vardugum o yâr kandil-i tâli'üm kerem it yâ İlâh uyar
1050. dem dem figânlar eyler isem ney gibi nola tîg-i cefâ ile yüregüm ol nigâr oyar
1051. seyl itdi gayrılar yolına yaşını diyu zulm ile gör ki yıkıdı benüm üstüme o yar
1052. a'dâ sözi ile hoş meleke buldı cevrde şeytâna dostlar o melek-hû niçün uyar
1053. zâti'nün eyle yaralamazdun derûnını şemşir-i cevr ile yüregüm ger dise o yar
1054. vefâ kılmakda süst âhû püserler cefâ kılmakda amma şîr-i nerler
1055. rakîbün leşkeri ulurdı hayli eger kırmazsan it gibi ürerler
1056. ayagun çeşme baş ey nur-ı aynum türâb olmasun ol nur-ı basarlar
1057. esen olsun sabâ her dem dilek bu getürsün büy-i dil-berden eserler
1058. eyâ zâti bu dürlü dürlü sözler ser-â-ser defter-i dürrî dürerler
1059. veh ki bir yirde yine agyâr ile dil-ber yürür çarh-ı zâlim döne döne bana cevr eyler yürür
1060. bu keramet az mıdur kim bezmümüzde zâhidâ sâkiler şâhid ayag üzre mey-i ahmer yürür
1061. ebr-veş olmak gerek âdem hayâlu olicak pür hayâdur yüzi suyından degirmenler yürür
1062. ol büt-i Çin şâne ursa çin seher şeb zülfine gûyiyâ Çin üstine saf bağlayub leşker yürür
1063. ey peri mecnûn idelden leylî zülfün zâti'yi rûz u şeb taglar başında ebr-veş aglar yürür
1064. derd ile uşşâk ayaklarda kalur başdan geçer sanma sevdâ-yi kemend-i zülf-i ser-keşden geçer
1065. zâhidün bagrı delindi gördüğü saat hemin bende bildüm hükmi tîr-i gamzenün taşdan geçer
1066. ah ile ben derd-i ışkundan nice olam halâs sanma kâhı bâd ile deryâ-yi âteşden geçer
1067. âfitâbe âfitâb ü câm olursa mâh ana ehl-i mihri sanma şevk-ı bezm-i meh-veşden geçer
1068. başum ucundan yaturken geçdi a'dâ ile dost zâti'yâ âlemde bin dürlü belâ başdan geçer
1069. dilden artuk gussanun yâ Rab mekânı yok mıdur âşika âlemde baht ü kâm-rânî yok mıdur
1070. dört yanum derd ü kahr ü mihnet ü gam aldı âh yohsa bir dem dünyede rahat zemânı yok mıdur

1071. canın alub ırgürürsün rûz-ı vasla âlemi yohsa ben dil-hastenün âlemde canı yok mıdur
1072. bir kemân-ebırü bugün bin tır urubdur cânuma ben fakir üfdâdede devlet nişanı yok mıdur
1073. lücce-i ummân-ı eşke bendeyi gark eyledün padişâhum âşıkun billahi kanı yok mıdur
1074. ağırı altun deger hâk-i rehün hıfz itmege çeşmümün aynum gümüşden sürme-dânı yok mıdur
1075. goncaya gel agzuma öykünme var açıl dimez zati'ya ol gül-ruhun yohsa dehânı yok mıdur
1076. kametün rûz-ı kıyametden alâmet gösterür rastı sen servi ol gayet kıyamet gösterür
1077. noldun ölürsün diyu ta'n eylemen ben hastaya hüsn-i dil-ber âşıkun katline âyet gösterür
1078. her kaçan âyineye baksa rakib-i türş-rû ana âyine be-gâyet ekşi sûret gösterür
1079. göricek ol âfeti zâti nice can virmesün anı ol cellâd-ı gamze gayet âfet gösterür
1080. zâhidâ ta'n itme bana sûret-i mir'ât-ı ışk âşık-ı bî-çâreye rûy-i melâmet gösterür
1081. gah bu mir'ât-i devran şekl-i rahat gösterür geh döner yüz kahr ile bin dürlü zahmet gösterür
1082. hışm ider âşıklara çeşmün egerçi ruhların ahsen-ül-vech ile yüz mihr ü mahabbet gösterür
1083. bir siyeh hırka geyüb salmış suya seccadeyi gül yüzünde sünbülün halka keramet gösterür
1084. gören âh idüb kıyametler koparur şî'rümi kametün vasfı ile haşr olmak kıyamet gösterür
1085. zâti'yâ ol mâh varsun bir zaman seyr eylesün görelüm âyine-i devrân ne sûret gösterür
1086. sordum leb-i lâ'lin didi canun kesegidür didüm ki ya hâlün didi çeşmün bebegidür
1087. bu sünbül-i hoş-bû ki düşer payına gûyâ şah ayagına baş komuş boy begidür
1088. aşındı yolunda ayagum ka'ba irince a kiblem anun hakkı ki yirün göbegidür
1089. mihrün bu felekden yuca bir hayme kurubdur âhum odunun yalını altun diregidür
1090. sanman ki güneşdür toğan âh-ı seherümden subhun kopub agzına gelübdür yüregidür
1091. cânda elif ü sinede cân gibi yiri var şöyle yacanur bizden o cân şan
1092. veh veh diyürek zati-i divâneye karşı efsun okuyub üren anun kûyî segidür
1093. ey tabîbüm derd-i hecre hadd ü pâyân yok mıdur hey meded öldüm devâ-yi vasla derman yok mıdur
1094. araya alub rakibân bana çok zulm itdiler çağırub didüm ki şunda bir müselmân yok mıdur
1095. Mısr-ı hüsnün şâhısın bi-vezn idersin zulmi lîk hey kıyamet arsa-i mahşerde mizan yok mıdur
1096. cânımı acıtdı zulm ü cevz zehrem oldı çak dil-rübâlar içre bir dâd ıssı sultân yok mıdur
1097. olmışam fûrkat beyabanında ser-gerdân ü zâr irmege şehr-i visale râh-ı imkân yok mıdur
1098. şefkat itmez zemm idersin ehl-i mihrî dâyimâ yohsa sofî zerrece sinende imân yok mıdur
1099. hiç zâti andelibüm ne için aglar dimedün bilmezsin agzun senün ey verdi handan yok mıdur
1100. nigârun çin-i zülfine veli misk-i Hitâ dirler olurlar mürtekib küfre müselmânlar hatâ dirler
1101. rakib-i kâfirün yıkdukca cânâ kal'a-i kalbin safâlar kesb idüb cümle müselmânlar gazâ dirler
1102. seni bulınca ben çok derd çekdüm sorayın bari senün lâ'lün benüm cânum kamu derde deva dirler
1103. nola ben hastayı öldürsenüz didükce tîz ol dem çıkarub tîg-ı bürrânı güzeller hoş ola dirler
1104. cihânda devletüm tacı ve tahtı neylesün zâti ana yitmez mi bu devlet ki sana mübtelâ dirler
1105. leblerün bûse revân eylese ölmüş dirilür hey meded derd ile biçâre de ölmüş dirilür
1106. öldürürsen lebün esrarını fâş eylemezsin kenezin sanma ki âlemde revân can virilür
1107. çevresinde gözümün kanlu yaşum gördi o şah didi bu sırça saray içine kandan girilür
1108. eli üstine çinârun güzelüm el yog iken dimedi kaddine sen serv-i revânun irilür
1109. öldürürsen nice kez zâti'yi Corcîs-sıfat komaz elden sanemâ ışkunı ölür dirilür
1110. düşde sofî bana sâfi leb-i cânân görünür kalb-i bî-çâreye Hakdan yine derman görünür
1111. teşneyem lâ'lüne kandur beni didüm didi yâr susadun kanuna sen gözlerüme kan görünür
1112. düşmesün dünyede düşman dahi ışk âteşine dostlar müşkil imiş gerçi ki âsân görünür
1113. tütüyâ gibi kaparsam nola kuyun tozını ol benüm gözlerüme kuhl-i Safâhân görünür

1114. zâti ol mâh görünmez bana her gah dime gâfil olma sana ol âfet-i devrân görünür
1115. dâmenlerümi eşküm idüb gevher ile pür harc eylerem ey kân-ı kerem yoluna gür gür
1116. evkât-ı tekellüm sana ey bülbül-i gûya Tûtiyi nice benzedeyin bir çenesüzdür
1117. lûtf uğrılığın itmege kasd itdi dişünden ey agzı sadef hoş bogazı ipli imiş dür
1118. mihrâb dilersen sen eger Ka'beye karşı kûyına giderken o sanem izine yüz sür
1119. bir vech ile nazm eyle ki dendâni sıfatın zâti Dürerün anun ile defterini dür
1120. seni bir serv-i âzâda efendi mübtela dirler cihân ana gulam iken kul oldu pâdişâ dirler
1121. sana ol gösterür dünyâ gibi itdüklerün bir bir cemâl-i dil-bere âyine-i gîti-nümâ dirler
1122. be hey kâfir seni cevri ile öldürürse ol hûnî bana cevri eyleme yohsa işidenler gazâ dirler
1123. benüm cânım acır cânâ seni cevri ile acıtsa işidenler velî itdüklerin buldı reva dirler
1124. neler çekdüğini cânâ sen anun kaşı yayından görenler zâti'ye cevri eylemek hoş mı idi yâ dirler
1125. gûşına bir gevher-i yek-dâne takdı ol nigâr oldılar gûyâ ki hem-pehlü Süheyl ü Nevbahar
1126. zöhredür yârim binâgûşında ol dür gûyiyâ subha karşı gün togusından olubdur aşikâr
1127. boynına kulagina salındılar ol âfetün göreni öldür diyu ol anberîne gûş-vâr
1128. arasında zulf-i dil-dârun görüb ol gevheri berk urur sandum siyah ebr içre berk-i tâb-dâr
1129. dür degül ol zâti'yâ nazm-ı güher-bârun senün gûşına dest-i kabul ile takubdur ol nigâr
1130. aceb kankı harâretlu gönülde geçdün ey dil-ber kızarmışsın ser-â-ser cismüni müstagrak itmiş der
1131. eğilmişdür havadan sanasın kim bagda bir serv bu kalb-i pür-hevâda ey gözi cellâd ol hançer
1132. dem-i fûrkatde her ara pür oldu kanlu yaşumdan su sızmazdı aramızdan senünle kani ol demler
1133. didüm ışkunda bu didem dür-i eşkin döküb saçdı didi dil-ber meseldür bu ki hammâma giren derler
1134. ben ol sîmîn-beden yâra nice can virmeyüm zâti inen rânâ inen nâzûg inen garrâ inen cevher
1135. bülbül-i dil al tûti lâ'l-i cananın bilür sözünü can ile dinlen kim sözün canın bilür
1136. ışk ile sinem tolu olduğımı anlarsa yâr âferîn ol cevheriye cevherün kanın bilür
1137. ey ecel gel kandesin bu derdden kurtar beni kimse yokdur derdümün sen denlü dermanın bilür
1138. kaşuna öykünmüş ey meh-rû hilâl incinme kim ince şehri oğlanıdır ol kendü noksanın bilür
1139. and dîrsen içeyin vallahi zâti lâ'lüni Sûre-i Kevser haki için kendünün canın bilür
1140. kime yansam sûz-i dilden yüregi biryân olur kime aglarsam közümden eşk-i çeşmi kan olur
1141. bilmezim kim bildüre derd-i derünüm dil-bere her kime esrârımı keşf eylesem hayran olur
1142. gabgabun topın hey âfet zahide arz eyleme tevbe vü zühd ü salâhi kal'ası vîrân olur
1143. bürc-i çeşmümden olur seyyâre-i eşküm âyân her kaçan ol âfitâbum dîdeden pinhân olur
1144. tâli'ün tutub müneccim ey meh-i mirrih-çeşm didi kim bunun ucından günde yüz bin kan olur
1145. şî'r-i dil-sûzum benüm ey hâce-i Hindûstân tûtfiye billahi talim eylemen biryan olur
1146. zâti-i bi-çâre bir derde giriftar oldu kim ey tabîb-i cân ü dil ancak ecel derman olur
1147. işigünde gâh dil der-ban ü geh seg-bân olur hoş dimişlerdür bunu ey şeh gönül sultân olur
1148. olalı dil müşteri ey meh metâ-ı mihrüne âhumun her dem mesûri menzil-i Keyvân olur
1149. kapun açub kılsa sen mâha nazar Keyvan rakib aqlaram zira ki feth-ül-bâb ola bârân olur
1150. bu dem-i sa'di görün itdükçe camı yâr nûş gül-sitân-ı hüsni ser-tâ-ser bahâristân olur
1151. seyr-i sahrâ eylesem ol gözleri cellâdsuz bana zâti her çemen bir hançer-i bürrân olur
1152. keffün engüştün gümüşden levh ü sîmîn hâmedür anun için her kişünün meyli sim-i hâmadur
1153. id-i ışkunda eyâ mâh-ı hilâl-ebri senün tıfl-ı cânâ cism-i hûn-âlûde rengin câmedür
1154. unudıldı kıssa-i Ferhâd ü Mecnûn ser-be-ser güft ü gûyumdan benüm her gûşe pür-hengâmedür
1155. eylesün mevzûn muradı veznesin Hak meyl-i dil ağırı altun deger bir serv-i sîm-endâmadur
1156. reglerünle ârizun ol şaha arz-ı hâl için lâciverd ile yazılmış zâti'yâ bir nâmedür

1157. öldürdüğün rakibünü aşık sürür yürür cânâ meseldürür bu iti öldüren sürür
1158. evsâf-ı çeşm-i dil-ber ile gönlüm eglereyim şî'rüm benüm akar suyu sihr ile turkurur
1159. eglen sevâd-ı şî'rüm ile gitme çağ çağ ey mâh kadr gicesi akar sular turur
1160. fûrkatde bu ümîd-i tecellâ-yi vasl-ı dost gûya ki karanu gicede nur berk urur
1161. şem'-i hayâtımı yile virürdi bâd-ı âh vaslun ümidi dâmeni illâ anı bürür
1162. câm-ı cihân-nümâyı getür sâkiyâ beri andan Skender-i dil ü cân âlemi görür
1163. şol bezmi zâti'yâ feleke virme kim müdâm horşid gibi anda ayak devr ider yürür
1164. her kande görse yar beni hışm ile yürür bir lâhza tur disem bana taşlar urur tutur
1165. cevri itme bana yürime agyâr ile disem derdâ ki yâr cânnumza cevri ider yürür
1166. dahi sürür misin dimeye idüm rakibi kâş derdâ ki yâr unutmadı anı dahi sürür
1167. öpsem elini yüzüme urur tabancalar dâyim günâhumı o benüm yüzüme urur
1168. mir'ât-i hüsn-i yâra mukabil olursa mâh rûşen budur ki zâti yüzi agını görür
1169. bir mübeşşir didi tur ey mürde cânânun gelür haşr olursın ol kıyamet kadd ile cânun gelür
1170. başuna yarın saâdet matla'ından gün togar gün togarken subh-dem ol mihr-i rahşânun gelür
1171. gözlerün aydın muradun kutbı üzre döndi çarh şevk ile şehre bugün ol mâh-ı tâbanun gelür
1172. ruh döşe atı ayagina kumâşun yog ise devlet ile şehre ol devletlu sultânun gelür
1173. su gibi zâti safâ kesb eyle yüz sür pâyına sayesinde hoş geç ol serv-i hırâmanun gelür
1174. payına baş urdugum hûb dil-ârâ kimsedür kimsenün irmez eli gayetde a'lâ kimsedür
1175. ey melek gerçi ki küyundan kesilmez seg rakîb ana amma kim dimez bir kimse kat'â kimsedür
1176. hâlede meh hüsnünün kullugına bil bagladı bir kuşagina tolu pür şevk rânâ kimsedür
1177. genc-i hüsnünden ana hakk-ı nazar lûtf eyle kim gözlerüm sâhib-nazar ehl-i temâşâ kimsedür
1178. zâtl-i rûşen-dile ey tûtî-i bâg-ı cemâl kıl nazar âyine-i kalbi musaffa kimsedür
1179. canın alur illerün gönüllerin ol can yapar bana can virmez diyu gönlüm yıkar bühtan yapar
1180. görse eşküm leşkerin kahr ü cefâ topın kurub merhamet şehri kapusun ol şeh-i hûbân yapar
1181. bir selâm ile dil-i viranı bir dem yapmadun hayr için devletlüler yollarda hânun hân yapar
1182. güldüğünce ol yanaklarda görinen çâhlar Yûsuf-ı cân ü dile cânâ iki zindan yapar
1183. zâti'yâ hışm ile bir kaç taş urursa başuna dest-i lûtf ile dil-i viranunı cânân yapar
1184. geçse küyında iti a'dâ-yi bî-mikdârlar hamdülillâh dost def'i it gibi azarlar
1185. serv-kadlerdür boyınca götürür şîrînlüğü tatlu tatlu vasf-ı lâ'lün yazdugum tûmârlar
1186. tatlu sözde bir birine urdı şehd ü şekkeri hey ne şîrîn yar olur ol lâ'l-i şekker-bârlar
1187. söylese ton ton köpükler sıçrar agzından rakib kış güninde san eser yiller saçılır karlar
1188. zâti'yi ey ârızı gül işigünden sürme kim bülbül-i gûyâ ile revnak bulur gül-zarlar
1189. niçün hâmüş olur mutrib yine nev-rûz irişmişdür dem-i şâdi gelüb evkât-ı sâz u sûz irişmişdür
1190. yine kutb-ı murâd üzre dönübdür çarh-ı pirûze mey-i yâkûti kût idin dem-i pîrûz irişmişdür
1191. yürüt ayacı ey sâkî degül devr âdeme bakî dem-i zevk u safâ vü rûz-i ays-âmûz irişmişdür
1192. bin eyle koyunun koyun ala gözlü kuzularla hamel bürcine horşid-i cihân-efrûz irişmişdür
1193. şitâ faslı saâdet komamışdı mülk-i âlemde nuhuset ref' olub zâti mübarek rûz irişmişdür
1194. sahrada kaçdı benden ol âhû çayır çayır yaksa aceb mi tagları âhum bayır bayır
1195. ol yüzi âfitâbı görem gibi bu seher Nûr âyetin düşümde okurdum sayır sayır
1196. cânun dimiş rakib o nigâra meded meded canın teninden anun İlâhi ayır ayır
1197. didüm ki şer rakibi helak eylesen nola bir pare turdı turdı ayıtdı hayır hayır
1198. dil bagla bend-i zülfine yârun yüri yüri billahi zâti kaydunı kum kum kayır kayır
1199. yine bir kapu geçdi bana ol yâr beni gördi kapuyı itdi divâr

1200. bugün bin can virüb bir bûse aldum görenler didiler sükkürlü bâzâr
1201. didüm yakutuna hat gelmiş ey can didi kara haberden dahi nen var
1202. didüm varsam görem mi ol nigârı ayıtdılar gözüne görünir var
1203. ruh-ı gül-nâr-ı yâra benzedürsin eyâ zâti nice germ olmasun nâr
1204. çeşm-i giryânüm görüb ebrün gözinden yaş çıkar işidüb feryâdümü ra'd ah ider ateş çıkar
1205. geçdügince sineden cânâ okun ilmez geçer anun ucından benüm bagrumda her dem baş çıkar
1206. âsitânunda benüm işitmedün efgânümü asumana gerçi kim feryâd ey meh-veş çıkar
1207. zülf-i kâfir yüz çevürmüş âyet-i hüsnün görüb korkum oldur bir gün ey meh başdan ol ser-keş çıkar
1208. hoş yüzi kara degül mi fülful-i Hindûstân ârızında hâl-i yâra zâti'ya begdeş çıkar
1209. gönülde ışık odın âşık aceb nice nihân eyler duhân-ı âh-ı pür-sûzi çıkar halka ayân eyler
1210. sefer eyler şeh-i sabrum anım âvâz-ı tablıdur beni sanman ki derd-i ışk-ı yâr ile figan eyler
1211. eger bir derd ile aramda bin yıllık yol olursa irişür cânuma ol dem revân tayy-ı mekân eyler
1212. nice kâmil olur derd-i firâkun ilm-i ihfâda nigârâ za'f ile âşıkları gözden nihân eyler
1213. eger bir kimsenün bin yıl dahi ömri kala bâkî irişse öldürür gussan anı tayy-ı zemân eyler
1214. firakunda bana cânâ aceb bin can virübdür Hak sipah-ı gussa tîgin cümle bende imtihan eyler
1215. metâ-ı vaslun alam dirse nakd-i cân ile zâti be-hakk-ı hâce-i âlem tasavvurdan ziyan eyler
1216. şu zecr ü kahır kim âşıklara dâyim rakîb eyler müselmâna anı sanma ki kâfir ey habib eyler
1217. eger kim âşık olsan sen iderdün derdüme çâre kişiyi derd-i bi-dermân begüm hazık tabîb eyler
1218. şu gök gümler gibi ey meh sarâyun gümlüdür güm güm sakın âşıklara cevri itme bir âh-ı mehib eyler
1219. figânundan bugün âlem kamu feryada varmışlar beni şehrinden ol meh-rû sürer bir gün garib eyler
1220. ne hoş gül-zâr-ı hâlet-bahş olur divânun ey zâti temaşa ideni def'i o sâat andelib eyler
1221. kişiyi mülk-i gamda ışk-ı dil-ber pâdişâh eyler şîrâr-ı âhın ana altun üsküflü sipâh eyler
1222. segirdürken sadâ atun ayagından gelür sanma şitâbun görüben yolunda hâk olanlar ah eyler
1223. gören encüm sanur anı benüm mâhum firâkunda şîrâr-ı âteş-i âhum felek farkına râh eyler
1224. ben ah itdürmezim halka dir ise çarh-ı keş-refât duhân-ı âteş-i âhum anun yüzün siyah eyler
1225. virübdür zâti'ye Hak pâdişâhum hil'at-ı ışkı anuñün âteş-i âhın ana zerrin külah eyler
1226. lâ'lün ey cân paresi gâyetde tatlu yardur misli yok dirlerse ger didüklerince vardur
1227. iki güldür ay ü gün gül-zâr-ı hüsnünden senün bâg-ı ışkunda felek dolâb-ı bi-mikdârdur
1228. tâkatüm tek bâr-ı cevriün çekmege yitsün benüm başımı kat' it kim ey dil-ber bana ser bârdur
1229. mâr-ı zülfün genc-i hüsnünden giderdün ah kim ey lebi tiryak anuñün gönümüz bimârdur
1230. âl ile ol yüzi gül dil alub inkâr eyledi şöyle benzer dâyimâ anun işi inkârdur
1231. bir gazel didüm gözün vafında sihr itdüm yine dir gören bunı diyen şâir degül sahhârdur
1232. dün gece seyrümde öpdüm agzımı ol goncanun yine yok yirden gelür zati nasibün vardur
1233. ey peri sihr ile çeşmün gamzeni geh tîr ider geh duâ-yi seyf okur bir hoş güzel şemşîr ider
1234. ışk bir nakkaşdur kim sûret-i uşşâkda zaferân ile gelür şekl-i ecel tasvîr ider
1235. halka-i zikr içre sofî raks eyler sanmanuz ol periyi dâire içre girüb teshîr ider
1236. çık makam-ı Hazret-i İsâya ey âh od gibi gör bu candan ayrılan derdine ne tedbir ider
1237. dâd-ı âhum aldugı budur felek cümle melek ey peri divânen olmuş anlara zencir ider
1238. ah kim rûşen günüm bahtum gibi şeb itmege zülf-i dil-ber şâne ile çın seher el bir ider
1239. geldügince yâr şevkun tâlib olur zati'ya mihrî gün geldükce ol mâhun sana te'sir ider
1240. nüh çarhî siperden geçici bir tûfegün var ey ah meger cenge heves hûb begün var
1241. döne döne ah itdügümi ister imişsin ey çarh meger kim yine işidecegün var
1242. âhum yalını irdüğünü çarha gören dir ey hayme-i atlas kızıl altun diregün var

1243. vasf-ı leb-i yâr eyledün ey tab-ı şeker-rîz kılmaga ziyafet bizi şekker böregün var
1244. bu denlü figân eylemege nice döyersin ey zâti ceres gibi demürden yüregün var
1245. bildüklerün eylersin senden ne gün âhum var niçün bana incindün cânâ ne günâhum var
1246. ben pâdişeh-i ışkam ah odı şîrârından üstüme döner altun üsküflü sipâhum var
1247. lâyıık bana davâ-yı ışk eyler isem cânâ âhumla yaşum gibi bi-misl güvâhum var
1248. sanma beni güm-râhem âşıklara hem-râhem ben togrı yolu buldum ışkun gibi râhum var
1249. tâc-ı ser-i eflâkem dirsem yiridür zâti hâk-i reh-i dil-berden başumda külâhum var
1250. ol nigar-ı gonca-leb kim çihre-i gül-rengi var bâg-ı ışkıında hezârân bülbül-i dil-tengi var
1251. nârdan bir harbe almışdur yine âhum ele galiba ey meh sitâremle felekde cengi var
1252. ol meh-i bed-mihr ele almış rakibün gönlini ey itiyem ben diyen sakın elinde sengi var
1253. dâyimâ şâd ü ferahdur gussadan ol gam yimez her kimün yanında bir mahbûb-ı şûh u şengi var
1254. cur'a-dân-ı sinesi esrâr-ı ışkundan tolu adı zâti kendüzinden bi-haber bir bengi var
1255. çıkdukca na'l-i esb-i sanemden şerâreler gûya hilâli çevre alurlar sitâreler
1256. let urmadı ise ger ana mihr-i melâhatün cism-i sefid-i mehde nedür kara karalar
1257. unmadı başı bencileyin bunların dahi kan aqlamayalar kani bir dem ki yaralar
1258. her şeb ruhunçün âteş ile tutuşur çerâg ey mâh-rû gelür ikisin subh aralar
1259. zâti'yi salma kulle-i kühsâr-ı fûrkate ey şîr-i ner peleng-i gamun anı paralar
1260. asumanı bir nefes ah eylesem ateş tutar aqlasam bir dem eger birdem zemini yaş tutar
1261. tîg-i hicran bagruma zahm üzre her dem zahm urur billâh ey cerrah zahm-ı can yukarıda baş tutar
1262. sofîya sâfi meye meyl itdügüm ayb eyleme ol tabîb-i derd-i gam ben derd-mendi hoş tutar
1263. pertev-i keyfiyyeti komaz şeb-i gamdan eser âfitâb-ı camı kim destinde ol meh-veş tutar
1264. zâti'ya taşlarla cismin kara kara eylesün ben peleng-i ışka her kim kendüyi begdeş tutar
1265. ah kim gördüm tabîbi nabz-ı cânânum tutar ben nice can virmeyüm ey dil reg-i cânum tutar
1266. ol mehün mirrih-i çeşmin sanmanuz teb surh ider iki günde bir o celladı benüm kanum tutar
1267. yarumun cismindedür zahmet benüm cânumdadur anun için büsbütün dünyâyı efgânüm tutar
1268. tan degül olsa şeb-i târik rûz-ı rûşenüm çün kûsûf-ı teb benüm ol mihr-i rahşânüm tutar
1269. camı tutar ditreme yanar harâretten yürek teb ne gün kim zâti'yâ gün yüzlü cânânum tutar
1270. her kimün kim lâle-veş destinde lâ'lin camı var gül gibi gâyetde vakti hoş güzel eyyamı var
1271. vakt-i gül sâki mülayim sofîyâ meyden bana tevbe itdürme yürü her nesnenün eyyamı var
1272. sofîyâ bin serv-i Firdevs-i berîne dik gelür gül-sitân-ı meclisün bir serv-i sîm-endâmı var
1273. mest olub ol serv-kâmet gözlerinden dökdü yaş bezmümüz bir бага döndü kim gül-i bādâmı var
1274. zâti'ye vasf-ı cinân eylersin anda vâ'izâ sâki-i meclis kadar bir dil-ber-i rânâ mı var
1275. şol güzel kim her biri pür-fitne yüz bin hâli var nâle gavgâ ehlidür kûyına ey dil hâli var
1276. bülbüline ol yüzi gül kim hezârân âli var gül-sitân-ı kûyına ben hâki ey bād alı var
1277. ol peri-hû merdüm-i çeşm ile ayn-ı hûr-ı in bî-nazir oldugına ol turralarla dâli var
1278. gök muallak-zen kebüterdir fezâ-yı ışkda halka halka dūd-ı âhumdan anun halhâli var
1279. lâm-ı zülf-i ser-nigünı göricek gam-gün gönül şol kadar şâd oldu san dünyâ tolusu mâli var
1280. ta'ne tasın âşık-ı divâneye turmaz atar zahidi gör hâline bakmaz garâyib hâli var
1281. zâti'nün ârâm u sabrından eser yok zâhidâ çeşm-i şâhid-bâz ile ammâ dil-i meyyali var
1282. berk-i âhumdan melekler âlemi toldurdılar kakhaha ile gökde ra'di hâlûme güldürdiler
1283. bahs idüb çeşmün ile seyf yüksek uçardı velî takyesini başına sayyadlar oldurdılar
1284. kalmış idi katrece sim-i sirişkümnden eser geldiler derd ü belâlar dir dimez buldurdılar
1285. veh ki ben divâneye sevdâ-yı zülf ü derd-i ışk taze sünbül yirine jülide mü yoldurdılar

1286. zâti'yâ irüb temûz-i hecr-i cânân günleri bâg-ı âlemde ümîdüm güllerin soldurdılar
1287. seni ol at kim ey server-i hûbân götürür kıyma billahi inen sürme yazuk can götürür
1288. ins ü cân vahş u tuyûr agzuna bakarsa nola ey peri lâ'l-i lebün möhr-i Süleyman götürür
1289. gören insan anı canından ider kat'-ı ümid ey melek gamzelerün hançer-i bürrân götürür
1290. fûrkatünde gözümün yaşı ile âhum odın yir ü gök sanma ki ey âfet-i devrân götürür
1291. ger gele kabrine bir hûb kıyamet dem urub zâti'yi hâkden ol çeşme-i hayvan götürür
1292. şu kim su yirine kan içmek anun çeşmine hûdur tudagı Süre-i Kevser hakkı için bir içim sudur
1293. didi eşkün çıka mı kûyuma didüm çıkar cânâ ayıtdı kim neden dırsın didüm ki göz terâzûdur
1294. didi kim alnuna surh ile tîgum hat yazar bir gün didüm ki görürem âhır şu kim başumda yazudur
1295. yitürsem kendümi tan mı bu aklum kişt-zârını eline dâs alub her dem biçen ol iki ebrûdur
1296. sararmış benzi yanar cismi ditrer başı ey meh-rû asâ ile yürür mihrünle gün gâyetde sayrudur
1297. eger ben şâdiyi bir dahi görürsem iki olur benümle gam-güsâr olan dem-i fûrkatde kaygudur
1298. yapışdı zülfine bu şeb didi ol sünbül-i hoş-bû dimâgun nâfe-veş sevdâya viren zâti'yâ bûdur
1299. hasret-i lâ'lün ile dîde revân yaş akıdur eyle san kim kabagından meyi ayyâş akıdur
1300. kim ki aylamak ile vasluna irem dir ise dem-be-dem bencileyin kurı yire yaş akıdur
1301. gönünü akıdamadum nice aglamayayın gerçi eşküm benüm ey serv-i revân taş akıdur
1302. dem-be-dem seyl ile mânend-i habâb ayagina kan ile ol gözi cellâdı görün baş akıdur
1303. nitekim yağmur olur kavş-ı kuzah olsa ayân zâti'yâ yaşımı her dem benüm ol kaş akıdur
1304. âhum sana arz eyleyüb ahvâlümü bir bir keşf eyledi esrârum akub göz yaşı sır sır
1305. akar su gibi çarhuma tokundun olukdem başum nola dönerse degirmen gibi pır pır
1306. gûyendeler ol sözi inildimden ugurlar emr eyler isen ırladayın anları bir bir
1307. görenler anı mihr-i cihân-tâb sanurlar ditrer bu sipihrün yüreği üstüne dir dir
1308. zâti kulunun gönline tokunma gönülden taş atma begüm şişeci dükkânına fir fir
1309. niçün itdün trâş ebrûni ey yâr sana kim dir gözün üzre kaşun var
1310. yıkılmış tâk-ı kasr-ı cennet-i hüsn bana ey hûr ol derd eyledi kâr
1311. kanı ol yaylar kim anlarunla atardı tîr-i sihri çeşm-i sahhâr
1312. yüzün mecmuasından çar mısra kazanmış âh idersem nola nâ-çâr
1313. ziyâde nâ-tüvân olsa aceb mi yitürmüş sâye-bânın çeşm-i bîmâr
1314. yüzünden ne için itdün kaşlarım redd güneş üzre hilâlün hod yiri var
1315. kalenderlerde zâti sığmaz egri trâş itse nola ebrûsın ol yâr
1316. aynuma bassan kadem yaşum kabagından çıkar ayn-ı Zemzemdür ki İsmâil ayagından çıkar
1317. hat ki haddünden çıkar ey kible-i ehl-i safâ gûyiyâ miskî duhân Ka'be çerâğından çıkar
1318. lâ'lünü kûyunda akar su gibi vasf eylesem gûyiyâ nehr-i asel Firdevs bagından çıkar
1319. tatlu tatlu âlem-i ervâhdan virür haber her kelâm ol cân-fezânun kim tudagından çıkar
1320. öykünürmüş nâfe ey attâr zülf-i dil-bere sen bu sevdâyı o miskinün dimagından çıkar
1321. secdele kılşun müdâm ayaguna söz dinlesün penbeyi sâkî surâhinün kulagından çıkar
1322. hak budur kim zâti'yâ âhı mecazî âşıkun şol duhânun aynıdır yohsul ocagından çıkar
1323. her ne dem kim derd-i hicrânun beni bîmâr ider ey tabîb-i can ümid-i vuslatun tîmâr ider
1324. cismüme ol can yine dizdi kamışdan okların ol beni benzer belâ bezmine mûsikâr ider
1325. bu keramet az midur kim sâlik-i eşküm benüm göz yumub açınca dünyâyı gül ü gül-zâr ider
1326. dostlar derd ile bu âr öldürür âhır beni cânımı almaka derdâ kim o hûni âr ider
1327. hüsn nerdinde o horşidi kamer iden nigâr zâti'yâ nakş oynayub ben bî-nevâyı zâr ider
1328. bürc-i hüsnün afitabı şimdi Âmil-zâdedür ana ser-gerdân felek rûy-i zemin üftâdedür

1329. berg-i cevri ü naz ile zeyn olmuş ol serv-i revân mîve-i lûtf u vefâdan ah kim âzâdedür
1330. dürlü suretlerle uşşâka geçer nakş ol sanem deyr-i kalbi âh kim nakş-i vefadan sâdedür
1331. zülfi sevdâsı ile kûyında şu kim secde kıla arş mesciddür per-i Cibril ana seccâdedür
1332. öldürür bir gün beni anun lebi hat gösterüb fitneye ekser sebeb bezm-i cihânda bâdedür
1333. hızra tuş oldum didi âb-ı hayâtun hasleti Süre-i Kevser hakı ol lâ'l-i rûh-efzâdadur
1334. irgür anun gûşına zâti bu silk-i cevheri yaraşur gâyetde guş-i dil-ber-i rânâda dür
1335. padişâh-ı akl ile sultân-ı ışkun yagıdır rahtını târâc ider cemiyetini tagıdır
1336. pâdişâhum pâdişâh-ı mülk-i gamdur âşıkun ateş-i âh anun üstinde kızıl otagıdır
1337. Husrevâ kıyma bana küh agladı Ferhâd için havz-ı Şîrine akan sanma ki şîr ırmagıdır
1338. her seher sahrada ey meh görinen şeb-nem degül nâr-ı âhumdan erir çarhun yüregi yagıdır
1339. secde itmiş işigünde ser-be-ser ehl-i semâ görinen alında mâhun ayagun topragıdır
1340. kanadubdur koparurken karasın cerrâh-ı subh çarhda horşid hûn-âlûde mihrün dâgıdır
1341. müjde-i mihr ü vefâ için gelübdür hatt-ı dost zâti'yâ gam çekmezem andan beşaret zâgıdır
1342. yâ Rab ol serv-i ser-efrâzı leb-i cûya getür yaşımı hasret ü zâr ile yeter rûya getür
1343. ey muradın virici şah kama kullarına sabrı ben bendeye insafi o bed-hûya getür
1344. didi dil-ber seni öldürmege kuvvet bulayın nusha yaz kollaruma kuvveti bâzûya getür
1345. câm-ı mey al ele ey softı safâ ister isen bir yüzi Ka'be lebi Zemzemi pehlûya getür
1346. çeşm-i zâti'yâ ki âlem ola karşu karanu yâ İlâhî o meh-i enveri karşuya getür
1347. sıhhati bendin kesen derd ü gamun şemşiridür cânuma işler geçen cânâ firâkun fîdür
1348. görinenler dâglardur sanma bâg-ı sînede dest-i hasret kesdi sabrum servin anun yiridür
1349. işiginde dem-be-dem ben meste kapular geçüb kana müstagrak iden iki gözümün biridür
1350. levh-i cânâ şekl-i derdi dâimâ tahrîr ider ey hümâ dil bülbülü feryadınun tahrîridür
1351. çün ki yandurdun gönül şem'in ol âteş-çihreye dūd-ı âhun asumana irse zâti yiridür
1352. ey gül-i ter bahr-ı ışkundan alub dâyim sular ebr-i çeşmüm bû-sitân-ı kûyuni her dem sular
1353. kâsesinde çeşmümün ey nakş-ı nakkâş-ı ezel surh-ı eşküm görüben nakkaşlar kuyruk bular
1354. mihr-i hüsnün mihr-i bir hâle giriftar itdi kim yüzine bakdukca anun kâse-i çeşmüm tolar
1355. dem-be-dem sâkî tehi sanman ayagı sürdüğün dâyimâ bezm ehline meclisde ol ayak tolar
1356. gül taravetler ugurlarmış ruh-i dil-dârdan kim olursa zâti'yâ ol cürm için anı yolar
1357. müselmânlar gönül bir pür-belânun mübtelâsıdır ne çâre derdini çekmek gerek gönül belâsıdır
1358. yanar oda girüb yalın kılıca düşmek istersem taaccüb itmesün kimse bu ışkun muktezâsıdır
1359. gamun dâr-üş-şifâsında aceb bîmârdur âşık tabîbi derd-i bi-dermân ecel anun devâsıdır
1360. didüm ey meh iz'ârunda nedür ol hat ki yazılmış ayıtdı kim duâ-yi nûr ile îmân duâsıdır
1361. niçün yâd ile bir tutar anı yâd itmez ol gevher mahabbet bahrınun zâti kadîmi aşînâsıdır
1362. fasâhat nehrine mâhî o cânânun zebânıdır belagat bahrına ey dil sadev anun dehânıdır
1363. beni yirden göke ol meh yakubdur çarh-ı pür-encüm şîrâr ile mülemmâ âteş-i âhum duhânıdır
1364. gerekmez sâz ü mey sensüz figânumlu gözüm yaşı sadâ-yi organûnidür şarâb-ı ergavânidür
1365. gurâb-ı dūd-ı âhum bâm-ı eflâke çıkarmışdur görinen mâh-ı nevdür sanma pehlûm üstühânıdır
1366. göre idi zati'yâ Hassan diye idi idüb istihsân sutûri şî'rünün kasr-ı belagat nerdibânıdır
1367. tokuz pervanedür eflâk ü anun ışk nârıdır o nârın mâh ile horşid iki dâne şîrârıdır
1368. gönül bādında bitmiş bir şecerdür ışkun ey servüm belâ vü mihnet ü gussa anun bergi vü bârıdır
1369. gülün tohmı degüldür ol açanda görinen hurde fütâde andelîbün âteş-i âhî şîrârıdır
1370. iki buse umardum ben birini bari lûtf eyle tasavvurdan ziyân itdüm ziyân ey hâce yarıdır
1371. gönül fülkin yine bir bahr-ı derde saldı kim zâti belâ vü gussadur mevci ecel anun kenârıdır

1372. yürek cânâ mahabbet padişahınun diyarıdır o başlar kim var anda ol diyârün küh-sârıdır
1373. yüzüm ey şâh timâr-ı sipah-ı derd-i ışkundur bu çeşmüm göz yirinde vâkı' olmuş çeşme-sârıdır
1374. derûn kan yutmadan deryâ-yı hûndur reglerüm mevci gözümünden reşhası her dem akar bir nehr-i cârîdür
1375. elif gibi nola ben can içinde saklasam anı okun bir bağı katı dil-sitânun yâd-gârıdır
1376. duhân-ı sûz-ı sinemdür menâr-ı câmi'-i mihnet ana zâtî kanadil âteş-i âhum şîrârıdır
1377. şu kim bâg-ı cemal içre bugün bir serv-kâmetdür bizümle haşr olursa vaktümüz gayet kıyametdür
1378. disem bâg-ı cemâlünde nedür bu zülf ile benler dir ol müşğîn nefes bu hûşe-i engûr-i misketdür
1379. hilâl ebrûların görse olur bedr-i cebîni çîn görenler dirler ol emvâc-ı deryâ-yı melâhatdür
1380. din ol çâpük-süvâr üftâdesin atına çignetsün nişân-ı na'l-i sümme sînemüzde dâl-i devletdür
1381. eger zâtî-i hâkî üzre ol mâh-ı melek-manzar dem-a-dem yagdura çarh okların bârân-ı rahmetdür
1382. ol ebrûlar seher vaktinde düşmüş iki mısra'dur hilâl-i îd vafında yazılmış hûb matla'dur
1383. nigârâ ıktibas olmuştur anda Süre-i Kevser hat-ı pirûze lâ'lünde bir inşâ-yı murassa'dur
1384. hat-ı lâ'lün ol ebrûlarla ey gonca gülistândan sanasın safha-i gül-reng yazılmış murabba'dur
1385. hatun müşğ ile gül üzre bunı yazmış beni görmek mahabbet derdünün bîmârına gâyetde enfa'dur
1386. o hat kim görünür levh-i meh-i enverde ey zâtî o mâhun ârız vafındaki şî'r-i musanna'dur
1387. senün bedr-i cebinünde melâhat nuri lâmi'dür meger kim bürc-i horşid-i saâdet sana tâli'dür
1388. giceler ey hümâ ben bülbülün feryâd u zârından felekde nesr-i tâ'ir uykusu uçduğı vâkı'dür
1389. gümüş minberdür ol bîni zekan kandil ü kaş mihrâb hatîb oğlu bugün mülk-i melâhat içre câmi'dür
1390. hayâlünden ziyâde nesne sıgmağ hiç ana hergiz âlur dil on sekiz bin âlemi gerçi ki vâsi'dür
1391. mübarek gûşuna irmez senün ah ey melek-manzar mahallende mahall-i âh-i zâtî çarh-ı tasi'dür
1392. gönül murgın tutan şol kim kara zülfeynün agıdır eger kim âb-ı hayvanı içerssem ansuz agıdır
1393. bir âteş-pâre er vardur cihânda ışkdur adı gam u derd ü belâlar ıssıdır gönlüm ocagıdır
1394. bugün sultân-ı hüsnün togrusıdır kaddün ey gül-ruh nice benzer ana serv-i revân billahi bâgîdür
1395. aceb mi serverâ a'lâ olursa anların kadri boyunun dikmesi Sidre güneş hüsnün çerâgıdır
1396. gönül şehrinde bir kasr-ı muallâ yapıdı kim ışkun nigârâ on sekiz bin âlem anun bir bucagıdır
1397. eger peykânların itdi ise gaybet ey kemân-ebri benüm gel sineme buldur kim anların yatagıdır
1398. hezârî âşıkun feryâd ider gül-zâr-ı kûyında o verd-i tâzenün zâtî bahâr-ı hüsnî çağıdır
1399. dehânun bir kadeh lâ'l-i lebün sâkî şarâbıdır kenarına dizilmiş dişlerün anun habâbıdır
1400. yürüt ayagı devr itsün içür mey yirine kanum mürürü devrün ey sâkî zamânun inkılâbıdır
1401. mahabbet ırmagın sahra-yı dilden ırmag olur mı felekler çarha girmişdür o cûyun âsiyâbıdır
1402. senün bir nur deryâsıdır ey mâh-rû hüsnün meh ü horşid o deryanun iki dâne hababıdır
1403. senün kapun koyub şehler kapusun gözlemez zâtî kapuyı bilür ol âhır kapu anun ne bâbıdır
1404. şî'r-i renginün belâgat bağınun gül-zârıdır hûb ü nâzûg andelib-i hoş-nevâ ter yârıdır
1405. nazmumun her suhfesi kânûn-ı bezmi ma'rifet ince sözlerle o kânûnun sutür evtârıdır
1406. dostlar her mısra'ı nâzûg-nefes şîrîn kamış suhfe-i nazmum fesahat bezmi mûsikârıdır
1407. ey belagat bezm-gâhında ney-i şîrîn-nefes kimdürür bilsem diyen eş'arumun tûmârıdır
1408. germ olub bezm-i fasâhatde yakasın çâk iden bende-i pür-şevkun ey şeh suhfe-i eş'arıdır
1409. şî'rümün tûmârı her bir hoş-mezâk u nâzûgün serv-kad sîmîn-beden yâr-ı şeker-güftârıdır
1410. her güzel başında şîrînlük gibi götürdüğü zati-i şîrîn-kelâmun şî'r-i şeker-bârıdır
1411. bu zülfikâr-ı gamzenün ol kim velisidür Ka'be hakı medine-i hüsnün Alisidür
1412. dünyâda gökde istediğin yirde bulur ol ol âfitâb anun kim enis ü celfisidür
1413. ol sürmeli koyun ala gözlü kuzularun ol şûh içinde payına yüz sürmelisidür
1414. ancak seni mi eyledi divâne ol peri âlem bahâr-ı hüsnünün ey dil delisidür

1415. regler degül yüzümdeki yazdı debîr-i derd mahbûb lâciverd ile hatt-ı celisidür
1416. ol kâmet-i kıyâmet ü fectan gözlerün dâyim içinde haşre degin sürmelüsidür
1417. kul olmalı degül mi işiginde zâti'yâ ol padişeh vilâyet-i hüsnün velisidür
1418. yaşum hatın gidermedi lâ'linden ol güher na-gâh ana irişmeye tâ berk-i bed-nazar
1419. zeybak gibidür ol jiva bardaginun teni görse kaçan ki âteş-i âhum hemân kaçar
1420. aklum gider cemâlini gördükçe ol mehün nâzûg bahar irişse ider padişeh sefer
1421. bir nakşu hûb âşık-ı zâr itdi kim beni nerd oynasa cemâli ile şems olur kamer
1422. zâti o hıızr-hat eger âb-ı hayât ile satrenc-i rûh-bahşlıg oynarsa mât ider
1423. didiler sende yok ol tâc-ı Mecnûn kuş yuvasıdır didüm kim yendek olmaz ol da bir leylek kazâsıdır
1424. didiler cân ü gönülden nedür bu çekdügün zahmet didüm bir pür-belâya düşdi dil gönül belâsıdır
1425. benüm şâhum nazır olmaz sana dünyâ sarayında cihânun pâdişâhidür o kim küyun gedâsıdır
1426. beni yalnız görüb yalın kılıçla parelerlese yüzüm döndürmezem senden bu ışkun muktezâsıdır
1427. olub bahr-ı belâya gark olur yad âşinâlardan sular kim zâti'yâ deryâ-yi ışkun âşinâsıdır
1428. binâ-yı devlet-i hüsnü tayanmaz şol ki dânadür begüm nice imâretler harâb oldı bu dünyâdur
1429. mürekkeb olsa deryalar yazılmaz yaşumun vasfi benüm iki gözüm kabil degüldür şerha deryâdur
1430. halîlüm nimetün hakkı gam-ı lâ'lün yimek her dem eger kim illere müşkil gelürse bana halvâdur
1431. nola aynunla kaddün zülfün agzun gözlesem dâyim benüm çok sevdüğüm men eyleme âlem temâşâdur
1432. aceb mi halk içinde adı çıksa zâti'yâ anun senün eş'ârunun her beyti bir garrâ muammâdur
1433. gözüm yaşın âhumla men itme bana hoşdur bîmâr-ı gam-ı ışka bu âb u havâ hoşdur
1434. ölürse seni koyub birin dahi sevmez dil bîmâr olana gerçi tebdîl-i hevâ hoşdur
1435. agyar ile dil-dârı görmekten ölüm yeg-dür ey derd beni öldür bîmâra deva hoşdur
1436. ahd itdi vefâ idüb sagalda dili bir gün ahdine eger ol can eylerse vefâ hoşdur
1437. bu zati-i dil-haste can viri yürür derdâ hıızr irüb o İsi-dem eylerse duâ hoşdur
1438. bir çakım kavdur diyu ol bağı taşa çakdılar başuma agyâr-ı âhen-diller odlar yaddılar
1439. togrusu refârda sihr eyler ol serv-i sihi su gibi diller revân hep ayagina akdılar
1440. kim ki bin can ile alsam dir metâi vaslunu hak bilür ey hâce-i hüsn ü bihâ aylak diler
1441. basduğı için neyleri âvâzını nâlem benüm ben garibe nây-zenler egri egri bakdılar
1442. ehl-i bezmi ykdılar sâzendeler zâti meger sîne-i pür-süzunun cildin rübâba yaddılar
1443. gamzeler sihr okunuz atmışlar âşika zulm elin uzatmışlar
1444. nola evvel usûle can virsem âlemi bir usûle satmışlar
1445. leb-i yâra şeker ezildüğüçün başımı döge döge fatmışlar
1446. kati kattâl ecel şarâbı meger zehr-i hicrân-ı yâr katmışlar
1447. devr-i hüsnünde zâti gül diricek başına üşüben tonatmışlar
1448. iki gözüm sirişkümü lûtf it yiter taşur bir kanlu sudur ol suyu tap başdan aşur
1449. sîm-i sirişki yoluna harc itdi gözlerüm sanma ki râh-ı ışkda akçe başın kaşır
1450. her kim ki vasl-ı yâr için içmez toluları düğün evini bilmez o kimse çanak taşır
1451. tolu içe nigâra ayak basdı kim rakib yâ Rab bu devr içinde anun ayagin şişür
1452. âl eylemekdür al geyüb âşika işi gül ruhlara o gonca bilür al yaraşur
1453. bir kerre vasf-ı hâlün iştmiş mekes meger her gâh atub ignesini ensesin kaşır
1454. esrara mahrem idinecek kimse bulmadı zâti harim-i ışkda kendü ile söyleşür
1455. ol husrev-i şekker-leb şîrîn-suhan olmışdur ammâ ki cefâ-pîşe sorsam neden olmışdur
1456. gönüm gözüm açılsa Yakub-sıfat tan mı cân mısırına Yûsuf bir gül-pirehen olmışdur
1457. ayruklar ile derdâ sen açılalı бага kan yaş ile ey gonca çevrem çemen olmışdur

1458. itün izinün aksi âyine-i eflâke ey yüzi kamer düşmiş adı peren olmuşdur
1459. lâ'lün bir içim sudur görmez olalı aynum el yumaga âlemden bir pür legen olmuşdur
1460. döyer mi aceb cevrün topına be hey âfet tut kim bu benim cismüm bürc ü beden olmuşdur
1461. zâti aceb âvâre ten cübbesi sad pare derdünle senün hakka bir bî-kefen olmuşdur
1462. ol âfitabün âbî ger giderse afet olur anunla haşr oluruz vaktümüz kıyamet olur
1463. nigâr canuna kasd eyledi senün didiler revân ola ana cânum ne hoş beşaret olur
1464. kaçan ki görse beni ekşidüb yüzini rakib virür hemin acı dil nice bî-halâvet olur
1465. vilâyeti su gibi payına akıtdı o serv ayıtdı ehl-i vilâyet ne hoş keramet olur
1466. humâr-ı câm-ı mezellet bulubdürür zâti irerse bezm-i kerem râhı rûhı rahat olur
1467. tîg-i ışka düşdüm el çekdüm özümden dostlar mâ-hasal kesdüm ümidi kendüzümden dostlar
1468. destimâlüm yüzüme tutub varub karşısına agladum yüz berkidüb iki gözümden dostlar
1469. rüşen eyler bari geh geh anı berk-ı tâb-nâk bir yagalu gice yeg bin gündüzümden dostlar
1470. taşı yakar kül ider billahi ol sengîn dilün okıman yanında küynüklü sözümden dostlar
1471. düşmana yüz virdüğün yüz yirde andum agladum veh ki bîzar oldılar zâti yüzümden dostlar
1472. yaşadığı ol âşıkun kim iç işigün taşıdur cennete meyl eylemez olursa içi taşı dür
1473. cenneti matlûb idinmez sâkin-i kuyun senün olsa ey hürî-likâ toprağı altun taşı dür
1474. hançer-i hâr ile ol kurbân olan bülbüllerün goncalar didükleri ey dost kanlu yaşadır
1475. sofîyâ sâfi meye meyl eylese kalbüm nola hoş tutar anı gubâr-ı gussanun ferrâşidur
1476. didüm ey aynum nazardadır dem-i nakd eşk-i sim didi ey zâti gerekmez dartsın göz yaşadır
1477. zülf-i yâra akreb öykünmüş meger ejderün arzından agular yagar
1478. açıl ey hokka üzül ey silsile bana yârun agzı ve zülfi yiter
1479. ol lebi câm u izârı ter gelür yüri ey ayak savul ey âb-ı ter
1480. gördüğince ârızunla hattunı suyu savar bâg-bân sebzi eker
1481. zâti'nün zahmına merhem urmadun biz senünle kaluruz ol da batar
1482. âşık-ı bî-illem meylüm benim didâradur dostlar Ferhâd ile Mecnûn iki zen-bâredür
1483. ey felek lûtf it benim kutb-ı murâdum üzre dön çarhuna tokumasun âhum bir âteş-pâredür
1484. itdi bir bezmün meyi ser-mest-i lâ-ya'kıl beni çarh-ı atlas zâhidâ çarhinde bir âvâredür
1485. gözlerün bir lâhzada bin merdümi eyler helâk ey peri dimez ki hiç insanı Tanrı yaradur
1486. bir dem ey serv-i kamer-ruh görmese zâti seni eşki ile ahına yiri ve göki aradur
1487. sâki'yâ nûş eyleyenler câmûnı şîr oldılar dūd-ı âh ü eşk-i çeşm anlara zencîr oldılar
1488. bana gün göstermediler ah kim ey mâh-rû sâl-i hasretde gicemle gündüzüm bir oldılar
1489. yaşların bir dem terahhum dâmeni ile silmedün gözlerüm ey nev-cevân agardılar pîr oldılar
1490. bürcden muhkem bedenler ey felekden cevri çok top-ı kahrundan senün yıkıldılar yir oldılar
1491. zâti'nün eşki vü âhı yir ü göki tutdılar devlet-i sultân-ı ışkunda cihân-gîr oldılar
1492. bu gice ol meh rakib-i akrebün mihmânıdur subh olunca âhumun sevr ü hamel biryânıdur
1493. bana nisbet âteş-i ahında nâ-peydâ olan bir kızıl otag içinde memleket sultânıdur
1494. hâr-ı gussa kûh-ı fûrkatde dil-i divânenün pareler cismin akan çeşmünden anun kanıdur
1495. ışk bir dâr-üş-şifâdur kim anun bimârınun şerbeti zehr ü tabîbi derd ecel dermânıdur
1496. iki ehl-i şevk bir araya gelse söylenen yâ o mâhun hüsnidür ya zâti'nün divânıdur
1497. kasd iden cana derd-i kâkülün su'bânıdur agzıdur zahmum içinde kirmler dendanıdur
1498. ejdehâ-yi dūd-ı âhum göke çekdi bir melek ra'd ü berk anun grîvi vü dem-i sūzânıdur
1499. kılmadun gönüm imâret subh olunca her gice peyk-i âh ey meh zevâyâ-yi felek mihmânıdur
1500. serverâ bir tabl nevbet-hâne-i ışkunda çarh ra'd anun âvâzı dūd-ı âhumuz çevgânıdur

1501. nâr-ı ışkun zâtî'yi itdi hevâya münkalib yaş döken bulut degüldür dîde-i giryânıdur
1502. her ne dem kim şehri câna fıtrını cânân atar cân ana karşı çıkar bir ok atım yir can atar
1503. pare pare kıl yürü dirse dil-i şad-pâremi oklarını pâreye ol âfet-i devrân atar
1504. her gice yir yir felekde görinen encüm degül âsumanilerdür âh-ı âşık-ı nâlân atar
1505. yüz tutub eflâke âşık ışk ile âh eylese san havayî topı kat kat kal'aya sultân atar
1506. nola zâtî cânuma kâr itdügince oh disem tîr-i sihri her nazar ol gamze-i fettân atar
1507. didüm nice benzer ayagun toprağına zer ol sîm-beden didi sözün yüzüne benzer
1508. saf itdüğini kalbümü iksîr-i mahabbet ey şems ü kamer-çihre işiden didi cevher
1509. bir gün yarayın başını anun dimiş ol yâr kodum yolına başımı dahî neye yarar
1510. saldı ayaga sünbül-i miskinini ol serv yazuklara batdı yine boyına beraber
1511. bagrı delinüb nâleye bel bağladı zâtî gûş ur ana def gibi şehâ gör neye benzer
1512. nev-rûz irüb agyar ile seyr eyledi dil-ber gicemle günüm oldu benüm yine beraber
1513. şad oldu âdûlar beni sensüz görüb ey dost aqlamayayın mı ki güler hâlûme itler
1514. ne için bana rahm eylemez ey dost rakibün görse beni bu hâl ile kâfirler esirger
1515. fûrkat haberin virme bana Yûsuf-ı cânî billahi yürü çâh-ı gama salma birader
1516. zâtî ayagun tozına aynum didi iksir anı işidüb ehl-i nazarlar didi cevher
1517. ey yüzi mâhum kaçan cânî'de kılsan secdeleler gûyiyâ emr-i Hudâ ile zemine nur iner
1518. işini başa çıkarub benzeyince lâ'lüne çekdi ey şîrîn-dehen çok şiddetin asrun şeker
1519. ey nigâr âyine-veş bir kalbi sâff kimseyin tâ ki sûretlü olam iki gözünçün kıl nazar
1520. hâcetüm bu görmedük gibi olasın ey rakib zahmet irmiş gözüne gerçi ki var kandan eser
1521. eşk ü âha mâlik oldu devletünde serverâ zâtî'yi ışkun idübdür pâdişâh-ı bahr ü ber
1522. nâ-gehân fûrkatê düşmekden oda düşmek eger güç olur bir ise bir kimse kolayın söyley
1523. ey ecel cânun için canını teslim eyler vardur anda meger fûrkat-i dil-berden eser
1524. itdüren taglara rûy-i zemin üzre karâr kılmasun kimselere vâdi-i hicranı makar
1525. yine kılıç gibi kış geldi kesildi yollar ah kim idemedüm cânib-i cânâna sefer
1526. zâtî'yi şöyle yakubdur ki firâkun nârî âsiyi vay eger böyle yaka nâr-ı sakar
1527. ol ki can virmez revân ol bûse-i femden kaçar bir yahûdîdür kim ol İse-bn-i Meryemden kaçar
1528. kande kim çeşme nazar kılsa kaçar ol dem revân ey gönül çeşmümde nem var ol güzel nemden kaçar
1529. dilbertün bir gün yolın basmış delü kanlu yaşum kanludan kaçar gibi gördükçe ol demden kaçar
1530. kaçsa zâhid Mısr-ı hüsn ü Şâm-ı zülfünden ne tân rûsitâyîdür şehâ şehri muazzamdan kaçar
1531. ol melek âdem degüldür âdem olmaz zâtî'yâ adem olan kimse bilsem ne için âdemden kaçar
1532. ol meh-likâ ki bedr sühâdur ana nazar itmez hilâl-i id olursam bana nazar
1533. togruluk ile kışine ok gibi girmişem itmez mi bana gûşe-i çeşm ile yâ nazar
1534. gam meclisinde ney gibi bagrum delindi ah göz ucu ile ol yine itmez dilâ nazar
1535. ey nur-ı çeşm cümle cihân tâ safâ bula mir'ât-i kalbûme kerem it kıl safâ nazar
1536. sûretlü kişi olur idük zâtî'yâ nigâr âyine gibi eylese sâfi sana nazar
1537. benüm bu çeşm-i giryânım sulu bî-misl ter işdür hayâlün şahına çekdüm münakkaş girde-bâlişdür
1538. bir ejderhadürür derdüm idübdür cânuma kasdı anun zahmum dehânıdur içinde kirmler dışdür
1539. meger kim bir saçı ebrün hevâsı vardur anda benüm gibi işi ra'dün figân ü âh ü nâlişdür
1540. bu yanlışdur diyu hattın trâş itmişdür ol âfet yine âh itdürüb âşıklara tozlar koparmışdur
1541. bir iki buse vir suph it zarar irişmesün cânâ senün kanlu lebün sorsa gerek zâtî müfettişdür
1542. didüm ey gonca-i cennet cemalün taze gülşendür didi müşkil mi hall itdün güneş gibi bu rûşendür
1543. didüm kim göz yirinde vâki' olmuş çeşmedür çeşmüm akar su gibi gel seyr it didi kim ol muayyendür

1544. didüm evtâr-ı kânûn itdi sinem reglerin derdün didi kim bu kadîmî olgelmişdür mukannendür
1545. ser-a-ser höcremün yâkût u lâ'l olsa içi taşı bana sensüz anun her biri bir seng-i felâhendür
1546. gönülde ârzun tutdum zamirüm bil didüm remmâl didi kim tutdugun zâti gülîstân-ı müzeyyendür
1547. kal'a-i sabr u karârüm bir şeh-i hûbân alur bir nazarda gamzesi cellâdı yüz bin can alur
1548. cân-ı bimâra tabîb-i lebleri tîmâr ider gamzesi fassâdı kan tutmuş yürekden kan alur
1549. dostdan tîgi ile düşman kesmesün ey dil seni hastaya şeytân sakın su gösterür imân alur
1550. fethi müşkil bir demürden kal'a olsa serverâ gönlüne giren senün ol kal'ayi âsân alur
1551. sanat-ı çeşm ü lebi reşkenden ol cânânımın zâti Azrâil ü İsî can virüben can alur
1552. gönlümü yüz âl ile ol çihre-i gül-ren alur aklımı ol çeşm-i câdû itdügi nîreng alur
1553. bâb-ı Hayber gibi cânâ yüregi halkun kopar nîze-i hışmı ele ki ol çeşm-i Hayder-ceng alur
1554. kande kim görsem rakibün aluram gönlin ele havf idicek bir kişî segden eline seng alur
1555. işigünde mihrümi yâ Rab nice şerh eyleyüm ol lebi lâ'l ah kim gökde güneşden reng alur
1556. zâti'yi dâyim ser-i zülfi gibi pâ-mâl ider âlemün gönlin ele ol yâr-ı şûh u şeng alur
1557. şol güzeller tac-dârî ki adı anun Tâcîdür başum için ayagı topragı başum tâcîdür
1558. mâh-rûlar gün yüzün seyr itmege pür-şevkdür nite kim mihr-i cihân-tâbun kamer muhtâcîdür
1559. acı dilli düşman ile tatlu tatlu söyleşür ol şeker-leb aşık-ı şîrîn-kelâmı acıdur
1560. kâkülün kullâbî havfından nehengün serverâ zehresi çâk oldı deryalar anunçün acıdur
1561. leblerün vafında cânâ zâti'nün eş'ârını dir gören zati'ye şekker-rîz ü yâ hâlvâcîdür
1562. bana iki göz ile bakmamag için müselmânlar gözümün biri sayrudur diyu örtübdür ol kâfer
1563. didüm bu çeşm-i ser-mesti niçün baglarsın ey hûnî didi kan-mest olup gavga için aldı ele hançer
1564. gözi âşıklar öldürdi yine-râh-ı mahabbetde bu bir kanlu harâmîdür diyu bend itdi ol server
1565. yaşarmaz perdeler çeşmün beni öldürdüğü için ol hicâbından kızarub kanlu oldum ben diyu derler
1566. kati bîmârdur ol dide kande yatdugın bilmez meger kim zâti'nün kanı tutubdur anı ey dil-ber
1567. anunçün inledür bu ben za'ifini o nâzûg-ter kıl âvâzından ol kim nâzûg ola hazz ider ekser
1568. bugün deryâ-yi eşk içre gönülde inledüm vâfir anı her kim işitdi ise ayıtdı kim deniz gümler
1569. sararken sineme şöyle safâ sürdüm okun zahmın sarıldı bana gûyâ bir yüzi gül gonca-leb dil-ber
1570. ider saf baglayub secde cemâlün kıblegâhına benüm kiblem niçün dirler senün müjgânuna kâfer
1571. rıyâzetler çeküb esma okursın görmek istersin görünmezse sana zâti acebdür ol perî-peyker
1572. şol gözi hûnî aceb bilsem kimün cânânıdır nâzır olsam cânımı almaga ol can anıdur
1573. kime benzetsem anı bir yire bakan âfitâb mâh ise yûri çalık her-câyî şehri oğlanıdır
1574. cânuma canlar bağışlarlar tekellüm itsele ruhdu şîrîn zebânı lâ'li âdem cânıdır
1575. şehri-ı işkı içre bir kasr-ı muallâdur felek hâle ile mâh anun havzı vü şâdirvânıdır
1576. görmez isem rûyını zâti gerekmez küyını bâg-ı cennet mü'minün dîdârsuz zındânıdır
1577. görmesem bir gün yüzün ey meh beni gam öldürür ger görürsem zevk ü şâdî gördüğüm dem öldürür
1578. dir imişsin can viren yolunda irer vasluma ey perî-peyker senün bu sözün âdem öldürür
1579. dostun ile düşmenün âlemler eylerler diyu günde bin kerre beni mecmû-ı âlem öldürür
1580. yüzine bakmayayın öldüreyin gamdan dimiş eyle eylerse ger ol hûnî beni hem öldürür
1581. çekme zahmet zâti-i dil-hasteyi öldürmege ey tabibüm derd-i gussan anı her dem öldürür
1582. dâmenüm hecründe itdi dürlü gevherlerle pür çeşme-sâr-ı çeşmümün olsun öninden sonı gür
1583. derlerün kim cismüni dürlere tezyin eylemiş cümleten mergübdur matlûbdur mahbûbdur
1584. ey gönüller şehrine âteş uran sensüz gezer sühte âşıklarun hecr ocagında kül kömür
1585. cânım acıtdı benüm devrân lebi-ı şîrînüme müddeiler meclisinde degmiş ey can râh-ı mür
1586. tutmuş öykünmüş lebi cânâneye meclisde câm anun için sokranur sâkî surâhî anı sür

1587. raksa girsün camlar bezm ehlini dîvâne kıl nâyuna lûtf eyle ey ney-zen yine sihr it üfür
1588. zâti'yâ gavnâs gibi başı olsun aşaga kim ki nazmun var iken bahre talub ararsa dür
1589. göricek hüsnün inân-ı ihtiyar elden gider tîg-ı hışmı lûtf it ey çâpük-süvâr elden gider
1590. başun için nakş idüb ayaga salma âşıkı reng-i hinnâ-yi melahat ey nigâr elden gider
1591. girre olma bunca murg-ı dil şikâr itdüm diyu akıbet şeh-bâz-ı hüsn ey şehriyâr elden gider
1592. murg-veş el üzre tut âşıklara ragbetler it bu tarâvet âhır ey kaddi çinâr elden gider
1593. zâti-i mûra elünden geldügince eyle lûtf hâtem-i hüsn ey Süleymân-iştihâr elden gider
1594. deryadan âb istesem ânî serâb olur altuna yapışursam o sâat türâb olur
1595. âb-ı hayât sunsa eger Hızr destüme zehr-i helâhil ile mülemmâ şarâb olur
1596. zill-i hümâda devlete irişmek istesem kasd eyler üstühânuma def'i gurâb olur
1597. dâyim fezâ-yi kudsde şeh-bâz sandugum bed tâli'ümde cîfeye konmuş zübâb olur
1598. bed tâli'üm cahîmden artuk yakar beni rahat yirine cennete girsem azâb olur
1599. kimden cihet umarsam o dem vaz'ı dir yıkıl dayim sarây-ı dil o cihetden harâb olur
1600. zâti kimesnenün bu mahalde günâhı yok devlet yüzine baht-ı siyâhum nikâb olur
1601. aylandurdun gelüb hüsn atımı ey şeh-süvâr mihrüm artub gitdi destümden inân-ı ihtiyar
1602. zülf-i Şeb-dîzi düzüb koşsun ruh-ı gül-gün ile sana yiter dil-rübâ olmaz eyâ çâbük-süvâr
1603. âfitâba oldı perde hatt degül haddündeki cilve-i gül-gün-ı hüsnünden kopub ey meh gubâr
1604. gitdügün görüb yolunda hâk olanlar ah ider pây-i esbünden gelür sanma sadâ ey kâm-gâr
1605. na'l saldun âteşe canını teshîr itmege sînesini zâti'nün çignetdün ata ey nigâr
1606. kime kim bencileyin ide hevâ kâr aglar ebr-veş gülmeyüben derd ile her bâr aglar
1607. râhat ü sabr ü karâr u dili bir çâr-ebürü aldı yüz âl ile göz derd ile nâ-çâr aglar
1608. dem-be-dem yile karârın virüben ebr gibi olan ol mâh-ı dil-efrûza hevâ-dâr aglar
1609. derd-i dilden nidelum dürlü şikâyetler idüb mâ-cerâmuz sana bu dide-i hün-bâr aglar
1610. seni gördi beni bu derde bu ugratdı diyu gözlerinden sana zât-i dil-ifgâr aglar
1611. yâr yolında şu kim hasret ile can virür Hak yolına ol kişi şevk ile kurbân virür
1612. yârın elinden çıkar sunma tama destini illet ile dirilen mihnet ile can virür
1613. fûrkat iderdi helâk âdemi ümmîd-i vasl lik revân cür'a-i çeşme-i hayvan virür
1614. şehd ü şekerden dahi cânuma şîrîn gelür acı dili bana ki ol husrev-i hûbân virür
1615. sen şu şehün zâti'yâ bende-i meddâhısın kaşlarınınun vasfi dîvânuna unvân virür
1616. lezzet-i âb-ı hayât ey dil şarab-ı mürdedür anı kim nûş eylemezse dirliginde mürdedür
1617. âb-ı sâfî yok mı kim tâb-ı temûz-i gussadan sâkiyâ bu sebze-zâr-ı cân ü dil pijmürdedür
1618. câna her gah itdüğü ruhsâr-ı cânân âldür bana her dem geçdüğü dendân-ı dil-ber hurdedür
1619. ne için itmez bürc-i humdan âfitâb-ı mey tulû cûy-i dil sâkî şitâ-yi gussadan efsürdedür
1620. döne döne nola zâti inlesem dolab-veş gerdiş-i gerdün-ı dündan cân ü dil âzürdedür
1621. gördi ki yâr cünbişümi âşıkânedür didi ki ışk ola nicesin aşıkâ nedür
1622. eflâk tîr-i âhuma talim-hânedür mihr ile mâh tablası yir yir nişânedür
1623. kânûn-ı bezm-i gam yüzüm evtârı reglerüm çengümde cümle nâhun ana tâziyânedür
1624. kim meyl iderse lâ'lüme katl eylerin dimiş can virmege nigâra bu şîrîn behânedür
1625. bin bir behâne ile sana bende olmışam yüzünü görmege bu behâ ne şehânedür
1626. didüm ki mü disem nola cânâ miyânuna didi ki yok yüri bu hayâlün miyânedür
1627. yiterdi bu kerem bana dâmân-ı lûtf ile yaşum silüb ayıtsa demün zâti'yâ nedür
1628. şol acı dilleri ki bana dil-rübâ virür hak bu ki kand-i nâbdan artuk safâ virür
1629. sögdükce tatlu tatlu benüm agzuma lebün cân ü gönül marizine cânâ şifâ virür

1630. ey mâh olursa gölgelügüm menzilün bu şeb sâyem felekde gün gibi aya ziyâ virür
1631. sanma ki sana târi dilâ kol kanad ola bir mûr kim kanatlana Tanrı belâ virür
1632. sultân-ı Mısr olmaga mâyil degül gönül ey zâti ışk âdeme şöyle gınâ virür
1633. itdi bir gevher yine deryâ-yi hüsn içre zuhûr mihr ü mâh anun habâbıdur cemâli bahr-i nur
1634. ol gemici dil-berün deryâ-yi ışkı gark idüb öldürürse yörgen eylen üstüme sandal buhur
1635. Nûh tufanına döndi bahr-i eşkümnden cihân ben garibe sabr-ı Eyyûbı nasib it yâ sabûr
1636. düşdün ey dil ışkına olsan aceb mi muztarib kim ki deryâyâ sefer eylerse olur bî-huzûr
1637. nazm-ı zâti vâsf-ı hüsninde bugün ol cevherün bahr-i bî-pâyândur anun mevcîdür ey dil sutûr
1638. her kaçan servüm muallim-hânedan azâd olur sayesinde reh-güzârı ser-be-ser şimşâd olur
1639. cevre tartılmış kılıcdur gerçi ol Yûsuf-cemâl merhamet vaktinde kalbi kal'a-i pûlâd olur
1640. pâdişâhum bu binâ-yi hüsne itme itimâd kasr-ı ahd-i bi-vefâlar gibi bi-bünyâd olur
1641. öleyin yolunda can virmiş disünler ışk ile devlet anun kim cihânda iyiligimle yâd olur
1642. can revân itdükce âşık şâd olurmuş ol nigâr can virürsen zâti'yâ yolunda ruhun şâd olur
1643. görün şu dil-rübâyı ne mahbûb zât olur âhır bu zât câmi-i cümle sıfat olur
1644. vâsf-ı lebinde nazmumuz âb-ı hayât olur âb-ı hayât görse revân anı mâd olur
1645. yazdurmag istese gözinün vâsf-ı sihrini Hârût kâtib ü çeh-i Bâbil devât olur
1646. her kande tatlu tatlu lebi vâsfin okusam cümle bütün nebâtı o câyn nebât olur
1647. zâti o mehde hatdan eser görüben didi bu ay içinde ârızı ehl-i berât olur
1648. asitânunda şu kim mihrünle ey meh hâk olur hazret-i İsâ gibi anun yiri eflâk olur
1649. ey gözi cellâdı bir dem içre bin kan eyleyen heybet-i tîg-i müjen andukca akum çâk olur
1650. ârızunda hat görem nâ-geh diyu havf eylerin gerçi âşıklar ecelden dostum bi-bâk olur
1651. hattını yâd eylemek gayet melûl eyler beni ölümün ansa kişi ömrüm kati gam-nâk olur
1652. zâti'yâ ol ârızı mihr-i cihân-tâbun ne gün hüsnin anam gün gibi âhun yiri eflâk olur
1653. ol mâh-ı bürc-i behcet bir âfitâb olubdur mihrî harâretinden âlem harâb olubdur
1654. ol seng-dil dirigâ bâb-ı vefâyı yaptı gönlümü yıkdı gâyet hâlüm harâb olubdur
1655. billahi gel yetiş ey mest-i mey-i melâhat tennûr-i fûrkatün bagrum kebâb olubdur
1656. şehrin güzellerinün mülk-i cemâl ü hüsne gerdenlerinde kâkül mâlik-rıkâb olubdur
1657. yâr itleri ile hem-dem gâyetde vakti hoşdur şimdi uludı zâti âli-cenâb olubdur
1658. ben ol Ferhadem âhumdan dem-a-dem kuh-sâr inler figân-ı bi-şumârumdan bu çarh-ı bi-karâr inler
1659. uçubdur kebk-i sabr anun kanadınun sadâsıdur beni sanma ki sen ey şâh-bâz-ı cân-şikâr inler
1660. sadâ atun ayagından çıkar sanma segirdürken şitâbundan yolunda hâk olan ey şeh-süvâr inler
1661. yiri bostân ü bâg iken temâşâ eyle dolabı döküb göz yaşını devrân elinden zâr zâr inler
1662. aceb nakş oynadı devrân yüregün ney gibi deldi derûnı pür-hevâ zâti dem-â-dem ey nigâr inler
1663. cemâlün câmi'in şöyle imâret eylemiş Kadir ne sofî şeyhler olmak diler aynum ana nâzır
1664. rakîbi dil-berün ne için terahhum eylemez bana esirger hey müselmânlar beni hâlüm gören kâfir
1665. ne tîr-i âhı kim kavs-i belâdan bana çekdürdi sipihrûn arkasından hep çıkardum anı ben bir bir
1666. ağır yeyni çeker bâr-ı cefâsın dil-berün âşık tut agzun ey rakîb-i hâr aceb kim dir sana ağır
1667. güzeller şî're hep mâyil müsâhib olmaya kayıl be hey zâti bu demlerde niçün hâmuş ola şâir
1668. on dördini ki ol meh-i bedr-i dücâ sürer gördükce nûr-ı hüsnini kalbüm safâ sürer
1669. nola gubâr-ı gussa beni alsa altına rahş-ı cefâyı üstüme ol pür-belâ sürer
1670. bari yolunda harc ideyin hâce-i zemân ömrüm metâ'ın ey güher-i bi-bahâ sürer
1671. bir yâr ile safâ süre gör âhır âdemi bezm-i hayâtdan felek-i bi-vefâ sürer
1672. âhum rakibi süremeyübdür kapundan ah gökden şehâbi gerçi ki bâd-ı havâ sürer

1673. hâl-i siyâhuna süreyin rûy-i zerdümi sarraflar zeri miheke serverâ sürer
1674. zâhid riyâzat ile riyâz-ı cinân umar dîdâra karşı zâtî'yi gör kim safâ sürer
1675. didüm ne için bana rahm itmez ol şeh kul hod onundur dimer ol server-i ser-cümle hûbân kul Hudânundur
1676. uçub uçub varub kûyında can virdüm didi ol hûr Hudâ uçmak nasib itdi sana cennet mekânundur
1677. sana can içre yir itdüm elif gibi benüm cânum güzeller pâdişâhısın senün taht-ı revânundur
1678. kul ola südde-i devlet me'âbunda varub şol kim benüm devletlu sultânüm cihânda devlet anundur
1679. o şâhun nimet-i endûhına şükr eylemek dâyim senün el-hamdü-lillâh zâtî'yâ vird-i lisânundur
1680. sofî kim gûşe-i Firdevsde mesken gözedür hûrdur eksüg-i dîdâr degül zen gözedür
1681. dost kim yeg görürem iki gözümde anı beni görmezlenür ol ah ki düşmen gözedür
1682. bedenüm ola bu derd ile yakın kaldı hilal ol gözüm nârı beni veh ki irakdan gözedür
1683. gün kaçan toga görem çihre-i cânânı diyü subha dek didelerüm her gice revzen gözedür
1684. dil cemâlün koyuban cennete olmaz mâyl bülbül ey gonca-dehen konmaga gülşen gözedür
1685. kıl müşerref gözümüz çeşmesi çün göz yiridür seyr için nazüg olan cây-i muayyen gözedür
1686. anma Ferhâd ile Mecnûnı benüm yanumda aşık-i pâk ile bir olmaz o kim zen gözedür
1687. gam irişdüke varur ârif olan mey-kedeye her kaçan seg ire şeh-bâz nişîmen gözedür
1688. medh okur yüzüne zâtî bakıcak san tûtî kand olub agzına âyîne-i rûşen gözedür
1689. zahir olmaz va'de-i gonca-dehânımdan eser va'de yitdi kalmadı rûh-ı revânımdan eser
1690. yidi tamu âteş-i âh ü figânımdan nişân heft derya katre-i eşk-i revânımdan eser
1691. nâleden bulur ecel bulursa ey âfet beni kalmadı derdünle cism-i nâ-tüvânımdan eser
1692. yirine anun ümid-i vuslatındur cân olan fûrkatünde kalmadı cismümde cânımdan eser
1693. ra'd sanma gümlen gümlen kalubdur ey melek kubbe-i eflâkde âh ü figânımdan eser
1694. berk sanman dostlar dem dem havâda berk uran zâhir olur şule-i sûz-i nihânımdan eser
1695. zâtî'yâ bu ârızı ikbâle ne için germ olam kalmaya bir gün ola nâm u nişânımdan eser
1696. âsumânî câme bu ben hâke hâkister yiter yakasına anun altun dügmeler ahker yiter
1697. başum üzre tâs-ı pür-âteş konursa zecr için pâdişâh-ı mülk-i ışkam ol bana efser yiter
1698. yanar oddur kal'a-i çarha kıgılcımlar koyar bu şîrâr-ı âteş-i âhum bana leşker yiter
1699. ol döğünmekden kabarmış yirler ana dügmeler cism-i zerdüm bendene şâhum libâs-ı zer yiter
1700. dostar uçmag için bâg-ı baka gülzârına ândelib-i cânâ tîr-i dost bâl ü per yiter
1701. hûblar alayı içre aylandur hüsn atın sana bu meydan içinde yokdur ey dil-ber yiter
1702. işiden dir yana yana köynüğün şerh eylesem sözlerün zâtî cihânı yakmaga âzer yiter
1703. siyeh-kâr itmek için ben garibi dayimâ gözler o fitne sürmesi ile sürmelenmiş gök ala gözler
1704. bu çeşmüm sürme-dânında getür hâk-ı rehün hıfz it nazîri yokdur ol kuhlün dege şayet ana gözler
1705. göreyin şeb gibi dünyâda ol gün görmesün hergiz koyub horşid-i ruhsârı şu kim bedr-i dücâ gözler
1706. metâ-ı vaslına bin can dilerse ey dil ol hâce ne canı var ana kimse diye ağır behâ gözler
1707. sirişki bahrine müstagrak olub yâd illerde o gevherden haber sormaga zâtî âşînâ gözler
1708. aşüfte eyledi bizi bir keş-ger-nigar fettân-ı pür-belâ vü cefâ-pîşe şive-gâr
1709. oturdu yüregüm yirine devlet işledi dükkâna geldi işine başladı ol nigâr
1710. yiri degül midür kölesi olasuz anun ol şâha kürsi olmagı arş eyler ihtiyar
1711. saht olduğum bu gelmedi ben sahtı yanına bu acıg itdi cânuma ey dil ziyâde kâr
1712. şîrvânî gibi ince bilin kocmag istersen bize kıyı bezin çalar ol serv-i gülizâr
1713. Hakdan dilek bu kim bilegi bula kuvveti öldürmege bu mücrimi yanında tıgı var
1714. mutlak anun o gözleri cellâddur hemin dübdüz cihânı öldürür ol ince billü yâr
1715. aşık senün letün yimege mûm idi eger bir müşte döyse ey yüzi şem' ol nizâr ü zâr

1716. rahm eyle zâti'ye ki yüzi zaferân olub gayet zaîf ü zerd ü nizâr oldı rişte vâ
1717. subh-dem mihri görüb ol kâm-rânum sandılar taht-ı âc üzre süleymân-ı zemânum sandılar
1718. oldı pür mey-gûn şafak birle bu tâs-ı heft-cûş mâh-rûlar içmege meyl itdi kanum sandılar
1719. katl idüb âdâyı âhum irdi çarha yalını asılıbdur arşa tîg-i hûn-feşânnum sandılar
1720. gün bugün nâ-geh şafak-âlûde togdı subh-dem koparubdur yüregın subhun figânnum sandılar
1721. nâ-gehân gerdunda bir kuyruklu yıldız gördiler tîr-i âhum irdügi yirde nişânnum sandılar
1722. dil-rübâlar gördi bir murg-ı zebûnı nâ-gehânı itdiler sayd itmege kasd anı cânnum sandılar
1723. ol hümâ ile rakîb-i seg hilâli zâti'ya bir birine gösterürler üstühânnum sandılar
1724. kametümle âhumı tîr ü kemânüm sandılar encümi eflâkde yir yir nişânnum sandılar
1725. derdümü şerh itmege gûyâ dehânnum yaralar ol fetil anlarda kim vardur zebânnum sandılar
1726. bir gice nâ-geh felekden yire yagdı hâk-i surh çarh-ı hûn-hâr itdi kay içdügi kanum sandılar
1727. yıldırım gibi bugün bir na râ urdı ra d kim gümlüdür tokuz humı güm güm figânnum sandılar
1728. gerd-i râhun göke çıkdı gird-bâd-ı âh ile bâm-ı eflâke sûtün olmuş duhânnum sandılar
1729. sayılır bir bir bu pehlüm üstühânın gördiler konmuş evvân-ı belâya nerd-bânnum sandılar
1730. çıkdı bâbından ol âfet zâti'yâ düşdüm hemîn üstüme halk üşe geldi çıkdı cânnum sandılar
1731. tâ kıyamet haşr olur âdemle âlem sandılar âlemün bu ârizi zevkini âlem sandılar
1732. ârif anlardur cihânun zevki bir dem sandılar câhil anlardur safâ-yi dehri bir dem sandılar
1733. anlayanlar bu vefâsuz âlemi dâr-üs-sürür soffâ-i zevk u safâ zindân-ı mâtem sandılar
1734. devr elinden kan yutardı döne döne ol müdâm cam-ı safiden safâ kesb eyledi Cem sandılar
1735. yaptılar kasr-i bülendi Ka'be-i diller yıkub benzer ahmaklar sarây-ı ömri muhkem sandılar
1736. agzını öpsem diyenler bî-vefâ dil-berlerün yok yire cürm itdiler kendülere kem sandılar
1737. eyledi giryân gözin nâlân özin bâd ü dühûr ra d ü ebri bilmezın zati benüm nem sandılar
1738. şol şûh-ı küleh-dûz ki adı Hamza Alidür başumda anun ışkı külahı ezeldür
1739. başa çıkarubdur işini şive vü nâzun sevdâsını terk eyleye her kim ki delidür
1740. gerçi ki cefâsı bize çoğ urdı tabanca terk idemezüz anı güzeller güzelidür
1741. âlemde hemân cevri ü cefâ ana kalubdur bu hasta dilün hatt-ı gubârı ecelidür
1742. inmeşe eger tâc-ı melâhat ana gökden her yirde dimezlerdi o şemsün bedelidür
1743. takyelerini başlarına oldurur ânî şol hûbların şive ki dâyim amelidür
1744. zâti-i duâ-gûyunı uşşâk ile cânâ dâyim depelersin diyene sözi belidür
1745. aşık sana meyl eylemez ol dil-ber-i zer-ger gam pûtesi içre cesedün olmaya zer ger
1746. bir sîm-bedendür ki deger agırı altun Yûsuf ola hüsn içre meger ana beraber
1747. iksir-i visâlümle gel ey tâlib-i derviş bir gün işün altun ideyin dir ise cevher
1748. ol sîm-beden olmayuben kâlûme kâyil bu mı idi recâ kalbûme sâfi ura âzer
1749. bir hûb terâzûdan iner sîm-bedendür Yûsufu melahatde hemân iki birâzer
1750. zer gibi oda köze düşüp canlar eritdüm gaversece meyl eylemedi bana o cevher
1751. ey ârizi sîmîn irişe devlete zâti ger cevher-i vaslun ana olursa müyesser
1752. ey peri ışkunda eşk-i dide-i giryân akar san ki bir hammâm içinde iki şadırvan akar
1753. hasret-i lâ'l-i lebün bîmârı ger fâsd itdüre lâciverdi reglerinden lâ'l ile mercân akar
1754. aşık ağlar râz-ı vuslatda sevincinden ölür id-i adhâ irişür gûya dem-i kurbân akar
1755. kim ki dünyâ-veş vefâsuz dil-rübâyâ dil virür gözlerinden yaş yirine dem-â-dem kan akar
1756. bed-güherlerle görürsen ol dür-i yek-dâneyi şol kadar agla ki âşık yaşını umman akar
1757. gözlerün pür-nem degülse eyleme dâvâ-yi ışk gözlerinden âşıkun deryâ-yi bi-pâyân akar
1758. hızr görse lâ'lün evsâfın yazarken dir idi hâme-i zatî'den âb-ı çeşme-i hayvan akar

1759. hubb-ı Mevlâ ile bir kul ki ahiret kardaş olur kılsa dünyâdan sefer imân ana yoldaş olur
1760. âşıkun bagrında kim bir kaç kıyamet baş ola arsa-i mahşerde ol ehl-i cinâna baş olur
1761. ışıktan dem urma var ey bî alâmet nâ-şinâs âşıkun benzinde tagyîr ü gözinde yaş olur
1762. bu nigâristânde istersen alâmet âşıkâ bâd-ı âhı bahr-ı eski üstine nakkâş olur
1763. âşıkı andan bilürler râh-ı ışk-ı yârda gözi sakkâ yüzi cârü vü özi ferrâş olur
1764. sîh-i derd ile delüb gam meclisinde bagrumı ney gibi inletme yâ Rab sırr-ı ışkun fâş olur
1765. bunda zâti kim mey-i ışk-i hakiki ide nûş hak bilür kâşâne-i cennette ol ayyâş olur
1766. ol fûrkatı kenar eger olmaz ise kinar cümle kenar gözlerüme görünür kenâr
1767. her kim anunla can için eylerse kârzâr olsun cihân içinde şeb ü rûz kârı zâr
1768. meydân-ı arızında ki ola zülfi târ-mâr sihri ile çeşminün görünür cümle târı mâr
1769. ol goncanun ki bâg-ı cemâlinde lâle var nâr-ı firâkı kalbüme dag oldı lâle-vâr
1770. olmuş cihâni cevri ile yakmak o câna kâr zâti cefâsı âteşi itdi bu câna kâr
1771. nutka gelsen ey Mesîhâ-dem lebünden cân akar çün Süleyman ayaguna cümle ins ü cân akar
1772. zahm-ı hecrün gördüğince gözlerümden kan akar kâseye irse nigârâ nite kim hicrân akar
1773. ey peri ger incinürsem kıbkızıl divâneyin cismüme hançerler ur hâki vücûdum kana kar
1774. agladursan düşmana uyub eger âşıkları dostum su yirine dünyâ yüzünde kan akar
1775. dinmez eşküm sen kıyâmet-kadd ile haşr olmasam haşre dek kanı şehidün dem-be-dem her ân akar
1776. kande bir bön var ise ey şeyh elün alan odur mey gibi pîr-i mugân ayagina rindân akar
1777. mülk-i zulmetdür sevâd-ı nazmun ey zâti meger kim anun içinde âb-ı çeşme-i hayvan akar
1778. her kim firâkun içre safâdan eser sezer gûya ki nâr-ı huşgde ol âb-ı ter sezer
1779. ışkunda halk-ı âlemi çak ben kadar sanur dil sanatinde her kişiyi pişe-ger sezer
1780. zembûr gonca agzını yok yire aramaz var ise şehd-i vâf-ı lebünden haber sezer
1781. şîrîn zebânunı demidür dedred ey nigar dürc-i lebünde tûtfi-i canum şeker sezer
1782. çün hazz ider yolına revân olurın diyu göyâ ki bir sipah-ı dil-âver sefer sezer
1783. uşşâkı görse kaşları tâkın yıkar o serv togruyı benzer egrilig ile sever sezer
1784. zâti gibi âdû yolına cân virür sanur ol dost veh ki câhil-i harda hüner sezer
1785. ol kebk-i deri zag rakib ile ider seyr ürker beni gördükçe dirîgâ nitekim tayr
1786. didüm ki âdû şer kişidür tîgun ile tiz nola idi helak eylesen ol dost didi hayr
1787. yufka yüregüm vasfını nâzüg- gazel itdüm ola yaraşur kâgadı nâzüg varak-ut-tayr
1788. bahş itme yıkıl câmi'-i küyü ile nigârün şâyed işidüb sûretünü bozalar ey deyr
1789. ko cenneti didârını ög vâ'iz o şâhun zâti kulmun güşına girmez haber-i gayr
1790. çıkar zât-ül-bürûca nâr-ı âhumdan duhân yir yir hisâr almag için gûyâ ki korlar nerd-bân yir yir
1791. degüldür hark-ı subh u mâh-ı nevkavs-ı kuzah ey meh kıyamet koparur âhum olur çak asuman yir yir
1792. rakib-i seg ürür turmaz dizilmiş âşıkân inler urılsa san ki mûsikâr ider cânâ figân yir yir
1793. koma elden ayagı fırsat el virmişken ey sâkı mey iç hoş geç kişiye âkıbet virmez emân yir yir
1794. görinen taglar sanman yedi başlu bir ejderhâ figânundan benüm baş kaldurubdur bu cihân yir yir
1795. peleng ile beni begdeş idübdür kûh-ı fûrkatde karardur cismümi ol pîr olası nev-cevân yir yir
1796. hevâya uydum ebr-âsâ yirüm yok yirde vü gökde tutubdur cümle âlem halkı ey zâti mekân yir yir
1797. tekye-i heycâda bir hoş gözi açuk er siper dâyimâ ihсан gibi redd-i belâ eyler siper
1798. kimsenün bulmazdı yanında bu denlü itibâr olmasa yecüc-i tîre sedd-i İskender siper
1799. tîr-i hışmundan halâs olmaz senün hergiz âdû bürc-i eflâke çıkub mihri idinse ger siper
1800. dest-i şâh-ı rifâatünde heft encümle felek bir yedi âyinelü çarhı güzel cevher siper
1801. şöyle benzer kim demürden yüregi var zâti'yâ sinesini tîg ü tîre gör nice tutar siper

1802. benüm surh-ı sirişkünden cihân cümle münakkasdur serümde mü-y-i jülidem gibi hâlüm müşevveşdür
1803. sakın eczanı kül eyler bana döne döne ey çarh ne ahı ki itdürürsin her biri bir pare âteşdür
1804. benüm ma'zur tutsunlar perâkende sözüm yârân gören âdem olur bî-hod nigârüm bir peri-veşdür
1805. siyeh ata binüb nûr-ı cemâli berk urdukca görenler dirler ol mâhı bu berk-ı ebr-i ebreşdür
1806. ana kol tolamaz zerrîn ridâdan gayrı bir kimse o şuhun gerden-i siminini görün ne ser-keşdür
1807. kerem kıl nev-bahâr-ı hüsnüni ben pîre arz eyle gel ey taze cevânüm eski derdüm yine depreşdür
1808. döğünmekden tenün yir yir siyah olmuşdur ey zâti sana ancak peleng-i kulle-i kühsâr begdeşdür
1809. şol dil-rübâ ki şâhid-i ta'lim-hânedür veh kim nazarlar okına her dem nişânedür
1810. fındık sitâre tabla meh ü kavs mâh-ı nev dükkânınım müşabeheti âsumânadur
1811. kirpükleri ile kaşlarınun seyridür murâd meyl-i kemân ü tir arada bahânedür
1812. irse aceb mi tabla-i horşide tîr-i âh ışkı kemanını çekişüm âşıkânedür
1813. talim-hâne açalı ol şüh zâti'yâ aşıklarun hevesleri tîr ü kemânadur
1814. tali'i seg rakibünün veh ki nice iti olur dir isen ana ger següm dahi katunda oş ulur
1815. er okıdur senün müjen ugrasa ana bir kişi defî belâ vü gussadan def'i o kimse kurtulur
1816. vakt ola âşık olasın âdemîlükdür ey melek âşıkâ cevri eyleme itdüğini kişi bulur
1817. ceng idicek nigâr içün biri biri ile âşıkân araya girme ey rakib at depişür eşek ölür
1818. başdan aşar yaşum diyu eyleme zâti'yâ gile ol delü kanlıdur dahi torıdur ivme turılır
1819. mihr ü mahabbetüm benüm ol âfitâbadur horşid bezm-i hüsnine bir âfitâbedür
1820. sultân-ı kadri bezmine gerdün-ı pür melek yiri dinürse bir mekes üşmiş kırâbedür
1821. fazlı sarayı içre tokuz top nüh felek bir biri içre mihr ana zerrin şerâbedür
1822. ol dürr-i bî-bahâya felek dürc-i lâciverd ol genc-i bî-nazîre cihân bir harâbedür
1823. minhâc-ı mihrine ola nehâc bir kişi kim çarh-ı atlas ayagına pây-tâbedür
1824. kible gibi teveccühi mecmû-i müminün ser-cümle âlem içre o izzet-meâbadur
1825. gönlüm aceb mi su gibi aksa hadisine zâti cihânda teşnelertün meyli âbadur
1826. atundan inmiş üstüme dimiş o reşk-i hür zulm ile ölmüş idi bu üstüne indi nur
1827. ger çalub öldüre beni avvâd dil-beri billahi meyyitüm yur iken ûd idün buhur
1828. cânüm alursa mûr-ı hatı derdi dil-berün ey türbe-dâr kabrümün örtüsün eyle mor
1829. müjgânun okları şu kadar âşık itdi hâk hâkilerünle toldı ser-â-ser kamu kubür
1830. bülbüllere didüm niye ışkı tuyurdunuz her biri germ olub didi dirler bize tuyûr
1831. bir reşk-i cennet oldı ki küyi nigârümün olsa peri o canibe uçmak dilerdi hür
1832. şöyle şeref bulubdur o hür ile kasrı kim zâti cinânda anı görenler bulur kusür
1833. kalb-i senginüni ansam yüregüm taşa gelür başdan mevc-i belâ bahri revân aşâ gelür
1834. çâk olur akl anıcak ışkda sengîn dilünü şu gemi gibi ki deryada yolu taşa gelür
1835. düşmen-i keş-nazarı ger anavuz fikr iderek rastı aklumuz ey serv-i sihî şaşâ gelür
1836. hışm idüb didi ki müştüm yüzügüm möhri ile hat yazar alnuna didüm yazılan başâ gelür
1837. gitse ol gevher-i yek-dâne nazardan zâti dürer-i eşk-i revân çeşm-i güher-pâşa gelür
1838. yürime agyar ile didükce cevri eyler yürür tur vefa eyle disem turmaz cefâ eyler turur
1839. hep anun agzına bakar ins ü cinn ü vahş ü tayr şöyle benzer ol peri möhr-i Süleyman götürür
1840. anber-i sârâ vü ûd öykünse bü-y-i zülfine nâfe-i misk-i hitâ gibi benüm kanum kurur
1841. ey meh ahşam seyrine çıkdukca sen agyar ile görinen sanma şafak çarhun gözünü kan bürür
1842. hey kıyâmet işidenler fûrkatünde nâlemi didiler kim sûr-ı İsrâfil bundan dem urur
1843. ol görinen şa'sa'a sanma bahâr-ı hüsnünün mihr olub divânesi gerdünda zencirin sürür
1844. ey cevahir kânını görsem diyen gör zâti'yi tabı bir deryâdur anda dürlü dürlü dürdürür

1845. senün tîr-i müjen cânâ geçübür cânâ çok işler anun zahmi bu dil-rîşün derûnında dahi işler
1846. benüm bu gözlerüm hoş merdüm-i sâhib-nazarlardur hayâlün şahına çekdi münakkaş girde bâlişler
1847. keman ebrûn ile tîr-i müjenden bahs açılmış bugün meydanda râmiler çekişmişler atışmışlar
1848. görinen nârevende sanma şeb-nemdür seher-geh bag işitmiş serv-i kaddün bâddan barmagını dışler
1849. ayagı topragını kuhl için al gel diyu yârün benüm iki gözümçün eylerem bâda siparişler
1850. gönül düşnâm-i dil-berden şu denlü hazz ider her dem kamu halk-ı cihân gûya iderler ana alkışlar
1851. eger yirden göke dek zâtî'ye zulm itmesen ey meh irişdürmezdi ol yirden göke kıldukca nâlişler
1852. ah iderler benzer ol zulm ıssı hânüm söylenür yâ bana itdürdüğü vaf-ı figânüm söylenür
1853. kıssa-i hüsn ü cemâl-i Yûsufi unutdı halk şimdi dillerde o müjgânı sinânüm söylenür
1854. ser-be-ser cümle nebat olur nebatı ol yirün tatlu tatlu kanda ki ol şîrîn zebânüm söylenür
1855. ol püser cevri itdüğinden sanmasun inler beni sinemün kehvâresinde tıfl-ı cânüm söylenür
1856. ah ider ra'd od çıkar ebrün gözinden yaş akar gökde benzer ol meh-i nâ mihr-bânüm söylenür
1857. tutuşaldan pehlevân-ı âteş-i ışkı ile ben Rüstem-i Zâl-i zemânem dâsitânüm söylenür
1858. bir nişan koyub bir ad itdüm senün ışkında kim hey kıyamet haşre dek nâm ü nişânüm söylenür
1859. cem' olur gâyib erenler nâleler zahir olur sırr ile her kande kim râz-ı nihânüm söylenür
1860. aks-i nâlem sanma zâtî kühdan iren sadâ küh olub divâne-i âh ü figânüm söylenür
1861. gül-zârda görüb beni güller gülüşdiler kani o gonca-leb diyu başuma üşdiler
1862. ağlaşdı gözlerüm göricek çeşme-i lebün gûya ki iki câriye suda buluşdılar
1863. mey-hânedede safâ ile zikr eyledüm lebün ol dürlü dürlü meyler ayaguma düşdiler
1864. meydân-ı hüsnede gör o şîrîn-zebanları şebdîz-i zülfi ârız-ı gül-gûna koşdılar
1865. ağız bir itdiler bizi kılmag için helâk meclisde zâtî'yâ iki âfet öpüşdiler
1866. yine hengamede bir kase-i nakkaşî döner yine bir Çin haracın getirür kâşî döner
1867. def tutar dâireden mihr ile meh çarha girüb kâsenün şevk ile pür olub içi taşı döner
1868. çibug üstinde tururken inüben düştügi bu yâ bize şive ider yâ hod anun başı döner
1869. kâseler bir birinün üstine dönse nola kim çarhaya girse kişi üstine yoldaşı döner
1870. kâse-bâz ensesine sille urur gah olur kâsenün ma'rekede geh göti geh başı döner
1871. nice döndürmeyeyin kâseyi billahi bana akçesi vü pulı vü etmegi vü aşî döner
1872. beni seyr eyler iken akçe adın işidicek yönini ma'reke kallâşî döner
1873. ehl-i dil sanma ki yüz döndüre bu ma'rekeden kâsenün lezzetini alamayan nâşî döner
1874. akçe yağmur gibi hengamede yağmayıcagız kâse-bâzun dahi seyl-âba gözi yaşı döner
1875. şî'r-i zâtî'ye tutarsa sadef-i güşî nigâr bahr-ı ummâna anun nazm-ı güher-pâşî döner
1876. ey sülûk ehli senün ol aradugun sendedür şöyle akrabdur sana kim gûyiyâ can tendedür
1877. bi-habersin sen sirişte cânun vü kalbünle ol ateş-i berrak gûyâ seng ile âhendedür
1878. aradugun şâh taht-ı dilde kılmışdur karâr gûyiyâ nâr-ı musaffâ dîde-i rûşenedür
1879. gûşuna girmez ararsın sen mesafe kat idüb dil bülend âvâz ile aydur ki ol şeh bendedür
1880. bir şeh-i âlem var ey zâtî gönül tahtında kim on sekiz bin âlemün mahlûkı ana bendedür
1881. âfitâbun kim bütün dünyâca nûr u nârı var sanma nâr-ı mihre nisbet zerrece mikdârı var
1882. müşteriürdür bir mehün gönlüm metâ-ı mihrine müşteri-veş sanman anun zühd ile bâzârı var
1883. şevk ile bir mah-ı bî-mihrün metâ-ı vaslına müşteri olanların gâyetde müşkil kârı var
1884. rûz-ı îd ü leyli kadr ü bir demi bin yılca ömr ol kişünün kim cihânda bir münâsib yârı var
1885. zehr-i kahrından cihânun tatlu canı acımaz her kimün yanında bir şâh-ı şeker-güftârı var
1886. dâg taze gül gibi ışkın belürdür âşıkun kendünün ey gonca gerçi gül gibi inkârı var
1887. büselikde okusunlar lâ'l-i nâbüncün yine zâtî-i şîrîn-kelâmun şî'r-i şeker-bârı var

1888. sana dirlerse iki âlemde cânâ ne istenür aydasın kim rü'yet-i didâr-ı cânân istenür
1889. can virürken bana telkini sen eyle didüğüm dostun ayb eyleme son demde imân istenür
1890. kutb-ı maksûd üzere dönmez çarh-ı kej-rev âh kim itmez âhumdan hazer ey mâh-ı tâbân istenür
1891. can yüzün gördükçe kapundan ider bûsen taleb subh-dem dâr-üş-şifâda derde derman istenür
1892. görmege varsa nola kûyunda zâti ârızun bâg-ı cennetde cemâl-i hûr u gilmân istenür
1893. va'de-i vasla sevincümden gözüm giryân olur ahde yâr itmez vefâ mâni düşer bârân olur
1894. ol sebebden şol kadar yaşlar döker kim gözlerüm dostlar bârân degül âlem yem-i ummân olur
1895. va'de-i vaslın işitem ağlar iken ol mehün ol sevinc ile sirişküm encümi çendân olur
1896. va'de-i vasl ile bir hoş hâlete irer kişi bir dem içre onsekiz bin âleme sultân olur
1897. vade-i vuslatda âşık bir dem içre bin yaşar va'deden geçse hayâtı hânesi vîrân olur
1898. hõcreme gelse sarayından o meh-rû bir gice asumandan bir melek inüb bana mihmân olur
1899. vasla irse zâti'yâ ağlar sevincinden yine bu cihânda bilmezsin âşık kaçan handân olur
1900. gerdeninde hâli yarun Rumda bir danedür ey gönül billahi bir dâne degüldür yâ nedür
1901. ben didüm aydında bir zengî temâşâ eyledüm dil didi var ise hâl-i gerden-i cânânedür
1902. şem'-i kâfûriye gûya kim yapışmış kalmış ol gerdenünde hâl bir yanmış sıyeh pervânedür
1903. ey yüzi mushaf yâ tûmâr-ı duâ-yi nurdan nokta neşv itmiş kalan tesbihler efsânedür
1904. ben didüm boynunda hâlün nur üzere noktadur ol didi zâti letafet hırmeninde dânedür
1905. geçürdi ışk başumdan anun fi'lini benden sor tabîbüm derd-i bi-pâyânı başından geçenden sor
1906. bunun tedbiri hikmetde virür Lokmana da zahmet devâ-yi derd-i 'uşşâkı leb-i şekker-şikenden sor
1907. kemân-ı cevri ü bâr-ı mihnet ü câm-ı gamı âşık çeken bilür belâyı bu dil ü cân ü bedenden sor
1908. lebi tiryakler hecri gamın ben yimişem vâfir eger bilmek dilersen kahr-ı zehri gel Hasendan sor
1909. sadâ-yi merg irişdügin zebân-ı tîşeden Husrev ne bilsün başına tokunmayubdur Kûh-kenden sor
1910. kesilmek var mı Ferhâd-ı dile kühsâr-ı hasretten yüri ey båd-ı subh ol husrev-i şîrîn-dehenden sor
1911. gam-ı lâ'l-i leb-i cânânı teftiş itme agyara yiye bilür ta'âmun dadımı ey zâti benden sor
1912. çeşm-i hâb-âlûde gâlib çok içübdür kan uyur kesret-i demden dem-â-dem ey peri insan uyur
1913. rahat olub merdümân âsûde olur halk-ı şehri fitne uyur her kaçan kim dide-i cânân uyur
1914. dostı düşde der-âgûş eyledüm dirmiş âdû dostlar düşde görür kodum ol âhır yan uyur
1915. göz ucı ile ol gözüm nuru bana itmez nazar dide-i baht-ı siyâhum ah kim her ân uyur
1916. rûz-ı hecrün bir demi bin yılca nice ölmeyüm gün uzun olsa ziyâde zâti'yâ her can uyur
1917. kim ola ol arûs ki rengin yanagi var nârenci hûb hıl'ati lâ'lin tuvagi var
1918. bir zülfi kara gözi güzel surh-çihredür devletlüler sarayı içinde turagi var
1919. olmuş yalın harareti var gözi kıpkızıl gûyâ müdâm nûş ider elde ayagi var
1920. anun yanar çerâgi cihânda söyünmesün gâyetde himmet issidür ol çok çerâgi var
1921. âh oklarını urmaga pervaneler ana her bir sûtûn-ı simde zerrin kabagi var
1922. hüsn issi kara saçlu yalın yüzlü yârdur derdâ ki nâr-ı hasretinün dilde dağı var
1923. kimün ki karşusunda yana par par ol nigâr anun fûrûg-ı şems ü kamerden feragi var
1924. bir cür'et issidür nola çekse yalın kılıc mülk-i cihânda kati sovuğu yüzlü yagi var
1925. zâti kimün ki şimdi ola hânesinde ol gûyâ ki gülistânı güzel hûb bagı var
1926. urdılar zerrîn-beden âşıklara mahbûblar mancınik-ı sîm ile garrâ gümüşden toplar
1927. araya berf-i münafık bir sovuğluk saldı kim bir biri ile atışur hüsn issi garrâ hüblar
1928. yine gûy-i berf ile sovuğ lâtife itdiler ol melâhatle bürüdet şâhına mensûblar
1929. bu hararet issi sinemle benüm bahş itdiler yidiler tennûrlar ol cürm ucından çûblar
1930. ol periler şol kadar top urdılar insana kim az kimse kaldı zâti olmaduk mazrûblar

1931. hüsnünün meşşâtasına mihr altun şânedür şa'şa'a ey mâh-ı sîmîn-ten ana dendânedür
1932. nitekim sen mumsın yakmaga ey mâh anları hıdmetünde sühte âşıklarun pervânedür
1933. gençsin ey pîr olası yık cefâ bünyâdını gönline gir âşıkun gencün yiri virânedür
1934. zülfünün zencirini bend it bana didüm didi kılca aklı yok bu miskinün aceb divânedür
1935. tap diyince anda nakş itdük sanemler nakşını gönlümüz gûya ki bir tasviri çok büt-hânedür
1936. sineme na'li şu denlü kesmişin mestâne kim gören ey çâbü-k-süvârum dir der-i mey-hânedür
1937. Tanrı hakkı bilürin Allâhı bir bilür gibi hırmen-i hüsn içre zâti ol sanem bir dânedür
1938. eyle ol şâh-ı Muharrem işigin ben kula sadr yâ ilâhi ramazân ayı gibi vir bana kadr
1939. bir gün ol mâh ile hem-menzil ola şol kişi kim demi mâh ü mehi sâl ü günü id ü şebi kadr
1940. ben Sühâya eger ol yüzi güneş ide nazar tâli'üm devletümün mâh-ı nevin eyleye bedr
1941. üstüme dönmedi ol mâh-ı münevver bir gün çarh-ı gaddar bana döne döne eyledi gadr
1942. kirm-i peykânı ile ol kaşı kavstün delerem sadr-i Eyyüb-sıfat zâti müşebbek ola sadr
1943. şeb kadar mı yüzi kara olasin vakt-i seher bu cihândur hazer it kim anı penbe ile bogar
1944. subh-i kâzib gibi bi-vakt agardum sanma gice kaldun yaragun gör yol ağır eyle hazer
1945. ger demür kal'a gibi muhkem olursa bedenün top-ı derd ile bulur şâh-ı ecel ana zafer
1946. kâr ider tîr-i ecel cânına ahır çü Mesih kal'a-i çarhda idinse kişi mihri siper
1947. zâti'yâ lû'bını nerrâd-ı sipihrün anma nakş ile nice kamer yüzlüleri itdi kamer
1948. vaf-ı envâr-ı ruhunla matla'ül-envâr şî'r şerh-i esrâr-ı lebimle mahzen-ül-esrar şî'r
1949. bir murassa' tâcdur başında anun matla'ı şehlere taklîd ider bir tatlu şîrîn-kâr şî'r
1950. kim görürse yüzini bir bülbül-i gûya olur pür gül-i mânâ-yi rengin ile bir gül-zâr şî'r
1951. şâh-ı tab' anunla feth eyler belagat mülkini kişver-i dil açıcı bir tîg-i cevher-dâr şî'r
1952. müşteridür ârifün ey meh metâi vaslına bî-mezâk u câhil ile eylemez bâzâr şî'r
1953. ben disem şevk-ı lebünle okusan sen ey sanem mürdeler ihyâ ider nutk-ı Mesihâ-var şî'r
1954. mârdur sahhâr tab'undan togar daim benüm âdemün aklın ugurlar zâti'ya ayyar-ı şî'r
1955. vaf-ı lâ'l-i yar ile yar-ı şeker-güftâr şî'r lâfz-ı şekker-bâr ile bir tatlu nâzûg yâr şî'r
1956. haste-dil âşıklarun derdine bir hâzık tabîb sükkeri perverdelerle hoş ider timâr şî'r
1957. hâline vâkıf olub rahm eyleyüm şâyed diyu destine divânım alub okumaz dil-dâr şî'r
1958. ey peri perr-i semenderden varak olsa bana ârz iderdüm tapuna ger yanmasa tûmâr-ı şî'r
1959. bir gazel didüm yine anun kamu ebyâtınun her biri bir yâr-ı nâzûg cümlesinde var şî'r
1960. sihr ile cem eyledüm bir yire nâr ü penbeyi ol nedür didüm didi dil penbe kâgad nâr şî'r
1961. nice meyyâl olmasun sarrâf-ı tâb-ı pür-mezâk zâti'yâ bir dürcdür pür-lü'lü-yi şeh-vâr şî'r
1962. şehâ âşıklarun mülk-i melâmet pâdişâhıdır şîrâr-ı nâr-ı âhı altun üsküflü sipâhıdır
1963. içinde görinen hurde gülün tohmin kıyâs itme o yanık bülbülün cânâ şîrâr-ı nâr-ı âhıdır
1964. gönül İskenderinün sen lebi âb-ı hayât için cihânı her gice zulmet iden dûd-ı siyâhıdır
1965. meger kim nur-ı lûtfından yaratmış zâtunı Halik senün vafunda her şî'rüm gören sanur İlâhidür
1966. nice can kurtaram bu bir bölük kanlu elinden ben beden mülkinde her yara kızılbaş oldı şâhidür
1967. o mâh ebrûların oynatdı gördi akl gavvâsı didi kim şive deryasında oynar iki mâhidür
1968. şâhun pâdişâh-ı şâhidân olduğına zâti görenler aynını kef geçdüğü sâdik güvâhıdır
1969. içümden dem-be-dem sevdâ-yi zülfi yidüğün anlar yir altında yılan gevşedüğünü tuyar ol dil-ber
1970. kızarmış gözleri zencire çekmişler anı muhkem düşüb divâne olmuş zülfünün sevdasına micmer
1971. elüm irse ayagun öpmege diyenleri sâkî eger kim defter eylersen fakiri eyle ser-defter
1972. cemâlün bir nigâr-ı bî-bedel ruşen-tabiatdür idübdür Süre-i Nûr'ı o bir günde revân ezber
1973. cemâl-i dil-ber ü lâ'l-i nigârün misli yok zâti bi-hakk-ı Süre-i Yûsuf bi-hakk-ı Süre-i Kevser

1974. hâk-i pâyun bu gözüm kuhl-i safahandur umar bir göze sürüm ana lûtf eyle insândur umar
1975. cânım alsan bana bir bûse revân itsen didüm ol tudagı âb-ı hayvan didi kim candur umar
1976. ey gözi bādâm şeftâlû-yi lâ'l-i nâbunı lûtf u ihsân it kerem kıl gönüm oğlandur umar
1977. ey tabîbüm lâ'lüne can virse dil ayb eyleme neylesün bi-çârenün derdine dermândur umar
1978. tekye-i âlemde zâti hân-ı vasl-ı dil-beri konug umdugın yimez gerçi ki mihmândur umar
1979. câm-ı ışk ile sular kim mest-i bi-hûş oldılar marifet lû'lüsine deryâ-yi pür-cûş oldılar
1980. defter-i nâm-i şerifi hâtemün tayy olmadı lûtf u ihsân islerin sanman ferâmûş oldılar
1981. ejdeha havfın çeküb genci neye ister kişi hep kanâat isleri gencîneye tuş oldılar
1982. dâne için gussa yirsın sen dahi leyl ü nehâr ömrün anbârın düketdiler iki müş oldılar
1983. dil ucından başunı gavgâya virme çün ceres oldı gavgâdan beri anlar ki hâmûş oldılar
1984. rûzigârun olmaga jeng-i gubârından beri sâf-diller ayine gibi nemed-pûş oldılar
1985. cevherîler işidüb pendün ayıtdı zâti'ya sözlerün cevherleri gûşumda mengûş oldılar
1986. şol şarâb-ı nâblar kim işkuna nûş oldılar katresinden cân ü dil deryâ-yi pür-cûş oldılar
1987. dün iki garrâ toyum hum mahrem olmışdı bize cümle varı virdiler bugün yine boş oldılar
1988. haste-diller derdün ile öldiler cânâ didüm ol tabîb-i cân ü dil güldi didi hoş oldılar
1989. kûy-i dil-berde tecellâ-yı cemâli terk idüb uçmaga meyl itdi sofiler aceb kuş oldılar
1990. hasret-i lâ'lünle kûyunda ölenler yasına çeşme-i hayvan ile Ka'be siyeh-pûş oldılar
1991. kad kıyamet çeşm kâtil gamze âfet fitne hâl mübtelâlar ah kim âfetlere tuş oldılar
1992. dil-rübâlar zâti'ya koymaz kulagina sözün anlarun pend-i peder gûşında mengûş oldılar
1993. ayda yüz mâh-ı nev-i ebrû-peri peyda olur kankı birine bir âdem âşık-ı şeydâ olur
1994. günde yüz âyine-ruh şekker-zebân peydâ olur bunlara bir kimse kande tûti-i gûyâ olur
1995. kankı âşık kim sana kûyunda can eyler revân cennet-ül-me'vâ o câna âkibet me'vâ olur
1996. ey kıyamet çeşme-i hayvân-leb ü İsi-nefes söz deminde mantıkundan mürdeler ihyâ olur
1997. gözüme koruk sıdurmaz bâg-ı vaslından dime ivme zâti sabr ile âhır koruk halvâ olur
1998. zülfî yol miskinidür ser koyub akdâmı öper ana fırsat el virübdür idüb ikdâmı öper
1999. ben helâk oldum bu gamdan çifte tolular içüb dostlar iki de bir düşman dil-ârâmı öper
2000. kâmetüm çeng olsa benzüm saz dönsem bir kıla nola düşman çünki çeng-i rûh-efzâmı öper
2001. tîr-i âhı yiter atdum iki kaşun ortasın öpeyin cânâ kemânun kabzasın râmi öper
2002. buldı çün zâti seni nola öperse destüni bendeler sultân elin buldukça bayramı öper
2003. küp dibine dürd-veş ol kim çöküb camı öper bir safâ bulur o kim şan lâ'l-i gül-fâmı öper
2004. yakamı çâk eyleyüb ben gen yakadan akların düşman ıkdâmı ile dâmen-veş ol akdâmı öper
2005. hayme-i kadri olur arş-ı muallâdan bülend meclis-i âlide her ki ol şûh hayyâmı öper
2006. can virür softi büt-i sîmîn-bedenler öpmege yok mı bir papazca papaz asnâmı öper
2007. zatî'ya ben zülf-i miskine nice kâfir diyem yüz sürüb ol mushaf-i rûy-i dil-ârâmı öper
2008. senün mihrün gibi dil mahzeninde şeb-çerâgum var benüm horşid ile mâhun fîrûğından ferâgum var
2009. ser-â-pâ nâr-ı âhumdan kızardı kubbe-i gerdün mahabbet mülkine şâhem kızıl atlas otagum var
2010. revân itsem gerek cânı yolunda ey veli-i hüsn vilayetde nazîrün yok sana kurbân adagum var
2011. yaturdum dün gice kûyunda ben bimâr-ı derd-i ışk düşümde görürin Firdevs-i a'lâda turagum var
2012. bugün ey sâkî-i meh-rû senün mihrünle ser-mestem nazîrin görmemişdür Cem elümde bir ayagum var
2013. firâkun kara deryâdur ben anda mâhi-i derdi nola sayd eylesem sadr-ı müşebbek gibi agum var
2014. kinâra gelmedi ol mû-miyân cismüm didi zâti ecel murgın şikâr itsem gerek kıldan duzagum var
2015. cemalün mihri gönüm âleminde âfitâbumdur şeb-i zülfün gamı rûz-ı firâkunda sehabumdur
2016. senün bu südde-i devlet-meâbun var iken şâhum benüm begler kapusına varub gelmek ne bâbumdur

2017. mahabbet mülkinün sultânıyam şâhâ bana leşker şîrâr-ı nâr-ı âhumla sirişk-i bi-hisâbumdur
2018. senün a'la işigünde elâ ey şâh-ı mülk-i hüsn hakir itsem diyen kendin şeh-i âli-cenâbumdur
2019. bugün mir'âta bakdı gördi hüsnin ol melek-manzar didi derya-yi nûrem mihr ü meh iki habâbumdur
2020. didi ol şeh-süvârum cehd ile kaddin idüb halka ayagam öpmege el ırgüren ancak rikâbumdur
2021. o şûhun bezm-i işkında nice germ olmayam zâti yanık bagrum kebâbumdur ciger kanı şarâbumdur
2022. ey muhâsib ömrden mahsûb olursa intizâr muntazırlar ömrine olmaz cihân içre şümâr
2023. sinsa sırça ser-be-ser hançer olur her paresi gey sakın bin pare itdi kalbi seng-i intizâr
2024. ben gül oldum sözlerüm nâr oldı yakar irdügin agzum açdurma kerem kıl gül içinde nâr var
2025. sözlerüm ırz ugrısı ayyârdur eylen hazer korkarın bir gün dehânumdan çıkar bî-ihitiyâr
2026. intizâr idübdürür zâti'yi tiryâkî-mizâc gafil olma sözleri olubdur anun zehr-i mâr
2027. dem-â-dem remz ile ey hâce dir bunı sana neyler cihân bâd ü hevâdur meyl idüb âdem ana neyler
2028. anunçün itdi Mevlânâ Hudâvend anlara meyli haberdâr eyledi esrârdan virdi safâ neyler
2029. güneh girdâbına müstagrak eyler âdemi dünyâ bunun efkârı bahrına dil olub âşinâ neyler
2030. görüb işitdügün sanma ki dem dem ra'd ü bârândur bulutlardur elinden dâyimâ aglar figân eyler
2031. kişün derdini eyler ziyâde zâti'yâ dünyâ bu bir ölçüm tabîbün ayındur bunda devâ neyler
2032. bu güzel beytde vâsf-ı leb-i ruhun ey hûr oldı güyâ ki Mesîhün yiri Beytülmamûr
2033. nazmum içre görene vâsf-ı ruhun şevk virtür berk urur ravza-i Ahmedde sanasın kim nûr
2034. anun içinde bu dil berresi biryân oldı sînemi âteş-i ışk eyledi cânâ tennûr
2035. inley inley vardum yanına didi o şûh biz neye ugramışuz sen ne imişsin öte tur
2036. öldürür çün beni cevri ile o mellâh-ı melîh yur iken meyyitümi sandal idün bari buhûr
2037. kûyunun şol ki gedâsı ola ey hûb-ı Hıtâ meclisinde yiridür Çini çalarsa fâgfûr
2038. âriz-ı dil-bere öykündi hatâ itdi meger zâti'yâ mâhı yakub şâh-ı nücûm eyledi nûr
2039. şu kim vardur vefâsı diyu dehrün her zemân söyler iki yüzlü olanlarda vefâ olmaz yalan söyler
2040. bu meclisde yinen şekker mürebbâ zehr ile diyu kafes içre dem-â-dem tûti-i şekker-zebân söyler
2041. dili çalar yüzi sulu gulâmundur senün şemşîr müjen vâsfin zebân-ı hâl ile dil-sitân söyler
2042. urur ol tatlulukda bir birine şekker ü şehdi ne dem kim tatlu tatlu kande ol şekker-dehân söyler
2043. dü nîm olur o sâat mantıkından nokta-i mevhum ne dem kim remz ile ol dil-rübâ-yi nükte-dân söyler
2044. havâdan ra'd ü taglardan o yankular ki işidirsın benüm evsâf-ı nâlemdür zemin ü âsumân söyler
2045. dir ise sûr-nâyum nâlene dem-sâz olur zâti dili çalar avurdın ötdürür mehter yalan söyler
2046. tutar hükmi o kim emr-i şerîfün istimâ eyler zemîne dön disen dönmez girer çarha semâ eyler
2047. ölümlü hastasıdur dostlar ol âfetün âşık revân it cânını dirse o sâat bî-nizâ eyler
2048. beden anlarda bürc olsa eger kim cümleten ey dil düşenler ışk yatağına özinden inkitâ eyler
2049. kaçan kim ol perî-ruhsâr ü çeşmi sâhiri görsem benümle sabr u ârâmum gibi aklum vedâ eyler
2050. miyânunla ruhun vâsfında kâmildür benüm tab'um hayâl-i nâzûg ü ma'nâ-yi rengîn ihtirâ eyler
2051. nedür ahvâl-i zâti dirsın ey dil-dâr-i gendüm-gün dönüb bir âsiyâ-bâda hevân ile semâ eyler
2052. kimünle şem'-i mihrün ey yüzi mâh ictimâ eyler o dem şevk ile fânûs-ı hayâl-âsâ semâ eyler
2053. degirmen gibi geçmezken gıda susuz bogazından yetişsen su gibi çarha girer âşık semâ eyler
2054. çalub çengini çâr-pâre eyleyüb Zöhre girer çarha kaçan kim sâz-ı mihrüm istimâ eyler
2055. bir âfet görmedüm ben sen kadar âlemde ey hûnî gözün cellâdını görse bedenle can vedâ eyler
2056. kesersen başını zâti be-hakk-ı âyet-i şemşîr kesilmez tîg-i ışkundan cihândan inkitâ eyler
2057. kaçan hengâmede kâse güzel nakş istimâ eyler meger kim hâk-i âşıkdur girer çarha semâ eyler
2058. o tîn-i gâliye-sâ kâr-gâh-ı kûze-gerlerde yolunda hâk olanlardur hevân ile semâ eyler
2059. gel ey hûnî yetiş tek anı sen al kanlıgın iste sana cânı revân itmek deminde kim nizâ eyler

2060. bugün bir gamzesi âfet gözi cellâda tuş oldum görenler tîg-i müjgânın özinden inkitâ eyler
2061. yine bir âfete ruhın revân itmek diler zâti görürse Hızır eger anı hayât ile vedâ eyler
2062. olubdur şâh-ı gül öninde bülbül tercemân söyler zarâfet anda hatm olmuş be-gâyet çok zebân söyler
2063. ceres avurdın ötdürür idemez bahs nâlemler manastır hâdimidür ol dili çalar yaman söyler
2064. ayıtdum vay benüm agzumda ola idi dili anun işitdüm tatlu tatlu dil-ber-i şîrîn-zebân söyler
2065. dehânun öpdüğün ikrâr itmez sâkiyâ sâgar surâhî dil döküb agzın müdâm arar revân söyler
2066. hatun bir hırz-i cân yazmış lebün üzre senün cânâ hazer kıl göz deger ana deyen kimse yalan söyler
2067. perişân sözlerüm ma'zûr tut evsâf-ı zülfünde ne gelse fikrine sevdâyîler def'i hemân söyler
2068. senün a'dân ile hengâmeler itdüklerin zâti kime tuş olsa ser-tâ-ser olubdur kıssa-hân söyler
2069. bir koyun ala gözlü ile yab yab egir şâdî ganemlerini dile bî-hisâb egir
2070. harrât-ı gussa döndüri döndüri zâhidâ ger eyledi ise var anca şarâb egir
2071. yürekte gussa sancısını ref'ider şarâb derd-i derûnı niteki ey kâm-yâb egir
2072. itdi çün âbî penbe-i menfûş-i müncemid koy âb-ı huşge yaş odı lâ'l-i müzâb egir
2073. sahrâ-yi dilde egrile tâ leşker-i ferah zâti müdâm ol şeh-i âli-cenâb egir
2074. goncalar bâga gelüb arz-ı cemâl eylediler güli şermende idüb bülbülü lâl eylediler
2075. sıdılar gonce-i gannâc ile şah-ı şühî açılıb gülşene çün gunc ü dilâl eylediler
2076. çözdiler turre-i tarrârların indi yola ol haramîlere kanımı halâl eylediler
2077. göricek bunları bu hâlet ile şevk u cünûn gönümün hocresi yolını su'âl eylediler
2078. dostlar müye ile döndürüben müye beni ah kim nâle ile cismümi nâl eylediler
2079. bahr-i hüsn içre didüm kaşlarına iki kayık anları def'î çatub arz-ı melâl eylediler
2080. seni zati mehi horşîd-i cihân-tâb gibi hüblar mihrde hûb ehl-i kemâl eylediler
2081. al geymiş yine par par yanar ol âteş izâr berk urur gûya şafakda âfitâb-ı tâb-dâr
2082. al geymez ol melek-manzar peri-peyker nigâr kan içüb cism-i lâtifinden olubdur aşikâr
2083. al hıl'atlarla ol serv-i sihî-kaddün senün gûyiyâ sürh ile yazılmış elifdür ey nigâr
2084. al hılatlerle zeyn olmuş kıyâmet kâmetün bezm-i hüsn kırmızı gül nahli dikdi yadigâr
2085. kıpkızıl oldu kızardı al geydi sanmanuz dostlar kasr-ı bülend-i hüsn çıkmışdur o yâr
2086. allar geyüb boyınca kana giren kim disen misli-i lâ'lîn-kabâ serrâc-ı şâh-ı tâc-dâr
2087. allar geymez ser-â-pâ kıp kızıl oldu olup âl ile uşşâkı çok öldürdüğü için şerm-sâr
2088. al hıl'atler geyen yârun hayâli eyledi vâdî-i aynumla sahrâ-yı derûnum lâle-zâr
2089. ol halîlüm al hıl'atler geyer şâd ü ferah zâti'yâ gûyâ gülistân oldu İbrâhîme nâr
2090. şehrmüzden ah kim ol mâh-ı tâbânüm gider sinemün kalmaz sürûri râhat-ı cânüm gider
2091. hâceden âzâd olub gördüm bugün bin nâz ile salını salını ol serv-i hırâmânüm gider
2092. çün senün vechün hasen huyun hasen olmak gerek tîg-i hışm u kahrı ey sultân-ı hûbânüm gider
2093. âleme cevr eyleme mest-i şarâb-ı nâz olub âkıbet bunda gelen ey çeşmi mestânüm gider
2094. dostlar sürsün safâ zâti fakîre rahm kıl düşmeni yanundan ey devletlu sultânüm gider
2095. bilüni kocdurmaga lûtf it rızâ vir kıl kadar hân-ı vaslun eyle ihsân iştihamuz kıl kapar
2096. ney gibi ehl-i havâyem nâsîhâ pend eyleme bir kulagumdan girer ol bir kulagumdan çıkar
2097. vehm kıl uşşâkun âhından be-gâyet ey melek mâni olmaz bu yedi âyînelü çarhî siper
2098. hûb u şîrîndür temâşân olma aynumdan ba'îd Husrevâ ne için iversin suya mı düşdi şeker
2099. merhamet eyle halîlüm zâti-i mahrûruna nâr-ı Nemrûd âteş-i âh-ı derûnından şerer
2100. gözlerün cünbişi cellâd-misâl eylediler dirlüğü âşıkâ dünyâda muhal eylediler
2101. bilüni bilmediler kılca dekâyik-dânlar ortada yok yire çok ince hayâl eylediler
2102. kılıç ile ki gönül mülkini açmışdı müjen ruhların almaga yüz vech ile âl eylediler

2103. çâre olmadı ki def'î vireler şâfi cevâb ıŖk derdinden etibbâye suâl eylediler
2104. dir isem ben nola Mecnun ile Ferhâda sefih kûy-i cânânı koyub azm-i cibâl eylediler
2105. cismümi derd ile ben nola hilâl eyler isem çün ki mihr ehlini ol kaŖı hilâl eylediler
2106. oldu gavvâs gibi baŖları zâtî aŖaga nazmun anlar ki koyub mey-i le'âl eylediler
2107. gözlerümden uçurur hâbı hayâl-i zülf-i yâr âŖiyândan türküdür güyâ ki murgı gelse mâr
2108. bir sinândur bana sensüz serv ey Yûsuf-cemâl yeng ile jengârı itdi anı eŖk-i nil-bâr
2109. ben nola bir dâsîtân yazsam gözün vasfında kim Rüstem itse kârzâr anunla olur kârı zâr
2110. ey peri-Ŗân bu periŖân sözlerüm ma'zûr tut aklumu sevdâ-yi zülfün eyleyübdür târmâr
2111. ârizun vasf eyleyelden ma'ni-i rengin ile Ŗî'r-i zâtî ey melek âdemde komaz ihtiyar
2112. benüm aynum görenlerde dimez bir kimse nem yokdur velî rahm idüb ol yaŖı siler bir kimsenem yokdur
2113. didüm kim hâme-i engüŖtün öpdür cânum al didi alurdum cânunu divâneye illâ kalem yokdur
2114. gönül pür-gam gözüm pür-nem figânımdan tolu âlem senün ıŖkun husûlinden benüm âlemde nem yokdur
2115. demün olsun diyüb tâ sen gidelden a benüm cânum yaŖum akıtmayam ah itmeyem âlemde dem yokdur
2116. sen anun okısan adın döner mablüb okur iller felek gibi dönübdür aksine zâtî kerem yokdur
2117. turreler ârizun üstinde ki Ŗu'bân dirilür vechi var âbda mü mâr olur ey cân dirilür
2118. deheni üzre sanasın hat-ı yâkût-ı nigâr kavm-ı cândur göriben möhr-i Süleyman dirilür
2119. nola cân virsem ana mürdeler ihyâ eyler sanemâ lâ'l-i lebün İsi-i devrân dirilür
2120. büse-i lâ'lüne cân virdüğü bu Hızr-ı dilün nûŖ iden haŖre degin çeŖme-i hayvan dirilür
2121. hey kıyâmet gel iriŖ fûrkâtünün küŖtesiyüz mürdeler rûz-ı kıyâmetde firâvân dirilür
2122. cür'a-i câm-ı lebün mürde dirildür didiler hey meded zâtî-i bî-çâre de bî-cân dirilür
2123. ben bu hüsn issi revân-baŖŖ ü kıyâmet gazeli kabri üzre ki okuyam Hazret-i Hassan dirilür
2124. döğünmekden yüzüm ey sîm-ten hecründe pul puldur belâ bagında bitmiş bir soluk katmer karanfüldür
2125. benün âlemde bir bendür nice begdeŖ olur fülful il anı döge döge kullanur Hindî siyeh kuldur
2126. gül ü mül sohbetin bilsem kimünle itdün ey gonca gülistân-ı izârün tâb-ı mülden yine gülgüldür
2127. Ŗeh-i mülk-i melâhatsin araklar hâller leŖker livâ-yi ejdehâ-peyker sana ol kadd ü kâküldür
2128. iŖiden bülbüle ânî olur hâmüŖluk âriz belâ bagında zâtî bir aceb Ŗûride bülbüldür
2129. âdeme dehr-i acûze kendüyi zîbâ satar kul idinür bir iki gün âkıbet ammâ satar
2130. nimet-i dünyâ mürebbâdur ser-â-ser zehr ile sanma kim sana bu hâyin sükerî halvâ satar
2131. ey fitâde aŖ yirer dehr-i acûze kanuna gafil olma bir iki gün sana istignâ satar
2132. girre olma pâdiŖâh-ı Mısr-ı hüsnem ben diyu bî-aded Yûsuf-cemâli hâce-i dünyâ satar
2133. hasıl umma hırmeninden rûzigâr-i hâyinün gaflet itme sana gendüm gösterür arpa satar
2134. kül ider eczâ-yi insanı irür nâr-ı ecel akribâsı ser-be-ser feryâd ile eyvâ satar
2135. ömrünün peymânesi pür olıcak zâtî ecel bir tutar bay ü gedâyı sana bir Ŗahbâ satar
2136. kendüyi ol Yûsuf-i sâni velî zîbâ satar satıŖından hüsnî ahsen sanmanuz a'lâ satar
2137. vasf-ı lâ'l-i yâr ile tûmâr-ı Ŗî rüm âleme geh ney-i kand ü gehî Ŗîrîn ü ter hurmâ satar
2138. ol dür-i yek-dânesüz bana gerekmez cenneti cenneti âdem gibi bir dâneye dâna satar
2139. dinin îmânın virür halvetde oğlan üstine zâhid-i sad-sâle gerçi halka istignâ satar
2140. kande bir garrâ güzel görse düşer dil üstine lücce-i ummâna güyâ kendüyi gavvâs satar
2141. kim ki uŖŖâka leb-i Ŗîrînüni tarif ider ıŖkının esrârının hayrânına halvâ satar
2142. sen satar yirsin kamu Yûsuf-cemâli Ŗîvede bî-nazirin dirse her biri kuru dâvâ satar
2143. halka târif itme ârif hüsnini ol hâcenün kendüyi garrâ metâ ü bî-bedel dîbâ satar
2144. tab'-ı Ŗekker-bârını zâtî ne Ŗîrîn vasf ider hâce-i dilli sanasın tûtî-i güyâ satar
2145. virmenüz tîg ile âŖıklara korhu begler sanmanuz âŖıkı korhu ile kor hû begler

2146. taze mektûbı gelübdür hat-ı cânânumuzun bizi bu mekteb-i âlemde o mektûb egler
2147. leşker-i eşk ile âhum âlemin çekmek işüm milket-i derd ü belâya kulunı o bekler
2148. acı dil virse lebün şöyle safâlar sürerin virmez ol denlü safâ ben kula tatlu begler
2149. pırlük eylemedi kâmetümün tîrini kavs eylerin derd ü belâ şâhına tapu begler
2150. bir perinün saçı sevdâsı ile âlemde kim ki divâne olubdur odur uslu begler
2151. câm-ı ışkı şu ki zâtı gribi nûş itdi revân hem-nişîn-i dil ü akla didi yâ hû beg-ler
2152. ben fakîre didiler âşık-ı hoş-hû begler âşık ol hûblara âşıkı hoş hûb egler
2153. çün gidersin tolu nûş eyle didüm def'î o şûh götürüb ayagı didi sana yâ hû beg-ler
2154. hûblar geçdi şitâb ile didüm âh idüben hoş idi âşıkı zulm itmeseler bu begler
2155. didi mahbublara aglayarak bir âşık gözyaşından sakınun kanludur ol şu begler
2156. bürc-i çarha âlem-i âhumı dikmek huyum milk-i ıška beni ey dostlar ol hû bekler
2157. kande öykünse gerek bâg-ı cemâl içre biten bûs-i lâ'li leb-i cânânuma tatlu begler
2158. Hüsrevâne didi zâti yine bir şî'r-i hasen cümle uşşâkı bu şî'r-i hasen-üslûb eger
2159. dehânun bir kadeh lâ'l-i lebün sâkî şarâbıdur kenârına dizilmiş dişlerim anun habâbıdur
2160. yürüd ayagı devr itsün içen mey yirine kanum mürûrı devrün ey sâkî zemânun inkılâbıdur
2161. mahabbet ırmagın sahrâ-yi dilden ırmag olur mı felekler çarha girmüşdür o cüyun âsiyâbıdur
2162. senün bir nûr deryâsıdırür ey mâh-rû hüsnün meh ü horşid o deryânun iki dâne habâbıdur
2163. senün kapun koyub şehir kapusun gözlemez zâti kapuyı bilür ol ahar kapu anun ne bâbıdur
2164. bilmek istersen hayâl-i dil-rübâyâ câ nolur bir şeh-i âlemdür ol taht-ı revânı can olur
2165. hokka-i lâ'li gehi peydâ vü geh pinhân olur kimse bu esrâra vâkıf olımaz hayrân olur
2166. zülfin altından gelür bir gün hatun didüm ana ol yılan ayagıdur anı gören sultân olur
2167. bezm-gâhı yârsuz şem' ile tezyîn eylemen cânuma her biri bir ok şu'leler peykân olur
2168. vâsf-ı hüsnünle gören dir zâti'nün divânını vay ne garrâ pâdişâha ne güzel divân olur
2169. leblerün hâssıyyetini lâ'l-i nâbiler bilür ruhların mâhiyyetini âfitâbiler bilür
2170. ilm-i ışkı zümre-i zühhâddan itmen su'âl din-i hak üslûbını el-hak kitabiler bilür
2171. ol zehâhdân-ı arak-rîzün ne bih-ter mîvedür lezzetini mâ'il-i sîb-i gülâbiler bilür
2172. şöyle yakdı kim beni hecri ol âteş-çihrenün hâlümü ancak cehennemde azâbiler bilür
2173. sor nisâr-ı ruh idenden dâr-ı kûy-i dil-beri feth-i bâb-ı cenneti zâti sevâbiler bilür
2174. hüsnünün meşşâtasına mihr altun şânedür şa'şâ'a ey mâh-ı sîmîn-ten ana dendânedür
2175. nitekim sen mûmsın yakmaga ey mâh anları hıdmetünde sûhte âşıklarun pervânedür
2176. gencsin ey pîr olası yık cefâ bünyâdını gönline gir âşıkun gencün yiri virânedür
2177. zülfinün zencirini bend it bana didüm didi kılca aklı yok bu miskînün aceb dîvânedür
2178. tap diyince anda resm itdün sanemler nakşını gönlümüz gûyâ ki bir tasviri çok büt-hânedür
2179. sîneme na'li şu denlü kesmişin mestâneyin gören ey çâbü-k-süvârüm dir der-i mey-hânedür
2180. Tanrı hakkı bilürin Allâhı bir bilür gibi hürmen-i hüsn içre zâti ol sanem bir dânedür
2181. ayrılık vaktinde çeşmümden dem-i ahmer düşer gûyîyâ rûz-i kıyâmetde yire ahter düşer
2182. görse gönlüm kande bir âhû bakışlı âfeti kûh-ı ıška yıldırım gibi hemân gevler düşer
2183. âlem-i ışk içre ey dil bilmiş ol âşıklara bir demi bin yıldan artuk görünür günler düşer
2184. ol şeker-leb varsa hammâma kaçan âşıkları girmeye şöyle iver gûyâ suya şeker düşer
2185. aglamazsam kül ider eczâmı küllî nâr-ı ışk hâlüm aglarsam eger ol verd-i handân ter düşer
2186. katre-i nîsânı benzetmiş sadef a'râkuna ol sözi hoş-ter dimiş agzına ey dil-ber düşer
2187. kimyâ-yi ıskını vâsf itsem ol sîmîn-tenün işümi altun ider zâti Hudâ cevher düşer
2188. merd-i merdân ol kapunda dost olma düşmene incünirsün ol senün bâbun degül nâ-merd düşer

2189. yârsuz nûş eylesem âb-ı hayâtı zehr olur bana ansuz âlemün lûtf-ı lâtîfî kahr olur
2190. dem-be-dem günden güne azmakdadur kârum benüm yaşumı aynumdan ırmag istedükce nehr olur
2191. dehr-i dünde bir vefalu yâra virsem gönlümi döne döne cevr kılmakda misâl-i dehr olur
2192. seyr iderken iki evli köyde görsem ol mehi bana ol köy yüz mahalle bî-bedel bir şeh'r olur
2193. sakladukca mihrünü zâtî derûn-ı sînede eşk-i surh u ârız-ı zerdî ucından cehr olur
2194. cümle âlem derdine cânâ devâ ol derdedür ben ana varmaga canlar virdüğüm ol derdedür
2195. ey gül-i ter hattun üzre hâl-i pür-mûyun senün müşgdür çıkmış duhânı gûyiyâ âzerdedür
2196. ruhlarınla leblerün vafında eş'ârüm benüm gül-şekerdür âfitâb-ı mihr ile perverdedür
2197. gâfil olma kendüyi ey arşdan a lâ tutan tîr-i âh-ı âşîka sanma felekler perdedür
2198. ey melek yirden göke hayf oldu sensüz zâtî'ye bir ucı feryâdınun gökde bir ucı yirdedür
2199. âşîkun âhî felekde Zöhreye dem-sâz olur kaddî çeng ü cismi kıldan ince benzi sâz olur
2200. aşîkâre eylemezdim mihrünü ey meh velî aşîkun âh-ı derünü ah kim gammâz olur
2201. âdeti aşîklarun cevre tahammül eylemek sanatı dil-berlerün cevr ü cefâ vü nâz olur
2202. az dil-ber görmedüm çok memleket seyr eyledüm sen kadar çok cevr ider cânâ cihânda az olur
2203. döne döne oynadur dil-ber hevâyî gönlümi dil-rübâlar zâtî'yâ ekser kebûter-bâz olur
2204. sünbülünden âlem ey hûb-ı Hitâ miskin olur anber-i sârâ nedür Çinün yâhod miskin olur
2205. teng yirde şol kızarmış terlemiş hûbân gibi sözlerüm vaf-ı dehânunda ter ü rengin olur
2206. bir hikayet açdı bir nâzüg lebünden husrevâ lezzeti kaldı dîmâgumda nice şîrîn olur
2207. seg dimiş mir'ât-ı hâl-i âşîka bakmış bugün ol rakîb-i bed-likâ Allah nice hod-bîn olur
2208. başum için âsitân-ı arş-ı kadri ol şehün zâtî'yâ başında devlet olana bâlîn olur
2209. ben derd-mende cevrî kim ol habîb eyler bir hastaya ilâcî gûyâ tabîb eyler
2210. bel bagladukca nâza kasd eyledükce cânâ nâzüg hayâl bağlar kasd-ı garîb eyler
2211. ey dost düşman ile gören seni ayıttı hınzîre mîvenün Hak hûbın naşîb eyler
2212. benden ba'id olub yâr olsa rakîbe mâyîl derd ü belâya cânum derdâ karîb eyler
2213. müzminlere nigârâ kâfirler eyler ancak zâtî garîbe ki anı dâ'im rakîb eyler
2214. ey kılıç yanında cânânun yüzün suyu ile tur yohsa bir gün cismünü zahmum ser-â-ser kana yur
2215. başum için bana cânân rahm ider dirmiş rakîb tîgunı tîz al bile gel başını çal kes düşür
2216. tîg almışsın ele cânâ yine cellâd-vâr ger rakîbün bir yirin urmak dilersen boynın ur
2217. dün gece dakdum düşümde boynuma zülfün didüm hışm ile bakdı didi kodum uyur düş de görür
2218. zâtî'yi incitmek için varayın emr ideyin söylesün düşman dimişsin karlar yagsun buyur
2219. yarım ağız vasla ikrârî bütün dünya deger cânâ satsa vaslını ol yâr-ı râh-efzâ deger
2220. iki biçse cismümü şimden giru düşmen dürüst bana yârum didüğü yarım bu ten dünyâ deger
2221. degme de havrâda bulunmaz bu hâlet mâ-hasal zevkden can virür ol kim cismüne cânâ deger
2222. hey ne şehsin kim bu nüh tâk-ı bülende rif'atün el uzadursa eger ey serv-i hoş-bâlâ deger
2223. degme agyâra hasedden ölmesün zâtî disem ol garîbi öldürür ol yâr-ı bî-pervâ deger
2224. âsitânunda şu kim kendüzini hâk eyler yirini hazret-i İsa gibi eflâk eyler
2225. çeşmi didârun ile olsa müşerref lâyık yolını âb-ı revân gibi şu kim pâk eyler
2226. göricek agzunu hayrân olur ol müdrîk kim bu tokuz hokkamın esrârını idrâk eyler
2227. telh-kâm olduğı deryâ budürür yaşumdan havf-ı tûfânî revân zehresini çâk eyler
2228. nola meyl eylese mahlûk eser-i bûy-i vefâ ejdehâya ire ger zehrini tiryâk eyler
2229. saçı mârın sala ger boynumuza aklar iken bizi ol şüh ferah mülkine Dahhâk eyler
2230. şî'r-i pür-süzümü zâtî okıyan kimse revân eşk ile kendüyi yanam diyü nem-nâk eyler
2231. ol lebi şekker işitdüm Süre-i Kevser okur öpmelidür agzını Allah ki şîrîn-ter okur

2232. yüzine baka o yüzi mushafı ger okusam ol rakib-i bed-likâ küfr âyetin ezber okur
2233. tatlu tatlu leblerün vasfında şî'rüm okuyan âleme şîrinlik için husrevâ şeker okur
2234. nâme gibi yüzünü dürme açıl yazıl seni ey şikeste kara yazulu dil ol dil-ber okur
2235. işün altun ola tâ ol kimyâ-yı himmete zâtî'yâ bu şî'ri yaz ol cümleden cevher okur
2236. ol âteş-çihre cevri ile beni yakmagı kâr eyler benüm bu âh-ı pür-süzum anuñün halka kâr eyler
2237. müferrihler yiyüb meylar içersin sen adûlarla ben öldüm dostum gamdan bunı kim ihtiyar eyler
2238. miyân-ı bahr-ı hayretde gücüm kurur akar yaşum seni zer kuvveti ile ol kemer her dem kinâr eyler
2239. dil-i senginüne cânâ meger kim kal'a öykünmiş anuñün toplar anı dem-â-dem seng-sâr eyler
2240. saçun vasfında bir sihr itdi kim tumanın zâtî eger şem'a fetil itse duhânın şekl-i mâr eyler
2241. figân ü nâlemün nâyın felekler istimâ eyler anuñün döne döne mevlevî gibi semâ eyler
2242. şu tozlar kim döner yollarda turmaz gird-bâd ile yolunda hâk olanlardur hevân ile semâ eyler
2243. gel ey azm-i sefer iden benüm ruhum yolunçün tur yüzüne bakayın bir dem bedenle cân vedâ eyler
2244. görem dir bir dahi son demde ol uşşâkun imânın anuñün ey ecel bir dem senünle can nidâ eyler
2245. duâ-yi seyf hakkı için kesersen başını zâtî kesilmez senden ey hûnî cihândan inkitâ eyler
2246. çâk itmege ol gonca yakasın hevesi var kâşâne-i bezmün ireme penceresi var
2247. anun nefes ogullarıdır zevk u safâlar meclisdeki nâyun ne mübarek nefesi var
2248. şol kimse ki şîrin söz ile gönlüne girdi bir tûtîye benzer ki demürden kafesi var
2249. destünde habâbî ile o zerrîn ayag ey şûh şol peyke müşâbih ki gümüşden ceresi var
2250. bir mâhdürür kullenden ol san ki togubdur altında şu dil-dâr ki külle feresi var
2251. her şeb o mehün meş'ale-i âh ile yürür şehrinde benüm gibi hezârân asesi var
2252. zâtî neye sunarsa eli irişür anun şol kimse ki yâr işigine dest-resi var
2253. zahmumun agzı katı yaprakdur işi derd-i derûnum açmakdur
2254. bana billahi hem-dem itme anı nâlemün sayrulugı yanşakdur
2255. hüsnünün şemsesinden ay ile gün iki dâne hitâyî yaprakdur
2256. işigünden muradum agyârı gözümün yaşı ile ırmakdur
2257. yedi kat göke irse kâmet-i serv kadd-i dil-ber katında alçakdur
2258. yaradılmışda yokdurur dirsen ol sanem hakkına eger hakdur
2259. yüzini görmek ol mehün bir gün zâtî iki cihâna aylakdur
2260. gerçi öpsem didüğüm müzesinün kebbebidür lik diş koyuramaz kimse demür leblebidür
2261. şevk ile bekledüğüm sâye-i divâr gibi ol yüzi gün boyı servün taraf-i mektebidür
2262. sühte cânumuza mihrden od urmag için top-ı billûr-ı musaffâ o mehün gabgabıdur
2263. kande görsem lebi teb-hâlelerini sorarın dir bular bezm-i cemâlümde şeker leblebidür
2264. ayagum meclis-i ışıkında alan rûze-i gam kara günler getiren başuma hecri şebidür
2265. ey bana nüsha yazan kimse yüri ez suyun iç ditreten derd ile dir dir beni fûrkat tebidür
2266. zâtî'yâ öldüğüme acıamazam çünkü benüm tatlu tatlu sögen agzuma o şûhun lebidür
2267. dil hanesinde mihr-i cemelün çerâğı var anun fûrüg-ı şems ü kamerden ferâğı var
2268. yolın oda düşen kişi şâhâ bana göre bir şâhdur ki kırmızı atlas otağı var
2269. fûrkatde dem-be-dem gözümün merdümi revân deryâ-yi eşkde yüzer iki kabagı var
2270. bu âhum odunun beni bend-i hayâtdan derdâ ki kat' kılmaga yalın bıçağı var
2271. benzetme zâtî'yâ hat-ı yârî benefşeye şâyed o gonca işide yirün kulagı var
2272. şol yüzi mushaf ki bismillâha benzer kaşı var mekteb-i ışıkında dil sî-pâredür çok başı var
2273. dostlar ol cân ele almış adunun gönlini galiba itden hazer itmez elinde taşı var
2274. döne döne bu felek nakş oynayub neyler bana deyr-i dilde gam gibi nakş-ı belâ nakkâşı var

2275. ayagı mey-hâneye götürdüğüm ayb eyleme anda ey zâhid gubâr-ı gussanun ferrâşı var
2276. tûti-i ervâh üşer cana mekes-veş kande kim zâti-i şîrîn-kelâmun şî'r-i şekker-pâşı var
2277. âşıkân îd-i visâle virseler cân vaktidür ey halilüm îd-i adhâ irdi kurbân vaktidür
2278. şâdlık el viricek demler irişdi hüblar el ucı ile merhabâ eylerse el-ân vaktidür
2279. lûtf idüb halvâ-yi vaslun eyleme bizden dirîg îd-i ekber irdi kıblem lûtf u ihsân vaktidür
2280. kanımı dök bagrı hûn olsun hasedden düşmenün kara taşı hûn-ı kurbân itse mercân vaktidür
2281. bâb-ı bâg-ı işreti feth eyledi Rıdvân-ı îd îd-i vasla feth olursa bâb-ı imkân vaktidür
2282. görmedi seyrende kimse îd-gâhun zînetin seyre çık ey serv-kad seyr ile seyrân vaktidür
2283. derdüne derman idem îd olıcak dimişdi yâr ahde kılmaga vefa eylerse derman vaktidür
2284. geh bizümle geh salıncag ile salın gel beri salını salını ey serv-i hırâmân vaktidür
2285. îdde kurbân idem dirdün halilüm zâti'yi yirine gelse eger kim ahd ü peymân vaktidür
2286. ceres-vâr ey sanem gavgaya ugradan beni dildür figânun sanma kim deyr-i gamunda vasfa kâbildür
2287. bana ey ışk bâbından suâl iden sözi fasl it cevâba kudretüm yokdur suâlün katı müşkildür
2288. dimişsin tîg ile bir gün varub katl ideyin anı yetiş eglenme tîz eyle firâkun zehr-i kâtildür
2289. senün Leylî saçun sevdâsına dil bağlayub cânâ şu kim günden güne mecnûn ola gâyetde âkildür
2290. ser-â-pâ kana müstagrak figân eyler ceres gibi şarâb-ı ışk ile zâti müdâm ey dost kanzildür
2291. irse sühâya pertev-i ışk âfitâb olur eylerse senge terbiyeti lâ'l-i nâb olur
2292. ışkı ile câm-ı çeşmüme üstâd-ı hüsn-i dost bir sanat eylemiş ki hevâdan pür-âb olur
2293. feryadıma irerse nigârün duâlar it ey dil seher irişse duâ müstecâb olur
2294. yap yap vefâ serâyını cânâ imâret it cevr ile yıkma gönlümi hâlüm harâb olur
2295. köynüklerini andurub aglatma zâti'yi aglarsa yana yana yürekler kebâb olur
2296. sana ben miskinün ey divâne dil bir pendî var key sakın zencîr-i zülfine tolaşma bendî var
2297. cân virürsem sarmadan sarun bana dil-bendümi şol lebi şehdi ki anun şerbet-i dil-bendî var
2298. acılık görmez cihânda dehr-i dündan aglamaz her kimün yanında bir mahbûb-ı şekker-handî var
2299. ışkdan eylen hazer ey reh-revân-ı râh-ı ışk bir hatarlu râhdur yüz bin belâ der-bendî var
2300. zâti agzından düşürmez vâsf-ı lâ'l-i nâbunı tûti-i gûyâdürür agzında gûyâ kandî var
2301. şol câm-ı mey ki aks-i lebünle safâsı var serde habâb-ı mey gibi sâkî hevâsı var
2302. öldürmedi ise bendelerün gamzen okları ya kaşunun efendî niçün kara yası var
2303. uşşâk sanma ey lebi tiryâk ac ola bin kâse günde zehr-i gamundan gıdası var
2304. zerrîn hamâyilün kolını saldı boynuna ey sîm-ten meger ki mücerreb duâsı var
2305. zâti'nün âhi başına od yakdı sensüz âh odlar yanar başında be-gâyet belâsı var
2306. noldun inlersin felek her-câyî cânânun mı var seyr ider her menzili bir mâh-ı tâbânun mı var
2307. benzüni ey büstân fasl-ı hazân mı itdi zerd yohsa başı taşra bir serv-i hırâmânun mı var
2308. ağlayub feryad idersin her nefes ey andelîb hâr ile hem-sâye olmuş verd-i handânun mı var
2309. yoluna cânun revân itsem gerek cânâ didüm yüzüme bin hışm ile bakdı didi cânun mı var
2310. zülf-i dil-ber gibi ey zâti perîşânsın yine cevri bî-had yohsa bir yâr-ı perî-şânun mı var
2311. eli altında olma kimsenün hâtem gibi zinhâr kimesne dimeye tâ kim gözün üstinde kaşun var
2312. eyü adı kazan âlemde kâmillerle hem-dem ol seni mûm ile tâ kim okuyalar hatt-ı hâtem-var
2313. bu dehr-i Ehremen mûrum Süleymanumdan ayırdı nola taşlar basarsam bagruma hâtem gibi her bâr
2314. nola halka idüb kaddüm urursam başuma taşı benüm hâtem gibi başumda ol yazı imiş ey yâr
2315. seni barmag ile tâ göstere zâti kamu âlem düşüb oda köze hâtem gibi kâl eyle kalbun var
2316. uçur lûtf ile mektûb-i hümâ-bâl ü hümâyûn-per gönüller yazıcıdur ol okunduğı yire gönder
2317. gelürse bana mektûbun saçarlar başına saçı şîrâr-ı nâr-ı âhumla gözümün yaşı sîm ü zer

2318. bu kanlu gözüme sürsem gerekdür nâmeye lûtf it türâb-ı tûtîyâ-rengi tozut râhundan ey dil-ber
2319. ola kim ah idem nâ-geh yakam mektûbını yârun revân ey dide merdümlük idüb kıl gördüğün dem ter
2320. eger kim zâtî'ye kâgad yazub irsâl eylersen efendi gussa vü gamdan olur âzâd ol çâker
2321. her kelâm-ı can-fezâ ki ol lâ'l-i şîrinden çıkar bir nefes Ferhâda irse can bulur sinden çıkar
2322. gördi çıkmaz tîri zahmumdan çekerken sögdi yâr bunı bildi tatlu söz ile yılan inden çıkar
2323. bir nefes ol şâhid-i tersâ girenler dinüme cennet-i vaslum bulur dirse cihân dinden çıkar
2324. kurtulur dil gussadan bint-i inebîle gûyiyâ Madiyân ile Skender zulmet içinden çıkar
2325. lâ'l ü yâkût u dür olsa içi taşı cennetün sen bile girmezsen ol çeşm-i cihân-bînden çıkar
2326. sünbülünçün Ruma gelmişdür alâka kat' idüb nâfe-i hoş-bû ki mülk-i Çin ü Mâçinden çıkar
2327. zülfi altında belürdi hüsn seddin bozdu hat zâtî'yâ ye'cüc benzer cânib-i Çinden çıkar
2328. taş urdugınca ol gül-i rânâ şakır şakır gam gülşeninde bülbül-i nâle kati şakır
2329. bârân-ı eşki nola dökersem bulut gibi başumda gam kılıçları şimşek gibi şakır
2330. hışm ile halkı öldürür ol bî-vefâ dirîg öldür fakiri dahi disem hışm ider kakır
2331. mey gibi süze süze revân hûn-ı halkı iç süz çeşm-i mestüni yine cümle cihânı kır
2332. meyl itme sîm ile zere tut pend-i zâtî'yi cânâ cihânda olmasun altun adun bakır
2333. ey gönül âzürdesin yâr-ı dil-âzârun mı var âşîka cevri idici bir bî-vefâ yârun mı var
2334. şem'ün ey pervâne yalın tîgine düşdün yine meclis-i agyarda bir şem'-ruhsârun mı var
2335. içüne od düşmüş ey kandil yanar yüregün bir yalın yüzlü yürekler yakıcı nârun mı var
2336. billâh ey berk âh-ı uşşâk ile bahs itmek neden şem'-i eclâs-ı melâikde senün târun mı var
2337. menzil-i âhun senün oldı makâm-ı müşterî bir mehün mihrî ile ey dil yohsa bâzârun mı var
2338. key şikeste-dil perîşân-hâlsin ey zülfi-i dost kâfiristânda senün yoksa giriftârun mı var
2339. nakd-i akl u sabrun ey zâtî ugrulanmış yine ugrın ugrın bakıcı bir çeşmi ayyârun mı var
2340. sâkiyâ gönlümüzün yine perişanluğı var kanumuz gam kurutubdur getür ol kanluğı var
2341. sana görünmese yâr aglama ey yaşlu gözüm pîrler kadrini bilmez dahi oğlanluğı var
2342. ol perî divîni gördüm bana meyl eylemedi benzer arada rakîbün yine şeytanluğı var
2343. olımaz zerre kadar vâkıf-ı esrâr-ı lebün gayb-dân olanun ol bâbda hayranluğı var
2344. kime ugrarsa yolu sabrına âfet ugrar zati'yâ yârumuzun âfet-i devrânluğı var
2345. ey şâh şol yolunda ki ışkun agalanur sanma ki akl o kavma turur kethudâlanur
2346. bir nâvek urdu mihr-i müjen murg-ı akla kim ey mâh merg-zâr-ı ademde yuvalanur
2347. ser-mest olub şarâb-ı hevân ile båd-ı subh küyun yolında toza bulaşmış sabâlanur
2348. derd-i dilî disem sana mihrüm mezîd olur zahm âfitâba karşı açılma havâlanur
2349. bülbül yine mukallid-i uşşâk-ı zâr olub sultân-ı gül öninde turub bî-nevâlanur
2350. ol âfitâb manzara-i çeşme olsa tuş rûşen budur ki hâne-i kalbüm ziyâlanur
2351. jengâr-ı hatt-ı ârızını yusa âb-ı tîg zâtî safâdan âyine-i can cilâlanur
2352. senünle içdüğü meyi harâm idem gibi gelür rakibe bunı sâkiyâ müdâm idem gibi gelür
2353. derûnum od tutubdurur sana haber uçurmaga duhân-ı âhı yine gök hamâm idem gibi gelür
2354. kamer yüzünü görmege görür ziyâde şevki var güneş dimiş anun işin temâm idem gibi gelür
2355. bizümle bir yire o meh figân ki yine gelmedi bu gice çarhı nâleye makâm idem gibi gelür
2356. melâmet ehline varub kılub karâr zâtî'yâ selâmet ehline yine selâm idem gibi gelür
2357. ışkun şarabı âşîka kendin unutturur sahrâ vü kûhı na'râ ile güm güm ötdürür
2358. pervâne yanar oda girür dost ışkına bülbül hemân abes yire avurdın ötdürür
2359. gütsen aceb mi düşmeni bagrumda çıkdı baş şâhum yavuz baş issine hınzîr gütdürür
2360. sâki müdâm ol lebi tiryâksüz bana ibrâm idüb de iç didüğün zehr yutdurur

2361. cevher degül mi katre-i nîsân-ı ışk-ı dost deryâ-yı tab'ı zâti'ye dürlür dürüdüdür
2362. bitdi sînemde döğünmekden duhânî lâleler üstine anun sirişkünden saçıldı jâleler
2363. şöyle bîmâr itdi kim cânâ teb-i ışkun beni penbe ile su sokarlar agzuma teb-hâleler
2364. şöyle aldı altına derdim beni kim üstüme ağlaşurlar gözlerüm şivenler eyler nâleler
2365. çevresin alub turur kat kat o mâhun ehl-i şevk san ki bedr-i enveri itmiş ihâta hâleler
2366. bir iki cür'a ile bir hoş hâlete irdüm ki ben görmedi seyrende zâti zâhid-i sad-sâleler
2367. Sûre-i Kevser hakı ol çihre cennet bâğıdur ol arak ki andan akar ey hûr şîr ırmagıdur
2368. âsumân sahrâ-yı mihründe duhânî lâledür mâh-ı bedr-i münhasif anun içinde dâğıdur
2369. şa'sa'a şemsi gümüş zencire çekmiş var irse sen şeh-i şehri cemâlün serverâ tutsagıdur
2370. iki yanında iki zülf-i müce''ad dil-berâ iki garrâ bî-bedel tümârdur dil bağıdur
2371. murg-ı dil uçmak dilerse nola kûyundan yana yoluna cânlar viren âşıklarun uçmagıdur
2372. rûh-ı meclis gelmedi sâkî ayaga urma el âşıka dil-dârsuz tiryâk-i ekber ağıdur
2373. zâti'ye tâc-ı ser-i eflâk dîrsen yiridür ey meh-i bürc-i sa'âdet ayagun topragıdur
2374. rûh-ı yâra nazarsuzlar nazar darbını urmuşdur görenler ben sanur nâzüglüğinden kan oturmuşdur
2375. bugün kâtîb muhakkak hatt-ı haddündür ki bir günde gülistânı hat-ı reyhân ile yazmış bitürmüşdür
2376. görinen mevcler sanma benüm seyl-i sirişkünden be-gâyet ter düşüb cânâ yüzini bahr dürmüşdür
2377. gözümün kanlu yaşından elüm şöyle kızarmışdur ki rengînlükde cânâ pençe-i mercânı burmuşdur
2378. didükce gayr ile oturma zâti'ye cefâ kılma ol âfet olmayub râzi cefâ kılmış oturmuşdur
2379. gözlerine sürme çekmişler o çeşmi alalar göz karardurlar ki nakd-i kalbi elden alalar
2380. goncanun lâ'lin lebin yir yir seher-geh dişlemiş bülbül inler dem-be-dem gökden mi indi jâleler
2381. berk urub güm güm iden sanma havâda berk u ra'd ey melek arar seni göklerde âh ü nâleler
2382. bî-edebîlik eyleyüb öykündüğü için haddüne kıbkızıl oldu utandı yire geçti lâleler
2383. subha karşu goncaya şeb-nem düşübdür güyiyâ leblerinde zâti'yâ ol gül-rûhun teb-hâleler
2384. surh ile yazıldı sanma sana fûrkat-nâmeler ana odlar saçdı âteş-dân-ı dilden hâmeler
2385. ışk odından ey beni yalın kılan anam seni dest-i şevk ile yakalar çâk iderler câmeler
2386. kangı birin ideyin sana hikâyet kissamun eylerem agyâr ile her gün begüm hengâmeler
2387. dostlar ger güldürürse giryeme düşmanları görün ol iki gözümde nice olur aglamalar
2388. sözlerüm süzından ol âteş-izâra yanmaga zâti'yâ bir pâre od olub gidübdür nâmeler
2389. nice kez dil sındı ana turmayub endâzeler biçmege bana libâs-ı cevri endâzeler
2390. şol kadar inletdi ol küçek-dehen şeh-nâz idüb evc-i eflâki makam idindiler âvâzeler
2391. agzunun cânâ fukâi üzre hatt-ı âb-dâr müşg ile yazmış bunu şerbet yürekler tâzeler
2392. ömrüm evrâkın yile fûrkat virürdi olmasa rişte-i ümmîd-i vaslundan eger şîrâzeler
2393. asitânında döker yaşum hevâ-yı hüsn-i yâr bagda berg-i güli güyâ sabâ turmaz eler
2394. ol cemâli mushafı ey nâme okı ola kim ben kara yazulmun tümâr-ı kalbin yazalar
2395. zâti'yâ ol seng-dil müjgânı cânum aldugın seng-i kabrümde Tımkî tıglerle kazalar
2396. âhum eflâki kebûter-veş muallâk döndürür ne için il Mecnûni vasf itdükce kuşlar kondurur
2397. öykünürmiş kaddüne serv ey nihâl-i sebz-pûş rûzigâr-ı müntakim neccâra anı yondurur
2398. her gice yıldız sayar bu çeşm-i giryânun benüm her seher âhum çerâg-ı encûmi söyündürür
2399. ey bana ah itdüren sanma bulutdur görinen dem-be-dem âhum benüm mir'ât-ı çarhı tondurur
2400. döne döne oldu âhından kebûterler kebâb nâme-i şevki sana zâti kimünle gönderür
2401. mihr barmag ile ol mâhun cemâlin gösterür mâh-i nev aynı ile ebrûsı hilâlin gösterür
2402. kalbi sâf âyineden öğren mülayim olmagı kim ki nâzır olmak isterse cemâlin gösterür
2403. almış ey yâkût-leb âyine hüsnünden misâl yüzine her kim nazar kılsa misâlin gösterür

2404. göreyin âyîne-i devrün bozulsun sûreti her zaman bir mâh-rûnun infisâlin gösterür
2405. tab'unun mir'âtına zâti hezârân aferîn yok miyân-ı yâr vafında hayâlin gösterür
2406. bedende görinen sanma ki pehlüm üstuhândur belâ fülkinde mihnet küleğinin nerdübânıdır
2407. vefâ kasrını yap yap yap cefâ itme bana çok çok kerem kıl gönlümü yıkma şeh-i ışkun mekânıdır
2408. kimesne ömr-veş hergiz cihânda tutmadı anı bu ân-ı hüsne aldanma güzellik ömrüm ânıdır
2409. benüm iki gözüm düşmanlar ile anı bir görme baka tur dosta lûtf it cihân bî-şübhe fânıdır
2410. ışığında urub cismüm gök itdi ol melek-simâ didi incinme ey zâti kazâ-yı âsumânıdır
2411. yüzini görimezüz bâd-ı sabâ gibi yürür kıymasun atına ol rûh-ı revân cân götürür
2412. didüm ey dost seni düşde der-âgûş itdüm hışm ile bakdı didi kodum uyur düş de görür
2413. delilük eyleme ey dil ser-i zülfi gibi dost uzadur ipünü boyınca seni yire urur
2414. ol meh-i çâr-şebe girse bizüm câr-ı şebe rif'atüm câr-ı şebi kâleb-i eflâki bürür
2415. Tanrı sıhhat virtüben ger gele dükkânına dost zâti'yâ yüregümüz yine yirine oturur
2416. horos-ı arşun efgânum huzûrını uçurmuşdur kevâkib leşkerin âh-ı seher-gâhum göçürmüşdür
2417. benüm ömrüm cihân içre sürer ömr-i dırâz anlar şular kim zülfünü bir şeb düşinde yüze sürmüşdür
2418. ne dürlü tîg ü tîr urmak ki vardur kalb-i uşşâka senün gamzen çalub çırpub kamu görmüş geçürmüşdür
2419. yürekte eski peykânun okını itdi bin pâre yüregüm yirine bir pâre cânâ oh oturmuşdur
2420. şikeste-hâl olub tan mı kararsa cümle endâmı nigârüm zülf-i miskinin boyınca yire urmuşdur
2421. bana tatlu gelür başdan başa ol ney-şeker-kâmet meger kim yazdurub boyınca şîrînlük götürmüşdür
2422. senün bezmünde neyler zâti'yi şûrîde-hâl itdi meger ney-zenlerün sihr eyleyüb cânâ üfürmüşdür
2423. vesme-i şîveyi kim dost ol ebrûya çeker nice bin zâhid-i sad-sâleyi ol suya çeker
2424. bir gözümde ruhi aksi biri pür-hâk-i rehi hâce şan Yûsufi misk ile terâzûya çeker
2425. bir nazarda nice bin dîde-i fitne uyarur sürme-i gamzeyi ki ol gamze-i câdüya çeker
2426. nüshalar yazdurub ey dost hamâyil nidem ah tolayub boynuna kolin seni pehlûya çeker
2427. ol saçı leylî kamu âşıkı Mecnûn idüben zâti'yâ silsile-i sünbül-i hoş-bûya çeker
2428. yâ od ile tutuş yâ firâkumla dirse ger ben bildüğüm bu âteş ile tutuşan yiger
2429. geldükce sadr-ı sînede yir eylerem ana yâ kaşları kemân okun arkamda hoş geçer
2430. tîr-i kazâdur itdi vücûdum adem müjen âlemde görmedüm hele ben bu kazâ kadar
2431. billahi alma ey gül-i ter âh-ı huşgümü gül yapragına bâd bilürsin virür zarar
2432. yâr ü rakîbe vuslat ile hecrün aslını sordum cevâb virmediler zâti hayr ü şer
2433. zahm-ı sînem kirm-i bî-'add ile gören ey nigâr dir ki bu kan bengîdür agzında kökner içi var
2434. yâ koyubdur agzına dâne birinci yir harîf şöyle hayrandur ki yok yutmaga anda iktidâr
2435. bir sadefdür dil-berâ deryâ-yı derd içre yâ hod agzın açmış görünür içinde dürr-i şâh-vâr
2436. kanayub bu zahm rengin olduğunca kirmler dâneler zâhir olur gûyâ ki çâk olub enâr
2437. zahmun içre kirm-i bî-'add sanma zâti gördüğün hande eyler hâlüne dendânı olur âşikâr
2438. yine ol sîm-beden bir kemer-i zer kuşanur işidüb vafını gencine yılanlar kuşanur
2439. yine bil bağladı âşıkları öldürmek için ol murassa kemeri gör ki ne cevher kuşanur
2440. mâh-ı bedri sanasın hâle der-âgûş eyler kemerin şevk ile ol mâh-ı münevver kuşanur
2441. acılık görmesün ol kimse ki gayret kuşagın ney-şeker gibi safâ ile mükerrer kuşanur
2442. zâti ol ârızı meh şevk ile Mirrîh-sıfat seni öldürmege bir tîg-i mücevher kuşanur
2443. bulmag için bilün tolanur her zemân kemer ister kim ola vâkıf-ı râz-ı nihân kemer
2444. cânâneyi sahiler ider gördi der-kenâr kocmaga bilin itdi zerin der-miyân kemer
2445. bu nakş ile diler tolaya kol miyânuna nakş itdi ser-be-ser özin ey dil-sitân kemer
2446. kılca nişân mı viribilürdi bilünden ol billahi olmaya idi eger gayb-dân kemer

2447. kasd eyledi ki bildüre halka miyânunı bil bağladı ki eyleye sırrı âyân kemer
2448. kimse dehânun öpmedi illâ ki meşrebe kocmadı hiç kimse miyânun hemân kemer
2449. rahm it ki oldı derd-i miyânunla zâti'nün bir kılca cismi kameti ey mû-miyân kemer
2450. cümle uşşâkun anunçün kâmetin eyler kemer ışk âlem şâhıdur şâha gerekdür zer kemer
2451. sen meh-i bedri der-agûş idemezdi hâle-veş tâli'i mesûd olub olmasa nık-ahter kemer
2452. ortalıkda vâkıf-ı esrâr-ı gayb olmag için der-miyân itdi kamu altunını yek-ser kemer
2453. pâdişâhum bilüni bu nakş ile kocmak diler dürlü dürlü nakş ile zeyn oldı ser-tâ-ser kemer
2454. hıdmete lâyıq miyân-beste gulâmundur senün serverâ bu bî-nazîr ü bî-bedel cevher kemer
2455. sen şu sultân-ı cihânsın kim şehâ kavs-i kuzah pâdişâh-ı kadrüne rengîn ü zibâ-ter kemer
2456. pâdişâh-ı âlemün kılsun Hudâ ömrin mezîd zâti'yâ kuşandugınca sîm-tenler zer kemer
2457. tavâf-ı Ka'be-i kûyun safâ ile ey hür kılan kişi bula kıble hakı cinânda kusûr
2458. ider müjen yüregüm pare pare yok haberün seni gözün gibi mest eylemiş şarâb-ı gurûr
2459. beni ziyaret ide idün gelüb serâyundan şehîd-i ışkun inerti felekden üstine nûr
2460. yolunda ışk ile can virmede bir iş aşdum işitdi kendüzini asdı reşk ile Mansûr
2461. yüzüni görmez isem bir nazar helâk olurun Hudâ kimesneyi canından itmesün mehcûr
2462. bana lebün bir içim suya çâre eyleye mi harâret-i teb-i ışkunla yüregüm mahrûr
2463. eger ki zati ya karşu tebsüm itsen ide anı hazâyin-i esrâr-ı gayba hak gencûr
2464. sürme-i hâk-i rehün ki âdem gözinden kıskanur agzımın suyu akar gördükçe çeşmüm imrenür
2465. câm şîrin lâ'lün öpdükce şarâb-ı telh ile şişe gögsin geçürür sâkî surâhî sukranur
2466. ra'd sanma gümlen sevdâ-yi zülfünden senün daglara düşmiş bulut divâne olmuş kümrenür
2467. bûse ister turmayub kanlu lebünden dem-be-dem şerbetin içmek diler divâne gönlüm istenür
2468. mirvâha gibi karârüm yile vire fikri bu zâti'yâ turmaz yine gönlüm havâyâ yeltenür
2469. şol güzel kim dişleri lû'lû'ya geçdi hurdeler vafını nazm itmede hakkâk-i tab'um dür deler
2470. hem-demi iste dile cân virdüğü için âdeme tur gelüb İsâyâ izzetler iderdi mürdeler
2471. ârızun arz eyle lûtf it tâzelensün yüregüm âb-ı sâfi ile tarâvetler bulur pijmürdeler
2472. ârz-ı mihr it sâhtlıktan gönlümüz bulsun halâs pertev-i horşid ile lînet bulur efsürdeler
2473. arasında anların zâti selâm olsun sana merhabâsuz hûblardan çok velî âzürdeler
2474. hüsn-i dil-sûzun kim ey mâhum nikâb altındadır âfitâb-ı âlem-ârâdur sehâb altındadır
2475. hûb benzer gabgabun ey âfitâb-ı bî-nazîr pâre-i ebr-i sefide ki âfitâb altındadır
2476. eşküm içre merdüm-i çeşmüm iki gözüm benüm aynıdır şol noktanun ki ol nokta âb altındadır
2477. subh olınca dönerem giryân gözüm biryân yürek meskenüm şol âteşe döndi kebâb altındadır
2478. zâti'yâ kasr-ı felek-mânende mâyil olma kim âdemün menzil-gehi âhr türâb altındadır
2479. dimiş ol meh şeb-i vasla nice müstacil olur bir demi rûz-ı firâkım nice yüz bin yıl olur
2480. bilmezem dil-bere divânelügüm kim ide arz ol perfyi görenün akli hemân zâyil olur
2481. âb-ı hayvan kişiye ruh revân eyler iken Hızır-ı zinde hakı sensüz bana ol kâtil olur
2482. düşmana söylemeden özge yük olmaz kişiye dostum söyleye dirsın buna kim kâyil olur
2483. ne saâdet kodı zâtunda Hudâ ey yüzi mâh görse zâti seni maksûdı o gün hâsil olur
2484. kûyuna âşıklarun âh ü figânı çekdiler çarha gûyâ ejdehâ-yi cân-sitâni çekdiler
2485. şekl ugurlarmış hilâlünden senün ey mâh-rû buldılar egriligin tutup kemânı çekdiler
2486. duhter-i rez allar geymiş tutub mey-hânede gördiler nâzûgler ol kût-ı revânı çekdiler
2487. nüktesin gûş eyleyüb sabr eyleyenler düşmanun dostlar taglar kadar bâr-ı girânı çekdiler
2488. hâlet ugurlar diyu dolâb inildümden benüm zâti'yâ bostancılar su gibi anı çekdiler
2489. kalbümüz sâfi gam-ı devrân elinden hastedür sâkiyâ ne için ayagun çünbişi âhstedür

2490. bir nefes ayş idelüm âvârelukdan kıl halâs ben hevâ-dârun habâb-ı mey gibi dem-bestedür
2491. ben buradan bilmişem âşıkları öldürdügün kaşlarının kara yası muttasıl peyvestedür
2492. görmedi iştmedi gözi kulağı kimsenün cismümüz şöyle zaîf ü nâlemüz âhestedür
2493. dağlarla kollarin ol gonca tezyîn eylemiş dir görenler bezm-i hüsn içre iki gül-destedür
2494. sâ'idi vâsfındaki tûmâr-ı eş'ârum benüm götürür destinde iller gûyiyâ ser-destedür
2495. gönlüme illerden artuk kâr iderse nola ışk mihrün ekser zâti'yâ te'sîri gâyet pestedür
2496. sen kaçarsın gözlerüm ayaguna dürler döşer yılduzı düşkün disem uşşâkun ey dil-ber düşer
2497. aglasam dem dem aceb mi bu belâlu ışk ile gözlerümden katre katre kan akar demler düşer
2498. âh kalb-i pür-hevâdan nite kim bâd-ı sabâ kande bir serv-i revân görse hemân gevler düşer
2499. dostlar sanman kabarmışdur ayagum yilmeden dost derdi ayagina âşıkun gevher döşer
2500. dem olur bin kez düşer yaşum gibi ayaguna düşdigince rahm idersen zâti'ye cevher düşer
2501. kim yüzün görse o dem cânı revân teslim ider hey ne âfetsin senün vasfun cihânda kim ider
2502. ben kara yazulu gönlin yaz te'hir eyleme ey ki âlem nâmesinde nâmunı takdim ider
2503. hâme-i ışkun senün bir nefse tefrîk eylemez darb-ı desti âleme nakd-i belâ taksim ider
2504. bir muallim var senün mirât-i hüsnünden öte tûtî-i tab'a bu şîrîn sözleri ta'lim ider
2505. zâti'yâ sultân-ı gam geldükce gönüm şehrine âhum u eşküm o dem karşı çıkar ta'zim ider
2506. şol güzel kim sanat-ı cevri ü cefâ Cemşîdidür dil feraşâd eyleyen anun yüzi horşîdidür
2507. şâne el çekmez senün turrandan ey ömrüm didüm didi ol şâne degüldür turramun teşdîdidür
2508. haylıdan kabz itdi azrâil-i fîrkat cânımı cân olan cismümde cânâ vuslatun ümmîdidür
2509. nâle âvâz-ı bülend ile menâr-i çarhda okuduğı ışkunun tahmîdi vü temcîdidür
2510. dâyimâ sen rûze-dâr ol zâhidâ firdevs için zâti'nün maksûdı cânânun visali ididür
2511. cümle âlem derdine cânâ devâ ol derdedür ben ana varmaga cânlar virdügüm ol derdedür
2512. ey gül-i ter haddün üzre hâl-i pür-müyun senün miskdür çıkmış duhânı gûyiyâ âzerdedür
2513. ruhlarla leblerün vâsfında eş'ârum benüm gül-şekerdür âfitâb-ı mihr ile perverdedür
2514. gafil olma kendüyi ey arşdan a'lâ tutan tîr-i âh-ı âşîka sanma felekler perdedür
2515. ey melek yirden göke hayf oldı sensüz zâti'ye bir ucı feryâdımın gökde bir ucı yirdedür
2516. ol mesihâ-dem ne dem nutka zebânın depredür mürde-dil âşıklarun ser-cümle cânın depredür
2517. zülfi ucında müy-i hâl-i ruhın depretse bâd san güneşde yatuban ejder zebânın depredür
2518. sâye-veş hâke düşüb bî-cân olur üftâdeler yâr kim refât için serv-i revânın debredür
2519. cân bulur İsa duâsı ile dirilmiş mürde-veş her kime düşünâm için dil-ber dehânın depredür
2520. sine segrür sehmi irür gâlib kemân-ı yârdan ihtilâcum zâti'yâ devlet nişânın depredür
2521. etibbâya şifâ emr eylemek bîmâra kânündür yetiş tîmâra dermân it benüm hâlüm diger-gündür
2522. garâyib hâssa virmiş Hudâ tiryâk-i Fârûka lebüne öykünür cânâ be-gâyet turfê ma'cündür
2523. göreyin yirlere geçsün sirişküm ey felek-rif'ât bulunmaz haddi vü pâyânı hergiz mâl-i Kâründür
2524. çukurlandı gülerken yanagun içre arak toldı görenler didiler sîmîn kadeh içre gül-efsündür
2525. ne cevher eyledün dendânı vâsfın yârın ey zâti senün nazm-ı güher-bârın ser-â-ser dürr-i meknündür
2526. zahmüm idünüp bir gece peykânunı şeker kamışı gibi gelen tîrünü dişler
2527. dükkâna gelüb başlar isen işüne yirine oturur yüregüm devletüm işler
2528. ey yüzi gün öykündüğüçün işigüne çarh zahrından anun kavsi kuzah çekdi kayışlar
2529. şeb-nem degül ol gonca-i zanbakda görinen bostân görünen hüsnünü barmagını dişler
2530. germ oluban öykündüğüçün haddüne âteş iller yüzine karşı anun virdi karışlar
2531. togruldi elif kaddüne öykünmege ey serv barmagina yürütdi kalem ehli kamışlar
2532. çeng eyledi gam kâmetümi bezm-i belâda zâti gözümün yaşı ana takdı kirişler

2533. gel ey nâr-ı ecel tîz ol beni yak eyle hâk ister ayagın öpmege tâlib olanı dost hâk ister
2534. dem-â-dem derd ile ey dil benim âh itdügüm budur kim ol meh menzîl-i âhını uşşâkun simâk ister
2535. nice aglamayam agladugumca şâd olur dil-ber nice gam yimeyem her dem beni gamdan helâk ister
2536. vücûdum hânesin sâfi gubâr-ı zindegâniden revân olsun ana cânım ki ışk-ı pâk pâk ister
2537. semender olalı ışkun odında gönli zâtî'nün cihâmı odlara yakmaga şî'r-i sûz-nâk ister
2538. kûyunun evsâfını işitdi murg-ı bâller ey perî uçmag için açdı kamusı bâller
2539. âfitâb üstinde ol binî elif medd hâcibün şems üzre noktaldur ruhlarında hâller
2540. ey hümâ ol iki saf müjgân ile çeşmün senün ayn-ı şâhîndür şikâr için açubdur bâller
2541. gök kebûterdür felek ey meh fezâ-yi ışkda halka halka dûd-ı âhumdur ana halhâller
2542. sînem üzre na'l-i bî-had ey şeh-i çâpük-süvâr şeh-süvâr-ı ışka menzil olduğuma dâller
2543. ta'n-ı düşmen hey nice bâr-ı girândur yir ve gök idemez ana tahammül olsalar hammâller
2544. ince şâirsın mîyânın vasf idersin zâtî'yâ yok senün eş'ârun üzre hiç kıl ü kâller
2545. didüm kim agrı altun deger Yûsuf-cemâl odur didiler kim neden dirsın didüm kim göz terâzûdur
2546. ölürsem intizâr-ı va'de-i vaslı ile fûrkatde niçün acırlar uzun günde ol bir tatlu uyhudur
2547. aceb mi görüb anı zahmunun agrı suyu aksa letâfetde o tîg-i âb-dârun bir içim sudur
2548. lebün vasfında eş'ârum ider mât âb-ı hayvanı veli çün âb-ı hayvan aynuma âlem karanudur
2549. gözün vasfında bir sihr idüb efsun okudum ki anı görenler didiler şâir degüldür zâtî câdûdur
2550. güldüğü için halüme kâh kâh benim dîvâneler yansılarlar ey perî-zâd anları vîrâneler
2551. sabrının tesbîh-i billûrî üzülde kalbümün dökülür sanman sirişk andan saçıldı dâneler
2552. tuydılar sâkî metâ-ı vuslatun hicranını kıldı pür bâzâr-ı bezmi nâle-i mestâneler
2553. zîkr-i kalbî hâsıl itmiş m'utekifdur cümle hum ehl-i diller mecma'ı olsa nola hum-hâneler
2554. cânını cânâna teslîm eyleyince zâtî'yâ oda köze düşdi çok cehd eyledi pervâneler
2555. ey İsi-i zemân beni gel hâkden götür âhum odı âlemlerin eflâkden götür
2556. eyler ümid-i merhem-i vaslun beni helâk cânâ bu derdi gel dil-i sad-çâkden götür
2557. yirün sipihr ola mücerred Mesih-vâr ey hâce nakd-i kalbünü emlâkden götür
2558. zezem gibi safâ bulasın Merve hakkıçün âlâyîş-i cihâmı dil-i pâkden götür
2559. dünyâ-yı zen benim diyu ey merd-i şeh-süvâr şâd olma sayd-i lâgari fitrâkden götür
2560. ayn-ı vefâya dâll muhakkak hat-ı nigâr hatt-ı gubârı safha-i idrâkden götür
2561. deng olma zehr-i derd ile gam çekme câm çek bâr-ı ümid-i sıhhati tiryâkden götür
2562. Hakdan gelür gelen kişiye bâr-ı töhmeti var ey müneccim ahter ü eflâkden götür
2563. zâtî hevâya virme dili Hak visâkîdur ol bâr-gâhı cây-i hatar-nâkden götür
2564. bu gice Kadr gicesidür seyre çıkdı yâr zîrâ ki gizlü genc o gice olur aşikâr
2565. serv-i surâhî itmez idi secde gâlibâ bu gice Kadr gicesi olmasa ey nigâr
2566. bu gice seyr-i zülfün ile gönlüm eglenür eyler akar sular şeb-i Kadr olıcak karâr
2567. dirler duâ olur şeb-i Kadr olsa müstecâb rûzî kıla visâlünü bu gice Girdigâr
2568. zâtî yire melekler iner leyl-i Kadrde girürse gönlüme bu gice yiridür o yâr
2569. dostlar ol nâzî çok nâzûg efendim kandedür bâr-ı şefkatden berî serv-i bülendüm kandedür
2570. döndi Şebdîze beden Ferhâd-veş döğünmeden Husrev-i şîrîn-leb ü gül-gün-semendüm kandedür
2571. her şeker-lebden mükerrer tatlu tatlu sormışam bilmedüm ammâ ki hiç ol lâ'li kandüm kandedür
2572. görmeyelden anı bir bağlamalu dîvâneyin bilmezsin ol sünbülü miskîn kemendüm kandedür
2573. bunca demlerdür ki zâtî kana müstagrak yatur ey tabîbüm dimedün ol derd-mendüm kandedür
2574. ol dil-ber-i şerbetçi ki anun adı Nebî'dür şekker lebinün şerbet-i şâfi lâkâbidur
2575. nâzûglüğünü göz sana şeydâ diyu sâfi şerbet içüren ey dil anun lâ'l-i lebidür

2576. dükkânı anun cennet-i a'lâ özi hûrî Kevser suyu önindeki mâ-i inebidür
2577. dükkânına vardukca sovr yüregüm ammâ bilmez dahi âşıkları kadrini sabîdür
2578. bu ıssıya karlar mı döyer billahi zâti dünyâyı yakan âteş-i ışkî lehebidür
2579. gözün gibi sekâmetle nedür bu âşinâluklar senün derdünden âzürde olubdur cân-ı âşıklar
2580. tutagun Merve hakkı için Safâda ayn-ı Zemzemdür yaraşur bir içim susın sana sâfi safâluklar
2581. bulursın sen sevabı tutduğınca teb seni ammâ seni ben bulmaz oldum dirîgâ bana yazuklar
2582. senün cismündedür zahmet benüm cânumdadur cânâ benüm derdüm devâsında olur bî-çâre hâzıklar
2583. sana bu şî'r-i şîrîni anuñçün gönderür zâti ilâc için gerek bîmâra şâhum şehd-i fâyıklar
2584. eger merdümlük idüb bir gün ey hûr basarsan çeşmüme
2585. bir iş aşdum ki cân virmekte cânâ hasedden kendüzini aşdı Mansûr
2586. dirîgâ bu ten-i zerd ü nizârur urub taşlarla Çîni itdi fagfûr
2587. yıkaldan gönlümi mi'mâr-zâde olur eş'arumun her beyti ma'mûr
2588. niye inler gör anı nabzını tut tabîbâ zâtî'nün mânend-i tanbûr
2589. gördüm ol şâhı bana tîr seper sînemi itdüm ana ben de siper
2590. konmaga bu sanavber-i dile âh uçub uçub gelür o murg-ı se-per
2591. göreli ol nigârî âh iderem gitdi sabrum yirinde yiller eser
2592. savm-ı fûrkat hilâl-i id itdi bana ey nûr-ı dîde eyle nazar
2593. zâti'yâ leşker-i rakîb uludı anı it gibi kırmaz isen ürer
2594. keman öykündügin ebrûna gizler anuñçün urdılar karnına dizler
2595. cihânda hiç yok bir yâr-ı nâzüg-dehânun denlü cânâ râz gizler
2596. bizi düşmen sözi ile anmaz oldun Yagub ey dost kar örtüldi izler
2597. nola bunlara dem dem sofi-i har hayâl-i gamze-i dil-dâr bizler
2598. yazılmaz haşre dek evsâf-ı eşküm mürekkeb olsa ey zâti denizler
2599. şu seyl-i bî-nihayet kim akub kan bulanık çağlar benüm bârân-ı eşkümden şikâyetler idüb aglar
2600. sabâdan gayrı kimse ben garibün kapusin açmaz bulutdan gayrı kimsem yok ölürsem üstüme aglar
2601. tagılmaz haşr olunca hey kıyâmet bâd-ı âhumdan gam-ı hattunla çökdi üstüme veh kim kara taglar
2602. bu tokuz perdeden öte geçüb seyr itmek olurdi melekler seyrinün zevki dirîga yollarum baglar
2603. çeküb bin dürlü derdi can virenler hâlümü bilmez ne bilsün zâti'yâ billahi derdin hastanun saglar
2604. hûşe-i sabr-ı dili dest-i firâkun dâneler gözletümden dem-be-dem dökülmesün mi dâneler
2605. şem'-i cem'-ârâda ıskundan eser var ey nigâr ser-be-ser od basdı kalkar vasl olan pervâneler
2606. ko beni sevdâ-yi zülfünle kapunda öleyin gûşe-i dâr-üş-şifâdur meskeni dîvâneler
2607. kalb-i uşşâk ile pîç-â-pîç olursın sen diyu turre-i miskîne dil darbın ururlar şâneler
2608. geymeyenler zâti'yâ perr-i semenderden libâs okımasun şî'r-i pür-süzum ola kim yanalar
2609. hûn-ı cigerle sînem cânâ okun konuklar olur azîz zîrâ her hânedede konuklar
2610. ehl-i vilâyet içre yokdur o denlü kâhir gamzen kimi görürse def'î o sâat oklar
2611. sabr idelüm ki fûrkat ola visâle tebdîl sabr itmek ile cânâ halvâ olur koruklar
2612. Mûsâ-kelem ü İsi-dem yârı bulmag için eşküm zemîni arar âhum sipihri yoklar
2613. didüm rakîb neyler küyunda didi dil-ber olur eşek başından bostanlara oyuklar
2614. eyler adem vücûdum çok çok cefâlar ile mihr ü vefâsı yoklar cevr ü cefâsı çoklar
2615. didâra karşı zâti sâfi sürer safâlar sofi bucakda dâ'im hayrân olub uyuklar
2616. melâhat âsumânında bir a lâ yire varmışdur gözi ol âfitâb-ı âlem-ârânun kararmışdur
2617. tabîbüm lûtf idüb ben hastasın öldürmege gelmiş işidenler dimiş hoş eylemiş mahbûb varmışdur
2618. yile virdi cihânı âh-ı âşık göricek anı nigârur hatt-ı tezvîri aceb tozlar koparmışdur

2619. rakībün bir müşevveş yazı yazmış ey elif-kâmet velî âşıklarun dikkat idüb aynın çıkarmışdur
2620. işidüb mihrün ile âh-ı şeb-gürüm dem-i subhun yüregi kopub agzına gelüb benzi bozarmışdur
2621. seni akar sular gibi dem-â-dem cüst ü cü eyler anunçün yaşumun bu vech ile benzi kızarmışdur
2622. okun zahmın bihamdillâh ki zâti ey kemân-ebürü yüzi gül gonca-leb dil-ber gibi bagrına sarmışdur
2623. gönül cân ile bir mâh-ı hilal-ebürüya aşıkdur ki şehir içinde ol mâhun yüzi ag alnı açukdur
2624. ne matla' kim disem şevk-i cemâl ile düşer rüşen gören sanur teşevvukdan ahâdîs-i Meşârikdur
2625. kabul oldu duân ey dil açuk buldum der-i kasrın Hudâdan vuslatın iste ki gök kapusu açukdur
2626. ana yazılmış iki tûmârdur zülfün benim ömrüm anı yazub ayaga salma yazukdur
2627. felek bir zengî ile tutdı horşidi küsûf adı cemâl-i pâkün ile anı bir tutmak ne lâyıkdur
2628. gice gündüz bir iki gün gelür yüzüne mahlûkun bu dehr-i dîna aldanman iki yüzlü münâfikdur
2629. dönüb dolaba ey gül-ruh döner başı akar yaşı cemâlün bagına zâti-sıfat her kim ki âşıkdur
2630. râh-zenlük yolını gamzesi şemşiri bilür dâr-ı dil delmek için kirpüğünün tîri bilür
2631. cân virür zülfüne asılmaga dil düzdi didüm didi sarı aşılâsı der olacak yiri bilür
2632. ol kıyâmet-kad ü İsi-deme ey bâd-ı sabâ cân revân eyledüğüm idi o beni diri bilür
2633. âşıkun rûy-ı zemîni tutar eşki bir dem gûşe gûşe feleki âh-ı cihân-gîri bilür
2634. dostum zâti'ye şemşir çeküb çekme belâ cânını tîgsüz ol sana revân viribilür
2635. gönül nûş itmege cân ile bir cân-ı şarâb ister tokuz eflâki ol cânun içinde bir habâb ister
2636. kızardı akçesi aynun ele girerse cevherdür o şemsün kalbümüz ayagı altından türâb ister
2637. beni men eylemen devr-i ruhında cân-ı lâ'linden bahâr eyyamı gül vakti benim gönlüm şarâb ister
2638. ben anun nabzını tutdum mizâcın anladum cânâ lebün dâr-üş-şifâsından gönül şâfi cevâb ister
2639. yiridür zâti'yâ anun olursan muktezâsınca nigârun gencdür çünkim gönül şehrin harâb ister
2640. bâl açdı tâir-i dil işret fezasın ister yâr ile ayşe mayil cennet safâsın ister
2641. mübrim nigâr ü bezme düşer şarâb küp küp irişdi mâh-ı rûze benzer kazâsın ister
2642. bir cür'asına yarun cân virmesün mi kalbüm bîmâr olan kimesne sâfi devâsın ister
2643. dil-ber ki şuna cânı zehr ise eylerem nûş sofi müdâm âşık yârun rızâsın ister
2644. kasr-i cinânı zâhid yarın sana ser-a-ser zâti bugün o hûrun işret-serâsın ister
2645. ey dil o hûrî-sıfat Allah ne garrâ zât olur lâ'l-i cân-bahşı ile İsi bahş iderse mât olur
2646. kaşların gerdükce çin çin olub alnı ol mehün hüsn mirâcına bir hoş nûrdan mirkât olur
2647. göricek şâhidlerün yüzün hezâr âh eylerin nice inkâr ideyin ışk üstüme isbât olur
2648. kûyuna varmaga cân virse nola âşıklarun hey kıyâmet menzîli mü'minlerün cennât olur
2649. cümle eşkâl-i melâhat olmuş anda mün'akis ârızı zâti o mâhun vay ne hoş mir'ât olur
2650. kalbüme kuvvet viren kût-i şeker-güftâridur rûhuma rahat viren yâkût-ı gevher-bâridur
2651. nice kim yakmak beni ol âfitâbun kârıdur kubbe-i çarhun yakan kandîlin âhum nârıdur
2652. nakd-i cân virüb öperken lâ'lin ey dil dil-berün cân virüb cân aldugum ayb itme cân bazâridur
2653. şeh-süvârum cismümüzde na'l-i bî-hod sandugun sîneden cânâ geçen derd okunun sûfâridur
2654. mâr-ı zülfü öldürürdi evvel anı kesdi dost şimdi âşık öldüren ol gamze-i bîmâridur
2655. şöyle düzdi cismüme ol cân kamışdan okların dir gören bu bezm-gâha derd mûsikâridur
2656. ol ki yokdan âlemi var itdi anun hakkıçün lûtf u kahrın zâti'nün âlemde yogı varıdur
2657. âsitânunda şu kim mihrünle ey meh hâk olur hazret-i İsa gibi anun yiri eflâk olur
2658. ey gözi cellâdı bir dem içre bin kan eyleyen heybet-i tîg-i müjen andukca aklum çâk olur
2659. ârızunda hat görem nâ-geh diyu havf eylerin gerçi âşıklar ecelden dostum bî-bâk olur
2660. hattını yâd eylemek gâyet melûl eyler beni ölümün ansa kişi ömrüm katı gam-nâk olur
2661. zâti'yâ ol ârızı mihr-i cihân-tâbun ne gün hüsnin ansam gün gibi âhun yiri eflâk olur

2662. dün bir mehün oldum ruhı mir'âtına nâzır kim görse cemâlini bakayın turayın dir
2663. zâhid o sanemden ne için eyleye perhiz îmâna gelür görse anun yüzini kâfir
2664. kalbi düşe bir âyine-ruhsâra ilâhî ben gördüğüm andan ana hep göstere bir bir
2665. od itdi yirüm şa'sa'a-i âh-ı cihân-süz sînemde nihân mihrün idüb gün gibi zâhir
2666. zâti didi lertzân görüben mihrî sipihrün ditrer yüregi ol güneşün üstine dir dir
2667. didüm ki benüm dil-ber yâ Rab neme kîn eyler gönlüm didi aynunda olan neme kîn eyler
2668. didüm ki zebânundan düşürme benüm şî'rüm didi o lebi şekker halvâ nemeki neyler
2669. didüm ki gözüm yaşı çevrem çemen itmişdür ol bil-ber-i gendüm-gün didi nem ekin eyler
2670. tennûr-ı belâ içre biryân idüben sînem dil-ber didi kim yaşun anı nemekin eyler
2671. yârân didi ey zâti yok bezm-i mahabbetde feryâd ü figânundan özge nemeki neyler
2672. kâküli şeh-bâzın ol kebk-i hırâmânum eger bir nazar arz itse cümle bâz-dârân göz diker
2673. Tanrı gökde istediğim yirde virürdi bana uyanub ol şemsi koynumda bula idüm bir seher
2674. dâyimâ sehm itmeyüb karşu tururlar tîrüne sînemüz cânâ ciger-dâr ü yüreklüdür ciger
2675. kâmetünle agzunun derdi ile ahvâlüm benüm bir mutavvel kıssadur ammâ ki kıldum muhtasar
2676. dest-i hasret ben fakîri eyleyelden pây-mâl başa çıkmadı dahi bir işüm illâ derd-i ser
2677. ey ecel ben hastaya lûtf it aman vir bir nefes son nefesde umaram ol cânı görem bir nazar
2678. nola dürlü nazmuna a'dâ taarruz eylese kıymetini cevherün zâti ne bilsün bed-güher
2679. iki zahm-ı hûn-fişân kim cism-i uryânumdudur bağlan ol hünîleri iki gözi kanumdudur
2680. zahm-ı tîrün sarmasam pehlûya aglar incinür bir yüzi gül tâze dil-berdür benüm yanumdudur
2681. tâb-ı meyden zâtuna ârız olan humret hemîn şevk-ı lâ'l-i âteşinündür benüm cânumdudur
2682. hil'at-ı şevki biçelden egnüme hayyât-ı ışk cübbeler çâk eglemek desti giribânumdudur
2683. didi ışk-ı dil-rübâ top olmaz ise zâti'yâ başını top eylesün her kim ki meydânumdudur
2684. sana dem-sâz-ı zaf itmek kamu uşşakı kânündür anuñün sînem üzre reglerüm evtâr-ı kânündür
2685. senün ışk-ı hümâ-sâyen beni şâh-ı cihân itdi duhân-ı nâr-ı âh üstümde bir çetr-i hümâyündür
2686. ser-â-ser perde-i esrarı ışkun nola keşf olsa bu tokuz perdeden âh-ı derûnum çünki biründür
2687. gam-ı zülfünle hâlüm bir mutavvel kıssadur ömrüm anun her faslı yüz bin kışsa-i Leylî vü Mecnündür
2688. okurken kâmeti vasfın didi ol serv-kad zâti senün ebyâtunun her mısra'ı bir serv-i mevzündür
2689. geymiş ol subh-ı cemâl ak câme üzre allar mihrini arturmaga uşşakun itmiş âller
2690. iki kaşun ortasında hâlün ey kebk-i behişt sayd-ı murg-ı cân için şâhindür açmış bâllar
2691. aks-i dendânun lebünde şekkerün teşdididür nokta-i şîn-i şifâ sükker lebünde hâllar
2692. güşe-i bâzâr-ı ışkundur makâm-ı müşterî ehl-i mihrün âh-ı bî-haddi ana dellâller
2693. ışk ile bin dag yakdum cismüme cânâ görüb sana ışk olsun didi abdâller
2694. mihr-i hüsnün dilde tutdum reml aturdum sabâh gün gibi rüşen zamîrün didiler remmâller
2695. âyet-i lûtf u halâvet şî'rünün şânındadır öykünür zâti ana tatlu degül mi ballar
2696. şâh-ı ışkam başuma jülîde mü efser yeter cild-i zerd-i cism-i bî-tâkât kabâ-yi zer yeter
2697. sen saçın şâhum gül-âb ile abîri bendene külhan-ı mihnetde kan derlerle hâkister yeter
2698. âşık-ı didârunam didâr hakkı su gibi taş ile toprak bana bâlîn ile bister yeter
2699. ışk bir âhen kafes ben tûfî-i gûyâsiyem vasf-ı lâ'l-i nâbun agzumda benüm şekker yeter
2700. âhumun evc-i süreyyâdan geçürdüm tîrini menzîl-i ışk içre yokdur bana ey dil-ber yeter
2701. havfdan cânâ nice cân virmesün âşıklarun lebleründen söz gelür zülfün ucından ser yiter
2702. kılmamağ için tılısm-i genc-i ışka meyli halk dūd-ı âh-ı zâti şekl-i ejdehâ-peyker yeter
2703. gönül bir şeh-süvâr-ı çâbük-i ser-keşde kalmışdur eser yilden eser ol bindügi ebreşde kalmışdur
2704. egerçi ışk işinde yol kesübdür Husreve Ferhâd mahabbet kasrına ben girmişem ol taşda kalmışdur

2705. görünmez aynuma bir zerrece mihr-i cihân-ârâ benüm gönlüm gözüm bir dil-ber-i meh-veşde kalmışdur
2706. nola kabrumde akrebler tutarsa kellemi mesken benüm ömüm senün sevdâ-yi zülfün başda kalmışdur
2707. firâkunda nola yanub yakılsa sühte zâti çerâğı şol semenderden yakar ki âteşde kalmışdur
2708. dem-be-dem kan dökmesün mi dide-i gam-dideler çekdiğüm derdi benüm görmüş degüldür dideler
2709. kesme peykânlarla tîr-i gam pür itdi sinemi döndi şol kızmış furuna kim içi pür pideler
2710. bedr-i mir'ât-ı cemâlün olmasa bir gün siper tîr-i hasret ey kemân-ebürü dili def'î deler
2711. gitdi akl u sabr u dil yâ Rab ne müşkil âdemi gam bucagında kamu yârânı koyub gideler
2712. zâtuna lâyıık mıdır kim sen tecâhül idesin derd ü hasret zâti'ye bildüklerini ideler
2713. yem-i fûrkatde dil dürr-i visâle tâlib olmuşdur ne kim oldu ise ol deryâ-yi ışka talub olmuşdur
2714. eger deryâ-yi eşkinden vuzû itmezse âşıklar dem-i tûfânda bes Nûha teyemmüm vâcib olmuşdur
2715. şeh-i mülk-i melâhatsin asâ-yi sîm ol bini tayanmışdur ana kaşun senünçün hâcib olmuşdur
2716. gelüb hatt-ı lebün içdi bugün mey yirine kanum anunçün şehir-i hüsnün içre adı şârib olmuşdur
2717. meger kim ilm-i ihfâ öğredübdür zâti'ye ışkun anunçün zaf ile halkun gözinden gâib olmuşdur
2718. hüsnünü horşid ile ne içün tutam billahi bir bunun ile ey sanem anun hemân Allâhı bir
2719. gevher-i yek-dânesin dürc-i cihânda ey sanem Tanrı hakkı bilirin bilir gibi Allâhı bir
2720. göreyin dünyâda mâh-ı nev gibi kılsun karâr kim görürse iki kaşunla hilâl-i mâhı bir
2721. yıldırım okı geçer gerçi demürden taşdan bu dahi âfet geçer tutman anunla âhı bir
2722. şem' bir yalın ışık ne içün o mâha benzedem billâh ey zâti gedâ ile görür mi şâhı bir
2723. kubbe-i çarhda safâ ne eyler ser-nigün tâs içinde mâ ne eyler
2724. ideyin ışık içinde nâleleri bezm-i meyde virür safâ neyler
2725. irişür ömr-i câvidâna revân şol ki rûhın sana revân eyler
2726. itdi eczamı ışkun âteşi kül bilmezsin ol dahi bana ne eyler
2727. usanam sanma cevreden o sanem dir ise görelüm Hudâ ne eyler
2728. baş derd-i nigâr ile hoş iken irişüb cânuma devâ ne eyler
2729. varayın cânın alayın didi yâr benleyin dahi zâti'ya ne eyler
2730. gögsümüz geçürelüm yarumuz anub gür gür âlemi ötdürelüm âh ile gümbür gümbür
2731. nitekim yârumuzun perçemi ile külehi dūd-ı âh ile kılalum yine bu kubbeyi pür
2732. zehr-i hicrân ile gam cânumuz acıtdı meded acıyı acı savar sun beri sâkî mey-i mür
2733. sâkiyâ âl ile bezm ehline ayak tolamış döndüri döndüri kan agladarak sâgarı sür
2734. yazıdır gönlünü yaz al ele zâti ayagı gussanun defter-i ömrini yed-i zevk ile dür
2735. mey-i nâbun ne nazüg haleti var tutar hem-sohbetin hoş hürmeti var
2736. kayar kum kum yolında olmaga kum şu şühun kim elinde sâati var
2737. yazub bir günde bir mushaf bitürdi hat-ı yârun ziyâde sürati var
2738. depesi üstine kim tâc idinse izün tozun serinde devleti var
2739. tabîbüm ol yetiş ey dost derdün adû-yi sevr elinden sevreti var
2740. hicâb itmiş meger sâkî lebünden elünde câm-ı nâbun humreti var
2741. dirîga âlem-i kalbümde zâti safânun killetinün kesreti var
2742. eyitdüm kim beni yakan o mâhun kaşı yayıdır didiler şimdi issinun zamânı yay ayıdır
2743. kaşundan şekl ugurlarmış kemân anı kemân-keşler tolayub barmaga çekdi çevirdi başı kayıdır
2744. cihânun kıymeti taşın virürlerse sîma anı mahabbet pâdişâhınun gönül sırça sarâyıdır
2745. benüm âhum odı fârig yürür yalın ışık sanman yalın hançerleri vardur hazer eylen fedâyîdür
2746. belagat bâdesi ile pür leb-â-leb şî'rümün câmı görenler zâti'yâ anı sanur nazm-ı Nevâyîdür
2747. hân-ı hüsnünden hafilüm sana kim dir mu kopar âşikun Mûsâ gibi çün iştihası kıl kapar

2748. görse cennetden seni kûyunda gılmân ey melek bu yana uçmag için olsa peri açardı per
2749. rinde vâ'iz dir imiş yürü ayığı yire dep âkil olan kimse bilsem devletin ne için deper
2750. elleri var u çınârun rif'ati olsun bülend cânib-i kûyundan iren bâdun arkasın yapar
2751. hâlüm ey zâti harâb oldu o mimâr-ı cefâ bana cân vîrmez diyu gönlüm yıkar bühtan yapar
2752. bahr-ı lûtf olmak kişünün âşinâsın arturur hüsn-i zîbâ dil-rübânun mübtelâsın arturur
2753. düşmenin eksüklüki ile dostum eyler kabûl bende-i muhlis muhibb-i bî-riyâsın arturur
2754. sofîyâ sâfi meye meyl itdügüm ayb eyleme hoş tutar hem-sohbetin sâfi safâsın arturur
2755. hûb-rûlardan ne için perhîz idersin zâhidâ hûb-sûret ayn-ı rûhun rûşenâsın arturur
2756. yürime agyar ile cevri itme epsem tur disem bana cevri eyler yürür turmaz cefâsın arturur
2757. behcet ü hüsn ü bihân erbâb-ı mihr efzûn ider müşterînün çokluğu cevher behâsın arturur
2758. zâti seyl itdi sirişkin sil duâlar eylesün sâilün lûtf u kerem kılmak duâsın arturur
2759. irdi eyyâm-ı vefâ nite ki hatt-ı ruh-ı yâr giceyi gündüze katub gelüb irişdi bahâr
2760. bâgda oldu şükûfe ile münevver her şâh sanasın Ravzada envâr ile berk urdı menâr
2761. cân vîrür mürdeye enfâsı Mesîh-i bâdun gösterür mu'ciz-i İsâ-yi Nebiden âsâr
2762. tûr-ı gülşende Kelîm olsa aceb mi bülbül ana yüz sevk ile gül eyledi arz-ı didâr
2763. itdi zanbak yine sırr-ı yed-i beyzâyî ayân açılıb mu'cize gösterdi görün Mûsî-vâr
2764. mülk-i dünyâya bahârı yine şâh eylediler sıldılar cünd-i şitâyî bir olub leyl ü nehâr
2765. bir kıyâmet dem irüb oldu ki emvât-ı nebât ol kıyamet günine gelsün idenler inkâr
2766. seng-i hârâda bitüb lâle ayag aldı ele kalb-ı sâfiye bu hâlet ne aceb kılmadı kâr
2767. mısır-ı medhinde şeker yidi bahârın zâti lakabı olsa yiri tûtî-i şîrîn-güftâr
2768. olsun ey gül gülşen-i âlemde küllî iftihar bir perî şanlı fetâsın dâmenünde var hâr
2769. kıl nazar tiryâk-i ayn-ı kalb ile râm it anı bu imâret sandugun içinde miskin mâr var
2770. ey şikâr itsem diyen âlemde murg-i dilleri togrı ol gûyâ elif olsun şikârın âşikâr
2771. ey sipâhî beglenürsün var tîmârım diyu zehri kâr eyler hazer kıl âhırında var mâr
2772. yanmadan var ise hayfun turma bu vîrânede ayn-ı kalb ile nazar kılsan içinde var nâr
2773. dirheme kılma heves kim var anun sonunda hem eyleme dînâra meyli âhırında nâr var
2774. düşmen-i ayyâr zâti yâr olmaz kimseye aynı ile üç dişi çıkmak gerekdür ki ola yâr
2775. yine bir taht-ı dilde bir şeh-i Yûsuf-cemâlüm var mahabbet mısırınun sultânıyam gayet celâlüm var
2776. kitâb iki elin açub duâ eyler yüzün görse yine bir ârızî mushaf meh-i ferhunde-fâlüm var
2777. dehânun husrevâ ne için görünmez gizlenür benden ben anı sır ile sorsam gerek şîrîn suâlüm var
2778. kucaklardum hemân anı ilîşe kıl kadar çeşmüm nukûd-i kalb ugurlandı miyânunda hayâlüm var
2779. göre idün leblerün vasfında şekker yimegi cânâ disen zâti dinür bir tûtî-i şîrîn-makâlüm var
2780. anunla dirligüm âlemde bir rûh-ı revânüm var gözüm açam bakam dünyâya ben ansuz ne cânüm var
2781. ruh-ı zerd ü dem-âlûd u gögermiş cismümi gördi eyitdi bâg-ı ışk içre emîr-i âşikânüm var
2782. yaturken âsitânında düşümde dün gice gördüm benüm eflâk-ı a'lâdan muallâ bir mekânüm var
2783. çün anun âsumân-ı âsitânında yir idindüm Mesîh-âsâ benüm ömr ü hayât-ı câvidânüm var
2784. bulunmaz rub'-ı meskûnda serâserler geyer zâti ser-a-ser büsbütün dünyâ deger bir yâr-ı cânüm var
2785. hoş münevverdür cemalün ey meh-i bedr-i münîr
2786. dir görenler
2787. gabgabun topın temâşâ eyleyenler didiler hoş dimişler.....
2788. bir nazarda nice yüz bin şîr-diller sayd ider vay ne sayyâd olur ol âhû-yi çeşm-i şîr-gîr
2789. bürc-i dilde mihri bir mâhun tulû' itmek gerek âfitâb-ı âlem-ârâ gibi ola bî-nazîr
2790. pâdişâh-ı mülk-i ışk oldur cihânda zâti'yâ ola peyk-i âhına bir demde nüh gerdün mesîr

2791. kasdun o sakar at ile gerçi ki seferdür yakar seni ammâ ki sefer ayn-ı sakardur
2792. billahi eyâ kaddi elif gitme kerem kıl sen kim gidesin hâtrumuz küllî hatardur
2793. cân nakdini nerrâd-ı gam aldı kamer itdi cânâ bedenüm depreddi kalb-i kamerdür
2794. ey tûfî-i gûyâ ne için düşe dilünden başdan başa turduğı gibi şükr şekerdür
2795. meyl itme şarâba yûri zâti ko şarâbı ma'nide ve sûretde dahi şerre makardür
2796. ol âfitâbun abı ger giderse âfet olur anunla haşr oluruz vaktümüz kıyâmet olur
2797. dimiş gönülden anun kabri üzre süre-i Tîn okuyayın varayın vay ne hûb niyyet olur
2798. idindi kalbini mesken o burka'un ruh-i yâr komadı akrebi hergiz kamer ne hikmet olur
2799. kefil olma kefil üstine düşürme yüki kefâletün hazer eyle ki âhırı let olur
2800. didüm ki küllî cerâhât beden didi seri vir cerâhatün gidicek başı zâti rahât olur
2801. ol âfitâbun abı ger giderse âfet olur anunla haşr oluruz vaktümüz kıyamet olur
2802. nigâr cânuna kasd eyledi benim didiler revân ola ana cânun ne hoş beşâret olur
2803. kaçan ki görse beni ekşidüb yüzini rakîb virür hemin acı dil nice bî-halâvet olur
2804. vilâyeti su gibi pâyına akıtdı o serv eyitdi ehl-i vilâyet ne hoş kerâmet olur
2805. humâr-ı câm-ı mezellet bulubdurur zâti irerse bezm-i kerem râhı rûhı râhat olur
2806. külâh-ı devlet ile fahr kılmaz şol ki müdrikdür ki sonı devletün letdür külâhun kalbi hâlikdür
2807. safâ vü zevk u şevk ile riyâ gerdin libâsından âsâ üzre şu kim silke sülûk-i ışka sâlikdür
2808. sakın ol âfetün aynı ile ey dil hışmdur çeşmi helâk olur görenler bir nazar gâyetde mühlikdür
2809. perîşân kalb ile ter gül temâşâ eyledüm anda nigârun geydüğü gül-berg-i ter mânendi terlikdür
2810. nazîrün yokdur ey zâti lâtif elfâza mâliksin şu kim mâlikdur elfâza kelâma kalbi mâlikdür
2811. gulâm-ı şâh-ı ışkam ben makâmum bana kıymetdür girerse ol elif-kadd kıymetüm gâyet kıyâmetdür
2812. eger kim hil'at-i zer-beft geysen sensüz ey dil-ber diye can kalb ile cisme bunun her bir teli letdür
2813. yirinden kalkıcak her subh anuñün âb urur yüze ki ire âb âfitâb olur izârı yârun âfetdür
2814. rakibün dîvdür ana urub muhkem leti âhır kim anun boynunı urmak kamu uşşâka devletdür
2815. anun tâ gitmeyince başı hergiz bulmaya rahat senün gibi anun kim cismi zâti pür-cerâhatdür

ÖZGEÇMİŞ

17.04.1980 tarihinde Denizli'nin Acıpayam ilçesinde dünyaya geldi. İlkokulu Acıpayam'da, liseyi Denizli Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 1998 yılında kazandığı Fatih Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 2002 yılında mezun oldu. Evli ve iki çocuk annesi olup halen bir dershanede Türkçe ve Edebiyat öğretmeni olarak çalışmaktadır.